RUDOLF STEINER

DIN CONȚINUTUL ȘCOLII ESOTERICE LECȚII ESOTERICE

Volumul I: 1904–1909
GA 266/1

Însemnări din memorie ale participanţilor precum şi note de la conferinţe din 1904 şi texte de meditaţii după redactări ale lui Rudolf Steiner

CUPRINS

CUPRINS PE LARG 8

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI 24

PREFAȚĂ *Rudolf Steiner şi fiinţa esoterismului* CARL UNGER 28

I CLARIFICĂRI DESPRE CONDIȚIILE DE BAZĂ PENTRU DOBÂNDIREA AUTONOMĂ A CUNOȘTINȚELOR SUPERIOARE 34

PRIMA CONFERINȚĂ 34

CONFERINȚA A DOUA 42

CONFERINȚA A TREIA 49

CONFERINȚA A PATRA 55

II TEXTE DE MEDITAȚII DUPĂ REDACTĂRI ALE LUI RUDOLF STEINER 62

ORĂ ESOTERICĂ 62

ORĂ ESOTERICĂ 63

Meditaţii care cuprind fiinţa temporală a ierarhiilor 67

Zicerea meditativă 75

„ÎN SPIRIT SE AFLA GERMENELE TRUPULUI MEU…” cu care, de la un anumit moment dat, erau încheiate orele esoterice 75

Cinci aşa-numite exerciţii principale date individual 78

III DIN CONȚINUTURILE ORELOR ESOTERICE DIN 1904 PÂNĂ ÎN 1909 86

Introducere 87

SARCINA ȘTIINȚEI SPIRITULUI 87

Oră esoterica Berlin, 9 iulie 1904 90

Oră esoterică Berlin, 14 iulie 1904 92
Oră esoterică Berlin, 10 sau 11 noiembrie 1905 93
Oră esoterică Berlin, 13 decembrie 1905 95
Oră esoterică München, [15 sau 16] decembrie 1905 96
Oră esoterică Berlin, 28 decembrie 1905 98
Oră esoterică Köln, 12 februarie 1906 99
Oră esoterică Hamburg, 3 martie 1906 100
Oră esoterică Berlin, 13 aprilie 1906 104
Oră esoterică Berlin, 18 aprilie 1906 108
Oră esoterică Berlin, 6 mai 1906 114
Oră esoterică Berlin, 26 iunie 1906 125
Oră esoterică Berlin, 2 octombrie 1906 125
Oră esoterică Berlin, 22 octombrie 1906 129
Oră esoterică Berlin, 29 octombrie 1906 131
Oră esoterică München, 1 noiembrie 1906 133
Oră esoterică München, 6 noiembrie 1906 134
Oră esoterică München, 14 noiembrie 1906 136
Oră esoterică Hamburg, 18 noiembrie 1906 143
Oră esoterică Köln, 1 decembrie 1906 143
Oră esoterică Berlin, 18 decembrie 1906 146
Oră esoterică Stuttgart, 20 ianuarie 1907 152
Oră esoterică Berlin, 29 ianuarie 1907 155
Oră esoterică Hamburg, 11 februarie 1907 164
Oră esoterică München, 1 iunie 1907 168

Oră esoterică München, 6 iunie 1907 183
Oră esoterică Kassel, 20 şi 27 iunie 1907 192
Oră esoterică Stuttgart, 15 septembrie 1907 193
Oră esoterică Hanovra, 25 septembrie 1907 199
Oră esoterică Berlin, 9 octombrie 1907 200
Oră esoterică Berlin, 18 octombrie 1907 202
Oră esoterică Berlin, 23 octombrie 1907 206
Oră esoterică Hamburg, 26 octombrie 1907 208
Oră esoterică Berlin, 1 noiembrie 1907 209
Oră esoterică Basel, 23 noiembrie 1907 216
Oră esoterică Berlin, 29 noiembrie 1907 217
Oră esoterică Berlin, 7 ianuarie 1908* 228
Oră esoterică Berlin, 16 ianuarie 1908 232
Oră esoterică Berlin, 26 ianuarie 1908 238
Oră esoterică Berlin, 12 februarie 1908 243
Oră esoterică Berlin, 26 februarie 1908 256
Oră esoterică Berlin, 14 martie 1908 269
Oră esoterică München, [între 17 şi 20] martie 1908 287
Oră esoterică Berlin, 12 aprilie 1908 289
Oră esoterică Berlin, 15 mai 1908 295
Oră esoterică Hamburg, 22 mai 1908 300
Oră esoterică Hamburg, 24 mai 1908 305
Oră esoterică Hamburg, 31 mai 1908 308
Oră esoterică Berlin, 5 iunie 1908 312

Oră esoterică München, 14 iunie 1908 315
Oră esoterică München, 15 iunie 1908 321
Oră esoterică Kassel, 4 iulie 1908 322
Oră esoterică Stuttgart, 5 august 1908 322
Oră esoterică Stuttgart, 9 august 1908 328
Oră esoterică Stuttgart, 13 august 1908 329
Oră esoterică Stuttgart, 16 august 1908 333
Ore esoterice Leipzig, [între 2 şi 14] septembrie 1908 334
Oră esoterică Berlin, 25 octombrie 1908 335
Oră esoterică München, 8 noiembrie 1908 337
Oră esoterică Berlin, 11 noiembrie 1908 341
Oră esoterică Berlin, 17 noiembrie 1908 344
Oră esoterică Hamburg, 6 decembrie 1908* 345
Oră esoterică Berlin, 21 decembrie 1908 346
Oră esoterică Berlin, 28 decembrie 1908 347
Oră esoterică München, 7 ianuarie 1909 348
Oră esoterică München, 11 ianuarie 1909 353
Oră esoterică Kassel, 26 februarie 1909 354
Oră esoterică Berlin, 3 martie 1909 358
Oră esoterică München, 8 martie 1909 362
Oră esoterică Hamburg, 14 martie 1909 366
Oră esoterică Berlin, 21 martie 1909 371
Oră esoterică Düsseldorf, 15 aprilie 1909 375
Oră esoterică Düsseldorf, 19 aprilie 1909 380

Oră esoterică Berlin, 5 mai 1909 385
Oră esoterică Berlin, 27 mai 1909 388
Oră esoterică Kassel, 27 iunie 1909 389
Oră esoterică Kassel, 4 iulie 1909 393
Oră esoterică München, 27 august 1909 397
Oră esoterică München, 30 august 1909 415
Oră esoterică Berlin, 26 octombrie 1909 422
Oră esoterică Berlin, 29 octombrie 1909 425
Oră esoterică München, 5 decembrie 1909 428
Oră esoterică München, 7 decembrie 1909 432
Oră esoterică Berlin, 22 decembrie 1909 436
ANEXĂ 436
CONFERINȚĂ INTERNĂ fără indicarea locului sau a datei [probabil Berlin, 1904] 436
NOTE 445
NOTE LA TEXT 449

CUPRINS PE LARG

Notă asupra ediției
Prefață: Carl Unger: *Rudolf Steiner și ființa esoterismului*
ICLARIFICĂRI DESPRE CONDIȚIILE DE BAZĂ PENTRU DOBÂNDIREA AUTONOMĂ A CUNOȘTINȚELOR SUPERIOARE
Note de la patru conferințe
Prima conferință — Berlin, 8 februarie 1904
Importanța controlului gândurilor pentru vederea în spațiul astral și în Devachan. Risipa îngrozitoare de forță prin gânduri necontrolate. Lămurirea unor fraze anumite din capitolele întâi și al doilea din *Lumină pe cale* și din primele trepte ale căii de cunoaștere superioară (corb; învăluit; combatant). Efectul distrugător al egoismului, vorbăriei, curiozității, vanității, asupra darului vederii
Conferința a doua — Berlin, 15 februarie 1904
Importanța controlului gândurilor față de năvălirea actuală a gândurilor necontrolate. Întărire interioară prin dăruire către lumea gândurilor. Lămurirea primelor propoziții din *Lumină pe cale*. Regularizarea vieții de vis, drept barometru pentru succesul controlului gândurilor: continuitate crescândă a conștienței. Ordonarea memoriei formează vederea astrală: corpul astral devine un organ de voință.
Conferința a treia — Berlin, 21 februarie 1904
Corelația dintre memorie și trup astral. Controlul gândirii și cultivarea memoriei. Viața ca o școală a învățării. Ridicarea vieții de zi pe un punct de vedere mai înalt în timpul retrospectivei: lucrul la dezvoltarea organelor astrale. Abținerea de la opinia proprie ca o adunare de forță. Vorbirea lucrurilor înspre noi, la abținerea de la propria părere. Despre tratarea justă a întrebărilor
Conferința a patra — Berlin, 14 martie 1904
Importanța dispoziției cucernice și a venerației pentru cunoașterea superioară, cu exemplul lui Kepler. Cele șapte virtuți ale înțeleptului, conform Talmudului. Lămurirea altor propoziții din *Lumină pe cale*

II TEXTE DE MEDITAȚII DUPĂ REDACTĂRI ALE LUI RUDOLF STEINER

Însemnări din două ore esoterice

Berlin, 4 octombrie 1905

„Caută calea..." (din „Lumină pe cale"). Despre adâncire interioară şi ieşire-în-afară. Despre AUM

Berlin, 24 octombrie 1905

Lămuriri pentru zicerea „Mai strălucitoare decât Soarele ...". Lucrul cu meditaţia

Texte de meditaţii, cu care au fost începute şi încheiate fiecare din orele esoterice

Meditaţii care cuprind fiinţa temporală a ierarhiilor

Ziceri către spiritul respectiv al zilei

Zicere meditativă „În spirit se afla germenele trupului meu"

în cinci variante uşor diferite între ele

Cinci aşa-numite exerciţii principale, date individual

Exerciţiu principal cu zicerea „Mai strălucitoare decât Soarele ..." şi cu prima propoziţie din *Lumină pe cale*. Despre modificări ale vieţii de vis

Exerciţiu principal cu zicerea „Mai strălucitoare decât Soarele ..." şi cu primele patru propoziţii din *Lumină pe cale* modificări

Exerciţiu principal cu zicerea „Mai strălucitoare decât soarele ..." şi cu exerciţiul de concentrare „Eu sunt – El gândeşte – Ea simte – El vrea"

Exerciţiu principal cu propoziţii din *Lumină pe cale*: „Caută calea ...". Despre inimă drept viitor organ de cunoaştere şi despre primele patru propoziţii din Lumină pe cale

Exerciţiu principal cu zicerea „În razele curate ale luminii ..." şi meditaţie despre planta care creşte şi cea care se ofileşte

Zicere meditativă „Mai strălucitoare decât Soarele ..." — manuscris

Zicere meditativă „Mai strălucitoare decât Soarele ..." — manuscris

III DIN CONȚINUTUL ORELOR ESOTERICE 1904-1909
Însemnări din memorie ale participanților

Introducere: Sarcina ştiinţei spiritului — Notiţe de la o oră esoterică particulară

Berlin, 1903 sau 1904

Religia creştină şi sarcina teosofiei. Formarea organelor pentru cuprinderea lumii spirituale. Dezvoltarea conştienţei de Eu: educaţie pentru libertate. Iniţierile Antichităţii şi contragerea lor în creştinism. Iniţierea întregii omeniri pe treapta simțirii, prin Christos. Iniţierea voinţei 103

1904

Berlin, 9 iulie 1904

Kuthumi şi Morya. Şapte simţuri. Zece centri de forţă. Patru etape ale dezvoltării pe baza imaginii mării

Berlin, 14 iulie 1904

Îndatoriri ale elevului spiritual. Simboluri pentru regnurile naturii. Kama şi Manas. Calea mântuirii în Evanghelia după Ioan

1905

München, 10 sau 11 noiembrie 1905

Mersul evoluţiei omenirii: atlanteeni şi arieni. Viitoarea utilizare a forţelor naturii. Viitor: cunoaşterea moralităţii. Christian Rosenkreutz

Berlin, 13 decembrie 1905

Despre tibetani şi Dalai Lama. Adunarea Maeştrilor Lojei Albe de Crăciun. Ultima încarnare a Maestrului Kuthumi

München, [15] sau 16 decembrie 1905

Ritmuri în univers şi în viaţă. AUM. Cele 7 iniţieri ale şcolii persane

Berlin, 28 decembrie 1905

9 Trăsături ale maeştrilor. 5 reglementări ale Maestrului Morya. Mantre. „Gloriam în excelsis". Semnificaţia sărbătorilor

1906

Köln, 12 februarie 1906

Ioan Botezătorul şi Maestrul Iisus. Christosul. Separarea oamenilor în ziua de apoi. Cea de a 6-a sub-rasă şi cea de a 6-a rasă-rădăcină

Hamburg, 3 martie 1906

Concepţia materialistă a social-democraţiei privitor la schimbarea oamenilor prin condiţii exterioare, spre deosebire de cea a ştiinţei spiritului: modificarea condiţiilor exterioare prin educarea forţelor sufleteşti interioare. Despre impulsul spre muncă şi problema răsplătirii. „De puterea ..." (Goethe)

Berlin, 13 aprilie 1906

Despre retrospectivă şi despre aducere-aminte. Importanţa respiraţiei ritmice. AUM. „Yasmājj jātam". Gândul pascal. „Sine originară"

Berlin, 18 aprilie 1906

„Yasmājj jātam" („Sine originară") „Satyam jnanam". Formă, viaţă, simţire în regnurile naturii. Formarea de organe sufleteşti. Alimentaţia şi dezvoltarea ocultă. Organul Eului şi alte organe superioare. Relaţia regnurilor naturale. Omul drept plantă inversată. Influenţa alimentaţiei din diferitele regnuri naturale

Berlin, 6 mai 1906

Cele trei regnuri naturale de pe vechea Lună (ciupercă şi vâsc ca rămăşiţe) şi dezvoltarea lor până la cele patru regnuri naturale ale Pământului. Scindarea sexelor. Urcuşul omului prin depăşirea iubirii fizice, prin ritmizarea procesului de respiraţie şi emanaţia luminii Kundalini. – Piatra înţelepţilor. Despre alimentaţie (fructe cu teacă, săruri). Răbdare în străduinţă

Berlin, 26 iunie 1906

Despre Maeştrii Morya, Kuthumi, Saint-Germain, Iisus

Berlin, 2 octombrie 1906

Necesitatea libertăţii interioare a elevului. Procesul respiraţiei. Respiraţia din trecut, cu foc şi cea actuală, cu aer

Berlin, 22 octombrie 1906

Sfântul cuvânt AUM. Maestrul Iisus drept „Necunoscutul din Oberland". Respiraţia cu căldură pe vechea Lună, respiraţia cu aer pe Pământ. Iisus, Morya, Kuthumi; cei doisprezece maeştri ai Lojei Albe

München, 29 octombrie 1906

Corespondenţa dintre microcosmos şi macrocosmos. Figuri de Tattwa; pentagrama. Cele patru puncte de concentrare pentru cuvintele de meditaţie: Eu sunt – El gândeşte – Ea simte – El vrea. Scopul meditaţiei

München, 1 noiembrie 1906

Acţiunea entităţilor luciferice, satanice şi asurice în dezvoltarea Pământului. Transformarea forţelor productive: inimă şi laringe drept viitoare organe de reproducere (misteriul Graalului). Perioada de timp a lui Orifiel. Viitoarea separare a omenirii

München, 6 noiembrie 1906

AUM. Fantome, stafii, demoni, spirite. Pentagrama şi hexagrama. Patru principii: „Învaţă să taci..."

Berlin, 14 noiembrie 1906

Exerciţiul celor patru puncte de concentrare. Perioada lemuriană. Cei cinci curenţi eterici şi cei cinci Tattwa. Conştientizarea curenţilor drept sarcină a omului. AUM

Hamburg, 18 noiembrie 1906

Simţuri terestre şi astrale. Raportul decedaţilor cu Christos în lumea astrală şi Devachan

Köln, 1 decembrie 1906

„Învaţă să taci...": Sentenţă călăuzitoare a dezvoltării oculte (exemplu, Lawrence Oliphant). Cei cinci curenţi eterici ai corpului omenesc (trăsături, relaţii şi simboluri). Pentagrama verticală şi cea inversată

Berlin, 18 decembrie 1906

Cele cinci simţuri (miros, văz, auz, gust, pipăit), respectiv trei (miros, văz, auz) şi cei trei Logoi. Emanaţiile celor trei Logoi (sunet, imagine, aromă), începutul lor şi durata lor. AUM ca expresie sonoră a celor mai înalte trei puteri. Cele trei trepte ale statutului viitor de creator al omului

1907

Stuttgart, 20 ianuarie 1907

Retrospectivă şi aducere-aminte. Exerciţiile secundare. Meditaţie. Structura mantrei.

Berlin, 29 ianuarie 1907

Despre felul meditării. Răsunetul cuvintelor meditaţiei: cel mai mare efect în limba originară (exemplu: Satyam jnanam, Tatăl nostru). Primul Logos şi aroma lumii; despre diferite mirosuri. Generalităţi despre exerciţii. Despre genul de retrospectivă:

aducerea-aminte devine vedere. Cele şase exerciţii secundare. AUM. Entităţi rămase în urmă. Toiagul lui Mercur. Asuras şi cea de a opta sferă. AUM drept vocalizare pentru respingerea influenţelor malefice. Eliberarea lui Lucifer. Sfântul Spirit, Christos şi Lucifer

Hamburg, 11 februarie 1907

Dezvoltarea Planetă-Soare-Cerc Zodiacal; laringele drept viitor organ de reproducere. Omul drept viitor Logos creator. Cei trei Logoi: Sunetul Lumii, Lumina Lumii, Aroma Lumii. „Aroma spirituală" personală. Despre felul meditaţiei şi al retrospectivei. Cei trei Logoi. AUM

München, 1 iunie 1907

Entităţile ce trăiesc în aer (Iahve, Wotan); procesul respiraţiei şi viitoarea sa transformare. Exerciţii esoterice drept „sarcină sfântă". Atlantida şi înţelepciunea Tao; Tao, Tau şi crucea cu trandafiri. Legătura înţelepciunii Tao cu înţelepciunea Vechiului şi Noului Testament pentru Europa Centrală prin Chr. Rosenkreutz. Chr. Rosenkreutz şi Maestrul Iisus drept Maeştri ai Occidentului. Sarcina lui H.P. Blavatsky; aducerea de către ea a înţelepciunii vestice (*Isis unveiled*), apoi a celei orientale (*Secret Doctrine*). Şcolirea vestică: înţelepciunea viitorului. Simbolul rosicrucienilor: Tau-Ros-Crux

München, 6 iunie 1907

Cele trei cercuri ale şcolii: căutători, exersanţi, şcolire. Glanda pineală, trecutul şi viitorul ei. Cele şase exerciţii secundare. Felul meditaţiei de dimineaţă prin exemplul zicerii „În razele curate ...". Retrospectiva de seară

Kassel, 20 şi 27 iunie 1907

Strădanie răbdătoare. Meditaţia de dimineaţă şi retrospectiva. Cei trei Logoi: Sunetul Lumii, Lumina Lumii, Aroma Lumii

Stuttgart, 15 septembrie 1907

Diferenţierea severă de odinioară dintre trei genuri de esoterişti: 1. iniţiaţi; 2. clarvăzători; 3. adepţi; astăzi: fiecare iniţiat, într-o anumită măsură, este şi clarvăzător. Reţinerea adepţilor. Necesitatea învăţăturilor teosofice pentru timpul de astăzi. Despre teoria reîncarnării şi o posibilitate de a o verifica

Hanovra, 25 septembrie 1907

Cele trei flăcări ale lămpii lui Hermes Trismegistos; mantia de trei ori pliată a lui Apollonius; toiagul triplu structurat al patriarhilor

Berlin, 9 octombrie 1907

Diferența dintre ora exoterică și cea esoterică. Anul 1879. Perioadele lui Gabriel, Michael, Orifiel. Discutarea mantrei „În razele curate ...". Semnificația anumitor sunete (*i, a, o, u, ö, ä)* și efectul lor ocult. Exercițiu pentru îndepărtarea fricii. Evenimente în timpul următoarei domnii a lui Orifiel

Berlin, 18 octombrie 1907

Spiritele Timpului, corelația lor cu anumite planete și perioade de timp. Lupta lui Michael cu Mammon; bacilii ca ajutoare ale lui Mammon. Trăirea crucii și a pentagramei. Despre acțiunea lui Gabriel și a lui Michael în corelație cu organul pentru preluarea înțelepciunii spirituale; viitoarea epocă a lui Orifiel. Despre iod, glanda tiroidă și cretinism

Hamburg, 23 octombrie 1907

Spiritele Timpului și corelația lor cu planetele. Observare exterioară și meditație. Gabriel și Michael. Influența periodică a planetelor asupra Pământului, a căror stare noi am parcurs-o, de exemplu, Saturn. Viitoarea domnie a lui Orifie

Hamburg, 26 octombrie 1907

Din ce anume sunt formate mâinile, picioarele și inima și pentru ce sunt destinate. Taina vocalelor (i, a, ä, o, u). Fiecare spirit al timpului și sarcinile sale. Semnificația legendei lui Dionysos

Berlin, 1 noiembrie 1907

Mantra împătrită „În gândul pur ...": 1. calitatea întăritoare a gândurilor pure; degajarea corpurilor prin meditație; 2. transformarea gândului pur într-o imagine; 3. densificarea până la formă și culoare (exemplu, Soare și Lună); 4. concretizare prin voință puternică

Basel, 23 noiembrie 1907

Despre maeștri („Necunoscutul din Oberland"). Revelarea Treimii în lumea fizică (Aroma lumii. Lumina Lumii/Forța Vieții, Sunetul Lumii/Forma). Taina vocalelor (*i, a, ä, o, u*). Orientarea în lumea astrală. Despre imaginație (desprinderea culorii). Despre

Trinitate, conştienţă, viaţă, formă şi oglindirile lor în om. Coborârea omului; Manas, Buddhi, Atman

Berlin, 29 noiembrie 1907

Exerciţiu cu pentagrama. Principii şi culori ale planetelor. Exerciţiu cu hexagrama. Completări la principiile planetelor (arhangheli, metale). Cele patru componente fiinţiale şi legăturile lor în univers. Cele două puncte de Eu

München, 5 decembrie 1907

Despre diferenţa dintre ora exoterică şi cea esoterică. Viaţa esoterică înainte şi după anul 1879. Despre Arhangheli-Spiritele Timpului: Gabriel şi Michael; viitoarea perioadă a lui Orifiel (molime şi război fratricid); Orifiel drept înger al mâniei; Spiritele Timpului de la apariţia lui Christos. Lucrul cu cuvintele meditaţiei prin exemplul lui „În razele curate …"; despre vocale prin exemplu acestei ziceri (*i, a, ö, o, ü, u*)

1908

Berlin, 7 ianuarie 1908

Observarea hexagramei colorate (despre verde-roşu, albastru-portocaliu). Efectul acestei meditaţii asupra glandei pituitare şi celei pineale. Cele patru componente fiinţiale şi legătura lor în univers. Cele două puncte de Eu

München, 16 ianuarie 1908

Rudimente ale conştienţei lunare în îmbujorarea de ruşine, germeni ai conştienţei jupiteriene în sentimentul de teamă. Maşinile pur utile, tehnice devin pe Jupiter malefice, ceea ce este frumos configurat, demoni buni. Reglementarea conştientă a procesului respiraţiei în corelaţie cu dezvoltarea lunară şi jupiteriană

Berlin, 26 ianuarie 1908

Ţelul esoteristului: atingerea unei conştienţe mai înalte, anume cea jupiteriană. Rudimente ale conştienţei lunare în îmbujorarea de ruşine, germeni ai conştienţei jupiteriene în sentimentul de teamă. Exerciţii de respiraţie în acest context. Transformarea aparatelor care sunt doar utile în unele şi frumoase. Despre comete

Berlin, 12 februarie 1908 - *Observaţii preliminare*

Maxima rosicrucianã: „Cine vede bine prin acţiunea numerelor …"; om şi regnuri naturale. Explicarea diferitelor figuri oculte: dezvoltarea de la monadă la om; cele patru elemente (foc/carbon, apă/oxigen, aer/azot, foc/sulf şi fosfor); superioară, mercur, sare; masculin şi feminin, Eul. Hexagrama ca semn al Fiului Omului

Berlin, 26 februarie 1908

Diferenţa dintre creaţia omenească şi cea dumnezeiască. Semnificaţia vieţii în gânduri dumnezeieşti. Despre elemente în timpul perioadei Saturn-Soare şi Lună-Pământ. Principiul cristalizării şi al dizolvării (sare). Semnificaţia semnelor oculte Patru,Trei, Doi, Unu. Despre elemente

Berlin, 14 martie 1908

Diagramă ocultă. Despre elemente şi cele patru genuri ale sângelui sau ale focului în timpul perioadei Saturn-Soare şi Lună-Pământ. Patru feluri de activităţi în viaţa omenească: privire, simpatie şi antipatie, poftire, decizie. Maxima rosicrucianã: „Tinde către foc". Spiritele formei şi dispoziţia omenească în timpul celor patru stări planetare. Dezvoltarea omului cu privire la activităţile sale în timpul stării pământeşti. Despre decizie. Acţiunea comună a Spiritelor înţelepciunii (Iahve) şi a Spiritului Iubirii (Christos). Focul filosofic împătrit

München, [17 şi 20] martie 1908

Formarea Sinei spirituale drept sarcină a omenirii post-atlanteene (a 5-a rasă principală); acţiunea ei în componentele fiinţiale prin epocile de cultură: indiană: trupul senzaţiei; persană: sufletul senzaţiei; egipteană: sufletul raţiunii; grecească: sufletul conştienţei. Epoca actuală: Sine spirituală în Sine spirituală. Eliberarea oamenilor de împiedicarea reciprocă dată în epoca actuală, drept sarcină (exemplu de patru oameni care se influenţează reciproc puternic)

Berlin, 12 aprilie 1908

Trei văluri în faţa lumii spirituale: Aestimatio, Imago, Incantatio; sistemul glandular uman. Drumul înapoi: transformarea Aestimatio în cunoaştere, a Imago în Imaginatio, a Incantatio în

Inspirație. Păsări și mamifere: cristalizare a unor trepte umane de evoluție

Berlin, 15 mai 1908

Coborârea omului prin Incantatio și Imaginatio până la Aestimatio, prin interesul, ce îl distruge pe el, pentru lumea fizică. Urcarea din nou către Imaginatio prin ocuparea cu lucruri suprasenzoriale. Aspectul îmbolnăvitor al reprezentărilor greșite. Mila și egoismul. Efectul de descompunere al activității creierului; motivul pentru efectul vindecător al somnului. Imaginatio: acțiune din simțul datoriei în loc de interes personal

Hamburg, 22 mai 1908

Curenți între oameni (exemplu de patru oameni care se influențează reciproc puternic). Un exercițiu pentru decizii și judecăți, pentru eliberarea de influențe exterioare și întărirea Eului superior (comandă-mi/interzice-mi). Efectul unor asemenea forme și linii ce provin din spiritual

Hamburg, 24 mai 1908

Astăzi corelație între Interes-Eu (= Aestimatio), poftă-trup astral, savurare-trup eteric; anterior: interes-trup astral, poftă-trup eteric, savurare-trup fizic. Ridicarea din nou în această stare o numește rosicrucianul Imaginatio (interes), Incantatio (poftă), Intuitio (savurare). Figură ocultă pentru dezvoltarea degajării (figură unghiulară cu triunghi)

Hamburg, 31 mai 1908

Gânduri productive și neproductive. Înțelepciune, iubire, Eu și transpunerea lor în simțire, voire, gândire pe un plan inferior (figură ocultă: triunghi). Ființele temperamentelor: îngeri colerici, sangvinici, flegmatici și melancolici și reflectarea lor în elemente (cvadrat). Despre limitarea de sine

Berlin, 5 iunie 1908

Diferența dintre ora exoterică și ora esoterică pentru ascultător și conferențiar. Eliberarea de tot ce e personal (discuție între învățător și elev). Figuri oculte: triunghi (înțelepciune, Eu, iubire), pătrat (temperamente, elemente). Vocalele *i, a, o, u, e, ei, oe*

München, 14 iunie 1908

Aspectul distructiv al nerăbdării. Acţiunea impresiilor exterioare: distructiv asupra trupului fizic şi al trupului astral, constructiv asupra trupului eteric şi Eului. Formarea armonioasă a trupului astral şi a celui eteric prin meditaţie. Meditaţia despre înţelepciune, iubire şi Eu şi transpunerea lor în simţire, voire, gândire pe următorul plan inferior (triunghi). Fiinţele temperamentelor şi expresia lor în elemente (cvadrat). Savurarea artei: întărirea capacităţii creatoare

München, 15 iunie 1908

Ştergerea iluziei Eului personal. Eul drept oglindă, în care iradiază Eul adevărat în timpul evoluţiei planetare. „Iluzia senzorială acoperă aparenţa timpului" – IAO, TAO

Kassel, 4 iulie 1908

Diferenţa dintre ora exoterică şi ora esoterică. Cele şase exerciţii secundare. Degajarea trupului eteric prin Impulsul Christic

Stuttgart, 5 august 1908

Corelaţia dintre componentele fiinţiale umane şi ierarhii (copacul lumii, copacul Bodhi). Acţiunea Arhailor în eter şi în temperamente. Acţiunea temperamentelor în om

Stuttgart, 9 august 1908

Aşteptarea după o anumită sarcină. Acţiunea impresiilor senzoriale (distrugere) şi a meditaţiei (instruire prin fiinţe spirituale). Perioadele lui Gabriel, Michael, Orifiel

Stuttgart, 13 august 1908

Alimentaţia esoteristului; despre alcool şi carne; efectele hranei vegetariene; gimnastică şi îmbăiere; lapte. Încrederea esoteristului în învăţătorul său. Cele şase exerciţii secundare

Stuttgart, 16 august 1908

„Importanţa reprezentărilor spirituale pentru timpul de după moarte. Transformarea Aestimatio

Leipzig, [între 2 şi 14 septembrie] 1908

Patru pericole pentru esoterist: pericolul materialist, cel clarvăzător, cel magic şi cel mistic

Berlin, 25 octombrie 1908

Meditaţie şi percepţie senzorială. Importanţa pregătirii corecte pentru taină

München, 8 noiembrie 1908

Despre diferența dintre ora exoterică și ora esoterică. Transformarea trupului astral; formarea de organe astrale. Acțiunea trăsăturilor negative egoism, vanitate, invidie și mânie asupra trupului astral. Toleranță față de alții, exigență față de sine. Exerciții de protecție ale esoteristului: pătrunderea de mari înțelepciuni împotriva egoismului și a vanității, de frumusețe împotriva invidiei, de mari cuvinte împotriva mâniei. Distruge: egoismul și vanitatea viața de reprezentare, invidia viața de simțire, mânia viața de voință

Berlin, 11 noiembrie 1908

Acțiunile trăsăturilor negative egoism, vanitate, invidie și mânie asupra trupului astral; exerciții de protecție ale esoteristului împotriva lor. Reprezentarea caduceului. Acțiunea gândurilor despre griji; Christos drept cel mai mare Soter

Berlin, 17 noiembrie 1908

Acțiunile supărării, curiozității, vorbăriei în trupul astral. Producerea liniștii interioare ca mijloc pentru depășire

Hamburg, 6 decembrie 1908

Acțiuni ale trăsăturilor negative egoism, vanitate, invidie și mânie asupra trupului astral; exerciții de protecție ale esoteristului împotriva lor

Berlin, 21 decembrie 1908

Zarathustra și elevii săi (Moise, Hermes); reîncarnarea sa drept Zarathos sau Nazaros (învățător al lui Pitagora). Reîncarnările regelui (Vișstaspa), sub a cărui domnie Zarathustra a instruit: Cyrus și Carol cel Mare. Zarathustra i-a dat forța trupului său astral lui Moise, cea a trupului său eteric lui Hermes, Eul lui Iisus; el însuși acționa prin trupul fizic

Berlin, 28 decembrie 1908

Vișstaspa și Cyrus. Zarathustra: încarnarea Eului său în Nazaras, apoi în Iisus. Acțiunea învățăturii sale în componentele ființiale ale elevilor săi (Hermes, Moise, Pitagora). Zarathustra și cei șapte Rishi

München, 7 ianuarie 1909

Sarcina orelor esoterice este discutarea meditaţiilor şi a dispoziţiilor necesare din viaţa zilnică. Meditaţia drept copie a iniţierii. Trăiri meditative tipice şi posibilităţi de protecţie: reprezentarea toiagului lui Mercur (împotriva perturbărilor). Sentimentul de pierdere-de-sine. Reprezentarea crucii cu trandafiri (împotriva puterilor ispititoare). Vederea luminii astrale (Pavel). Cele şase exerciţii secundare. Alimentaţia esoteristului

München, 11 ianuarie 1909

Închiderea „porţii de foc" (vederea luminii astrale) în Lemuria, mai târziu a „porţii pământeşti" (formarea de suprafeţe; simţul tactil). Relaţia ocultă dintre aer şi apă, pământ şi foc. Omul şi focul (Lucifer, Prometeu, Loki)

Kassel, 26 februarie 1909

Trăiri meditative tipice şi posibilităţi de protecţie: reprezentarea toiagului lui Mercur (împotriva perturbărilor prin gânduri zilnice); a unei aure albastre, legată cu zicerea „Învelişul exterior al aurei mele ..." (împotriva influenţelor din afară); a crucii cu trandafiri (împotriva sentimentului de pierdere-de-sine). Trei trăiri în timpul meditaţiei: ispitire prin deranjament; obturarea conştienţei prin sentimentul de a fi împărţit; pace sufletească. Frica drept mânie suprimată

Berlin, 3 martie 1909

Meditaţia drept copie a iniţierii. Trăiri meditative tipice şi posibilităţi de protecţie: caduceul; pielea astrală (nula). Crucea cu trandafiri. Legenda despre sângele lui Christos şi albinele. Pacea sufletului. Revelaţii ale Trinităţii: Tatăl-Fiul-Spiritul: mistic; forţă-acţiune-fiinţă: mauric; sulf-mercur-sare: alchimic. Libertatea şi autonomia elevului. Frica drept mânie suprimată

München, 8 martie 1909

Meditaţia drept copie a iniţierii. Trăiri meditative tipice şi posibilităţi de protecţie: caduceul; uzarea pielii astrale în timpul zilei, înnoirea ei în timpul nopţii. Dizolvarea meditantului în ierarhiile care l-au format. Ispitirea şi crucea cu trandafiri. Legenda despre sângele lui Christos şi albine. Pacea sufletului (imaginea mării dezlănţuite). Despre coborârea zicerilor zilelor din lumea spirituală. Strădania esoteristului

Hamburg, 14 martie 1909

Meditaţia drept copie a iniţierii. Numărul mistic 1065. Trăiri meditative tipice şi posibilităţi de protecţie: caduceul şi pielea astrală. Dizolvarea meditantului în ierarhiile care l-au format. Crucea cu trandafiri. Legenda despre sângele lui Christos şi albine. Ispite. Pacea sufletească (imaginea mării dezlănţuite). Frica drept mânie suprimată

Berlin, 21 martie 1909

Lucrul individual cu întrebările. Efectul densificator al alimentaţiei cu carne, pierderea fermităţii interioare prin alimentaţie vegetariană. Asimilarea fermităţii şi depăşirea egoismului prin gândirea pură. Desenarea caduceului cu planete, culori, stări de conştienţă

Düsseldorf, 15 aprilie 1909

Conştienţă de somn şi de trezie. Importanţa retrospectivei. Influenţarea omului prin fiinţe luciferice noaptea din interior, prin cele ahrimanice ziua din exterior. Ura şi frica: apariţia şi depăşirea; cuvinte ale lui Zarathustra. Zarathustra, Hermes, Moise (imaginea coşului de papură), Iisus din Nazareth. Sângele curs pe Golgotha drept simbol al lipsei de ură

Düsseldorf, 19 aprilie 1909

Condiţii şi scop pentru şcoala esoterică. Acţiunea lui Mammon: întunecarea conştienţei omeneşti. Pitriyana şi Devayana (calea părinţilor şi a divinităţilor). Misteriul de pe Golgotha în timpul lui Orifiel. Misiunea lui Gabriel şi a lui Michael. Înzestrarea diferitelor individualităţi cu un trup eteric sau astral multiplicat al lui Christos (Augustin; Toma d'Aquino)

Berlin, 5 mai 1909

Acţiunea reprezentării obişnuite asupra trupului eteric şi a celui fizic; acţiunea meditaţiei numai asupra trupului eteric. Misiunea lui Gabriel şi a lui Michael; Loja Albă. Importanţa aplicării organului creat de Gabriel, pentru starea jupiteriană. Dezvoltarea libertăţii şi a iubirii drept sarcină a perioadei pământene

Berlin, 27 mai 1909

Întunecarea conştienţei înaintea Misteriului de pe Golgotha. Preluarea învăţăturilor drept prim pas către cunoaştere. Viaţa din

copilărie a marilor iniţiaţi; Christian Rosenkreutz, Augustin, Francisc din Assisi. Adevăratul nume al lui Christos: Eu Sunt

Kassel, 27 iunie 1909

Înţelepciunea în acţiunea involuntară. Importanţa gândirii logice pentru viaţa esoterică. Piedici în viaţa esoterică şi depăşirea lor: egoism (trup astral), înclinaţii, obişnuinţe (trup eteric), griji (trup fizic)

Kassel, 4 iulie 1909

Raportul schimbat dintre şcolile lui Annie Besant şi Rudolf Steiner. Valoare şi semnificaţie a simbolurilor. Despre Eu şi despre observarea comparativă din perioada atlanteană până astăzi. Unu în Trei; măsură, număr, raport. Semne ale scrierii oculte. Efectul simbolurilor asupra forţelor sufleteşti. Exerciţiile secundare

München, 27 august 1909

Migraţiile popoarelor în perioada post-atlanteană. Artur şi Masa sa rotundă: prima şcoală de misterii a Europei. Înalta individualitate a lui Titurel şi Graalul. Carol cel Mare. Parzival drept elev al lui Titurel. Trăirea lui Parzival privitoare la copacul vieţii şi la crucea cu trandafiri (Flore şi Blancheflor). Parzival în singurătate. Cele trei forţe cucerite în singurătate: contemplare, entuziasm, forţa Înconjurătorului, a Învăluitorului (foc spiritual, lumină spirituală, armonia sferelor)

München, 30 august 1909

Ruşine şi frică: două sentimente ale lui Parzival după perioada sa în singurătate; două cuvinte ale lui Christos; două principii ale esoteristului. Revelarea Sinei superioare în strădania după desăvârşire: vis, presimţire, meditaţie. Următoarea treaptă: contemplaţie, consummatio a Sinei superioare; deschiderea organelor spirituale; desenarea ocultă a pentagramei. Înţelepciunea Graalului: cunoaştere ce le este revelată tuturor. Lohengrin. Exerciţii ale esoteristului pentru aflarea celor trei forţe mari: atracţie, respingere,înconjurare

Berlin, 26 octombrie 1909

Întrebări despre disciplină. Sarcina observării celei mai intime a vieţii şi de sine. Apariţia trăsăturilor negative şi combaterea lor. Încredere neabătută faţă de învăţător. „Din unu

devine doiul": doi, ca principiul revelației. Revelații ale Sinei superioare în vis, în intuire și în meditație. Prezența unei caracteristici condiționează prezența celei polar opuse (frică-ură). Lohengrin și Elsa

Berlin, 29 octombrie 1909

Pericolul gândurilor ispititoare. Două cuvinte christice; strădania esoteristului. „Din unu devine doiul": despre polul opus. Numărul unității (1) și numărul revelației (2). Efectul scrierilor pur cognitive și al celor străbătute de sentiment asupra elevului. Imaginea meditativă din vechile așezăminte de misterii: bătrân înaripat, urmărind o figură feminină albastră

München, 5 decembrie 1909

Diferențe dintre școli de misterii precreștine și creștine. Anterior: trăirea de imagini și mantre sonore (exemplu cu bătrânul înaripat, care urmărește o figură feminină albastră); astăzi: trăirea cuvântului umplut de sens (de exemplu: „În razele curate"). Procese în timpul meditației. Despre modul de exprimare și alcătuirea cuvintelor în mantre

München, 7 decembrie 1909

Exercițiile esoterice drept punct central al vieții. Formarea florilor de lotus prin meditație; „În spirit se află germenele trupului meu". Întâlnirea cu Sinea superioară. Păzitorul Paradisului. Adam și Eva și influența lui Lucifer asupra lor; separarea unei părți a trupului astral al lui Adam (= Sinea superioară) și astfel a capacității de a gândi și a vorbi individual. Iisus din Nazareth: prima unire a acestui trup eteric separat, cu un om; multiplicarea trupului eteric. Crucea cu trandafiri

Berlin, 22 decembrie 1909

Despre școlirea spiritului. Moartea lui Christos, drept victorie a vieții

ANEXĂ

Despre alimentație și dezvoltare interioară

Conferință, fără indicarea locului și a datei [probabil, Berlin, 1904]

Despre mișcări de reformă actuale: „mișcarea feministă"; tendința exterioară pentru libertate și autonomie interioară. Știința

terapiei naturiste: importantă procedura individuală. Vegetarianism; reglementări alimentare în şcoli de misterii, de ex. cea pitagoriciană, precum şi în comunităţi religioase; efectul anumitor alimente (alcool, peşte, carne, ciuperci, fructe cu teacă, zahăr, mirodenii ş.a.). Efectul postirii. Hrana în relaţie cu temperamentele

NOTĂ ASUPRA EDIŢIEI

Volumul de faţă este parte componentă a ediţiei Opere complete de Rudolf Steiner, care se structurează pe cele trei mari secţiuni: scrieri, conferinţe, opera artistică (a se vedea sumarul de la sfârşitul volumului).

Rudolf Steiner (1861-1925) şi-a susţinut ştiinţa spiritului de orientare antroposofică, începând din 1900 până la moarte, prin publicaţii, nume-roase conferinţe şi prelegeri. La solicitarea unor teosofi germani, el îşi începuse activitatea din domeniul ştiinţei spiritului în corelaţie cu Theosofical Society (Societatea Teosofică) fondată în 1875 de rusoaica Helena Petrovna Blavatsky ş.a., a cărei secţiune germană a fost fondată în 1902 cu el în calitate de secretar general şi dezvoltată de el în spaţiul european. Când, zece ani mai târziu (1912/13), datorită diferenţelor de opinii faţă de conducerea centrală din India, s-a ajuns la excluderea secţiunii germane, aceasta a devenit autonomă sub denumirea de Societate Antroposofică.

Şi Şcoala sa Esoterică ce s-a organizat din 1904, în care el a dat îndrumări unui cerc mai restrâns de elevi, ţinea la început de Esoteric School of Theosophy in London (Şcoala esoterică de teosofie din Londra). Însă legătura aceasta a fost întreruptă după trei ani, printr-o înţelegere încă întru totul amiabilă cu conducătoarea de atunci a Şcolii esoterice de teosofie, Annie Besant. Privitor la această măsură ce devenise necesară pentru Rudolf Steiner din motive de administrare esoterică, el s-a înţeles personal cu Annie Besant în mai 1907, în timp ce aceasta a fost prezentă la congresul anual al Federaţiei Secţiunilor Europene ale Societăţii Teosofice, ţinut la München.* Totodată el i-a orientat

imediat pe *elevii* săi esoterişti prezenţi acolo (a se vedea Lecţia *esoterică* din 1 iunie 1907).

* Detalii privitoare la aceasta în *Zur Geschichte und aus den Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914* (***Privitor la istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii esoterice, din 1904 până în 1914***), GA 264.

După alţi şapte ani (1914), activitatea şcolii a fost suspendată de Rudolf Steiner, deoarece ea nu ar fi putut să fie continuată în forma ei de până atunci, ca cerc închis, datorită izbucnirii Primului Război Mondial în vara acelui an. În anii de după încheierea războiului s-a ajuns, totuşi, să se ţină ocazional din nou manifestaţii cu caracter esoteric, dar şcoala însăşi a fost reînfiinţată doar la trecerea dintre anii 1923/24. În corelaţie cu reorganizarea, devenită necesară, a întregii vieţi antroposofice, ea trebuia de acum organizată conform cerinţei epocii pentru o manifestare întru totul publică, drept „Şcoala Superioară Liberă pentru Ştiinţa Spiritului, la Goetheanum", cu trei clase esoterice, precum şi cu secţii ştiinţifice şi artistice. Dar, întrucât Rudolf Steiner s-a îmbolnăvit grav chiar în toamna următoare şi a decedat în primăvara anului 1925, el a putut să concretizeze doar primele forme de organizare. Astfel organizarea unei Şcoli Superioare Libere pentru Ştiinţa Spiritului a fost ultimul pas decisiv în strădania sa de o viaţă, de a ancora ştiinţa modernă a iniţierii în viaţa culturală publică.

Cât de mult contase pentru el ca acest lucru să fie corect înţeles şi de către membrii Societăţii Antroposofice, reiese din unele dintre afirmaţiile sale pe care le-a făcut în contextul reorganizării începute de Crăciunul anului 1923. Astfel se spune, de exemplu, în scrisorile sale adresate „An die Mitglieder!" [Către membri]:*

* Scrisoarea a II-a, „Nachrichtenblatt" [Foaie de ştiri] din 27 ianuarie 1924, vezi *Die Konstitution der Allgemeinen Anthroposophischen Gesellschaft und der Freien Hochschule für Geisteswissenschaft. Der Wiederaufbau des Goetheanum*, (***Constituirea Societăţii Antroposofice Generale şi a Şcolii Superioare Libere pentru Ştiinţa Spiritului. Reconstruirea Goetheanumului***), GA 260a

„Nu ne este permis să ne înconjurăm cu zorzoanele secretomaniei. Prezentul nu suportă astfel de zorzoane. El vrea să lucreze cu totul în public. «Secretul» nu constă în secretomanie, ci în seriozitatea interioară cu care în fiecare inimă trebuie trăită din nou antroposofia. Ea nu poate fi transmisă în mod extern. Ea poate fi cuprinsă doar în trăirea interioară de către suflet. Prin aceasta, ea devine un «secret» ce trebuie de fiecare dată să fie desigilat din nou în cadrul înţelegerii. Dacă este priceput acest fel de «secret», atunci va putea fi purtată în suflet şi atitudinea «esoterică» justă."

Impulsul de a pune totul în public s-ar putea să fi contribuit şi la modul diferit al îndrumărilor esoterice, faţă de cel existent anterior. Pe când în noua şcoală exerciţiile pentru meditaţii erau date împreună cu explicaţiile corespunzătoare în cadrul conferinţelor (orelor de clasă) ţinute pentru toţi cei care aparţineau de ea, în prima şcoală fusese realizat acest lucru în două feluri: pe de o parte prin exerciţii date fiecărui elev personal, pe de altă parte prin aşa-numitele ore esoterice ţinute pentru toţi elevii. Totodată, le era permis în cadrul orelor de clasă anumitor personalităţi să stenografieze concomitent cu expunerea, în schimb la orele dinainte fusese interzisă orice notare simultană. Ceea ce ni s-a păstrat totuşi ca însemnări a fost redactat ulterior din memorie de diferiţi participanţi.

Colecţii de documente din activitatea de instruire esoterică a lui Rudolf Steiner sunt publicate în cadrul ediţiei de Opere complete din seria „Veröffentlichungen zur Geschichte und aus den Inhalten der Esoterischen Schule" (Publicaţii privitoare la istoria şi din conţinuturile Şcolii Esoterice). Primele două volume deja apărute în această serie documentează în primul rând istoria şcolii, aşa cum a existat în anii 1904-1914. Odată cu volumul de faţă, în schimb, începe publicarea însemnărilor de la ore esoterice, realizate din memorie; exerciţiile vor apărea într-un volum separat.

Ore esoterice se poate ca Rudolf Steiner să fi ţinut în total mai multe sute, deoarece pe parcursul celor zece ani de existenţă a şcolii, întotdeauna când aveau loc undeva conferinţe şi erau prezenţi elevi esoterişti, erau ţinute şi ore esoterice. Numărul exact nu a fost însă consemnat. Astfel că se ştie doar despre cele din

cadrul cărora există însemnări. Pentru evaluarea acestor redactări realizate din memorie trebuie să indicăm într-o măsură mult mai mare înspre acea „premisă de judecată", pe care a susţinut-o Rudolf Steiner deja cu privire la tipărirea stenogramelor de la conferinţe. Formularea corespunzătoare din autobiografia sa ***Cursul vieţii mele**** este redată la sfârşitul volumului.

* *Mein Lebensgang* (***Calea vieţii mele***) (1923-1925), GA 28, cap. XXXV.

Volumul de faţă cuprinde acum cât mai complet posibil, în succesiune cronologică strictă, ceea ce există ca însemnări din memorie din cadrul orelor esoterice din 1904 până inclusiv în 1909. Ceilalţi ani vor urma. Suntem recunoscători pentru faptul că au fost puse la dispoziţie, atât din partea conducerii de la Goetheanum, cât şi din diferite alte surse, colecţiile acestora pentru comparaţii şi completări.

Chiar dacă aceste însemnări din memorie trebuie considerate adesea drept fragmentare, uneori ciuntite şi poate câteodată şi eronate, ele stau totuşi mărturie pentru o parte atât de semnificativă din activitatea generală a lui Steiner, încât includerea lor în ediţia de Opere complete a fost inevitabilă. Totodată, nu este ceva neobişnuit prezenţa în cadrul literaturii a unor redactări din partea elevilor; de exemplu *Geschichten des Rabbi Nachman* [Istorisirile lui Rabbi Nachman], editate de Martin Buber sunt păstrate şi ele doar în redactări ale elevilor, pe care – conform lui Martin Buber – doi istorici timpurii ai hasidismului le-au evaluat astfel: „Ei au scris lucruri pe care el nu le spusese niciodată" – după spusele unuia –, iar conform celuilalt: „Ei au adaptat cuvântul pe care îl rostise el, la propriul lor gând".*

* Vezi Martin Buber, *Die Geschichten des Rabbi Nachman* (Istorisirile lui Rabbi Nachman), Frankfurt-Hamburg: Fischer, 1955.

Însemnările din memorie de la orele esoterice ale lui Rudolf Steiner provin însă de la elevi care erau bine familiarizaţi cu conţinuturile generale de învăţătură ale ştiinţei spiritului. Dincolo de aceasta, neajunsurile şi eventualele greşeli din redactările elevilor se pot corecta şi completa prin asocierea cu scrierile şi conferinţele sale despre calea de şcolire.* Căci, aşa cum reiese din

unele însemnări, el însuşi a remarcat faptul că acele conţinuturi de învăţare transmise în cadrul orelor esoterice se disting mai puţin prin conţinut, şi mai mult prin formă de cele din celelalte conferinţe.

* Vezi, îndeosebi, prezentările fundamentale din ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** (1904/05), GA 10 şi din ***Ştiinţa ocultă*** (1910), GA 13, precum şi din numeroase conferinţe.

Iar în acest fel, în ciuda caracterului lor fragmentar, ele pot transmite impresii puternice despre genul îndrumărilor esoterice, aşa cum au putut să le primească atunci, înaintea Primului Război Mondial, în continuu, pe parcursul unui întreg deceniu, numeroşi oameni care se străduiau pentru o şcolire meditativă pe calea indicată de Rudolf Steiner.

Pentru publicare, cu excepţia corectării erorilor care în mod evident modificau sensul, ne-am reţinut în mare parte de la o redactare stilistică a orelor esoterice. Scrierea cursivă, precum şi completările care se regăsesc în paranteze rotunde provin de la cei care au făcut însemnările. Completările şi adăugările făcute de editori sunt puse în paranteze drepte, iar în afara textelor sunt consemnate cu litere mai mici. Detalii privitoare la baza pentru stabilirea textului se găsesc în observaţiile de la sfârşitul volumului.

PREFAŢĂ

Rudolf Steiner şi fiinţa esoterismului CARL UNGER

Din conferinţa „Esoterik" [Carl Unger, *Schriften* (Scrieri) II, Stuttgart, 1966,Verlag Freies Geistesleben. Esoterisches (Chestiuni esoterice) (1928), conferinţa „Esoterik"], susţinută la simpozionul de inaugurare a clădirii celui de-al doilea Goetheanum, de sărbătoarea Sf. Michael 1928. Carl Unger (1878-1929) a fost unul din primii aparteneţi la toate secţiile Şcolii Esoterice a lui Rudolf Steiner şi, din 1908 până la moartea sa, la conducerea Societăţii Antroposofice.

Fiinţa esoterismului nu se lasă descrisă cu puţine cuvinte. Doresc să încerc să scot în evidenţă câteva puncte de vedere privitoare la poziţia esoterismului în prezent.

Rudolf Steiner a exprimat adesea faptul că de-a lungul timpului în diferitele epoci a existat într-adevăr întotdeauna ceva esoteric, dar că întotdeauna a fost denumit altceva drept esoterism. Însă în toate timpurile esoterismul a cuprins o atitudine sufletească, ce se afla în afara capacităţii obişnuite de viaţă şi de cunoaştere a epocii respective, o modalitate sufletească ce trebuia mai întâi cucerită, pentru care omul trebuia să se străduiască, să se dezvolte mai departe.

Aici aş vrea să arăt înspre tranziţiile de la a treia epocă de cultură la cea de-a patra, iar de la aceasta spre a cincea epocă. Impulsul epocii a treia iese la suprafaţă din nou tocmai în vremea noastră, astfel că avem în mare măsură motive să ne ocupăm cu acesta.

Din ***Ştiinţa ocultă**** a lui Rudolf Steiner noi ştim cum procesele cosmice evolutive ale unei epoci anterioare devin calea de iniţiere în epoca ce-i urmează.

* ***Ştiinţa ocultă*** (1910), GA 13.

În acest sens, putem să privim către misteriile din vechea Indie ca la o recapitulare a evoluţiei saturniene în perioada polară, să privim către calea de iniţiere persană în care se oglindeşte vechea evoluţie solară în repetarea ei în cursul perioadei hiperboreene. Apoi ne aflăm în a treia cultură postatlanteană, epoca egipteano-caldeeană, care adăposteşte în sine şi istoria poporului evreu. Vechea fiinţare lunară se străduieşte să se ridice aici în suflete, aşa cum se transformase în decursul perioadei lemuriene. În vechea Lemurie, omul mai trăia încă în uniune magică împreună cu elementele Pământului; în mare măsură putea să influenţeze forţele naturii şi să le supună. Această forţă magică de acţiune din timpuri vechi o găsim în a treia cultură, transformată, trăind mai departe în centrele ei de misterii; esoterismul care domnea în ele trebuie să îl desemnăm întru totul drept magic. Ceea ce se păstrase aici, drept semn cultural din acele timpuri, putea să fie configurat doar sub influenţa unui esoterism

magic. La el aveau acces doar câţiva, puţini aleşi, care erau educaţi prin probe nespus de dure şi de grele. Adesea selectaţi din fragedă copilărie, ei trebuia să fie pregătiţi printr-o şcolire sufletească şi spirituală de mulţi ani, până ajungeau la un nivel organic de întreţesere a forţelor formatoare în interiorul trupului lor, până la trăirea morţii mistice. Pentru aceasta era necesară supunerea necondiţionată a elevului faţă de învăţător, care desprindea, prin mânuirea unor forţe spirituale, componentele mai înalte ale acestuia de trupul fizic şi le reunea din nou puternice. Iniţierea putea să fie atinsă doar prin conlucrarea magică a hierofantului. Iar prin forţe magice şi sugestii erau îndrumate vechile popoare dinspre lăcaşurile de misterii şi conduse la progres cultural.

Centrele de misterii înseşi erau protejate prin mijloace magice faţă de pătrunderea celor neaveniţi. Cel care pătrundea fără permisiune sau cine nu dovedea aptitudini pierea. Indicii despre această protecţie a locurilor sfinte găsim până în Vechiul Testament: în Sfânta Sfintelor nu poate intra decât marele preot însuşi, orice neiniţiat care se apropie este omorât. – Desigur, ştiu că pentru toate acestea există până în cele mai mici amănunte interpretări materialiste; ele dovedesc doar că cel care le face sau le crede nici nu înţelege şi nici nu ştie nimic din lucrurile despre care e vorba aici.

Apoi a urmat perioada greacă, în care amintirea despre Atlantida a străbătut deosebit de viu prin fiinţa misteriilor. Ea a avut un „esoterism secret". Ea nu mai configura nemijlocit până în trupesc-fizic, ci devenea activă mijlocit, prin trăirea sufletească, în conştienţa care se trezea. Ea înflăcăra entuziasmul, forţele însufleţirii, starea de „a fi plin de Dumnezeu" şi desfăşura prin artă forţe generatoare de spirit în viaţa omului.

În aceeaşi măsură în care a fost pierdută forţa de a proteja misteriile prin magie a fost introdusă menţinerea secretă a esoterismului şi se căuta realizarea acestui fapt prin jurăminte şi ameninţări. Cel care trăda misteriile era urmărit şi pedepsit cu moartea.

În prezent mai avem urme ale esoterismului secret în diferitele societăţi secrete; ele cultivă în forme şi ritualuri, pe care

se străduiesc să le menţină strict secrete, resturile vechilor timpuri. Şi aici trădarea este sancţionată.

Astăzi, însă, avem de-a face cu impulsuri cu totul diferite. Am ieşit din epoca acţiunii magice şi a esoterismului secret, căci misteriul a fost condus la lumina publică. Misteriul de pe Golgotha a adus cotitura în care Christos a străpuns deplin conştient barierele vechilor acţiuni – iar apoi a „împlinit" cu moartea şi cu învierea Sa înţelepciunea tuturor timpurilor, şi anume „în faţa întregului popor". Acest lucru a fost recunoscut şi de oamenii cunoscători ai acelor timpuri, de aceea a fost acuzat de trădarea misteriilor. În Noul Testament se spune despre Christos: „Căci el a făcut semne în faţa poporului", iar atunci ei căutau cum „să găsească un lucru împotriva lui".

Rudolf Steiner prezintă în cartea sa ***Creştinismul ca fapt mistic**** şi în multe conferinţe tocmai această diferenţă fundamentală dintre fapta lui Christos şi toate iniţierile premergătoare. Misteriul de pe Golgotha trebuie să ajungă la întreaga lume, este un eveniment cosmic; în el avem eliberarea fiinţei misteriilor. Începând de la Misteriul de pe Golgotha, trebuie să recunoaştem esoterismul ca fiind *liber*, acesta e lucrul esenţial. De acest fapt s-a legat Rudolf Steiner şi ne-a introdus în timpul celei de a doua perioade a activităţii sale din cadrul Societăţii Antroposofice, pe baza Evangheliilor, tot mai adânc în Misteriul de pe Golgotha. Prin faptul că el ne-a transmis rezultatele cercetării sale din ştiinţa spiritului, privitoare la fapta cosmică *a lui* Christos Iisus, el ne-a deschis o nouă înţelegere şi pentru prezentările biblice; veneraţie reală şi adevărată s-a născut înnoită în suflet dintr-o astfel de privire în documentele religioase. Cuvântul singular al Bibliei şi-a recâştigat, prin aşezarea sa într-un astfel de context, adevărul său sfânt şi cuprinzător de lumi, cuvântul singular a fost trăit în forţa sa esoterică.

* ***Creştinismul ca fapt mistic şi misteriile Antichităţii*** (1902), GA 8.

Rudolf Steiner a vrut să le transmită oamenilor care se întâlniseră laolaltă în Societatea Antroposofică un esoterism corespunzător situaţiei spirituale a epocii noastre, a cincea de

cultură postatlanteană. El a vrut să le arate căile spre o dezvoltare esoterică creştină prin faptul că, pornind de la o înţelegere pentru tradiţia ocultă veche, a cucerit configuraţia pe mai departe a metodelor de cercetare suprasenzoriale, corespunzătoare epocii sufletului conştienţei.

Doresc să sprijin aceste lucruri cu cuvinte pe care le-a folosit el însuşi. Rudolf Steiner a spus odată: „Oamenii nu se gândesc la faptul că în fiecare din conferinţele mele, chiar şi în conferinţele publice, se află o bogăţie de esoterism. Conferinţele trebuie doar să poată fi preluate corect." – El a exprimat acest lucru după ce, în timpul războiului, nu a mai fost posibilă cultivarea esoterismului în felul obişnuit de până atunci, iar unii membri îl abordau cu rugămintea de a relua acest esoterism. Rudolf Steiner voia să caracterizeze prin aceasta ceea ce voia să fie înţeles în timpurile noastre prin „esoteric". Altă dată a spus: „Vreau să vă atrag atenţia asupra unei cărţi esoterice care, deşi stă în faţa ochilor tuturor, de nimeni nu este totuşi înţeleasă în acest mod, şi anume *Wissenschaftslehre* (*Teoria ştiinţei*) a lui Fichte." În acelaşi sens, Rudolf Steiner denumea fiecare tabel logaritmic drept esoteric, adică face parte din înţelegerea acestuia faptul că omul îşi dobândeşte prin învăţare premisele ştiinţifice, îşi adună bunăvoinţa de a elabora pregătirile necesare. Depinde cu totul de noi dacă luăm destul de în serios asemenea cuvinte.

Dar cum cultiva Rudolf Steiner în societatea noastră esoterismul?

Cel care a urmărit drumul lui Rudolf Steiner de la trecerea dintre secole a putut trăi următoarele: Rudolf Steiner căuta adesea solul pentru anumite prezentări, iar aici se putea întâmpla ca într-un cerc foarte mic, uneori chiar numai pentru trei, doi sau chiar numai pentru un om să relateze ceva din cercetarea sa spirituală – de probă. El făcea prin aceasta ca un fel de experiment primordial, despre cât de mult poate să „suporte" conştienţa actuală aceste lucruri. Era apoi câte un nou rezultat de cercetări, pe care îl prezenta astfel în faţa câtorva oameni. Se puteau adresa întrebări după aceea, se puteau lămuri lucrurile. După un timp, însă, se putea observa că ducea aceeaşi întrebare în faţa unui cerc mai larg, de

exemplu în fața cercului de oameni care formau un grup esoteric. Apoi, însă, se întâmpla că Rudolf Steiner le prezenta contextul tuturor membrilor Societății Antroposofice; iar dacă se mai aștepta puțin, atunci începea să vorbească despre același fapt în fața publicului, în conferințe.

Vedeți modul în care esoterismul, adică ceea ce e spiritual, ce este încă inaccesibil pentru trăirea obișnuită, trebuia să fie plantat pas cu pas în conștiența actuală. Trebuia arat pas cu pas solul, ca să poată fi aruncată sămânța. Dar lucrurile acestea erau destinate de la bun început pentru toți oamenii. Zidul, care până la sfârșitul perioadei Kali-Yuga [1899] a înconjurat viața spirituală a noului timp, a fost străpuns de Rudolf Steiner. Mai există și astăzi inițiați de diferite orientări, progresiști și conservatori. Rudolf Steiner voia însă să le dea oamenilor tot ce se dovedeau ei copți să primească. Așa cum Christos Iisus a trecut prin Misteriul de pe Golgotha pentru toți oamenii, tot astfel nici aici nu trebuia nimeni să fie exclus.

Este însă de remarcat faptul că și lumea spirituală își are legile ei, iar pe cel care nu are voința de a se pregăti nu îl lasă să se apropie. Pentru ca niciun neavenit să nu se apropie de lucruri, de acest fapt se îngrijește domnia strădaniei pe care trebuie să o investească fiecare, se îngrijesc condițiile și starea conștienței. Misteriul se protejează prin sine însuși; astăzi nu mai e nevoie de niciun mijloc, nici de magie și nici de secret.

În metodica drumurilor către esoteric a ascuns Rudolf Steiner protecția pentru misteriu. Aceste drumuri sunt de așa natură, încât în pregătire, în ceea ce Rudolf Steiner numea „studiul" antroposofiei, stă forța trezitoare pentru adevărata cunoaștere de sine a omului. Chemarea: „O, omule, cunoaște-te pe tine însuți", ce răsună din misterii, pătrunde în sufletul care se străduiește cu seriozitate pentru cunoașterea spiritului, a antroposofiei. Ea transformă, în cadrul exercițiului sufletului, trăirea de Eu obișnuită într-o conștiență de sine adevărată, din care îi crește în noul sens responsabilitatea omului: răspunderea față de spirit. În trezirea Sinei spirituale, sufletul simte patria sa printre ființe spirituale, sub privirea lor se naște pentru el o nouă atitudine sufletească morală.

Aşa cum „vechea cunoaştere" avea nevoie de protecţia prin magie sau prin menţinerea secretului, tot astfel cunoaşterea nouă este fondată pe adevărata cunoaştere de sine a omului şi pe răspunderea spirituală ce înfloreşte din ea. De aici rezultă faptul că, odată cu Congresul de Crăciun* Rudolf Steiner a pus totul în public. El a vrut o nouă mişcare misterială, ale cărei impulsuri pot duce nemijlocit la evenimentul christic; esoterismul liber este singurul posibil în ziua de azi. Aşa cum esoterismul magic configura până în evenimente *fizice*, aşa cum esoterismul secret îi trezea *sufletului* prin intermediul artei noi forţe de trăire, tot astfel esoterismul liber se adresează *spiritului* omului.

* A se vedea *Die Weihnachtstagung zur Begründung der Allgemeinen' Anthroposophischen Gesellschaft 1923/24* (***Congresul de Crăciun pentru întemeierea Societăţii Antroposofice Generale***), GA 260.

I CLARIFICĂRI DESPRE CONDIŢIILE DE BAZĂ PENTRU DOBÂNDIREA AUTONOMĂ A CUNOŞTINŢELOR SUPERIOARE

Note de la patru conferinţe ţinute la Berlin, la 8, 15, 21 februarie şi 14 martie 1904

PRIMA CONFERINŢĂ

Berlin, 8 februarie 1904

Mulţi dintre cei care au auzit ce am prezentat eu însumi [Nota 1] şi dintre cei care citesc ce este prezentat în cărţile teosofice [Nota 2] despre mijloacele ce duc la propria înţelegere, la cunoaşterea relatărilor teosofiei, vor putea spune că aceste mijloace – controlul gândirii, răbdare şi ceea ce eu am numit dorul după libertate – nu par să fie mijloace prin care cu adevărat să ajungi la o asemenea cunoaştere.

Majoritatea îşi fac tocmai reprezentări cu totul greşite. Ei gândesc că prin artificii deosebite, prin antrenament spiritual deosebit ar trebui să urcăm la cunoaşterea lumilor mai înalte. Mulţi

vor spune: De câte ori nu am încercat să îmi controlez gândurile; de câte ori nu am încercat să aplic mijloacele care sunt arătate aici: nu am reuşit să ajung la nimic. – Toate acestea chiar le cred. Eu chiar nici nu am vrut să provoc prin prezentările mele nici convingerea că este deosebit de greu să mergi pe calea pe care dobândim cunoştinţe mai înalte, nici nu am vrut să provoc convingerea că – în sensul în care îl menţionează mulţi – ar fi deosebit de uşor. Căci amândouă sunt, în fond, incorecte. De aceea doresc să mă exprim ceva mai exact privitor la aceste lucruri, anume faţă de cei care cârcotesc mereu şi mereu: Cum pot să cred că prin controlul gândurilor, prin răbdare şi aşa mai departe voi ajunge la ceea ce se numeşte văzător în spaţiul astral, văzător în Devachan?

Cei care au această concepţie, mie îmi par ca acei care vor să afirme următoarele: E de neînţeles cum înaintează trenurile, pentru că nu vedem nimic altceva, decât că un om aruncă nişte cărbuni în maşină.

Ei bine, omul acela face într-adevăr ceva ce nu are niciun fel de semănare cu mişcarea unui tren; şi, cu toate acestea, el produce prin încălzirea sa acea căldură care produce aburul, lucru care este valabil şi în domeniul spiritual. Dacă tindem cu adevărat către controlul gândurilor noastre, atunci activitatea de control a gândurilor se află, în raport cu ceea ce se va atinge în final, ca şi fochistul faţă de locomotiva unui accelerat ce se deplasează, să zicem, de la St. Petersburg la Paris.

Putem continua să colorăm mai departe această imagine. Închipuiţi-vă că omul încălzeşte şi încălzeşte, dar lasă căldura să iasă mereu afară, deci că nimic nu se face pentru a transforma căldura în forţa care deplasează trenul: cât de multă forţă este risipită aici. De fapt, oamenii din cultura noastră risipesc o cantitate imensă de forţă, precum este risipită căldura, atunci când forţa gândurilor lor se scurge în mediul înconjurător, risipesc nesfârşit de multă forţă care se dezvoltă în viaţa noastră de gândire şi de simţire. Ceea ce se pierde zilnic în acest fel şi se revarsă în nefiinţă ar putea fi folosit pentru a ajunge la cunoştinţe suprasenzoriale directe. Atunci am realiza o ascensiune rapidă în dezvoltarea spre care tinde mişcarea teosofică.

Permiteți-mi să înfățișez în câteva cuvinte în ce mod are loc risipirea acestor forţe. Cultura noastră occidentală este orientată pe direcţia de a lăsa omul să risipească o cantitate nesfârşită de forţe, pur şi simplu deoarece în Occident, mai mult decât oriunde, dezvoltăm gânduri. Dar aproape toate aceste gânduri sunt necontrolate: necontrolate în modul în care iau naştere, necontrolate în modul în care sunt purtate mai departe şi necontrolate în modul în care sunt din nou preluate. În acest fel ele se pierd, fără să ne ducă la un ţel al cunoaşterii. Greutatea în a atinge ceea ce numim controlul gândurilor, deşi este copilăresc de uşor atunci când ne supunem unei strădanii serioase, constă în aceea că i se opun nesfârşit de multe prejudecăţi. Acest lucru aş dori să-l arăt pe baza unui exemplu concret.

Veţi fi de acord că nesfârşite cantităţi de gânduri sunt implicate în ziua de astăzi pentru a îmbunătăţi condiţiile sociale. Nesfârşit de mult se gândeşte despre asta. Dar pentru cineva care ştie cu adevărat, pentru că trăieşte în el în carne şi sânge, ce este controlul gândurilor, toată această forţă de gândire este în mare parte risipită.*

* Următoarele prezentări sunt consemnate într-o formă atât de deficitară, încât nu se mai poate reconstitui exprimarea originară. După sens, se pare că s-a discutat despre problema exploatării, despre faptul că cei care au de suferit de pe urma exploatării, ei înşişi exploatează. De exemplu: o croitoreasă, care lucrează pentru un salariu de mizerie, poartă hainele care, la rândul lor, au fost confecţionate pentru un salariu de mizerie. A se compara pentru aceasta paragrafele privitoare la problema exploatării din scrierea lui Rudolf Steiner *Geisteswissenschaft und soziale Frage* (***Ştiinţa spiritului şi chestiunea socială***), în GA 34 ***Lucifer-Gnosis****. Scrieri fundamentale privitoare la antroposofie şi redactări din revistele „Luzifer" şi „Lucifer-Gnosis", din 1903 până în 1908*.

Fiecare dintre cei care nu îşi gândesc gândurile până la capăt, care nu se străduiesc să îşi clarifice activitatea şi gândul lui de control, care nu se consideră că în clipa în care se gândeşte ceva în lume trebuie gândit şi un alt gând care completează sau

controlează pe primul gând, acela nu își poate controla gândurile. Căci la ce folosește faptul că binefăcătorul face acte de binefacere și nu se gândește de unde au venit banii pentru acestea?

Acesta nu e un reproș, căci ține de condițiile actuale. Căci le este făcut oamenilor nespus de greu controlul gândurilor, deoarece, ca să zicem așa, nici nu putem altfel când trăim cu milioane și milioane de prejudecăți și noțiuni preconcepute. Nu este oare aproape fiecare noțiune pe care o avem pur și simplu o prejudecată? Dacă nu ne străduim să ne punem aceste prejudecăți în mod clar în fața sufletului, pentru a deveni cel puțin în interior liberi de lumea prejudecăților care zilnic pătrund în noi, atunci controlul gândurilor nu este posibil; nu este posibil să ajungi la adevărata clarvedere.

Cei care exersează cu adevărat controlul gândurilor și își dobândesc darul vederii spirituale știu că prin controlul gândurilor este cucerit acel lucru pe care îl numim vedere astrală și devachanică. Aceasta este pur și simplu o experiență. Întreaga viață modernă este însă concepută în așa fel încât e un paratrăsnet pentru forța gândurilor. Este ca și cum, din afară, ea ar trage cu forță magnetică forța gândurilor. Este distrugătorul adevăratei forțe clarvăzătoare. Un exemplu semnificativ doresc să vă prezint.

Cu câtva timp în urmă vorbeam cu un scriitor [Nota 3] care este foarte prețuit aici, în Berlin. Vorbeam despre felul în care o cantitate nemăsurată de forță, care ar putea fi utilizată pentru omenire, se pierde prin vanitate. Semnificația celor spuse a înțeles-o atât de puțin, încât a răspuns: Vanitoși suntem doar cu toții, iar acesta este și impulsul pentru succes! Acești oameni știu că sunt excesiv de vanitoși, ei știu că ceea ce face ca arta noastră de astăzi să fie mare și semnificativă chiar poate fi atins sub influența vanităților furtunoase. Dar vanitatea mare nu poate să interiorizeze ființa umană. Depășirea vanității copleșitoare este, pentru cel care tinde către asta, la fel de copilăresc de ușoară precum este copilăresc de ușor să exerseze controlul gândurilor cel care nu vrea să rămână blocat în prejudecățile lumii.

Tot la fel ca și ambiția, curiozitatea acționează nimicitor asupra darului clarvederii. Cât de curioși citesc oamenii ziarele,

deja de la primele ore ale dimineţii. Dorinţa curioasă de a şti despre ceea ce s-a întâmplat trebuie să fie depăşită. Oamenii nu pot crede că pentru darul clarvederii este atât de dăunătoare curiozitatea; ei nici nu pot face diferenţa între prima şi a doua cale de a prelua informaţia. La prima cale omul ia informaţia, nu pentru că este curios, ci pentru a o folosi ca un mijloc eficient. El nu preia informaţia în interesul lui, ci tocmai în sens invers, pentru a putea interveni atunci când e vorba să îi ajute pe oameni.

Pentru a mai da încă un exemplu lămuritor, luaţi primele propoziţii din *Licht auf dem Weg* [Nota 4] (Lumină pe cale) de Mabel Collins. Ele sunt menite să ajute la şcolirea forţei de clarvedere şi sunt incredibil de uşor de urmat:

1. Omoară ambiţia.
2. Omoară iubirea de viaţă.
3. Omoară dorinţa de plăcere.

Acestea trei sunt adânc înrădăcinate în viaţa noastră; dar şi ele fac imposibilă apariţia darului clarvederii. Iar apoi:

4. Acţionează la fel ca acei ce sunt ambiţioşi. Respectă viaţa, în acelaşi fel ca acei care o iubesc. Fii fericit, la fel ca acel ce trăieşte doar pentru fericire.

Văzătorul nu devine inutil pentru viaţă. Doar că el nu risipeşte forţe; el pune şi cel mai mic lucru în serviciul acţiunii sale mai înalte. Acest lucru devine pentru el natură de la sine înţeleasă.

Acestor patru propoziţii din *Lumină pe cale* le premerg o serie de condiţii:

Înainte ca ochiul să poată vedea, trebuie să se dezobişnuiască de lacrimi. Înainte ca urechea să poată auzi, trebuie să îi dispară sensibilitatea. Înainte ca glasul să poată vorbi în faţa maeştrilor, el trebuie să se dezveţe de a răni. Şi înainte ca în faţa lor să poată sta sufletul, sângele inimii lui trebuie să ude picioarele.

Trebuie să facem faptele noastre, acţiunile noastre fructuoase, în aşa fel încât să îi ajute fiecăruia, încât să înflăcăreze spre strădanie, deoarece sunt fapte ale forţei vii.

Toate acestea sunt aproape imposibile în cultura noastră, în care fiecare crede că poate să aibă o judecată despre tot, în care crede că este îndreptăţit să considere un lucru bun şi important, iar

pe altul rău. Prin aceasta, cultura noastră nu ajunge nici măcar la prima treaptă pe calea cunoaşterii superioare, la treapta de „corb". „Corb" înseamnă în limbajul iniţiaţilor o persoană care se străduieşte cu totul altruist să nu judece. Prin aceasta nu se înţelege că îşi tocește propria judecată, ci doar că se abţine de la judecată. Prin „corb" se înţelege o persoană care nu îşi spune că este cel mai important ce gândeşti *tu* despre oameni şi lucruri, ci care îşi spune că tu trebuie să cercetezi ce gândesc ceilalţi despre asta, trebuie să te cufunzi în sufletul celorlalţi şi să afli ce trăieşte în aceştia. – Dacă suntem în stare să facem acest lucru, atunci am ajuns pe prima treaptă. Iarăşi, aceasta este copilăreşte de uşor pentru cel care nu trăieşte în prejudecăţi, dar greu pentru cel ce trăieşte în cultura modernă şi trebuie aici să se abţină de la critică.

„Corbul" este prima treaptă din iniţierea persană a lui Mithra [Nota 5]. Iniţiaţii mai înalţi au trecut cu toţii prin această treaptă. Ei trebuiau mai întâi să se poată cufunda în fiecare suflet. Trebuiau să înţeleagă de ce un om face una şi de ce face alta. Priviţi în jur în lumea voastră: unul face una, altul, alta. Oamenii sunt înclinaţi să spună: acela a făcut asta, nu ar fi trebuit s-o facă. – Dar lucrul care contează este să nu evaluăm de ce un om a făcut una sau alta. Deci, cel care vrea să cuprindă viaţa interioară trebuie să fi parcurs viaţa „corbului". El trebuie să fi cercetat în fiecare suflet motivele, fără prejudecată. Despre un astfel de om se spune: „El trimite corbii". Un ecou despre aceasta se află în legenda referitoare la munţii Kyffhäuser, când se spune: Regele Rotbart trimite corbii." – Dar prin asta nu se înţelege că îi trimite pentru a afla veşti din împrejurimi, ci pentru a cerceta în sufletele oamenilor, să vadă dacă poate să intervină acum el însuşi.

Trebuie să învăţăm să „înţelegem", iar aceasta este, într-un sens mai înalt, ceea ce înseamnă răbdarea. Cel care porneşte direcţionat şi temerar de la propriul punct de vedere va ajunge la fel de puţin la darul clarvederii ca acela care tinde cu aşteptare nerăbdătoare după succes. Gândiţi-vă la toată strădania din vanitate, la toată curiozitatea – toate acestea se revarsă în afară, precum căldura cazanului de abur se revarsă în spaţiu. Nenumărate forţe se pierd aşa. Aceasta trebuie să o consideraţi o regulă de bază.

În clipa în care vă străduiţi să vă potoliţi curiozitatea, irosiţi forţe. Dacă le-aţi ţine la dumneavoastră, atunci aţi putea să le transformaţi în cunoştinţe mai înalte. Dacă o singură dată reuşiţi să nu vedeţi ceva ce v-ar face plăcere să vedeţi, atunci economisiţi forţă, forţă care vă rămâne, care nu vi se pierde. La fel, atunci când vă înfrânaţi pornirea de comunicare. De obicei este însă aşa: atunci când se spune undeva ceva, trebuie spus mai departe, pentru ca şi cei din jur să primească ceva din asta. Dar nu de dragul de a vorbi ar trebui comunicate lucrurile, ci trebuie exprimat la fiecare cuvânt doar acel lucru ce trebuie să fie spus. Dacă aceasta devine regula de bază, atunci se dezvoltă treptat darul vederii mai înalte. Aceasta este o experienţă pe care o fac cei care văd. Cine vrea mereu să comunice totul, deşi este absolut nesemnificativ, nu va ajunge departe. Doar prin depăşirea tendinţei de comunicare nesemnificativă şi neimportantă ne acumulăm forţe în noi.

Acestea sunt căi care, în sine, sunt uşor de străbătut atunci când vrem să le străbatem, dar care sunt parcurse totuşi foarte puţin, pentru că sunt considerate lipsite de importanţă. Dar nu contează aici un antrenament deosebit, ci faptul că interiorul nostru se formează mai departe în viaţa de zi cu zi. Prin aceasta se păşea în şcolile de iniţiaţi la al doilea grad, la gradul de „învăluit" (ocult).

Cei care verifică la fiecare cuvânt dacă aşa trebuie spus sau altfel, care prin verificarea permanentă au dezvăţat „rănirea", care întind un văl în jurul lor şi vorbesc ca prin văl, aceştia erau cei „învăluiţi". Ei erau atât de departe, încât se făceau pe ei înşişi creatori ai propriei lor personalităţi, care se verificau la fiecare mişcare de mână, la fiecare cuvânt. Fără ca altcineva să observe ceva din toate acestea, un astfel de om putea să treacă prin primul şi al doilea grad. El nu avea însă voie să creadă: acum sunt pe treapta pe care pot pătrunde în sufletele altora, acum pot şi eu să spun ceva. Căci cel care voia să spună ceva, cel care voia să fie învăţător, care voia să aibă o autoritate importantă, acela trebuia să aştepte până atingea cel de-al treilea grad al iniţierii: gradul „combatanţilor".

Pentru ei era valabil ceea ce scrie în capitolul al doilea din Lumină pe cale despre „combatanţi". Primul capitol este scris pentru fiecare om; al doilea capitol este scris pentru cei care vor să îi înveţe pe oamenii din jurul lor. Dar într-un anumit sens este scris şi pentru toţi oamenii, căci fiecare om trebuie să-i înveţe pe oamenii din jur. Doar cel care respectă acele reguli poate să spere că zicerile sale găsesc ecoul potrivit. Niciun învăţător teosofic nu ar trebui să rostească vreodată un cuvânt, fără să ţină cont de principiul:

1. Păşeşte la o parte în lupta ce vine, şi chiar dacă te cerţi, nu fi tu cel combatant.
2. Urmăreşte combatantul; în tine lasă-l să lupte.
3. Îndrumarea sa aşteapt-o pentru luptă; urmează-i ei.

Nimeni nu poate deveni „combatant" dacă luptă pentru sine însuşi, dacă nu se dă la o parte.

Cei mai mari duşmani ai unei evoluţii interioare mai înalte sunt aşadar curiozitatea, vanitatea, vorbăria fără sens – acolo unde se vorbeşte pentru a vorbi, în loc să se aştepte să se vadă dacă e necesar cuvântul şi se vrea auzirea lui –, iar, în final, căderea în ispită.

Nu evită adevăratul teosof şi mistic apropierea ispitei de el. El o lasă să se apropie de el aşa cum o face oricine, pentru ca apoi, în ciuda ispitei, să urmeze glasul din sine însuşi. În momentul în care devine învăţător, el trebuie să păşească la o parte. Chiar şi prin cea mai mică ispită, dacă ar cădea în ea, forţele sale ar fi risipite, ce se scurg precum căldura din cazanul de aburi. Dar dacă el reuşeşte să îi reziste ispitei celei mai mici şi mai neînsemnate, atunci el păstrează forţa în sine şi ea îşi va da roadele.

Astfel putem ca, din ceea ce se pierde de obicei, dacă înmagazinăm prin mijloacele indicate, dacă acumulăm încetul cu încetul, pe neobservate să dobândim darul vederii interioare.

CONFERINȚA A DOUA

Berlin, 15 februarie 1904

În cadrul culturii occidentale trebuie să pornească evoluţia, în principal, de la aşa-numitul control al gândurilor. Deşi întreaga gândire occidentală neordonată, cu totul aleatorie nu este deloc potrivită pentru a dezvolta gânduri controlate, gânduri cu o succesiune strictă, este totuşi necesar ca prim lucru. Iar cu aceasta doresc să revin la lucrul despre care am vorbit deja: la faptul că noi trebuie să dezvoltăm sensibilitatea faţă de succesiuni de gânduri nelogice, prost controlate. Omul obişnuit va percepe cu orice ocazie, când se acţionează puternic asupra simţurilor sale, un fel de durere; dar *acei* oameni care sunt receptivi la perceperea de gânduri necontrolate, lipsite de consecvenţă ca fiind dureroase, sunt totuşi foarte rari. Totuşi, aceasta este o treaptă pe care trebuie să o străbată fiecare o dată, şi nu doar privitor la gândire, ci şi faţă de citirea literaturii noastre occidentale. De aici nu exclud nici un mare număr de cărţi din literatura teosofică. Veţi găsi, de asemenea, şi aici multe gânduri necontrolate.

Majoritatea oamenilor din prezent gândesc în mod necontrolat. Iar fiecare gând necontrolat înseamnă o echilibrare nerealizată, o incapacitate-de-a-se-pune-într-un-raport corespunzător fenomenului. Este ca o „alunecare", iar o alunecare în plan fizic este şi ea o incapacitate-de-a-se-pune-într-un-raport faţă de lumea fizică. Trebuie să dezvoltăm în noi un sentiment aşa de puternic pentru gânduri corecte, care merg până la capăt, încât să simţim un fel de durere fizică dacă la noi înşine sau la altcineva apare un gând incorect.

În viaţa obişnuită nu este posibil să-ţi controlezi gândurile în acest mod. Gândiţi-vă la faptul că dumneavoastră, când vă aflaţi în viaţa profesională, sunteţi siliţi să gândiţi în continuu fără logică. Căci peste tot se gândeşte nelogic. În viaţa zilnică, în afaceri, în profesiunile mai înalte, în ştiinţele naturii, în istorie, peste tot întâlniţi gânduri nelogice; iar cele mai lipsite de logică găsiţi că sunt gândurile din jurisprudenţă, acolo unde ar trebui să se gândească cel mai mult logic.

Deci cel care vrea singur să ajungă la cunoştinţe mai înalte şi nu vrea doar să le asculte de la alţii care le au, acela trebuie să înceapă să trăiască dinspre interior spre exterior. Pentru asta trebuie, cel puţin pentru un timp foarte scurt din zi, să ne izolăm de tot restul vieţii din jur. Trebuie – şi dacă sunt doar cinci până la zece minute sau trei până la patru minute – să ne dedicăm în mod exclusiv propriei vieţi interioare şi unor gânduri care nu sunt din cultura noastră nemijlocită, din viaţa noastră zilnică, ci despre care ştim că au o origine mai înaltă şi că sunt gânduri faţă de care putem avea încredere.

Această retragere, această vieţuire şi ţesere într-o lume de gânduri care este strict ordonată, această dăruire faţă de o astfel de lume de gânduri, chiar dacă este pentru puţin timp, e ceea ce ne despăgubeşte pentru întreaga împrăştiere şi sfâşiere din cultura exterioară. Apoi plecăm întăriţi cu un centru interior prin lumea zilnică şi ne conducem noi înşine prin lumea zilnică, prin faptul că un gând, atunci când nu aparţine de viaţa noastră ordonată, îl scoatem din nou din câmpul perspectivei noastre. Să nu credeţi că sunteţi în stare să faceţi acest lucru mereu! Amintiţi-vă numai că, atunci când treceţi strada, nu sunteţi stăpânul gândurilor voastre; că din toate părţile, fără să faceţi ceva privitor la aceasta, gândurile din jur năvălesc asupra voastră, acţionează asupra conştienţei voastre şi se joacă prin aceasta, astfel că sunteţi o minge de joacă a conştienţei voastre. Cât timp nu aveţi voi înşivă stăpânire pe înşiruirea gândurilor ca pe o sfoară, atâta timp nu puteţi să vă aşteptaţi ca interiorul să se reveleze. Putem să ne aşteptăm la această luare în stăpânire a vieţii noastre de gânduri doar atunci când reuşim ca pentru un scurt timp să ne detaşăm de viaţa zilnică şi să ne ridicăm la ceea ce e ideal.

Dacă îndrăgim un gând ideal, atunci atingem ceea ce este întărire interioară. Nu contează să pricepem cu înţelegerea un gând.

Luaţi primul gând din *Lumină pe cale* [Nota 6]: „Înainte ca ochiul să poată vedea, trebuie să se dezobişnuiască de lacrimi.” Luaţi-l astăzi, mâine şi iarăşi şi iarăşi – atunci începe să devină viu. Iar dacă refuzaţi toate celelalte lucruri ce vor să se amestece aici,

atunci el devine centrul fiinţei voastre. El trăieşte şi ţese în voi. El vă va arăta că lasă să apară alte gânduri din el, că el este de o fertilitate nesfârşită. Şi veţi vedea ce aveţi de depăşit din lăuntru în afară. Trebuie să apară o sensibilitate împotriva gândurilor incorecte. Trebuie să fie ca şi cum aţi fi înţepaţi cu ace de către gânduri incorecte. Acest lucru trebuie să îl simţiţi şi atunci când citiţi cărţi. Dacă nu puteţi simţi durere la gândirea nelogică, atunci nu puteţi nici să dezvoltaţi gândirea corectă.

Dar trebuie nu doar să înţelegeţi gândirea corectă, ci să o şi iubiţi. Trebuie să iubiţi un gând în aşa măsură, cum se iubeşte un copil. Copilul dumneavoastră l-aţi văzut astăzi, ieri şi alaltăieri, şi tot îl mai iubiţi. Aşa trebuie să faceţi şi cu lumea gândurilor. Dacă credeţi că aţi înţeles un gând, nu trebuie să-l împingeţi în afara conştienţei, ci să vă preocupaţi tot mereu de el. Dacă puteţi face asta, atunci sunteţi înzestrat cu un fel de „gând blindat", atunci încetează ceea ce era prezent ca fază de trecere: lupta faţă de ceea ce era nelogic; ea încetează atunci când gândurile sunt fapte pentru voi, precum un scaun, o masă şi aşa mai departe. Deveniţi pozitiv. Aceasta o ştie cel care trăieşte în lumea spirituală. El ştie şi că este întotdeauna înconjurat de gânduri care sunt puteri şi forţe ce lucrează asupra noastră. Cel care are sensibilitate pentru aceasta, acela vede ce gânduri de ură, ce gânduri de bunăvoinţă îşi trimit oamenii unii altora. El vede cum acestea pătrund în ei şi vede cum ele ricoşează de la ei. Există oameni care stau în mod ciudat în faţa noastră; ei stau aici ca înconjuraţi de un înveliş de cristal, în al cărui mijloc ei trăiesc. Iar de la acest înveliş de cristal ricoşează toate gândurile nepotrivite. Aceştia sunt oameni care înţeleg să trăiască în acest fel meditativ, care înţeleg să-şi reglementeze viaţa pornind dinăuntru în afară.

Puteţi să verificaţi dacă controlul dumneavoastră asupra gândurilor are succes. Dar nu prin aceea că vă spuneţi: „Acum eu gândesc corect", ci prin faptul că vă instalaţi un barometru care vă poate arăta cum viaţa dumneavoastră de gânduri este controlată dinspre interior în afară. Şi pentru cei care urmează calea cunoaşterii aceasta este viaţă de visare. Pentru cel care înţelege lucrurile în mod real, ea nu se află în acelaşi fel de preţuire înaltă ca

pentru alţii care sunt superstiţioşi. Pentru cine înţelege are o cu totul altă semnificaţie decât pentru cei care nu au reuşit încă să-şi controleze viaţa de gânduri.

La majoritatea oamenilor, viaţa de visare este o confuzie primejdioasă şi dezolantă. Acest lucru încetează însă cu totul atunci când ne-am dedicat o vreme vieţii meditative. Atunci visele noastre dobândesc o semnificaţie profundă, simbolică. În regularitatea, în frumuseţea viselor se află un barometru pentru controlul gândurilor.

Cât timp ne mai clătinăm în cele exterioare, atâta timp visele noastre sunt o copie dezolantă a vieţii exterioare. În clipa în care, însă, ne separăm cel puţin pentru scurt timp, pentru a deveni fortificaţi şi puternici faţă de tot ce năvăleşte asupra noastră, visele noastre capătă o semnificaţie simbolică. Atunci trebuie să ne străduim, controlând, să ne întrebăm: Ce poate să îmi înfăţişeze acest vis care apare aşa?

Aceasta este şi diferenţa dintre visele mai înalte şi cele joase. Nu este adevărat că un vis este egal un vis. Viaţa pe care o desfăşoară omul în stare de somn este, la cel care îşi dezvoltă corpul spiritual, cu totul diferită de a celui care nu o face. Asta o ştie cel care a avut experienţe spirituale. Cel care nu ştie nimic altceva decât ce îi spun ochii, urechile, limba, cel care se dizolvă cu totul în această lume de simţuri, acela nu poate afla nimic altceva în timpul somnului decât o reminiscenţă dezolantă a impresiilor senzoriale. Însă ceea ce îndepliniţi în cele cinci minute în mod spiritual este ceva ce stimulează spiritul şi îl transpune în activitate; ceva ce luaţi cu voi peste tot, indiferent dacă corpul vostru participă sau nu. Atunci încep visele noastre să devină regulate, să devină mici drame cu desfăşurare şi acţiuni regulate, atunci este activ ceea ce noi numim adevărata noastră viaţă spirituală interioară.

Dar aceasta este doar treapta cea mai de jos. Ceea ce trebuie să se adauge la aceasta este următorul lucru: atunci când detaşaţi momentele (pe care nu este permis să le rupeţi din viaţa profesională, căci teosoful nu are voie să scoată din viaţa profesională nimic) şi le folosiţi pentru progresul interior, atunci vă va atrage atenţia ceva anume, ce apare destul de curând la cei care

petrec câtva timp în meditaţie, în viaţa spirituală interioară. Vă va atrage atenţia faptul că vă aduceţi aminte în cu totul alt fel de visele voastre decât era cazul înainte. Aceasta este acea continuitate a conştienţei, ce apare tot mai mult pe măsură ce omul se dezvoltă şi care apare în aşa fel, încât voi înşivă în sinea voastră deveniţi obiectual. Atâta timp cât vă identificaţi întru totul cu corpul, atâta vreme cât nu spiritul este cel cu care aţi devenit una, atunci când sunteţi decorporalizat, adică în stare de somn, atâta timp nu puteţi să dezvoltaţi o conştienţă. De aici provine starea de inconştienţă a marii majorităţi a omenirii *în timpul* somnului. De abia foarte lent intervine o astfel de continuitate a conştienţei, încât să fiţi chiar treaz în somn aşa cum sunteţi treaz în corpul fizic, şi să aduceţi această conştienţă trează iarăşi în conştienţă trează zilnică.

Aici aveţi o unitate de măsură, ceva pe baza căruia puteţi să dezvoltaţi un barometru faţă de viaţa fizică. Capacitatea de rezistenţă faţă de viaţa zilnică va fi crescută. Corpul trebuie să devină ca un instrument. Puteţi să observaţi atunci corpul din afara sa, culcat alături. În spirit însă trăiţi, atunci când începeţi să vă retrageţi din ceea ce este corelat cu corpul. Prin aceasta nu deveniţi mai incapabil, ci mai capabil pentru viaţă, căci cel care cunoaşte spiritul este întotdeauna mai capabil.

Deci important este să alegeţi o parte a zilei pentru a vă dedica unor gânduri înalte care nu au nimic de-a face cu egoismul zilnic, cu ambiţia, cu plăcerea senzorială obişnuită, şi să lăsaţi să lumineze lumina unor astfel de gânduri în viaţa zilnică.

Astfel sunt de înţeles chiar primele învăţături din *Lumină pe cale*. Ele nu vor să îl conducă pe om la asceză, nu vor să îl facă un străin în lumea asta. Nu acela îi corespunde idealului teosofic care ajunge la asceză, ci cel care, pornind de la viaţa obişnuită, ajunge la spirit.

Deci atunci când se zice în *Lumină pe cale*:

1. Omoară ambiţia.
2. Omoară iubirea de viaţă.
3. Omoară dorinţa de plăcere.

Şi se spune imediat după aceasta:

4. Acţionează la fel ca acei ce sunt ambiţioşi. Respectă viaţa, în acelaşi fel ca acei care o iubesc. Fii fericit, la fel ca acel ce trăieşte doar pentru fericire.

Caută în inimă rădăcina răului şi smulge-o.

Teosoful trebuie să simtă că noi suntem o parte dintr-un întreg, că suntem împreună răspunzători pentru tot ce există. Cel care nu este în stare că simtă că şi el este de vină dacă unul fură mâine, acela nici nu este în stare să ştie cum este corelat cu întregul; el nu este în stare să caute rădăcina răului. Pentru că nu avem posibilitatea şi capacitatea să începem cu alţi oameni, de aceea se spune:

Caută în inimă – în inima ta – rădăcina răului şi smulge-o. Căci ea creşte şi se extinde în inima discipolului sârguincios în aceeaşi măsură ca în inimile copiilor lumii.

Nimeni nu are voie să îşi imagineze că este bun – ca şi cum am putea să facem asta, ca şi cum am putea face asta chiar şi pentru o clipă – sau că este mult mai bun decât ceilalţi. Gândul că nu putem fi mult mai buni decât un altul trebuie să ne umple cu totul. Ce am făcut, spre exemplu, dacă facem oameni fericiţi, dacă în acelaşi timp, pentru că trăim în acest fel cum trăim, îi facem pe mulţi nefericiţi? Necunoaşterea este rădăcina suferinţei în viaţă. Necunoscători, aşa cum este cazul adesea, noi suntem aceia care i-am ascuţit cuţitul celui care îl foloseşte pentru rău.

Doar cel puternic poate să-l omoare. Cel slab, însă, trebuie să îi aştepte creşterea, maturizarea, moartea.

Prin vârstele lumilor creşte această buruiană în om. Ea se extinde, însă începe să înflorească doar atunci când a străbătut nenumărate vieţi.

Uneori abia în încarnări foarte târzii apare: faptul că unul care urcase deja în înălţimi, mai târziu a căzut în mare adâncime. Nu rareori s-a întâmplat ca acei care cunosc cel mai profund au ajuns să fie cei căzuţi cel mai profund. Acele firi de aventurieri nu au putut fi distinse de aceia mari.

Cel care vrea să păşească pe calea stăpânirii trebuie să smulgă această buruiană din inima sa. Şi atunci va sângera din greu, întreaga viaţă va părea nimicită.

Luaţi această rostire aproape cuvânt cu cuvânt, dar în sensul spiritual. Luaţi ceea ce valorează viaţa, în cel mai înalt sens şi stil. Spuneţi-vă: Cât de nesfârşit de multe lucruri valoroase am contemplat şi cât de nesfârşit de multe sunt lucrurile pentru care am trăit, şi care, probabil, sunt cu totul lipsite de valoare. Eu trebuie să încep o nouă viaţă dacă nu vreau să trăiesc aşa cum m-am obişnuit; dacă nu vreau să o configurez sub influenţă străină, ci prin propria mea viaţă interioară. Noi nu devenim atunci aparent în exterior alţii, dar conducem viaţa sub alte imbolduri. Nu o vom conduce din vanitate, din ambiţie, nici din plăcerea simţurilor, căci să facem acestea nu vom mai putea, ci din datorie, pentru că trebuie să se întâmple pornind din cea mai înaltă înţelegere.

Chinul trebuie să fie suportat. Poate el se apropie de tine deja la primul pas al urcării cutezătoare care te conduce pe calea vieţii, poate la ultimul. Cugetă bine: el trebuie îndurat şi pune toate forţele pentru îndeplinire. Nu-ţi este îngăduit să trăieşti în momentul prezent, nici în viitor, – doar în etern.

Cel care trăieşte în clipă, la acesta văzătorul poate să perceapă cum gândurile lumii exterioare se înfig în el ca suliţe. Cel care trăieşte în etern, de la el ricoşează gândurile care îi pot fi neprielnice. Nu succesul exterior, nici ceea ce putem atunci este ce ne duce mai departe, ci faptul că trăim în fiecare clipă în etern. Nu vom ajunge la nimic dacă ne străduim cu avariţie pentru aceasta. Nici în viitor nu trebuie să trăim, doar în etern.

Acolo nu poate prospera această buruiană uriaşă: suflarea, deja, a unui gând de eternitate curăţă această pată din existenţa ta.

Apoi vine configurarea corpului astral. Aşa cum lucrăm la corpul mental prin controlul gândurilor, tot astfel trebuie să lucrăm la corpul astral prin ordonarea memoriei noastre. Trebuie şi ea controlată, trebuie să devină obiect al examinării. Acest lucru are o influenţă mare, semnificativă asupra întregii vieţi. Dumneavoastră trebuie să vă dezobişnuiţi ca, atunci când priviţi asupra acţiunilor voastre, să aveţi în acel timp gânduri egoiste de părere de rău. Lucrul de care vă aduceţi aminte trebuie să fie pentru dumneavoastră aici doar ca să învăţaţi pe seama lui să faceţi

lucrurile mai bune. Trebuie să învăţăm de la trecut şi să ne folosim pentru aceasta memoria, pentru ca sufletul nostru să devină mai capabil. Dacă ne reglementăm memoria în aşa fel încât nu privim înapoi într-un mod aleatoriu, ci, chiar şi pentru lucrul care, aparent, e cel mai nesemnificativ, privim în aşa fel înapoi încât pentru noi este o şcoală a învăţării, atunci ne întărim coloana vertebrală sufletească.

Dacă controlăm memoria în acest fel, atunci se dezvoltă din aceasta vederea astrală. Aceasta face din corpul astral un organ de voinţă, pe care putem să îl folosim. Trebuie să ne dezobişnuim de lacrimi, să depăşim antipatia şi simpatia ca să venim în întâmpinare cu justa concepţie faţă de reprezentările noastre asupra amintirilor.

Dacă suntem stăpâni pe capacitatea noastră de amintire, pe capacitatea noastră de reprezentare, atunci am atins ţelul nostru preliminar. Noi recunoaştem faptul că cel care nu exersează acest lucru trebuie să simtă în permanenţă la sine că este dependent de fiecare curent de aer spiritual din mediul său, ca un tub mişcător care este tras încoace şi încolo de fiecare gând. Nu există nici un alt mijloc pentru a ajunge în lumea astrală şi în cea mentală, decât să ne formăm dinspre interior spre înafară pentru aceasta. La cel care îşi structurează capacitatea de amintire, la cel care în fiecare seară configurează formaţiunile nebuloase în formaţiuni regulate de raze, şi anume părţile superioare care pornesc de la inimă şi cap, la acela se va arăta că omul trăieşte din interior spre înafară. Dacă omul a ajuns atât de departe, atunci nimic nu mai poate să-i facă vreun rău. În prezenţa sa putem să îi trimitem gânduri de natura cea mai rea, ele vor merge înapoi, ca şi cum nu l-ar fi atins. El a format în munca de meditaţie o învelitoare spirituală în jurul său.

CONFERINŢA A TREIA

Berlin, 21 februarie 1904

La sfârşitul ultimei conferinţe am vorbit şi despre faptul că omul are posibilitatea ca, printr-un mijloc atât de intim cum este controlul memoriei, să acţioneze şi asupra aşa-numitului său corp astral. Vreau astăzi să mai adaug câte ceva.

Acest corp astral, care ne învăluie ca un nor, în care se exprimă dorinţele, instinctele şi pasiunile noastre, este, dincolo de aceasta, purtătorul a ceva ce trăieşte şi lucrează neîncetat în spiritul nostru: acest ceva este memoria noastră. Tot ce denumim drept memorie sau amintire este centrat în corpul astral. Gândul pe care l-aţi avut ieri mai este astăzi în voi. El nu are însă nicio posibilitate să rămână în dumneavoastră dacă nu este înglobat în corpul astral, dacă nu stimulează vibraţii care rămân şi cheamă astăzi din nou în existenţă ceea ce ieri aţi avut ca trăire. Acum, este imposibil ca omul să facă vreun pas în direcţia dezvoltării corpului astral dacă nu lucrează la capacitatea sa de amintire, la memoria sa.

Eu am vorbit despre cum trebuie să lucreze omul la controlul strict al gândirii, la controlul întregii vieţi de gândire; cum trebuie să îi fie clar că gândurile sale sunt procese reale, că este cel mai mare neadevăr atunci când se spune că gândurile sunt „scutite de vamă" şi că pentru „gânduri nu avem spectatori". Cel care vrea să dezvolte în sine o adevărată clarvedere, acela trebuie să lucreze la amintirea sa, la memoria sa. Acest lucru îl putem face doar prin aceea că nu lăsăm amintirile noastre să apară în mod haotic deasupra orizontului şi să dispară din nou.

Dar cum umblă amintirile noastre prin conştienţa noastră? Ele vin şi pleacă. Omul se lasă în voia lor. Omul este vânat de amintiri care urcă şi coboară. Atâta timp cât există situaţia asta, el se dăruieşte şi tuturor coincidenţelor şi influenţelor care sunt exercitate în continuu din afară asupra corpului astral. Acest lucru poate fi înlăturat numai dacă zilnic ne dedicăm un timp scurt, chiar foarte scurt, cultivării memoriei noastre. Dar acest lucru nu trebuie să ne împiedice să ne îndeplinim toate celelalte obligaţii de viaţă. Acesta este principiul suprem al teosofiei, ca nimeni să nu fie reţinut prin aceasta de la ocupaţia pe care o are în viaţă.

Deci, doar câteva minute zilnic pentru cultivarea memoriei ar trebui să producă într-adevăr minuni în corpul nostru astral.

Ceea ce trebuie să îndeplinim poate fi spus cu puţine cuvinte: trebuie să facem din viaţa noastră o şcoală de învăţare. Pentru foarte puţini oameni, viaţa este o şcoală de învăţare. Cei mai mulţi se dedau plăcerii şi durerii. Iar când viaţa trece pe lângă ei, trec

durere, bucurie şi confort; ei nu învaţă din viaţa lor nimic. Teosoful, în schimb, îşi spune: Fiecare zi trebuie să mă „aducă înainte; fiecare zi trebuie să fie pentru mine o treaptă de dezvoltare".

De aceea teosoful nu lasă să treacă nicio zi fără să permită să treacă evenimentele importante ale zilei prin faţa spiritului său, prin faţa privirii sale spirituale. Cel mai bun moment este ultimul moment pe care îl petrecem în stare de trezie: deci momentul imediat dinaintea adormirii. Dacă suntem în stare să ne umplem aici încă două, trei, patru, cinci minute cu trăirile zilei, să le lăsăm să treacă pe lângă noi într-un mod obiectiv, atunci realizăm multe pentru corpul astral.

În timpul zilei simţim poftă şi durere, bucurie şi plăcere. Teosoful nu trebuie nicicum să devină apatic faţă de viaţă, ci trebuie să simtă compasiune şi antipatie intense, iar aceasta în timpul întregii vieţi zilnice obişnuite. Nimeni să nu îl poată distinge aici de alţi oameni. Să se distingă el însuşi de alţii doar în timpul celor patru, cinci până la douăzeci de minute luate separat. Atunci lasă el simţirile – plăcere şi durere, bucurie şi neplăcere – să nu treacă pe lângă el în modul obişnuit, ci gândeşte despre asta: Ce mi-a cauzat plăcere şi durere? Ce mi-a produs plăcere şi neplăcere? A fost plăcerea asta, a fost durerea asta îndreptăţită? Oare nu ar fi putut să fie diferit, dacă aş fi privit altfel gândul? Oare nu aş putea stimula plăcerea şi neplăcerea în alt mod? Oare nu aş putea avea influenţă asupra mersului evenimentelor? Oare am acţionat aşa cum aş dori să acţionez întotdeauna? Oare am acţionat aşa încât pot să aduc totul în consonanţă cu întreaga armonie a ordinii lumilor? – Pe scurt, este ridicarea evenimentelor unei vieţi zilnice la un punct de vedere mai înalt.

Dacă în aceste patru, cinci până la douăzeci de minute ne observăm trăirile, le trăim încă o dată dar nu aşa încât să avem aceeaşi impresie, ci să ne poziţionăm obiectiv faţă de ele, astfel încât vedem vederea noastră, auzim auzirea noastră şi ne lămurim despre durerea şi dorinţa noastră, ne clarificăm asupra chestiunii dacă nu cumva pofta, durerea le-am datorat trivialităţii, pe scurt, ne devine clară întreaga noastră poziţie în lume, atunci am învăţat

ceva din trăirile noastre, atunci lucrăm la dezvoltarea organelor noastre astrale.

Cel care este văzător în planul astral, acela poate privi şi vedea cum trupul astral al unui om se modifică atunci când acesta este veghetor şi ani de-a rândul face aceste exerciţii. În cei care fac aceste exerciţii trupul lor astral începe să devină organizat. În timp ce înainte era haotic, o adevărată amestecătură – linii şerpuite în întorsături groteşti puteţi să vedeţi în trupurile astrale ale oamenilor –, acum încep să apară anumite forme în el, forme regulate; el începe să se structureze.

Aceasta omul în ziua de astăzi, de obicei, nu o poate însă vedea, dar cultivarea memoriei este tocmai calea prin care suntem aduşi la capacitatea de a vedea noi înşine această transformare la noi şi la oamenii din jur. Ceea ce noi am trăit astăzi este mâine experienţa noastră, iar experienţa este piatra de încercare pentru trăirile noastre viitoare. Acest lucru ne înalţă dezvoltarea şi ne organizează corpul astral. Pe cât de nesemnificativ ar apărea acest lucru, pe atât de sigur lucrează. El contribuie la deschiderea ochiului spiritual, ca să privească în emoţiile altora, să devină cu adevărat văzător în lumea spirituală. Iar atunci trebuie să-i veniţi acelui lucru în ajutor prin faptul că daţi jos de pe voi tot ce se agaţă de sinea voastră, de singularitatea voastră, de natura voastră specială. Dacă sunteţi în stare să supuneţi ceva ce aparţine de natura voastră specială, atunci dezvoltaţi prin aceasta corpul astral.

Cei care au făcut asemenea experienţă ştiu că are un efect uriaş dacă ei reuşesc să facă următorul lucru. Omul are sute şi sute de păreri. Dar este foarte neimportant dacă A sau B au vreo părere despre ceva. Înţeleptul crede ceva, şi crede şi prostul. Fiecare consideră că părerea sa este lucrul cel mai important, iar această opinie vrea mai întâi să o scoată în evidenţă. De aceea auziţi atât de des că spun oamenii: „Eu cred asta, eu cred cealaltă." – Încercaţi, aşadar, odată, în cadrul retrospectivei, să vă lămuriţi asupra faptului cât de nesemnificativ este când cu fiecare ocazie îţi prezinţi propria părere; ea ar putea să fie cea insignifiantă, cea mai incorectă opinie, căci, de obicei, opiniile noastre depind de simpatiile sau antipatiile noastre. Dacă suntem în stare să nu ne

prezentăm opinia noastră, atunci exersăm ceva important şi acumulăm o imensă forţă.

Fiecare astfel de revelaţie suprimată a naturii noastre speciale, fiecare tăcere este o nouă adunare de forţă pentru cunoaşterea noastră. Cu cât mai mult suntem în stare să ascultăm şi să nu ne spunem părerea, cu atât mai repede urcăm la cunoaşterile directe şi la vederea directă. Aceasta este, pentru cel care nu are o impresie despre organizarea sufletului omenesc, ceva incredibil. Dar la fel de sigur cum se adună în acumulator forţele, tot astfel pot să se acumuleze forţele sufleteşti atunci când ne suprimăm opiniile. Forţă şi tărie ne dă acest lucru. Cel care are peste tot de spus păreri va putea doar încet să urce; cel care poate să tacă mult, cel care poate lăsa lucrurile să-i vorbească, acela va urca repede. Aceasta este o regulă de aur cu privire la cunoaşterea directă: dacă ne reţinem părerile noastre în faţa lucrurilor, atunci lucrurile vor vorbi către noi.

O expresie foarte importantă a învăţăturii secrete spune: eu am învăţat foarte mult de la cei care stau mai sus de mine; eu am învăţat mult de la cei care îmi sunt egali mie; iar eu am învăţat cel mai mult de la cei care stau mai jos de mine! – Învăţarea de la cei care stau mai jos de noi, învăţarea prin ascultare şi prin suprimarea părerilor noastre, este cea care ne duce pe noi la înălţimi. Iar cel mai mult învăţăm dacă lăsăm natura să ne vorbească şi o ascultăm. Atunci ajungem la ceea ce trebuie atins, şi anume forţa de a înceta cu adevărat judecăţile şi părerile noastre.

Dacă noi ne-am dedicat cele patru până la cinci minute pentru a dezvolta trupul astral, atunci se mai adaugă încă ceva cu totul diferit. Ce fac oamenii când se află în faţa unei întrebări? Ea poate să însemne ceva mare sau ceva mic. Ce fac aici oamenii? Ei se gândesc, îşi sparg capul şi cred că *ei* trebuie să fie aceia care scot soluţia la întrebare din profunzimea gândirii lor. Cine merge pe calea cunoaşterii nu face aşa. Goethe a caracterizat lucrul acesta aşa cum a mai sugerat şi multe altele în calitate de iniţiat. El spunea odată: „Noi nu suntem chemaţi să răspundem la întrebare [Nota 7], ci mai întâi să o formulăm şi să aşteptăm să vedem cum întrebarea răspunde ea însăşi".

Nu subestimaţi acest mod de a rezolva întrebări! El lucrează de-a dreptul grozav. Căutăm să punem foarte clar întrebarea, dar nu ne gândim la răspuns, ci la mijloacele care sunt potrivite pentru a soluţiona întrebarea. Să zicem că stau, de exemplu, în faţa întrebării dacă un om este vinovat sau nevinovat, dacă din rea-voinţă sau cu inimă nevinovată a acţionat. Dacă mă gândesc la aceasta, atunci nu voi obţine o judecată corectă. Dar voi ajunge la un răspuns dacă privesc asupra vieţii sale, în măsura în care îmi este accesibilă; dacă mă întreb: Ce s-a întâmplat cu el? Cum l-am cunoscut? Ce mi-a spus? Ce a vorbit cu alţi oameni? – Acestea nu sunt, aşadar, răspunsuri, ci întrebări, pe care mi le-am creat eu însumi. Ele sunt de luat în considerare. Dacă fac acest lucru în mod activ şi suprim răspunsul, atunci se ajunge ca imaginea pe care mi-o creez să dea ea însăşi răspunsul. Pe mine mă exclud, cum s-ar zice.

Dacă faceţi aceasta cu toată forţa dumneavoastră de voinţă, vă decuplaţi în aşa fel încât sinea voastră să nu participe, încât gândirea voastră să fie supusă, dacă vă stăpâniţi dorinţa de a da un răspuns, ci să adormiţi cu întrebarea pregătită, atunci veţi face experienţa că dimineaţa vă veţi trezi cu un răspuns care este mult mai corect şi mai sigur decât acela care v-ar fi putut veni seara. În timp ce corpul vostru fizic se odihnea, spiritul vostru era decorporalizat şi a adus mijloacele pentru răspunsul la întrebare din lumile mai înalte. E recomandabil să aveţi la îndemână un creion, căci dimineaţa la trezire trebuie să scrieţi răspunsul imediat. Dacă nu faceţi asta, îl uitaţi iarăşi, pentru că ajungeţi sub cu totul alte influenţe.

Zgomotul asurzitor al vieţii zilnice nu lasă oamenii să ajungă la dezvoltarea capacităţilor spirituale mai înalte. Astfel, prin aceste exerciţii, pe care le cunoaşte oricine s-a familiarizat cu viaţa mai intimă spirituală şi sufletească, trebuie să învăţăm să determinăm viaţa zilnică să dispară din faţa noastră pentru scurt timp. Dacă suntem capabili de asta, atunci putem, în momentele acestea distincte, să dezvoltăm ceea ce teosofii numesc „spiritualitate”, „vedere spirituală”. O lume cu totul nouă se deschide atunci de jur-împrejurul nostru.

CONFERINȚA A PATRA

Berlin, 14 martie 1918

Doresc să remarc mai întâi un lucru, faptul că nu trebuie să subestimaţi dispoziţia în care omul trebuie să se transpună pentru a avea raportul corect faţă de univers. Pentru cel care nu este încă pe calea cunoaşterii această dispoziţie este poate ceva ce nu are, aparent, nicio semnificaţie profundă. Dar are. Tocmai din acest motiv, toate religiile au încercat să-i educe pe oameni prin intermediul rugăciunii, ca ei să ajungă la această dispoziţie, şi nici rugăciunea, care a pornit de la esoterişti, nu are vreun alt sens.

Ca să recunoaşteţi semnificaţia unei astfel de dispoziţii faţă de univers în mod corect, aş vrea mai întâi să arăt cum nu doar cei care vor să înainteze în ceea ce priveşte viaţa lor interioară, ci şi cei care vor să înainteze în cunoaşterea lumii exterioare îşi netezesc, prin aceasta, drumurile.

În vremurile noastre materialiste avem unele păreri destul de eronate despre mari descoperitori şi gânditori din domeniul ştiinţific. Mai ales printre cei care se ocupă cu ştiinţele, mulţi cred dinainte că ştiinţele conduc la necredinţă, la negarea lumii spirituale. De aceea doresc astăzi să vă povestesc despre dispoziţia unui mare spirit, al cărui nume o să vi-l spun doar după ce am citit câteva dintre afirmaţiile sale. Căci aceste afirmaţii arată modul în care a ajuns la marile descoperiri ce au devenit o binefacere pentru vremurile mai noi, prin faptul că a avut o relaţie intimă cu spiritul care străbate întregul univers. El zice:

„Este adevărat [Nota 8], chemarea dumnezeiască ce îi face pe oameni să înveţe astronomia stă scrisă în lumea însăşi, dar nu în cuvinte şi silabe, ci pe măsura lucrului, în măsura potrivirii noţiunilor şi sensurilor omeneşti cu înlănţuirea corpurilor şi stărilor cereşti. Un destin ascuns îl poartă pe un om către această ocupaţie, pe celălalt către alta, astfel că ei devin convinşi că, aşa cum sunt o parte a Creaţiei, tot aşa sunt şi sub conducerea providenţei dumnezeieşti."

O altă propoziţie a aceluiaşi bărbat:

„Ceea ce am profetizat acum 25 de ani [...] [Nota 9], am adus deci în sfârşit la lumină. Într-o măsură mai mare decât am putut vreodată spera am descoperit ca fiind întru totul adevărat şi corect faptul că întreaga natură a armoniei în măsura cuvenită, cu toate părţile ei descompuse în cartea a III-a, se găseşte printre mişcările cereşti, într-adevăr, nu în felul în care îmi închipuisem eu (iar aceasta nu e ultima din bucuriile mele), ci într-un cu totul alt mod, care, în acelaşi timp, este excelent şi perfect. În răstimpul în care corectura nespus de anevoioasă a teoriei mişcărilor cereşti m-a ţinut în tensiune, s-a adăugat, ca o deosebită creştere a dorinţei mele pasionate de cunoaştere şi ca imbold al premisei mele, lectura scrierii Armoniilor a lui Ptolemeu [...]. În ea am găsit, contrar aşteptărilor şi spre marea mea mirare, faptul că aproape întreaga carte a III-a oferea deja acum 1500 de ani aceeaşi consideraţie despre armonia cerească. Doar atât că în acea vreme îi lipseau astronomiei încă multe. [...] Pe mine, însă, în urmărirea asiduă a premisei mele, nu m-a confirmat uriaş doar nivelul scăzut al vechii astronomii, ci şi concordanţa izbitor de exactă a observaţiilor noastre la o distanţă de cincisprezece secole. Căci pentru ce e nevoie de multe cuvinte? Natura însăşi voia să i se reveleze omului prin gura unor bărbaţi care au pornit să o interpreteze în secole cu totul diferite. Se află degetul indicator al lui Dumnezeu în aceasta, ca să vorbim ca ebraicii, în faptul că în spiritul a doi bărbaţi, care se dedicaseră cu totul observării naturii, a apărut acelaşi gând despre configuraţia armonioasă a lumii; căci niciunul nu a fost conducătorul celuilalt în păşirea pe acest drum. Acum, după ce s-a ridicat acum optsprezece luni prima lumină a dimineţii, acum trei luni ziua luminoasă, acum foarte puţine zile însă soarele deplin al unei vederi cu totul minunate, nimic nu mă reţine ..."

Aceste cuvinte le-a scris marele astronom Johannes Kepler, care i-a învăţat pentru prima oară pe oameni despre felul în care se mişcă planetele, ce căi descriu ele. Din aceasta veţi observa că în ceea ce priveşte adevărata ştiinţă nu poate fi vorba despre necredinţa în spirit şi că cei care astăzi, pe baza unor astfel de descoperiri cum sunt cele făcute de Kepler, Copernic, Galilei şi alţii, ar vrea să afirme că lumea nu ar fi inundată de spirit, că ar fi

depăşită o concepţie spirituală a lumii. Căci acelora, care din această dispoziţie cucernică au făcut, precum Kepler, descoperirile ştiinţelor naturii, li s-a revelat armonia sistemului lumilor.

Direcţia spre care trebuie să ne avântăm este, mai întâi, ca noi să recunoaştem că personalitatea omului nu este încă adevărata sa Sine, ci că această adevărată Sine este ceva spre care trebuie să tindem, ceva ce trebuie să se dezvolte în noi tot mai mult şi mai mult în decursul încarnărilor. Asta vrea să spună şi Goethe, atunci când afirmă: „Cel care se străduieşte mereu tinzând [Nota 10], / pe acela îl putem elibera. / Iar dacă la el a devenit părtaşă chiar iubirea cea de sus, / atunci îl întâmpină ceata sfântă cu bun venit inimos!" Iar Christos nu a spus nimic altceva, prin expresia „har", decât „Buddhi", ce se apleacă şi trage Sinea noastră în sus către El.

Buddhi este har. Iar această continuă străduinţă în sus, spre sferele pe care teosoful le numeşte câmpul, planul Buddhi, planul beatitudinii, este cea care ne aduce cunoaştere. Iar cine ştie cu adevărat, cine a ajuns la cunoaştere, care a avut cunoaştere a devenit conştient de faptul că a trecut de la natură la har şi de aici la slavă.

Iar aceasta a fost rugăciunea lui Kepler. Când a simţit în el întreaga semnificaţie a descoperirii sale, el nu a fost învăţatul arogant, care să spună: „Eu am descoperit aceasta", ci dispoziţia lui Kepler era dispoziţia din care s-a născut marea sa descoperire, iar dispoziţia sa era următoarea:

„O, Tu, cel care prin lumina naturii ai trezit în noi dorul după lumina harului, pentru ca prin aceasta să ne conduci la lumina slavei, Ţie îţi spun mulţumesc, Domn şi Creator, că m-ai bucurat pe mine prin creaţia Ta şi că m-am bucurat de lucrările mâinilor Tale; priveşte, acum am desăvârşit lucrarea chemării mele, am folosit aşa de mult puterea minţii aşa cum Tu mi-ai dat-o; eu le-am dezvăluit minunăţia lucrărilor tale oamenilor, atâta cât a putut să cuprindă înţelegerea mea limitată infinitatea Ta. Dacă a fost arătat ceva de către mine ce este nedemn de Tine, sau dacă am căutat cinstire proprie, atunci iartă-mă cu milostenie." [Nota 11]

Sufletul omenesc este denumit adesea o oglindire a fiinţei dumnezeieşti. Dacă ne adâncim în această imagine, atunci ne devine clar faptul că fiinţialitatea noastră nu o avem în noi, ci în afara noastră, că Sinea superioară este în afară şi că noi putem doar să o oglindim. Atunci ne devine însă limpede şi că omul devine părtaş al Sinei superioare, că este părtaş la o entitate eternă. Că imaginile teosofice nu sunt aleatorii poate să vă demonstreze iarăşi o afirmaţie de-a lui Kepler, o afirmaţie despre suflet, care se suprapune atât de deplin cu ceea ce este adevărul teosofic despre suflet: „Despre suflet gândesc aproximativ aşa, ca şi despre nişte oglinzi pe care le luminează soarele. Dacă încetăm să le percepem senzorial, asta nu înseamnă că ele încetează să existe. Se află în ele expresia dumnezeiescului. Ceea ce în acesta este materializat, se dizolvă." [Nota 12]

Ceea ce a rostit Kepler, el a auzit de la spirit, care i-a vorbit. Acestea sunt prezentate aici pentru a arăta cum în toate este de luat în considerare atmosfera de veneraţie. Nimeni altcineva nu poate dobândi o cunoaştere mai înaltă, decât cel care mai întâi crede şi se cheamă pe sine însuşi la urcarea înspre cunoaştere. Cel care ştie că omul, la fiecare gând, lasă să se reverse în sine un curent dumnezeiesc, cel care este conştient de asta, acela primeşte ca manifestare drept consecinţă darul cunoaşterii mai înalte. Cel care ştie că cunoaşterea este o comuniune, acela ştie şi că ea nu este nimic altceva decât ceea ce se simbolizează în Cina cea de Taină.

Atât de sfântă, de mare pe cât este posibil de cuprins, dacă ar fi gândită ca uniunea cu spiritul lumii. Cel care s-ar putea simţi nevrednic, ei bine – acela trebuie atunci să se căznească, trebuie să se facă demn şi capabil pentru această cunoaştere. Dispoziţia de veneraţie este ceva ce produce minuni în acest domeniu. Cel care nu cunoaşte deloc dispoziţia sufletească de judecare, acela este pe calea corectă.

Tineretul face de obicei greşeala de a judeca prea devreme, atunci când spune: Mă bazez pe cunoaşterea mea, acesta este punctul meu vedere. – Omul tânăr trebuie să preia cu respect şi atenţie ştiinţa.

Există o diferență între cel care din tinerețe critică și cel care preia cu devoțiune. Talmudul [Nota 13] prezintă șapte trăsături pentru cel care vrea să devină înțelept:

1. El nu ia primul cuvântul, atunci când este prezent cineva mai în vârstă.
2. El nu întrerupe pe nimeni.
3. El nu răspunde pripit, înainte de a fi gândit.
4. El întreabă și răspunde corespunzător.
5. El tratează un lucru după celălalt, în ordinea priorității.

Această a cincea regulă este o regulă de aur pentru prezent. Mergeți la sute de adunări din vremurile noastre și vedeți dacă puteți găsi în acestea că lucrurile sunt tratate în ordinea corectă.

5. Despre ceea ce nu știe, mărturisește: eu nu știu.
6. El își recunoaște greșeala, atunci când crede că a comis una.

Aceste propoziții pot să pară ca niște reguli de viață cu totul profane, dar care sunt nespus de importante, pentru că stimulează respectul față de cunoaștere, iar acest lucru are mai mare efect pentru cunoașterea spirituală decât orice altceva. Trebuie să fi avut experiența marii diferențe dintre aurele oamenilor tineri care au această dispoziție respectuoasă și a acelor oameni tineri care nu o au. Clarvăzătorul poate să distingă exact dacă cineva, să zicem, șade într-un amfiteatru și ascultă cu adevărat respect, căci atunci are razele și curenții albastru și violet în aura sa. Și atunci se pot distinge cu exactitate acei ascultători – și tocmai printre studenți se găsesc adeseori – care deja la douăzeci de ani gândesc și se exprimă astfel: „Acesta este punctul meu de vedere; acest lucru mi se pare corect, aceasta mi se pare greșit." În schimb, există tineri care doar cu o sfântă sfială ating clanța ușii care duce la vreun mare om. Iar *aceștia* ating nivelul cel mai înalt și ajung cel mai departe în cunoașterea superioară.

Iar apoi este de importanță faptul că menținem ordine în curgerea gândurilor noastre. Următoarele cuvinte din *Lumină pe cale* par a conține o contradicție. Dar, cu aceasta trebuie cel care vrea să ajungă mai sus să trăiască. El trebuie să aibă în fața sa două propoziții contradictorii.

9. Tinde doar spre ceea ce este în tine.
10. Tinde doar spre ceea ce este dincolo de Sine.

Vă veţi întreba poate: „Dar am eu oare nevoie de ambele propoziţii, şi pentru ce?" – Desigur, avem nevoie de amândouă. Şi vrem să ne lămurim ambele propoziţii, căci în aceasta constă anume controlul gândurilor. Trebuie să îl exersăm, pentru ca să nu ne lămurim un adevăr în mod unilateral, ci să observăm lumea sub toate aspectele.

Să luăm mai întâi propoziţia: „Tinde doar spre ceea ce locuieşte în tine.", iar apoi a doua propoziţie, al doilea gând: „Tinde doar spre ceea ce se află dincolo de Sine."

Viaţa alternează între bine şi rău, între frumuseţe şi urâciune şi aşa mai departe. Acestea sunt lucruri care se contrazic întotdeauna. Noi vom cunoaşte viaţa spiritului, însă, doar atunci când nu rămânem blocaţi în amănunte. Pur şi simplu noi nu trebuie să respingem contradicţiile, ci să înţelegem că aceste contradicţii înseamnă viaţa. În acest mod exersăm controlul gândurilor, prin aceea că suntem lămuriţi tot timpul: dacă am cuprins un gând, atunci trebuie să-l căutăm imediat pe cel corespunzător, diferit, care se comportă faţă de primul precum foamea faţă de saţietate. Prin aceasta, o latură a gândului este completată de cealaltă, aşa cum lumina şi umbra, pozitiv şi negativ se completează reciproc. Aşadar gândurile trebuie să decurgă în interior strict în ordine. Să memorăm deci regula: adaugă la fiecare gând pe cel opus lui! – Cel care respectă acest lucru va putea să trăiască treptat în spiritualitate vie. El va trăi într-o viaţă spirituală ce este mai înaltă decât cea senzorială.

Dacă am atins o treaptă, atunci trebuie să ne fie clar că se află o treaptă şi mai înaltă deasupra noastră. Tot ce putem atinge acuma sunt doar trepte atât de joase faţă de ceea ce mai trebuie să atingem. Nu degeaba a spus înţelepciunea christică: „Niciun ochi nu a văzut, nicio ureche nu a auzit ceea ce Dumnezeu le va arăta acelora care merg înspre El iubindu-L." [Nota 14]

Al zecelea gând din *Lumină pe cale*: „Tinde doar spre ceea ce se află dincolo de Sine," este controlat prin cel de-al unsprezecelea:

11. Tinde doar spre ceea ce este de neatins.

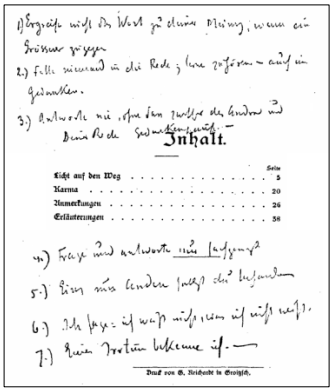
Autorul din *Lumină pe cale* a scris sub influenţa unui maestru înalt dezvoltat [Nota 15]. *Lumină pe cale* este inspirat de un maestru occidental care a dictat fiecare propoziţie cuvânt cu cuvânt. Cel care a scris cartea a fost doar scribul, medium scriitor.

În sensul acestei propoziţii: „Tinde doar spre ceea ce este de neatins," spune şi Goethe pe culmea cunoaşterii sale: „Numai pe acela mi-l laud, care doreşte ce e de neatins." [Nota 16]

Nu contează să înţelegem aceste propoziţii, să fim în stare să ni le clarificăm prin înţelegere. Mult mai important este să începem cu trei asemenea propoziţii, indiferent cum le-aţi înţeles. Să începem, de exemplu, cu propoziţia: „Tinde doar spre ceea ce este de neatins." Pentru cel care trăieşte cu această propoziţie, ea va deveni o forţă interioară; ea va fi a lui proprie. Apoi e de găsit însă şi o modificare în aură. În anumite locuri ale aurei se găsesc nişte cercuri ceva mai întunecate. Cu cât se *dezvoltă* omul mai mult, cu atât se transformă aceste locuri întunecate, care arată ca nişte roţi. Iar dacă omul începe să-şi însuşească astfel de propoziţii în munca solitară cu gândurile, atunci încep aceste roţi să se învârtă. Acestea sunt „roţile" despre care vorbesc scrierile indienilor şi ale reprezentanţilor vechilor religii. Acestea sunt „chakrele" [Nota 17], iar dacă acestea încep să se învârtă, atunci începe cunoaşterea mai înaltă.

12. Căci în tine locuieşte lumina lumii, – singura care luminează calea ta. Dacă nu poţi să o recunoşti în tine, tu o vei căuta degeaba altundeva. Şi totuşi, ea se află dincolo de sinea ta. Dacă pătrunzi la ea, te-ai pierdut pe tine însuţi. Iar de neatins este ea, căci mereu se retrage. În cercul ei de lumină poţi să pătrunzi, dar flacăra ei nu o vei atinge niciodată.

Însemnare făcută de Rudolf Steiner pentru conferinţa de la Berlin din 14 martie 1904, a se vedea începutul conferinţei.

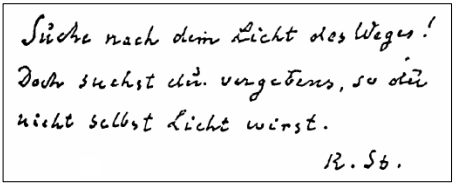
Inhalt.

Seite

Licht auf den Weg 5
Karma 20
Anmerkungen 26
Erläuterungen 38

Druck von G. Reichardt in Großlich.

Dedicație olografă a lui Rudolf Steiner pe exemplarul Mariei von Sivers al lucrării „Licht auf dem Weg" (Lumină pe cale).

II TEXTE DE MEDITAȚII DUPĂ REDACTĂRI ALE LUI RUDOLF STEINER

Însemnări din două ore esoterice
Berlin, 4 și 24 octombrie 1905 [Nota 30]
Texte de meditații cu care au fost începute și încheiate orele esoterice
Cinci așa-numite exerciții principale, date individual

ORĂ ESOTERICĂ
Berlin, 4 octombrie 1905
AUM
„Caută calea".
„Caută calea în adâncirea interioară".
„Caută calea, păşind dârz în afara ta însuți." [Nota 18]

Doar aparent se contrazic ultimele două propoziţii. În realitate ele exprimă două situaţii de fapt extraordinar de corecte.

Adâncirea interioară este, anume, prima jumătate a unei căi. Mai întâi, omul trăieşte pe treapta sa actuală de dezvoltare în percepţiile senzoriale ale mediului înconjurător. Chiar dacă el prelucrează cu înţelegerea şi raţiunea sa aceste impresii senzoriale, el tot rămâne „în exterior".

Dacă însă se eliberează de impresiile senzoriale, se retrage în sine însuşi, atunci îi rămâne forţa gândirii. Această gândire este atunci golită de conţinutul exterior. Aceasta semnifică „adâncirea interioară". Dar tocmai de aceea, pentru că gândirea este „golită", poate să curgă spre ea acum un conţinut nou dinăuntru.

Iar *acest* conţinut este de natură spirituală, aşa cum cel dinainte era de natură senzorială. – Tocmai prin aceasta, însă, omul păşeşte din nou din el în afară. El păşeşte *din* sfera Eului de jos în „lumea exterioară spirituală". Iar acest lucru este sugerat cu propoziţia: „Caută calea, păşind dârz în afara ta însuţi."

Acuma, misticul leagă cu silaba AUM toate trei propoziţiile. A este întâi constatarea stării în care omul se află întotdeauna pe treapta actuală a evoluţiei sale.

U este simbolul adâncirii interioare, iar M este ieşirea în afară în lumea exterioară spirituală.

ORĂ ESOTERICĂ
Berlin, 24 octombrie 1905

Zicerea:
Mai strălucitoare decât Soarele [Nota 19],
Mai curată decât zăpada,
Mai fină decât eterul
Este sinea,
Spiritul în inima mea.
Această sine sunt eu,
Eu sunt această sine.

ne ridică în *fiecare* dimineaţă la Sinea noastră mai înaltă. Astfel de ziceri nu sunt născocite prin capriciul vreunei personalităţi, ci ele sunt scoase din lumea spirituală. Mult mai

multe sunt cuprinse, de aceea, în ele, decât se crede de obicei. Iar noi gândim corect despre ele, atunci când pornim de la premisa că nu poate fi niciodată explorat în totalitate conţinutul lor, ci că putem găsi în ele tot mai mult, cu cât mai mult ne *adâncim* în ele. Din partea Şcolii esoterice pot, aşadar, să fie date doar indicaţii punctuale despre felul în care să *căutăm* conţinutul. Unele din aceste indicaţii sunt date în cele ce urmează:

Mai strălucitoare decât Soarele

Omul vede obiectele din jurul său numai atunci când acestea sunt luminate de soare. Ceea ce le face vizibile sunt razele de soare care sunt aruncate înapoi în ochiul privitorului. Dacă nu ar exista lumină, atunci lucrurile nu ar fi vizibile. Dar prin această lumină exterioară devin vizibile doar obiectele lumii *fizice*. O lumină care este „mai strălucitoare decât Soarele" trebuie să-i lumineze omului dacă este sa vadă fiinţele şi lucrurile sufleteşti şi spirituale. Această lumină nu porneşte de la niciun soare exterior. Ea porneşte de la sursa de lumină pe care o aprindem în noi înşine, atunci când căutăm în interiorul nostru Sinea superioară eternă. Această sine mai înaltă este de altă origine decât sinea inferioară. Cea din urmă percepe mediul de fiecare zi. Dar ceea ce trăieşte în acest mediu de fiecare zi a devenit cândva şi va trece. Ceea ce percepem faţă de el are, ca atare, doar o valoare trecătoare. Iar din astfel de trăiri şi gânduri privitoare la aceasta este construită şi sinea noastră trecătoare. Toate lucrurile care devin vizibile prin soare, acestea cândva nu au existat şi cândva nu vor mai exista. Şi chiar şi soarele a devenit cândva şi va trece cândva. Dar sufletul este aici tocmai pentru aceasta, pentru a recunoaşte în lucruri eternul. Când întregul pământ nu va mai exista cândva, atunci vor mai fi sufletele care l-au locuit. Iar ceea ce au trăit aceste suflete pe pământ, aceasta o vor purta drept amintire în altă parte. Este ca şi cum un om mi-a făcut un bine. Fapta trece. Dar ceea ce a sădit el prin aceasta în sufletul meu, asta rămâne. Iar legătura de iubire, care astfel m-a legat pe mine de el, asta nu trece. Ceea ce trăim este întotdeauna originea a ceva remanent în noi. Noi înşine scoatem astfel din lucruri remanentul şi îl tragem dincolo în eternitate. Iar când oamenii cândva vor fi transplantaţi într-un cu totul alt tărâm,

atunci vor aduce cu ei ceea ce au adunat aici. Iar faptele lor în noua lume vor fi ţesute din amintirile despre cea veche. Căci nicio sămânţă nu există care să nu dea rod. Dacă suntem legaţi cu un om prin iubire, atunci această iubire este o sămânţă, iar fructul îl trăim în tot viitorul, prin faptul că noi aparţinem cu un astfel de om împreună în tot viitorul. Astfel trăieşte ceva în noi care este întreţesut cu forţa dumnezeiască ce uneşte toate lucrurile în ţesătura eternă a lumilor. Acest „ceva" este Sinea noastră mai înaltă. Iar *aceasta* este „mai strălucitoare decât Soarele". ". Lumina soarelui luminează un om doar pe dinafară. Soarele meu sufletesc îl luminează dinăuntru. De aceea este mai strălucitor decât soarele.

Mai curată decât zăpada

În sine, fiecare lucru este curat. Necurăţit poate fi doar atunci când se uneşte cu altceva ce nu ar fi trebuit să fie unit cu el în acest fel. Apa, în sine, este curată. Dar şi ceea ce este conţinut ca murdărie în apă ar fi curat, dacă ar fi în sine, dacă nu s-ar fi unit cu apa în mod necorespunzător. Cărbunele, în sine, este curat. Murdărie devine el doar atunci când se uneşte cu apa în mod incorect. Deci atunci când apa îşi ia propria formă în cristalul de zăpadă, atunci ea elimină tot ce s-a unit cu ea necorespunzător. Astfel devine sufletul omenesc curat, atunci când el selectează tot ce este unit cu el pe nedrept. Iar de el aparţine dumnezeiescul, nepieritorul. Fiecare ideal, fiecare gând la ceva mare şi frumos aparţine de forma interioară a sufletului. Iar când cugetă la asemenea idealuri, la astfel de gânduri, atunci el se curăţă aşa cum se curăţă apa atunci când devine cristal de zăpadă. Şi pentru că spiritualul este mai curat decât orice substanţă, tot astfel este „Sinea superioară", adică sufletul, care locuieşte în cele de sus, „mai curată decât zăpada".

Mai fină decât eterul

Eterul este cea mai fină substanţă. Dar *orice* substanţă este încă densă în raport cu elementul sufletului. Nu ceea ce e „dens" este remanent, ci ceea ce este „fin". Piatra, la care ne gândim ca la o substanţă, piere ca substanţă. Dar *gândul* la piatră, care trăieşte în suflet, acesta rămâne. *Dumnezeu* a gândit acest gând. Iar El a făcut din acesta piatra densă. Aşa cum zăpada este doar apă densificată, tot astfel piatra este doar un gând densificat al lui Dumnezeu. Toate

lucrurile sunt astfel de gânduri densificate ale lui Dumnezeu. „Sinea superioară", însă, dizolvă toate lucrurile, iar în ea trăiesc apoi gândurile lui Dumnezeu. Iar atunci când din asemenea gânduri dumnezeieşti este ţesută Sinea, atunci ea e „mai fină decât eterul".

Spiritul în inima mea

Doar atunci a înţeles omul un lucru când l-a cuprins cu inima. Înţelegerea şi raţiunea sunt doar mijlocitoare pentru cuprinderea inimii. Prin înţelegere şi raţiune pătrundem la gândurile dumnezeieşti. Dar atunci când avem gândul în acest fel, atunci trebuie să învăţăm să îl *iubim*. Omul învaţă încetul cu încetul să iubească toate lucrurile. Acest lucru nu înseamnă că el trebuie să-şi dea fără discernământ inima pentru tot ce întâlneşte. Căci experienţa noastră este, pentru început, una înşelătoare. Dar dacă ne străduim să cercetăm o fiinţă sau un lucru până la originea sa divină, atunci începem să îl şi iubim. Dacă am în faţa mea un om decăzut, atunci nu decăderea lui este cea pe care ar trebui s-o iubesc. Prin aceasta m-aş afla doar într-o eroare, iar lui nu i-aş fi de ajutor. Dacă, însă, mă gândesc la felul în care omul acesta a ajuns la decăderea lui şi dacă îi sunt un sprijin pentru a depăşi starea de decădere, atunci îl ajut, iar eu însumi mă străduiesc să ajung la adevăr. Eu trebuie să caut peste tot, să văd *cum* pot să iubesc. Dumnezeu este în toate lucrurile, dar acest dumnezeiesc dintr-un lucru trebuie mai întâi să îl caut. Nu latura exterioară a unei fiinţe sau a unui lucru trebuie eu să o iubesc neapărat, căci aceasta este înşelătoare, iar aici aş putea foarte uşor să iubesc eroarea. Dar *dincolo* de orice iluzie se află *acel* adevăr, iar pe acesta îl putem iubi întotdeauna. Iar dacă inima caută iubirea adevărului în toate fiinţele, atunci trăieşte „spiritul în inimă". O astfel de iubire este veşmântul pe care sufletul trebuie mereu să-l poarte. Atunci ea însăşi ţese dumnezeiescul în lăuntrul lucrurilor.

*

Membrii şcolii trebuie să folosească câteva minute libere din zi pentru a conecta astfel de gânduri de zicerile divine de înţelepciune, care ne sunt date de maeştri dintr-o nemăsurat de mare experienţă a lumii. Niciodată să nu credeţi că aţi înţeles deja o astfel de maximă, ci să porniţi mereu de la premisa că în ea se află

mai mult decât aţi găsit deja. Printr-o astfel de atitudine se ajunge la sentimentul că în toată înţelepciunea adevărată se află cheia spre nesfârşire, iar noi ne unim printr-o astfel de atitudine cu această nesfârşire.

*

Nu contează să medităm multe propoziţii, dar ceva mic să fie lăsat să trăiască tot mereu în sufletul devenit liniştit.

În timpul meditaţiei înseşi trebuie mai puţin să speculăm, cât să lăsăm conţinutul propoziţiilor din meditaţie să lucreze asupra noastră. Dar aparte de meditaţie, în momentele libere ale zilei, trebuie să revenim tot mereu asupra conţinutului propoziţiilor din meditaţie şi să vedem ce consideraţii putem extrage din ele. Atunci ele devin forţă vie, care se cufundă în suflet şi îl fac tare şi puternic. Căci atunci când sufletul se uneşte cu adevărul etern, trăieşte el însuşi în etern. Iar când sufletul trăieşte în etern, atunci fiinţele superioare au acces la el şi pot să-şi cufunde propria lor forţă în el.

Meditaţii care cuprind fiinţa temporală a ierarhiilor [Nota 20]

Ziceri către spiritul respectiv al zilei, aşa-numite ziceri ale zilelor, cu care de la un anumit moment erau începute orele esoterice*

„... şapte ziceri,** care se împart pe cele şapte zile ale săptămânii. Ele se exersează în aşa fel, încât vineri ne adâncim în cea pentru sâmbătă, sâmbătă în cea pentru duminică şi aşa mai departe.*** Puteţi face acest lucru de mai multe ori pe zi şi să încercaţi să sondaţi timp de 20 până la 30 de minute profunzimea unei astfel de ziceri. Veţi primi foarte mult în schimb, pentru dobândirea unei corelaţii cu misteriul cifrei şapte, ce străbate totul."

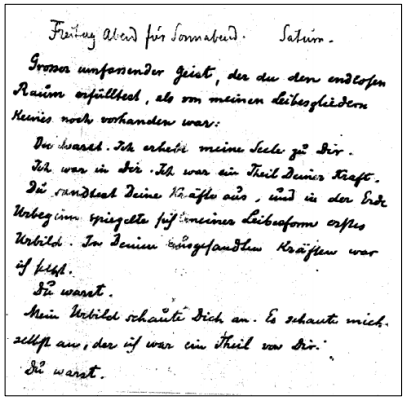
Rudolf Steiner către Michael Bauer,4 august 1907 (GA 264)

* Ordonarea rândurilor din forma tipărită, ce prezintă diferenţe faţă de manuscris, a fost efectuată de Marie Steiner pentru prima ediţie şi se bazează evident pe modul în care au fost rostite zicerile de Rudolf Steiner.

** Privitor la a opta zicere, vezi nota de la text.
*** Ziua începe, în sens ocult, la ora şase după-amiaza

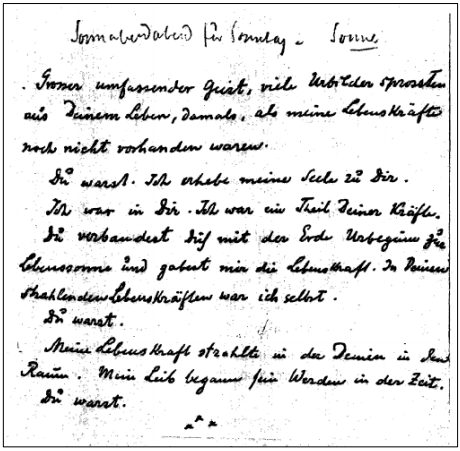
- *Vineri seara pentru sâmbătă*
- *Saturn*

Mare Spirit atotcuprinzător,
Tu, Cel care umpleai spaţiul nesfârşit,
Atunci pe când dintre membrele trupului meu
Niciunul nu era încă prezent:
Tu erai.
Eu îmi ridic sufletul către Tine.
Eu eram în Tine.
Eu eram o parte a forţelor Tale.
Tu ţi-ai trimis forţele Tale,
Iar în începutul primordial al Pământului s-a oglindit
A formei trupului meu primă imagine primordială.
În forţele Tale trimise
Eram eu însumi.
Tu erai.
Imaginea mea primordială Te privea.
Ea mă privea pe mine însumi.
Cel care eram o parte din Tine.
Tu erai.

Freitag Abend für Samstag. Saturn.
Grosser umfassender Geist, der du den endlosen Raum erfüllt hast, als von meinen Leibesgliedern Keines noch vorhanden war:
Du warst. Ich erhebe meine Seele zu Dir.
Ich war in Dir. Ich war ein Theil Deiner Kraft.
Du sandtest Deine Kräfte aus, und in der Erde Urbezirk spiegelte sich meiner Leibesform erstes Urbild. In Deinen ausgesandten Kräften war ich selbst.
Du warst.
Mein Urbild schaute Dich an. Es schaute mich selbst an, der ich war ein Theil von Dir.
Du warst.

- *Sâmbătă seara pentru duminică*
- *Soare*

Mare Spirit atotcuprinzător,
Multe imagini primordiale lăstăreau din viaţa Ta,
Atunci, pe când forţele mele de viaţă
Încă nu erau prezente.
Tu erai.
Eu îmi ridic sufletul către Tine.
Eu eram în Tine.
Eu eram o parte a forţelor Tale.
Tu Te-ai unit
Cu începutul primordial al Pământului
Devenind soarele vieţii
Şi mi-ai dat forţa vieţii.
În forţele Tale de viaţă strălucitoare
Eram eu însumi.
Tu erai.
Forţa mea de viaţă strălucea în a Ta
În spaţiu.
Trupul meu şi-a început devenirea
În timp.
Tu erai.

Sonnabendabend für Sonntag – Sonne

. Grosser umfassender Geist, viele Urbilder sprossten aus Deinem Leben, damals, als meine Lebenskräfte noch nicht vorhanden waren.

Du warst. Ich erhebe meine Seele zu Dir.

Ich war in Dir. Ich war ein Theil Deiner Kräfte.

Du vorhandest bis mit der Erde Urbeginn zu Lebenssonne und gabest mir die Lebenskraft. In Deinen strahlenden Lebenskräften war ich selbst.

Du warst.

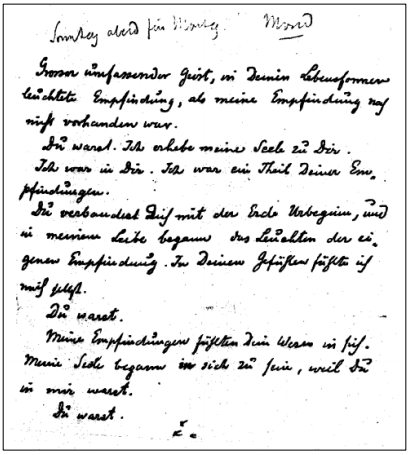
Meine Lebenskraft strahlte in der Deinen in Deinem Raum. Mein Leib begann sein Werden in der Zeit.

Du warst.

- *Duminică seara pentru luni*

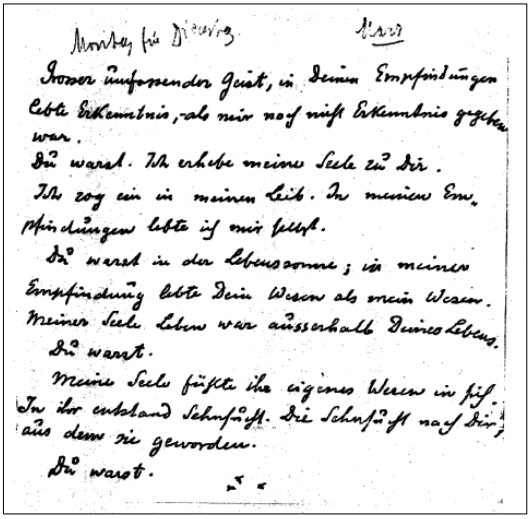
- *Lună*

Mare Spirit atotcuprinzător,
În formele Tale de viaţă lucea simţire,
Pe când simţirea mea
Încă nu exista.
Tu erai.
Eu îmi ridic sufletul către Tine.
Eu eram în Tine.
Eu eram o parte a simţirilor Tale.
Tu Te-ai unit
Cu începutul primordial al Pământului
Iar în trupul meu a început
Lucirea simţirii proprii.
În emoţiile tale
Mă simţeam pe mine însumi.
Tu erai.
Emoţiile mele simţeau fiinţa Ta în ele.
Sufletul meu începea să fie în sine,
Pentru că tu erai în mine.
Tu erai.

- *Luni pentru marţi*
- *Marte*

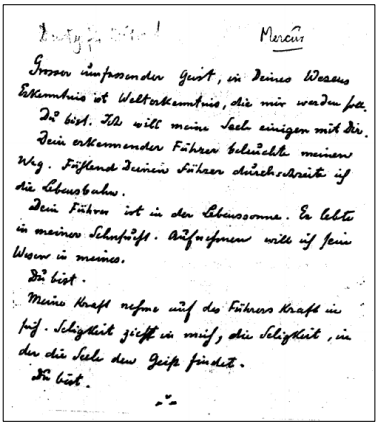
Mare Spirit atotcuprinzător,
În simţirile Tale trăia cunoaştere,
Pe când mie încă nu-mi era dată cunoaştere.
Tu erai.
Eu îmi ridic sufletul către Tine.
Eu am intrat în trupul meu.
În simţirile mele îmi trăiam eu mie însumi.
Tu erai în soarele vieţii.
În simţirea mea
Trăia fiinţa Ta drept fiinţa mea.
A sufletului meu viaţă
Era în afara vieţii Tale.
Tu erai.
Sufletul meu îşi simţea propria fiinţă în sine.
În el luă naştere dorul.
Dorul după Tine,
Din care el a devenit.
Tu erai.

Marţi für Mercurg Marz
Grosser umfassender Geist, in deinen Empfindungen
lebte Erkenntnis, als mir noch nicht Erkenntnis gegeben
war.
Du warst. Ich erhebe meine Seele zu dir.
Ich zog ein in meinen Leib. In meinen Em-
pfindungen lebte ich mir selbst.
Du warst in der Lebenssonne; in meiner
Empfindung lebte Dein Wesen als mein Wesen.
Meiner Seele Leben war ausserhalb Deines Lebens.
Du warst.
Meine Seele fühlte ihr eigenes Wesen in sich.
In ihr entstand Sehnsucht. Die Sehnsucht nach Dir,
aus dem sie geworden.
Du warst.

- *Marţi pentru miercuri*
- *Mercur*

Mare Spirit atotcuprinzător,

A fiinţei Tale cunoaştere este cunoaşterea lumii,
Care trebuie să-mi devină mie.
Tu eşti.
Eu vreau să îmi unesc sufletul cu Tine.
Al Tău cunoscător conducător
Să lumineze calea mea.
Simţind conducătorul Tău
Eu păşesc prin calea vieţii.
Conducătorul Tău este în soarele vieţii.
El trăia în dorul meu.
Să preiau vreau fiinţa sa
În a mea.
Tu eşti.
Forţa mea să preia
A conducătorului forţă în sine.
Beatitudinea pătrunde în mine.
Beatitudinea în care sufletul
Găseşte spiritul.
Tu eşti.

Mercuri

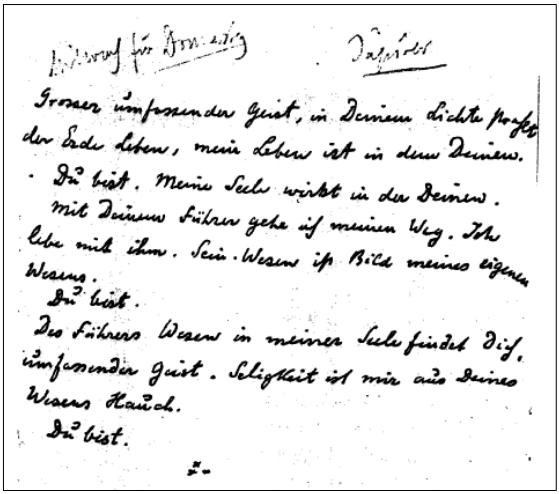
Grosser umfassender Geist, in deines Wesens Erkenntnis ist Welterkenntnis, die mir werden soll.
Du bist. Ich will meine Seele einigen mit dir.
Dein erkennender Führer beleuchte meinen Weg. Fühlend deinen Führer durchdringt ich die Lebensbahn.
Dein Führer ist in der Lebenssonne. Er lebt in meinem Schaffen. Erfassend will ich dein Wesen in meines.
Du bist.
Meine Kraft nehme auf des Führers Kraft in sich. Schönheit zieht in mich, die Schönheit, in der die Seele den Geist findet.
Du bist.

- *Miercuri pentru joi*
- *Jupiter*

Mare Spirit atotcuprinzător,

În lumina Ta străluceşte a Pământului viaţă
viaţa mea este în a Ta.
Tu eşti.
Sufletul meu acţionează în al Tău.
Cu conducătorul Tău merg pe calea mea.
Eu trăiesc cu El.
Fiinţa sa este imagine
A propriei mele fiinţe.
Tu eşti.
A conducătorului fiinţă în sufletul meu
te găseşte, spirit atotcuprinzător.
Beatitudine îmi este*
din a fiinţei Tale suflare.
Tu eşti.

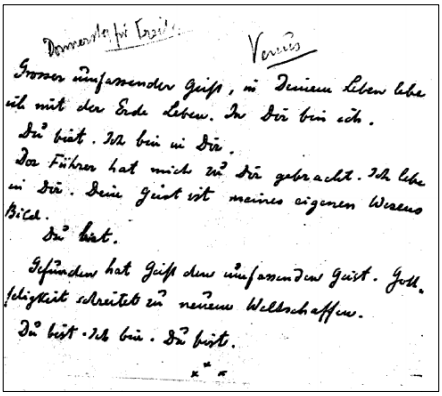
* Într-o altă redactare, penultimul rând este: „Sanctitate îmi devine mie".

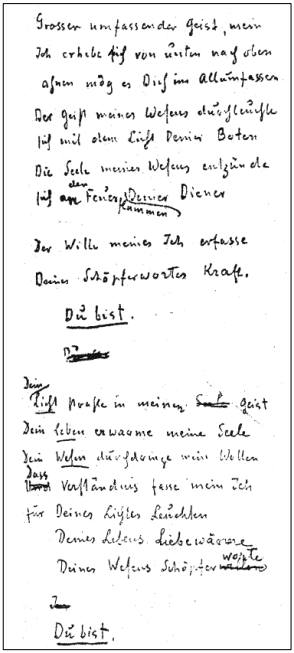
- *Joi pentru vineri*
- *Venus*

Mare Spirit atotcuprinzător,

în viaţa Ta trăiesc eu cu a Pământului viaţă.
În Tine sunt eu.
Tu eşti.
Eu sunt în Tine.
Conducătorul m-a adus la Tine.
Eu trăiesc în Tine.
Spiritul tău este
A propriei mele fiinţe imagine.
Tu eşti.
Găsit-a Spiritul
Atotcuprinzătorul Spirit,
Beatitudinea dumnezeiască păşeşte
către o nouă creaţie a lumii.
Tu eşti. Eu sunt. Tu eşti.

[După cele dinainte, în fiecare zi.]*
Mare Spirit cuprinzător,
Eul meu să se ridice de jos în sus,
Fie să Te presimtă în atotcuprindere.
Spiritul fiinţei mele să se strălumineze
cu lumina solilor Tăi,
Sufletul fiinţei mele să se aprindă
de la flăcările de foc ale slujitorilor Tăi
Voinţa Eului meu să cuprindă

a cuvântului tău creator forţă.
Tu eşti.

Lumina Ta să strălucească în spiritul meu,
Viaţa Ta să încălzească sufletul meu,
Fiinţa Ta să străbată voinţa mea,
astfel ca înţelegere să cuprindă Eul meu
pentru a luminii Tale lucire,
a vieţii Tale căldură a iubirii,
a fiinţei Tale cuvinte creatoare.
Tu eşti.

* Această menţiune care lipseşte în original a fost făcută de Marie Steiner pentru prima ediţie din „Aus den Inhalten der Esoterischen Schule" (Din conţinuturile Şcolii esoterice), caietul III, Dornach, 1951.

Zicerea meditativă

„ÎN SPIRIT SE AFLA GERMENELE TRUPULUI MEU..." [No ta 21]cu care, de la un anumit moment dat, erau încheiate orele esoterice

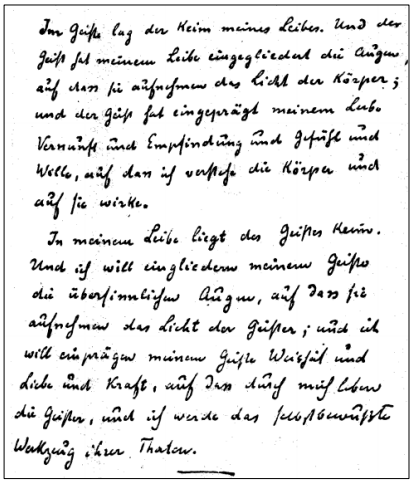
Patru notări de mână şi formularea, aşa cum a fost transmisă de un participant şi cum este cunoscută pe baza unor publicări anterioare

Formulare, aşa cum a fost transmisă de un participant şi cum este cunoscută pe baza unor publicări anterioare.

În Spirit se afla germenele trupului meu.
Şi spiritul i-a încorporat trupului meu
Ochii senzoriali,
Pentru ca prin ei să privesc
Lumina corpurilor.
Iar Spiritul i-a impregnat trupului meu
Simţire şi gândire
Şi simţământ şi voinţă
Pentru ca prin ele să percep corpurile
Şi să acţionez asupra lor.
În Spirit se afla germenele trupului meu.

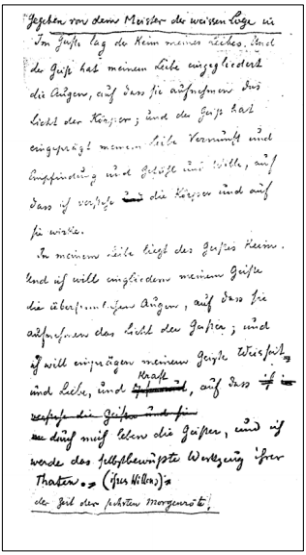
În trupul meu se află al Spiritului germene.
Iar eu vreau să-i încorporez spiritului meu
Ochii suprasensibili,
Pentru ca prin ei să privesc lumina spiritelor.
Şi eu vreau să-i impregnez spiritului meu
Înţelepciune şi forţă şi iubire,
Pentru ca prin mine să acţioneze spiritele
Iar eu să devin unealta conştientă de sine
A faptelor lor.
În trupul meu se află al spiritului germene.

Pagina din caietul de notiţe, nr. arhivă 4405. Transcriere a textului din caietul de notiţe, nr. arhivă 187, cu aceeaşi formulare ca în ora esoterică de la Berlin, 2 octombrie 1906.

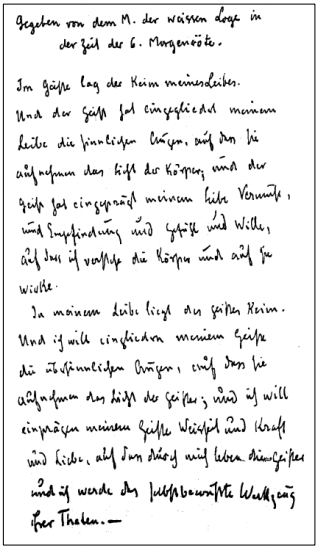

Im Geiste lag der Keim meines Leibes. Und der Geist fügt meinem Leibe eingegliedert die Augen, auf dass sie aufnehmen das Licht der Körper; und der Geist fügt eingeprägt meinem Leibe Vernunft und Empfindung und Gefühl und Wille, auf dass er wirke die Körper und auf sie wirke.

In meinem Leibe liegt des Geistes Keim. Und ich will eingliedern meinem Geiste die übersinnlichen Augen, auf dass sie aufnehmen das Licht der Geister; und ich will einprägen meinem Geiste Weisheit und Liebe und Kraft, auf dass durch mich leben die Geister, und ich werde das selbstbewusste Werkzeug ihrer Thaten.

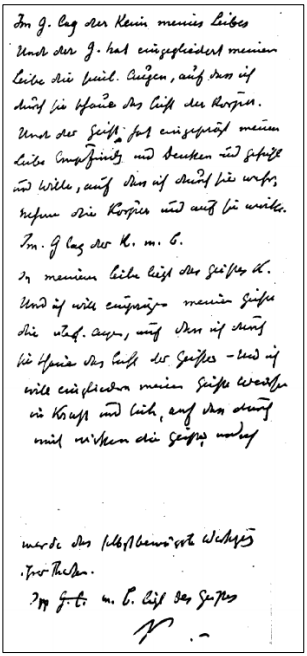
Caiet de notiţe, nr. arhivă 187. Probabil prima redactare.

Caiet de notițe, nr. arhivă 488. Redactare cu unele diferențe față de prima însemnare.

Caiet de notițe, nr. arhivă 487. A patra versiune. Aceasta s-ar putea să fie formularea care, mai târziu, a fost cel mai des folosită, deoarece aici este repetat pentru prima oară la sfârșitul fiecărei strofe primul rând.

Cinci așa-numite exerciții principale date individual

Exercițiu principal: Manuscris, nr. arhivă 6912/13

Pentru primele săptămâni rog să țineți cont de următoarele:

I. O meditație de dimineață, care constă în următoarele.

1. Ne ridicăm simțirea la Sinea superioară. Contează aici mai puțin să ne instruim cumva teoretic despre Sinea superioară, ci mai mult să simțim într-un mod cu totul viu: avem în noi o natură superioară. Ne reprezentăm că sinea obișnuită înconjoară ca o coajă această natură mai înaltă, deci că aceasta din urmă este prezentă în sinea mai joasă ca sâmbure al acesteia. Dacă ne-am transpus într-o astfel de simțire, atunci rostim ca pe o rugăciune către „Sinea superioară" următoarele cuvinte (nu tare, ci în gând):

Mai strălucitoare decât Soarele
Mai curată decât zăpada
Mai fină decât eterul
Este Sinea

Spiritul în inima mea

Această sine sunt „Eu"; „Eu" sunt această Sine.

În timp ce ne ţinem înainte acest lucru foarte exact, nu trebuie să se amestece nicio altă reprezentare. Trebuie să simţim doar privirea sufletească îndreptată asupra Sinei superioare. Dinspre cuvintele propoziţiilor de mai sus simţim treptat pornind o minunată întărire. Ne simţim ca ridicaţi din noi înşine. Intervine treptat o stare, ca şi cum sufletul ar primi aripi. Acesta este începutul, pe care apoi se va construi mai departe. Aceasta trebuie să dureze 2-3 minute.

2. Ne cufundăm cu totul în prima propoziţie din *Licht auf den Weg* (Lumină pe cale):

„Înainte ca ochiul să poată vedea, trebuie să se dezobişnuiască de lacrimi".

Nu permitem niciunui alt gând accesul la suflet. Ne dedăm cu totul acestui gând. Sensul trebuie atunci să i se deschidă ca fulgerător fiecăruia în parte. Acest lucru vine cu siguranţă într-o zi, dacă avem răbdare. Trebuie doar ca timp de câteva minute să domnească linişte totală în suflet. Acesta trebuie să fie ca orb şi surd faţă de toate impresiile senzoriale exterioare şi faţă de toate imaginile de memorie. Din nou, 2-3 minute.

3. Urmează o devoţiune intensă către ceea ce venerăm drept fiinţa divină cea mai înaltă. Contează aici *dispoziţia sufletească*. Privire în sus arzătoare şi dor de unire cu acest dumnezeiesc. –

II. Seara înainte de a adormi trebuie făcută o scurtă retrospectivă, privitor la ceea ce am trăit în cursul zilei. Nu contează ca ea să fie completă, ci să ne situăm în aşa fel în modul de a judeca, ca şi cum am fi altă persoană. Trebuie să învăţăm de la noi înşine. Viaţa trebuie să devină tot mai mult şi mai mult lecţie. Începem să ne amintim ce s-a întâmplat de seara şi spre dimineaţă.

Treptat observăm că viaţa de visare dobândeşte un caracter mai regulat. În aceasta curge *mai întâi* lumea spirituală. Meditaţia este cheia ocultă pentru aceasta. Trebuie să ne punem la îndemână o cărticică, iar dimineaţa foarte pe scurt, cu puţine cuvinte, să notăm vise caracteristice. Astfel dobândim o practică în reţinerea celor ce curg către noi din lumile superioare. Este aceasta prima

metodă elementară, prin care mai târziu ajungem ca trăirile spirituale să le transpunem, adică să străbată în conştienţa luminoasă de zi. Vise care sunt *doar* reminiscenţe din viaţa zilnică, sau care se bazează pe stări corporale (durere de cap, bătăi de inimă etc. etc.) au *doar* atunci o valoare, dacă ele se îmbracă într-o formă simbolică. De exemplu, când inima ce bate apare ca o sobă ce găteşte, sau creierul dureros ca o baltă în care se târăsc animale etc. etc. *Doar* simbolistica are aici valoare, nu conţinutul *acelui* vis. Căci forma simbolisticii este folosită mai întâi de lumea spirituală pentru a ne introduce pur şi simplu în forţele lumilor superioare. Trebuie, de aceea, să fim atenţi la detaliile acestei simbolistici. La dumneavoastră – potrivit predispoziţiei dumneavoastră – va fi, mai apoi, bine dacă visele care vă devin conştiente le comparaţi cu evenimentele zilei ce urmează. Căci probabil visele dumneavoastră, într-un timp nu foarte îndepărtat, vor lua o formă premonitorie. Dacă apare acest punct, atunci vom vorbi mai departe despre acesta, cum poate fi fructificată această chestiune pentru viaţa dumneavoastră spirituală.

Vă rog să încercaţi acum cu această îndrumare, şi să îmi spuneţi cam peste opt zile cum merg lucrurile.

Exerciţiu principal: Manuscris, nr. arhivă 7074
Meditaţie
Dimineaţa:
1) Aum
2) Ridicarea la Sinea superioară prin formula:
Mai strălucitoare decât Soarele
Mai curată decât zăpada
Mai fină decât eterul
Este Sinea.
Spiritul în inima mea
Această Sine sunt Eu. Eu sunt această Sine.
3) Meditaţie contemplativă din Lumină pe cale
a) 14 zile: „Înainte ca ochiul...”
b) 14 zile: „Înainte ca urechea...”

c) 14 zile: „Înainte ca glasul..."

d) 14 zile: „Înainte ca sufletul să poată sta..."*

4) Dăruire devoţională către idealul absolut demn de veneraţie

* Întreaga formulare a celor patru săptămâni, a se vedea anterior. Acesta şi următorul exerciţiu erau desemnate pentru aceiaşi meditanţi. Îndrumarea de pe pagina următoare înlocuia după un anumit timp exerciţiul principal dat aici.

Exerciţiu principal: Manuscris, nr. arhivă 4401/02

Dimineaţa după trezire, când nu au trecut încă niciun fel de alte impresii prin suflet, se direcţionează atenţia de la toate impresiile senzoriale, de la toate amintirile către viaţa zilnică. Se caută să fiţi şi cu totul liberi de orice grijă, supărare etc.

Dacă a fost realizată această linişte deplină a sufletului, atunci se lasă

I) timp de 5 minute să trăiască în suflet doar următoarele şapte rânduri:

Mai strălucitoare decât Soarele
Mai curată decât zăpada
Mai fină decât eterul
Este Sinea
Spiritul în inima mea
Această Sine sunt Eu.
Eu sunt această Sine

II) În a doua secvenţă de 5 minute urmează:

1. Concentrare pe punctul dintre şi puţin în spatele sprâncenelor, iar în acelaşi timp meditarea lui

Eu sunt

2 Concentrare pe interiorul laringelui şi în acelaşi timp meditarea:

El gândeşte

3. Concentrare asupra celor două braţe şi mâini şi în acelaşi timp meditarea:

Ea simte.

În acest timp, mâinile pot fi încrucişate sau mâna dreaptă poate fi pusă deasupra celei stângi. După un timp simţim cum mâinile vor să se despartă prin forţa proprie. Dar nu e permis să provocăm în nici un caz acest lucru printr-o autoamăgire.

4. Concentrare pe întreaga suprafaţă a corpului şi în acelaşi timp meditaţia:

El vrea.

5. Concentrarea pe bazinul gastric şi în acelaşi timp meditaţia:

Viaţă dumnezeiască.

III. După toate acestea urmează timp de 5 minute o adâncire evlavioasă în propriul ideal dumnezeiesc.

Seara privire retrospectivă, ca până acum, asupra evenimentelor zilei.

Exerciţiu principal: Manuscris, nr. arhivă 6915-6918

La exerciţiul de până acum,* pe care vă rog să *îl menţineţi* până una alta, se vor adăuga acum următoarele, şi anume nemijlocit în locul în care „El vrea" se revarsă asupra întregii suprafeţe a corpului:

Sunt de format de la suprafaţa corpului curenţi (raze) şi acestea de trasat înspre inimă, drept centru. Totul se va face lent şi cu liniştea conştienţei.

În timpul acestui proces, e de meditat gândul (din *Lumină pe cale*):

Caută calea

Apoi rog să staţi liniştit cu întreaga simţire în inimă şi în acelaşi timp să meditaţi:

Caută calea în adâncirea interioară

Apoi este de condus iarăşi curentul înapoi spre suprafaţa corpului şi în acelaşi timp de meditat:

Caută calea, prin care dârz în afara ta însuţi păşeşti.

* Acest exerciţiu nu ni s-a păstrat. Dar poate să fi fost vorba doar de un exerciţiu asemănător cu cel anterior.

* * *

Va veni curând o vreme în care veţi percepe razele menţionate, drept adevăraţi curenţi de căldură.

Aceste exerciţii pregătesc conectarea propriei personalităţi (microcosmos) cu lumea mare şi tainele ei (macrocosmos), aşa cum exerciţiile indicate deja au de pregătit trezirea propriei individualităţi.

În viitor, omul va sta într-un raport mult mai intim cu legitatea lumii decât în prezent. Iar elevul esoterist anticipează această intimitate în dezvoltare. Capul cu creierul este doar un organ de tranziţie în evoluţia cunoaşterii umane. Organul care va face privirile cu adevărat adânci şi totodată pline de putere în lume, îşi are *premisa* în *inima* actuală. Dar să fim bine înţeleşi: *premisa* pentru acest organ este în inima actuală. Pentru a deveni organ de cunoaştere, inima trebuie să se mai reconfigureze într-o modalitate multiplă. Dar această inimă este izvorul şi sursa pentru viitoarea treaptă a omenirii. Cunoaşterea va fi atunci, când inima va fi organul ei, caldă şi intimă, aşa cum astăzi sunt doar sentimentele de iubire şi de compasiune. Dar aceste sentimente, din ternul şi întunericul în care astăzi doar *palpează*, vor răzbate până la luminozitatea şi claritatea pe care astăzi le au doar cele mai fine şi logice noţiuni ale capului.

Pentru astfel de lucruri se pregăteşte adevăratul elev. Iar pregătirea este doar atunci cea corectă, când el o face în sufletul său cu *atitudinea sugerată*. Această atitudine este mama perspectivei de care el are nevoie. Rog să se reţină foarte ferm faptul că prin exerciţiile noastre de meditaţie şi concentrare doar atunci atingem ce trebuie să atingem, când le îndeplinim pătrunse de ţelurile mari, nobile într-o claritate luminoasă, deplină.

În acest mod vă rog să consideraţi şi să realizaţi mereu exerciţiile. Prin aceasta vă includeţi în comunitatea spiritelor care din încarnările prezentului trebuie să ajungă să fie văzătorii şi ajutătorii viitorului. Nu putem să facem nimic mai bun pentru evoluţia în viitor a lumii, decât să ne dezvoltăm pe noi înşine în continuu. Dar aceasta *trebuie* s-o facem. Iar noi nu ne îndoim nicio clipă *de faptul că trebuie* s-o facem, din clipa în care am recunoscut adevărul despre propria noastră fiinţă şi corelaţia acestei fiinţe cu

lumea. Această cunoaştere, însă, poate să fie recunoscută doar treptat. Ea este un copil

al *voinţei* şi al *răbdării*

Încercaţi, vă rog, să aduceţi în corelaţie conţinutul diferitelor lecţii din această iarnă cu primele patru propoziţii din *Lumină pe cale* şi să redactaţi gândurile despre aceasta fără să vă forţaţi.

Veţi afla că aceste patru propoziţii:

1. „Înainte ca ochiul..."
2. „Înainte ca urechea..."
3. „Înainte ca glasul…"
4. „Înainte ca în faţa lor..."

conţin nesfârşit de mult şi că cele mai importante teorii teosofice despre cunoaşterea lumii şi autocunoaştere vor păşi pe rând *intuitiv* în faţa sufletului dumneavoastră atunci când *trăiţi* cu totul în aceste propoziţii. Aceste propoziţii nu sunt doar propoziţii, ci forţe ce trezesc adevăr, putere şi viaţă, atunci când ne dedicăm lor.

* * *

Vă rog să-mi scrieţi regulat, la fiecare patru săptămâni, iar dacă se întâmplă ceva deosebit în viaţa dumneavoastră *spirituală*, cât de des doriţi – despre progres, idei dobândite, trimiteţi-mi orice scrieţi. Răspunsurile mele vă vor conduce atunci în mod corespunzător mai departe.

Pace.

Exerciţiu principal: Manuscris, nr. arhivă 3052

Dimineaţa:

5 min
Linişte
În razele curate ale luminii
Străluceşte dumnezeirea lumii.
În iubirea curată faţă de toate fiinţele
Străluceşte dumnezeirea sufletului meu.
Eu mă odihnesc în dumnezeirea lumii
Eu mă voi găsi
În dumnezeirea lumii.

5 min Plantă în creştere

5 min Plantă ce se usucă.

Dăruire devoţională către propriul ideal de dumnezeire

* * *

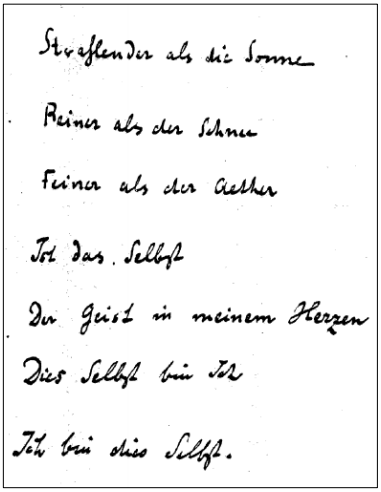
Seara:

Dăruire devoţională. Retrospectivă asupra evenimentelor zilei. Imaginativ. De la capăt spre începutul zilei.

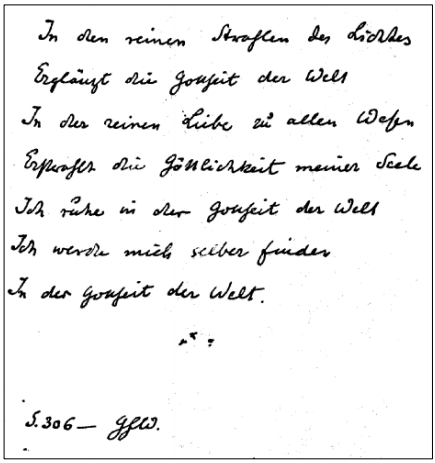
1. Concentrare de gânduri
2. Iniţiativă de acţiune
3. Degajare în pasiune şi suferinţă
4. Pozitivitate (legenda despre Christos)
5. Detaşare (turnul bisericii)
6. Repetarea celor 5 exerciţii

} Exerciţiu secundar

Zicere pentru meditaţie „Mai strălucitoare ca Soarele". Manuscris, nr. arhivă 3104.

Zicere pentru meditaţie „În razele curate ale luminii". Manuscris, nr. arhivă 3060.

In den reinen Strahlen des Lichtes
Erglänzt die Gottheit der Welt
In der reinen Liebe zu allen Wesen
Erspriesst die Göttlichkeit meiner Seele
Ich ruhe in der Gottheit der Welt
Ich werde mich selber finden
In der Gottheit der Welt.

S. 306 — GGW.

III DIN CONȚINUTURILE ORELOR ESOTERICE DIN 1904 PÂNĂ ÎN 1909

Însemnări din memorie ale participanților

Înainte ca Rudolf Steiner să preia începând din mai 1904 în mod oficial constituirea şi organizarea unei secţii germane a „Esoteric School of Theosophy" (Școala esoterică de teosofie) a „Theosophical Society" (Societăţii Teosofice) din Londra, acei teosofi germani care căutau o şcolire esoterică erau ataşaţi şcolii din Londra (detalii, a se vedea în „Zur Geschichte und aus den Inhalten der ersten Abteilung der Esoterischen Schule 1904 bis 1914" – „Despre istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii esoterice, din 1904 până în 1914" GA 264). Deoarece acolo era predat esoterism indian, el a făcut la început legătura cu aceasta din motive de continuitate, aşa cum arată însemnările de la orele sale esoterice din prima perioadă. Curând, el a condus tot mai mult şi mai mult către esoterismul creştin-rozicrucian, aşa cum îi învăţase deja pe unii elevi individuali înainte de activitatea sa esoterică oficială din cadrul Şcolii esoterice de teosofie. Note de la o astfel de oră esoterică acordată în particular pentru Marie Steiner, pe atunci

Marie von Sivers, în care adevăratul creştinism a fost tratat drept însumare a tuturor treptelor de iniţiere de până acum, sunt de aceea puse înaintea orelor ţinute în cadrul şcolii.

Introducere

SARCINA ŞTIINŢEI SPIRITULUI

Notiţe de la o oră esoterică particular
Berlin, 1903 sau 1904

Există un frumos cuvânt al lui Hegel: [Nota 22] Cel mai profund gând este legat de figura lui Christos, cea istorică şi exterioară. Iar lucrul mare din religia creştină este acela că ea este prezentă pentru fiecare treaptă a formării. Cea mai naivă conştienţă poate să o cuprindă şi în acelaşi timp ea este o chemare la înţelepciune profundă.

Faptul că religia creştină este inteligibilă pentru fiecare treaptă a conştienţei, acest lucru l-a instruit deja istoria evoluţiei ei. Faptul că ea îndeamnă la pătrunderea în cele mai profunde învăţăminte de înţelepciune ale omenirii în general, a arăta acest lucru trebuie să fie sarcina curentului spiritual teosofie sau a ştiinţei spiritului ca atare, dacă aceasta îşi înţelege sarcina sa. Teosofia nu este o religie, ci un instrument pentru înţelegerea religiilor. Ea se raportează la documentele religioase precum, bunăoară, teoria matematicii la documentele care au apărut drept manuale de matematică. Putem înţelege matematică din propriile forţe spirituale, putem pricepe legile spaţiului fără a lua în considerare acea carte veche [Nota 23]. Dar dacă le-am priceput, am preluat în noi învăţăturile geometrice, atunci vom preţui această carte veche cu atât mai mult, care a pus cea dintâi aceste legi în faţa spiritului omenesc. Aşa este cu teosofia. Izvoarele ei nu sunt în documente, nu se bazează pe transmitere. Izvoarele ei sunt în lumile spirituale reale; acolo sunt ele de găsit şi de cuprins dacă ne dezvoltăm propriile forţe spirituale, aşa cum cuprindem matematica prin faptul că încercăm să ne dezvoltăm forţele intelectului nostru. Intelectul nostru, care ne slujeşte la

cuprinderea legilor lumii senzoriale, este purtat de un organ, creierul. Pentru cuprinderea legilor lumilor spirituale necesităm, de asemenea, organe corespunzătoare. Cum s-au dezvoltat organele noastre fizice?

Prin aceea că au lucrat asupra lor forţe exterioare: forţele soarelui şi forţele undelor. Aşa a luat fiinţă ochiul, aşa a luat fiinţă urechea – din organe neutre, obtuze, care nu permiteau pentru început o pătrundere a lumii senzoriale şi doar încet s-au deschis. Aşa se vor deschide şi organele noastre spirituale, dacă lucrează forţele corecte asupra lor.

Care sunt, aşadar, forţele ce năvălesc asupra organelor noastre spirituale care sunt încă obtuze? În timpul zilei intervin asupra trupului astral al omului de astăzi un gen de forţe care lucrează împotriva dezvoltării sale, care chiar omoară astfel de organe pe care le avea înainte, când încă nu i se deschisese conştienţa luminoasă de zi. Înainte, omul percepea nemijlocit impresii astrale. Mediul înconjurător îi vorbea prin imagini, prin forma de exprimare a lumii astrale. Imagini vii, structurate în sine, culori pluteau libere în spaţiu, ca expresie a plăcerii şi neplăcerii, simpatiei şi antipatiei. Apoi se aşezau aceste culori, am putea spune, în jurul suprafeţelor lucrurilor, obiectele prindeau contururi fixe. Aceasta se întâmpla pe când trupul fizic uman devenea tot mai dens şi mai structurat. Când ochii săi s-au deschis cu totul faţă de lumina fizică, atunci când vălul mayei s-a aşezat în faţa lumii spirituale, trupul astral al omului a primit impresiile lumii înconjurătoare prin trupul fizic şi cel eteric, pe care el însuşi i le mijlocea apoi Eului, de unde ele pătrundeau în conştienţa omului. El era astfel încontinuu solicitat, încontinuu activ. Dar ceea ce lucra astfel asupra lui nu erau forţe plastice, formatoare corespunzătoare propriului său mod de fiinţă. Erau forţe care trăgeau de el, îl omorau pentru a trezi conştienţa de Eu. Doar noaptea, când el se cufunda în lumea care era pentru el omogenă, ritmic-spirituală, el se întărea din nou şi putea să îi aducă din nou forţe şi trupului fizic şi celui eteric. Din opoziţia impresiilor, din omorârea organelor astrale care acţionau în trecut inconştient, a luat naştere viaţa Eului individual, conştienţa de Eu. Din viaţă moarte, din moarte viaţă.

Cercul şarpelui era închis. Acum trebuia din această conştienţă de Eu care se trezise să iasă afara forţele care să insufle din nou viaţă în resturile mortificate ale organelor astrale de mai înainte, să le formeze plastic.

Către acest ţel se deplasează omenirea, într-acolo este condusă prin învăţătorii ei, conducătorii ei, marii iniţiaţi, al căror simbol şi este şarpele. Este o educaţie către libertate, de aceea este una înceată, greoaie. Marii iniţiaţi puteau, să zicem aşa, să-şi facă sieşi şi omului sarcina mai uşoară, dacă ar fi prelucrat trupul astral noaptea, atunci când e liber, în aşa fel încât să fi impregnat în el organele astrale, acţionând asupra lui din afară. Dar asta ar fi atunci o acţiune în cadrul conştienţei de vis a omului, o intervenţie în sfera sa de libertate. Cel mai înalt principiu al omului, voinţa, nu ar ajunge niciodată să se dezvolte. Treptat este condus omul. A existat o iniţiere în înţelepciune, una în simţire, una în voinţă. Creştinismul autentic este cuprinderea tuturor treptelor de iniţiere. Iniţierea Antichităţii era anunţarea dinainte, pregătirea. Încet şi treptat s-a emancipat omul mai nou de iniţiantul lui, de guru-ul lui. Mai întâi în deplină conştienţă de transă, dar dotat cu mijloacele de a impregna în trupul fizic amintirea de ceea ce se întâmplase în afara trupului fizic, se desfăşura iniţierea. De aici necesitatea de a desprinde şi trupul eteric, purtătorul memoriei, odată cu cel astral. În marea înţelepciunii, în Mahadeva, în lumina lui Osiris, s-au cufundat amândouă. În cea mai profundă taină, în totală recluziune, se desfăşura această iniţiere. Nicio boare a lumii exterioare nu avea voie să pătrundă între acestea. Omul era ca mort faţă de lumea exterioară, germenii gingaşi erau cultivaţi departe de lumina orbitoare a zilei.

Apoi iniţierea a păşit afară din întunericul misteriilor în cea mai strălucitoare lumină a zilei. Într-o personalitate mare, grozavă, purtătorul celui mai înalt principiu unificator, al Cuvântului care îl exprimă pe Tatăl ascuns, care este manifestarea sa, care prin faptul că a luat figură omenească a devenit Fiul Omului şi a putut fi reprezentant pentru întreaga omenire, panglică unificatoare a tuturor Eurilor: în Christos, spiritul vieţii, veşnic-unificatorul, s-a desfăşurat istoric – în acelaşi timp la figurat – iniţierea întregii

omeniri pe treapta simţirii, a afectivităţii. De o aşa măreţie a fost acest eveniment, încât a putut continua să acţioneze în fiecare dintre cei ce trăiau conform lui, până în fizic, până în apariţia stigmatelor, până în cele mai chinuitoare dureri. Iar toate profunzimile emoţionale au fost răscolite. O intensitate a afectivităţii a luat naştere, cum nu a mai fost niciodată până acum scăldată lumea în astfel de valuri masive. În iniţierea de pe cruce a iubirii dumnezeieşti avusese loc ofranda Eului pentru toţi. Expresia fizică a Eului, sângele, cursese în iubire pentru omenire şi acţiona în aşa fel încât mii de oameni s-au îngrămădit la această iniţiere, la această moarte şi au lăsat să curgă sângele lor în iubire, în entuziasm pentru omenire. Cât sânge a curs în felul acesta nu a fost niciodată subliniat destul, nu le mai vine oamenilor în conştienţă, nici măcar în cercuri teosofice. Dar valurile entuziasmului, care au curs şi s-au ridicat în acest sânge revărsat, şi-au îndeplinit sarcina. Ele au devenit uriaşe dătătoare de impuls. Ele au făcut omul copt pentru iniţierea voinţei.

Iar aceasta este moştenirea lui Christos.

Oră esoterica
Berlin, 9 iulie 1904

Pentru început, o rugăciune rostită de dr. Steiner. Apoi o indicaţie asupra faptului că maeştrii vorbesc prin dr. Steiner, că el este doar mijlocul pentru a exprima gândurile maeştrilor.

Maestrul Morya ne lămureşte asupra ţelului evoluţiei omeneşti. El este cel care conduce omenirea către ţelul ei. Maestrul Kuthumi [Nota 24] este cel care ne indică drumurile către acest ţel.

Reprezentare a Eului inferior şi a Eului superior. În fiecare om este un Eu inferior, care este de depăşit.

Apoi este prezentată perisabilitatea trupurilor. Corpul meu va trece, şi corpurile dumneavoastră vor decade în cei mai mici atomi ai lor, dar cuvintele care sunt rostite acuma nu vor trece, pentru că noi înşine vom deveni ceea ce rostim acuma. Acesta este germenele din care vom apărea cândva din nou.

Gândurile şi emoţiile sunt realităţi, ele sunt ceea ce produce materialul pentru construirea celor ce vor veni. Noi trebuie să ne

străduim pentru a nutri gânduri şi emoţii atât de înalte şi de nobile pe cât mai mult posibil. Prin aceste gânduri şi emoţii suntem înlănţuiţi de ceea ce este asemănător cu aceste gânduri şi emoţii. Noi legăm aici mii şi zeci de mii de relaţii.

Există patru grade, părţi sau căi ale evoluției [Nota 25].

Există şi şapte simţuri [Nota 26]; cinci simţuri, aşa cum le cunoaştem şi în viaţa fizică, şi două simţuri, care mai trebuie să se dezvolte.

Zece centri de forţă în om [Nota 27]:

1. Prana – în piept; 2. Apan – în regiunea organelor secretoare; 3. Saman – în buric; 4. Udan – în mijlocul gâtului; 5. Vayu – pătrunde întregul corp; 6. Kurm – în ochi, ajută la deschiderea acestuia; 7. Krikala – în stomac, produce foamea; 8. Nag – produce greaţa; 9. Devadatta – produce căscatul; 10. Dhananjaya – ceea ce nu părăseşte corpul nici după moarte.

Prana îi corespunde florii de lotus cu opt petale, Udan îi corespunde florii de lotus cu şaisprezece petale. Floarea de lotus cu două petale se află între sprâncene.

Despre moarte s-a spus: aşa cum trebuie să învăţăm să murim, tot astfel trebuie să învăţăm să murim şi pentru emoţii. Dar primul lucru care este de învăţat, este să învăţăm să stăm, adică să avem o poziţie sigură în confuziile vieţii, să nu mai cunoaştem niciun fel de frică şi nicio teamă, ci să privim liniştiţi şi siguri fiecare eveniment, oricum ar fi să vină acesta.

Apoi există patru etape pe care trebuie să le urcăm. Mai întâi se cere să căutăm Eul, miezul din noi. Apoi vom cunoaşte şi non-Eul. Trebuie să căutăm acest punct central în noi, căci acest punct central se află în fiecare fiinţă. Peste tot este punct central, peste tot este circumferinţă. Dacă vă gândiţi că sunteţi expus la graniţele cele mai extreme, peste tot puteţi să găsiţi punctul central. Pământul se învârte în jurul Soarelui; Soarele se învârte împreună cu Pământul prin marele spaţiu al lumilor. Iar lângă el se învârt nesfârşit de multe alte corpuri cereşti. Fiecare fiinţă în parte formează un punct central. Pe acele corpuri cereşti nu trăiesc oameni aşa cum suntem noi. Trăiesc, într-adevăr, şi fiinţe pe ele, dar nu oameni. Oamenii nu au nicio legătură cu ele, nu există nicio relaţie. Această relaţie

putem s-o realizăm doar atunci când ne ridicăm în interior pe o treaptă pe care toate acele fiinţe îşi au fundamentul comun.

Al doilea lucru este să facem trupul astral viu, adică să ne simţim în marea astrală drept Eu.

Al treilea lucru este depăşirea mării astrale şi atingerea liniştii profunde.

Al patrulea este perceperea glasului liniştii. Asta e acolo unde maestrul cheamă ca de afară: Acesta eşti Tu!

Cea mai bună imagine pentru această dezvoltare este următoarea: dacă ne-am găsit Eul, ne gândim că suntem purtaţi în afară pe marea mare a lumii. Nimic nu se poate zări pe suprafaţa apei. Cât se vede cu ochiul doar apă şi cer. Ţărmurile mării sunt mărginite de orizont. Pe această suprafaţă ne reprezentăm pe noi ca val în marea mişcată, ca un singur val printre multele valuri. Dacă ajungem să ne simţim atunci de-a dreptul una, atunci trebuie să liniştim valurile mării. Liniște adâncă trebuie să apară. Nimic nu se aude, nimic nu se vede. Apa în care ne-am cufundat este cu totul liniştită. Nicio mişcare nu se manifestă. În această liniște deplină, în această recluziune deplină va putea să răsune glasul maestrului, el nu va mai putea fi acoperit de zgomotul vieţii cotidiene. Prin aceasta se conectează acest exerciţiu cu practica. Am exersat cu toţii această imagine prin aceea că ne-am transpus cu toţii în gândul Eului, apoi în tălăzuirea mării, apoi în profunda liniște a mării.

Oră esoterică
Berlin, 14 iulie 1904

1. Mahatma [maeştrii] vor avea să ne spună astăzi ceva.

2. Ne sunt numite trei îndatoriri ale elevului esoterist: să învingă mândria şi vanitatea, să trăiască teosofia practic, să intervină pentru teosofie.

3. / 4. / 5. / 6.: [Menţionate drept puncte în *acele* note, dar fără text.]

7. Acum va vorbi maestrul Morya.

8. Maeştrii pot fi consideraţi de noi drept ideal, ei au atins ceea ce noi mai trebuie încă să atingem. De aceea noi putem să le adresăm întrebări despre evoluţia noastră ulterioară.

9. În noi stau forţele ca germeni, care în maeştri au ajuns la completa înflorire.

10. Pentru înţelegerea dezvoltării poate fi observată dezvoltarea de la plantă la animal până la om.

11. Drept simbol pentru dezvoltarea plantei ne este arătat acest semn: [Nota 28]

12. Drept simbol pentru dezvoltarea animalului:

13. Drept simbol pentru dezvoltarea omului:

14. [Fără text]

15. Trei trepte de dezvoltare există şi, corespunzător, trei virtuţi.

În afară de aceasta

16. se găsesc doi curenţi în fiecare om: Kama şi Manas, curentul bun şi cel rău; cel rău este Kama.

17. Calea mântuirii ne este arătată în Evanghelia după Ioan [Nota 29]. Găsim aici 1. spălarea picioarelor, 2. pălmuirea, 3. biciuirea, 4. Încoronarea cu spini, 5. Iisus îşi duce crucea, 6. crucificarea, 7. stigmatele.

18. Aceasta poate fi calea pentru o transformare deplină.

Oră esoterică

Berlin, 10 sau 11 noiembrie 1905

Necesitate pentru cel ce practică esoterismul să înţeleagă planul pe care omenirea îl prelucrează în mod inconştient sub conducerea Lojei Albe.

Omenirea Pământului este punctul central al acesteia, ceea ce contează în această lume. În multe alte lumi acţionează alte fiinţe, iar oamenii acelor lumi sunt precum animalele noastre înalt dezvoltate. Oamenii pământului au primit pământul configurat de divinităţi şi, în anumită măsură, îl reconfigurează. Mai întâi, dezvoltarea lor se desfăşoară pe planul senzorialului – în cel mai larg sens al acestui cuvânt. Pentru aceasta a fost necesar să îşi dezvolte inteligenţa, pentru ca o gândire logică să unească oamenii într-o omenire.

Atlanteenii nu puteau încă să gândească; ei erau conduşi de divinităţi. Arienii trebuie din ei înşişi să devină stăpânitori ai lumii lor. Intelectual a fost atinsă deja unitatea care exclude diferite concepţii. Nu există diferite concepţii despre construcţia unei maşini cu aburi sau ceva asemănător. Ştiinţa şi produsele ei, valorificarea forţelor naturii, mijloacele de transport au unit diferitele rase şi naţiuni într-o unitate. Înainte cu 5000 de ani: ce diferenţă, spre exemplu, între produsele poporului chinez şi ale popoarelor europene. Astăzi este realizată o anumită punte chiar între aceste popoare aflate în extincţie Occident. Un episcop din Bremen [Nota 31] scrie despre obiceiurile din Mark în secolele al XI-lea şi al XII-lea, cum erau sacrificate animalele în cultele religioase, se bea sânge de cal. Acest lucru, în Estul Germaniei, în timp ce în Vest deja avea loc înflorirea oraşelor. Astfel de contraste alăturate ar fi imposibile în ziua de astăzi.

Acum, omenirea însă tocmai a început să valorifice pentru sine forţele naturii. Acest lucru va fi cu totul altfel deja în timpul imediat următor şi mai departe în următoarele milenii. Oamenii vor extrage forţele din apa curgătoare şi le vor pune în serviciul lor, ele vor capta forţele uriaşe ce se află în razele soarelui prin intermediul unor oglinzi uriaşe şi vor şti să le pună în serviciul lor; ele vor învăţa să stăpânească forţele din interiorul pământului, care se manifestă acuma prin erupţii vulcanice şi *care* provin de la o imensă fiinţă spirituală din interiorul pământului; cele mai minunate maşini vor fi născocite de oameni pentru a pune toate aceste forţe declanşate în slujba omenirii, ba chiar vor lua în stăpânirea lor forţa magnetică a întregului Pământ, căci Pământul este doar un mare magnet, al cărui Pol de Sud este la Polul Nord, iar Polul de Nord este la Polul Sud. Acum pot doar să-şi conducă navele prin intermediul acestei forţe. Pe când înainte, în vremuri primordiale, transformările pământului erau necesare, forţele divinităţilor au pus strâmb axa Pământului; în vremuri ce vor veni, omenirea va putea să răsucească axa. Dezvoltarea inteligenţei şi logicii omenirii se desfăşoară, aşadar, tot mai mult şi aduce unitatea omenirii în domeniul senzorial.

Dezvoltarea moralităţii a fost făcută posibil de-abia de divinităţi prin învăţămintele etice ale tuturor marilor religii. Dar trebuie să vină o vreme în care oamenii să recunoască legea *binelui* tot atât de clar, precum astăzi, legile logicii. Ceea ce este bun şi adevărat în domeniul spiritual nu mai poate fi atunci chestiune de puncte de vedere aşa cum se mai exprimă astăzi prin diferitele religii, prin formarea de parlamente, pentru a rezolva una sau alta din problemele juridice. Când oamenii devin conştienţi că există un bine, un moral care este atât de ferm şi de clar ca o teoremă matematică, atunci oamenii s-au unit şi în acest domeniu într-o omenire care poartă o cu totul altă fizionomie decât omenirea de astăzi.

Pentru a conduce la această cunoaştere a *moralului*, a-i revela omenirii legile acestuia, pentru ca să se ridice un grup de oameni care să lucreze conştienţi din ei înşişi în acest domeniu, cel de-al patrulea maestru [Nota 32], Christian Rosenkreutz a fondat Ordinul rosicrucienilor. Formarea intelectuală diferită a Occidentului cere o altă învăţătură I Orient a acţionat mai departe, puternic în popor învăţătura spirituală dată de bătrânii Rishi indienilor. Christian Rosenkreutz şi cei şapte elevi ai săi au pus începutul pentru cunoaşterea legii moralităţii, pentru ca aceasta să nu răsune în oameni în ce este dat de religii, ci pentru ca legea, recunoscută ca atare, să se nască în fiecare om spre viaţă individuală. Adevărul în domeniul moralităţii şi al binelui trebuie să se ridice în om drept ceva simţit şi înţeles.

Deschiderea drumului către această unitate care îi leagă pe oameni într-o omenire este munca şcolilor esoterice.

Oră esoterică
Berlin, 13 decembrie 1905

După câteva cuvinte introductive pentru un membru nou admis, el a vorbit încântător de frumos, astfel că în final am simţit, cred eu, mai mult decât pe 4 octombrie [Nota 33].

El a vorbit despre cel mai important eveniment al timpului nostru: cucerirea Tibetului [Nota 34] de către englezi, poporul egoismului, lucru prin care ultimul rest de spiritualitate de pe

Pământ ar dispărea. A vorbit despre religia tibetanilor, despre curăţia lor interioară în concepţii, despre buddhism aşa cum l-a predat Buddha în intimitatea discipolilor lui; faptul că învăţătorul încarnat pe pământ ar fi elementul feminin, care de dumnezeiesc, de elementul masculin ar trebui fructificat. Din această cununie s-ar naşte Boddhisattva, despre care tibetanii spun: el are Avalokiteshvara, înţelepciune dumnezeiască. A vorbit despre Dalai Lama [Nota 35] şi alegerea sa dintre copiii care se nasc în timp ce în natură au loc evenimente deosebite. A vorbit despre spiritele negurii de foc, ai căror elevi au fost maeştrii noştri; a vorbit despre evoluţia omului pentru a ajunge să fie fiinţe atât de puternice. A vorbit despre *ritmul* din natură, din constelaţii, din întregul sistem al lumii; faptul că numai corpul astral al omului ar mai fi încă haotic şi că omul ar trebui să îl facă şi pe acesta ritmic, altfel ar deranja evoluţia.

A ajuns apoi să vorbească despre Crăciun şi despre importanţa sărbătorilor anului; despre faptul că la Crăciun soarele se află cel mai jos pe cer, iar pe 25 [decembrie] ar începe din nou ridicarea şi că în această noapte maeştrii Lojei Albe ar avea o şedinţă, în care revărsă forţa solară a anului ce urmează asupra acelor oameni care vor să li se dedice cu totul, care vor să cedeze cu totul personalitatea lor şi se roagă pentru forţă. Dacă se sărbătoreşte Crăciunul în acest sens, se roagă în acest sens maeştrii, atunci ei trimit forţa lor înăuntrul oamenilor pe acest 25 decembrie, astfel încât forţa maestrului să acţioneze prin ei.

Apoi a vorbit de ultima încarnare a maestrului Kuthumi şi despre studiul său la universităţi, [Nota 36] pentru a putea interpreta în alte limbi şi în spirit modern înţelepciunea înaltă, că această încarnare însă nu ar fi fost *într-o anumită personalitate*, ci că *forţa* sa ar fi acţionat când ici, când colo.

Oră esoterică
München, [15 sau 16] decembrie 1905

Îndoială, dacă Kuthumi a fost la universităţi europene. Necesitatea acestui fapt, pentru a învăţa concepte europene. Aceeaşi necesitate, de a învăţa chineză, pentru a se face inteligibil

chinezilor. Lege ocultă: ştergerea aspectului personal. Christos istoric nu poate fi dovedit, tot astfel nici maeştrii vechilor domuri, scriitorul cărţii *Theologia Deutsch* [Nota 37] etc.

Ritm al vieţii, lege ocultă. Spiritul lui Dumnezeu pluteşte peste ape [Nota 38]. Început haos. Transformarea haosului în ritm. Lucrul lui Dhyan Chohan [Nota 39]. Construcţia corpului omului dată lui, corpurile mai înalte încă haotice. Activitatea proprie, să le lase să se reverse în marele ritm al lumii, să le introducă cu totul prin ştergere, anulare a ceea ce e personal. Trei mari ritmuri în univers. Revărsarea în afară a forţelor dumnezeieşti – aceste forţe care tălăzuiesc amestecate haotic, să fie aduse în ritm şi formă – şi revărsarea din nou în dumnezeiescul primordial, care condiţionează dizolvarea formei şi este activitatea proprie a omului. Unul dintre simboluri: AUM. Revărsarea în afară a dumnezeiescului: A; scurta (?) adăstare în materie: U; şi revărsarea înapoi individualizată, în dumnezeiesc: M care răsună prelung.

Legendele şi misticismul au indicat în toate timpurile către această dezvoltare a vieţii. Putere găseşte omul doar în stingerea aspectului personal şi dăruirea către marele ritm al universului. Toată viaţa naturii se desfăşoară ritmic: revenirea vieţii din lumea plantelor, timpul de împerechere a animalelor, funcţiunile corpului fizic omenesc care fost făcut de marii configuratori ai formelor şi i-a fost dat lui Desăvârşirea corpului omenesc, osul şoldului şi bazinul. – Forţele astrale şi mentale ale omului încă haotice; munca sa proprie trebuie sa fie de a le armoniza şi a le aduce în armonia absolută cu ritmul universului. Necesitatea configurării existenţei distincte, pentru ca omul ca Eu, în conştienţa de sine clară, să se reintegreze în întreg. Corpul astral încă haotic este doar o parte a corpului astral mare al lumilor, din care au devenit stelele. Aşa cum desăvârşirea lor s-a desfăşurat şi se desfăşoară prin ritm, tot aşa şi desăvârşirea omenească, prin aceea că omul învaţă să se dăruiască pe de-a întregul şi deplin acestui univers. Cuvântul lui Christos: „Cel care pierde viaţa, acela o va găsi." [Nota 40]

Şcoala ocultă persană [Nota 41] a avut şapte iniţieri [grade de iniţiere]: 1. Corbul, care mai era încă unit cu lumea exterioară, mesagerul (corbul lui Wotan, Ilie, Barbarossa); 2. [Ocultul; 3.

Combatantul; 4.] Leul; 5. Persanul [adevăratul reprezentant al poporului său; Manas]; 6. Eroul solar (apunerea existenţei distincte prin integrarea în ritmul universal, Buddhi (Christos); 7.Tatăl (Atma).

Oră esoterică
Berlin, 28 decembrie 1905

Două lucruri a vrut să ne spună astăzi despre mantre şi despre cele mai importante reglementări pe care le-ar da măreţul maestru Morya elevilor săi.

Sunt nouă proprietăţi, care sunt caracteristice maeştrilor:

1. Adevăr
2. Înţelepciune
3. Nemăsurare
4. Bunătate
5. Nesfârşire
6. Frumuseţe
7. Pace
8. Binecuvântare
9. Unitarietate

Cere de la noi cinci lucruri:

1. Purificarea simţirii
2. Curăţirea iubirii
3. Golirea memoriei
4. Claritatea înţelegerii
5. Stingerea sau înflăcărarea voinţei.

Simţirea trebuie purificată. Iubirea trebuie să piardă tot ce este necast şi să devină dumnezeiască. Memoria nu trebuie, pentru a deveni obiectivă, să reţină nimic ce ar putea trezi prejudecăţi. Înţelegerea trebuie să fie clară şi voinţa trebuie, acolo unde este egoistă, să se stingă, însă acolo unde slujeşte drept instrument al maeştrilor, să fie înflăcărată.

Mantrele produc vibraţii ale cuvântului care corespund cu vibraţiile gândului în materia Akasha.

Despre zicerea de Crăciun „Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonae voluntatis”: [Nota 42] ea acţionează mantric

în limba latină. Apoi el a mai spus o mantră indiană cu conţinut similar, cu care a şi încheiat.

Sărbătorile sunt puncte nodale stabilite de maeştri. Anul Nou, de asemenea. De aceea ridicarea este importantă.

Oră esoterică
Köln, 12 februarie 1906

Ioan Botezătorul l-a prevestit pe Christos Iisus în mijlocul celei de-a patra subrase. Acum, în schimb, individualitatea Maestrului Iisus conduce omenirea dincolo, de la a cincea într-a şasea subrasă – din nou către Ioan Botezătorul, Vărsătorul.

Christos Iisus este Cuvântul viu. Toate fiinţele naturii se revarsă în om şi formează în el Cuvântul. Acesta este Eul în om – Iisus Christos. Omul devine Christos atunci când trăieşte în lăuntru faptul că întreaga lume se revarsă în el, este una cu el. Timpul în care Christos a apărut mai întâi printre oameni a fost acela în care el a reprezentat, primul în omenire, în încorporarea sa Eul. Aceasta a fost sămânţa din care toată conştienţa de sine, conştienţa de Eu, tot ce e personal a răsărit.

El i-a dat însă Eul său înapoi lumii. Prin aceasta le-a arătat oamenilor calea spre altruism.

La Judecata de Apoi, când toţi vor învia, atunci se va arăta dacă omul a condus Eul doar până la egoism sau până la altruism. Atunci are loc separarea între oameni. Cei care s-au dezvoltat în sus până la altruism, a căror ridicare din morţi, trezire în Eu conţine germenii viitori ai omenirii. Aceasta este a şasea subrasă, din care va proveni a şasea rasă-rădăcină. Cei care au condus Eul doar până la egoism nu trăiesc o adevărată reînviere; ei au în ei germenele morţii – aceasta devine a şaptea subrasă, care se dezvoltă către domnia răului şi devine Zgură. Aceasta este pleava care este aruncată în foc [Nota 43]; a şasea subrasă este grâul, din care poate răsări ceva nou.

Această separare este pregătită acum. Prin principiul iubirii frăţeşti care îşi are reprezentantul în Maestrul Iisus este produsă unirea omenirii în cadrul celei de-a şasea subrase, care, bazată pe acest principiu de iubire frăţească, creşte înspre viitor.

Când a şasea subrasă ajunge la desăvârşire, atunci Cuvântul, Christos, nu va fi prezent doar într-o *singură* individualitate, ci în toţi, iar oamenii individuali formează împreună literele pentru acest cuvânt, noul Christos, care atunci mai este şi într-un sens cu totul diferit cel înviat. Ca *Eu* a fost viaţa sa cufundată în omenire deja în cea de a treia rasă-rădăcină. În deplina desfăşurare învie el atunci în a şasea rasă-rădăcină, în întreaga omenire.

Oră esoterică
Hamburg, 3 martie 1906

Cel care vrea să devină esoterist în sens teosofic, acela trebuie să-şi şcolească viaţa de gânduri până într-atât, încât fiecare gând să fie suficient de bine gândit. Gândirea scurtă, prea scurtă, este o caracteristică a omului care este materialist. Esoteristul teosofic nu trebuie să decadă în această gândire comodă.

Luaţi concepţia social-democraţiei: Schimbaţi condiţiile, iar omul se va îmbunătăţi în condiţiile sale sociale de muncă şi de viaţă. – O credinţă a materialismului, scurtă şi înşelătoare. Această credinţă este paralizantă în cel mai înalt grad pentru orice observare a [adevăratei] vieţi sociale.

Cum poate acum un teosof să se elibereze din această credinţă materialistă, că existenţa, ba chiar şi morala, s-ar îmbunătăţi dacă ar fi îmbunătăţite doar condiţiile exterioare?

Haideţi să ne gândim la faptul că fiecare modificare trebuie să aibă loc prin intermediul oamenilor şi că, prin urmare, fiecare schimbare în ordinea socială rezultă din gânduri şi din sentimente omeneşti. Dacă ţinem acest gând strâns în mână, putem să ne desprindem cu el de punctul de vedere materialist că totul este produs prin condiţiile exterioare.

Trebuie să ajungeţi la trăirea unor astfel de fapte. Trebuie să şi trăiţi cât de paralizant acţionează credinţa că omul ar fi un produs al condiţiilor exterioare.

Următorul pas de realizat ar fi ca esoteristul în devenire să-şi adune dovezi despre cum prin producerea condiţiilor exterioare mai bune nu intervine nicio îmbunătăţire a lumii. Nu e nevoie să mergem prea departe pentru a dobândi suficient material de

studiu, pentru că schimbătorii lumii strigă peste tot în lume faptul că e suficient doar să schimbăm condiţiile exterioare. Nu este aşa de uşor de urmărit gândurile acestor schimbători ai lumii şi să nu te laşi paralizat. – Mulţi oameni cugetă aşadar, iar din gândirea şi simţirea lor devin schimbători ai lumii. Acum suntem copţi pentru a gândi mai departe.

Următorul gând este acesta:

Este indiferent oare, dacă un om bun sau un om rău gândeşte şi simte despre îmbunătăţirea lumii?

Teosofia ne spune că ordinea socială este creată de oameni şi că este consecinţa gândurilor sentimentelor omeneşti.

Deci, gândurile şi sentimentele omeneşti sunt de cultivat, nu de modificat ordinea socială.

Ce va face un adevărat social-democrat, dacă vrea să modifice ceva? El va schimba legile, pentru ca oamenii lipsiţi de experienţă să nu fie exploataţi de acesta sau de alţi oameni.

Verificaţi în fiecare situaţie, cum ia naştere o lege. Social-democratul nu vrea să instruiască omenirea, adică să-i cureţe, să îi cultive gândurile, să-i înnobileze sentimentele pentru a crea o omenire cu experienţă, care îşi determină singură faptele.

Esoteristul întreabă: De unde provine această stare care este demnă de a fi modificată? Iar dacă starea nu este impusă de natură, el recunoaşte că starea este produsă de gânduri şi impulsuri de voinţă din partea oamenilor care au trăit înaintea lui. Condiţiile sunt, aşadar, de aşa fel cum sunt astăzi, pentru că oamenii le-au făcut astfel cu gândurile şi sentimente lor necorespunzătoare.

Atunci când social-democratul, în calitate de cel mai radical teoretician social, vrea să creeze noi condiţii, atunci aceste noi condiţii vor fi la fel de inadecvate ca acelea de până atunci, tocmai pentru că se inspiră din aceleaşi gânduri şi sentimente nesatisfăcătoare ca şi cele care au produs înaintea lui această stare.

Ce vrea, aşadar, ştiinţa spiritului? Ea vrea să producă o educare masivă a forţelor noastre sufleteşti cele mai interioare, pentru ca din alte gânduri şi din alte emoţii să se structureze viaţa socială. Asta nu înseamnă nimic altceva decât: ştiinţa spiritului nu are nicio reţetă standard despre cum trebuie făcut un lucru sau

altul, în orice situaţie particulară; ea nu îi prescrie nimănui judecata ei, ci are încredere necondiţionată că fiecare ajunge singur la o judecată corectă, atunci când este străbătut de adevărurile fundamentale.

Şi am să vă scriu o astfel de maximă din adevărurile fundamentale: Necazul, mizeria şi suferinţa nu sunt nimic altceva decât o consecinţă a egoismului.

Aceasta este de considerat ca o lege naturală. Dar această maximă nu este de considerat aşa, că ar trebui să apară la un om în parte. Se poate să apară în locuri cu totul diferite.

Şi aici contează să nu fie gândit prea îngust, ci mai degrabă să priveşti această maximă într-o sferă largă.

Eu am spus deja în public [Nota 44]: omul trăieşte deja sub principiul egoismului, atunci când trăieşte după principiul: Eu trebuie să fiu răsplătit personal; ceea ce muncesc trebuie să-mi fie plătit. Sau egoism ascuns: Voi trebuie personal să fiţi răsplătiţi, căci ceea ce lucraţi trebuie să vă fie şi plătit.

Esoteristul trebuie acum să gândească, dacă munca este într-adevăr ceea ce menţine viaţa. Munca, ca atare, nu are niciun fel de semnificaţie dacă nu este condusă „înţelept"! Numai printr-o înţelepciune omenească se poate produce şi crea ceea ce îi slujeşte omului. Cine nu înţelege aceasta şi păcătuieşte chiar şi în cel mai mic lucru împotriva lui, păcătuieşte împotriva gândirii sociale a timpului său.

A străbate cu gândirea în toate fazele sale posibile, acest lucru întăreşte gândirea. Cel care – precum social-democraţii – se gândeşte cum să creeze muncă pentru a eradica şomajul, acela gândeşte în cel mai înalt grad nesocial. Contează, mai mult, doar ca munca să fie exclusiv folosită pentru oameni, pentru a produce bunuri de valoare.

Iar prin aceasta ajungeţi la străvechea regulă a oricărui esoterism: într-o convieţuire socială, trebuie ca impulsul către muncă să nu constea niciodată în propria personalitate a omului, ci pur şi simplu în dăruirea pentru întreg.

Din aceasta rezultă că adevăratul progres social este posibil doar atunci când lucrul pe care îl realizez îl fac în slujba întregului.

Cu cuvinte: ceea ce lucrez nu este permis să-mi slujească mie însumi. Doar de recunoaşterea acestei maxime, că cineva nu vrea să primească răsplata muncii sale sub forma unei remuneraţii personale, depinde progresul social.

Atâta timp cât social-democraţia predispune muncitorimea la gândirea: omul trebuie să revendice întreaga plată a muncii sale, atâta timp omenirea va intra în situaţii din ce în ce mai rele.

Ştiinţa spiritului trebuie să dezvolte contrariul, pornind din gândire şi din simţire: omul trebuie să vrea să nu aibă nimic pentru sine din ceea ce lucrează. Omul îi datorează comunităţii sociale muncă. Omul trebuie să-şi limiteze existenţa sa numai şi numai la ceea ce îi dăruieşte comunitatea socială.

Dar gândirea complementară faţă de gândirea socială trebuie acum să fie şi urmărită cu exactitate. Cunoaşteţi exemplul că o croitoreasă lucrează pentru plată puţină şi că social-democraţia le induce muncitorilor: sunteţi exploataţi! Dar acum cusătoreasa merge şi îşi cumpără o rochie ieftină, pentru a merge duminică la dans. Ea cere o rochie ieftină. De ce este însă rochia ieftină? Pentru că o altă forţă de muncă a fost exploatată. Deci cine exploatează, în final, forţa de muncă? Cu siguranţă acea cusătoreasă care poartă la dans sâmbătă rochia ieftină.

Cine poate să gândească aici clar, acela este deja eliberat de distincţia între bogat şi sărac, căci aceasta nu are chiar nimic de-a face cu bogăţie şi sărăcie.

Aşadar, trebuie mai întâi create fundamentele pentru ca în viitor oamenii să lucreze destoinic şi cu dăruire, fără să se gândească la folosul propriu.

Imaginaţi-vă că cineva ar inventa un medicament şi s-ar duce imediat să-l patenteze. Ce arată cu aceasta? El arată că se gândeşte imediat la folosul propriu şi deloc nu a fost condus prin iubire la această creare a medicamentului, că nu este deloc umplut de iubirea faţă de întreaga omenire. Căci dacă sănătatea oamenilor i-ar fi cea mai importantă, atunci ar fi bucuros dacă şi alţii ar produce medicamentul, pentru a-i sluji omenirii. Ba chiar ar fi nerăbdător să devină cunoscut ce este conţinut în medicament şi cum e produs. Şi

ar mai apărea încă faptul că ar fi convins că acel medicament de la el, produs cu atitudinea sa, ar fi mai bun.

Iar aici am ajuns la o regulă importantă, care joacă un mare rol în esoterism:

Trebuie produse mijloace prin care sufletul este înnobilat.

Cine aplică gândirea pentru a ajunge la un progres binecuvântat, acela trebuie să direcţioneze înainte de toate forţa gândirii asupra acelui fapt, ca sufletele omeneşti să fie înnobilate.

Cu aceasta noi încheiem, prezentând maxima rosicruciană:

De puterea care leagă toate fiinţele
Se eliberează omul care se depăşeşte [Nota 45].

Oră esoterică
Berlin, 13 aprilie 1906

Tot ce e fizic în jurul nostru ia naştere şi trece, doar imaginile primordiale ale lucrurilor nu iau naştere şi nu trec; ele nu sunt create şi nu trec, ele sunt eterne. Pământul fizic ia naştere şi trece, dar imaginea primordială a Pământului nu ia naştere şi nu trece. Imaginea primordială a Pământului este eternă. Iar în imaginea primordială a Pământului sunt cuprinse toate celelalte imagini primordiale ale lumii fizice. Precum imaginea primordială a Pământului, tot astfel ele nu se nasc şi nu pier, ele sunt eterne. Aşa cum Pământul îşi are imaginea sa primordială, tot astfel o are şi fiecare mineral, fiecare plantă, fiecare animal, fiecare om pe a sa, care străluceşte în eternitate, în frumuseţe şi slavă. Cu imaginile primordiale ale lucrurilor trebuie omul să înveţe să se unească tot mai mult. La ele trebuie el să se urce. El învaţă să se unească cu acestea prin trăirea cu amintirea. Dacă elevul priveşte înapoi, în retrospectiva de seară, asupra zilei care a trecut şi îşi aduce aminte de scenele zilei, de ceea ce a trăit, ce l-a bucurat şi l-a îndurerat, când lasă să treacă din nou bucuriile şi durerile care erau legate de evenimentele vieţii, în amintire prin faţa sufletului, atunci el se pune în legătură cu acea viaţă ce rămâne, care mai este încă prezentă şi fără realitatea materială. Omul trebuie, prin fantezia sa, să cheme înapoi la sine evenimentele din viaţa sa proprie şi din viaţa altora şi trebuie să lase să unduiască prin sufletul său bucuria

şi durerea care erau legate de evenimente: prin aceasta el învaţă urcarea către fiinţele care încorporează în sine bucurie şi durere şi învaţă să trăiască conştient în lumea sufletească. Constant suntem înconjuraţi de astfel de fiinţe. Atunci învăţăm să le percepem.

Când încercăm să ne aducem în amintire trăiri din trecut la care am participat, atunci e altceva decât când ne gândim înapoi la evenimente despre care am citit sau auzit. Diferenţa este aceea că la cele dintâi am fost prezenţi cu sinea noastră. Iar aceasta e ceea ce contează. Este bine că exersăm faptul de a chema înapoi trăiri din trecutul nostru, în amintire. O durere, o bucurie pe care le-am trăit cândva arată în amintire cu totul altfel decât în prezentul de atunci. Prin această chemare înapoi ne apropiem de adevărata cunoaştere. Noi vedem lucrurile aşa cum sunt cu adevărat, atunci când reuşim ca o durere, o bucurie pe care nu le mai avem, să le simţim realmente. Atunci când suntem capabili să permitem să se ridice în noi imagini din ceea ce acum nu vedem, în acest fel ne apropiem de divinitatea creatoare.

În şcolile rosicruciene le-au fost date astfel de învăţăminte elevilor. Ei trebuiau să permită ca, din voinţa proprie, să lase să treacă acuma prin sufletul lor plăcerea şi neplăcerea care erau legate de procese anterioare din viaţă, fără realitatea brutală. Dacă permitem în acest fel să se ridice plăcere şi neplăcere în sufletul nostru, atunci trezim organele sufleteşti. Celui care nu putea încă să provoace acest lucru îi erau prezentate de către iniţiaţi, pentru trezirea organelor sufleteşti, imagini dramatice, scene din viaţa omenească, la care omul învăţa să simtă şi fără realitatea brutală ceea ce de obicei este legat de evenimentele înseşi. Aceasta este ceea ce rămâne din evenimentele din lume. Către aceasta trebuie omul să înveţe să se avânte în sus.

Omul îşi va aminti de vieţile anterioare în măsura în care a învăţat să recunoască eternul din lucruri şi în măsura în care el însuşi aduce în lume acest fel de etern.

Elevul de yoga face exerciţii de respiraţie. Respiraţia omului obişnuit este neregulată, neritmică. Elevul de yoga învaţă să îşi aducă respiraţia în ritm. Respiraţia neritmică este de fapt o ucidere. Prin respiraţia sa, pe care o emană omul, el omoară. Sieşi şi altor

fiinţe le aduce moartea, atâta timp cât respiraţia nu a devenit ritmică şi plină de viaţă prin intermediul exerciţiului de yoga. Prin respiraţia ritmică, respiraţia omului devine şi ea individuală. La cei sălbatici, chiar şi acţiunile sunt mai puţin individuale. Cu cât mai sus urcă omul în dezvoltare, cu atât vor purta mai mult acţiunile sale o impregnare individuală. Dar respiraţia este mai întâi la fel la toţi oamenii dezvoltaţi, acum trebuie omul să înveţe să îşi individualizeze respiraţia. Prin aceasta, el se prelucrează pe sine în procesul de respiraţie, în mod caracteristic tot mai mult spre interiorul mediului înconjurător. Atât de mult cât se prelucrează pe sine în mediu prin respiraţia sa, atât rămâne de la el etern, nepieritor în urmă, atât de mult va regăsi din sine în toate încarnările următoare. El transformă mediul prin procesul ritmic de respiraţie şi este în acest fel un colaborator la procese cosmice. Creează astfel şi el pe Pământ.

În timp ce respiraţia omului obişnuit omoară, respiraţia omului curăţat îi aduce mediului viaţă. Aerul din oraşe nu este mai rău doar pentru că este viciat prin tot felul de lucruri fizice, ci şi respiraţia neritmică, necurăţită a oamenilor strică aerul. Aerul din oraşe este plin de substanţe nocive datorită imoralităţii oamenilor. La ţară, aerul este mai curat decât în oraşe. Oamenii mai duc încă acolo o viaţă mai simplă, mai ritmică, într-o linişte mai mare. În timp ce omul din oraşe este plin de gânduri despre mii de lucruri care se văluresc amestecate neritmic în viaţa sa, la ţară omul se obişnuieşte să-şi includă viaţa în parcursul ritmic al naturii, al devenirii şi trecerii, în ritmul anotimpurilor. Ritmic preia el în corelaţie cu natura, în fiecare an, la un anumit timp, anumite lucrări şi se plasează astfel într-o legătură mult mai strânsă cu marile legi ale lumii decât o face orăşeanul, care lasă aceste legi ale lumii cu totul neluate în seamă. Prin această ordonare ritmică în parcursul vieţii lumilor, cel care trăieşte la ţară aduce şi în viaţa sa ceva ritmic. Printr-un astfel de ritm, şi aerul pe care el îl expiră devine mai ritmic, mai curat şi mai bun.

Plantele emană aer curat. Ele sunt curate, fără dorinţe, altruiste; de aceea ne simţim bine în lumea plantelor: ele emană viaţă. Dar omul obişnuit aduce cu respiraţia sa moarte în mediu. El

trebuie ca, printr-o viaţă curată, morală, altruistă, să-şi transforme respiraţia într-una curată, plină de viaţă, iar prin exerciţiile de yoga trebuie s-o aducă în ritm. Atunci trebuie să înveţe să-şi emane individualitatea în respiraţie, să o impregneze în lume: el îi dă astfel mediului viaţă. Prin şcolire continuă de acest fel, yoghinul învaţă să plutească pur deasupra fizicului, să se introducă în etern. El urcă astfel către imaginile Primordiale eterne, nepieritoare ale lucrurilor, care nu iau naştere şi nu pier; şi cu propria sa imagine primordială se uneşte el. Omul ia naştere şi piere în mod fizic; dar pentru fiecare om există o imagine primordială; aceasta este eternă.

Dacă yoghinul învaţă să se unească cu imaginile primordiale, atunci el a urcat în lumea eternă a spiritului; el pluteşte peste ceea ce e trecător. Aceasta este starea despre care se spune că yoghinul odihneşte atunci între aripile marii păsări, lebădă, Aum.

Aum este trecerea dincolo, înapoi din imaginile oglindite la imaginea primordială – dizolvarea în ceea ce e nepieritor. Această dizolvare în etern, această unire de sine cu imaginile primordiale este exprimată în mantra din Upanişade:

Yasmājj jātam jagat sarvam, yasminn eva pralīyate yenedam dhāryate sarvam, tasmai jnānātmarie namah.

Aceasta este ceea ce se află şi în gândul de Paşte. Este reînvierea omului din înlănţuirea de trecător şi material, înăuntru în regiunile eterne ale imaginilor primordiale. Natura serveşte drept simbol pentru aceasta. Aşa cum din pământ, de Paşte apare peste tot viaţă nouă după ce grăuntele de sămânţă s-a jertfit şi a putrezit în pământ pentru a-i da posibilitate vieţii noi să ia naştere, tot astfel tot ce este inferior în om trebuie să moară. El trebuie să jertfească natură inferioară, pentru ca să se poată ridica la imaginile primordiale eterne ale lucrurilor. De aceea sărbătoreşte şi creştinătatea, în timpul acesta al trezirii naturii din somnul iernii, moartea şi reînvierea Mântuitorului.

Omul trebuie şi el să moară mai întâi, pentru apoi să trăiască reînvierea în spirit. Numai cel care depăşeşte înlănţuirea de ceea ce e trecător, acela poate să devină el însuşi nepieritor, aşa ca imaginile primordiale eterne, acela poate să se odihnească între

aripile marii păsări, Aum. Atunci, omul devine unul care participă la progresul lumii. El o reconfigurează atunci pentru o existenţă viitoare; el acţionează atunci magic din partea sa cea mai lăuntrică înăuntrul lumii.

Sine originară, din care noi am pornit,
Sine originară, ce trăieşte în toate lucrurile,
La tine, tu, Sine superioară, noi ne întoarcem.

Oră esoterică
Berlin, 18 aprilie 1906
Însemnarea A

O introducere demnă la observaţiile noastre de astăzi este maxima pe care am discutat-o deja ultima dată. După conţinut, ar suna în germană cam în modul următor:

Urselbst, von dem wir ausgegangen sind,
Urselbst, welches in allen Dingen lebt,
Zu dir, du höheres Selbst, kehren wir züruck.
[Sine originară, din care noi am pornit,
Sine originară, ce trăieşte în toate lucrurile,
La tine, tu, Sine superioară, noi ne întoarcem.]

Maxima în original sună astfel:

Yasmājj jātam jagat sarvam, yasminn eva pralīyate yenedam dhāryate sarvam, tasmai jnānātmarie namah

La aceasta mai adăugăm acea maximă care exprimă modul în care această Sine primordială acţionează asupra omului, modul în care îi apare omului. Acest lucru e exprimat în germană în formula:

Wahrheit, Weisheit, Unermesslichkeit, o Gott,
Seligkeit, Ewigkeit, Schönheit,
Friede, Segen, Zweitlosigkeit,
Auf mich (AUM)
Friede, Friede, Friede.
[Adevăr, înţelepciune, nemăsurare, o, Doamne,
Beatitudine, eternitate, frumuseţe,
Pace, binecuvântare, nondualitate,
Asupra mea (AUM)
Pace, pace, pace.]

În prima parte este exprimată ființa Sinei superioare, iar în încheiere modul în care această Sine superioară se coboară în sufletul omului. Formula în sanscrită este:

Satyam jnānam anantam brahma
ānandarūpam amritam bibharti
shantam shivam advaitam
om, shāntih, shāntih, shāntih.

Totul a apărut din această Sine superioară. Nu doar sufletul omului provine din această sine primară a lumii, ci tot ce există în jurul nostru în lume, chiar şi trupul omenesc. Trebuie să ne scoatem din minte un lucru, anume că în lume ar exista ceva mărunt, inferior; nimic nu e mărunt, nimic inferior. Totul e dumnezeiesc. Chiar şi grăuntele de nisip este ceva dumnezeiesc, o formaţiune, provenită din dumnezeire.

În minerale vedem gânduri devenite formă ale dumnezeirii. Gândul dumnezeirii se exprimă în toate formele minerale ale lumii.

În plante, dumnezeirea a revărsat în afara formei şi viaţa lor. Viaţă dumnezeiască trăieşte în fiecare plantă.

În lumea animalelor şi în forma oamenilor şi în sufletul său inferior, dumnezeirea a mai revărsat, în afară de viaţa ei, simţirea. Totul în jurul nostru este expresie a forţei dumnezeieşti.

Cel mai desăvârşit lucru creat de dumnezeire la om este trupul său. Trupul omului este cea mai deplină formă pe care a modelat-o. El o unealtă prin care sufletul omului priveşte în afară în lume. În mod minunat este înzestrat trupul omenesc. Un templu sfânt trebuie să fie trupul omului pentru sufletul său. Dar sufletul nu este încă desăvârşit. El de-abia începe să se dezvolte. Trupul omului nu face erori; sufletul nedesăvârşit este cel care face tot timpul erori. În el trăiesc pasiuni, porniri şi pofte, iar el utilizează corpul, pentru a potoli aceste pofte.

Dar aşa cum în trupul omenesc se află simţurile prin care sufletul priveşte în afară în mediul înconjurător, astfel se vor forma şi în suflet treptat organe care îl vor face tot mai înalt şi mai desăvârşit. Astfel de organe se şi dezvoltă deja acum în suflet.

În regnul animal găsim o pornire uriaşă, care e independentă de organele de simţ. Dacă aducem o pereche de fluturi din

străinătate în Germania şi punem, să zicem, bărbăţuşul în Frankfurt în libertate, iar femela, poate, în Magdeburg, atunci fără greş cei doi se vor găsi unul pe altul. Găsirea celuilalt este făcută posibilă de organele lor speciale, care sunt mai fine decât organele de simţ.

Prin intermediul organelor sufleteşti se găsesc şi acei oameni unii pe alţii, care aparţin unul altuia. Când ne întâlnim pentru prima oară cu un om despre care nu ştiam nimic până atunci, şi simţim la prima întâlnire o mare simpatie pentru acel om, aşa cum se întâmplă între bărbat şi femeie şi chiar şi între prieteni, atunci acesta este un semn că aceşti oameni aparţin împreună şi că au organe sufleteşti care le anunţă această apartenenţă împreună şi îi conduc la un loc.

Tot mai mult vor dezvolta oamenii asemenea organe sufleteşti, şi anume atunci când omul îşi curăţă trupul astral şi îşi înnobilează celelalte corpuri. Pentru aceasta, este neapărat necesar ca el să ţină cont ce fel de alimente sunt favorabile sau dăunătoare pentru această dezvoltare superioară. Nu oricine poate să-şi aleagă deja hrana exact corespunzător cu ceea ce este stimulativ pentru dezvoltarea sa ocultă. Este uneori mai bine să renunţi cu resemnare la ceea ce ne stimulează în interior. De aceea rămâne totuşi adevărat, că unele alimente au caracteristici care nu îi slujesc omului.

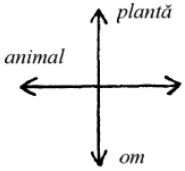
Omul trebuie să dezvolte pentru creşterea sa mai înaltă anumite organe. În exerciţiile de yoga, se fac în acest scop anumite concentrări. Prin faptul că omul se concentrează asupra unui punct dintre ochi, la rădăcina nasului, cu gândul „eu sunt", el dezvoltă organul pe care îl numim floarea de lotus cu două petale, şi care îl face să fie „Eu". Animalul nu poate să-şi spună „eu". Doar omul, dintre toate fiinţele naturii pe care le cunoaştem, poate să-şi spună sieşi „eu".

Pe când se forma lobul frontal al omului, organul Eului a fost introdus în capul omului în locul de la rădăcina nasului. La om, Eul trăieşte acolo. Dar la animal Eul nu este în cap, ci afară, în faţa capului. El locuieşte la animal în astral. Astfel au, de exemplu, toţi câinii *un eu* în astral. În locul în care noi avem organul Eului, la câini se revarsă înăuntru un curent roşu din astral, iar acest eu se

exprimă la câine în pornirile inferioare. La om se revarsă în acest loc Eul în afară.

Acum, însă, nu este suficient că este configurat la om organul Eului. Pentru ca Sinea superioară să se poată revărsa în el spre a-l face o ființă superioară, pentru aceasta găsim organul dacă din locul de deasupra centrului capului tragem o linie verticală până în creier. Acest organ este glanda pituitară. Prin glanda pituitară, omul intră în legătură cu Sinea dumnezeiască în lume. Un al treilea organ mai înalt, floarea de lotus cu șaisprezece petale, se află la om în laringe, iar un al patrulea organ, lotusul cu douăsprezece petale, în regiunea inimii. Pentru ca aceste organe să se poată dezvolta în mod corect, omul trebuie să-și aleagă cu înțelepciune hrana. Favorabil este pentru dezvoltarea sa interioară ceea ce are legătură cu procesul de viață al animalelor, laptele și tot ce se pregătește din el, iar de la plante tot ce crește înspre soare, adică flori și fructe ale plantelor, care se întind către Soare.

Planta este omul inversat. Pe când Soarele mai era încă unit cu Pământul, plantele erau înfipte cu florile în Soare, iar cu rădăcinile în afară. După ce Soarele a ieșit din Pământ, plantele s-au răsucit și stau acuma cu rădăcina lor în Pământ și întind organele de fertilizare, caliciu, inflorescență, stamine și pistil, caste și curate înspre Soare ↑. Animalul este planta pe jumătate întoarsă ↔. Omul, însă, este planta cu totul întoarsă ↓, pentru că toate acele organe pe care planta le îndreaptă către Soare, el le-a întors de la Soare. Rădăcina omului este îndreptată spre Soare, capul său, creierul său. Plantă, animal și om formează împreună crucea [Nota 46].

Acuma, tot ce este întors dinspre Soare, la plantă, de exemplu rădăcinile care cresc sub pământ, nu este bun pentru dezvoltarea ocultă, în timp ce tot ce crește în sus este bun pentru om, dar cel mai mult fructele din pomi și cu semințe pe care le produc plantele

fără ca să fie nevoie să le distrugem. Fructele cu teacă mai sunt şi dintr-un motiv special dăunătoare pentru om, mai ales lintea şi fasolea.

Laptele este favorabil pentru om, pentru că este corelat cu procesul de viaţă al animalului şi este dat de bunăvoie de animale. Toată hrana animală, pe care omul trebuie să şi-o facă rost cu forţa, prin uciderea animalului, aceasta este dăunătoare pentru dezvoltarea ocultă.

Din regnul mineral, este pentru dezvoltarea ocultă un obstacol tot ce se decantează ca depunere din soluţiile minerale, de exemplu toate sărurile. Acestea trebuie pe cât posibil evitate.

Dacă omul se pregăteşte prin viaţa sa altruistă şi prin curăţarea corpurilor sale, atunci poate Sinea superioară să intre în el. Nu este suficient că el se cufundă în el. Sinea superioară nu este pentru început încă în om, ci afară în natură şi la fraţii săi mai bătrâni, maeştrii şi conducătorii omenirii. De acolo trebuie să intre în el. Apoi se lasă asupra lui pacea, care este mai înaltă decât raţiunea. Pe aceasta se bazează şi formula:

Satyam jnānam anantam brahma ...
Adevăr, înţelepciune, nemăsurare, o, Dumnezeu,...
* * *

Însemnarea B (extrase)

Sine originară, din care am pornit,
Sine originară, ce trăieşte în toate lucrurile,
La tine, tu, Sine superioară, noi ne întoarcem.
(Upanişade)

Modul cum acţionează această Sine originară asupra omului se exprimă în formularea:

Adevăr, înţelepciune, nemăsurare, o, Dumnezeu –
Beatitudine, eternitate, frumuseţe,
Pace, binecuvântare, nedualitate (advaitam) asupra mea!
Pace! Pace! Pace!

În prima parte este exprimată Trinitatea însăşi, iar în final modul în care această Trinitate se coboară în sufletul omului.

Mantră:

Sine originară, de la care totul a pornit,
La care totul se întoarce –
Sine originară, ce trăiește în mine,
spre tine tind eu.
AUM – pace, pace, pace, AUM!
(AUM = vocalizare pentru respingerea influenţelor rele.)

Totul a pornit de la această Sine originară! Nu doar sufletul şi spiritul omului provin din această Sine originară a lumii, ci şi tot ce este în jurul nostru pe lume. Şi trupul nostru omenesc provine de la această Sine originară.

[…]

Pentru ca Dumnezeu însuşi să intre în noi, găsim un organ, dacă de la mijlocul capului tragem o linie verticală prin creier şi o alta de la punctul de Eu de la rădăcina nasului înapoi (orizontal) prin creier. În punctul de intersecţie a acestor linii întâlnim glanda pituitară.

Prin acest organ intră în legătură omul cu Dumnezeu însuşi. Un al treilea organ de cunoaştere se află în laringe. Atunci când Soarele mai era încă legat cu Pământul, plantele de astăzi erau înfipte cu florile în Soarele-Pământ. Ele s-au întors când Soarele a ieşit din Pământ şi îşi întind astăzi organele de rodire, florile, cast şi curat către Soare. Rădăcina omului, creierul său, este îndreptată către Soare, iar îndepărtată de la Soare, îndreptată către Pământ, este la el partea genitală. Între ele este ca o acumulare animalul. Om ↓, plantă ↑şi animal ↔formează împreună crucea ┼. (Fiinţă solară ○).

Din sufletesc omul trebuie să-şi scoată la iveală forţele, care pot aduce la iveală în simbolul Sfântului Graal acea forţă din omul dezvoltat, care este în regnul vegetal. Pentru aceasta, trebuie să lase să intre în acţiune regnul vegetal în sine însuşi.

Tot ce creşte sub pământ nu este bun pentru dezvoltarea ocultă a omului; tot ce creşte la plantă în sus, ce primeşte forţă solară, este bun pentru omul care vrea să parcurgă o dezvoltare ocultă.

* * *

Însemnarea B (extrase)

Voinţă originară, înţelepciune originară, spaţiu originar, Dumnezeu,
Beatitudine originară, nedualitate, fundament originar al frumuseţii,
Izvoditor de pace, izvor de linişte, unicitate.
Om, pace, pace, pace

Oră esoterică
Berlin, 6 mai 1906
Însemnarea A

Omul participă indirect tot timpul la omorârea de fiinţe, la distrugerea lor. Prin faptul că el respiră, el omoară. Nicio fiinţă nu ar putea trăi pe Pământ, dacă ar trăi pe el doar oameni care expiră constant dioxid de carbon. Respiraţia ce conţine dioxid de carbon, pe care omul o expiră, otrăveşte atmosfera. Este aducătoare de distrugere, de moarte pentru tot ce e viu. Planta expiră oxigen, iar plantele dau prin aceasta posibilitatea să existe fiinţe vii.

Pe când Pământul mai era în starea pe care noi o numim Vechea Lună, nu exista încă un regn uman aşa cum trăieşte el azi pe Pământ, întreaga Lună era atunci un fel de fiinţă vegetală, ca o mlaştină de turbă, moale şi vie. Din acest Pământ planto-mineral s-au dezvoltat acele fiinţe care sunt astăzi oameni. Acest terci de plante conţinea şi plantele şi animalele de astăzi. Exista un regn intermediar între acestea două: plantele-animal ce aveau simţire. Exista pe vechea Lună

1. un regn vegetal, mai sus decât regnul mineral de astăzi,
2. un regn planto-animal de plante simţitoare,
3. un regn de animale-oameni, mai sus decât regnul animal de acum şi mai jos decât actualul regn uman.

Pe această veche Lună trăiau fiinţele toate în mare măsură într-o atmosferă de azot.Luna era înconjurată de aşa ceva, iar de o supradoză de azot a pierit vechea Lună. Ciupercile, care şi acum mai trăiesc încă pe un pământ mai mult vegetal, sunt rămăşiţe ale regnului planto-animal existent pe vechea Lună. Ele conţin mult azot şi sunt de aceea nefavorabile pentru dezvoltarea ocultă. Şi vâscul, care creşte pe alte plante, este un astfel de rest; el are calităţi oculte deosebite. (Hödur ţinteşte cu vâscul, orb fiind, prin darul şi îndrumarea lui Loki [Nota 47] şi îl omoară pe Baldur.) [Nota 48]

După ce Luna a pierit datorită atmosferei sale, totul a trecut printr-o Pralaya, a apărut apoi din nou, iar dezvoltarea Pământului de astăzi a început. Apoi s-a separat după un anumit timp tot ce era neprielnic pentru continuarea dezvoltării şi a format Luna de astăzi. Pe Pământ s-au dezvoltat din regnurile Lunii alte regnuri. Pentru ca să poată lua naştere plantele de astăzi, a trebuit ca o parte a regnului planto-mineral să fie împinsă în jos cu o treaptă, şi a luat naştere încetul cu încetul, prin densificare şi întărire a acesteia, regnul mineral de astăzi. Înainte, mediul nu fusese vizibil pentru oameni. Pe Lună nu puteau să perceapă lumea în mod obiectiv. Prin faptul că regnul planto-mineral a coborât şi s-a format încetul cu încetul regnul mineral de acum, el a devenit obiectiv vizibil. De-abia prin densificare a ajuns într-o asemenea stare încât a putut să reflecte lumina, şi a existat o lume care a devenit vizibilă pentru ochi fizici. La aceasta face referire povestirea biblică despre crearea luminii. Doar acele corpuri cereşti sunt vizibile care au coborât până la regnul mineral şi s-au solidificat [Nota 49]. Toate corpurile cereşti care sunt vizibile pentru ochi sau pentru telescop, sunt aşa tocmai pentru că sunt prezente mineralic. Prin ceea ce nu e mineral ochiul fizic trece cu privirea. El nu observă corpurile cereşti care nu au devenit mineralice. Există mult mai multe corpuri cereşti în lume decât putem noi percepe mineralic.

Imediat ce regnul mineral a coborât cu o treaptă, el a reflectat lumină pentru regnul vegetal. Plantele nu trăiesc doar pe regnul mineral al Pământului, ci ele trăiesc şi din lumina care este

reflectată de regnul mineral. Iar aşa cum plantele trăiesc de la această lumină, trăiesc animalele şi animalo-oamenii, adică neamul omenesc fizic pe Pământ, din oxigenul pe care îl expiră plantele. Animalo-plantele vechea Lună, pe de o parte au coborât o treaptă şi pe de altă parte au urcat o treaptă. Au luat naştere în acest fel, pe de o parte, animalele. Există o înrudire între cele două regnuri, de aceea pot să trăiască fiinţele animale cu oxigenul plantelor (şi invers, planta cu dioxidul de carbon pe care îl expiră omul). Oxigenul este în fizic ceea ce, în alt fel, trăieşte drept Prana [trup al vieţii] în plantă.

Şi regnul oamenilor-animale s-a separat în două regnuri, în cele două sexe. Prin această separare ia naştere la om iubirea, deocamdată, încă fizică. Prin această iubire poate omul să se ridice în împărăţia divinităţilor. Aceştia trăiau din iubirea fizică a oamenilor, aşa cum om şi animale trăiesc din oxigenul pe care îl emană plantele şi aşa cum planta trăieşte din lumina care este reflectată din regnul mineral. Nectarul şi ambrozia, hrana divinităţilor, aceasta este iubirea masculin-feminină a oamenilor (şi cu toate acestea divinităţilor le e ciudă, se pare, pe om pentru fericirea lui, pe care i-o datorează acesteia – *n.n.*) Urcuşul omului se desfăşoară mai întâi prin depăşirea iubirii fizice şi apoi prin reglementarea procesului respiraţiei: renunţarea la viaţa plantelor – oxigenul – şi prin dezvoltarea luminii Kundalini. Aceasta este returnarea luminii reflectate de regnul mineral.

1. Depăşirea iubirii fizice. O separare în două sexe a omului care înainte era unisexual, era necesară pentru ca în om să se poată dezvolta intelectul. Omul a fost separat într-o natură mai înaltă, spirituală şi una inferioară, animală. Acum însă trebuie ca ceea ce leagă cele două sexe în natura inferioară să fie de asemenea jertfit. Este un urcuş, dacă omul depăşeşte forţele iubirii fizice şi le transformă în forţe mai înalte, mai spirituale prin forţă proprie sufletească, interioară (acestea sunt forţele de viaţă eterice – forţe creatoare. Klingsor – Parzival, n.n.)

2. Trebuie ca omul, care se străduieşte pentru o dezvoltare superioară, să jertfească forţele pe care le extrage din lumea plantele: Prin procesul de respiraţie, omul uzează oxigenul, aerul

de viaţă pe care îl expiră plantele. (Floarea plantei are nevoie şi ea de oxigen – tot ce e astral are nevoie de el. – n.n.) Prin ritmizarea procesului de respiraţie şi prin munca sufletească interioară, respiraţia devine mai curată; ceea ce expiră omul conţine atunci mai puţin dioxid de carbon. Atmosfera din jurul lui devine atunci mai puţin rapid uzată, iar el nu le ia celorlalte vietăţi atât de mult din substanţa de viaţă, oxigenul. Pentru a realiza acest lucru cât mai tare cu putinţă, yoghinii indieni se retrag în peşteri, unde respiră cât mai puţin oxigen. Ei pot asta, pentru că respiraţia lor este atât de curată prin munca lor sufletească, încât pot trăi mult timp fără aport de aer exterior. Cu cât mai spiritualizat este omul „cu atât mai lung timp poate să trăiască în aerul său şi cu atât mai puţin dioxid de carbon expiră el". Materialistul strică mult mai mult aerul prin respiraţie decât idealistul. Materialiştii de astăzi nu pot să trăiască fără aport continuu de aer proaspăt. Omul de la ţară aduce, prin viaţa sa cu natura, un ritm exterior înăuntrul vieţii sale; prin aceasta şi aerul pe care îl expiră devine mai bun, pe când aerul de respirat în oraşe devine plin de substanţe nocive datorită imoralităţii oamenilor. Plantele emană aer curat, oxigen. Ele sunt curate, fără pofte, altruiste, şi de aceea omul se simte bine în lumea plantelor. Dar livrarea continuu de aer proaspăt acţionează într-adevăr neprielnic asupra dezvoltării oculte, pentru că astfel le extragem plantelor prea multă viaţă. Elevul ocultismului învaţă să-şi stăpânească procesul său de respiraţie, şi astfel poate să permită apariţia unor momente în care el nu participă la procesul de distrugere provocat de respiraţie.

3. Învaţă omul să reflecte conştient lumina pe care o emană regnul mineral. Lumina Kundalini [Nota 50] o dezvoltă el şi o radiază înspre lume şi îi dă astfel lumii lumina înapoi – lumina regnului uman (ca şi ea să devină cândva Soare! [Nota 51]). Omul nici nu ştie ce instrument important are el în organismul său. El cunoaşte restul lumii mai bine decât pe sine însuşi. El poate, într-adevăr, să dezvolte capacităţi minunate.

În el însuşi are omul un organ care, atunci când inspiră, se umple cu acel aer care înainte era afară, şi care se goleşte de aerul pe care îl are în el, atunci când expiră. Până în cele mai mici

ramificaţii se umple el, la inspiraţie, de aerul de afară. Dar în acest aer din jurul omului trăieşte spirit. Atunci când omul inspiră, el inspiră spirit şi atunci când expiră el îi dă acestui aer expirat şi ceva din spiritul care trăieşte în el. Tot mai mult se dezvoltă în om, prin respiraţie ritmizată, umplută de spirit, spiritul în el însuşi precum şi afară în lume. Prin inspiraţie şi expiraţie este stimulată creşterea omului spiritual. Contează ceea ce îi adaugă omul la expiraţie spiritului său. Prin gând se alcătuieşte spiritul. Prin fiecare gând pe care îl adaugă omul expiraţiei, el construieşte, revarsă spiritul său.

Nu întotdeauna a avut omul un organ pentru a inspira aer. Pe vechea Lună trăiau fiinţele în aşa fel, încât nu aer, ci foc respirau. Aşa cum omul acuma inspiră oxigen şi expiră dioxid de carbon, aşa inspirau ei foc şi expirau răceală. Iar în viitor omul nu va mai respira aer. Întocmai cum omul acuma pe Pământ îşi prepară căldura prin aceea că îşi hrăneşte organul de căldură, inima cu circulaţia sângelui, prin intermediul aerului care pătrunde de afară, tot astfel mai târziu va avea un organ interior pentru aer, prin care organismul va fi alimentat tot aşa, cu ceea ce astăzi preluăm din aerul exterior. Omul îşi pregăteşte el însuşi căldura care, înainte, a fost inspirată şi aspirată de fiinţele de pe vechea Lună direct din mediul înconjurător. Omul va putea să prelucreze atunci el însuşi în sine aerul uzat, în interiorul său (procese cu dioxid de siliciu – piatra înţelepţilor). Atunci nu va mai trăi într-un aer exterior. Pe Jupiter el va trăi în lumină, va inspira lumină, aşa cum noi inspirăm acum aer, iar pe Lună am inspirat căldură.

Depăşirea iubirii fizice	*Configurarea corpului astral Transformarea în Manas – înnobilare a regnului animal*	*Înţelepciune*
Ritmizare a respiraţiei	*Configurarea corpului eteric Transformarea în Buddhi – Ridicarea mai sus a regnului vegetal*	*Frumuseţe*
Iradierea luminii Kundalini	*Configurarea corpului fizic Transformarea în Atma – Ridicarea mai sus a regnului mineral*	*Domnie*

Când se vor fi întâmplat toate acestea, regnul mineral va trece într-un fel de regn vegetal, regnul vegetal mai târziu într-un fel de reg animal etc. etc. în următoarea rundă.

Însemnarea B

În continuarea orei de dinainte, trebuie să mai vorbim încă ceva despre semnificaţia procesului de respiraţie. Omul crede de obicei că a făcut mult atunci când evită omorârea a ceea ce e viu, atunci când trăieşte vegetarian, nu omoară fiinţe în mod direct. Dar, în realitate, el participă indirect mereu la omorârea de alte fiinţe, la distrugerea lor. Prin faptul că el respiră, el omoară. Nicio vietate nu ar putea exista pe Pământ, dacă doar oameni ar trăi pe el, care în permanenţă expiră dioxid de carbon. Respiraţia oamenilor, ce conţine dioxid de carbon, viciază atmosfera şi acţionează distrugător asupra tot ce este viu. Plantele expiră oxigen. Ele le dau astfel fiinţelor vii posibilitatea să trăiască.

Când Pământul mai era încă în starea pe care o numim Lună, atunci nu exista încă pe Pământ un regn mineral. Întreaga Lună era atunci ca un fel de plantă, asemănătoare cu o mlaştină de turbă, moale şi vie. Pe acest Pământ planto-mineral trăiau în el plante. Mineralicul nu exista încă. Doar că se întindeau prin ea părţi mai solide, de felul în care sunt trunchiurile de copaci. Pe stânci nu s-ar fi putut urca atunci; ele nu existau. Solidul care s-ar fi întâlnit atunci ar fi fost numai aşa cum este astăzi partea lemnoasă a plantelor. În acest pământ de plante viu trăiau astfel de plante care, dacă ar fi fost prinse, ar fi strigat; căci ele aveau simţire, erau plante-animal. Un rest din aceste plante lunare este vâscul, care de aceea şi poate să crească numai pe alte plante, deci pe ceva viu, pentru că şi-a păstrat această natură încă de pe Lună. De aceea este cu totul altfel configurat şi are caracteristici culte deosebite, care stau în legătură cu dezvoltarea Lunii.

Existau deci pe Lună:

1. un regn planto-mineral, care era pe o poziţie mai înaltă decât regnul mineral de astăzi;
2. un regn animalo-plantar de plante simţitoare;

3. un regn de oameni-animal, care erau poziţionaţi mai sus decât regnul animal de acum şi mai jos decât regnul uman de acum.

Pe Lună trăiau fiinţele toate, în mare măsură din azot. Luna era înconjurată de o atmosferă de azot. De o suprasaturaţie de azot a pierit Luna. Ciupercile care şi acum trăiesc pe un pământ mai vegetal, conţin încă foarte mult azot şi de aceea sunt neprielnice pentru dezvoltarea ocultă. Ele mai sunt încă un fel de planto-animal precum plantele-animal de pe Lună.

După ce Luna a pierit datorită atmosferei sale, ea a trecut prin Pralaya şi s-a dezvoltat până la Pământul actual. Apoi s-a separat tot ceea ce era neprielnic pentru continuarea dezvoltării, dând Luna actuală. Ea a ieşit din Pământ. Acum s-au dezvoltat pe Pământ din regnurile Lunii alte regnuri. Pentru ca regnul vegetal de astăzi să poată lua naştere, a trebuit ca o parte a regnului planto-mineral să fie împins o treaptă mai jos. Aceasta a devenit regnul mineral de acum. Înainte, lumea nu era vizibilă pentru om. Pe Lună, ei nu puteau să perceapă mediul în mod obiectiv. Regnul mineral a coborât cu o treaptă mai jos, a devenit astfel vizibil obiectiv. De-abia prin solidificare a putut să devină vizibil. Astfel a putut să reflecte lumina. Numai din acel timp a existat o lume vizibilă pentru ochiul fizic. La aceasta se referă povestirea despre crearea luminii din Biblie. Atunci a apărut momentul: „Să fie lumină". Doar acele corpuri cereşti sunt vizibile, care au coborât până la regnul mineral şi s-au solidificat. Toate corpurile cereşti care sunt vizibile pentru ochiul nostru fizic sau prin telescop pentru astronom, sunt aşadar prezente mineral. Căci ceea ce nu este mineral nu poate fi privit de ochiul fizic; acesta nu observă corpurile cereşti care nu au devenit minerale. Dar există mult mai multe corpuri cereşti în lume decât cele care pot fi observate fizic.

Pe când mineralul a coborât cu o treaptă, el a iradiat pentru plantă lumina spre afară. Plantele nu trăiesc doar în lumea minerală, Pământul mineral, ci şi din lumina care este reflectată de regnul mineral. Aşa cum plantele trăiesc din această lumină, aşa trăiesc animalele şi oamenii-animale, oamenii fizici, pe Pământ din oxigenul pe care îl răspândesc plantele. Plantele-animale au coborât şi ele cu treaptă şi animalele au urcat cu o treaptă. De aceea

ființele-animale pot să trăiască din oxigenul plantelor. Oxigenul este în mod fizic ce trăiește în general drept Prana în plante.

Și regnul animalelor-om s-a separat în două regnuri, și anume în cele două sexe.* Astfel a luat naştere la oameni iubirea fizică, care a format iarăși legătura dintre cele două sexe și, pe de altă parte, posibilitatea spre dezvoltare superioară, spre cunoaștere spirituală. Prin faptul că regnul uman s-a separat și a luat naștere iubirea fizică, divinitățile au putut să se dezvolte în sus, pe seama oamenilor, pentru că pentru divinități iubirea fizică a oamenilor era în aceeași măsură aer de viață, precum oxigenul plantelor pentru om și animal, precum pentru plantă lumina care era reflectată de regnul mineral. Se povestește în mitologia greacă faptul că divinitățile trăiesc din nectar și ambrozie. Aceasta este iubirea masculină și feminină a oamenilor. În același timp s-a dezvoltat în oameni inima, plămânii și sângele cald – înainte oamenii respirau prin branhii. Ei trăiau într-o atmosferă care nu ar fi putut fi inhalată prin plămâni. – Acum s-au transformat treptat organele de respirație, pentru a putea inhala oxigenul aerului.

Urcușul și continua dezvoltare constă acum în faptul că oamenii depășesc iubirea fizică. Separarea în cele două sexe era necesară pentru ca în om să se poată dezvolta intelectul. El a fost separat, astfel, într-o natură inferioară și o natură superioară. Acum trebuie însă ca ceea ce leagă laolaltă cele două sexe să fie iarăși depășit. Este o treaptă a urcușului, atunci când omul jertfește forțele iubirii fizice și le transformă în forțe superioare. Prin faptul că el jertfește aceste forțe inferioare poate să iasă la iveală în el ceea ce e superior. În al doilea rând, trebuie să jertfească forțele pe care le extrage din lumea plantelor.

* Cu formulările ulterioare ale acestui pasaj se potrivesc două manuscrise; în alte două exemplare, care în rest sunt identice, el sună așa: „Astfel a luat naștere la oameni iubirea fizică. Prin aceasta a putut să se ridice peste regnul oamenilor și regnul divinităților. Acestea trăiesc din iubirea fizică a oamenilor, precum oamenii și animalele din oxigenul pe care îl emană plantele și precum plantele dm lumina reflectată din lumea minerală. Se povestește în

mitologia greacă faptul că divinităţile trăiau din nectar şi ambrozie, aceasta este iubirea masculină şi feminină a oamenilor.

Urcarea omului se desfăşoară mai întâi prin depăşirea iubirii fizice; în al doilea rând, prin reglementarea procesului de respiraţie, renunţarea la viaţa plantei, oxigenul; în al treilea rând, prin dezvoltarea luminii Kundalini, darea înapoi a luminii reflectate de regnul mineral."

Prin procesul de respiraţie utilizează omul oxigenul, aerul de viaţă pe care îl expiră plantele. Prin ritmizarea procesului de respiraţie şi prin spiritualizarea interioară a omului, respiraţia sa devine mai curată; el conţine atunci mai puţin dioxid de carbon; atmosfera din jurul lui este viciată atunci mai puţin rapid, iar el nu le extrage celorlalte vietăţi atât de mult din substanţa de viaţă, oxigenul.

Se povesteşte despre yoghini care locuiesc în peşteri. Faptul că pot acest lucru provine din spiritualizarea lor. Aceasta are ca efect faptul că respiraţia lor este atât de curată, încât pot trăi mult timp fără o nouă admisie de aer, pentru că aerul din jurul lor rămâne curat. Cu cât mai spiritualizat este un om, cu atât mai mult poate să trăiască în aerul său, cu atât mai puţin dioxid de carbon expiră el. Putem, într-adevăr, să spunem că un materialist strică mult mai mult prin respiraţia sa aerul decât un idealist. De aceea materialiştii de astăzi nici nu pot să trăiască fără o alimentare continuă cu aer proaspăt, în timp ce un idealist nu consumă atât de mult oxigen. Alimentarea continuă cu oxigen acţionează într-adevăr neprielnic asupra dezvoltării oculte. Expirarea dioxidului de carbon viciază atmosfera şi omoară. Ceea ce medicii moderni, naturiştii şi alţii îi prescriu omului, consumul constant de oxigen, este un impediment pentru dezvoltarea ocultă, pentru că prin aceasta omul îi sustrage lumii plantelor atât de multă viaţă.

Elevul ocultismului învaţă să-şi stăpânească procesul de respiraţie, iar prin aceasta poate cel puţin să lase să apară momente în care nu participă la procesul de distrugere cauzat de respiraţie.

În al treilea rând, elevul învaţă să iradieze conştient lumina înapoi. Lumina Kundalini o dezvoltă el şi o iradiază în lume. Aşa îi dă el înapoi lumii lumina regnului mineral.

Omul nu ştie în general deloc ce instrument important are prin propriul său organism. Toată lumea o cunoaşte mai bine decât pe organismul propriu. Nu îi este încă clar, ce minunate capacităţi poate dezvolta.

Pentru ca omul să poată să-şi formeze în mod corect organismul spre a deveni instrument pentru forţele sale superioare, el trebuie să-i dăruiască ceva atenţie modului şi felului în care el îşi hrăneşte corpul fizic. Nu este indiferent ce substanţe fizice îi sunt administrate corpului fizic.

La om se pot distinge două naturi, una inferioară şi una superioară. Tot ce aparţine de configurarea sângelui cald, a cărnii, a muşchilor etc., aceasta este de considerat natura sa inferioară; tot ceea ce ţine de organele sale spirituale, aceasta e o parte a naturii sale superioare. O asemenea hrană trebuie omul să-şi caute pentru dezvoltarea superioară, care nu stimulează creşterea naturii inferioare. De aceea ar trebui ca acela care vrea să se dezvolte în sens ocult să evite tot ce e în legătură cu sângele, cu carnea şi muşchii. Carnea animalelor, sângele animalelor, muşchii şi ceea ce s-a întărit, sistemul osos, toate acestea sunt ceva ce are legătură cu dezvoltarea lunară, deci indică spre stadii de dezvoltare anterioare. Dezvoltarea Pământului trebuie să devină dezvoltarea superioară. De aceea trebuie omul să savureze doar ceea ce are legătură cu progresul Pământului. Laptele, de exemplu, el are legătură la animale cu procesul de viaţă, este de aceea stimulativ pentru om spre dezvoltarea ocultă.

Acum, există în ziua de astăzi mulţi oameni care sunt vegetarieni, pentru că nu vor să omoare. Ei caută însă, pentru că în fond consideră alimentaţia cu carne drept ceva important, un înlocuitor pentru substanţele conţinute în carne şi iau pentru alimentaţie mai ales astfel de plante care conţin substanţe asemănătoare. Astfel sunt mâncate de unii vegetarieni, din acest motiv, tocmai multe legume cu teacă.

Dar şi hrănirea cu plante îşi are rostul său. Iar aici există lucruri care împiedică dezvoltarea ocultă. Acele lucruri din plante care mai provin din dezvoltarea lunară, acelea sunt o piedică pentru om, dacă vrea să ajungă mai departe din punct de vedere spiritual. Prin aceasta sunt distruşi germenii spirituali fini. Toate acelea se îndreaptă în general la plantă în jos, în pământ. Acolo sunt substanţele care se solidifică, ce aparţin de dezvoltarea Lunară. De aceea, toate rădăcinile plantelor, tot ce creşte sub pământ, sunt o piedică pentru om. Stimulativ este, în schimb, ceea ce creşte deasupra pământului: inflorescenţe, frunze şi fructe. Aici sunt, însă, şi câteva excepţii, anume tot ce creşte în teacă, deci ceea ce este înconjurat de o teacă, separat de lumina soarelui şi tinde spre întărire, acestea sunt o piedică pentru dezvoltarea ocultă. Tocmai aceste substanţe ale fructelor cu teacă produc urmări grave în omul care vrea să se spiritualizeze. Prin aceste substanţe, viaţa sa de vis devine necurată; de aceea se poate observa adesea, că drept urmare a modului de viaţă vegetarian, oricum se dezvoltă forţele superioare, dar că oamenii, pentru că savurează ceea ce creşte sub pământ, în privinţa cunoaşterii superioare rămân limitaţi şi că, prin savurarea de fructe cu teacă, viaţa lor de vis devine confuză şi dezolantă. Şi totuşi, vederea în lumile superioare trebuie să înceapă tocmai cu vederea din vis. De aceea e de năzuit ca la această vedere să apară doar imagini curate, frumoase în om.

Din regnul mineral este pentru om o piedică tot ceea ce se depune ca sediment, cum ar fi sărurile etc.

Aceste lucruri trebuie ocultistul să le ştie şi să le respecte. Dar există unele cazuri în care omul este împiedicat de împrejurări, într-o încarnare, să se orienteze exact spre ceea ce este stimulativ pentru dezvoltarea ocultă. Aici, omul trebuie să înveţe să exerseze resemnare şi răbdare.

Pe de o parte trebuie să tindă necontenit să avanseze, dar pe de altă parte trebuie să stăpânească nerăbdarea. Nimic nu îi este o piedică atât de mare pentru dezvoltarea superioară cum este nerăbdarea. De aceea omul trebuie să înveţe să aibă răbdare. El trebuie şi să privească acea încarnare în adevărata ei semnificaţie. Şi o viaţă de optzeci de ani este, în comparaţie cu marea dezvoltare

a lumii şi cu timpul pe care îl avem în faţa noastră, doar o scurtă perioadă de timp. Noi avem timp, mult timp; nu este, într-adevăr, niciodată prea devreme spre a începe cu strădania pentru dezvoltare superioară, dar nici nu trebuie să credem că totul ar trebui sau am putea să atingem într-o încarnare. Din aceasta fac parte multe încarnări. Iar multe a atins omul care a învăţat în răbdare să aştepte până i se oferă posibilitatea să trăiască şi în exterior cu totul în sensul vieţii superioare.

Toate acestea trebuie să conducă omul într-acolo, să se unească cu Sinea superioară. Acest lucru este exprimat în maxima pe care am discutat-o deja mai devreme, al cărei sens este aproximativ următorul.

Sine originară, de la care a pornit totul, la care se întoarce totul,

Sine originară, care trăieşte în mine, spre tine tind eu.

Maxima însăşi sună astfel:

Yasmājj jātam jagat sarvam, yasminn eva pralīyate yenedam dhāryate sarvam, tasmai jnānātmane namah.

Oră esoterică
Berlin, 26 iunie 1906

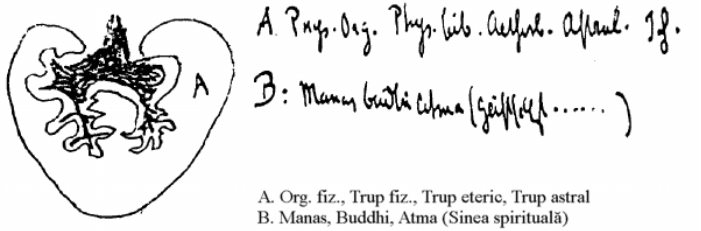
Drept introducere despre cei patru maeştri care conlucrează mişcarea noastră:

Maestrul Morya:	forţă
Maestrul Kuthumi:	înţelepciune
Maestrul Saint-Germain: [Nota 52]	către el ne îndreptăm în greutăţile vieţii zilnice
Maestrul Iisus:	ceea ce e mai intim în om.

Oră esoterică
Berlin, 2 octombrie 1906
Însemnarea A

Într-un sens modest, smerit trebuie totuşi să ne ridice sentimentul nostru de consideraţie faţă de sine faptul că am fost găsiţi vrednici să participăm la Şcoala Esoterică. Nu din întâmplare am ajuns acolo. Faptul că am căutat-o, că am primit permisiunea să

intrăm ne dovedește că această strădanie am simțit-o deja de mai multe vieți. Lumea de afară nu ne mai poate mulțumi, noi nu putem să ne desfășurăm în ea. Dacă am putea, nu am fi căutat calea încoace. Lumea de afară reprezintă deplina înflorire a celei de a cincea subrase; pe lângă această înflorire se ivesc deja zorii celei de a șasea zile, sau a celei de a șasea subrase. Aceasta va fi una mult mai spirituală; trupul spiritual va fi mult mai dezvoltat. Ea va fi deplina înflorire a ceea ce se va dezvolta deplin într-a șasea rasă-rădăcină. – Noi, cei care suntem în Școala Esoterică, aparținem de acești zori ai celei de a șasea zile; noi îl urmăm și îl slujim pe marele maestru care supraveghează configurarea lor; sarcina noastră este să creăm acest trup spiritual din noi și să îl naștem. Trupul nostru fizic nu este Eul nostru; nu este permis să ne identificăm cu el. Așa cum este el acuma, în această densitate minerală, noi l-am primit ca unealtă pentru sarcinile celei de-a cincea rase-rădăcină. Drept unealtă trebuie să îl mânuim și să îl formăm; Eul nostru trebuie să aibă stăpânire asupra lui. Mai înainte, Eul noștri avea o unealtă de alt gen, trupul celei de-a patra rase-rădăcină, cea atlanteană, care nu cunoștea încă separarea dintre soare și ploaie, care se mișca prin vălătuci de neguri, era în multe privințe configurat diferit, dar Eul nostru era la fel; și mai diferite erau trupurile rasei lemuriene, mai ales în stadiile ei de început, care se mișcau plutind în elementul apos și în cel aerian. Același Eu lucra asupra lor. Trupul nostru fizic s-a născut din macrocosmos. Lumea exterioară l-a format; pornind din trupul nostru fizic Eul nostru trebuie să nască trupul spiritual. Atma înseamnă trupul nostru spiritual. Atma înseamnă respirație. Prin respirația reglementată în meditație noi ne construim trupul nostru spiritual. În fapt, noi inspirăm sau expirăm Eul nostru cu fiecare respirație.

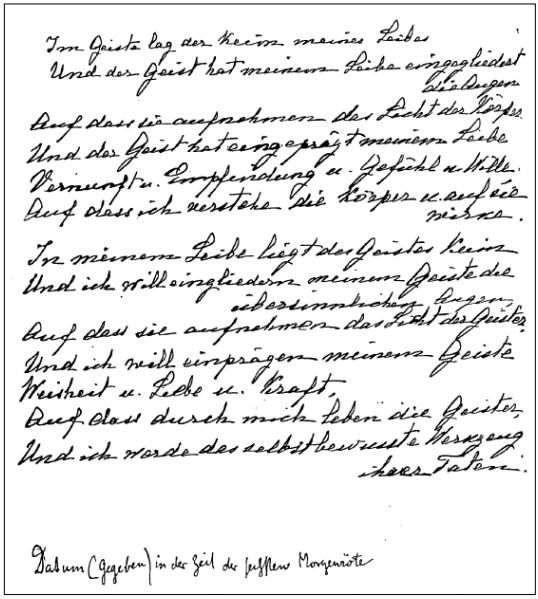
Acest desen* ne ajută să ilustrăm ceea ce se întâmplă în fapt. În cadrul trupului nostru exterior, construit de divinități, noi formăm trupul spiritual. Eul se revarsă în el cu fiecare inspirație, și iarăși în afară la expirație. Prin faptul că reglementăm respirația și o concentrăm în diferite locuri ale corpului nostru, aprovizionăm trupul nostru spiritual cu forțele care sunt necesare pentru construirea lui. Cu locul din partea frontală a capului, dinapoia și puțin deasupra rădăcinii nasului Eul însuși stă în legătură directă; cu laringele gândirea, cu mâinile simțirea, cu picioarele și în general cu structura inferioară a corpului voința. Când străbatem corpul nostru cu aceste forțe, cu ajutorul respirației regulate, atunci construim la trupul nostru spiritual.

În spirit se afla germenele trupului meu... **

* Desen și scriere de Rudolf Steiner.

** A se vedea, privitor la aceasta, pagina următoare,

Maximă: Manuscris de Marie Steiner; data scrisă de mână de către Rudolf Steiner

Însemnarea B

Trebuie să ne ţinem odată clar în faţa ochilor ce semnificaţie are în general faptul că suntem în această Şcoală Esoterică şi pentru ce suntem chemaţi drept aparţinători la această şcoală.

Ceva ce trebuie să înveţe elevul neapărat, aceasta este independenţa şi libertatea interioară. În niciun fel elevul nu trebuie să se simtă dependent de vreun om. Chiar dacă situaţia în viaţă, ocupaţia aduc cu sine faptul că în viaţa zilnică trăim într-o anumită dependenţă, trebuie totuşi în interior să nu simţim această dependenţă. În interior trebuie omul să se facă pe deplin liber. Toată simţirea de supunere, de subordonare, de nelibertate trebuie să dispară din interiorul elevului. Au existat mereu oameni în viaţa exterioară care s-au separat drept *cei* liberi, nobili dintre ceilalţi. Acum trebuie elevul să se simtă apartenent la cei liberi şi nobili în spirit. El poate să simtă o anumită mândrie pentru faptul că aparţine de ei în spirit, chiar dacă în acelaşi timp în deplină smerenie şi modestie. El este ales de conducătorii omenirii pentru a trăi şi a acţiona în comunitatea celor liberi şi nobili. Aceasta trebuie să fie pentru elev o bucurie şi o mulţumire; trebuie să fie pentru el şi o consolare, dacă el nu este înţeles de cei din jur, că el aparţine la o grupă de oameni aleşi. Aşa sunt mulţi admişi la şcoală, care întreabă ei înşişi de ea. Dar faptul că întreabă de ea este totuşi un semn că în interior sunt îndrumaţi către aceasta, că sunt pregătiţi să intre în această grupă aleasă.

Îi sunt date elevului, în decursul dezvoltării interioare, anumite exerciţii prin care el urmează să-şi configureze omul său spiritual. Exerciţii de respiraţie trebuie să desfăşoare el după indicaţiile învăţătorului său. Aceste exerciţii de respiraţie sunt menite să îl conducă la spiritualizare. În sine, omul are un organ care, atunci când inspiră, se umple cu aer, iar când expiră devine iarăşi lipsit de aer.

La inspirare, aerul pătrunde în acest organ până în cele mai fine ramificaţii. Acest organ este plămânul. În aer trăieşte spiritul omului. Atunci când inspiră, el îşi inspiră spiritul, iar când expiră, el îşi expiră spiritul. Tot mai mult se dezvoltă spiritul omului. Aşa este

deci, pe rând, spiritul omului în el sau afară în lume. Prin inspiraţie şi expiraţie este stimulată creşterea omului-spirit.

Contează foarte mult ce anume îi adaugă omul spiritului său la expirare [ca gânduri]. Prin acestea se construieşte spiritul său. Prin fiecare gând pe care îl alătură respiraţiei pe care o emană, el îşi construieşte spiritul său. Nu întotdeauna avea omul un organ pentru a inspira aerul. Dacă mergem înapoi la planeta anterioară, la Lună, atunci trăiau acolo fiinţe care nu inspirau aer, ci foc. Şi aşa cum omul inspiră acum oxigen şi expiră dioxid de carbon, aşa inspirau acolo fiinţele foc şi expirau răceală.

Va veni şi un timp în care oamenii nu vor mai inspira şi expira aer. Aşa cum omul pe Pământ îşi prepară singur căldura prin organul său de căldură, inima cu circulaţia sângelui, tot aşa va avea el mai târziu în interior un organ pentru aer, care va alimenta organismul, cu ceea ce preluăm acum din aer, după cum organul de căldură ne alimentează acum cu căldură, care înainte, pe Lună, era aspirată şi inspirată de fiinţe din mediu. Aerul uzat, în viitor, oamenii înşişi îl vor putea prelucra în interiorul lor. Dacă se ajunge aici, atunci ei nu vor mai prelua aerul din mediu, ei nu vor mai trăi atunci în aer. Pe o treaptă ulterioară, pe Jupiter, *acei* oameni vor trăi în lumină şi vor inspira lumină, aşa cum inspiră acum aer şi cum pe Lună au inspirat căldură.

Va veni şi pe acest Pământ odată vremea, în care omul să trăiască doar în spiritul său, în care el să aibă nevoie de corpul său doar ca unealtă; deja acum îşi croieşte drum acest timp. Noi trăim, într-adevăr, într-a cincea zi a omenirii, în a cincea rasă-rădăcină şi a cincea perioadă de dezvoltare a Pământului nostru; dar în lumea spirituală a apărut deja timpul pentru zorii zilei a şasea. Aici trăieşte omenirea deja în zorii zilei a şasea.

Oră esoterică
Berlin, 22 octombrie 1906
Însemnarea A

Elevat, delicios, lipsesc cuvintele pentru a exprima ceea ce am primit. Maeştrii înţelepciunii etc. au fost cu siguranţă în mijlocul nostru. Forţa care emana de la iubitul nostru învăţător a fost mare,

în final l-am văzut radiind şi transfigurat în chip tineresc. Iar apoi cuvântul sfânt:

A trecutul

U prezentul, întreaga lume care ne înconjoară

M viitorul încă necunoscut, pentru care vrem să trăim.

Pionieri trebuie să fim, elita omenirii. Elevaţi trebuie să ne simţim, dar nu să ne exaltăm, ci să ne arătăm vrednici de o asemenea sarcină, de o asemenea poziţie, nu în mândrie, ci în smerenie.

Despre cei patru maeştri ni s-a spus din nou: Maestrul Iisus a fost „Necunoscutul din Oberland", care a venit la Tauler [Nota 53], care i-a învăţat pe gnostici etc.*

* În document se spune aici: „Maestrul Iisus a fost «bătrânul de la munte» care a venit la Eckhart, care i-a învăţat pe gnostici etc.". Rudolf Steiner vorbeşte însă în rest întotdeauna de „Necunoscutul din Oberland" (Oberland = ţara de sus – nota trad.), care a venit la Tauler.

Noi trebuie să cunoaştem tot mai bine fiinţele maeştrilor. Pentru aceasta ar fi necesar să ne transpunem în trecut.

Pe Lună nu existau încă fiinţe care respirau prin plămâni. Ele inspirau căldură sau o aspirau şi cedau răceală. Prin aceasta îi extrăgeam Lunii căldura. Aşa cum acum pentru noi, fiinţe ce respiră, plantele fac aerul respirabil prin aceea că inspiră dioxidul de carbon, dăunător, pe care oamenii şi animalele îl expiră, şi utilizează dioxidul de carbon conţinut în el şi apoi expiră oxigenul curat, tot astfel au existat pe Lună şi fiinţe a căror funcţie le corespundea plantelor noastre de acum: anume, ca prin expiraţie de căldură să frâneze procesul prea rapid al răcirii. Se numesc aceste fiinţe spirite ale focului. Acestea nu atinseseră treapta de om. În afară de aceasta existau pe Lună spirite care depăşiseră treapta omenească şi care ajutau la pregătirea respiraţiei cu aer. Ele erau, într-adevăr, nevoite să se încarneze în trupuri care nu aveau plămâni, dar ele tânjeau după oxigen. Acesta a fost pregătit de-abia pe Pământ, prin lumea plantelor în devenire. De-abia pe la jumătatea perioadei lemuriene, fiinţa omului a fost atât de departe încât a putut să îi fie insuflat „suflul viu". Primul inspir a tras oxigen

înăuntru. Acest lucru a fost de mare importanţă. Spiritele care provoacă acest lucru se numesc spiritele aerului.

Balaurul care aruncă flăcări este o imagine a spiritelor focului.

Iisus a fost un Chela de gradul trei. Când a împlinit treizeci de ani, s-au întâmplat următoarele cu el. El şi-a părăsit corpul, iar Christos a luat în stăpânire acest corp curat, nobil: corpul fizic, eteric şi astral. El însuşi s-a retras pe planul astral, acolo unde a rămas unit cu fraţii din Loja Albă şi a atins chiar nivelul de maestru etc.

Morya – adevăratul său nume le este comunicat doar elevilor care sunt mai avansaţi – întăreşte voinţa.

Kuthumi este maestrul adevărat al înţelepciunii.

Iisus, conducătorul bisericii sale, acţionează îndeosebi asupra vieţii de simţire.

Noi putem să îi chemăm atunci când avem nevoie de ei.

Cei doisprezece maeştri ai Lojei Albe au trecut prin întreaga dezvoltare a Pământului nostru. Ei nu pot să acţioneze direct în planul fizic. Noi trebuie să ne ridicăm la ei. Ei acţionează prin intermediul şcolii asupra noastră şi în noi şi prin noi. Mijlocitorul, învăţătorul şcolii, nu are să-i dea nimănui socoteală decât celui în numele căruia vorbeşte.

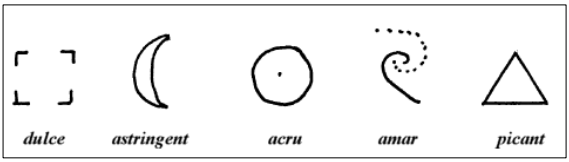
Însemnarea B

Ca din ştiinţă şi cunoaştere nemijlocită ne-a vorbit de marii maeştri care ne direcţionează nouă viaţa şi strădania: Kuthumi, Morya, Iisus şi Christian Rosenkreutz – „Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor".

Oră esoterică
Berlin, 29 octombrie 1906

Legile corespondenţei dintre microcosmos şi macrocosmos. Meditaţie, concentrare şi scopul lor.

Formele celor cinci curenţi eterici, „Tattwa" (a se vedea privitor la aceasta, orele din 13 noiembrie şi 1 decembrie 1906):

*

Acesta este un semn al scrierii oculte [Nota 54], semnul omului; nimic aleatoriu, nimic inventat nu este acest semn, ci din cosmos este el citit:

Sub rosa = sub trandafir, pentagrama

În sus îndreptat vârful pentagramei, este semnul magiei albe; ea exprimă dezvoltarea forţelor solare în sine. În jos îndreptat vârful pentagramei, este semnul magiei negre, exprimând influenţa forţelor terestre rele. Magicianul negru îşi concentrează voinţa asupra omului respectiv, pe care el vrea să-l influenţeze, şi prin aceasta trezeşte în el anumite, foarte precise imagini de gânduri.

1. *A spune eu*, acesta este punctul primei concentrări, conştienţa de Eu.
2. *Conştienţa de vorbire*, organul pentru aceasta este laringele.
3. *Ridicarea pe verticală a omului.*
4. Acţiunea omului. Mâinile sunt instrumentele de lucru ale omului; cu aceasta are legătură crearea karmei proprii.
5. *Încheierea cu piele*. Prin aceasta omul este un corp distinct, nu mai este doar o componentă în întreg.

Omul trebuie să provoace transformarea a ceea ce s-a revărsat în interior şi emiterea modificată din interior în lumea exterioară. Doar la ureche mai este menţinut ceea ce era originar, iar laringele îl exprimă. A produce armonia cu sine şi cu cosmosul, a

produce curenţii săi, ai cosmosului în sine, acesta este scopul meditaţiei şi ai concentrării.

Oră esoterică
München, 1 noiembrie 1906

Pe Saturn rămân în urmă Asuras. Pe Soare, spiritele focului. Regentul spiritelor focului este Christos. Cetele satanice sunt spiritele decăzute ale focului. Pe Lună sunt cele luciferice. Lucifer a intervenit în dezvoltarea omului în rasa lemuriană, a putut fi inclus în dezvoltarea Pământului şi a acţionat ca eliberator prin faptul că le-a dat oamenilor autonomie şi entuziasm pentru înţelepciune. Fiinţele satanice au intervenit cu „munca" loc în rasa atlanteană (magie neagră). Ele sunt divinităţile obstacolelor. Asuras [Nota 55] intervin acum de abia într-a cincea rasă. Ei sunt de departe cei mai distructivi şi acţionează în principal în viaţa sexuală, deci în trupul fizic. Multele aberaţii sexuale din prezent se datorează acestui puternic influx.Toate forţele obstacolelor se exercită prin aceea că ele reţin ceea ce există în fapt, în prezent, încă incomplet şi încearcă să-l menţină mai departe incomplet, să-l împiedice să devină perfect, să-l întărească, să-l dezvolte şi să-l extindă în aspectele imperfecte. Forţele luciferice au mai acţionat drept liberatori, căci au dat autonomie, egoitatea cu egoismul. Noi a trebuit să trecem prin egoism, care, cum se spune, a fost într-o anumită măsură prima expresie a egoităţii – precum eroarea a fost prima expresie a înţelepciunii într-o lume în devenire, iubirea animalică este prima expresie a celei mai înalte iubiri spirituale. Munca noastră este să transforme pe fiecare dintre ele. Într-a treia rasă-rădăcină a apărut separarea sexelor, într-a şasea rasă-rădăcină ea va fi depăşită; într-a şasea subrasă trebuie să se pregătească aceasta. Forţele productive ale omului se transformă. Forţa productivă în sine este cel mai sfânt lucru pe care îl avem, pentru că este direct dumnezeiască. Cu cât mai dumnezeiesc este ceea ce tragem în murdărie, cu atât mai mare e păcatul. Organele productive din noi vor fi inima şi laringele. Aşa cum Cuvântul a devenit carne în Christos, tot astfel trebuie ca în timpul desăvârşirii creştinismului carnea să devină Cuvânt.

Acesta este misteriul Sfântului Graal, sfânta suliţă a iubirii, lumina solară ce aduce rodire, care se va uni din nou cu Eva. Frăţia ocultă a rosicrucienilor este şcoala plantelor, în care trebuie configurat un material uman pentru timpul ce vine. Mereu trebuie ca în timpuri de întuneric deosebit să ia naştere o lumină deosebit de strălucitoare. În vremurile lui Orifiel s-a născut Christos; când va veni din nou Orifiel la domnie (în câteva secole), atunci trebuie ca lumina spirituală, care a fost adusă de Christian Rosenkreutz şi care este acum răspândită, să fi produs şi o multitudine de oameni clarvăzători, care sunt pionieri ce lucrează conştient spre acest scop. Aceasta va provoca separarea în două curente principale, o rasă a celor buni şi o rasă a celor răi. A cincea rasă-rădăcină va decădea prin rău. Rău şi bun sunt încă relativ puţin diferenţiate. Totodată, ochii noştri pătrund încă relativ puţin forma uniformă a cărnii. Acum este un pas relativ mic de la rău la bine, de la bine la rău. Dacă forţele maeştrilor şi ale oamenilor care li se alătură cu forţă şi voinţă depline, şi forţele spiritelor obstacolelor, numite şi Mammon (forţele lui Satan şi ale lui Asuras), cu adepţii lor din cadrul omenirii intervin tot mai dominator în viaţa omenirii, în dezvoltarea Pământului, atunci binele va evolua într-un bine dumnezeiesc, răul într-unul înfricoşător – Antrichrist. Atunci fiecare dintre noi, ajutătorii lumii (denumirea este rostită în cea mai profundă smerenie) are nevoie de întreaga forţă care îi poate creşte doar prin suferinţă şi depăşirea suferinţei, prin rău şi prin depăşirea *răului*. Prin astfel de cunoştinţe a chema oamenii la această luptă şi a le da în luptă pacea, este scopul teosofiei, a rosicrucianismului.

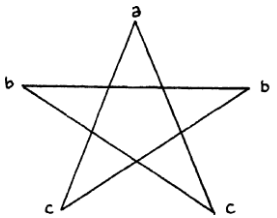
Oră esoterică
München, 6 noiembrie 1906
A = trecut
U = prezent
M = viitor

Şcolirea ocultă conduce omul la libertate. El devine prin aceasta stăpân al diferitelor entităţi care străbat unduind trupurile

umane, intră şi ies din ele, astfel ca omul să devină tovarăşul lor [Nota 56].

Numele lor sunt: pentru trupul fizic: fantome; pentru trupul eteric: stafii; pentru trupul astral: demoni; pentru Eu: spirite.

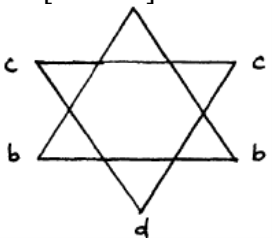
Pentru a învăţa să le stăpânească, omul trebuie să-şi formeze un schelet, o structură stabilă a trupului eteric, aşa cum trupul fizic o are în structura osoasă. Această structură este pentru trupul eteric pentagrama:

*a. punct de cap (gândire)** *b. braţe (simţire)* *c. picioare (voinţă)*

* Într-o altă prezentare se spune aici: „Eu sunt".

Tot astfel este de format o structură pentru trupul astral, aceasta este o hexagramă [Nota 57]:

a. punct de cap b. braţe c. urechi d. ?*

* Scris de mână de către Marie Steiner: „inimă".

Pentru a ajunge la aceasta, sunt de dezvoltat următoarele patru principii:

1. *Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea [Nota 58];*
2. *Renunţă la putere şi ţie îţi va fi voinţa;*
3. *Renunţă la voinţă şi ţie îţi va fi simţirea;*
4. *Renunţă la simţire şi ţie îţi va fi cunoaşterea.*

Acestea sunt patru trepte spre care urcă omul.

Fiecare supunere produce o anumită putere.

Spiritele şi entităţile care stăpânesc constant omul şi îl fac neliber; dacă el le cunoaşte, atunci nu mai trebuie să fie sclavul lor.

Atenţia asupra sa însuşi este primul lucru pentru elev, pe care trebuie să-l înveţe şi să-l exerseze.

Oră esoterică
München, 14 noiembrie 1906
Însemnarea A

În aceste consideraţii vor fi explicate mai îndeaproape exerciţiile pe care le au de făcut cei care se află în şcolire ocultă. Celui care nu are încă de efectuat aceste exerciţii, explicaţiile date trebuie să-i fie o pregătire pentru timpul în care şi el va avea de efectuat aceste exerciţii. Marii maeştri ai înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor ne conduc în strădania noastră interioară pentru cunoaştere.

Un exerciţiu cunoscut multora este acela că mai întâi ne concentrăm asupra punctului de la rădăcina nasului, între sprâncene, din interiorul capului, apoi asupra punctului din interiorul laringelui, apoi asupra unui punct extins într-o linie, care se întinde, de la umeri în braţe şi mâini, asupra punctului şi mai departe extins, care se extinde pe întreaga suprafaţă a corpului şi legăm acest exerciţiu cu un cuvânt foarte precis [Nota 59]. În ştiinţa ocultă se vorbeşte despre aceste linii şi suprafeţe ca un punct. Acest exerciţiu vrem acum să învăţăm să îl înţelegem mai bine.

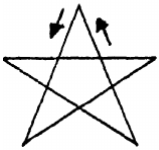
Pentru aceasta, trebuie să mergem cu gândul mult înapoi şi să ne transpunem în timpul lemurian. Atunci arăta Pământul încă cu totul altfel. Ceea ce sunt acuma stânci tari plutea în jur precum apa. Aerul sensul de astăzi nu exista încă, în aburi fierbinţi era învăluit întregul Pământ. Multe metale care sunt astăzi tari erau prezente sub formă abur sau curgeau precum apa; atmosfera de abur era străbătută de curenţi eterici, precum astăzi este străbătută de curenţi de aer. Pe acest pământ trăia deja omul. Dar el era un fel de animal-peşte-pasăre care se deplasa plutind, înotând. Pe atunci, aşadar, a intervenit un eveniment important în devenirea umană, prin aceea că omul a format o piele şi astfel s-a izolat ca fiinţă autonomă. Până atunci, omul nu fusese separat de mediu, ci

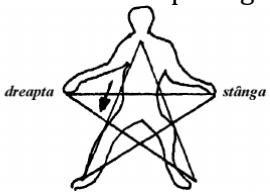
curenţii întregii lumi pătrunseseră în el; acum însă s-a separat prin piele. Această separare a fost provocată printr-un curent eteric foarte specific. După un anumit timp a apărut un alt eveniment semnificativ. Omul s-a ridicat şi i-a dat astfel întregii sale strădanii şi acţiuni o anumită direcţie. Înainte, corpul omului era orientat în acelaşi fel ca la animalul de astăzi. De-abia acum a putut omul să-şi configureze membrele anterioare, braţele şi mâinile sale cum sunt ele astăzi, adică pentru muncă în sensul propriu-zis. De-abia acum a început omul să lucreze autonom, de-abia acum a putut să dezvolte karmă individuală. Niciun animal nu poate acest lucru. Dar o fiinţă cu mers în poziţie verticală creează karmă proprie. Un alt curent eteric deosebit a provocat această transformare. – Un al treilea curent eteric a avut drept urmare o a treia transformare importantă. De-abia acum, când omul a dezvoltat un mers în poziţie verticală, s-au putut forma plămânii, aşa cum îi are doar omul, iar legat de aceasta s-a format din substanţe eterice gingaşe laringele. Acum s-a putut dezvolta treptat vorbirea omenească. – Printr-un al patrulea curent eteric s-a format organul dintre sprâncene, la rădăcina nasului şi de abia prin aceasta s-a trezit omul la conştienţa de sine: înainte de conştienţă de sine avusese doar simţire de sine.

Dacă acum ne îndreptăm atenţia ferm şi energic tot mereu doar asupra unuia din cele patru puncte, adică asupra rădăcinii nasului sau asupra laringelui sau asupra mâinilor şi braţelor sau asupra întregii suprafeţe a corpului şi legăm acest exerciţiu de un cuvânt foarte precis care este comunicat doar din gură în gură, de la învăţător la elev, atunci intrăm în legătură cu respectivul curent eteric care a provocat transformarea în trupul omenesc. În aceasta constă, aşadar, înainte de toate şcolirea ocultă, ca să devenim conştienţi de procesele care lucrează inconştient asupra corpului nostru. Noi trebuie să intrăm legătură directă cu forţele cosmosului.

Dacă ne încrucişăm mâinile în aşa fel încât mâna dreaptă să fie pusă peste cea stângă şi ne concentrăm asupra mâinilor aşezate astfel, în legătură cu un anume cuvânt, atunci observăm curând, cu condiţia ca exerciţiul să fie făcut suficient de des cu cea mai mare energie şi perseverenţă, că ambele mâini tind să se depărteze şi că

braţele se extind ca de la sine. Este poziţia sfinţilor medievali. Şi acest exerciţiu are semnificaţia lui specifică. Circulă mereu curenţi eterici din cosmos prin corpul omenesc. Un astfel de curent pătrunde prin cap, trece de aici la piciorul drept, apoi la mâna stângă, apoi la mâna dreaptă, apoi la piciorul stâng şi de aici înapoi la cap. Dacă ne reprezentăm omul în poziţia tocmai descrisă, stând cu braţele desfăcute, atunci curentul are forma pentagramei.

Rău ar fi pentru om dacă nu prin cap ar intra curentul în el, ci prin picioare. Prin picioare pătrund toate influenţele rele în trupul omenesc. Magicienii negri folosesc acest lucru. – Dar acest curent nu circulă doar atunci în om când el se află în această poziţie specială, ci mereu, chiar dacă mâinile sunt unite sau un picior este îndoit. Există cinci vibraţii eterice diferite prin corpul uman. Una din ele circulă şi în substanţa solidă şi se numeşte de aceea, pentru că poate străbate şi pământul solid, „pământească".

Cei cinci curenţi se numesc *Tattwas* [Nota 60]. Tattwa pământesc se numeşte apoi şi *Prithivi Tattwa*. Se poate vedea şi atunci când permitem în mod deosebit la expirare să se îndrepte suflarea spre o oglindă netedă. Atunci se vede, cu condiţia ca toate cerinţele preliminare să fie îndeplinite în mod corespunzător, forma în care curge Tattwa. Pe oglindă se arată un pătrat, sau mai bine zis doar cele patru colţuri ale cestuia.

Prithivi Tattwa:	*dulce*	*galben*
Apas Tattwa:	*aspru*	*alb*
Tejas Tattwa:	*condimentat*	*roşu*

Vaju Tattwa:	*acru*	*verde*
Akasha Tattwa:	*amar*	*albastru închis-negru*

Tattwa pot fi şi gustate atunci când ne direcţionăm într-un mod anumit atenţia asupra vârfului limbii. *Prithivi Tattwa* are gust dulce. Tot astfel pot fi şi văzute Tattwa. Prithivi Tattwa arată galben. Al doilea curent eteric se numeşte *Apas Tattwa*, numit astfel pentru că nu mai poate să circule în pământ, dar mai poate încă circula în apă, în lichid. *Tejas Tattwa* mai circulă doar în aer; dar aceasta nu este ceea ce numim astăzi aer. *Vaju Tattwa* este şi mai fin. Cel mai fin curent este *Akasha Tattwa*. Aceasta este substanţa din care sunt ţesute gândurile noastre. Forma acestui Tattwa constă din două vârtejuri care se rulează permanent unul în celălalt.

Aceşti cinci curenţi circulă permanent în om şi îl aduc în legătura cu întregul cosmos.

Din spirit este ţesută entitatea omului, din spirit suntem născuţi, coborâţi în materie şi curgem iarăşi înapoi în spirit. Curenţii care au acţionat asupra noastră la coborârea noastră în materie, aceştia trebuie să ne devină acum conştienţi. Mergem pe acelaşi drum înapoi pe cart am venit, dar conştient. O altă evoluţie adevărată nu există. Ceea ce dezlănţuim în noi deja de acum prin asemenea exerciţii, aceasta va dezvolta omenirea în general de-abia în a şasea rasă-rădăcină. O rasă rădăcină se numeşte în ştiinţa ocultă o zi de creaţie. Noi suntem pe cale să pregătim cea de a şasea zi de creaţie, noi suntem în zorii celei de-a şasea zile de creaţie. Coborârea din spirit, viaţa în materie – întoarcerea la spirit sunt reprezentate în trei litere:

AUM

Însemnarea B

Trebuia pornit de la descrierea de exerciţii de meditaţie, pe care mulţi dintre noi le aveau deja şi alţii încă nu. Cu acest scop a vorbit dr. Steiner de concentrarea asupra diferitelor puncte la

meditaţie. Îndeosebi în exerciţiul de concentrare asupra unui punct dintre sprâncene la rădăcina nasului, apoi laringe, apoi braţe şi mâini, cu o maximă de meditaţie care i-ar fi dată elevului de învăţător. Această meditaţie s-ar referi la faptul că ar fi mai întâi construit corpul fizic de corpul eteric, iar corpul eteric ar forma şi ar pătrunde organele fizice.

Un exerciţiu ulterior ar fi acela, mâna dreaptă pusă peste mâna stângă, de condus curenţii sub forma pentagramei de la rădăcina nasului începând, prin corp, aşadar din cap la piciorul drept, braţul stâng, braţul drept, piciorul stâng şi înapoi la cap. Omul ar fi pentagrama, curenţii ar fi în acest fel de condus prin corpul său. Dacă exerciţiul ar fi făcut foarte intens, atunci braţele s-ar depărta involuntar, astfel că omul ar forma o cruce ✝. Dar nu ar fi necesar ca să se menţină corpul mereu numai în liniile unei pentagrame desenate, ci organele eterice nu ar fi ceva rigid, ci suple şi maleabile şi ar urma curburile opului. Magicianul negru conduce curenţii, în loc să pornească de la cap, de la picior spre interiorul corpului şi produce astfel un efect cu totul diferit, prin faptul că prin aceasta forţele inferioare ar curge în om. De aceea magicianul alb nu va porni niciodată altfel decât de la cap (Goethe: pentagrama care este deschisă) [Nota 61].

Un alt exerciţiu ar fi exerciţiul de respiraţie, pe care oricine ar vrea dezvoltarea ocultă ar trebui să-l facă. Dr. Steiner s-a referit înapoi la timpurile în care omul asemănător cu o meduză trăia într-o substanţă asemănătoare cu apa, care consta din aceeaşi materie vâscoasă ca şi el însuşi; deci înainte ca omul să fie încheiat cu pielea şi el era acelaşi lucru ca mediul său. Treptat s-a dezvoltat apoi omul înspre forma sa actuală. Un punct important în dezvoltarea sa este timpul în care a învăţat să meargă în poziţie verticală şi din instrumentele anterioare de deplasare s-au format braţe şi mâini. Prin utilizarea braţelor şi mâinilor în lucru, în activitate, se

diferenţiază omul de tot ceea ce e animal, tot astfel precum prin mersul său în poziţie verticală. Astfel s-au format acum treptat laringele şi plămânii, iar omul a început activitatea de respiraţie aşa cum o exercită el astăzi. Există acum diferite grade din ceea ce respiră omul. Dacă ia o oglindă, atunci cel care se află deja mai departe în evoluţie, când expiraţia atinge suprafaţa oglinzii va putea face tot felul de observaţii despre aceasta.Tot ceea ce ne înconjoară acum drept ceea ce noi numim aer are denumirea de „pământesc".

Pământesc = *Prithivi Tattwa*. Apoi vine ca al doilea apos (adică, în sens ocult apos) = *Apas Tattwa*, apoi ca aerul (în sens ocult ca focul) = *Tejas Tattwas*, apoi o substanţă şi mai fină *Vaju Tattwa*, în fine drept substanţa cea mai fină *Akasha Tattwa*. Aceasta este materia din care sunt ţesute gândurile.

Aceste Tattwa în parte au şi formă, gust şi culoare şi se disting astfel:

	Formă	*Gust*	*Culoare*
Prithivi Tattwa:		*dulce*	*galben*
Apas Tattwa:		*aspru*	*alb*
Tejas Tattwa:		*condimentat*	*roşu*
Vaju Tattwa:		*acru*	*verde*
Akasha Tattwa:		*amar*	*albastru închis-negru*

Toate aceste Tattwa străbat corpul. Dacă omul se dezvoltă mai departe, atunci devin vizibili pentru el curenţii eterici.

Ceea ce îi este încă ascuns omului obişnuit, ceea ce el atinge de-abia când este desăvârşită cea de-a şasea rasă-rădăcină, aceasta poate să atingă deja acum cel care vrea să se dezvolte repede, într-un timp care este numit de maeştrii Lojei Albe zorii de zi ai celei de-a şasea rase-rădăcină. Noi trăim în cea de-a cincea subrasă a celei

de-a cincea rase-rădăcină, dar zorii zilei celei de-a şasea rase-rădăcină se arată deja. Cuvintele care ne sunt date despre aceasta de către maeştri, traduse în germană, sunt următoarele: Iată cuvintele![*]

* Probabil: „Im Geiste lag der Keim meines Leibes…" (În spirit se afla germenele trupului meu).

***

Însemnarea C (extras)

Există cinci curenţi eterici diferiţi prin corpul omenesc. Unul dintre ei circulă şi prin substanţa solidă şi, întrucât poate să străbată şi ceea ce e solid, mineral, pământesc, în termeni oculţi, se numeşte: pământesc. Tattwa cel pământesc se numeşte Prithivi Tattwa. Se poate şi vedea, atunci când lăsăm ca respiraţia să se îndrepte într-un mod special la expirare spre o oglindă netedă. Atunci vedem, cu condiţia ca toate cerinţele preliminare să fie îndeplinite în mod corespunzător, forma în care curge acest Tattwa. Se arată pe oglindă un pătrat.

Se pot şi gusta Tattwa, dacă ne îndreptăm atenţia asupra vârfului limbii. Totodată le putem şi vedea. (Dacă închidem ochii, vedem culorile, nu culorile complementare ale lumii exterioare. Dar ele însele se modifică apoi adesea în culorile complementare, de la sine. – *n.n.*)

Curentul lui Apas Tattwa nu circulă doar în pământesc, ci şi în apă, adică în exprimare esoterică în tot ce e fluid, deci şi în sânge.

Al treilea curent, Tejas Tattwa, mai circulă numai în aer, adică aer în sens esoteric. Vaju este şi mai fin, iar Akasha este cel mai fin. Aceasta e substanţa din care sunt ţesute gândurile noastre. Forma acestui Tattwa este de două vârtejuri care se rotesc mereu unul în celălalt.

Aceste cinci Tattwa circulă permanent în corpul omenesc şi îl aduc legătură cu cosmosul.

Oră esoterică
Hamburg, 18 noiembrie 1906

Despre pentagramă şi cei cinci curenţi, semnificaţia concentrării asupra simţurilor astrale. Simţurile terestre receptive, cele astrale active de la sine.

Oră esoterică
Köln, 1 decembrie 1906

Unul din cele mai importante principii ale esoterismului sună în felul în care Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor îl transmit elevului prin învăţător, astfel:

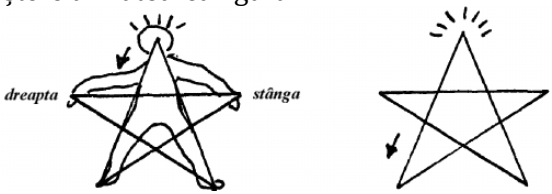
Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea; [Nota 62]
Renunţă la putere şi ţie îţi va fi voinţa;
Renunţă la voinţă şi ţie îţi va fi simţirea;
Renunţă la simţire şi ţie îţi va fi cunoaşterea.

Acest principiu ocult trebuie să şi-l aşeze elevul Şcolii Esoterice înaintea sufletului la orice faptă şi acţiune, iar atunci va trăi el însuşi adevărul celor patru versuri. Totuşi, este însă bine de luat aminte că aceste forţe diferite pot fi cucerite numai una după cealaltă; aşadar, nu se poate atinge niciodată mai întâi cunoaşterea, iar apoi eventual simţirea, iar apoi voinţa şi apoi puterea; ci din renunţarea la putere ia naştere voinţa etc.

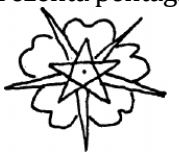
Un exemplu s-ar putea da din viaţa unui englez bogat, Oliphant [Nota 63], care a trăit în Anglia la mijlocul secolului trecut şi care avea o avere foarte mare. El era însufleţit de o iubire nobilă pentru concetăţenii săi mai nevoiaşi, şi pornind de la acest sentiment au împărţit el şi soţia sa, mânată de aceleaşi sentimente, întreaga lor avere printre sărmani şi au emigrat, dotaţi cu un bănuţ sărman, în America. Acolo şi-au câştigat cu munca mâinilor o avere modestă, iar cu aceasta au plecat la Muntele Tabor. Aici şi-a făcut acum apariţia la ei un aspect ciudat. Oliphant a început să scrie, prin intermediul inspiraţiei pe care o avea soţia sa din lumea spirituală, câteva cărţi nespus de interesante şi ciudate despre Geneză, care, privite din punct de vedere pur ocult, reprezintă cel mai ciudat lucru care a fost scris în acea vreme despre Biblie. Dar numai cu ajutorul soţiei sale a fost el capabil să aibă aceste gânduri.

După o viaţă intensă de cunoaştere spirituală, a murit mai întâi soţia sa. Doar scurt timp după moartea ei a putut Oliphant să-şi continue lucrarea; apoi s-a stins complet capacitatea de a scrie, deoarece inspiraţia soţiei sale decedate nu mai atingea nivelul fizic. Acesta este, aşadar, un exemplu pentru adevărul celui de-al doilea vers al strofei menţionate mai sus.

În lumea care ne înconjoară, peste tot pe Pământ suntem înconjuraţi permanent de cinci curenţi eterici. Curenţii eterici sunt desemnaţi în modul următor, în sensul şcolilor rosicrucienilor: Eter de Pământ, Eter de Apă, Eter de Foc, Eter de Aer şi Eter de Gânduri. Denumirile indiene corespunzătoare sunt: Prithivi Tattwa, Apas Tattwa, Tejas sau Agni Tattwa, Vaju Tattwa şi Akasha Tattwa. Aşa cum acum sunt permanent prezenţi aceşti curenţi eterici în natura înconjurătoare, tot astfel sunt şi în om, într-un mod foarte precis, activi aceşti curenţi eterici, şi anume Eterul de Pământ porneşte de la cap către piciorul drept, de aici Eterul de Apă la mâna stângă, apoi de la mâna stângă Eterul de Foc la mâna dreaptă, de aici Eterul de Aer la piciorul stâng, iar de acolo Eterul de Gânduri înapoi la cap. Astfel ia naştere următoarea figură:

Aceasta este pentagrama esoteristului, pentagonul sacru, „semnul omului". Vârful său este îndreptat în sus şi se sugerează prin aceasta că spiritualul curge din înălţime înspre om. Peste tot în natură unde se găseşte o formaţie simetrică pe baza cifrei cinci, de exemplu la flori etc., este prezentă pentagrama.

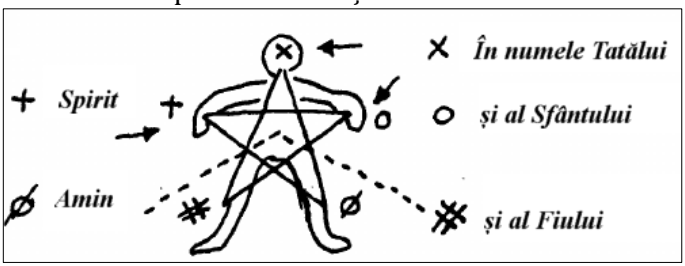

Dacă întoarcem acum pentagrama în aşa fel încât vârful ei să fie orientat în jos, atunci numim aceasta „semnul magiei negre".

Magia neagră atrage spre ea, prin intermediul vârfului, forţele inferioare rele ale Pământului, iar prin cele două coarne de sus magicianul negru trimite, prin mijlocirea voinţei sale rele, aceste influenţe rele în mediu, spre a-şi aservi forţele naturii şi ale sufletului pentru scopurile sale rele, în mod egoist.*

* Observaţie personală a celui care a făcut însemnarea, netransmisă în ora esotericǎ: „În Evul Mediu a fost numită pe bună dreptate «semnul dracului», aşa ci, şi pentagrama inversă, dumnezeiască, în forma semnului crucii a fost utilizată drept arma cea mai eficientă împotriva influenţelor diabolice."

În cele ce urmează sunt prezentate sub formă de tabel şi alte caracteristici şi corespondenţe deosebit de remarcabile ale curenţilor eterici. Găsim aici secţiunile transversale ale celor cinci curenţi diferiţi, corespondenţa lor cu gustul, cu culoarea etc.

Prin trădare au fost făcute publice unele din aceste caracteristici deosebite, dar aici s-au auzit bătând clopotele, însă nu au fost văzute lovindu-se. Cu totul greşită şi înşelătoare este transmisă figura în secţiune transversală a Eterului de Gând, Akasha Tattwa. Aici s-a spus că această figură ar semăna cu o ureche [Nota 64]. În realitate nu este aşa, ci este un vârtej de culoare albastru închis, în care intervine un alt vârtej mai puţin vizibil. Deoarece acest al doilea vârtej nu este clar vizibil, s-a născut părerea că secţiunea transversală pentru Akasha Tattwa ar forma figura unei urechi. Dar aceasta este forma adevărată:

Eter de Pământ Prithivi Tattwa	*Eter de Apă Apas Tattwa*	*Eter de Foc Tejas Tattwa*	*Eter de Aer Vaju Tattwa*	*Eter de Gânduri Akasha Tattwa*
 mai puţin vizibil				 *mai puţin vizibil*
galben	*alb lăptos*	*roşu*	*verde*	*albastru-închis*
dulce	*aspru*	*focos*	*acru, astringent, amar*	
oase + muşchi	*digestie*	*sânge*	*nervi*	*sistemul vaselor limfatice*

Oră esoterică
Berlin, 18 decembrie 1906
Însemnarea A

Astăzi vrem să căutăm să ne aducem mai aproape fiinţa celor trei Logoi. Prea pe nedrept vorbesc mulţi teosofi despre aceste lucruri deja de la început, când de-abia dacă ştiu ceva despre teosofie. Acest lucru poate produce doar nedumerire şi daune. De fapt, niciun om în care nu s-a trezit conştienţa mai înaltă nu poate să-şi facă o reprezentare despre fiinţa celor trei Logoi. Dar, cu toate acestea, prin evocarea imaginilor corecte se poate pregăti sufletul pentru vederea corectă în viitor. Tot ce este spiritual se

impregnează şi în fizic. Astfel, vrem să observăm ceea ce le corespunde în fizic acelor forţe înalte.

În viaţa obişnuită se spune că omul ar avea cinci simţuri [Nota 65]. Ocultismul numeşte doar trei, şi anume: miros (gust), văz (simţul căldurii), auz. Simţurile gustului şi al căldurii se află între acestea. Când miros ceva, atunci preiau în nas părticele foarte fine ale substanţei respective. Deci eu percep la miros materia însăşi. Atunci când văd cu ochii mei, eu nu percep însă obiectul însuşi, ci doar o imagine a obiectului, care este provocată printr-un proces chimic din ochi. Între miros şi văz se află la mijloc gustul; el este un simţ intermediar. Eu preiau, atunci când gust, într-adevăr părţi ale obiectului însuşi în mine, dar eu nu percep aceste părţi nemijlocit ca la miros, ci trebuie să parcurg mai întâi un proces chimic cu ele, pentru a le gusta. La auz nu percep niciun fel de obiecte, ci vibraţii ale aerului. Anumite vibraţii percep şi atunci când simt căldură, dar întregul meu corp le percepe atunci când la auz perceperea de vibraţii are loc într-un organ configurat special pentru aceasta.

Cu aceste trei simţuri stau cei trei Logoi în legătură. Al treilea Logos este atât de altruist, încât îşi lasă fiinţa să răsune prin lume. Al doilea se revarsă în imagini. Primul Logos, însă, se lasă pe sine, propriul său trup, să se reverse. Aceasta înseamnă cel mai înalt grad de altruism, atunci când poţi să-ţi laşi propria fiinţă să se reverse.

La începutul lumii, primul Logos a început să-şi lase să se reverse fiinţa sa; atunci a umplut, am putea spune, un parfum spaţiul cosmic. Aroma lumii să ne fie primul Logos. Tot ce e material şi-a luat originea din el, din trupul său. El este aroma lumii. Apoi a început al doilea Logos să se reverse şi a întreţesut în aroma lumii imagini şi forme. Atunci a început lumea să se formeze; lumină şi culori s-au aprins. Apoi a străbătut cu sunet al treilea Logos lumea în devenire. Aroma lumii inundă spaţiul; forme minunate apar lucitoare, iar această lume sclipitoare, parfumată este străbătută de unduirile sunetelor celui de-al treilea Logos.

În acest fel putem acum să pricepem întregul mediu ca o revărsare a celor trei Logoi şi, prin aceasta, să pătrundem treptat la adevărata lor fiinţă.

Acuma, însă, nu acţionează fiecare din cei trei Logoi pentru sine însuşi, ci ei trăiesc şi se întreţes cu totul unul în celălalt, astfel că unul din cei trei se exprimă şi în fiecare din ceilalţi doi. Dar efectul celor trei nu se percepe imediat clar pentru noi la fiecare dintre ei. Acest lucru are de-a face cu timpul revărsării lor.

Când lanţul nostru de planete a ieşit la lumină, atunci a început, în acelaşi timp, şi revărsarea celui de-al treilea Logos. Iar răsunetul lui îşi va încheia reverberaţiile de-abia atunci când lanţul nostru de planete îşi va fi încheiat sfârşitul evoluţiei noastre. Dar valurile celorlalţi doi Logoi nu s-au revărsat abia la începutul lanţului lumii noastre; ele au venit până la noi din dezvoltări anterioare de lume. Valurile de curenţi ai acestora doi au o durată mai lungă decât cele ale celui de-al treilea Logos. Dar până să-şi atingă lanţul nostru planetar ţelul, răsună radiaţia celui de-al doilea Logos şi începe unul nou*. Această nouă revărsare este cea care aparţine de fapt de sistemul nostru planetar, la care noi conlucrăm. Cu mult timp înainte ca noua radiaţie a celui de-al doilea Logos să se fi revărsat complet, ea se pregăteşte. Astfel de curenţi pregătitori au fost cei care i-au adus în lume pe marii întemeietori de religii: Buddha, Zoroastru, Hermes etc. Dar atunci când pentru ultima oară a strălucit pregătitor lumina celui de-al doilea Logos, ea a luminat cel mai intens, iar aceasta a fost în Christos Iisus. Când va străluci acum din nou, atunci este al doilea Logos însuşi cel care îşi emite fiinţa sa din nou. – Şi mai prelung decât valul curentului celui de-al doilea este al *celui* dintâi Logos. Când deja de mult cel de-al doilea Logos se unduieşte, atunci de-abia primul Logos şi-a încheiat răsunetul şi începe cea de-a doua sa emitere, care de-abia atunci aparţine, de fapt, de lanţul nostru planetar. Cel mai limpede perceptibil ne devine, aşadar, cel de-al treilea Logos. El răsună plin şi tare, iar când vrem să îi caracterizăm fiinţa spunem că are un sunet deschis, vocalic: A ...

* Într-un alt document, identic în rest, această propoziţie are forma următoare: „Dar încă înainte ca lanţul nostru planetar să-şi fi

atins ţelul pe Soare, curentul celui de-al doilea Logos se terminase şi atunci a început o nouă revărsare."

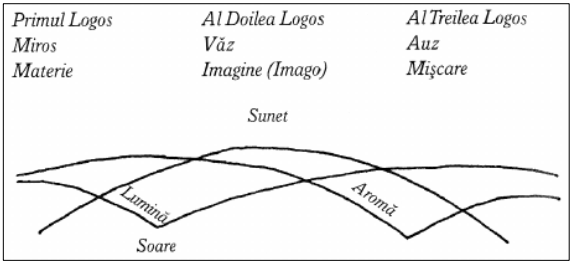
Deci aşa cum în fiecare dintre cei trei Logoi ceilalţi doi sunt perceptibili, tot astfel sună apoi în al treilea Logos şi primul şi al doilea Logos împreună ca sunete, la fel cum în al doilea Logos primul şi al treilea strălucesc ca imagini şi în primul Logos îşi revarsă primul şi al treilea parfumul lor. Pentru noi sunt recognoscibile însă, deocamdată, doar interacţiunile dintre primul şi al doilea înăuntrul celui de-al treilea Logos. Dacă putem acum să auzim acel A deschis, plin al celui de-al treilea Logos, atunci mai răsună în el şi un alt sunet, sunetul celui de-al doilea Logos. Al doilea Logos al nostru este încă în devenire. De aceea sunetul său mai răsună încă înfundat, dar totuşi vocalic plin, aşa ca U. Primul nostru Logos, care se ridică de-abia în viitorul îndepărtat, răsună împreună ca un sub-ton uşor zumzăit. Nu vocalic este sunetul său, pentru aceasta este încă prea departe de noi, ci înfundat consonantic: M.

Astfel am exprimat sunetul puterilor celor mai măreţe în:

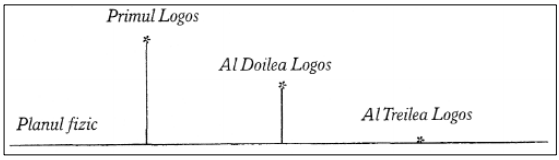
AUM

Acesta este ţelul către care tindem cu toţii: a avea parte de fiinţa acestor forţe preasfinte ale lumii. Numai în aşa măsură sufletul omenesc are o valoare pentru dezvoltarea lumii, cât el este părtaş la aceste puteri:

AUM

Primul şi al doilea Logos sună împreună în cel de-al treilea Logos.

***

Însemnarea B (extras)

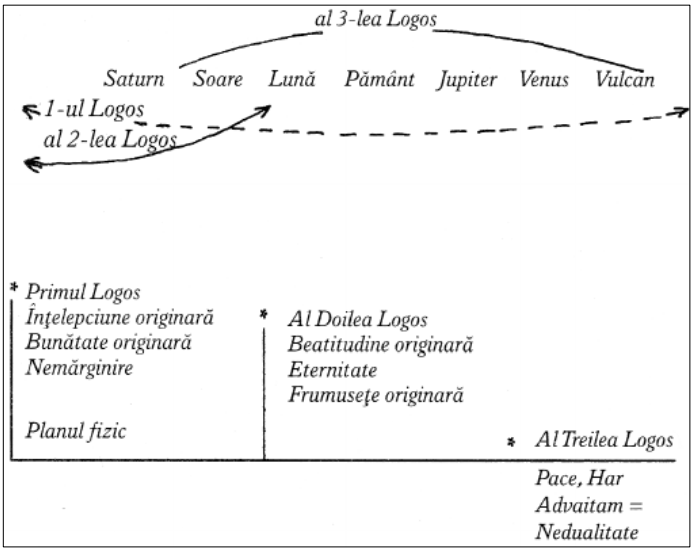
Miros ♌	*Văz* ♉	*Auz* ♈	*Gust* ♊	*Simţire* ♍
legat de materia care se revarsă în afară	*legat de imagini (Imago)*	*legat de sunet-mişcare*	*(trepte intermediare)*	
	Gust Treaptă intermediară	*Simţire Treaptă intermediară*		

[...]

Cu mult timp înainte ca noua emisie a primului Logos să radieze deplin aroma lumii, ea se pregăteşte. Dezvoltarea sa a avut loc într-un Manvantara anterior, iar până într-al nostru pătrund doar resturile acestuia, până la Soare. Al doilea Logos (lumină, lumina lumii, Christos) a ajuns cu evoluţia sa, care a avut loc, de asemenea, într-un Manvantara anterior, până în Manvantara nostru, până la ... (Pământ). Atunci a început evoluţia unui nou Christos în timpul lui Krishna, Zoroastru, Hermes, Buddha, Moise (??), iar în Christos Iisus şi-a aflat continuarea. (A se vedea evenimentele despre Pistis Sophia şi dublul Mântuitorului. – *n.n.*)

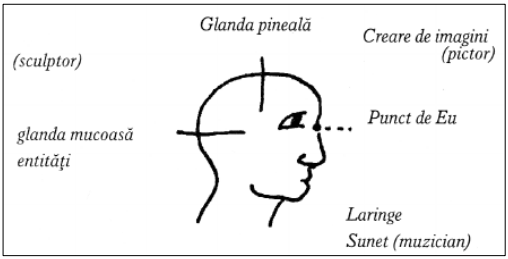
Al treilea Logos, sunetul, este cu totul pe planul fizic. Noi putem să producem sunetul, să îl scoatem din noi şi să îl preluăm. Al treilea Logos (armonia sferelor, sunetul lumii) şi-a început evoluţia odată cu Saturnul nostru, şi ea va fi împlinită cu încarnarea Vulcan, cu Manvantara nostru. Ceea ce primul Logos (aroma lumii) respinge în evoluţia sa este întrupat în toate spiritele rele, care – aşa cum se spune deja în mituri şi legende – răspândesc un miros rău; iar aceştia coboară în al optulea regn [Nota 66]. Cei care sunt mai puţin răi, care se încorporează în ceea este respins în evoluţia celui de-al doilea Logos,sunt opoziţiile spiritului luminii: spiritele

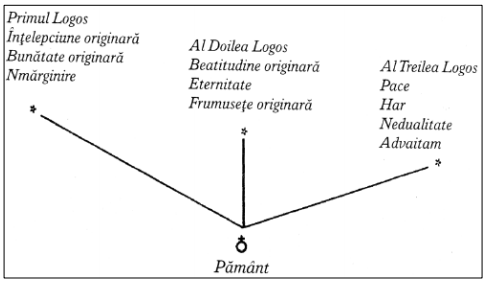
întunericului. Singur regnul celui de-al treilea Logos, sunetul, poate omul să-l preia în sine şi din nou să-l scoată din sine – şi anume prin faptul că el preia prin auz sunetul şi prin laringe îl scoate din nou. Mai apoi omul, ceea ce a receptat prin lumină, imaginile lumii exterioare, pe care le preia în sine prin ochii săi, va putea să le trimită înapoi în lume, ca imagini, ca forme prin glanda pineală, şi anume prin sângele său (eterizat), pe care atunci îl va fi adus sub controlul voinţei sale. El va fi atunci mai altruist, nu va mai prelua în sine din afară ceea ce îi dau plantele astăzi, oxigenul, ci produce oxigenul în el însuşi. Sângele albastru, care merge către inimă, îl va transforma în el însuşi în sânge roşu, fără aer de afară. Iar pe acesta îl dăruie pentru crearea imaginilor şi formelor. Iar mai târziu, când va fi devenit şi mai altruist, el va fi capabil să dea din propria sa materie şi să creeze fiinţe din ea, iar prin intermediul glandei mucoase, care se află aproape de glanda pineală, să le scoată afară din sine.

***

Însemnarea C

În fiecare din cei trei Logoi sunt conţinuţi toţi trei. O imagine de umbră a fiecăruia în substanţa sa este conţinută în celălalt.

AUM

Primul Logos, Al Doilea Logos, Al Treilea Logos

AUM

Oră esoterică

Stuttgart, 20 ianuarie 1907

Retrospectivă: Să ne transpunem, la retrospectivă, în cele trăite în aşa fel încât să percepem corect diferenţa dintre trăirea sufletească şi adevărata întâmplare din lumea exterioară, deci aşa, ca şi cum am privi imaginea unui peisaj cu ochii închişi, deci ca amintire, şi ca şi cum l-am privi cu ochii deschişi, deci ca vedere directă. Acesta e acelaşi raport ca cel dintre memorie şi retrospectivă. (Memoria este amintire, iar retrospectiva trebuie să fie, în acest caz, vedere.)

Memoria dispare treptat la iniţiat, iar vederea directă a ceea ce vrem să ne amintim apare în locul ei. Trebuie să ne aşezăm o imagine a evenimentelor zilei în faţa noastră, foarte exact şi clar, a tuturor detaliilor, bluză, faţă, mod etc., toate foarte exact, şi să ne

uităm astfel la proces în imagine, *cum* s-a vorbit, *ce* s-a făcut etc. etc. Contează foarte mult ca evenimentele mici, care nu sunt atât de interesante pentru noi, să ni le rechemăm în memorie, cele la care ne străduim să ne amintim de ele, pentru că prin aceasta sunt stimulate forţele interioare. Prin capacitatea de reprezentare a imaginilor este formată forţa imaginativă. Nu contează ca evenimentele să fie complete, ci ca imaginile să fie clare. Niciun muşchi nu va trebui încordat la toată această muncă.

Aşa cum lumina a format ochii exteriori mai întâi, iar corpul a primit din afară stimularea pentru formarea altor organe, aşa este el obligat să-i dea acum acest lucru mai departe trupului astral. Acest lucru are loc prin toată activitatea trupului fizic.Tot ce există la trup fizic este format din afară, chiar şi stomacul şi alte organe interne. – Aşa sunt formate, prin intermediul reprezentării imaginilor, organele trupului astral.

Exerciţiile secundare: Trebuie să începem aici din nou cu gândirea şi să continuăm atâta timp, până ajungem să se instaleze sentimentul respectiv; pe acesta trebuie apoi să îl turnăm în trup şi să exersăm astfel acest exerciţiu timp de o lună sau mai mult până să trecem la al doilea şi aşa mai departe. Corpul astral primeşte prin turnarea înăuntru consistenţă, o configuraţie fixă, coloană vertebrală.

Primul dintre aceste exerciţii secundare este *controlul gândurilor*. Luăm un obiect, la care încercăm să ne gândim cinci minute fără ca un alt gând să intervină. Apoi trebuie să apară un anumit sentiment, pe care apoi îl turnăm în trup. Obiectul este cu atât mai folositor drept exerciţiu, cu cât mai neinteresant este pentru noi, deoarece menţinerea acestuia timp de cinci minute constituie atunci un efort.

Al doilea este *iniţiativa faptei*. Trebuie să fie o faptă care necesită efort ca să fie făcută.

Al treilea *depăşirea plăcerii şi neplăcerii*, asta nu înseamnă însă să nu simţi bucurie sau durere, ci să nu te laşi stăpânit de ele.

Al patrulea: a căuta *pozitivitate* în toate.

Al cincilea: *detaşare* faţă de toate experienţele.

Al şaselea: repetarea *ritmică a tuturor celor cinci exerciţii*.

Fiecare din aceste exerciţii secundare e de făcut de atâtea ori, până ce putem turna în trup sentimentul corespunzător fiecăruia şi îl putem trăi. Abia apoi trebuie să trecem mai departe, la următoarea lună.

Meditaţie: Ca primă muncă de dimineaţa vă este dată meditaţia; a fi trezitoare, trezitoare de forţe, pentru aceasta e ea destinată.

Crinul este expresia vizibilă a unui cuvânt rostit cândva de Creator. Depinde, într-adevăr, foarte mult de care cuvinte, care vocale sunt rostite, care gânduri, care simţăminte trimitem dinspre noi, căci celeaşi vor fi vizibile într-un timp în care Pământul va fi într-o altă are, în starea de Venus şi Jupiter etc.

Astfel, ceea ce aici pe Pământ sunt cele trei regnuri, mineral, vegetal şi animal, sunt expresia a ceea ce au vorbit şi gândit cândva locuitorii Lunii.

De aceea sunt alese mantrele, precum şi cuvintele meditaţiei în formularea şi în succesiunea literelor aşa cum sună ele, pentru că doar în această succesiune îşi fac efectul.

Ceea ce este făcut şi creat de noi, aceea va fi vizibil cândva pe Jupiter [Nota 67], aşa, de exemplu, Domul din Köln, capodoperele lui Raffael [Nota 68], muzică etc. Domul din Köln va fi vizibil pe Jupiter într-o formaţiune crescută.Tablourile lui Raffael, ele îl vor înconjura pe Jupiter asemenea unei Fata Morgana, drept nori. Muzica va răsuna ca muzică a sferelor acolo pe Jupiter.

Noi trebuie să gândim în exerciţiile noastre că maeştrii au de gând ceva de genul acesta cu noi; acesta este scopul exerciţiilor, iar formula: „În spirit se afla germenele trupului meu ..." ne explică acest lucru. Vechii adepţi din Atlantida exprimau acest lucru pe scurt, în cuvântul sfânt AUM.

A este trecutul, răsună ferm şi clar.

U este o vocală estompată şi reprezintă prezentul. Este în ea ceva din claritatea trecutului şi din libertatea prezentului pentru acţiune.

M este nedefinirea viitorului, la care se mai poate adăuga orice vocală, una sau alta dintre acţiuni.

Retrospectiva corectă trezește o forță mare în suflet, de care omul are nevoie dacă va putea cândva să se ridice la nivelul astral.

Din controlul gândurilor trebuie să ia naștere stăpânirea gândurile: Din inițiativă pentru faptă trebuie să se instaleze o pornire către muncă, către activare, pe care altfel nu am simțit-o. Meditația trebuie să fie prima muncă a zilei dimineața.

Oră esoterică
Berlin, 29 ianuarie 1907
Însemnarea A

Pentru că astăzi se află printre noi unii care nu au mai asistat niciodată la o oră esoterică, vrem să încercăm să înțelegem mai îndeaproape împreună exercițiile pe care trebuie să le facem cu toții. Nu e niciodată destul să ni se prezinte în fața sufletului cum sunt de înțeles îndatoririle noastre.

Mai întâi vrem să vorbim de meditația de dimineață și să ne clarificăm care este de fapt efectul produs prin meditație. Tot mereu se unduiesc curenți de viață spirituală prin lume. Dar dacă ne ocupăm cu gândurile zilnice obișnuite, atunci acei curenți nu pot să se reverse în noi. Cuvintele noastre de meditație sunt însă ca niște uși, porți, ce sunt menite să ne conducă înăuntrul lumii spirituale. Ele au forța de a deschide sufletul nostru astfel ca gândurile marilor noștri conducători, ai Maeștrilor înțelepciunii și ai armoniei sentimentelor, să se poată revărsa în noi. Dar pentru ca să se întâmple acest lucru trebuie să domnească în noi o tăcere profundă. Trebuie să ne fie clar faptul că meditația este o orânduire de factura cea mai intimă a sufletului. Astfel, noi trebuie ca nemijlocit după trezire,când nu au trecut încă niciun fel de alte gânduri prin suflet, să permitem să trăiască în sufletul nostru cuvintele de meditație date de învățătorul nostru. Însă nu trebuie să le considerăm un subiect de speculație și filosofare, ba chiar cât mai puțin posibil să ne gândim la sensul și semnificația lor. Timp de gândire avem tot restul zilei. Acest lucru ar trebui să-l menținem la meditație cu totul departe. Dar nici să nu repetăm fără sens cuvintele, ci să ne fie clar că aceste cuvinte deschid sufletul nostru față de influxul entităților dumnezeiești, așa cum se deschide

caliciul florii pentru a permite intrarea luminii. Fiinţe spirituale înalte se revarsă în jos spre noi, mai ales însă gândurile celor pe care noi îi numim maeştri. Vrem să ne fie clar că ei sunt, mai înainte de toate, cei care ne conduc şi ne sunt aproape la meditaţie. De asemenea, ar trebui să ştim că ei se preumblă întrupaţi în trup fizic pe Pământ. În acest fel trebuie aşadar să lăsăm cuvintele de meditaţie să trăiască, fără să ne facem gânduri despre asta; trebuie, mai degrabă, să încercăm să cuprindem prin simţire conţinutul spiritual al cuvintelor, să ne lăsăm pătrunşi cu totul de acesta. Rezidă *acea* putere a cuvintelor acestora nu doar în gândul care se exprimă prin ele, ci şi în ritmul şi răsunetul cuvintelor. Pe acela ar trebui să-l ascultăm, iar dacă excludem într-aceasta tot ce e senzorial, putem să spunem: să ne lăfăim în sunetul cuvintelor. Atunci răsună lumea spirituală în lăuntrul nostru. Datorită faptului că depinde atât de mult de răsunetul cuvintelor, o formulă de meditaţie nu se poate pur şi simplu traduce într-o limbă străină. Ceea ce am primit drept formule de meditaţie în limba germană a fost şi adus jos direct pentru noi în acest fel. Fiecare formulă, fiecare rugăciune are în limba sa originară cel mai mare efect. Atunci când indianul doreşte să-i ofere cea mai înaltă exprimare veneraţiei sale pentru divinitatea care se manifestă prin cei trei Logoi, atunci el cuprinde sentimentul său în de trei ori trei cuvinte, care desemnează acţiunea celor trei Logoi. În germană, cuvintele sună după cum urmează:

Adevăr originar, Bunătate originară, Nemăsurare, o, Brahma.
Beatitudine originară, Eternitate, Frumuseţe originară,
Pace, Har, Nedualitate,
Aum, Pace, Pace, Pace.

Dar întreaga plinătate a forţei spirituale este redată doar atunci când cuvintele sunt rostite în sanscrită, limba originară, mai ales când sunt rostite cu glas tare. Atunci se aude cum răsună până şi aerul. Astfel sună cuvintele:

Satyam jnānam anantam brahma
ānandarūpam amritam bibharti
shantam shivam advaitam
om, shāntih, shāntih, shāntih.

Tot aşa este cu Tatăl Nostru. Rostit în limba germană, acţionează aproape numai gândul care îi stă la bază. Deja mai bine acţionează latinescul „Pater noster", dar întreaga forţă şi plinătate se exprimă doar în limba originară aramaică.

Aşadar, cu totul trebuie să ascultăm în sunetul cuvintelor. Dar, de asemenea, şi îndeosebi reprezentări spaţiale trebuie să ţinem departe de noi, mai degrabă să ne ţinem cu totul de impresiile care se leagă nemijlocit de simţurile noastre. În viaţa obişnuită reprezentările noastre sunt chiar goale şi lipsite de conţinut. Dar noi trebuie să aducem viaţă în imaginile noastre de gânduri. La cuvântul „a scoate", de exemplu, trebuie să avem o reprezentare cât mai senzorial-reprezentantă, ca şi cum am scoate dintr-un vas în altul. Atât de pline de conţinut trebuie să fie toate gândurile noastre, pe cât de figurative este posibil. La meditaţie trebuie aşadar şi cuvintele de meditat să dobândească viaţă interioară; totuşi, trebuie să excludem orice reprezentare spaţială şi să ne ţinem cu totul de simţuri. Asta înseamnă că reprezentare spaţială există doar pe planul fizic, dar nu şi în lumea astrală. Dar tot ce se leagă de simţuri: culoare, lumină, sunet, miros şi aşa mai departe, acestea sunt prezente şi în lumea astrală. De aceea trebuie să căutăm să trezim la meditaţie o reprezentare senzorială cât mai clară posibil, plină de conţinut. În tot ceea ce percep simţurile, se exprimă fiinţe spirituale; în culori, sunete, în mirosuri îşi revarsă ele fiinţa lor. Iar prin faptul că ne punem în legătură cu anumite percepţii senzoriale se revarsă anumite fiinţe în noi. Primul Logos se revarsă drept aroma lumii, drept miros clar perceptibil. În fiecare miros locuieşte o fiinţă spirituală de natură mai înaltă sau mai joasă. Entităţi bune foarte înalte locuiesc în tămâie; ele ne trag direct spre înălţimi la Dumnezeu. Fiinţe de genul cel mai inferior sunt încarnate în mirosul de mosc. În timpurile mai vechi, când se înţelegea şi mai mult despre este lucruri, atunci se utiliza moscul pentru incitarea senzorială inferioară. Astfel locuiesc şi în sunete şi culori entităţi spirituale. Şi cât mai pline de culoare şi de lumină, cât mai pline de răsunet trebuie să simţim noi în suflet cuvintele meditaţiei, să le simţim cu totul şi cu să trăim în întregime în ele. Dacă, de exemplu, formula meditaţiei începe: „În razele curate ale

luminii..." şi aşa mai departe, atunci trebuie să dobândim într-aceasta o reprezentare luminoasă, plină de lumină, trebuie să vedem şi să simţim cum se revarsă în jos curenţii luminoşi asupra noastră. Apoi mai trebuie încă spus că nu contează deloc să primim cât mai repede exerciţii noi. Dimpotrivă, tocmai că se arată forţa sufletească a unui om atunci când el rămâne cât mai îndelung la un exerciţiu – când are capacitatea de a scoate forţă din el. Orice formulă de meditaţie este dotată cu forţă ce se menţine mult timp, pentru a trezi forţele sufleteşti latente. Dacă, însă, acum ne dorim tot mereu indicaţii noi, atunci distrugem forţa exerciţiului şi ne lipsim singuri de roadele sale.

Există anumite şcoli esoterice elementare, unde elevii primesc îndrumări foarte simple. Acestea nu conduc totuşi la niciun ţel, dar putem învăţa ce efect pot avea şi astfel de exerciţii simple, dacă sunt făcute corect. Aici primeşte, de exemplu, un elev sarcina să se gândească zilnic, timp de un sfert de oră doar la reprezentarea: sticlă, sticlă, sticlă. Acest lucru nu e ridicol, ci dacă elevul reuşeşte cu adevărat să ţină deoparte orice alt gând în acest timp din sufletul său, atunci sufletul său devine cu totul gol şi curat, iar forţele latente din el se trezesc, în cazul în care nu cumva alte influenţe sunt prea puternice. Astfel vedem că şi asemenea exerciţii simple pot avea efect. Dar astfel de exerciţii nu sunt date la noi. Formulele noastre de meditaţie conţin forţe spirituale mari, ele sunt porţi către lumea spirituală. Cu cât mai departe păşeşte acum un elev, cu atât mai simple devin exerciţiile pe care le primeşte. Cu atât mai simple devin exerciţiile, cu cât mai mult se trezesc forţele spirituale.

Acum vrem să vorbim între noi şi despre retrospectiva de seară. În fiecare seară înainte de mersul la culcare trebuie să parcurgem viaţa noastră de zi de la capăt spre început. Ca nişte imagini trebuie să treacă ziua pe lângă noi. Un lucru este important aici, şi anume că niciodată nu este permis să lăsăm să apară sentimentul de regret. Regretul este întotdeauna egoist. Cel care regretă îşi doreşte să fi fost el însuşi mai bun, are o dorinţă cu totul egoistă. Noi nu trebuie să vrem să fim mai buni, ci să vrem să devenim mai buni. Noi trebuie să învăţăm din viaţa noastră de zi.

Dacă am făcut ceva prost, nu trebuie să regretăm, ci să ne gândim: atunci nu puteam dară să fac altfel, dar acuma pot mai bine şi în viitor vreau să fac mai bine. La fiecare trăire a zilei trebuie să ne întrebăm: Am făcut bine, n-aş fi putut să fac mai bine? Vom afla întotdeauna că am fi putut să facem mai corect. Un lucru mai este important aici: să învăţăm să ne privim ca pe o persoană străină, ca şi cum ne-am privi şi ne-am critica din afară. În general ar trebui să dobândim o reprezentare cât mai clară despre viaţa zilei. Este mult mai important să ne putem aminti de mici amănunte, decât de evenimente importante. Un conducător de oşti care a dat o mare bătălie are seara imediat imaginea bătăliei în faţa ochilor. Aceasta se lipeşte de la sine de sufletul său. Dar toate detaliile mici ale zilei, de exemplu cum şi-a încălţat şi descălţat cizmele, nu le mai ştie. Iar acest lucru contează, ca să obţinem o imagine cât mai completă a zilei. Ne vedem, de exemplu, trecând strada, încercăm în acelaşi timp să ne amintim cum arăta şirul de case, pe lângă ce vitrine am trecut, ce oameni am întâlnit, cum arătau, cum arătam noi înşine; apoi ne vedem intrând într-un magazin şi ne aducem aminte ce vânzătoare ne-a întâmpinat, ce purta, cum vorbea, cum se mişca etc. La astfel de mici detalii trebuie să ne străduim puternic, iar aceasta întăreşte forţele sufletului.

Nu trebuie să ne gândim că pentru aceasta vom avea nevoie de o oră. Mai întâi ne vom aduce aminte doar de puţine lucruri, iar apoi, treptat, cu mare străduinţă, de tot mai mult şi mai mult. În final, însă, putem ajunge prin exerciţiu ca întreaga viaţă a zilei să treacă prin suflet ca nişte picturi murale, clară şi cu toate detaliile, în cinci minute. Însă cu răbdare trebuie să ne străduim. Cel care repetă evenimentele zilei numai aşa, repede, superficial, le înregistrează doar fără culoare, aceluia nu-i foloseşte acest exerciţiu la nimic.

Ce trebuie urmărit prin acest exerciţiu este următorul lucru. Atunci când un om a făcut un drum lung şi la sfârşitul drumului i-ar mai plăcea să cunoască încă o dată bucata parcursă, el poate să facă acest lucru în două feluri. Mai întâi poate să se oprească cu spatele la bucata drum parcursă şi să încerce să-şi aducă aminte ceea ce se află în spatele lui. Dar el poate să se şi întoarcă şi să privească asupra bucăţii de drum [parcurse]. Dacă am parcurs aceasta într-o

perioadă de timp, atunci putem mai întâi doar să ne aducem aminte cu memoria şi nu să trimitem înapoi la secvenţa de timp scursă. Însă această privire înapoi, pe care o cunoaştem doar în legătură cu spaţiul, este posibilă şi în timp, iar noi o învăţăm prin faptul că ne străduim să lăsăm să treacă prin faţa noastră ziua care s-a încheiat, cât mai clar posibil, figurativ, imaginativ. Niciun eveniment al trecutului nu a dispărut cu totul, toate mai sunt aici. Ele sunt aici în ceea ce noi numim Cronica Akasha. Pe aceasta învăţăm să o citim doar pe această cale. Mai întâi cunoaştem din ea doar ceea ce are de-a face cu noi înşine, treptat şi altele. De aceea retrospectiva serii este un exerciţiu atât de important, de indispensabil.

Elevul esoterist poate să facă o observaţie ciudată asupra sa însuşi: el va observa treptat că memoria sa devine tot mai slabă şi mai slabă. Acest lucru e foarte natural. Dar curând va deveni iarăşi mai bună sau, mai corect spus, memoria va dispărea şi ceva nou va apărea în locul ei. Acest lucru nou este capacitatea de a vedea nemijlocit trecutul. Atunci nu mai este nevoie de memoria obişnuită.

În afară de meditaţie şi de retrospectivă, elevul mai trebuie să facă anumite exerciţii secundare. Acestea nu sunt pentru a-i dezvolta noi capacităţi, ci pentru a-i întări caracterul sufletesc şi a-l aduce în forma corectă. Doar dacă sunt făcute aceste exerciţii secundare poate să fie bun succesul meditaţiei.

Primul exerciţiu secundar este acela că, o dată pe zi, când tocmai avem un ceas nestingheriţi, punem noi înşine un gând în centrul gândirii şi cel puţin cinci minute rămânem la acesta. Aici trebuie să ne alegem pentru început reprezentări cât mai simple, aparent fără conţinut şi să gândim în succesiune liniştită tot ce se poate gândi despre şi în legătură cu ele. Dacă alegem un obiect interesant, atunci gândurile se alipesc de la sine de el pentru mult timp. Dacă alegem însă, de exemplu, un chibrit, atunci trebuie să ne străduim destul de mult pentru a ne putea gândi un timp mai îndelungat la asta. Şi tocmai această străduinţă trezeşte forţele sufletului. Ne gândim aici cam la aşa ceva: Cum arată un chibrit? Ce fel de chibrite există? Cum sunt făcute? La ce servesc? Unde sunt depozitate? Ce daune pot să provoace? şi aşa mai departe. Dacă

facem acest exerciţiu, atunci vom avea, după o vreme, în urma exerciţiului un sentiment de siguranţă interioară şi tărie. Este acesta un sentiment foarte specific. De el să căutăm să devenim cu totul conştienţi şi să îl turnăm apoi, ca şi cum ar fi apă, în cap şi în măduva spinării. Acest exerciţiu trebuie să îl facem zilnic, cel puţin timp de patru săptămâni. Putem să facem însă acest exerciţiu şi timp de câteva luni, până ce simţim că el aduce roade bune.

În al doilea rând ar trebui să exersăm iniţiativă de acţiune. Pentru aceasta ne alegem acţiuni pe care în mod obişnuit nu le-am fi făcut şi pe care le efectuăm doar datorită acestui exerciţiu. Exerciţiile cât mai simple, la care trebuie să ne silim, sunt aici pentru început cele mai eficace. Din nou observăm apoi curând un anumit sentiment, o tărie şi impulsul de a deveni activi. Acest sentiment să ni-l aducem cu totul în conştienţă şi să-l turnăm precum apa, de la cap în jos către inimă, pentru ca astfel să ni-l încorporăm cu totul. Aceste exerciţii le facem la timpul desemnat, iarăşi timp de cel puţin patru săptămâni.

În a treia lună sau după a doua perioadă de timp începem cu oprirea tuturor fluctuaţiilor vieţii noastre sufleteşti. Orice „în al nouălea cer – întristat de moarte" [Nota 69] trebuie să dispară. Nicio durere nu trebuie să ne strivească, nicio bucurie să depăşească măsura. Teamă, agitaţie, bulversare trebuie să dispară. Prin aceasta ne dezvoltăm un al treilea sentiment. Ca o căldură interioară se face remarcat acest sentiment de echidistanţă. Sentimentul să îl concentrăm în inimă şi să îl lăsăm de aici să emane în mâini, în picioare şi apoi către cap.

După a treia perioadă de timp dezvoltăm în sufletul nostru ceea ce e numit pozitivism. Căutăm ca în tot ce este, chiar şi în cele mai rele, nai îngrozitoare, mai hidoase lucruri să mai vedem binele şi frumosul, aşa cum ne învaţă legenda persană despre Christos cu câinele. Aici vom percepe un sentiment de beatitudine interioară într-o bună zi. Pe acesta îl concentrăm în inimă, îl lăsăm să emane către cap, iar de aici prin ochi afară, ca şi cum am vrea să îl emitem prin ochi.

În a cincea săptămână ne vom exersa în a nu ne lăsa niciodată terminat viitorul de către trecut. Cu totul lipsiţi de

prejudecăţi trebuie să devenim, să preluăm totul, să ne deschidem sufletul. Dacă cineva îi spune cuiva: turnul bisericii de acolo s-a răsucit astă-noapte, atunci nu trebuie să râdem de el, ci să gândim: se poate totuşi să existe o lege a naturii pe care nu o cunosc. Atunci vom avea curând un sentiment ca şi cum s-ar revărsa din afară, din spaţiu ceva către noi. Acest ceva îl sorbim, cum ar veni, prin ochi, urechi şi prin întreaga piele.

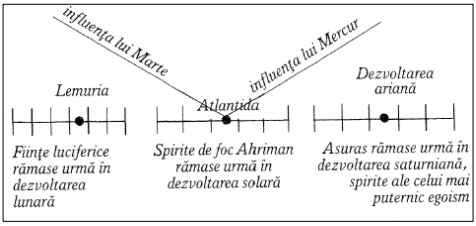
În a şasea perioadă de timp trebuie, apoi, toate cinci exerciţiile făcute deodată, pentru a produce o consonanţă armonioasă. Mai e de remarcat faptul că trebuie să ne străduim ca la meditaţia de dimineaţă şi la retrospectivă să nu apară o diferenţă prea mare de timp.

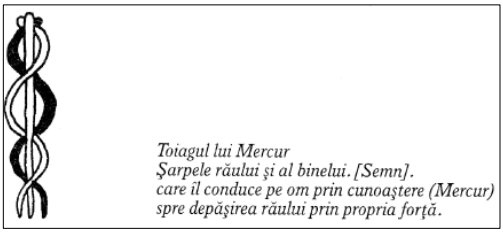
Oricine vrea să devină un esoterist adevărat trebuie să fie lămurit asupra faptului că el atinge în cel mai scurt timp ceea ce va atinge cândva întreaga omenire. Iar ferm trebuie să îşi imprime faptul că va fi solicitat cândva de mari sarcini, că el cândva va trebui să fie folosit în viitor la continuarea dezvoltării omenirii. Acest gând, acest ţel trebuie să trăiască cu totul în el, altfel el nu este esoterist în adevăratul sens. Iar dacă el se dezvoltă în aşa fel înspre viitor, atunci i se vor deschide în acelaşi timp ochii şi privitor la trecut, iar din viitor şi din trecut va fi inteligibil prezentul. Trecut, prezent şi viitor sunt astfel unite armonios. Aceasta au aşezat marii maeştri şi înăuntrul vorbirii, în silaba sfântă AUM. Aceasta e una din multele interpretări ce-i pot fi date acestei silabe. Atunci când rostim această silabă, marii maeştri sunt aici la noi iar aerul răsună şi el de domnia spirituală a acestor sunete:

A U M

* * *

Însemnarea B

Toiagul lui Mercur
Şarpele răului şi al binelui. [Semn].
care îl conduce pe om prin cunoaştere (Mercur)
spre depăşirea răului prin propria forţă.

Asuras [Nota 70]: Acestea sunt entităţile care tind către sfera a opta [Nota 71]. Ele vor să densifice, să comprime tot mai mult materia, astfel încât să nu mai poată fi spiritualizată, deci condusă către starea ei originară. Ei sunt sedimentul întregii dezvoltări planetare care începe la Saturn şi trece prin Soare, Lună, Pământ, Jupiter, Venus, Vulcan. Asuras populează deja de pe acum Luna şi acţionează de pe Lună asupra omului, pe care vor să-l tragă în jos în sfera a opta şi astfel să-l smulgă din dezvoltarea progresivă şi scopul ei – Christosul. Toţi cei care tind spre a opta sferă îşi vor găsi în final existenţa pe o lună (Jupiter).

AUM: invocare pentru protecţia faţă de influenţe malefice. AUM, corect rostit, îl leagă pe om de divinitatea creatoare, de cei trei Logoi, acestuia nu-i poate ţine piept nicio fiinţă malefică ce ar vrea să-l smulgă pe om divinităţii. A U M trebuie rostit cu conştienţa:

Sine originară, de la care totul a pornit,
Sine originară, la care totul se întoarce:
Sine originară, ce trăieşte în mine
spre Tine tind eu.
Pace – pace – pace – AUM

„În dureri îţi vei naşte copiii" [Nota 72] este zicerea simbolică ce se referă păşirea înainte a omenirii prin reîncarnare, a cărei înnobilare este cucerită prin suferinţă.

Omul se eliberează pe sine şi eliberează fiinţele luciferice prin adevărata cunoaştere a lui Christos: prin înţelepciunea care vrea să înţeleagă o dezvoltare a Pământului cu Christos în ea. Dar numai prin conştienţa care vrea să-l *cunoască* pe Christos. Dacă omul se lasă eliberat inconştient, el nu contribuie cu nimic la eliberarea lui Lucifer.

Dumneavoastră puteți fi luminați prin Sfântul Spirit, noul Spirit. Acesta nu este niciun alt spirit decât acel spirit prin care Christos este înțeles. Lucifer este purtătorul făcliei acestei lumini, lumina lui Christos. El este spiritul care domnește asupra lojei celor doisprezece, în calitate de al treisprezecelea.

Manas este conștiență de sine spirituală ca atare și conștiența dumnezeiască, atunci când omul o unește cu Buddhi. Acest lucru îl poate doar omul care are născută Sinea superioară. În AUM este ascuns acest lucru:

A – este Atma
U – este Buddhi
M – este înțelepciunea care conduce Sinea superioară la AUM.

Oră esoterică
Hamburg, 11 februarie 1907
Însemnarea A

Logos. Majoritatea oamenilor de-abia dacă știu mai mult despre asta, decât faptul că în cuvântul Logos sunt cinci litere. A vorbi despre aceste entități înalte, cei trei Logoi, este la oameni adesea doar o vorbărie diletantă. Pentru a privi în lumea celor trei Logoi este necesară o înțelegere pregătitoare cuprinzătoare. Dar oamenii cred adesea că ar putea înțelege mai întâi ceea ce este preaînalt. Adesea se vorbește în scrieri teosofice despre Logoi drept țesătura de viață a lumii. O astfel de înțelegere poate fi doar sărăcăcioasă față de cea către care trebuie să ne ridicăm dacă vrem să ne apropiem de lumea celor trei Logoi. Pentru a ajunge la o anumită înțelegere a ceea ce se vrea să se spună prin Logoi, trebuie ne ținem în fața sufletului odată începutul Evangheliei după Ioan: [Nota 73] „La începutul primordial a fost Cuvântul – Logosul –, și Cuvântul era la Dumnezeu, și Dumnezeu era Cuvântul. Totul s-a făcut prin acesta și fără acesta nu a devenit nimic din ce a fost creat." Dacă lăsăm să răsune acestea în sufletul nostru, atunci presimțim că se atinge ceva sublim.

Dacă ne aducem aminte de ceea ce se spune despre dezvoltarea Pământului nostru, atunci știm că Pământul nostru s-a

dezvoltat dintr-o altă planetă, vechea Lună. Pe vechea Lună erau toate entităţile altfel, chiar şi starea Lunii era altfel decât starea actuală a Pământului nostru; ea nu era densă, ci în stare apoasă. Înaintea stării lunare era Soarele însuşi întruparea Pământului nostru, iar tot aşa înaintea sa a fost starea de Saturn. Astfel a străbătut Pământul nostru trei întrupări. Cum se raportează acum Soarele actual la acea planetă care înaintea stării de Lună era starea de Soare a Pământului nostru? A avut loc un avans. Soarele, care astăzi este o stea fixă, era înainte planeta Soare. Cele mai bune forţe şi entităţi s-au separat de această planetă Soare, iar cele care erau mai puţin înalt dezvoltate s-au dus apoi cu Luna mai departe, au venit pe Pământ şi au parcurs dezvoltarea lor pe Pământ. Din fiecare planetă se produce cândva o stea fixă.

Pământul nostru nu este doar un corp mort, el este o fiinţă însufleţită. Sufletele care sunt încorporate în cele trei regnuri ale naturii, sufletele omeneşti şi chiar fiinţe spirituale mult mai înalte sunt legate de Pământul nostru.

Când o planetă se dezvoltă şi devine o stea fixă, urcă mai sus şi entităţile care sunt întrupate pe această planetă. Cele mai bune forţe şi entităţi ale Soarelui anterior au devenit steaua fixă Soare. Când Pământul nostru va fi parcurs starea de Jupiter, iar în calitate de Venus va fi aproape Soare, atunci şi entitatea noastră umană va fi asemănătoare cu entităţile preaînalte care locuiesc astăzi pe Soare. Şi ce va deveni atunci un soare? Dintr-un soare se naşte un cerc zodiacal. Când un soare şi-a atins starea de maturitate, atunci se alcătuieşte formaţiunea pe care o numim Cerc zodiacal. Chiar şi un Cerc zodiacal ia naştere şi trece. Dinspre un Cerc zodiacal în jos acţionează entităţi şi mai grozave, mai preaînalte decât dinspre un soare. Soarele care astăzi îşi trimite razele asupra noastră va lumina cândva în jos în calitate de stele ale unui nou Cerc zodiacal. Fiinţe creatoare în dezvoltarea cea mai înaltă vor fi fiinţele spirituale ale acestui nou Cerc zodiacal: suflete creatoare.

Dacă privim asupra evoluţiei omeneşti, vedem şi organele care se atrofiază, care se află la sfârşitul evoluţiei lor, în schimb şi altele care se află de-abia la începutul evoluţiei lor; inima şi laringele se a: de-abia la începutul evoluţiei lor. Inima va fi în viitor

un muşchi volitiv. Această evoluţie are loc prin aceea că Pământul se transformă în acelaşi timp dintr-o planetă într-un soare. Şi ce poate astăzi laringele nostru? El poate să răspândească gândurile sufletului nostru prin cuvânt rostit, în mediul înconjurător. Gândurile sunt mai întâi în interiorul sufletului, apoi ele se transformă prin rostirea cuvântului în vibraţii ale aerului; gândirea umană se încorporează în aer drept mişcare. Acesta este numai începutul unei dezvoltări. Se va atrofia ceea ce slujeşte astăzi drept organe ale reproducerii, iar laringele va deveni noul organ de reproducere. Aşa cum omul astăzi îşi întrupează gândurile în mişcările aerului în cadrul vorbirii, tot aşa va produce mai târziu fiinţe asemănătoare sieşi prin noul organ de reproducere, laringele. Cu cuvântul care răzbate din el, laringele va emite creator urmaşi umani. Acest lucru va apărea când Pământul se va transforma din planetă în stea fixă şi din stea fixă în Cerc zodiacal. Atunci va vorbi omul înspre interiorul lumii, iar cuvântul va fi creator. Aşa a luat naştere şi lumea noastră. Entităţi care au parcurs lumi anterioare, încă înainte ca Pământul să fi fost Saturn, au emis încoace cuvântul creator, pe când Pământul se afla la începutul evoluţiei sale. Cu totul literal trebuie considerat: „La început a fost Cuvântul." Omul va fi el însuşi, la sfârşitul evoluţiei, un Logos creator. El va fi o fiinţă care creează prin intermediul Cuvântului. El a reieşit dintr-un Logos creator, iar mai târziu va fi el însuşi un Logos creator.

Noi vorbim de trei Logoi, de ceea ce noi numim Treimea. Cuvântul creator, acesta e al treilea Logos.* El este sunetul lumii, care sună prin lume dinspre entităţile care prin Cuvânt au devenit creatoare. Există puteri şi mai înalte, mai măreţe, aceasta e lumina creatoare. Omul va fi şi el cândva o fiinţă luminoasă. Căldura ridicată la un grad mai înalt devine lumină. (Toată căldura este jertfă!) Omul va fi în viitorul îndepărtat nu doar „sunet", ci el se va transforma într-o entitate ce luminează strălucitor, care este lumină. Acea entitate măreaţă, ce este creatoare pentru lumea noastră drept al doilea Logos, aceasta este lumina creatoare. Ceea ce trece prin univers drept revelaţia cea mai înaltă, aceasta este Aroma Lumii. Acesta este un principiu şi mai înalt al creaţiei decât Sunetul Lumii şi Lumina Lumii.

* Aici e posibil să fie vorba de o confuzie. Cuvântul creator este desemnat de obicei drept al doilea Logos; a se vedea însemnarea paralelă pentru această oră.

Sunetul Lumii este cel de-al treilea Logos. Lumina Lumii este cel de-al doilea Logos, iar Aroma Lumii este primul Logos. Acesta este cel mai înalt. Când ceea ce este creator în cel mai înalt grad se transformă în opusul său, atunci este distrugătorul. Aici avem opusul Aromei Lumii; atunci când în legendele populare îi este asociat dracului mirosul rău, asta vrea să sugereze faptul că se indică spre ființa distrugătoare a lumii.

Ceea ce rămâne mereu din om, ceea ce trece prin toate dezvoltările drept etern din om, acesta e numit în ocultism aroma spirituală personală a omului.

Sunetul Lumii ureche – auz În fizic Saturn		Lumina Lumii ochi – văz În eteric Soare		Aroma Lumii nas – miros În astral Lună
	simţire		gust	

* * *

Însemnarea B

Vreau să încerc să reţin câte ceva din ceea ce am auzit. Poate ca la recitire să devină apoi din nou viu, mai târziu, un ecou al celor trăite.

Mai întâi a încercat Steiner să ne introducă în mai mare profunzime în modul în care ar trebui să medităm. Cât mai imaginativ ar trebui să ne reprezentăm ceea ce spunem. Să nu stăm să cugetăm despre cuvânt, căci atunci aflăm numai ceea ce ştim deja, ci trebuie să privim cuvântul, să ne adâncim în el. Atunci el ne va spune treptat ceva. Prin exerciţii, le pregătim fiinţelor divine superioare de deasupra noastră şi maeştrilor, fraţilor noştri mai bătrâni, posibilitatea de conduce înspre interiorul nostru curenţii de viaţă ce străbat lumea. Acesta este scopul exerciţiilor.

Mai strălucitor decât Soarele ...

Retrospectiva: Memoria suferă la început la exerciţii. Dar să nu fie teamă: aceasta e doar o trecere. Apoi putem să privim înapoi. De la cele trăite să învăţăm, fără regret. Mai precis, regretul ar fi un

fel de egoism, vanitate, mândrie. Ne-ar plăcea mai mult să fim mai b decât suntem. Acest sentiment trebuie să-l deconectăm cu tot timpul retrospectivei. Prin acest exerciţiu consecvent, conştiincios îi creăm maestrului un organ de care are nevoie pentru a acţiona în noi.

Dacă mergem printr-o zonă şi ajungem la un punct de respiro şi vrem să privim asupra drumului pe care l-am parcurs, atunci putem face asta în două moduri: putem să închidem ochii şi să ne aducem aminte de tot ce a trecut pe lângă noi pe parcursul drumului. Sau putem să ne răsucim şi să privim înapoi. Aceasta merge pe plan fizic. În spaţiu cunoaştem acest lucru fizic, dar nu în timp. Ceea ce trebuie să învăţăm este de a citi Cronica Akasha, memoria naturii. Este păstrat aici tot ce am făcut.

Despre cei trei Logoi

Dacă vrem să ajungem la o înţelegere corectă a acestora, atunci trebuie să ne facem o reprezentare senzorială, fără speculaţii. Primul Logos este Aroma Lumii, mireasmă din care aroma terestră este doar o slabă copie. Înăuntrul acesteia s-a revărsat al doilea Logos, lumina („Eu sunt Lumina Lumii", literal vorbind). Toată lumina vizibilă, chiar şi lumina Soarelui, este doar o slabă copie a luminii pe care al doilea Logos o emană. Al treilea Logos este sunetul, muzica sferelor. Despre sunet putem mai degrabă să ne facem o reprezentare, deoarece noi înşine avem sunetul, sunetul în vorbire, în sunetele care ies din laringele nostru.

Astfel instruiau vechii adepţi turanieni acum mii de ani pe Atlantida. Fiecare sunet are o semnificaţie şi posedă forţe magice. Vocala A, sunetul larg deschis, sunetul cuprinzător, al treilea Logos. Vocala estompată U – lumina despre care nu ne putem încă face o reprezentare, al doilea Logos. Şi consoana M, cea inexprimabilă, Aroma Lumii, primul Logos.

Oră esoterică
München, 1 iunie 1907
Însemnarea A

Dragii mei surori şi fraţi! Voi toţi vă aflaţi mai mult sau mai puţin avansaţi într-o instruire esoterică. Despre fiinţa unei astfel de şcoliri oculte vrem să ne lămurim astăzi. Esoteristul trebuie să fie

lămurit asupra faptului că el este înconjurat mereu de fiinţe invizibile, invizibile pentru omul obişnuit. Aşa cum, spre exemplu, păşim prin aer, tot aşa păşim mereu, oriunde ne-am întoarce, prin nenumărate fiinţe invizibile. Totul, tot ce ne înconjoară este expresia unor astfel de entităţi. Atunci când inspirăm, nu inspirăm doar aer, ci în acelaşi timp se revarsă o înaltă fiinţă spirituală, al cărei trup fizic este aerul, în interiorul nostru şi umple întregul nostru organism. La expirare se revarsă iarăşi această fiinţă din noi afară. Noi trebuie acum să devenim conştienţi de acest lucru la fiecare respiraţie, de faptul că o fiinţă divin spirituală îşi face intrarea în noi şi să ne fie clar că noi înşine vrem să devenim cândva o astfel de fiinţă. Fiinţa care este întrupată în aer se află mult mai sus decât noi astăzi, dar cu toate acestea se afla cândva aici, unde stăm noi acum şi va veni timpul în care şi noi ne vom fi dezvoltat atât de mult în sus precum aceasta.

Dacă acum suntem într-o şcoală esoterică, atunci rezultatul exerciţiilor trebuie să fie, în orice mod ar fi ele date [Nota 74], ca noi să dobândim o conştienţă vie a acestui spirit care se revarsă în noi. Ce anume rosteşte în noi „Eu”? Este curentul de aer inspirat. El creează sângele roşu în noi, iar doar de când sângele roşu străbate corpul nostru noi am învăţat să spunem „Eu”. Dar nu doar în aerul ce pătrunde înăuntru acţionează asupra noastră o fiinţă spirituală, ci şi peste tot în corpul nostru, în muşchi, nervi şi oase lucrează entităţi mai înalte. Dar pentru că noi cunoaştem acest fapt, nu suntem încă esoterişti. Dacă îmi spun: la inspirare pătrunde aerul în mine, atunci eu sunt un materialist. Dacă ştiu şi cunosc faptul că o entitate spirituală curge în interiorul meu odată cu curentul respiraţiei, atunci sunt un cunoscător, dar încă nu un esoterist. Dar când las să se reverse în mine plin de veneraţie fiecare curent de respiraţie, plin de veneraţie faţă de fiinţa divină ce îmi străbate organismul, atunci când un sentiment viu referitor la această entitate înaltă mă umple deplin, atunci sunt un esoterist.

Ce creează acum în mine acest spirit întrupat în aer? El pătrunde în aer, umplând întregul meu organism, astfel că în interiorul meu este format un trup de aer, înconjurat de oase, muşchi, tendoane şi aşa mai departe. De acest trup de aer trebuie

să devin cu totul conştient prin exerciţii, căci el este acelaşi care spune „Eu" în mine. Deci dacă ne facem exerciţiile în acest sens, atunci devenim tot mai liberi şi este ca şi cum s-ar ridica în noi un om cu totul nou. Atunci nu mai spunem „Eu" către oasele, muşchii şi tendoanele noastre, atunci ne simţim cu totul în acest trup de aer, în spiritul divinităţii întrupate în aer ne găsim Sinea noastră.

Dar ce face omul, de fapt, atunci când face exerciţii? Acest lucru trebuie să ne fie foarte clar. El trăieşte, atunci când exersează, aşa cum vor trăi în viitor cândva toţi oamenii. În timpul exerciţiilor sale, esoteristul se află într-o stare din viitor a omenirii. În viitor vor respira toţi oamenii precum esoteristul în timp ce face exerciţii de respiraţie, dar ei o vor face doar în anumite condiţii. De-abia într-un viitor şi mai îndepărtat va fi pentru toţi oamenii natural să respire în acest fel. Dar atunci corpul omului va fi devenit cu totul şi cu totul altfel. El va fi în aşa fel, încât va fi cu totul natural să respire aşa cum o face acum esoteristul uneori. Ceea ce face elevul esoterist este aşadar, de fapt, o anticipare a ceea ce se va întâmpla mai târziu. Este, într-un anumit sens, încă neactual. Corpul fizic nu este încă adaptat la aceasta. Esoteristul se grăbeşte, aşadar, înaintea timpului său şi creează înspre viitor.

Dar numai datorită acestui lucru este posibil un progres. Niciodată nu ar putea să se dezvolte Pământul nostru mai departe, dacă nu ar exista oameni pe el care ar trăi deja aşa cum o va face cândva, într-un viitor îndepărtat, întreaga omenire. Dacă nu ar fi nimeni pe Pământ care să vrea să facă exerciţii esoterice, atunci Pământul ar trebui să se solidifice tot mai mult. Desigur că toţi oamenii lucrează în Devachan la restructurarea Pământului. Dar dacă acum cei întrupaţi pe Pământ s-ar strădui numai să menţină totul aşa cum e acum, şi în acelaşi timp cei ce trăiesc în Devachan ar vrea să restructureze Pământul, atunci nu ar exista niciun fel de armonie între acţiunile din cele două părţi. Oamenii de pe Pământ ar ajunge să aducă Pământul la osificare şi înţepenire totală, iar prin acţiunea celor din Devachan, care vor să restructureze Pământul rigid, Pământul s-ar sfărâma în final şi ar fi distrus. De aceea fiecare esoterist trebuie să fie clar conştient despre ce fel de

îndatorire sfântă îndeplineşte el pentru progresul omenirii, atunci când face exerciţii esoterice.

Ca atare, este totuşi o contradicţie faţă de condiţiile actuale, dacă esoteristul trăieşte aşa cum poate fi natural de-abia în viitor. Dar numai datorită acestui fapt este posibil un progres. În permanenţă trebuie omul să folosească acel trup care este tocmai cel natural şi posibil conform stadiului de dezvoltare. O fiinţă care aparţine, conform evoluţiei sale spirituale, de Jupiter sau de Venus, trebuie totuşi, pentru a rămâne printre noi, să se folosească de trupul fizic pe care îl avem cu toţii. Dar, în spirit, el duce o viaţă care aparţine de un viitor foarte, foarte îndepărtat şi poartă astfel această stare din viitor treptat în interiorul nostru, face posibil ca acest viitor să fie atins de noi.

Acuma ar putea cineva zice: Dar, oare, oamenii nu ar putea să parcurgă şi pornind din ei înşişi, fără şcoală esoterică, o astfel de evoluţie? Cu siguranţă că ar putea. Căci fiecare om va ajunge, spre exemplu, pe parcursul evoluţiei sale la o transformare a procesului de respiraţie. Dar asta e ca şi cum cineva ar spune: Eu vreau să învăţ matematică pornind cu totul din mine, fără învăţător. – Ar trebui atunci, bineînţeles, să renunţe şi la orice manual. Desigur că ar învăţa şi aşa matematică, dar ar avea nevoie cam de 3000 de ani pentru învăţa ceva ce ar putea învăţa cu ajutorul unui învăţător în cinci luni.

În sine ar fi foarte bine posibil, ba chiar cu siguranţă, ca tot ceea învaţă omul drept exerciţii esoterice să găsească şi singur. Căci exerciţiile sunt chiar toate fundamentate în natura umană. Doar că oamenii nu ar avea nevoie pentru asta de 3000 de ani, ci de multe sute de mii de ani. Scurtată trebuie să fie calea prin şcolile esoterice. Ele nu au alt scop. Prin faptul că omul face astfel de exerciţii esoterice, el creşte spiritual înspre viitor, el trăieşte în sine ceea ce va fi cândva în viitor, iar ceea ce trăieşte el în acest fel este ceea ce noi cunoaştem drept lumile superioare. Ele reprezintă stări din viitor ale omenirii. În fiecare clipă trebuie, aşadar, să fim conştienţi de sarcina noastră sfântă, la fiecare respiraţie să simţim divinitatea care curge înspre interiorul nostru. Ea se revarsă în noi atunci când inspirăm, dar la expirare noi îi ucidem trupul prin faptul că facem

aerul inutilizabil. Însă exerciţiile noastre ne învaţă treptat să expirăm aerul din nou la fel de curat pe cât l-am inspirat. Cine nu vrea să înveţe acest lucru prin exerciţii, acela va putea ajunge şi la aceasta cândva în mod natural, dar mai trebuie să aştepte până ce în viitor trupul omenesc va fi transformat în aşa fel, încât o astfel de respiraţie va rezulta aşa de natural, cum este la constituţia actuală a trupului modalitatea actuală de respiraţie.

Aerul se revarsă astăzi înăuntru şi în afară din noi şi transformă sângele consumat într-unul folositor. A fost întotdeauna aşa? Nu. A existat un timp în care ceea ce este astăzi căldura sângelui nostru încă nu era în noi, ci se revărsa tot aşa înăuntrul şi în afara organismului nostru ca aerul în ziua de azi. Aşa cum astăzi spiritele aerului ne străbat cu undele lor, aşa făceau atunci spiritele focului. Căldură inspira şi expira omul pe atunci. Şi aşa cum sub influenţa spiritelor aerului s-a putut forma sângele roşu, aşa se revărsa atunci, pe când spiritele focului lucrau în organismul nostru, o altă substanţă drept sevă de viaţă prin toate fiinţele: laptele. Ceea ce astăzi curge drept lapte în toate fiinţele care îşi alăptează puii este o rămăşiţă din acele timpuri. Doar că astăzi funcţiile din trupul omenesc ce au de-a face cu laptele, sunt conduse de alte spirite.

Pe când tânăra omenire începea să se formeze pe Pământ, de exemplu pe vremea Atlantidei şi a primelor rase ale maselor noastre popoare postatlanteene, atunci conducătorii care o îndrumau nu erau încă oameni, ci spirite de foc. Cu ei trebuie de aceea să şi intrăm mai întâi în legătură, în străduania noastră înspre înalt. Dar aşa cum şi acum mai este, că nu toţi oamenii se dezvoltă mai departe în mod egal, ci mereu rămâne o parte în urmă, aşa era şi atunci. O parte a spiritelor focului a rămas în urma celorlalte şi a format apoi o rezistenţă împotriva noii evoluţii. Deja îşi începuseră printre oameni spiritele aerului şi vântului acţiunea lor, preluând locul vechilor spirite ale focului, când li s-au pus în drum, împiedicându-le, spiritele decăzute ale focului. Legenda nordică i-a oferit poporului o reprezentare a fiinţei lor în legendele despre zeul Loki. El este un astfel de spirit decăzut al focului şi păşeşte duşmănos în faţa Asilor. El este cel care provoacă moartea lui

Baldur [Nota 75]. Wotan [Nota 76], cel adietor, este un zeu al vântului. Pe el îl simţeau vechile popoare nordice, atunci când auzeau vuietul furtunii, atunci când inspirau vântul în trupurile lor.

Aceste popoare nordice nu erau fără misterii [Nota 77]. Noi ştim cum rasa noastră postatlanteană s-a revărsat dinspre vest, dinspre vechea Atlantidă [Nota 78], spre est. Aşa cum înfloriseră în vechea Atlantidă şcolile de misterii, tot aşa s-au menţinut şi în noua rasă principală, aflată în formare. Patru sub-rase a dezvoltat mai întâi această a cincea rasă-principală sau rasă-rădăcină: în primul rând rasa indiană, în al doilea rând cea persană, în al treilea rând cea caldeeano-babiloniano-egipteano-semitică, în al patrulea rând cea greco-latină. Dar nu toate grupele de popoare provenite din Atlantida călătoriseră până în aceste teritorii către est. O parte a rămas în vest, în regiunile Europei de astăzi. Şi aceasta avea misteriile ei, care s-au dezvoltat mai târziu ajungând la ceea ce învăţăm să cunoaştem drept misteriile druizilor şi trottilor. Dar nu a rămas izolată această cultură occidentală de ceea ce se forma în Orient. Ceea ce creştea înflorind treptat a dezvoltat drept cea mai înaltă coroană, ceea ce stă la baza înţelepciunii Vechiului şi Noului Testament. Ca impact uriaş a venit acest lucru către vest şi s-a unit cu ceea ce se dezvoltase aici în linişte. Nespus de plin binecuvântare a fost acest impact.

Izvorul întregii acelei înţelepciuni a Orientului, cât şi a Vestului, acest lucru trebuie să ne fie clar, este Atlantida.

Atlantida era o ţară învăluită în mase dense de neguri de apă. Aceste mase dense de neguri de apă aveau o relaţie cu totul definită faţă de om. Omul de atunci simţea ceva în prezenţa lor. Ele făceau sufletul său receptiv pentru vorbirea dumnezeirii. În susurul izvoarelor, în foşnetul frunzelor, atlanteanul îl auzea pe Dumnezeu vorbindu-i. Iar când devenea solitar şi întors liniştit spre sine, atunci el percepea un sunet drept voce a lui Dumnezeu care îi vorbea. Atunci nu avea nevoie de legi şi porunci, Dumnezeu însuşi îi spunea ce ar trebui să facă. Iar acel sunet, care răsuna peste tot în Atlantida şi care rezona din inimile oamenilor în orele liniştite de solitudine, acesta a fost aşezat mai târziu în Egipt în semne, drept semnul Tau: T. Este aceasta şi forma originară a crucii.

Deci, dacă ne este acuma clar modul în care masele de neguri de apă realizau legătura cu divinul, în aşa fel încât omul putea să preia şi să înţeleagă cu totul nemijlocit înţelepciunea Dumnezeului său, atunci vrem să ne îndreptăm puţin privirea asupra apei care curge prin ţările noastre. Dacă vedem o picătură de rouă lucind în iarbă în strălucirea luminii din zori de zi, atunci inima e cuprinsă de evlavie. Iar această picătură lucitoare de rouă ne este un monument, un monument al acelor timpuri din Atlantida în care apa învăluia ca negură ţara, iar omul percepea în jurul său înţelepciunea divinităţilor.

Înţelepciunea Atlantidei se întrupează în apă, în picătura de rouă. Tau [„rouă", în 1b. germană – nota trad.], cuvântul nostru german Tau nu este nimic altceva decât acel vechi sunet atlantean. Aşa vrem să privim cu veneraţie şi devoţiune fiecare picătură de rouă care clipeşte pe firul de iarbă, drept moştenire sfântă a acelor timpuri în care legătura dintre oameni şi divinităţi încă nu era ruptă. Semnul Tau, vechiul semn al crucii, se numeşte în latină „crux". Şi cum se numeşte „Tau", picătura de rouă în latină? „Ros". „Ros-crux" este crucea noastră cu trandafiri.

Acum recunoaştem adevărata sa semnificaţie. Este acel Tao al Atlantidei, înţelepciunea Atlantidei, care astăzi ne străluceşte în picătura de rouă. Nimic altceva nu vrea să ne spună crucea cu trandafiri [Nota 79]. Este un simbol pentru viaţa nouă, care în viitor va înflori în mod spiritual.

În acest fel a rămas pentru rasa noastră nordică o corelaţie strânsă cu vechea Atlantidă. Altfel a fost pentru acele rase care călătoriseră către est şi s-au dezvoltat până la cele patru sub-rase ale indienilor, perşilor, egiptenilor, greco-romanilor. Ele au parcurs o evoluţie autonomă. Dar există o lege în lumea spirituală, că acea rasă ce s-a străduit în sus o vreme autonom trebuie să piară, dacă nu primeşte din nou o intervenţie din acele regiuni din care a pornit, care fuseseră ţara ei mamă. Astfel că a fost necesar pentru înalta cultură orientală să primească o intervenţie din regiunile noastre, să se contopească cu cultura spirituală care se formase în ţările noastre în linişte.

Acea individualitate spirituală înaltă, care a cunoscut acest lucru, a fost Christian Rosenkreutz [Nota 80]. El a fost cel care, în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea, a desfăşurat marea lucrare de a contopi cultura spirituală a Orientului cu cea a Occidentului. El a trăit mereu printre noi şi mai este şi astăzi la noi în calitate de conducător în viaţa spirituală. Cultura spirituală a Orientului, aşa cum se prezintă ea drept înflorirea supremă a înţelepciunii orientale în Vechiul şi în Noul Testament, el a adus-o în armonie strânsă cu înţelepciunea veche, provenind din Atlantida.

Aşa ne-a dat el creştinismul în forma în care fusese deja pregătită şi introdusă de acel misterios „Necunoscut din Oberland" care a venit la Johannes Tauler [Nota 81]. „Oberland" [„Ţara de Sus", în lb. germ. – nota trad.] înseamnă lumea spirituală, Împărăţia Cerurilor. Acea individualitate spirituală ce se ascundea în „Necunoscutul din Oberland" nu era nimeni altcineva decât Maestrul Iisus însuşi, în al cărui trup trăise cândva Christos pe Pământ. Şi el se mai află la noi în ziua de astăzi.

Maestrul Iisus şi Maestrul Christian Rosenkreutz [Nota 82] ne-au pregătit două căi pentru iniţiere, calea creştin-esoterică şi cea creştin-rosicruciană. Aceste două căi au existat mereu din timpul Evului Mediu. Dar tot mai mult a dispărut, odată cu apariţia materialismului, viaţa spirituală din conştienţa oamenilor. Odată cu sfârşitul secolului trecut, materialismul ajunsese atât de sus, încât omenirea, dacă era să nu piară, avea nevoie de o nouă intervenţie spirituală.

O singură personalitate s-a găsit, care prin predispoziţia ei psihică era capabilă să perceapă vocile maeştrilor. Aceasta a fost H. P.Blavatsky [Nota 83]. Atunci când şi-a început munca ei, nu erau însă pierdute încă toate tradiţiile oculte. În plus, existau [în Vest] numeroase frăţii care primiseră [păstraseră] cunoaşterea ocultă, dar într-o formă rigidă, osificată, fără viaţă vie. Aşadar atunci când H.P.B. şi-a scris *Isis dezvăluită*, aceste frăţii au insistat asupra faptului că asta ar fi chiar înţelepciunea lor, căci multe semne şi învăţături le erau cunoscute şi căutau în toate felurile să-i pună piedici în cale.

În acest fel a fost deranjată H.P.B. în cel mai rău mod să-şi desfăşoare munca ei în sensul esoterismului creştin, aşa cum fusese intenţia ei iniţială. Ea a trebuit, realmente, pe atunci să treacă prin lucruri îngrozitoare. Iar acele frăţii oculte au reuşit, într-adevăr, ca ea să îmbrace ceea ce a avut de spus în a doua lucrare, *Învăţătura ocultă*, într-o haină orientală. Chiar şi astăzi mai suntem obişnuiţi să avem majoritatea denumirilor contextelor oculte în limbaj oriental. Dar această formă orientală a adevărului nu este pentru noi, popoarele occidentale. Ea ar putea doar să ne frâneze şi să ne întoarcă de la ţelul nostru. Aici, în Vest se află popoarele care trebuie să formeze sâmburele pentru următoarele rase.

Aceasta trebuie dat ca răspuns real pentru ceea ce fusese făcut cunoscut drept glas al maeştrilor din Orient, acum câtăva vreme. Maeştrii noştri din Vest au vorbit *şi ei*, chiar dacă mai puţin zgomotos. Iar ceea ce au spus ei, asta vrem să ne scriem adânc în inimile noastre. Ei ne-au chemat să conlucrăm la viitoarea evoluţie a omenirii şi să stăm fermi şi să rezistăm în toate luptele care ne mai stau înainte; să ţinem ferm de ceea ce posedăm ca tradiţie vie, sfântă.

Această chemare trebuie să răsune tot mereu în sufletul nostru. Nimeni să nu creadă, însă, că ar exista vreo discordanţă între maeştrii Orientului şi cei ai Occidentului. Maeştrii trăiesc întotdeauna în armonie. Dar, cu toate acestea, s-a petrecut în ultima vreme o modificare profundă privitor la şcoala esoterică a Orientului şi cea a Occidentului.

Până acuma erau unite ambele şcoli într-un mare cerc sub conducerea comună a maeştrilor. Acum, însă, şcoala occidentală s-a făcut autonomă şi există în momentul de faţă două şcoli egale între ele: una în Orient, cealaltă în Occident; două cercuri mai mici în locul aceluia unul mare. Şcoala orientală este condusă de Mrs. Annie Besant [Nota 84], iar cine se simte atras în inima sa mai mult către ea, acela nu poate să mai rămână în şcoala noastră. Fiecare să verifice precis, pe ce cale îl conduce dorul inimii. La vârful şcolii noastre Occidentale se află doi maeştri: Maestrul Iisus şi Maestrul Christian Rosenkreutz. Iar ei ne duc pe două căi, calea creştin-esoterică şi cea creştin-rosicruciană. Marea Lojă Albă conduce toate

mişcările spirituale, iar Maestrul Iisus şi Maestrul Christian Rosenkreutz aparţin de ea.

Acesta ar fi răspunsul, realmente răspunsul dat la întrebările pe care probabil unii şi le-au formulat ca urmare a ultimelor evenimente [Nota 85].

Noi stăm în zorii *celei* de a şasea zile a creaţiei [Nota 86]. Noi trebuie să dezvoltăm din noi sub-rasa a şasea şi a şaptea. În noi se află deja viitorul, ca zori de zi. Cuprinzând acestea, preluaţi ceea ce vorbeşte Maestrul Christian Rosenkreutz către dumneavoastră. (Urmează citirea cuvintelor Maestrului [Nota 87].)*

* Probabil, „În spirit se afla germenele trupului meu…"

* * *

Însemnarea B

Întregul organism fizic al omului, această construcţie minunată a trupului fizic cu toate organele sale, cu oasele, nervii, sistemul endocrin, circulaţia sangvină, nu ar fi luat fiinţă niciodată, dacă nu ar fi lucrat asupra omului entităţi spirituale pe parcursul întregii dezvoltări a lumii. Şi acum mai lucrează entităţi spirituale în continuu asupra lui. Astfel de entităţi, care lucrau asupra configurării trupului omenesc, erau pe Lună spiritele focului. Acestea i-au cedat omului căldura lor pe Pământ; ea a trecut în sângele lui roşu, cald. Ele însele trăiesc acuma în aer. Iar când omul inspiră aerul, atunci el inspiră aceste entităţi înalte, dumnezeieşti. Ele sunt cele care au configurat Eul din om, prin aceea că s-au revărsat în el prin intermediul aerului Acest lucru ne este înfăţişat în cuvintele: „Dumnezeu i-a suflat suflarea vie în faţa sa, iar prin aceasta omul a devenit un suflet viu." [Nota 88] Divinitatea aerului sau a vântului este Iahve sau Iehova. Iahve înseamnă „cel adietor". Acelaşi lucru înseamnă numele Wotan. El este şi cel ce se învârtejeşte în furtună. El este divinitatea pe care o inspiră omul. Nu doar un proces fizic este procesul respiraţiei, ci şi un proces spiritual. El trebuie să ne devină un proces sfânt. Prin aceea că aerul pătrunde în noi, divinitatea îşi creează un trup fizic în noi. Acesta este constituit din ramificaţiile organelor respiratorii, care îi dau divinităţii un organ fizic, în care ea poate acţiona.

Noi trebuie să distingem între concepţia exoterică, materialistă, care vede în preluarea aerului doar procesul fizic de ardere; mai apoi ocultismul exoteric, care înţelege că în procesul respiraţiei lucrează divinitatea asupra omului; iar apoi ocultismul esoteric. Ocultism esoteric este atunci când percepem divinitatea în interior în timpul respiraţiei; când trăim entitatea divină în toate lucrurile.

Nu trupul fizic al omului este de considerat drept Eu al său, ci în aerul inspirat trăieşte Eul său. – Aerul pe care îl expirăm este aer ucigător, pe care divinitatea nu îl poate folosi. Prin aceasta, noi ucidem trupul acestei zeităţi. În viitor, procesul respiraţiei se va desfăşura în aşa fel, încât noi înşine vom transforma aerul în noi, încât noi înşine să efectuăm ceea ce efectuează acum lumea plantelor pentru noi. Încetul cu încetul se va modifica respiraţia omului. Toţi oamenii vor ajunge cândva să respire într-un cu totul alt mod. Dar pentru ca această stare din viitor să poată fi produsă, unii trebuie să înceapă deja de pe-acum să-şi transforme procesul respiraţiei. Dacă nu ar începe nimeni cu asta acum, atunci nici viitorul nu ar putea fi produs. Tocmai prin faptul că unii încep acum cu această transformare este posibil ca în viitor să existe oameni cu totul diferiţi. Noi înşine trebuie să producem acest lucru, pentru ca aceasta să fie posibil. Ceea ce cunoaştem şi exercităm în acest mod, aceasta este înţelepciune din viitor, nu doar înţelepciune străveche.

Dacă mergem înapoi într-un trecut îndepărtat al acestui Pământ, atunci condiţiile erau încă cu totul diferite. Pe atunci, omul trăia în Atlantida, o ţară neguroasă. Aerul era pe atunci străbătut de mase de apă şi de nori de negură. O amintire a acestui fapt exista la strămoşii noştri în povestirile despre Niflheim, Nebelheim [„Nebel"– negură, germană – nota trad.]. În acest aer saturat cu apă trăiau strămoşii noştri umani. Ei nu erau încă instruiţi despre lume în acelaşi mod în care suntem noi acum. Dar în apele care umpleau aerul locuia înţelepciunea însăşi. Ea răsuna către ei dinspre ape. Tot

ce aveau în natură în jurul lor avea pe atunci o vorbire perceptibilă de către oameni. În şopotul frunzelor, în foşnetul copacilor, în susurul pârâului, în adierea vântului, în duduitul tunetului, în clipocitul valurilor ei percepeau un sunet care le vestea înţelepciunea dumnezeiască. Din întreaga natură din jurul lor răsuna către ei un sunet. Acest sunet era înţelepciunea, cuprinsă în ape, desemnată prin Tao – T (crucea).

În limba noastră germană există şi un cuvânt pentru asta. Dacă privim picătura de rouă de dimineaţa, cum se adună pe inflorescenţe – numele „Tau" [rouă, în 1b. germană – nota trad.] este aceeaşi denumire precum cuvântul Tao pentru ceea ce le revelau oamenilor apele înţelepciunii. Cuvântul german „Tau" înseamnă aceasta. „Tau" se spune în latină „ros", iar cruce înseamnă „crux". Iar „roscrux" denumesc amândouă acelaşi lucru: semnul Tao, crucea, precum şi roua de pe plante. Aceasta este semnificaţia esoterică a semnului exoteric, pentru crucea încununată cu trandafiri.

Dinspre Vest spre Orient s-a deplasat după epoca Atlantidei un mare şuvoi de oameni. O parte a acestor mase de popoare a rămas în Europa Centrală, o altă parte a şuvoiului s-a deplasat până către Asia şi apoi spre sud. Din acestea provin popoarele culturale ale indienilor, perşilor, babilonienilor şi asirienilor, ale grecilor şi romanilor – primele patru sub-rase ale rasei-principale ariene. De la acestea a pornit mai întâi cultura. – Dar aceleaşi iniţieri care fuseseră introduse acolo existau şi în Europa Centrală la partea care rămăsese acolo. Şi acolo existau preoţi iniţiatori, care acordau o iniţiere corespunzătoare celei indiene, persane, egiptene şi greceşti. Aceştia erau trottii şi druizii.

Pentru ca evoluţia omenirii să poată continua, a trebuit ca după dezvoltarea primelor patru sub-rase să urmeze o nouă intervenţie. În cadrul popoarelor Europei Centrale mai exista amintirea despre timpurile vechii Atlantide, despre înţelepciunea Tao a vechiului Niflheim. Pentru ca acum să aibă loc un progres în evoluţie, a trebuit ca această veche înţelepciune atlanteană, înţelepciunea Tao, să se unească cu o altă înţelepciune, cu un curent care provenea din înţelepciunea orientală. Aceasta era

înţelepciunea Vechiului şi a Noul Testament, care fusese adusă prin Christos Iisus. Dacă nu ar fi venit această nouă intervenţie, atunci ar fi apărut o stagnare, iar omenirea s-ar fi îndreptat spre decădere. Aşa s-a unit înţelepciunea Vechiului şi a Noului Testament prin Christos Iisus cu înţelepciunea Tao atlanteană în Europa Centrală.

În anul 1459 a fost Christian Rosenkreutz cel care recunoştea necesitatea faptului că înţelepciunea Tao, unită cu creştinismul, trebuia să aducă noua evoluţie. El le-a adus oamenilor Europei Centrale înţelepciunea „Tau" sau Ros-crux, care se unea cu înţelepciunea Vechiului şi a Noului Testament.

Pe timpul lui Johannes Tauler trăia o personalitate ce este numită „Necunoscutul din Oberland". Această personalitate l-a instruit pe Johannes Tauler, care a predicat apoi atât de grozav, încât unii dintre ascultători rămâneau ca morţi. Individualitatea care a apărut în această personalitate (a „Necunoscutului din Oberland") era individualitatea Maestrului Iisus, care a condus mereu dezvoltarea Vestului, chiar dacă în ascuns. Împreună cu această individualitate a acţionat în Vest cealaltă individualitate-maestru: Christian Rosenkreutz. Ei sunt şi acum maeştrii Occidentului, care conduc în Europa Centrală evoluţia. O uniune frăţească o formează Loja Maeştrilor, dar munca este diferită, cea pe care o realizează pentru progresul omenirii. Aşa cum ceilalţi doi maeştri acţionează pentru Orient, aşa acţionează aceştia doi pentru Occident.

Dintre toţi învăţaţii din ultima treime a secolului al XIX-lea care trăiau pe atunci în Vest, niciunul nu era potrivit să-i mijlocească lumii noua intervenţie spirituală, care fusese recunoscută drept necesară de Marea Lojă Albă, pentru a proteja lumea Vestului de decăderea prin materialism. În H. P.B. maeştrii, însă, au găsit cel mai adecvat instrument pentru a-i aduce lumii noile învăţături, înţelepciunea ce trebuie să producă viitorul. H. P.B. a redactat înţelepciunea occidentală ce îi fusese dată atunci pentru început, în *Isis dezvăluită*. Aceasta este o lucrare importantă, care conţine mari comori ale celor mai mari adevăruri, dar ele sunt parţial prezentate ca într-o imagine deformată. De aceea H. P.B. nu a fost înţeleasă pe atunci în Occident.

Există şi în Occident mari frăţii oculte. Multe dintre ele nu au fost de acord cu ceea ce făcea H. P.B. S-a ridicat printre ei o masivă urmărire împotriva ei, din cauza căreia H. P.B. a suferit extrem de mult, despre care niciun om nu are habar. Aceste frăţii oculte voiau să transmită înţelepciunea ocultă doar în sens ortodox. De aceea s-au unit împotriva lui H. P.B. Aceasta voia să-i aducă Occidentului tocmai înţelepciunea viitorului. Dar, pentru că nu a fost înţeleasă, ea s-a îndreptat către Orient şi s-a lăsat inspirată de înţelepciunea Orientului, pe care a redactat-o în *Învăţătura ocultă*. Aceasta este înţelepciune orientală.La început ea ar fi trebuit, însă, să aducă tocmai înţelepciunea occidentală a viitorului.

Un răspuns trebuie dat la întrebările care au fost formulate privitor la apariţiile (maeştrilor) în Adyar [Nota 89]. Nu este deloc de datoria ocultistului să decidă dacă aceste apariţii au fost autentice sau nu. Mai puţin zgomotos decât maeştrii Orientului au vorbit maeştrii Occidentului. Chemarea acestora se îndreaptă către toţi cei din Vest, dacă vor să se alăture conducerii celor doi maeştri ai Occidentului.

Dacă am vrea să introducem *acea* înţelepciune a Orientului aici, să urmăm şcolirea orientală aici în Vest, atunci aceasta ar însemna pentru Vest decăderea. Noi avem nevoie de înţelepciunea viitorului, de şcolirea occidentală, ce ne este dată de aceşti doi maeştri.

Înainte, şcoala occidentală era doar ataşată de cea orientală, subordonată; acum însă cele două mai sunt doar legate frăţeşte, însă merg cu totul independente una lângă cealaltă. Şcoala occidentală nu-i mai este de acum subordonată celei a Orientului, ci coordonată. Ceea ce este dat din însărcinarea maeştrilor Vestului prin mine merge independent alături de ceea ce Mrs. Besant instruieşte din însărcinarea maeştrilor Orientului.

În vest există de acum înainte şcolirea creştin-esoterică şi cea creştin-rosicruciană. Prima educă prin sentiment, cealaltă prin raţiune. Rasele aflate pe moarte, din Orient, mai au încă nevoie de şcolire orientală. Şcolirea occidentală este cea pentru rasele viitorului.

* * *

Însemnarea C (extras)

Chiar şi maeştrii trebuie, pentru a duce mai departe evoluţia, să se afle în trup fizic. Maestrul pentru zorii celei de-a şasea zile este Christian Rosenkreutz. Iisus din Nazareth, Christian Rosenkreutz. Dacă încercăm să preluăm aceasta în simţirea noastră şi să o lăsăm să devină emoţie, atunci vom înţelege că trebuie să existe o şcoală esoterică a Occidentului şi una a Orientului. Echivalente stau ele una lângă cealaltă. Fiecare îşi are proprii ei doi maeştri: Mahatma K(uthumi) şi Mahatma M(orya); Maestrul Iisus din Nazareth şi Maestrul Christian Rosenkreutz. Pe una din aceste şcoli o conduce doamna Besant, pe cealaltă dr. Steiner. O decizie însă, spre care dintre ele vrea fiecare să se îndrepte, trebuie să fie luată.

* * *

Însemnarea D

Picăturile de rouă sunt o amintire a apelor din poala originară dumnezeiesc-spirituală din care este născut omul, iar în acelaşi timp a botezului, ce este un botez de rememorare a acestor ape. Fiecare picătură de rouă în parte ne este un monument, o ultimă rămăşiţă a acestei conexiuni divine.

„Tau" şi Tao este acelaşi lucru. – În Tao simţeau sufletele noastre cândva această aşezare în dumnezeiesc. Noi am coborât în materie; din el ne-am curăţit iarăşi de această materie, astfel că am devenit transparent de clari precum picătura de rouă. Când trupul astral va fi devenit sufletul de diamant (a se vedea *Stimme der Stille* [Nota 90] — *Glasul liniştii*), atunci vom urca în cele trei triunghiuri, vom primi cuvântul creator divin care odihneşte în I.A.O. Noi primim atunci pâinea vieţii Buddhi, principiul lui Christos, care este exprimat în crucea de aur (aurul este culoarea pentru Buddhi). În acelaşi timp se petrece transformarea, ce se află în Cina cea de Taină, în Sfântul Graal drept ideea cea mai profundă. Focul sângelui, devenit nesfânt, devine iarăşi sfânt, curat şi cast. El devine iarăşi de natură vegetală [Nota 91].

Iar dacă acţionăm în întreaga roată a vieţii, adică dacă voinţa noastră acţionează în voinţa lumii, ce conduce evoluţia, dacă ne-am

cufundat propria noastră voinţă în voinţa Tatălui – atunci ajungem la unirea cu Tatăl. Acest lucru este sugerat în roata vieţii.

În apele înţelepciunii – Manas
În cruce şi în trandafiri – Buddhi
În roata vieţii – Atman
I.A.O. îl conţine şi pe Christian Rosenkreutz
Tau – Ros – Crux

Oră esoterică
München, 6 iunie 1907
Însemnarea A

Trebuie să ne devină odată clar care sunt de fapt fundamentele pentru o şcolire esoterică şi care este de fapt fiinţa lor. Şcoala de care aparţinem noi este organizată în aşa fel, încât în ea se află diferite cercuri. Toţi cei care sunt nou-veniţi sunt „căutătorii". Cine avansează apoi mai încolo, ţine de „exersanţi". Iar la aceasta se alătură „şcolirea" propriu-zisă. În aceste trei cercuri se desface şcoala noastră [Nota 92]. Noi toţi am intrat în Şcoala Esoterică pentru a dezvolta anumite organe în interior, care ne fac capabili să trăim experienţa lumilor superioare înseşi. Cum dezvoltăm oare organe în noi? Toate organele noastre au luat naştere printr-o activitate anterioară a noastră. Vrem să ilustrăm acest lucru printr-un exemplu: A existat un timp, în care noi toţi nu aveam încă ochi. Pe atunci, omul se deplasa plutind-înotând printr-o mare originară apoasă. Pe atunci, el avea pentru orientare un organ care astăzi este prezent doar ca rudiment. Acesta este aşa-numita glandă pineală [Nota 93]. Ea se află în mijlocul capului [sub calota craniană], răsfrântă puţin înăuntru. La anumite animale ea se poate vedea dacă este ridicată calota. Cu acest organ, omul preistoric putea să perceapă dacă se apropia de un lucru folositor sau dăunător. Înainte de toate, însă, acesta era un organ pentru perceperea de căldură sau răceală. Când lumina pe atunci Soarele asupra Pământului, omul nu putea realmente să-l vadă, dar glanda pineală îl atrăgea în locurile mării apoase unde soarele încălzea apa. Iar această căldură îi dădea un sentiment de mare beatitudine. În astfel de locuri ale apei rămânea omul multă vreme şi ajungea

până departe, aproape de suprafaţă, astfel că razele de soare îl puteau atinge. Şi prin aceasta, pentru că razele de soare cădeau direct pe corpul său, erau formaţi ochii noştri de astăzi. Două lucruri erau, aşadar, necesare pentru ca să ia naştere ochi: o dată, soarele trebuia să lumineze, pe de altă parte însă şi oamenii trebuiau să înoate înspre locurile încălzite de soare şi să se expună la soare. Dacă oamenii de atunci nu ar fi făcut acest lucru, ci şi-ar fi spus: eu vreau să dezvolt doar ceea ce se află deja în mine –, atunci ar fi putut, într-adevăr, să dezvolte o glandă pineală din ce în ce mai mare, o monstruozitate de organ, dar ochi nu ar fi căpătat niciodată.

Întocmai aşa trebuie să ne reprezentăm lucrurile la dezvoltarea ochilor spirituali. Nu trebuie să spunem: Aceia superiori se află deja în mine, trebuie doar să îi dezvolt. – Nici acei oameni nu puteau să dezvolte din ei soarele, dar puteau să dezvolte acele organe pentru a-l vedea. Tot astfel şi noi puteam doar să configurăm organele pentru a vedea soarele spiritual, lumile superioare, dar nu puteam să dezvoltăm soarele din noi. Şi niciodată nu am putea să dezvoltăm organele din noi dacă, pe de o parte, nu luminează asupra noastră soarele spiritual, iar, pe de altă parte, noi nu ne grăbim să ne expunem la el, pentru ca el să ne poată lumina. Locurile în care pentru noi străluceşte soarele spiritual, acestea sunt şcolile esoterice, iar toţi cei ce se simt impulsionaţi să vină în şcolile esoterice sunt luminaţi de razele lui, dacă se comportă corespunzător îndrumărilor şcolii.

Fiecare organ ce a avut un trecut va avea şi un viitor. Chiar şi glanda pineală va deveni în viitor din nou un organ important. Iar cei care sunt în şcolile esoterice lucrează deja de pe acum la configurarea ei. Exerciţiile pe care le primim nu acţionează doar asupra trupului astral şi a celui eteric, ci şi asupra glandei pineale. Iar când acţiunea devine foarte pătrunzătoare, atunci ea porneşte de la glanda pineală înspre vasele limfatice şi de aici în sânge. Dar nu doar cei care efectuează acum exerciţii oculte vor avea în viitor o glandă pineală dezvoltată, ci toţi oamenii. Iar la acei oameni care se vor constitui în rasa malefică, ea va fi un organ pentru cele mai rele şi îngrozitoare impulsuri şi va fi atât de mare, încât va constitui

cea mai mare parte a trupului. Aşa cum multe muşte se văd de la distanţă ca roi de muşte, tot astfel, deoarece atâtea corpuri umane de gen glandular se vor preumbla pe Pământ, Pământul însuşi va putea fi văzut din cosmos ca o mare glandă. La aceia, însă, care îşi configurează în mod corect glanda pineală, ea va fi un organ foarte nobil şi desăvârşit.

Acum vrem să privim mai îndeaproape exerciţiile care ne sunt date, cu gândul că aceste exerciţii sunt cele ce ne fac sufletele receptive pentru razele spirituale de soare.

Într-un fel ca o pregătire pentru exerciţiile oculte propriu-zise servesc cele şase exerciţii secundare. Cine li se dedică plin de seriozitate şi zel corespunzător, în acela ele produc acea atitudine fundamentală a sufletului care este necesară pentru a avea folosul corespunzător din partea exerciţiilor oculte.

1. *Controlul gândurilor*: Cel puţin cinci minute ar trebui să ne luăm timp zilnic şi să ne gândim la un obiect cât mai nesemnificativ, care nu ne interesa deloc înainte, în sensul să legăm într-o succesiune logică tot ce se poate gândi despre obiect. Este important să fie un obiect nesemnificativ, căci tocmai silinţa la care trebuie să ne supunem pentru a rămâne mult timp cu el este cea care trezeşte capacităţile latente ale sufletului. După câtva timp, observăm apoi în suflet un sentiment de stabilitate şi siguranţă. Acuma însă să nu ne închipuim că acest sentiment o să ne copleşească năvalnic. Nu, este vorba de un sentiment extrem de fin, de subtil, pe care trebuie să îl percepem ascultând cu grijă. Cei care afirmă că nu pot să perceapă nicidecum acest sentiment în ei, se aseamănă mai ales cu cei care pornesc pentru a căuta, printre multe alte obiecte, un obiect extrem de mic, de fin. Caută ei, dar numai aşa, pe deasupra, iar aici nu pot să găsească obiectul cel mic, ci îl trec cu vederea. Foarte liniştiţi trebuie să ascultăm în noi înşine şi atunci percepem acest simţământ, iar el apare anume în principal în partea anterioară a capului. Dacă l-am simţit acolo, atunci îl revărsăm cu gândul în creier şi în măduva spinării. Treptat avem impresia atunci ca şi cum ar porni raze de la partea frontală a capului până înăuntrul măduvei spinării.

2. *Iniţiativa acţiunii*: Pentru aceasta trebuie să ne alegem o acţiune pe care o gândim noi înşine. Cine a luat, de exemplu, drept exerciţiu de activitate udarea unei flori, aşa cum stă scris ca exemplu în îndrumări [Nota 94], acela face un lucru cu totul lipsit de sens. Căci o acţiune trebuie să apară din proprie iniţiativă, aşadar trebuie să fie gândită de noi. Atunci se poate observa curând o trăire la acest exerciţiu, ca şi cum: „eu pot să realizez ceva", „eu sunt capabil de mai multe decât până acum", „eu simt pornire spre acţiune". De fapt în întreaga parte superioară a corpului simţim acest lucru. Încercăm apoi să permitem acestui sentiment să curgă spre inimă.

3. *Înălţare deasupra plăcerii şi suferinţei*: îi vine, spre exemplu, cuiva să plângă. Atunci este timpul să facă acest exerciţiu. Se sileşte cu toată forţa ca acuma, de data asta să nu plângă. Acelaşi lucru şi despre râs. Să încercăm odată, când ne vine să râdem, să nu râdem, ci să rămânem liniştiţi. Asta nu trebuie să însemne să nu mai râdem de-acum încolo, dar trebuie să ne ţinem în frâu, să devenim stăpâni pe râs şi pe plâns. Iar dacă ne-am stăpânit de câteva ori, atunci simţim curând şi o trăire de linişte şi echidistanţă. Această trăire o lăsăm să curgă prin întregul corp, turnând-o din inimă mai întâi în braţe şi mâini, ca prin mâini să iradieze în fapte. Apoi o lăsăm să se reverse către picioare şi în final înspre cap. Acest exerciţiu cere o serioasă observare de sine, pe care trebuie să o desfăşurăm cel puţin un sfert de oră pe zi.

4. *Pozitivitate*: Trebuie să ştim să găsim în tot ce e rău sâmburele de bine, în tot ce e urât frumosul, şi chiar şi într-un răufăcător scânteia de dumnezeire. Atunci dobândim sentimentul ca şi cum ne-am extinde dincolo de pielea noastră. Este un sentiment că devenim mai mari, asemănător cu cel pe care îl are trupul eteric după moarte. Dacă percepem această trăire, atunci să o lăsăm să emane de la noi prin ochi, urechi şi întreaga piele, în principal prin ochi.

5. *Detaşare*: Trebuie să ne menţinem mobili, mereu să fim capabili să mai preluăm ceva nou. Când ne povesteşte cineva ceva ce considerăm improbabil, trebuie totuşi să rămână întotdeauna un colţişor în inima noastră în care să ne spunem: el ar putea totuşi să

aibă dreptate. – Acest lucru nu trebuie să ne facă necritici, căci putem verifica. Vine asupra noastră atunci un simţământ, ca şi cum din afară s-ar revărsa ceva asupra noastră. Acest ceva îl absorbim prin ochi, urechi şi întreaga piele.

6. *Echilibru*: Cele cinci simţăminte premergătoare trebuie acum aduse în armonie, dând atenţie egală fiecăruia dintre ele.

Aceste exerciţii nu e nevoie să fie făcute exact câte o lună. A trebuit doar să fie indicată o perioadă de timp oarecare. Contează în primul rând ca exerciţiile să fie făcute exact în această succesiune. Cine face al doilea exerciţiu înaintea celui dintâi, acela nu are niciun fel de folos din el. Căci tocmai succesiunea contează. Unii sunt chiar de părere că trebuie să înceapă cu exerciţiul al şaselea, cu armonizarea. Dar oare se armonizează ceva, când nu există nimic? Cine nu vrea să facă exerciţiile în succesiunea justă, aceluia nu-i folosesc la nimic. Ca şi cum cineva trebuie să facă şase paşi peste o punte şi vrea să facă mai întâi al şaselea pas, aşa de fără sens este să vrei să începi cu al şaselea exerciţiu.

Apoi, majoritatea dintre noi au primit o *meditaţie de dimineaţă*. Aceasta trebuie făcută dimineaţa devreme, la o oră pe care ne-o stabilim singuri şi pe care o respectăm cât mai strict cu putinţă. Ne adâncim atunci mai întâi în şapte rânduri. La unii dintre noi, ele sună după cum urmează:

În razele curate ale luminii
Străluceşte dumnezeirea lumii!
În iubirea curată faţă de toate fiinţele
Străluceşte dumnezeirea sufletului meu.
Eu odihnesc în dumnezeirea lumii.
Eu mă voi găsi pe mine însumi
În dumnezeirea lumii!

Trebuie acuma să nu speculăm la meditaţie despre aceste şapte rânduri, ci să trăim cu totul în ele. Destul de pictural trebuie să ni le reprezentăm. Aşadar:

În razele curate ale luminii.

aici ne simţim scăldaţi de revărsările de raze ale luminii, care pătrund din toate părţile asupra noastră, vedem lucirea lor cât de limpede ne este posibil.

Străluceşte dumnezeirea lumii!

ne reprezentăm că Dumnezeu este cel care se revarsă în aceste raze asupra noastră, căutăm să îl simţim şi să îl preluăm în noi.

În iubirea curată faţă de toate fiinţele

Străluceşte dumnezeirea sufletului meu.

Ne imaginăm cum lăsăm din nou razele dumnezeieşti, pe care le-am preluat, să se reverse iarăşi spre fericirea tuturor fiinţelor.

Rândurile de încheiere trebuie să trezească reprezentarea şi trăirea că am fi în întregime învăluiţi în razele dumnezeirii şi că în ele ne-am găsi pe noi înşine. Cel care vrea să-şi reprezinte acest lucru deosebit de imaginativ poate să-şi imagineze în final şi un copac pe care l-a îndrăgit şi la care se întoarce cu plăcere.

După aceste şapte rânduri, ne este dat un cuvânt sau o propoziţie [Nota 95] spre adâncire. Această concentrare asupra unei propoziţii sau a unui cuvânt, de exemplu „tărie", este foarte importantă. Acesta e un fel de lozincă, un cuvânt-forţă, care este adaptat cu exactitate la starea sufletească a fiecăruia în parte. Acest cuvânt îl vom lăsa să răsune în suflet cam în acelaşi fel în care lovim un diapazon. Iar aşa cum ascultăm cum răsună diapazonul, tot astfel trebuie ca, după adâncirea în cuvântul acesta, să-l lăsăm şi pe el să răsune în linişte în suflet, să ne dedicăm la ceea ce a fost provocat în suflet prin intermediul acestui cuvânt.

La sfârşit ne mai adâncim cinci minute în propriul ideal dumnezeiesc. De ce gen este idealul nu intră în consideraţie, este vorba doar de provocarea stării sufleteşti juste. Fie că ne gândim atunci la maestru sau la cerul înstelat, e tot una. Au venit şi ateişti care considerau că nu aveau niciun ideal dumnezeiesc. Dar li s-a putut arăta cerul înstelat, care îl sileşte pe fiecare să aibă un sentiment de veneraţie şi devoţiune.

Cine a început odată cu aceste exerciţii, acela ar trebui să rămână la ele şi nu să le întrerupă, atunci când nu îi convine. Trupul astral şi cel eteric se obişnuiesc curând cu aceste exerciţii, iar dacă nu le primesc, se revoltă. O întrerupere sau chiar o oprire definitivă este foarte periculoasă, în orice situaţie.

Importantă este şi *retrospectiva de seară*. Ea trebuie desfăşurată de la coadă la cap, pentru că trebuie să ne obişnuim cu modul de percepere al planului astral. Trebuie să ne reprezentăm la retrospectivă totul cât mai imaginativ posibil. La început se poate, bineînţeles, dacă am avut optzeci de trăiri semnificative, să nu le chemăm pe toate optzeci în mod imaginativ în faţa sufletului. Aici va trebui cumva să facem o selecţie înţeleaptă, până când în final întreaga viaţă a zilei se desfăşoară precum un tablou prin faţa noastră. Din nou contează aici mult mai mult acţiunile mici, nesemnificative, căci tocmai strădania este cea care trezeşte forţele sufletului.

* * *

Însemnarea B

Ceea ce avem de gând astăzi este o oră de instructaj, şi anume pentru discutarea unor fapte elementare ale esoterismului.

Distingem într-o şcoală esoterică între căutători şi exersanţi, şi tot astfel distingem între trepte către care urcăm. Voi toţi, dragii mei surori şi fraţi, sunteţi mai mult sau mai puţin căutători. Vreţi să deveniţi exersanţi. Trebuie acum să dezvoltaţi organe pentru aceste exerciţii, dar cum se întâmplă aceasta? Ceea ce este acum activitate la om, aceasta va deveni mai târziu organ. Ceea ce vă voi spune acum unii dintre voi au auzit deja, dar nu face nimic; auzirea repetată stimulează forţa ocultă.

Un organ care astăzi este atrofiat este glanda pineală. Ea a jucat înainte un rol foarte important. Această glandă pineală este înglobată tocmai sub calota craniană, puţin răsfrântă; ea a fost înainte organul prin care omul, în locul ochiului, care pe atunci nu exista încă, putea să perceapă, să simtă căldură. Prin acest organ, omul, care pe atunci mai plutea sau înota, se simţea atras în marea rece a lumii de locurile mai calde ce se aflau în ea, care erau luminate de Soare. Acolo, omul simţea un fel de beatitudine. Dacă fiinţele de atunci nu ar fi vrut să facă nimic altceva decât să-şi dezvolte ceea ce se afla în ei, adică glanda pineală, atunci ar fi devenit fiinţe cu o glandă pineală imensă, cu o monstruozitate de organ. Dar ei s-au lăsat conduşi de acest organ spre locurile calde, încălzite de soare din spaţiul lumii şi şi-au dezvoltat astfel ochii,

pentru care pe atunci aveau doar germenele. Căci activitatea devine mai târziu organ. Ei simţeau o stare de bine în aceste locuri calde, dar când ochii lor au privit pentru prima oară la soare, ei au simţit durere. Prin depăşirea acestei dureri şi-au cucerit oamenii capacitatea vederii. Aşa trebuie să faceţi şi voi cu exerciţiile date vouă, iar prin aceasta veţi dezvolta organele care vă conduc mai târziu în sus, spre lumile superioare. Nu în voi înşivă îl găsiţi pe Dumnezeu, ci trebuie să dezvoltaţi organele pentru a ajunge sus la El. Două căi vă sunt arătate pentru aceasta:

1. prin studiu înaintaţi;

2. prin aceste exerciţii, dacă nu sunteţi prea comozi pentru a le face cu răbdare şi perseverenţă.

Exerciţiile se împart într-o meditaţie de dimineaţă, într-o retrospectivă seara şi în acele exerciţii preliminare care vă sunt date tuturor. Cele şase trepte ale exerciţiilor secundare sunt de făcut în ordinea dată, căci numai în acest fel se dezvoltă forţă ocultă. Dacă am terminat cu cele şase luni, atunci începem iarăşi de la început. (Drept exemplu se spune că mergem peste un pod, cu o lungime de şase paşi, pentru a ajunge la un ţel. Nici acolo nu putem să facem mai întâi cel de-al şaselea pas, ci trebuie pe rând să facem cei şase paşi, la fel şi aici. Cel de-al şaselea pas le armonizează pe cele cinci dinainte; dacă am vrea să-l facem pe el mai întâi, atunci ar trebui să ne spunem: Oare se armonizează ceva acolo unde nu este nimic?)

Toată gândirea abstractă nu are niciun fel de valoare pentru dezvoltarea ocultă; gândirea în imagini este singurul lucru care are valoare aici.

Cele şase trepte ale acestor exerciţii secundare sunt următoarele:

Prima treaptă este controlul gândurilor,

A doua treaptă: iniţiativa acţiunilor,

A treia treaptă: depăşirea plăcerii şi suferinţei,

A patra treaptă se numeşte pozitivitate,

A cincea treaptă: detaşare,

A şasea treaptă: armonia celor cinci trepte.

1. *Controlul gândurilor*: Ne luăm pentru aceasta un obiect nesemnificativ, căci contează efortul care produce forţele interioare şi nu interesul nostru pentru obiect. Drept exemplu este dat: un chibrit, un ac de păr, un arc de oţel etc. Ne putem întreba: cum s-a format obiectul, din ce e constituit, cum este el produs, unde e el produs, cum ar fi dacă obiectul nu ar exista pe lume?

Cu cât mai mult trebuie să vă străduiţi şi să vă depăşiţi, cu atât mai bine este.

Este aceeaşi situaţie ca atunci, când a luat naştere ochiul! –

A susţine timp de cinci minute un obiect care nu ne interesează, acest lucru contează; ce bucuroşi sunteţi atunci când puteţi să-i daţi drumul.

2. *Iniţiativa acţiunilor*: Unii dintre elevii mei au făcut greşit acest exerciţiu, prin faptul că au efectuat exemplul dat, de a uda flori, în loc de a realiza o acţiune, aşa cum era de fapt gândit, pe care nu am face-o de obicei în viaţă; o acţiune scoasă de noi înşine din propriul suflet trebuie să fie. Utilitatea acesteia nu contează; ea nu trebuie să aibă loc din obligaţia faţă de condiţiile exterioare sau din bunătatea inimii, de exemplu, să-i dăruim zece pfenigi unui sărman, şi nici pentru că ar fi etică. Din proprie iniţiativă şi depăşire de sine trebuie să aibă loc, să fie o activitate care creează organe oculte.

3. *Depăşirea plăcerii şi suferinţei*: Trebuie să depăşim cu voinţa puternică, astfel ca bucuria sau suferinţa să nu ne tragă după ele. Trebuie să devenim, din cal, vizitiu (Platon) [Nota 96]. Dacă ne vine să plângem pentru ceva, atunci să ne stăpânim cu tot efortul şi să ne spunem: „Acum nu plângi". – Acelaşi lucru şi pentru râs. Toate acestea sunt gândite doar pentru un anumit timp din viaţă, drept exerciţiu pentru aproximativ o lună.

4. *Pozitivitate*: Ce e de înţeles prin asta e exprimat în următoarea legendă: Christos Iisus mergea cu discipolii săi în plimbare, când au văzut întins pe drum un câine care era deja foarte descompus. Discipolii s-au întors cu spatele plini de scârbă şi au zis: „O, ce animal hidos". – Christos Iisus s-a oprit însă şi a privit iubitor leşul şi a spus apoi: „Ce dinţi frumoşi are animalul!"–

Astfel, din toate, chiar din ce e mai urât, din ce e mai rău, dintr-un răufăcător, din neadevăr să scoatem şi să vedem frumosul,

adevărul, aceasta e pozitivitatea. Subtil a se observa pe sine însuşi, asta face parte de aici.

5. *Deschidere*: Deschişi suntem atunci când cineva ne povesteşte că un turn drept, vertical s-a înclinat peste noapte, să zicem, într-un unghi de 45 de grade, şi noi nu spunem atunci: „Nu, asta nu cred, asta e chiar imposibil." – Trebuie să formăm în noi sentimentul că nimic nu e imposibil.

6. *Să aducem armonie în cele cinci trepte*: Celelalte cinci trepte sunt premisa pentru această a şasea treaptă. Contează extraordinar de mult succesiunea. Nu este permis să vrem să facem al şaselea pas înaintea celorlalţi cinci primi paşi. Nu se armonizează nimic atunci când nu e nimic de armonizat!

În timp ce aceste şase exerciţii nu sunt legate de nicio oră anumită a zilei, doar că trebuie făcute zilnic aşa cum am descris, meditaţia trebuie efectuată mereu la acelaşi timp al zilei. Introducem meditaţia prin faptul că aşternem în faţa sufletului timp de circa două minute sentimentul de linişte. Treptat se va face remarcat un sentiment de linişte în întregul corp.

Oră esoterică
Kassel, 20 şi 27 iunie 1907

Elevul să se gândească mereu la principiul: Eu pot să aştept cu răbdare. – O strădanie nerăbdătoare nu duce înainte. Orişice ar face fiecare, îşi va arăta roadele în viitor. Această promisiune au făcut-o marii maeştri. Prima formulă trebuie să o mediteze elevul în fiecare dimineaţă la începutul zilei. Înainte trebuie să se detaşeze de orice grijă şi de orice gând. Când omul se ridică la începutul zilei, el vine din lumea astrală şi se simte recompus.* El va simţi linişte. Apoi prima meditaţie. Să nu ne gândim la cuvinte, ci doar să le lăsăm să se reverse în noi. Ele conţin forţe de cea mai înaltă factură, căci ele nu sunt alcătuite la întâmplare, ci cu cea mai înaltă înţelepciune. De meditat totul imaginativ. În final, retrospectiva. Nu privi înapoi la lucruri importante, ci, din contră, la cele neimportante, şi anume de la sfârşit către început. Rememorarea este podul pe care suntem conduşi către cronica nevăzută. Străzi, câmpuri, flori, pietre ş.a.m.d. le avem în aşa fel în retrospectivă,

încât fie că noi le chemăm înapoi în memorie sau ne uităm realmente înapoi asupra lor cu ochii. Acest lucru are loc în ordinea temporală anterioară. Dar există şi un alt fel de retrospectivă: ca şi cum desfăşurările de timp ar fi în spaţiu. Aşa-zisa memorie se pierde, dar ceva mai înalt este câştigat. Înapoi, pentru că în lumile superioare totul curge de la sfârşit la început, iar aşa este elevul de pregătit. Retrospectiva trebuie să aibă loc fără regret, pentru că regretul este egoism. – De văzut şi gândit totul în aşa fel încât să nu depindă de lumea senzorială; Luna de dinainte de închipuit în aşa fel, nu cu mijloace senzoriale, ci aşa încât un om, care consideră că materia este singurul lucru real, să spună că ar fi o fantezie.

Celălalt exemplu sunt cei trei Logoi: Sfântului Spirit este sunetul, Fiului este lumina, Tatălui aroma. Ele sunt mai limpezi în celelalte lumi. Iar aici sunt detaşate de lucruri, iar sunetul, lumina şi aroma lumii străbat spaţiul. Această primă imaginaţiune este modul prin care suntem conduşi la realităţile mai înalte. Aceasta este doar o scurtă redare.

* A se vedea, privitor la aceasta, orele din 3 şi 8 martie 1909.

Oră esoterică
Stuttgart, 15 septembrie 1907

Sunt printre dumneavoastră unii care fac deja de ani de zile exerciţii esoterice, precum şi unii care de abia acum încep cu aceasta. Ceea ce va fi spus astăzi este de importanţă pentru voi toţi. Dumneavoastră trebuie să vă gândiţi la faptul că personalitatea care vă vorbeşte se face cu totul un instrument de transmitere al acelor individualităţi superioare, pe care le numim Maeştri ai înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor.

Privitor la esoterismul către care tindeţi cu toţii, trebuie să vă clarificaţi foarte bine următorul lucru: este extraordinar de important ca omenirea să primească în aceste timpuri o intervenţie puternică de viaţă esoterică. Molime, epidemii de boli, războaie îngrozitoare s-ar dezlănţui printre oameni odată cu preluarea supremaţiei de către materialism, dacă omenirea nu ar primi o aprofundare pe plan spiritual, conform deciziei maeştrilor înţelepţi. Chiar dacă acum răspândirea vieţii spirituale este neapărat

necesară, chiar dacă trebuie să existe neapărat în ziua de astăzi esoterişti în număr mult mai mare decât până acum (au existat întotdeauna esoterişti), cu toate acestea ar fi cu totul şi cu totul greşit să vrem să facem propagandă pentru esoterism. Trebuie să existe esoterişti, dar nu toţi oamenii trebuie să fie esoterişti. Un exemplu foarte simplu ne poate clarifica acest lucru. Nu-i aşa, toată lumea are nevoie de pantofi, şi de aceea este necesar să existe pantofari. Cu totul greşit ar fi însă dacă cineva ar vrea să tragă din aceasta concluzia că toţi oamenii trebuie să devină pantofari. La fel de puţin trebuie să devină toţi oamenii esoterişti. Însă toţi cei care vor să devină dobândesc astfel sarcina de a răspândi teosofie în încarnarea aceasta sau într-una din următoarele încarnări şi să promoveze viaţa spirituală a oamenilor.

În toate timpurile au existat trei feluri de esoterişti. În trei moduri puteau să fie formaţi în şcolile de iniţiaţi. Cele trei moduri ale pregătirii sunt [Nota 97]:

1. Iniţierea
2. Clarvederea
3. Calitatea de adept

În vremurile dinainte, aceste trei moduri erau separate între ele destul de tranşant. Vrem acum, pentru a înţelege, să luăm din nou un exemplu din viaţa zilnică. Gândiţi-vă la o ţară în care nu există trenuri şi locomotive, şi închipuiţi-vă apoi că un locuitor al acestei ţări ar călători într-o altă ţară îndepărtată, unde există asemenea locomotive şi trenuri. Acest om este acum, privitor la locomotive şi trenuri, un iniţiat, iar când se întoarce acasă el poate să le povestească concetăţenilor lui ce a văzut. Dar prin faptul că a observat locomotivele şi trenurile şi că poate să povestească despre ele, nu e nici pe departe în stare să-şi construiască acum trenuri. Pentru a deveni inginer, e nevoie iarăşi de un studiu îndelungat. Tot aşa este cu iniţiatul şi cu adeptul. Iniţiatul a călătorit în ţara străină, în lumile spirituale, el ştie cum arată acolo şi poate să povestească despre ea, dar pentru a deveni apoi un adept, adică pentru a putea mânui el însuşi forţele spirituale pe care le-a privit în acţiunea lor, pentru aceasta e nevoie mai întâi din nou de o perioadă lungă, lungă de exersare în lumea spirituală. La unii iniţiaţi mai durează

un şir lung de încarnări până ce ajung la calitatea de adept, căci forţele lumii spirituale sunt mai greu de mânuit decât cele ale lumii fizice.

Odinioară era aşa, că iniţiaţii şi adepţii se completau reciproc în frăţiile esoterice în cel mai frumos mod în acţiunile lor. În ziua de astăzi, de exemplu, un inginer care ştie exact cum trebuie construită o maşină nu e nevoie nicidecum să poată construi el însuşi maşina. Pentru asta el are muncitorii săi. Iar muncitorii care se pricep nemaipomenit să construiască o maşină nu au nevoie să cunoască exact legile după care ea se alcătuieşte. Tot astfel, cineva ar putea fi un iniţiat şi să vadă şi să priceapă forţele şi legile lumii spirituale în domnia lor, dar el însuşi să intervină şi să configureze ceva folosindu-se de ele, nu ar putea.

Un al doilea gen de esoterişti erau clarvăzătorii. Ei nu mai pot fi distinşi în ziua de astăzi atât de clar de iniţiaţi, precum în vremurile din vechime. Pe atunci însă, clarvăzătorii formau un grup deosebit printre esoterişti. Vă puteţi cu toţii reprezenta faptul că pot exista oameni foarte deştepţi şi învăţaţi, care însă sunt destul de miopi. Poate că cineva chiar cunoaşte legile opticii foarte exact, şi cu toate acestea să fie miop, aşa că trebuie să se bazeze, atunci când face experimentele sale, pe cei care văd bine. El le poate apoi explica ulterior ce au văzut, căci ei singuri poate că nu ar putea să înţeleagă fără el. Tot astfel este şi cu *acei* iniţiaţi şi clarvăzători.

Iniţiatul nu trebuie să fie în acelaşi timp şi un clarvăzător, iar clarvăzătorul nu trebuie de la bun început să fie un iniţiat.Tocmai în vremurile vechi, despre care vorbim acum, se întâmpla foarte des că unii oameni nu puteau fi aduşi la clarvedere. Ei au devenit atunci iniţiaţi, adică au dobândit o totală perspectivă şi înţelegere pentru adevărurile şi legile spirituale, dar nu puteau să le vadă. Acuma, erau în aceeaşi frăţie cu ei şi alţii care erau clarvăzători, fără ca să fi putut înţelege în acelaşi timp ce vedeau. Ei le povesteau iniţiaţilor ceea ce vedeau, iar aceştia le explicau.

Adepţii, al treilea gen de esoterişti, erau apoi în stare să valorifice practic ceea ce era văzut de clarvăzători şi explicat de iniţiaţi.

O conlucrare cu totul minunat de frumoasă a existat în aceste frăţii dintre cele mai vechi. Aici domneau o iubire reciprocă şi o toleranţă, o încredere atât de mari, cum în ziua de astăzi nu mai e deloc posibil, ba chiar cum prea puţini oameni îşi pot reprezenta. Timpul nostru este mult prea egoist, neiubitor şi neîncrezător pentru ca aşa ceva să fie posibil. De aceea un iniţiat este astăzi întotdeauna într-un anumit grad şi clarvăzător, şi invers, ba chiar nici nu e posibil să formezi astăzi oamenii în alt fel.

Adânc fundamentată în condiţiile timpurilor noastre este însă şi situaţia în care calitatea de adept trebuie să se retragă aproape cu totul. Vremurile noastre egoiste nu sunt în stare să se folosească just de astfel capacităţi înalte. Nimeni nu se reţine mai mult în vremurile noastre decât adepţii. Şi chiar dacă ar vrea să intervină în rosturile oamenilor, adesea nu ar putea, deşi au forţa necesară şi ar putea să îi transmită omenirii atât de multe lucruri ce aduc binecuvântare.

Chiar în domeniul medicinei, care este cel mai rău cufundată în materialism, adepţii trebuie să privească adesea, am putea spune, cu inima sângerândă (dacă acest lucru ar mai fi posibil pe o treaptă de evoluţie atât de înaltă) cum mulţi, mii de sărmani bolnavi zac fără să li se poată da vreun ajutor. Dar chiar dacă vreun adept s-ar lăsa purtat spre a voi să ajute un bolnav, atunci ceea ce ar trebui el să facă ar contraveni atât de mult vremurilor de astăzi, încât cel puţin a doua zi ar fi închis la casa de nebuni, ba chiar s-ar indigna toţi medicii întregii lumi împotriva lui.

În general, în viaţa spirituală este aşa că cei mai înalţi adepţi şi iniţiaţi sunt cei mai reţinuţi. Cei mai înalţi adepţi intervin adesea doar de două ori la câteva sute de ani în rosturile popoarelor. Forţa lor este ca şi păstrată pentru ocazii foarte specifice. Căci există anumite lucruri pentru care omenirea încă nu este coaptă. Dacă s-ar vrea să-i fie date, atunci ar putea avea doar efect dăunător. Da, există anumite adevăruri supreme pe care nici voi, surori şi fraţi ai mei, nu puteţi încă să le primiţi. Dacă v-aş comunica un astfel de adevăr, atunci în puţine minute această încăpere ar fi goală. Anumite adevăruri omul de astăzi pur şi simplu nu le poate suporta încă, chiar dacă a atins deja o anumită treaptă în şcolirea esoterică.

Şi totuşi, acestea sunt tocmai adevărurile cele mai înalte, iar evoluţia dumneavoastră are scopul ca voi să le primiţi cândva. Dar cine le primeşte prea devreme, acela pierde pur şi simplu orice stabilitate în viaţă. Gândiţi-vă că deasupra unei prăpăstii adânci ar fi întinsă o punte îngustă. Câţi dintre voi ar putea trece dincolo fără să ameţească? Cu siguranţă nu toţi. Deci dacă acum cineva măsoară pe podeaua unei camere o fâşie îngustă de lăţimea punţii şi o însemnează cu culoare, atunci fiecare va merge cu uşurinţă pe ea, fără a se lăsa să cadă, să ameţească şi să devieze la dreapta sau la stânga de la fâşie. Şi, cu toate acestea, el nu execută în acest timp nimic altceva decât ce ar trebui să execute pe puntea îngustă care conduce peste prăpastie. Continuarea podelei la stânga şi la dreapta fâşiei înguste este ceea ce îi conferă siguranţă. Puntea

îngustă sau fâşia de podea este cea pe care păşim noi, oamenii. Continuarea fâşiei este lumea fizică, lumea simţurilor. Ea îi dă siguranţă omului, deoarece ea corectează în permanenţă gândurile, sentimentele noastre etc. greşite. Acum, să ne gândim că barierele lumii senzoriale ar fi căzut, atunci omul ar pluti într-adevăr în aer, fără niciun sprijin exterior. Aceasta este o trăire pe care fiecare trebuie să o parcurgă cândva.

Este nevoie atât de urgentă în timpurile noastre să se reverse tot mai multă teosofie în viaţă, şi se va întâmpla acest lucru tot mai mult şi mai mult în următorii ani. Tocmai în mediul dumneavoastră imediat se va putea observa acest lucru. Ca după pâinea zilnică vor tânji oamenii după teosofie. Căci adevărurile, aşa cum sunt răspândite după metoda rosicrucianistă, pot fi cu totul pricepute de înţelegerea obişnuită. Oamenii care nu pot să priceapă învăţăturile teosofice, aceia pur şi simplu nu vor să-şi pună suficient la lucru raţiunea.

Cu toţii ştiţi că inima omului se află de-abia la începutul evoluţiei ei şi că în viitor ea va fi un organ extraordinar de important. Acest fapt, însă, nu e nevoie să îl accepte nimeni doar pe încredere, ci poate fi recunoscut prin cea mai simplă observare şi cugetare. Noi distingem în corpul omenesc muşchii netezi şi muşchii striaţi. Toţi muşchii pe care omul poate să-i acţioneze volitiv sunt striaţi, toţi muşchii nevolitivi sunt netezi. Acum, însă, ca

o mare taină pentru știința de astăzi, inima este striată ca și mușchii volitivi, deși ea este totuși un mușchi nevolitiv. Acest lucru trebuie să ne spună faptul că inima, dacă acum nu este un mușchi volitiv, va ajunge totuși să fie unul în viitor. Și așa și este. Fiecare om își va pune în mișcare inima după cum voiește, tot așa cum își mișcă astăzi mușchii brațelor.

Cu toate acestea, mulți oameni nu greșesc cu totul atunci când nu vor să accepte de la bun început anumite adevăruri. Contează foarte mult ca aceste lucruri să le fie făcute inteligibile oamenilor. Vrem să ne lămurim puțin acum despre modul în care ne putem dovedi nouă înșine adevărurile teosofice. Noi vorbim de teoria reîncarnării și de legea karmei. Acuma, vin oameni creduli și spun: teoria reîncarnării ni se pare foarte credibilă și inteligibilă, căci toate tainele vieții pot fi elucidate prin ea. Dacă privim în interiorul vieții și vedem cum un copil este născut de-a dreptul în șanț și deja de la naștere este predestinat să nu fie nimic bun de capul lui și să își petreacă viața în jale și mizerie, iar dacă vedem cum un alt copil vine pe lume într-un palat, este înconjurat din prima zi de iubire grijulie și este înzestrat cu toate darurile spirituale, atunci teoria reîncarnării va putea da o bună explicație, prin faptul că spune că cei doi copii și-au așezat ei înșiși, într-o încarnare anterioară, baza pentru viața actuală. Dar apoi vin cei gânditori și spun: numai pentru aceea că teoria voastră a reîncarnării poate să dea o explicație frumoasă pentru multe întrebări nelămurite ale vieții, noi nu credem nici pe departe în ea, căci o explicație nu este o dovadă. – Oamenii care vorbesc astfel au cu totul dreptate. Căci nu îmi este permis să consider o concepție despre lume numai de aceea corectă, pentru că îmi este confortabilă. Dar prea bine ar putea acești oameni, dacă vor în mod serios să-și dea cea mai potrivită dovadă pentru teoria reîncarnării. Dacă ne spunem așadar: eu vreau să presupun că există o reîncarnare. Eu nu cred de fapt, dar pot să presupun o dată acest lucru. Vreau să mă comport, așadar, cu totul ca și cum presupunerea mea ar fi adevăr și să aștept să văd ce reiese din asta. – Omul care gândește și acționează așa va face experiențe uimitoare. În toate lucrurile care i se întâmplă se va gândi: eu

însumi am pus cândva, într-o viaţă anterioară, baza pentru asta şi suport acuma urmările propriilor mele fapte. – Dacă un astfel de om a făcut cândva inconştient o prostie şi îl ajunge pedeapsa, atunci va gândi: acum vreau să-mi conştientizez imediat această prostie, ca să văd că eu am fost acela care a produs cauza pentru aceste urmări hidoase. Căci dacă eu însumi sunt cauza, atunci ar trebui ca acum, când fac conştient această greşeală, să apară şi urmările respective. – Acesta e adevăratul sens al acestui cuvânt biblic: „Dacă cineva îţi dă o palmă pe obrazul stâng, atunci întoarce-i şi obrazul drept." [Nota 98]

Cine reuşeşte ca, în tot ce i se întâmplă, să găsească în sine *acel* motiv, acela realizează mult. Cine parcurge acest lucru, va observa curând cum îl duce mai departe, cum începe să se desprindă din lanţurile karmice şi să-şi primească viaţa tot mai mult în mâinile sale. Liber şi sigur merge un astfel de om pe calea vieţii lui. În mod asemănător ne putem adeveri singuri toate învăţăturile teosofice. Aşa vrem cu toţii să ne străduim să purtăm spiritualul tot mai mult înspre interiorul vieţii şi să lăsăm să devină viu în noi ceea ce lasă marii maeştri să se reverse în noi din lumină şi viaţă. Iar dumneavoastră tuturor ar trebui să vă fie clar faptul că în viitor luptele, pe care le are de dat teosofia şi îndeosebi esoterismul cu lumea exterioară, devin tot mai intense. Atunci contează să stai ferm şi să taci. Munca în liniște este adesea munca mai mare. Învăţaţi să tăceţi, surori şi fraţi ai mei, şi staţi fermi prin aceea că priviţi asupra ţelului vostru şi asupra marilor maeştri care ne stau alături.

Oră esoterică
Hanovra, 25 septembrie 1907

Pentru dezvoltarea interioară sunt importante trei lucruri oculte:

1. Lampa lui Hermes Trismegistos [Nota 99] cu trei flăcări,
2. Mantia triplu pliată a lui Apollonius, [Nota 100]
3. Toiagul triplu structurat al patriarhilor, al maeştrilor.

Cele trei flăcări cu care trebuie să pătrundem vieţuind în învăţături sunt gândirea, simţirea şi voirea. (Studiul învăţăturilor

teosofice, al rapoartelor oculte, căruia trebuie să ne dedicăm. Nu trebuie să ne rezumăm la „exerciţii". Trebuie să pătrundem cu totul vieţuind cu voire, simţire şi gândire în învăţăturile celor trei flăcări.)

„Mantia" este ca şi pielea din care trebuie să ieşim. Păşirea în afară este a doua pliere a mantiei; iar răsfrângerea înapoi spre corp: a treia pliere (sau întoarcere).

Oră esoterică
Berlin, 9 octombrie 1907
Însemnarea A

Tot ce este rostit într-o oră esoterică ne este dat nemijlocit de către maeştri, iar cel care rosteşte este doar un instrument al intenţiilor lor.

Diferenţa dintre o oră exoterică şi una esoterică este aceea că acolo sunt primite învăţături, cunoştinţe; aici este trăit ceva. Maeştrii le vorbesc în continuu oamenilor; doar cei pregătiţi, cei al căror suflet este deschis aşa încât maeştrii găsesc intrarea către ei, pot să perceapă glasul lor. Munca esoterică este de cea mai mare importanţă pentru dezvoltarea lumii – dar şi pentru omul care se află în cea mai simplă poziţie socială.

Anul 1879 este unul din cele mai importante momente în dezvoltarea omenirii, printr-un eveniment care a avut loc pe plan astral: de atunci, cultura noastră a luat o altă direcţie.

În 1250 a început un curent spiritual [Nota 101] care şi-a atins apogeul în 1459: atunci când Christian Rosenkreutz a fost ridicat la rangul de cavaler al Crucii cu Trandafiri. Atunci a început (1510) acea perioadă de timp ce se numeşte în ocultism epoca lui Gabriel. În 1879 a început cea a lui Michael; cea care urmează va fi numită epoca lui Oriphiel. Atunci se vor dezlănţui mari războaie printre oameni; de aceea este pregătit acuma un mic grupuleţ care este desemnat să lase să lumineze, în acea epocă întunecată, făclia cunoaşterii spirituale.

Discutarea formulei meditative: „În razele curate ale luminii". – Reprezentare imaginativă a fiecărei strofe în parte:

În razele curate ale luminii

Străluceşte dumnezeirea lumii

Aici se revarsă dumnezeirea ca o lumină lunară argintie, lucitoare peste lumea exterioară: noi ne simţim ca străbătuţi şi înconjuraţi de curgerea acestei lumini.

În iubirea curată faţă de toate fiinţele

Străluceşte dumnezeirea sufletului meu

După dizolvarea în mediu, unde căutam să cunoaştem dumnezeirea, ne cufundăm în propriul nostru interior, iar prin intermediul iubirii, care ne uneşte cu toate fiinţele, găsim corelarea cu dumnezeirea şi simţim dumnezeirea propriului nostru suflet.

Eu odihnesc în dumnezeirea lumii.

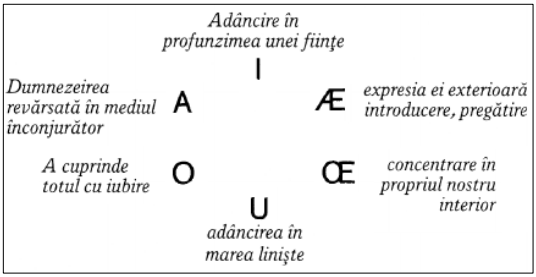
Cuvântul *odihnă* are o forţă magică: cel care reuşeşte să se concentreze în el şi să îl lase să acţioneze asupra sa, acela simte ca şi cum s-ar cerne peste tot prin el un sentiment de odihnă şi de pace. Prin faptul că simţim în noi corelaţia cu divinitatea, găsim în interiorul nostru această odihnă şi această pace: odihna tălăzuieşte împrejurul nostru, pătrunde în noi.

Eu mă voi găsi pe mine însumi

În dumnezeirea lumii.

Iar acum ia naştere în noi reprezentarea ca şi a unui punct luminos, a unei scântei strălucitoare, care licăreşte din depărtare către noi şi către care noi tindem – şi înăuntrul căruia ne vom găsi în sânul dumnezeirii.

Semnificaţia vocalelor în parte şi efectul lor ocult [Nota 102]:

Exerciţiu pentru îndepărtarea fricii:

Să ne propunem dimineaţa să executăm o acţiune la o anumită oră din după-amiază; să o gândim până în cel mai mic

amănunt. Să desfăşuram acest exerciţiu timp de patru până la opt săptămâni.

Un alt exerciţiu (1:4:7) este să ne propunem o acţiune, să o gândim până la capăt în a patra zi, să o executăm în a şaptea zi.

Un alt exerciţiu este următorul:

În l-a zi: Decizie şi crearea tuturor condiţiilor fizice – însuşiri de character

În a 12-a zi: Reprezentare vie, străbaterea simţitoare cu gândirea. Imaginativ

În a 19-a zi: Trecerea cu gândirea prin propriile forţe şi capacităţi

În a 23-a zi: Trecerea în revistă a piedicilor

În a 27-a zi: Pregătirea în iubire

În a 30-a zi: Executare

* * *

Însemnarea B

i – tinderea în sus, spre dumnezeire, spre sufletul lumii

ei – sfiala sfântă în faţa dumnezeirii

a – măreţia dumnezeirii

i – tendinţa în sus

ae – ceva mai puţină măreţie

o – cuprinderea dumnezeirii

ö – sfiala faţă de cuprinderea dumnezeirii

u – odihnirea în dumnezeire

Oră esoterică
Berlin, 18 octombrie 1907
Însemnarea A

În noiembrie 1879 a fost câştigată victoria pe plan astral. Michael l-a învins pe spiritul piedicilor, Mammon. Pe plan fizic, lupta mai trebuie dusă până la capăt. Încă patru sute de ani va mai lupta Michael cu spiritul întunericului. Noi, elevi ai Şcolii Esoterice suntem chemaţi ca, în această perioadă de timp, să răspândim lumină şi viaţă spirituală. Dr. Steiner are însărcinarea de la maestrul Lojei Albe să ne vestească acest lucru. Mammon, spiritul piedicilor şi al întunericului, are nenumărate ajutoare care se

încorporează multe în bacterii şi bacili. Frica de bacili şi combaterea lor prin intermediul medicilor este ceva cu totul îndreptăţit.

Michael îşi ia forţa de la Soare.

Gabriel a pregătit timpul lui Michael. El îşi ia forţa de la Lună.

Orifiel îşi ia forţa de la Saturn. El a stăpânit Pământul până în vremea naşterii creştinismului şi încă aproximativ 109 ani după aceasta.

Anael îşi ia forţele de la Venus. El a stăpânit lumea până aproximativ în vremea lui Constantin cel Mare. O mare dăruire a domnit sub el. Martiri şi catacombe.

Zahariel ia forţele de la Jupiter. Puterea sa începe deja în timpul migraţiei popoarelor. Decăderea imperiului goţilor de vest.

[Rafael: Mercur.]

Samael îşi ia forţele de la Marte, aşa-numita religiozitate războinică, Cruciadele etc.

După perioada lui Michael, sub care domneşte viaţa spirituală actuală, începe apoi iarăşi o perioada de timp a lui Orifiel. Un esoterist trebuie să-şi însuşească cunoştinţe despre situaţiile oculte.

Orifiel: lupta decisivă. Spirite Mammon întrupate în microbi. Necesar studiu

* * *

Însemnarea B

Orifiel îşi ia forţele de la Saturn: el a domnit în timpul naşterii creştinismului până aproximativ în 109 după Christos.

Anael îşi ia forţele de la Venus: el a domnit până aproximativ în timpul lui Constantin cel Mare, în secolul al V-lea. Sub el s-a dezvoltat o mare devoţiune (a se vedea martirii, viaţa în catacombe).

Zahariel îşi ia forţele de la Jupiter; forţa sa a început deja pe timpul migraţiei popoarelor. Decăderea *acelui* imperiu de vest al goţilor a avut loc sub Zahariel.

Samael îşi ia forţele de la Marte. Sub el s-a dezvoltat o religiozitate războinică, Cruciade şi aşa mai departe.

Michael îşi ia forţele de la Soare, aşa precum Gabriel, ce i-a premers lui Michael cel ce domneşte astăzi, şi le-a luat de la Lună. După domnia lui Michael urmează din nou o domnie a lui Orifiel. O cunoaştere despre aceste situaţii trebuie să îşi însuşească esoteristul.

În noiembrie 1879 s-a câştigat pe plan astral victoria asupra lui Mammon prin intermediul lui Michael. Mammon, spiritul piedicilor, care a fost învins în spiritual, trebuie acum să fie învins şi pe Pământ. Pentru aceasta trebuie să ajutăm noi. Michael, care va domni la fel ca şi ceilalţi timp de 400 de ani, va fi înlocuit din nou de Orifiel. Atunci se va aprinde o luptă îngrozitoare. Pentru a le ajuta puterilor bune să învingă, sunt dezvoltaţi teosofii de astăzi spre a deveni ajutoare ale lui Michael. Mammon are milioane de spirite drept ajutoare. Ele sunt întrupate în microbi şi în bacili; frica de ei este ceva foarte întemeiat. Nu este o coincidenţă faptul că bacilii sunt studiaţi şi cercetaţi astăzi atât de mult. Când Orifiel este biruit, atunci va fi pace. Cât de curând se va întâmpla acest lucru, depinde de noi, ajutoarele.

Studiul este la fel de necesar precum exerciţiile. Trebuie să studiem şi să exersăm spre a ne înarma pentru luptă. O singură meditaţie are adesea un efect mai mare decât vreo faptă în lume, care pare în afară foarte mare. Cine nu poate studia mult, acela să studieze puţinul în mod serios.

Este un păcat dacă te opui înţelepciunii spirituale.

* * *

Însemnarea C

Orifiel – Saturn: el are forţele sale de la Saturn. Înainte şi după secolul Golgotei până la 109 d.Chr. Este spiritul întunericului.

Anael (Ananiel) – Venus: timp al martirilor, Constantin cel Mare.

Zahariel – Jupiter: timp al migraţiei popoarelor, destrămarea imperiului gotic.

Samael – Marte: timp al Cruciadelor şi al popoarelor germanice puternice; religiozitate războinică.

Gabriel – Lună: până în 1879.

Michael – Soare: 1879-2300. Mammon este biruit de Michael.

Orifiel – apoi lupta decisivă.

În noiembrie 1879 a fost biruită pe planul astral divinitatea Mammon de către Michael. În fizic această luptă mai trebuie să fie dusă până la capăt. Mammon este parţial întrupat în bacili. El are nenumărate ajutoare, toate perversiunile şi viciile sunt de la el. Este un păcat împotriva Sfântului Spirit, dacă ne opunem înţelepciunii spirituale. Ea vrea să se reverse în omenire. Organul acesteia din frunte pentru acţiune s-a format pe timpul lui Gabriel, acum este prezent şi vrea să fie folosit. Această cunoaştere superioară trebuie să vină în lume sub domnia lui Michael (aproximativ 400 de ani). Dacă domnia lui Gabriel ar mai fi durat, atunci acest organ nu ar fi putut dobândi niciun conţinut şi s-ar prolifera tot mai departe, s-ar configura în arabescuri şi în final ar avea loc în omenire o înmuiere a creierului. Dacă însă acuma nu intră niciun conţinut spiritual în el, atunci acest organ se va sfriji şi va fi o sursă de boală, ba chiar de molime. Efectul lui Gabriel: construind din interior; al lui Michael: iradiind din afară înăuntru.

Deja în trupul mamei se lucrează în taină la acest organ. Gabriel este îngerul tainelor. Sub Michael se revelează tainele.

În afara acestor influenţe însă, Pământul se mai află şi în alt mod sub forţele planetelor. În afara forţei solare a lui Michael, ce acţionează spiritual, Pământul se află astăzi sub influenţa forţelor saturniene. Ele acţionează asupra organelor de simţ. De aici acum preferinţa pentru tot ce este senzorial. Aici acţionează şi Orifiel. Când vor apărea în curând împreună aceste două forţe egale, atunci timpurile vor fi mult mai rele decât cele de astăzi. Tot mai mult va ieşi în prim-plan senzorialul. Noi suntem chemaţi să luptăm împotriva acestui lucru, sub influenţa lui Michael. A ne dezvolta spiritual, a folosi acest organ este sarcina noastră în calitate de elevi ai lui Michael.

Astfel, esoterismul este o misiune care trebuie îndeplinită. Esoterismul desprinde corpurile unele de altele.

După timpul michaelic vine cel al lui Orifiel. Acesta va fi un timp rău, cumplit, în care vor fi dezlănţuite toate forţele îngrozitoare ale egoismului, ale durităţii, ale asprimii şi lipsei de iubire. Grămăjoara de suflete spiritualizate are sarcina de a permite

să se reverse în acest timp cumplit adevărul curat, iubirea şi bunătatea şi astfel să îl cureţe şi să propulseze lumea către a şasea zi a creaţiei [Nota 103], în ai cărei zori de zi ne aflăm acum.

Algele conţin masiv iodul care îşi are sarcina sa specifică în dezvoltarea omenirii. El a făcut în aşa fel ca, la om, care înainte trăia în atmosfera de apă şi al cărui trup eteric nu era încă atât de ferm unit cu corpul fizic, să fie reunite cele două componente ale fiinţei, în special la cap. Acest iod s-a concentrat în glanda tiroidă. În momentul în care aceasta nu e în ordine, apare cretinismul. La cretin, esoteristul vede cum capul eteric nu a pătruns cu totul în capul fizic.

Oră esoterică
Berlin, 23 octombrie 1907

Michael	*îşi trage forţa sa*	*din Soare*
Orifiel		*din actualul Saturn*
Anael		*din Venus*
Zahariel		*din Jupiter*
Rafael		*din Mercur*
Samael		*din Marte*
Gabriel		*din Lună*
Michael		*din Soare*

În noiembrie 1879 domnia lui Michael a înlocuit-o pe cea a lui Gabriel.

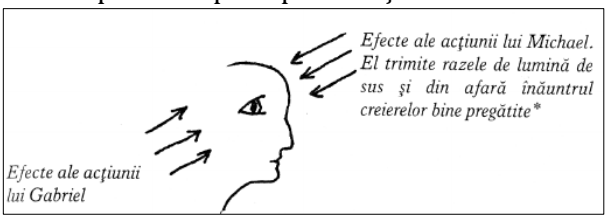
Un păcat împotriva Sfântului Spirit este atunci când ne opunem ştiinţei spirituale.

Gabriel a organizat, dezvoltat şi transformat creierele oamenilor în aşa fel, încât oamenii pot prelua acum această ştiinţă mai înaltă, care trebuie şi este necesar să vină în lume sub domnia lui Michael. Dacă Gabriel ar domni mai departe, atunci creierele ar continua să se dezvolte în acea direcţie şi ar degenera în arabescuri.

Dacă acum, în aceste creiere astfel modificate şi pregătite – niciun creier, chiar şi al celui mai naiv ţăran, nu mai e ca înainte – nu ar curge niciun conţinut spiritual, atunci această parte a creierului, pregătită de Gabriel, s-ar sfriji. De acolo s-ar naşte boli, care sunt contagioase – molime (urmări ale materialismului).

Gabriel, înger al tainelor; Michael poartă lumina în afară. Deja în trupul mamei sunt prelucrate creierele.

La contemplarea unui obiect, obiectul se află în afara capului nostru. Acesta radiază înspre interiorul ochiului nostru şi produce în creier o reprezentare spirituală, prin intermediul imaginii din ochi, care creează o imagine fidelă în creierul nostru. Numai prin acest proces noi putem să percepem conştient obiectul.

La meditaţie lipseşte acest obiect exterior; el trebuie să lipsească. Noi trebuie să ne creăm, datorită acestui fapt, singuri gândurile, imaginea, reprezentarea mentală.

Dacă facem doar speculaţii despre un lucru, atunci asta este munca raţiunii. Prin reprezentările spirituale pe care ni le creăm noi înşine poate să se reverse în noi forţa acelui lucru privitor la care am produs imaginea („În razele curate ale luminii...").

Prin forţa pe care o preluăm în noi în orele esoterice, putem produce mai uşor astfel de imagini (imaginaţiuni). Învăţăturile pe care le primim în astfel de ore nu trebuie să le preluăm doar cu raţiunea, ci cu simţirea inimii; trebuie să le simţim.

Sub domnia lui Gabriel ştiinţa spiritului a fost ţinută secretă, el este îngerul tainelor. Sub domnia lui Michael această ştiinţă trebuie să se reverse în public.** El este îngerul revelaţiei.

* Într-o însemnare, în rest foarte asemănătoare, stă scris lângă desen şi: „Deja din trupul mamei s-a lucrat asupra creierelor."

** Într-o însemnare, în rest identică, această propoziţie sună astfel: „Sub domnia lui Michael, această ştiinţă trebuie să iradieze către publicul din exterior"

Pământul se află acum (periodic) sub influenţa forţelor saturniene ale Pământului, adică a forţelor pe care Pământul le-a păstrat din vechiul Saturn unde au fost formate primele începuturi pentru organele noastre. (Sarcina lui Saturn a constat în

dezvoltarea primilor germeni ai organelor noastre fizico-senzoriale.)

Pământul se află periodic sub influenţa forţelor planetelor a căror stare am parcurs-o. Astfel noi stăm acum sub influenţa forţelor saturniene ale Pământului. Forţele saturniene acţionează asupra organelor senzoriale, care sunt dezvoltate până la un nivel neatins mai înainte. Astfel se explică faptul că tendinţa şi căutarea omenirii sunt orientate în atât de mare măsură spre lumea simţurilor.

Orifiel îşi primeşte forţele din actualul Saturn. După patru sute de ani, el îşi va lua din nou în primire domnia. Când forţele saturniene ale Pământului se unesc cu forţele actualului Saturn, condiţiile de pe Pământ vor fi mult mai rele. Perversiunile teribile pe care le vedem deja astăzi în domeniul sexual vor atinge o măsură mult mai înaltă; ele nu ar putea nici măcar să existe, dacă Saturn nu ar domina Pământul.

Tot mai mult va ieşi în prim-plan senzorial-senzualul. Pentru a lupta împotriva acestui lucru atunci când va veni vremea, este necesar să fie formaţi luptători şcoliţi. Noi suntem chemaţi să ne formăm pentru a putea duce la capăt lupta. Michael are nevoie de oştiri de ajutoare, care luptă până la capăt împotriva a ceea ce el a biruit deja pe planul astral.

Aceasta e marea sarcină pe care o avem de îndeplinit.

Oră esoterică
Hamburg, 26 octombrie 1907

Mâna dreaptă este formată din adevăr şi e menită pentru muncă. Mâna stângă este creată pornind din iubire şi e menită pentru binecuvântare. Piciorul drept este format pornind din siguranţă, cel stâng din statornicie. Inima este centrul trupului uman.

TAINA VOCALIZĂRII [Nota 104]

i – este centrul unei fiinţe, înseamnă înclinare.

a – înseamnă venerare, rugare.

ä – venerare ceva mai temperată.

o – a cuprinde ființele.

u – este a odihni în ele.

Îngerii ciclurilor timpului, fiecare conduce un anumit timp; numele lor sunt: Anael, Samael, Orifiel, Uriel, Gabriel, Rafael, Michael.* Adversarii lor sunt cetele lui Mammon, care aruncă tot felul de piedici în drum. Şi maeştrii au de luptat cu piedici felurite.

Timpul peste care domneşte Anael este perioada iubirii; atunci când vine Orifiel, el aduce mânia lui Dumnezeu. În perioada lui Orifiel va umbla din nou Christos Iisus pe Pământ, dar într-o figură cu totul şi cu totul diferită. Noi trebuie să pregătim acest timp. Noi vom fi reîncarnaţi mai curând, pentru a acţiona în perioada lui Orifiel. Gabriel este, în Biblie, vestitorul naşterii, Gabriel este cel care îl pregăteşte pe omul în devenire. El este pregătitorul, Michael este cel care lasă să se desfăşoare.

Omul este întreţesut, împărţit, fragmentat prin întregul cosmos. Aceasta se şi înţelege prin mitul lui Dionysos [Nota 105]. El a fost fragmentat, iar inima lui este salvată, Zeus o aduce înapoi.

* Deoarece în rest Zahariel este menţionat întotdeauna drept aparţinător la cele şapte Spirite ale timpului, în schimb niciodată nu e menţionat Uriel, este de presupus că Zahariel a fost uitat, iar Uriel este de considerat acelaşi cu Orifiel.

Oră esoterică
Berlin, 1 noiembrie 1907
Însemnarea A

1. *În gândul pur tu găseşti* [Nota 106]
Sinea care se poate ţine.
2. *De transformi în imagine gândul,*
Tu trăieşti înţelepciunea creatoare.
3. *3. De comprimi sentimentul până devine lumină,*
Tu revelezi forţa formatoare.
4. *4. De concretizezi voinţa până devine fiinţă,*
Tu creezi în existenţa lumii.

Esoterismul este pe de o parte cunoaştere şi misiune, pe de alta viaţă. (Esoteristul are îndatoriri faţă de sine însuşi. În aceste

patru ziceri este conţinut tot ce îl poate preocupa pe esoterist timp de ani de zile.)

1. Gânduri pure sunt cele care nu se referă, precum cele actuale ştiinţifice, doar la obiecte vizibile, palpabile, ci numai la cele gândite, cum ar fi învăţăturile teosofice fundamentale despre constituţia omului, existenţa între moarte şi viaţă, dezvoltarea Pământului etc. Gândurile pure îi dau omului o ţinută interioară sigură; gândirea pur materială conduce la instabilitate şi la nervozitate.

Meditaţia conduce la desfacerea corpului astral din cel eteric, a corpului eteric din cel fizic. (Dacă este desfăcut prea repede unul dintre aceste corpuri în raport cu celelalte, atunci apar mari disproporţii, chiar şi pe plan fizic; de exemplu, desfacerea prea rapidă a Eului provoacă nervozitate.) Dacă nu este exersată gândirea pur logică, atunci această desfacere poate duce la pericole.* Modalităţile de vedere din planul astral şi cel devachanic sunt fundamental diferite de cele din planul fizic, aşa că la pătrundere suntem uşor nedumeriţi; doar logica gândirii rămâne aceeaşi. De aceea trebuie cultivată aceasta în mod deosebit. (Nu trebuie gândite gânduri care se leagă de lumea senzorială, nici să le experimentăm, ci gânduri abstracte care sunt pur spirituale. Gândirea logică şi pură acţionează întăritor şi vindecător şi asupra corpului fizic; îl face mai puţin expus la boală; cei obişnuiţi cu aceasta, de exemplu matematicienii, au a se teme mai puţin atunci când vizitează spitale cu bolnavi de holeră etc. Acest lucru aşa este, dar este mai puţin observat, deoarece nu sunt cunoscute corelaţiile.)

* Într-o altă însemnare se mai spune aici: „Căci omul pătrunde prin această desprindere în lumea astrală şi în lumea Devachanului."

În acest fel este dobândită şi siguranţa în toate chestiunile vieţii exterioare şi interioare. Oamenii puternici vor asculta doar de vocea lor interioară, în schimb oamenii slabi vor apleca urechea mereu la sfatul şi la propunerile altora.

2. Gândul pur trebuie să se transforme într-o imagine, să creeze o imagine, de exemplu reprezentarea unei plante, cum îşi

răsucește ea floarea către soare în timp ce tinde în sus. Omul este o plantă inversată, în interior trece prin schimbarea ființei umane într-o ființă asemănătoare cu planta: transformarea treptată a substanței mai fine a plantelor în carne, care preia în sine pofte, pasiuni și impulsuri. Acum omul trebuie să devină din nou spiritual, adică în mod conștient, asemănător cu planta, de aceea trebuie să se curețe de toată zgura trupului astral, până ce a atins treapta pe care el însuși va fi mai târziu creator – prin intermediul cuvântului pe care îl rostește.

Un alt exemplu: Să ne reprezentăm diferitele planete în mod concret, Luna, spre exemplu, ca fiind făcută dintr-un fel de substanță ca turba sau spanacul viu (adică, substanță de plantă), în interior lignificate (de genul crustei sau scoarței copacilor din zilele noastre), care corespund cu structura noastră fizică de stânci; tot astfel, imaginați-vă starea Soarelui ca fiind plină de viață și dezvoltare spirituală. Dacă am fi rămas uniți cu Soarele, atunci ne-am fi spiritualizat prea repede; de aceea Soarele a fost expulzat; dar dacă am fi rămas apoi un corp ceresc împreună cu Luna, ne-am fi rigidizat treptat, pe de altă parte, și ne-am fi osificat. Astfel a menținut Pământul și, odată cu el, omenirea un echilibru.

Tot ce a fost creat de dumnezeire a existat mai înainte în imagine, așa cum pictorul are o reprezentare spirituală în fața ochilor, înainte să o aducă pe pânză.

3. Dacă, de exemplu, simțim și noi cum Soarele este doar spirit și bucurie de creație, iar Luna doar ceea ce e rece, aspru, astringent, osificat, atunci aceasta din urmă va produce un fenomen de lumină care trece dinspre portocaliu prin roșu în maro, în timp ce la Soare sentimentul se densifică într-un fenomen de lumină care trece de la albastru prin albastru-violet în roșu-violet. Dacă acest fenomen devine tot mai intens, atunci apar în final figuri-entități drept purtători ai luminii și ai culorilor; ele dobândesc chip și formă.

4. Dacă voința omului, care astăzi mai este încă impură, încă foarte puțin dezvoltată, a devenit mai puternică, atunci el poate să creeze prin forța voinței sale. Dacă el poate să se transpună cu gândul în ceva din viitor, ce nu e încă existent, de exemplu în starea

lui Jupiter, *acea* stare viitoare a Pământului (Jupiter, Venus şi Vulcan, care urmează să ia locul Pământului nostru; el poate să se transpună deosebit de intens în această creaţie) şi să se aşeze la voinţa conducerii lumilor, atunci el ajută cu această voinţă la crearea noii stări şi devine co-creator în existenţa lumii. Dacă întreaga omenire ar vrea ca Pământul să nu devină Jupiter, atunci el cu adevărat nu ar deveni. Asta ar fi magie – magie neagră.

Completare cu alt scris:

1. Toate patru corpurile omului trebuie dezvoltate simultan. Dacă, spre exemplu, Eul este desfăcut prea devreme, atunci apare nervozitate. Trupul astral se desface dar acesta ar trebui, simultan, să se desfacă în trupul eteric.

Logica este valabilă pe toate planurile. Gândirea abstractă produce sănătate. Matematicienii nu trebuie să se teamă de nicio contagiune în caz de epidemii. Oamenii puternici ascultă de glasul interior din ei, cei slabi de sfatul altora.

2. Tinderea în sus a plantelor către soare, de trăit în sine; dar omul este planta inversată. Experienţa interioară este inversată. Prin aceasta omul îşi va curăţi trupul astral. De asemenea, a se reprezenta şi natura diferită a planetelor. Aşa cum creează Dumnezeirea, tot astfel şi artistul îşi aduce imaginile interioare în exprimare exterioară.

3. Soarele a fost şi este spirit şi bucurie de creaţie; Luna este rece, rigidă şi astringentă; osificate. Soare: de la albastru prin violet către roşu. Lună: de la portocaliu prin roşu către maro.

4. Prin voinţa sa, omul determină formele, aşa creează el. În măsura în care voinţa omului devine mai curată, ea se dezvoltă până la modul just de creaţie, odată cu puterea sa tot mai mare.

* * *

Însemnarea B

În gândul pur tu găseşti
Sinea, care se poate ţine.

A gândi în gânduri pure este gândirea elevului esoteric atunci când, spre exemplu, se gândeşte la devenirea lumii sau la evoluţia omului. Prin aceasta este pregătit ceea ce este atins prin meditare şi concentrare: o desfacere a celor patru componente

ființiale omenești, a trupului fizic, a trupului eteric, a trupului astral și a Eului. Dacă unul dintre aceste componente este prea repede desfăcut în raport cu celelalte, atunci apar mari dizarmonii și discrepanțe aici pe planul fizic. Desfacerea prea rapidă a Eului, spre exemplu, provoacă nervozitate. Mai întâi trebuie desfăcut, de aceea, Eul în trupul astral, apoi trupul astral în trupul eteric, apoi acesta în trupul fizic. Acest lucru este posibil prin studiul conștiincios, prin care Eul își dobândește mai întâi un punct de oprire și de sprijin, înainte să se desfacă în astral. Deoarece logica gândirii este aceeași pe toate planurile este atât de necesar să ne însușim mai întâi pe plan fizic această logică, pentru a nu ajunge să fim nedumeriți în lumile superioare. Însă nu trebuie să gândim doar gânduri care sunt preluate din lumea simțurilor, – și nici să nu experimentăm cum ne vine la socoteală –, ci gânduri abstracte, care sunt pur spirituale. Prin aceasta ne găsim propria Sine – Eul nostru –, care se poate ține și purta autonom pe sine în spiritual. Acesta este primul pas pentru a ne găsi pe noi înșine în pur spiritual!

După aceasta, gândul pur trebuie să se transforme în imagine:

De transformi în imagine gândul.

Tu trăiești înțelepciunea creatoare.

Putem, spre exemplu, să ne reprezentăm o plantă cum își răsucește capul spre soare: omul este, în schimb, planta inversată. Să parcurgem acum în interior trecerea de la plantă la om: cum substanța fină a plantei se transformă treptat în carne și astfel sunt preluate porniri și pasiuni. Acum însă să încercăm din nou să devenim precum planta, dar conștienți spiritual, și să ne curățăm de toată zgura trupului astral, până ce am atins treapta pe care vom crea prin intermediul *Cuvântului*.

Un exercițiu asemănător, ce face gândurile noastre mobile și vii, prin care noi transformăm ideea abstractă în imagine, este următorul: să ne reprezentăm o plantă cum crește, dar că ea aparține în acest mod numai de Maya. Acum să ne reprezentăm frunzele într-o nuanță violet-roșiatică, tulpina albastră și chiar și poziția să ne-o reprezentăm invers, deci corola în pământ, rădăcinile în sus. Vom putea atunci, dacă simțim corect, să ne trăim

pe noi înşine drept plantă şi să creştem în lăuntrul ei şi să creştem în acest mod cu ea în sus către înălţimile spirituale. Căci: „Toate imaginaţiunile ne vor apărea în modul just, dacă ne reprezentăm lumea din noi înşine drept Maya!" – Foarte bine este să desfăşurăm astfel de exerciţii la animale. Animalul a efectuat doar pe jumătate răsucirea pe care a realizat-o omul, de la existenţa ca plantă (capul în jos) către existenţa ca om (capul în sus). De aceea el se află la mijloc între plantă şi om – pe orizontală. – Aceasta e semnificaţia ocultă a crucii [Nota 107], în ale cărei trei direcţii se exprimă planta, animalul şi omul.

Mai departe trebuie să ne reprezentăm diferitele substanţe ale planetelor: vechea Lună într-un fel de substanţă de turbă sau şi un fel de spanac viu (salată de gătit), deci substanţă vegetală: în aceasta depunerea de săruri, ce arată ca o crustă sau o coajă, aşa cum o găsim azi la copaci.

După aceasta are loc trecerea spre Soare.

De comprimi sentimentul până devine lumină.

Tu revelezi forţa formatoare.

Aici să simţim modul în care Soarele era doar spirit, bucurie de creaţie, comparativ cu Luna ce este astringentul, recele, rigidul. De aceea a şi trebuit să fie expulzată Luna. – Prin trezirea unor astfel de sentimente vom putea simţi la Lună manifestări de lumină care trec de la portocaliu în roşu şi maro, în timp ce la Soare putem trăi albastru şi albastru-violet şi roşu-violet. Dacă această trăire devine intensă, atunci apar entităţile, care sunt purtătoarele acestei lumini, în culori şi dobândesc chipuri şi forme:

De concretizezi voinţa până devine fiinţă,

Tu creezi în existenţa lumii

Dacă voinţa omului, ce în ziua de azi mai este încă impură, devine ea însăşi clară şi purificată, atunci omul va stăpâni tăria voinţei pentru a putea crea prin intermediul ei. Prin forţa voinţei sale, el poate să-şi reprezinte planetele care i-au premers Pământului nostru şi care îi vor urma: în această creaţie, mai ales în ceea ce priveşte viitoarele planete, a se transpune cu totul înseamnă: a-i da formă voinţei nediferenţiate şi a contribui la creaţia existenţei lumii! – Dacă oamenii, spre exemplu, nu ar vrea

ca Jupiter să ia locul Pământului nostru, atunci acest lucru (deşi ar fi magie neagră) nu ar putea să aibă loc. Acest lucru îl menţionăm doar pentru a arăta cât de puternică şi tare este şi va deveni voinţa omului!

În aceste patru mantre este dată succesiunea treptelor cunoaşterii superioare, cu următoarea lor corespondenţă:

1-a mantră gândirii pure, prin care noi cuprindem Eul,
a 2-a mantră imaginaţiei (imagine),
a 3-mantră inspiraţiei (lumină),
a 4-a mantră intuiţiei (fiinţă).

Exersate în acest fel, ele îl conduc pe elev de la gândire la fiinţialitatea însăşi a spiritualului.

1. *În gândul pur tu găseşti*
Sinea care se poate ţine.
2. *De transformi în imagine gândul,*
Tu trăieşti înţelepciunea creatoare.
3. *De comprimi sentimentul până devine lumină,*
Tu revelezi forţa formatoare.
4. *De concretizezi voinţa până devine fiinţă,*
Tu creezi în existenţa lumii.

* * *

Însemnarea C

Crucea o trăim prin faptul că lăsăm să emane cu toată dăruirea forţele inimii:

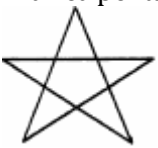
Mai întâi în mâini şi braţe. Pentru aceasta ne reprezentăm bârna orizontală a crucii. Gând de meditaţie: voinţă fermă, ca mâinile să facă doar ceea ce e bun, frumos şi susţinător pentru omenire;

În al doilea rând în picioare. Celei orizontale i se adaugă partea inferioară a bârnei verticale. Gând de meditaţie: numai acolo să stau ferm şi într-acolo să merg, unde este corect, bine şi frumos;

În al treilea rând în laringe. Crucea este întregită. Gând de meditaţie: cu voinţa fermă să rostesc doar ceea ce este corect, bun, frumos şi folositor;

În al patrulea rând în creier. Cu cea mai intimă voinţă să gândesc doar gânduri curate şi bune.

Trăirea pentagramei:

Mai întâi curentul de la cap în piciorul drept, apoi de acolo în mâna stângă, mai departe în mâna dreaptă, apoi în piciorul drept şi iarăşi înapoi în cap.

Trebuie să dezvoltăm treptat natura vegetală în noi. Ajungem la acest lucru prin apropierea de Dumnezeiesc în dăruire totală, cu voinţa de a face binele aşa de firesc precum planta înfloreşte şi emană parfum.

(Trăirea crucii şi a pentagramei prin permiterea să se reverse înăuntru [forţele] cu toată dăruirea în fiecare membru în parte; în meditaţie, crearea de reprezentări imaginative în noi.)

Oră esoterică
Basel, 23 noiembrie 1907

Cine sunt maeştrii? Oameni care doar au mers mai repede pe calea dezvoltării omenirii decât ceilalţi oameni; oameni care au anticipat evenimentele [dezvoltării spirituale] şi de aceea pot fi conducători. O astfel de personalitate a fost „Necunoscutul din Oberland" [Nota 108] sau „Marele Necunoscut din Oberland", care a acţionat multiplu. Din „Oberland" se numea el, pentru că venise din lumea superioară. Era Iisus din Nazareth cel care a acţionat şi a trăit acolo sub numele de „Marele Necunoscut din Oberland" în secolele al XIII-lea şi al XIV-lea. Johannes Tauler a fost instruit de el.

Esoteristul trebuie să ajungă într-un raport real cu maeştrii.

Despre tripla revelaţie a Tatălui, a Fiului
şi a Spiritului în lumea fizică

Aroma lumii, care străbate cosmosul, este revelaţia Tatălui, este substanţa originară. Astăzi noi îl numim miros. Mirosul, acesta ne este încă foarte puţin conştient, deja mai mult ni s-a revelat gustul.

Lumina lumii, acesta e Fiul, forţa vieţii.

Sunetul lumii, sunetul care străbate lumea cu trepidaţie şi ţesere, este revelaţia Spiritului, forma.

Misteriul vocalizării

În *i* avem mijlocul, spre care tinde trupul eteric,

a – este deplină veneraţie şi devoţiune,

ä – veneraţie sfioasă,

o – ca o cuprindere, ca o înconjurare,

u – este a odihni, a fi învăluit.

Calea indianului merge direct în sus în lumea astrală. La început, elevul este aici foarte neajutorat, de aceea este nevoie de stricta îndrumare prin guru, pentru că elevului îi este imposibilă propria posibilitate de corectură a erorilor sale, chiar la perceperea unor fapte cras contradictorii în lumea astrală. În lumea astrală există doar o orientare interioară, de exemplu culorile obiectelor apar ca flăcări din obiecte sau fiinţe, se deplasează curgând, unduind, răsunând prin spaţiu, după ce s-au desprins de obiecte. Aceste culori, mirosuri şi sunete le însufleţesc acum pe altele.

Desprinderea culorii de floare trebuie să învăţăm să o trăim, trebuie să ne reprezentăm culoarea plutind liberă în spaţiu. Această trăire conduce în lumea astrală. Desprinderea sunetului, în aşa fel încât el răsună plutind liber, aceasta conduce în lumea devachanică.

Trăirea mirosului drept aroma lumii conduce la Tatăl. Imaginaţia este desprinderea culorii de obiect. De aceea, imaginaţia este nespus de importantă pentru esoterist.

Oră esoterică
Berlin, 29 noiembrie 1907
Însemnarea A

Sub forma unei pentagrame trece un curent prin corpul eteric: de la punctul Eului din frunte către ambele picioare, de acolo la mâinile antipolare şi de la o mână la alta prin inimă.* Odată cu îndoirea corpului şi a membrelor se îndoaie şi curenţii. Cu diferitele părţi ale curenţilor stau în legătură diferitele planete, aşa cum e arătat. Planetele sunt de înţeles mai mult ca principii, care

acţionează întotdeauna şi pe toate globurile, doar că fiecare în parte în mod neobişnuit.

* A se vedea, pentru aceasta, ora din 1 noiembrie 1907, însemnarea C.

		este fundamentul fizic
	lui Saturn	creştere eternă, progres etern
	Soarelui	ţinere strânsă, retardare, rigidizare
	Lunii	curaj, care conduce la introducerea
Principiul	lui Marte	agresivului în viaţa senzorială,
	lui Mercur	sângele roşu
	lui Jupiter	conducerea afară din viaţa senzorială
	lui Venus	eliberarea Eului
		a fi absorbit de iubire.

Corespund culorile indicate cu aceste planete [Nota 109], respectiv principii:

Saturn – verde
Soare – portocaliu
Lună – violet
Marte – roşu
Mercur – galben
Jupiter – albastru
Venus – indigo

Hexagrama le corespunde unor curenţi din corpul astral, însă nu e de considerat o figură liniară, ci dublul triunghi este doar o secţiune. (În timp ce curenţii din corpul eteric formează liniile unei pentagrame, hexagrama reprezintă corpul astral în mod cu totul diferit, nu ca linii, ci ca suprafeţe corporale.) Dacă se roteşte figura în jurul axului vertical, apare aproximativ adevărata figură, chiar dacă secţiunea orizontală nu îi corespunde exact unui cerc (oval).Liniile orizontale formează de fapt o suprafaţă; linia de sus, de la nivelul braţelor, cea de jos la nivelul genunchilor.

Triunghiul cu vârful în jos are de-a face cu trupurile: trupul astral (Luna), trupul eteric (Soarele), trupul fizic (principiul Saturn). Celălalt triunghi, cu părţile mai înalte: sufletul senzaţiei (Marte), sufletul raţiunii (Mercur) şi sufletul conştienţei, care este

de-abia la începutul dezvoltării sale (Jupiter). Corespunzătoare lor sunt şi culorile.

Trebuie să medităm privitor la aceste figuri şi la semnificaţia detaliilor lor, pentru a deveni conştienţi de adevărata noastră viaţă interioară şi de relaţia ei cu cosmosul. Atunci vom trezi în noi sentimente deosebite.

* * *

Însemnarea B

Principiul lui *Saturn* (Orifiel. Verde. Plumb [Nota 110]): Fundamentul fizic, dar spiritual.

Principiul *Soarelui* (Michael. Portocaliu. Aur): Creştere eternă. Progres etern. Viaţă individuală.

Principiul *Lunii* (Gabriel. Violet. Argint): Ţinere strânsă. Retardare. Rigidizare. Apariţie în Maya.

Principiul lui *Marte* (Samael. Roşu. Fier): Curaj. Elementul agresiv. Conducerea în viaţa senzorială prin intermediul sângelui roşu. Conştienţă.

Principiul lui *Mercur* (Rafael. Galben. Mercur): Conducerea afară din viaţa senzorială. Inteligenţă dumnezeiască. Sfântul Spirit.

Principiul lui *Jupiter* (Zahariel. Albastru. Staniu): Eliberarea Eului. Putere. Tatăl.

Principiul lui *Venus* (Anael. Indigo. Cupru): Absorbirea în iubirea pură. Iubire. Fiul.Trecere de la Dumnezeu la om. Mijlocitor.

Hexagrama corespunde unor curenţi din trupul astral. Dar este doar o secţiune. Dacă figura ar fi rotită în jurul axului ei vertical ar reieşi adevărata figură, a cărei secţiune orizontală nu corespunde întru totul unui cerc. Suprafaţa superioară este de trăit la nivelul braţelor, cea inferioară la nivelul genunchilor.

Triunghiul care arată în jos are de-a face cu corpul fizic, Saturn. Luna: trup astral. Soare: trup eteric. Triunghiul îndreptat în sus are legătură cu părţile mai înalte: Sufletul senzaţiei: Marte. Sufletul raţiunii: Mercur. Sufletul conştienţei: Jupiter.

Printr-o meditaţie puternică asupra acestor figuri, omul dobândeşte cunoştinţă despre sine şi despre corelaţia sa cu

macrocosmosul. Pentagrama reprezintă curenţii corpului eteric şi corelaţia lor cu planetele.

Corpul fizic stă în legătură cu toate forţele din univers. El este centrul spre care radiază toate forţele Cercului zodiacal.

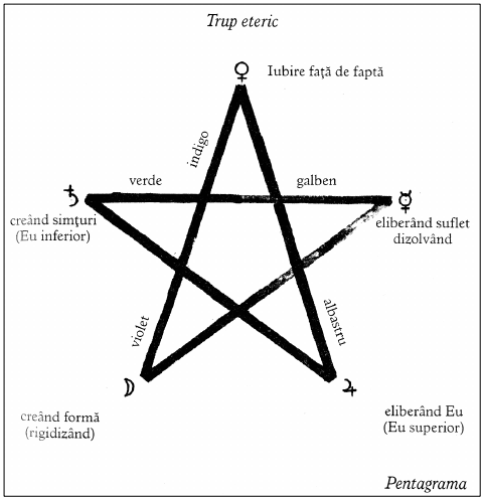
Corpul eteric stă în legătură mai întâi cu centrul Pământului.

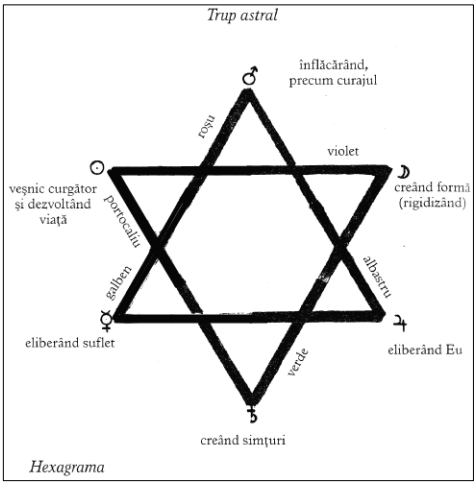
Corpul astral, cu centrul Lunii.

Eul nu este doar *un* punct care s-a unificat [cu corpul fizic] treptat prin creşterea în afară a porţiunii de frunte şi din pătrunderea corpului eteric prin rădăcina superioară a nasului, ci mai există încă un al doilea punct al lui. Linia de unire spre acesta se modifică, direcţia acestei linii indică spre centrul Soarelui. Cu cât mai mult se dezvoltă omul, cu atât mai mult se apropie cele două puncte unul de celălalt. Omul aflat în dezvoltare trebuie să se transpună în acest al doilea punct, adică în afară, şi trebuie să înveţe să privească asupra corpului său ca la orice altceva fizic din afara lui (Tat tvam asi*); acest lucru îl desface pe om din egoism. O retrăire intensă a Misteriului de pe Golgotha şi a faptului că aici a curs sângele de prisos, egoist al omenirii, este de ajutor în aceasta.

Meditaţia trebuie să fie ca un fum de jertfă care se ridică la divinităţi.

* Acesta eşti tu! Renumită formulă din Veda.

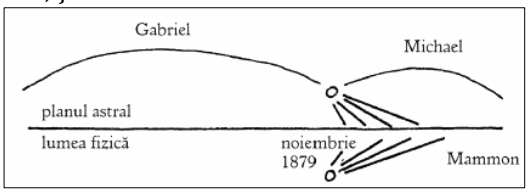
Oră esoterică
München, 5 decembrie 1907

Este întotdeauna bine ca la începutul unei ore esoterice să ne lămurim asupra ceea ce înseamnă, de fapt, o oră esoterică. Ceea ce tratăm într-o astfel de oră esoterică nu se distinge ca material, de fapt, de ceea ce auzim într-o oră exoterică. Chiar tot ceea ce este explicat într-o oră exoterică stă sub influenţa acelor fiinţe superioare pe care le numim Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor. Dar ceea ce trăim într-o oră esoterică stă sub influenţa absolut directă a maeştrilor măreţi şi este comunicat doar sub influenţa lor nemijlocită şi în totală răspundere faţă de ei. De aceea contează mai puţin ceea ce auzim drept conţinut într-o oră esoterică, ci mai mult ca sufletele noastre să trăiască ceva. Modul în care sufletul se raportează la ceea ce curge către el drept curenţi spirituali, acest lucru contează. Starea sufletească dinainte şi de după o oră esoterică trebuie să fie foarte diferită. Şi nu este deloc important dacă sufletul are întotdeauna prezent ceea ce a trăit într-o oră esoterică, dar el trebuie să aibă senzaţia că a trăit, a luat ceva cu el. Trebuie să fie aşa ca şi cum un motor electric este încărcat o dată cu electricitate şi o dată nu e. Aşa cum ne ştim numele, aşa trebuie să purtăm în suflet ceea ce am primit în ora esoterică. Nu-i

aşa, că numele îl ştim imediat ce suntem întrebaţi, chiar dacă nu ni-l repetăm în permanenţă? Aşa trebuie să se odihnească şi curentul vieţii esoterice mereu în suflet. Viaţa esoterică va adânci atunci sufletul nostru tot mai mult şi mai mult, iar acest lucru este necesar pentru timpul ce va veni.

Întreaga noastră cultură îşi are originea în lumea spirituală. Aici sunt configurate planurile după care se desfăşoară apoi viaţa noastră pe plan fizic. Aici jos vedem doar cum, după legi fizice, se desfăşoară un eveniment după altul, dar marile cauze spirituale ne rămân pentru început ascunse. Doar evenimentele de pe planurile mai înalte ale existenţei noastre sunt cele care au ca efect evenimentele fizice. Să ne lămurim foarte clar acest lucru odată şi să luăm un exemplu.

Un eveniment deosebit de important a avut loc în anul 1879 pe planul astral, şi anume în noiembrie.

Din acest moment începând, viaţa esoterică a luat o direcţie cu totul alta, foarte diferită de timpurile anterioare. Curentul esoteric ce trăia din secolul al XIV-lea în omenire a fost înlocuit atunci de un nou astfel de curent. Viaţa esoterică din secolul al XIV-lea până în noiembrie 1879 a decurs cu totul altfel decât cea din timpurile noastre. Pe atunci, întreaga viaţă ocultă se desfăşura în cea mai mare linişte şi taină faţă de exterior şi se maturiza în totală izolare către acel an 1879, sub conducerea unei fiinţe spirituale înalte, arhanghelul Gabriel.

Gabriel înseamnă anunţare, profeţie. De aceea şi are arhanghelul Gabriel în Evanghelii rolul mesagerului. Sub conducerea sa s-a maturizat viaţa spirituală în toată liniştea şi bine protejată şi în siguranţă, precum copilul în pântecele mamei. Iar în luna noiembrie a anului 1879, atunci a avut loc pe plan astral ceva foarte asemănător cu o naştere. Ceea ce se maturizase încet începând din secolul al XIV-lea era permis acum să fie purtat în

mod mai liber afară în lume, chiar dacă numai pentru un număr mic de oameni.

Căci domnia lui Gabriel a fost preluată de un alt arhanghel, sub a cărui conducere noi ne aflăm astăzi, şi anume de arhanghelul Michael. El este Soarele strălucitor care lasă înţelepciunea esoterică să lumineze în afară într-o ceată mică de oameni. Sub domnia lui Gabriel ea a rămas în ascuns, iar în viaţa exterioară s-a dezvoltat materialismul. Însă noi nu trebuie să considerăm materialismul drept ceva rău, căci el este cuprins în planul creaţiei şi are scop şi însemnătate în întreaga lume. Dar acum a venit timpul aflat sub conducerea strălucitoare a lui Michael, în care soarele esoteric trebuie să strălucească luminos. Căci forţele întunecate ale materialismului devin dominante.

Domnia strălucitoare a lui Michael va fi şi ea urmată de o perioadă de timp întunecată, îngrozitoare, care îşi are începutul în jurul anului 2400. Deja astăzi şi-a preluat domnia, odată cu Michael, o divinitate întunecată: divinitatea Mammon.

Mammon este pentru ocultism nu doar divinitatea banului. El este, în plus, conducătorul tuturor forţelor inferioare, negre. Iar cetele lui atacă nu doar sufletele oamenilor, ci şi trupurile lor fizice, pentru a le devora şi a le nimici. În ziua de astăzi se vorbeşte atât de mult despre bacili, nu pentru că se ştie mai mult despre ei, ci pentru că azi realmente au luat o formă cu totul deosebită. Iar în viitor vor predomina într-un mod înspăimântător. Atunci când se apropie acele vremuri negre, atunci cearta şi războiul dintre fraţi vor stăpâni în mod înfiorător, iar săracele trupuri omeneşti vor zace într-o stare îngrozitoare loviţi de boli şi molime. Stigmatul păcatului va fi impregnat pe corpurile omeneşti în mod vizibil pentru fiecare. Atunci are un alt arhanghel domnia: Orifiel. El trebuie să vină pentru a-i zgudui pe oameni, să-i zguduie prin chinuri groaznice ca să se trezească la adevărata lor menire. Iar pentru ca acest lucru să se poată petrece în mod corect, deja astăzi trebuie să fie pregătit o mică grămăjoară de oameni pentru ca atunci, peste patru până la şase sute de ani, în vremurile negre, să poată răspândi viaţa esoterică şi să conducă omenirea.

Cine simte în ziua de astăzi pornirea, sub domnia lui Michael, să participe la viaţa spirituală, acela este chemat să îl slujească pe arhanghelul Michael şi să înveţe sub el, pentru ca să fie cândva matur să îl slujească în mod just şi pe îngrozitorul Orifiel. O jertfă se cere din partea celor care vor să se consacre unei vieţi mai înalte. Doar cu această condiţie trebuie să vrea cineva să primească viaţa spirituală şi să trăiască trezirea, dacă pentru aceasta mai târziu vrea să se folosească pe sine, să îşi folosească voinţa, toate doar în serviciul omenirii.

În patru până la şase sute de ani, grupuleţul de oameni care este pregătit astăzi pentru aceasta îi va sluji divinităţii Orifiel, pentru ca omenirea să fie salvată. Dacă ar vrea în acea perioadă să preia astfel de oameni conducerea spirituală, care nu au fost pregătiţi să reziste în toate furtunile şi să înfrunte cetele lui Mammon, atunci nu ar putea să îi slujească în modul corect arhanghelului Orifiel, iar omenirea nu ar fi ridicată din nenorocirea ei. Dar pentru ca aceasta să aibă loc, noi trebuie să lucrăm astăzi cu toată seriozitatea pentru a ne îndeplini atunci sarcinile noastre în mod just.

Dar atunci când puterile întunecate se dezlănţuie în modul cel mai îngrozitor, atunci străluceşte şi cea mai luminoasă lumină. Deja odată şi-a avut Orifiel domnia. Aceasta a fost în timpul în care Christos a apărut pe Pământ. Pe atunci domneau peste tot pe Pământ puteri groaznice ale decăderii şi decadenţei. Şi doar prin mijloace groaznice a putut fi scuturat neamul omenesc spre a se ridica. Orifiel va fi numit îngerul mâniei, care curăţă cu mână puternică omenirea.

Un sens adânc îl are povestirea din Biblie, în care Christos loveşte cu biciul [Nota 111] pentru a curăţi templul de zarafi. Pe atunci, pe când era cel mai întuneric pe Pământ, a apărut Christos drept salvator al omenirii. La 109 de ani după apariţia lui Christos s-a încheiat domnia lui Orifiel şi a fost înlocuit de Anael. Apoi a urmat Zahariel, apoi Rafael. Pe vremea Renaşterii a domnit Samael, începând din secolul al XVI-lea până în noiembrie 1879 Gabriel. Apoi a preluat domnia Michael, iar în jurul anului 2400 va prelua conducerea din nou Orifiel, îngrozitorul înger al mâniei. Şi, ca

odinioară, şi atunci va străluci lumina spirituală luminos şi radiant în întuneric: Christos va apărea din nou pe Pământ, chiar dacă în altă figură decât atunci. A-L primi pe El, a-I sluji Lui, la aceasta suntem chemaţi.

Dacă voi, surori şi fraţi ai mei, lăsaţi să trăiască în voi ceea ce vi se revarsă aşa în suflet ca viaţă spirituală, în aşa fel încât să reverbereze în formulele voastre de meditaţie, atunci aveţi fructul just. Voi trebuie să lăsaţi să reverbereze, să rezoneze ceea ce aţi primit în meditaţiile voastre. În timp ce faceţi aceasta, puterile spirituale ale lumii se revarsă înăuntrul vostru. Lumea este străbătută mereu de curenţi spirituali ce pornesc de la marii Maeştri ai înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor. Maeştrii toarnă în permanenţă curenţi ai iubirii şi înţelepciunii asupra omenirii, dar sufletele oamenilor nu sunt întotdeauna pregătite şi deschise să preia.

Cuvintele de meditaţie, însă, sunt cuvinte magice ce deschid porţile sufletului pentru ca să pătrundă viaţa dumnezeiască. De aceea trebuie nu doar să speculăm cu raţiunea despre cuvintele noastre din meditaţie, ci să ne deschidem sufletul pentru forţe mai înalte decât simplele forţe ale raţiunii. Dacă speculăm cu raţiunea despre aceasta, atunci intră în activitate doar forţele care se află deja în noi. Dar forţe mai înalte trebuie să devină treze. Trebuie ca la cuvintele proprii de meditaţie să nu vrem să rezolvăm taine, ci să le lăsăm pe ele să rezolve taine pentru noi. Căci ele sunt mult mai înţelepte decât poate fi vreodată raţiunea. De aceea trebuie să le lăsăm să acţioneze întru totul asupra noastră şi să preluăm ceea ce ele lasă să curgă înăuntrul sufletului, să le lăsăm să trăiască întru totul în suflet.

Cuvintele de meditaţie nu sunt rodul unor speculaţii, ci sunt născute din legile lumii spirituale. În fiecare vocală trăieşte ceva cu totul deosebit. Vocalele au o anumită valoare de rezonanţă, şi nu sunt aceleaşi pentru fiecare. Şi tot astfel precum sufletul simte efectul sunetelor, aşa trebuie să se dedice şi imaginilor pe care cuvintele i le transmit. La meditaţie să fim cât mai departe posibil de reprezentări abstracte, ba chiar să ne străduim să gândim cât mai concret.

Să luăm odată o formulă de meditaţie pe care o cunoaşteţi aproape toţi: „În razele curate …"

La primul vers:

În razele curate ale luminii

putem să ne reprezentăm mai mult sau mai puţin lumina Lunii strălucind pal, care reprezintă lumina blândă a Dumnezeirii ce străbate unduind creaţia. Foarte clar şi intens trebuie să trăiască această reprezentare în suflet, prin cuvintele:

În razele curate ale luminii

Străluceşte Dumnezeirea lumii!

Apoi urmează rândurile:

În iubirea curată faţă de toate fiinţele

Străluceşte Dumnezeirea sufletului meu.

Acum căutăm să străbatem cu iubirea noastră blânda lumină lunară, să o vărsăm în noi, astfel încât prin căldura propriei iubiri să înceapă să radieze lumina blândă şi să simţim în undele de raze cum luceşte Dumnezeirea în propriul nostru suflet. La următoarele cuvinte:

Eu odihnesc în Dumnezeirea lumii

căutăm să ne reprezentăm că am fi înconjuraţi de unduirea spiritului dumnezeiesc. Putem să ne simţim ca într-o baie călduţă, cu totul înveliţi într-o substanţă divină, ce ne cuprinde în întregime ca o baie blândă, călduţă.

Eu mă voi găsi pe mine însumi

În Dumnezeirea lumii!

Cu aceste cuvinte am putea să ne gândim la un far îndepărtat care îşi trimite lumina spre noi şi să ne pătrundem de sentimentul că ne vom găsi Sinea proprie în dumnezeiesc.

Dar nu doar imaginile care trăiesc în suflet în timpul meditaţiei ne trag în sus spre dumnezeiesc şi ne deschid porţile sufletului. Chiar şi într-o vocală este aşezată înţelepciune mai profundă şi viaţă dumnezeiască mai înaltă. Nu este indiferent ce vocale răsună în suflet. Să luăm odată vocala *i. I* exprimă întotdeauna o centralizare, o tendinţă către punctul central, spre centru. Cu totul altceva înseamnă *a*. Ea este expresia veneraţiei interioare a dumnezeiescului. *I* tinde spre punctul central al

universului, iar în schimb *a* rămâne distanţat şi se înclină în veneraţie în faţa celui mai sfânt.

Să privim drept urmare formula noastră:

In den reinen Strahlen des Lichtes

[În razele curate ale luminii]

În primul *i* [în textul german], sufletul tinde către centrul dumnezeiesc, în *a* el se retrage în adoraţie, iar în al doilea i aleargă din nou în întâmpinarea Dumnezeiescului.

În al doilea rând avem vocala *ä*:

Erglänzt die Gottheit der Welt

[Străluceşte Dumnezeirea lumii!]

Ä reprezintă un *a* estompat. Dăruirea plină de adoraţie a lui *a* se transformă în ä în veneraţie sfioasă. Într-o veneraţie sfântă, sfioasă, omul nu îndrăzneşte să se apropie de Dumnezeu. În următorul *o*, însă, sufletul se grăbeşte într-acolo, pentru a cuprinde Dumnezeiescul în întregime, cu iubire sacră şi ardoare. *O* exprimă întotdeauna cuprinderea plină de iubire. Următorul rând:

In der reinen Liebe zu allen Wesen

[În iubirea curată faţă de toate fiinţele]

aici *i* conduce din nou sufletul în mod nemijlocit către centrul dumnezeiesc. Apoi, în *a*.

Erstrahlt die Göttlichkeit meiner Seele

[Străluceşte dumnezeirea sufletului meu.]

sufletul devine din nou adoraţie. Iar aşa cum sfioasa veneraţie a lui *ä* din al doilea rând s-a modificat într-o cuprindere intensă a Dumnezeiescului, aşa se estompează în al patrulea rând deplina, calda, smerita adoraţie a lui *a* într-o vrere sfioasă de a cuprinde, care de-abia îndrăzneşte să atingă Dumnezeirea: *ö*.

În al cincilea rând:

Ich Ruhe in der Gottheit der Welt

[Eu odihnesc în Dumnezeirea lumii.]

predomină *u*. El exprimă întotdeauna o odihnire, o stare de învăluire. Acum sufletul s-a contopit într-o linişte sfântă, una cu Dumnezeiescul.

În ultimele două rânduri revine mereu *i*:

Ich werde mich selbst finden
In der Gottheit der Welt
[Eu mă voi găsi pe mine însumi
În Dumnezeirea lumii!]

Sufletul este în încheiere condus tot mai adânc în centrul dumnezeiesc al lumii.

Acesta este *un* punct de vedere asupra felului în care poate fi înţeleasă meditaţia, precum şi o mică parte a profundei înţelepciuni care se află în ea. Ar fi derutant dacă aş vrea să vă transmit ce fel de secrete adânci mai sunt ascunse în ea. Nicio literă şi niciun semn nu se află acolo, care să nu conţină un sens adânc, foarte adânc. Aşa a răsunat cuvântul dumnezeiesc de creaţie, atunci când a lăsat să se nască universul cândva. L-aţi auzit cândva răsunând, dar sufletele voastre nu erau încă conştiente de aceasta. Pe atunci voi coboraţi din spirit şi vă veţi întoarce în el în conştienţă deplină. Din spirit născuţi, în trupul pământesc trăind, vă veţi întoarce prin forţa spiritului înapoi la spiritul dumnezeiesc al lumii.

i – tendinţă către centru
a – adoraţie
ä – veneraţie sfioasă
o – cuprindere
ö – atingere sfioasă
u – odihnire în Dumnezeu

Oră esoterică
Berlin, 7 ianuarie 1908*
* Continuarea din 29 noiembrie 1907.

Însemnarea A

Dacă vrem să observăm cu folos o asemenea figură ocultă (hexagrama) cum am văzut în ora dinainte, atunci nu este suficient să stăm cu privirea fixată pe ea. Mai degrabă trebuie să ne-o desenăm în ore de linişte iarăşi şi iarăşi în faţa sufletului şi să medităm la semnificaţia fiecărei culori în parte. De-abia în acest mod vom dobândi avantajul şi folosul pe care îl pot avea astfel de semne oculte, când le examinăm în modul just. Căci întreaga înţelepciune a lumii ne este dată în câteva astfel de figuri oculte. Iar

prin adâncirea în acestea, ne devin încetul cu încetul clare corelațiile spirituale ale lumilor superioare.

Să luăm din hexagramă două culori care stau față în față: roşu şi verde. Cu totul intenționat stau aceste două culori față în față. Oare ce înseamnă culoarea roşie, ce înseamnă cea verde? Noi găsim culoarea verde afară, în lumea plantelor ce îşi întinde pătura peste Pământ. Iar în ce relație stă omul față de plantă? Noi ştim că omul a dus pe Saturn o existență ce corespunde într-o anumită măsură cu mineralele din ziua de astăzi, nu că omul ar fi fost vreodată mineral! Regnul nostru mineral de astăzi este chiar cel mai tânăr dintre regnurile naturale. Noi ştim, mai departe, că omul a dus pe Soare o existență asemănătoare cu planta. Astăzi curge prin plante o sevă verzuie. O sevă asemănătoare străbătea ființa umană de atunci. Dacă astăzi am putea, printr-o magie, să presăm în plantă componente astrale, atunci ea ar deveni roşie! Prin faptul că omul a dobândit în plus corpul astral pe Lună, seva interioară s-a colorat în roşu – s-a făcut din ea sângele roşu.

Gândiți-vă că planta este castă, ea nu are niciun fel de dorințe, pasiuni: furie, teamă, frică. Prin faptul că omul a devenit, într-o anumită privință, mai rău decât planta, el a dobândit ceva ce l-a ridicat deasupra plantei: conştiența trează de zi. Lumea plantelor de astăzi doarme. O plantă este omul inversat. O plantă arată cu rădăcinile ei către centrul Pământului, acolo unde se află Eul lor. Tocmai această forță care acționează în jos în plantă acționează invers la om, în sus. Faptul că omul a dobândit sângele exprimă preluarea Eului. Expresia Eului este sângele roşu.

Dacă priviți cu ochi spirituali asupra suprafeței interioare a unei frunze verzi, atunci aceasta vă apare drept roşie. Această forță roşie este, am putea spune, spirituală. Dacă privim pe un fundal alb la o suprafață roşie, o privim pe aceasta concentrat şi apoi ne uităm la suprafața albă, atunci va apărea o pată verde. Şi invers, este tot astfel cazul. Se numesc culorile acestea culori complementare. Deci şi într-o astfel de apariție fizică se exprimă corelația spirituală internă.

Sau să luăm alte două culori: albastru şi portocaliu, care stau faţă în faţă. Trebuie să ştiţi că portocaliul are două aspecte: portocaliu şi auriu.

Unde găsim în natură albastrul? Dacă privim în sus, în zările nesfârşite ale bolţii cereşti! Şi unde, aurul? În picturile vechilor maeştri observăm fundaluri aurii. Aceşti vechi maeştrii mai pictau încă după o tradiţie care avea câteva cunoştinţe despre apariţiile şi entităţile lumilor superioare. Dacă privim cu ochii spirituali afară, în spaţiul ceresc, atunci el apare în adâncimi cu un fond auriu. De aceea observăm în vechile picturi capete de îngeri pe fundal auriu, pentru că atunci când priviţi (spiritual) afară în spaţiul ceresc, acesta vă apare în culori aurii.

În acest fel trebuie să căutăm să aducem laolaltă ceea ce se află, după sens, răspândit în întregul cosmos, pentru construirea sufletului nostru. Gândiţi-vă numai cum sunt răspândite pe întregul Pământ toate acele alimente care slujesc la construirea corpului nostru. Reprezentaţi-vă acest lucru foarte viu! La fel este acest lucru din punct de vedere spiritual. Din haos trebuie şi sufletul să caute să-şi adune la un loc ceea ce este potrivit pentru construirea lui.

Atunci când un suflet începe să mediteze în acest fel, începe să se dezvolte un organ în corpul fizic: glanda mucoasă. Glanda mucoasă este la omul obişnuit un organ cam de mărimea unui sâmbure de cireaşă, aflat în spatele glandei pineale. Dar el conţine forţe disproporţionat de mari. Căci el reglementează construcţia justă a corpului în raport cu mărimea sa. La aşa-numiţii uriaşi ce sunt prezentaţi este vorba de o îmbolnăvire a glandei pituitare. Într-un fel oarecare trebuie să se manifeste forţele care au fost puse în mişcare de ea. Când cel care meditează începe să lucreze asupra sa, atunci sunt trezite forţele din glanda pituitară. De la glanda pituitară se desfăşoară construcţia organică din haosul trăirilor, pentru a deveni corpul astral. Atunci când glanda pituitară înconjoară glanda pineală cu un curent de fire aurii, atunci a venit momentul în care transformarea corpului astral în Sine spirituală, în Manas, este atât de înaintată, încât acum corpul eteric poate fi transformat în Buddhi.

Cel care meditează în acest fel despre asemenea semne oculte va lucra asupra construcţiei corpurilor sale superioare conform scopului. Uneori sufletul creşte nespus de repede în cea mai profundă linişte, în cel mai scurt timp. Am putea spune: nu este deloc nevoie de timp pentru dezvoltare, ci doar de profunda linişte interioară.

* * *

Însemnarea B

De meditat asupra hexagramei. Vârful în sus roşu, în jos verde. Contraste: culori complementare. Verde, culoarea plantelor. Roşu, culoarea sângelui oamenilor.

Progresul a putut fi atins de oameni doar prin faptul că au luat în considerare şi dorinţe şi pasiuni. Acea parte a trupului astral al Pământului care aparţine de lumea plantelor este roşu. Aşadar, fizic verde, spiritual roşu: planta. La plante, forţele astrale roşii indică în jos spre centrul Pământului, în timp ce aceleaşi forţe s-au inversat la om şi arată în sus.

Verde şi roşu: contraste. Tot astfel albastru şi portocaliu, respectiv într-unul din cele două aspecte: galben auriu [adăugat cu alt scris: violet şi auriu]. Şi acestea sunt culori complementare. În fizic, cerul albastru, în devachanic auriu, aşa cum e încă pictat în tablourile vechi din Evul Mediu timpuriu.Tot astfel, alte contraste.*

* Completări dintr-un alt document, în rest identic: „Corpul nostru spiritual, trupul cunoaşterii, este format prin pătrunderea cu trăirea în astfel de contraste. Noi putem să le căutăm pretutindeni şi să le preluăm în noi, ca mijloace spirituale de origine."

Prin observarea unor astfel de simboluri date nouă de maeştri, noi ne reordonăm şi ne reconfigurăm corpul astral, îndeosebi aura (pentru a deveni Manas).Toate experienţele exterioare minore posibile pot să ne indice aceste raporturi de culoare, iar în acest fel este format, configurat şi dezvoltat corpul nostru spiritual, prin valorificarea tuturor experienţelor posibile, precum trupul nostru fizic, prin asimilarea tuturor alimentelor fizice posibile adunate de pe întreaga suprafaţă a pământului.

Iar în timp ce corpul nostru astral se ordonează şi se organizează astfel, el acţionează în special asupra glandei pituitare sau anexei la creier (hipofiza), un organ mic, aproape de mărimea unui sâmbure de cireaşă, care are mai întâi de-a face cu creşterea corpului. Printr-o astfel de organizare a corpului astral începe glanda pituitară să devină din ce în ce mai lucitoare; ea emite raze şi treptat înconjoară cu razele ei glanda pineală aflată în faţa ei, o stimulează pe aceasta**; drept urmare se extind efectele asupra corpului astral şi ele încep să-l impresioneze şi să-l reorganizeze.

** „Datorită acestui lucru se extind efectele corpului astral asupra corpului eteric. Glanda pineală este organul clarvederii."

Oră esoterică
Berlin, 16 ianuarie 1908

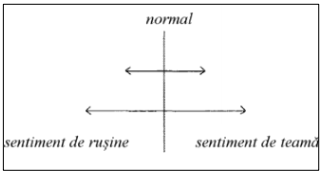
Dacă în ultima noastră oră esoterică* era vorba despre marile legităţi ale vieţii spirituale aşa cum se revelează în cursul evoluţiei omenirii, dacă era vorba despre marile puteri spirituale care conduc tot ce se întâmplă pe planul fizic şi care se înlocuiesc reciproc în acţiunea lor, astăzi vrem să vorbim într-un mod ceva mai intim despre legile vieţii spirituale, aşa cum se desfăşoară ea în interiorul omului însuşi.

* Vezi ora din 5 decembrie 1907.

Cel care se află într-o şcolire ocultă este, într-un anumit sens, unul care aşteaptă, care caută. El aşteaptă ca într-o zi să i se dezvăluie o nouă lume în afara celei pe care a perceput-o înainte. El aşteaptă să-şi poată spune într-o zi: Eu văd o lume nouă; printre toate lucrurile pe care puteam până acum să le percep în spaţiu, eu văd o sumedenie de entităţi spirituale ce îmi erau înainte ascunse. – Pentru a vă lămuri foarte clar acest lucru, voi trebuie să vă actualizaţi în faţa sufletului cele şapte stări de conştienţă pe care le parcurge omul în cursul dezvoltării sale. Prima stare de conştienţă pe care a parcurs-o omul era un grad estompat, crepuscular al conştienţei, în care omul se simţea una cu cosmosul; existenţă saturniană numim noi această stare. În existenţa solară, măsura conştienţei a scăzut, însă a devenit în schimb cu atât mai luminoasă. Când a trecut apoi omul prin existenţa lunară, conştienţa sa era

asemănătoare cu ceea ce noi trăim drept ultim rest în visele noastre, era o conştienţă în imagini, estompată. Aici, pe Pământ, avem conştienţă luminoasă de zi, care va rămâne când omul se va ridica pe Jupiter din nou la conştienţa imaginativă, astfel încât colo vom avea atunci o conştienţă în imagini, luminoasă. Încă la alte două stări mai sus, starea de conştienţă inspirată şi cea intuitivă, se va ridica apoi omul în continuare. Astfel stă, aşadar, conştienţa noastră luminoasă de zi în mijlocul conştienţei imaginative estompate a Lunii şi a conştienţei imaginative luminoase a lui Jupiter [Nota 112]. Iar ceea ce aşteaptă esoteristul să i se dezvăluie într-o zi, este conştienţa jupiteriană. De fiecare dintre voi se va apropia ea cândva, la unul mai devreme, la altul mai târziu, asta depinde de capacităţile sale, de gradul maturizării sale interioare.

Acum, însă, este deja prezentă conştienţa jupiteriană în primii săi germeni, la fiecare dintre oameni. În mod foarte gingaş este deja sugerată conştienţa viitoare, doar că omul nu poate încă să şi-o facă înţeleasă. Căci în aceasta constă viaţa esoterică în mare parte, în faptul că elevul învaţă să interpreteze just procesele subtile din sine şi din mediul său. Nici vechea conştienţă lunară nu a dispărut cu totul, ci mai este prezentă în ultimele sale rudimente. Cele două stări la omul de astăzi, în care într-una mai este prezentă vechea conştienţă lunară, în cealaltă deja noua conştienţă jupiteriană, sunt sentimentul de ruşine şi cel de teamă. În sentimentul de ruşine, acolo unde sângele este împins către periferia corpului, mai trăieşte încă un ultim rest din conştienţă lunară, iar în sentimentul de teamă, în care sângele se revarsă către inimă pentru a găsi acolo un centru ferm, se anunţă conştienţă jupiteriană. În acest fel se balansează aşadar conştienţa normală de zi în două direcţii.

Atunci când avem un sentiment de ruşine faţă de ceva şi ni se ridică în obraji roşeaţa ruşinii, noi trăim ceva ce aminteşte de

existenţa lunară. Reprezentaţi-vă un om lunar. El nu putea încă să-şi spună „eu", ci trăia într-o conştienţă estompată, crepusculară, cu totul învăluit în forţe şi entităţi astrale, cu care se simţea una şi în armonie. Gândiţi-vă numai, surori şi fraţi ai mei, că unui astfel de om lunar i s-ar fi năzărit într-o zi dintr-odată sentimentul: eu sunt un „Eu". Eu sunt diferit de ceilalţi, sunt o fiinţă autonomă şi toate celelalte fiinţe din mediul meu se uită la mine. – Aici l-ar fi străbătut arzător, pe întregul om lunar, de sus până jos un sentiment enorm de ruşine, el ar fi încercat să dispară, să se scufunde de ruşine, dacă ar fi putut simţi un astfel de sentiment timpuriu de Eu. Astfel şi noi am dori, surori şi fraţi ai mei, atunci când ne vine un sentiment de ruşine, mai degrabă să dispărem, chiar să ne cufundăm sub pământ, să ne dizolvăm calitatea de Eu. Închipuiţi-vă cum era vechiul om lunar învăluit în armonia cu forţele şi entităţile mediului său. Dacă se apropia de el o fiinţă duşmănoasă, el nu stătea pe gânduri, ci ştia instinctiv cum trebuia să se dea deoparte. El acţiona aici în sentimentul său, pe care, dacă el ar fi fost conştient, l-ar fi putut exprima aproximativ în modul următor: Eu ştiu că legitatea lumii nu este organizată în aşa fel încât acest animal sălbatic să mă sfâşie acum, ci armonia lumii este aşa că trebuie să existe mijloace care să mă apere de duşmanul meu.

Atât de nemijlocit în armonie cu forţele universului se simţea vechiul om lunar. Iar dacă s-ar fi trezit în el un sentiment de Eu, atunci aceasta ar fi deranjat imediat această armonie. Iar sentimentul de Eu, într-adevăr, atunci când a început să îl străbată pe om pe Pământ, l-a adus tot mai mult şi mai mult în dizarmonie cu mediul său. Clarauditorul aude universul răsunând într-o măreaţă armonie, iar dacă va compara cu aceasta sunetele care străbat până la el din fiecare om în parte, atunci există astăzi la toţi oamenii o disonanţă, la unul mai mult, la altul mai puţin, dar este o disonanţă. Iar sarcina dumneavoastră este ca pe parcursul evoluţiei dumneavoastră să dizolvaţi tot mai mult această disonanţă într-o armonie. Prin calitatea de Eu s-a născut această disonanţă, dar în mod înţelept a fost ea organizată de puterile spirituale care stăpânesc şi conduc universul. Dacă oamenii ar fi rămas întotdeauna în armonie, atunci nu ar fi ajuns niciodată la

autonomie. Disonanţa a fost introdusă pentru ca omul să îşi cucerească din nou armonia în mod liber, din forţă proprie. Sentimentul de Eu conştient de sine a trebuit aşadar să se dezvolte mai întâi în detrimentul armoniei interioare. Atunci când va fi venit timpul în care se va aprinde conştienţa jupiteriană, iar omul va ajunge din nou în corelaţie armonioasă cu forţele cosmosului, atunci el va salva cu sine dincolo sentimentul său de Eu conştient de sine în noua stare de conştienţă, astfel încât omul atunci va fi un Eu autonom şi totuşi în armonie cu universul.

Am văzut, aşadar, că în sentimentul de teamă se anunţă deja noua conştienţă jupiteriană. Dar întotdeauna când începe să apară o stare viitoare înaintea timpului ei, ea este prematură şi nu chiar la locul său. Acest lucru vă va apărea clar pe baza unui exemplu. Dacă aducem la înflorire într-o seră în luna mai o floare, care de felul ei ar trebui să înflorească în august, atunci nu va mai putea dezvolta în august, când vine timpul ei propriu-zis de înflorire, nicio floare; forţele ei vor fi epuizate şi ea nu se va mai potrivi la condiţiile în care ar ajunge atunci. Şi chiar şi în mai ea va trebui să piară imediat ce o scoatem din seră, tocmai pentru că nu se potriveşte cu condiţiile naturale ale acestui anotimp. Tot aşa e cu sentimentul de teamă. Nici în ziua de astăzi nu e la locul lui şi cu atât mai puţin în viitor. Ce se întâmplă în cazul sentimentului de teamă? Sângele este presat în centrul omului, în inimă, pentru a forma acolo un punct central ferm, pentru a-l face pe om puternic faţă de mediul înconjurător. Forţa cea mai lăuntrică a Eului este cea care provoacă acest lucru. Această forţă a Eului, ce acţionează asupra sângelui, trebuie să devină tot mai conştientă şi mai puternică, iar pe Jupiter omul îşi va putea conduce atunci foarte conştient sângele către punctul central şi va putea să se întărească. Lucrul nenatural şi dăunător în acestea este însă astăzi sentimentul de teamă ce este legat de acest curent de sânge. Acest lucru nu mai este permis să fie în viitor, doar forţele Eului, fără teamă, trebuie să acţioneze acolo.

Tot mai duşmănos se poziţionează lumea exterioară în jurul nostru, pe parcursul evoluţiei omeneşti. Tot mai mult trebuie să învăţaţi să va opuneţi forţa interioară în faţa lumii exterioare care strâmtorează. Dar teama trebuie să dispară într-aceasta. Iar în mod

deosebit pentru cel care parcurge o şcolire esoterică este necesar, absolut necesar, să se elibereze de toate sentimentele de teamă şi frică. Numai atunci teama are o anumită îndreptăţire, când ea ne atrage atenţia că trebuie să ne întărim, dar toate sentimentele nefireşti de teamă care îl chinuie pe om trebuie să dispară cu totul. Ce s-ar întâmpla dacă omul mai are sentimente de teamă şi de frică şi se instaurează conştienţa jupiteriană? Acolo îi va sta împotrivă omului lumea exterioară mult, mult mai duşmănoasă şi mai îngrozitoare decât astăzi. Un om care nu se dezobişnuieşte aici de teamă, acolo va cădea dintr-o spaimă în alta.

Deja de acum se pregăteşte tot mai mult această stare în lumea exterioară. Şi mai limpede se va arăta aceasta omului în acel timp îngrozitor care va năvăli sub domnia lui Orifiel, despre care v-am vorbit ultima dată. Aici omul trebuie să fi învăţat să stea ferm! Cultura noastră de astăzi creează ea însăşi acei monştri îngrozitori care îl vor ameninţa pe om pe Jupiter. Priviţi la maşinile uriaşe pe care le construieşte tehnica omenească astăzi cu toată ascuţimea minţii! În ele îşi creează omul demonii care în viitor vor bântui împotriva lui.Tot ceea ce îşi construieşte omul astăzi ca aparate tehnice şi maşini va dobândi în viitor viaţă şi se va opune duşmănos omului în mod îngrozitor. Tot ceea ce este creat dintr-un principiu pur utilitar, din egoism personal sau colectiv, este în viitor duşmanul omului. Noi ne întrebăm în ziua de astăzi mult prea mult despre utilitatea celor pe care le facem. Dacă vrem într-adevăr să stimulăm evoluţia, atunci nu e permis să întrebăm despre utilitate, ci mai mult dacă ceva este frumos şi nobil. Noi nu trebuie să acţionăm doar din principiul utilităţii, ci din bucuria pură pentru frumos. Tot ce creează astăzi omul pentru a-şi potoli nevoia artistică, din pură iubire pentru frumos, aceasta se va însufleţi, de asemenea, în viitor şi va contribui la evoluţia superioară a omului. Dar este îngrozitor să trebuiască să vedem astăzi cum mii de oameni sunt puşi deja din frageda copilărie să nu cunoască niciun fel de altă activitate decât cea de dragul folosului material, să fie izolaţi pe tot timpul vieţii de tot ce e frumos şi artistic. În cele mai sărace şcoli primare ar trebui să fie expuse cele mai minunate opere de artă, acest lucru ar aduce o binecuvântare nesfârşită în

evoluţia umană. Omul îşi construieşte el însuşi viitorul său. Putem dobândi o noţiune despre felul în care ar putea fi pe Jupiter, dacă ne clarificăm faptul că astăzi nu există nimic absolut bun şi nimic absolut rău. În fiecare om este astăzi amestecat binele şi răul. Cel bun trebuie să-şi spună mereu că el are doar puţin mai mult bine în el decât cel rău, dar nicidecum nu este bun în sine. Pe Jupiter, însă, binele şi răul nu vor mai fi amestecate, ci oamenii se vor separa în cu totul buni şi cu totul răi. Iar tot ceea ce astăzi cultivăm drept frumos şi nobil serveşte la întărirea binelui pe Jupiter, iar tot ce are loc doar din punctul de vedere al egoismului şi utilităţii întăreşte răul.

Pentru ca omul să facă faţă întru totul puterilor malefice ale viitorului, el trebuie să-şi primească în mâinile sale forţa cea mai lăuntrică a Eului său, el trebuie să poată reglementa conştient sângele în aşa fel încât să-l facă puternic faţă de rău, dar fără niciun fel de teamă. Forţa care împinge sângele înăuntru, el trebuie atunci să o aibă în stăpânirea sa. Dar nici cealaltă capacitate, de a lăsa să se reverse sângele de la inimă la periferie nu trebuie să o piardă. Căci starea jupiteriană va însemna într-un anumit sens şi reîntoarcerea la vechea conştienţă lunară. Omul va ajunge din nou în armonie cu marile legi ale lumii şi se va simţi una cu ele. El va dobândi din nou capacitatea de a curge împreună cu puterile spirituale ale lumii, dar nu ca pe Lună, inconştient şi neclar, ci pe Jupiter el îşi va menţine mereu conştienţa sa trează de zi şi sentimentul conştient de sine, de Eu şi, totuşi, va trăi în armonie cu forţele şi legile lumii. Disonanţa se va dizolva atunci în armonie. Iar pentru a se lăsa astfel să curgă în armonia universului, el trebuie să înveţe să emane conştient forţa cea mai lăuntrică a Eului său dinspre inimă. El trebuie aşadar conştient să îşi poată centraliza forţele interioare ale sângelui său atunci când îi iese în faţă un duşman şi trebuie să le poată şi radia conştient. De-abia atunci va face el faţă raporturilor viitoare.

Aşadar, cel care tinde către o dezvoltare interioară trebuie să înceapă deja de astăzi să primească aceste forţe treptat tot mai mult în puterea sa. El face asta prin faptul că învaţă să-şi inspire şi expire conştient respiraţia. Când omul îşi inspiră respiraţia intră în

activitate forţele Eului, care îl aduc în corelaţie cu forţele cosmosului, acele forţe care radiază din inimă în afară. Iar când omul expiră respiraţia şi când se abţine de la respiraţie, atunci intră în activitate acele forţe ale Eului care se împing către punctul central, către inimă şi îi creează acolo un centru ferm. Aşa învaţă elevul deja de astăzi, când îşi face conştient exerciţiile de respiraţie [Nota 113] în acest sens, treptat să devină stăpân asupra forţelor Eului său. Nimeni însă nu are voie să creadă că are voie să facă autonom astfel de exerciţii, dacă nu a primit niciun fel de îndrumări pentru aceasta. Fiecare le va primi la timpul său. Dar şi pentru cel care nu face încă niciun fel de astfel de exerciţii nu este niciodată prea devreme să se familiarizeze deja cu sensul acestor exerciţii şi să dobândească înţelegere pentru aceasta. Ele îi vor fi apoi, mai târziu, doar cu atât mai rodnice. Aşa trebuie voi, surori şi fraţi ai mei, să dobândiţi tot mai multă înţelegere şi pentru procesele subtile din voi şi din întregul univers şi treptat să creşteţi înspre perioadele viitoare ale dezvoltării umane.

Oră esoterică
Berlin, 26 ianuarie 1908
Însemnarea A

Lucrul spre care ne străduim în viaţa esoterică este atingerea unei stări de conştienţă diferită, mai înaltă decât cea în care ne aflăm acum. Noi căutăm să atingem o stare care ar apărea – în mersul obişnuit al lucrurilor – pe Jupiter. Bineînţeles că în alt mod apare această stare la elevul ocult, care dinainte parcurge dezvoltarea, decât la omul jupiterian. Omul jupiterian va avea un corp fizic cu totul diferit decât îl avem noi în ziua de astăzi.

Există în conştienţa de fiecare zi, la toţi oamenii stări care amintesc de starea lunară, iar altele în care pătrunde starea jupiteriană. Dacă ne apare roşeaţa de ruşine în obraji, atunci noi repetăm o bucată din starea lunară. Cum aşa? Pe Lună noi nu posedam încă sânge. Noi ştim însă că sângele este expresia Eului nostru. Pe vechea Lună, aşadar, se aflau toate forţele care acţionează astăzi în sângele nostru, în afara noastră. Nu exista încă un sentiment de Eu în noi. Când roşim de ruşine, atunci am vrea

mai degrabă să spunem: O, mai bine nu aş fi, îmi vine să intru în pământ. – Prin aceasta noi împingem sângele în afară, ca şi cum ne-am împinge Eul nostru.

O altă stare care indică spre Jupiter, este cea care apare când trăim o sperietură, teamă, prin aceea că devenim palizi. Ce apare aici? Sângele nostru îl împingem către inimă, pentru a ne întări Eul. Noi facem asta instinctiv, pentru a ne întări, ca să îndepărtăm de la noi un pericol. Pe Jupiter inima va deveni un muşchi volitiv – după bunul-plac putem să ne întărim Eul. Căci, într-adevăr, pe Jupiter ni se vor opune evenimente şi entităţi la care avem întru totul nevoie să ne întărim conştienţa noastră de Eu. Noi trebuie însă să căutăm să atingem o stare în care exact în acelaşi mod ca la sentimentul de teamă ne protejăm Eul, fără a avea o trăire de teamă.

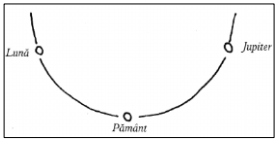
Atunci când inspirăm adânc şi ne ţinem respiraţia, noi recapitulăm o bucată din starea lunară. Atunci când, în schimb, lăsăm aerul să iasă, avem în aceasta o bucată din starea jupiteriană. Cu aceasta are legătură faptul că un elev ocult primeşte exerciţii în care trebuie să-şi ţină respiraţia, pentru că el trebuie să parcurgă într-un anumit fel starea lunară, sau dacă primeşte exerciţii în care el trebuie să lase afară respiraţia, pentru că în acest fel poate să atingă starea jupiteriană. Fiecare trebuie tratat aici individual.

Noi ştim că şi curentul omenirii se separă deja acum în două părţi, una care trece în bine, în moral şi cealaltă care se sfârşeşte în înfiorător, în rău. Astfel de stări îşi fac loc deja de pe acum, germenii sunt deja acum prezenţi. Astfel, tot ceea ce se află acum în lume ca maşini, instrumente şi este pus în mişcare se transformă pe Jupiter în demoni înfricoşători, îngrozitori. Tot ce slujeşte doar principiului utilităţii se va întări în viitor în astfel de puteri groaznice. Acest lucru poate fi paralizat dacă transformăm aparatele utilitare în unele care, pe lângă utilitatea lor, anunţă frumuseţea, dumnezeiescul. Este foarte bine să ştim acest lucru. Altfel, asemenea puteri ar rupe cândva Pământul. Noi vedem, de asemenea, cât de nemaipomenit de important este ca la educaţia copilului să îl înconjurăm pe acesta cu impresii artistice. Arta ne face liberi. Şi locomotiva trebuie cândva să fie transformată într-o maşină care este frumoasă. – Sentimentele noastre de frică şi de

teamă sunt hrană pentru alte entităţi rele. Noi nu trebuie să lăsăm să apară asemenea gânduri. Căci pe Jupiter asemenea demoni ne vor înconjura în număr mult mai mare decât acum. Dar acela nu trebuie să se teamă de nimic în această privinţă, care ca un om înţelept îşi menţine învelişul curat, astfel că nu se pot aduna muşte în jurul murdăriei.

Planul astral este de fapt o regiune a înţelepciunii; [la fel şi lumea fizicului]. Doar prin aceea că odată cu eurile individuale a coborât în de egoismul, a pătruns în ele dezordinea. O anumită bucată, acum, din cosmos s-a coborât în acest moment pe planul fizic, la fel ca o naştere prematură. Acestea sunt cometele [Nota 114]. În ele găsim încă active legile înţelepciunii. De aici provin minunatele traiectorii cu care ele măsoară spaţiul ceresc. Iar o coliziune cu corpul nostru terestru poate de aceea să fie presupusă doar de o astronomie materialistă.

Elevul esoteric trebuie să cunoască toate aceste lucruri – căci fără cunoaştere nu ar merge mai departe; el trebuie să admită acest lucru într-o bună zi.

Pe Jupiter omul dobândeşte conştienţa lunară, în plus faţă de conştienţa pământească. El se îndreaptă către spiritualizare.

* * *

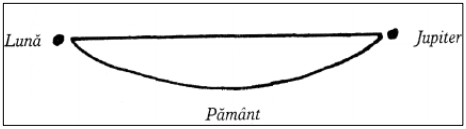
Însemnarea B

Există trei stări de conştienţă mai estompate decât conştienţa noastră luminoasă de zi, trează şi trei mai înalte, care în mod normal sunt atinse pe Jupiter, Venus şi Vulcan. Iniţiaţii ating aceste stări deja pe Pământ (cele trei mai estompate sunt cele de pe Saturn, Soare şi de pe vechea Lună). În trăiri individuale apare atavic vechea conştienţă lunară la om, în sentimentul de ruşine – şi, indicând spre viitor, conştienţa jupiteriană apare la sperietură şi teamă.

Pe vechea Lună forţele sângelui, forţele sentimentului de Eu erau încă afară, în jurul omului; de-abia prin faptul că sângele cu

forţele sale a pătruns în om, sentimentul de Eu se află cu totul în om Sentimentul de ruşine este dorinţa de a te ascunde de ceilalţi oameni, de a te scufunda, de a dispărea. Într-aceasta parcă am împinge sângele afară din noi, adică atât de departe pe cât putem acuma, până la suprafaţa corpului – de aici roşeaţa de ruşine.

Pe Jupiter, sentimentul de Eu este şi mai puternic dezvoltat decât aici pe Pământ. Contrastele, binele şi răul, Eul bun şi Eul rău, sunt acolo mult mai puternice, situaţie pentru care deja Pământul, în viitor, va arăta dezvoltarea pregătitoare. Noi vom sta acolo împotriva unor demoni mult mai răi şi vom avea nevoie de întreaga forţă a Eului pentru a le rezista şi pentru ca în luptă cu ei să acţionăm pentru „bine". Un proces asemănător al contracţiei apare deja acuma, la apariţia unui pericol; doar că acuma adesea sunt legate de aceasta teama şi sperietura. Sângele se adună la inimă, se contractează înspre inimă, de aici aspectul palid. Această adunare a sângelui, aspectul de concentrare a Eului în centrul Eului este un fenomen jupiterian, care va fi doar o contracţie, fără sentimentul de teamă. Această contracţie în situaţie de pericol, fără teamă, trebuie noi să învăţăm.

În cursul evoluţiei noastre, noi ne ridicăm de la Pământ din nou la înălţimile anterioarei stări de conştienţă lunară, la starea de conştienţă jupiteriană, unită acum cu conştienţa pământeană clară: de aceea pe calea evoluţiei se caută să se facă loc deja de pe acum acestei stări jupiteriene, şi anume prin exerciţiile de respiraţie. La ţinerea respiraţiei cu plămânii plini, sângele este într-o anumită măsură împins în afară; este starea lunară, care împreună cu starea pământeană produce starea jupiteriană.

La ţinerea respiraţiei cu plămânii goliţi, sângele este cumva împins înapoi, această situaţie este în legătură cu un sentiment de teamă atunci când nu mai putem primi aer), doar că această procedură trebuie exersată fără sentimentul de teamă. Acest exerciţiu se îndreaptă direct către starea jupiteriană.

Care dintre cele două exerciţii trebuie efectuat, depinde de individualitatea elevului.

Pe planul astral domneşte înţelepciune; şi pe planul fizic, pe când nu existau încă Euri individuale, domneau înţelepciune şi ordine; dezordinea şi confuzia au apărut doar atunci când oamenii de pe Pământ au început, cu Eurile lor individuale, să acţioneze autonom.

Acum există entităţi sau formaţiuni în lumea astrală care s-au densificat în afară de spiritual – lumea astrală – ceea ce corespunde mai degrabă planului normal din existenţa fizică, însă care mai sunt cu totul conduse de înţelepciunea astrală. Asemenea fiinţe sau formaţiuni sunt cometele. Aparent, direcţia traiectoriei lor în cosmos este adesea ameninţătoare, de exemplu pentru Pământ, dar ele încă mai sunt deturnate în direcţii de mişcare aparent contrare legilor fizicii, iar pericolul dispare. Ele urmează înţelepte legi astrale.

Prin configurarea de idei care conduc la un nivel superior, de forme ale frumuseţii – precum domuri, compoziţii muzicale ş.a.m.d. – sunt configuraţi pe Jupiter demoni buni, iar ideile fundamentale [?] vor căpăta formă acolo în natura fizică ce se va desfăşura atunci. Dar aceste eforturi şi forme care servesc doar utilităţii vor crea acolo răul, demoni răi, şi vor conduce la formaţiuni hidoase. Dacă aici, pe Pământ, ar predomina cu totul principiul pur utilitarist, atunci ar veni o distrugere asupra Pământului şi el nu şi-ar atinge ţelul. Lucrurile „utile" sunt necesare; putem să evităm distrugerea doar dacă la unelte, maşini, poduri etc., etc., în configurarea lor i se alătură principiului utilităţii principiul frumuseţii, sau dacă nişte gânduri superioare, nobile – probabil în simboluri – ajung să fie exprimate în formaţiunea lor.

Note în completare, cu un alt scris:

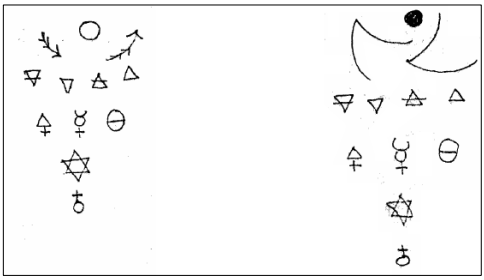
În general, orice fel de muncă de căutat să fie spiritualizată.

Ce efect are contemplarea? Prin devoţiune, se dezvoltă ea însăşi în conştienţa jupiteriană.

Oră esoterică
Berlin, 12 februarie 1908

Observație preliminară a editorului: Simbolurile și versurile care sunt prezentate în această oră au fost, după cât se pare, deja de la început scrise pe tablă și apoi explicate. De aceea ele sunt și așezate aici înainte: mai întâi în forma în care se regăsesc în caietul de notițe al lui Rudolf Steiner cu nr. de arhivă 381, apoi urmează o versiune întrucâtva diferită a schemei din însemnarea B; la aceasta se adaugă un rezumat, realizat de editor, al denumirilor semnelor care se primesc, de fiecare dată, din altă perspectivă, în diferitele însemnări.

Facsimil cu simbolurile din caietul de notițe al lui Rudolf Steiner, nr. arhivă 381.

La următoarea zicere este vorba despre o transpunere liberă a unei vechi scrieri rosicruciene, care se găsește în *Geheime Figuren der Rosenkreuzer aus dem 16ten und 17ten Jahrhundert* (Figuri secrete ale rosicrucienilor din secolele al XVI-lea și al XVII-lea) (Altona, 1785, editare Berlin 1919). În original se spune:

Cine înțelege această tablă just,
Vede cum una pornește din cealaltă.
Mai întâi se află totul în numărul al patrulea
Al elementelor pretutindeni,
Din care cele Trei început izvorăsc
Care produc două sexe.
Bărbătesc și femeiesc, de la Soare și Lună,
Din acestea crește Fiul împărătesc:
Cel căruia nimic din lume nu i se aseamănă.
Și depășește toate regatele.

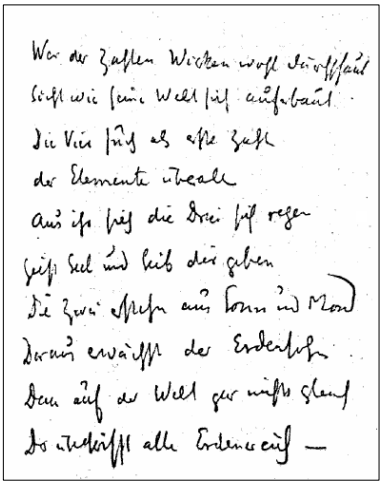
Prima transcriere a lui Rudolf Steiner are următoarea formulare:

Cine înțelege această tablă bine,
Vede cum una pornește din cealaltă
Mai întâi se află totul în numărul al patrulea
Al elementelor pretutindeni,
Din care cele trei început izvorăsc,
Care produc două sexe,
Bărbătesc și femeiesc din Soare și Lună,
Din acestea crește Fiul interior:
Cel căruia nimic din lume nu i se aseamănă.
Și depășește tot regatul pământesc.

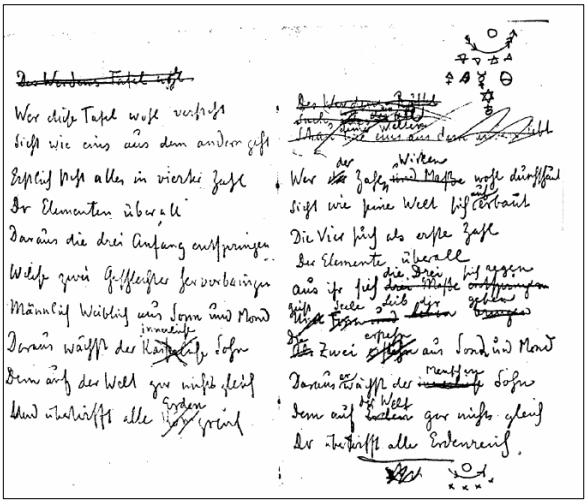
Varianta folosită în cadrul orei se află în caietul de notițe cu nr. de arhivă 381. În caietul de notițe cu nr. de arhivă 536 este notată din nou zicerea, doar că în rândul 8 este scris în loc de „Fiul Omului" „Fiul Pământului" (vezi Facsimil, nr. de arhiva 536)

Cine vede bine prin acțiunea cifrelor
Vede cum se construiește lumea sa
Pe Patru caută-l drept primul număr
Al elementelor pretutindeni,
Din el îl vezi pe Trei mișcându-se
Spirit, suflet, trup dându-ți ție
Doiul se ridică din Soare și Lună
Din acestea crește Fiul Omului
Cel căruia nimic din lume nu i se aseamănă
Cel care depășește toate regatele Pământului

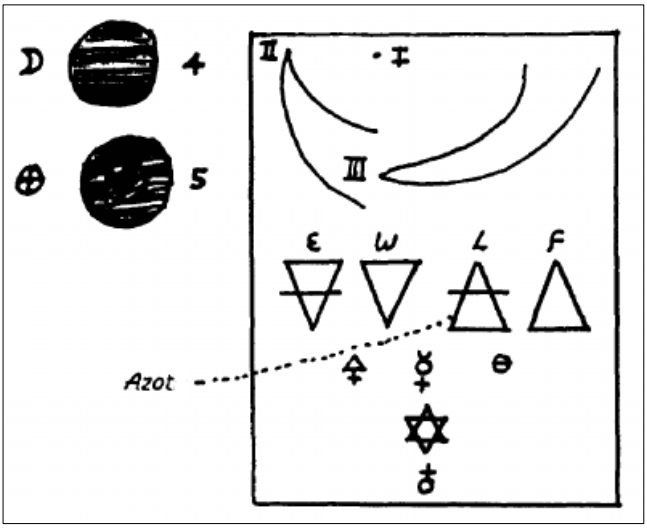
Facsimil din caietul de notițe al lui Rudolf Steiner, nr. de arhiva 381.

Wer die Zahlen Wirken wohl durchschaut
sieht wie seine Welt sich aufbaut
Die Vier sind als erste Zahl
der Elemente überall
aus ihr sich die Drei sich regen
Geist Seel und Leib dem geben
Die Zwei spiegeln aus Sonn und Mond
daraus erwächst der Erdenlohn
dem auf der Welt gar nichts gleich
der durchschaut alle Erdenreich —

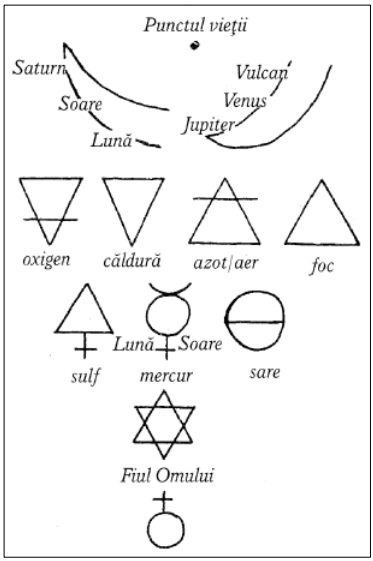
Facsimil din caietul de notițe al lui Rudolf Steiner, nr. de arhiva 536.

Der Wirken Zahl, und Maße wohl durchschaut
sieht wie seine Welt sich erbaut
Die Vier sind als erste Zahl
der Elemente überall
aus ihr sich die Drei sich regen
Geist Seel und Leib dem geben
Die Zwei spiegeln aus Sonn und Mond
Daraus erwächst der Menschen Lohn
Dem auf der Welt gar nichts gleich
Der durchschaut alle Erdenreich.

Versiune din însemnarea B

Rezumatul inscripționărilor din diferite însemnări, făcut de editori.

Însemnarea A

Dacă trebuia să-i fie dat elevului rosicrucian în ora de instruire ceva anume, pe care el să se ridice pe verticală, cu ajutorul căruia să se înalţe, atunci erau aşezate în faţa sufletului său, din plinătatea semnelor scrierii oculte, următoarele figuri şi i se spunea zicerea de mai sus.

Aceste figuri nu semnifică nicidecum ceva abstract, ci ele trebuie străbătute cu simţirea şi cu raţiunea, dacă vrem să le înţelegem. Dacă acest lucru are loc în mod just, atunci respectivul trăieşte adevăruri ce sunt de cea mai mare importanţă pentru continuarea dezvoltării sale.

Punctul semnifică acel punct al vieţii de la care porneşte toată dezvoltarea. Toată viaţa porneşte dintr-o unitate şi trece spre o diversitate. Din unitate izvorăşte multitudinea.

Din om a apărut tot ce este prezent de altfel pe Pământ. Natura este omul extins, desfăcut [Nota 115]. În el se găsesc mineralul, planta şi animalul.Toate însuşirile pe care le are omul se regăsesc împrăştiate în fiecare regn natural în parte. Omul este coroana creaţiei. Tot ce există provine de la om.

Pe al doilea rând vedem cum se desfăşoară dezvoltarea în multitudine. Dar multitudinea trebuie să reuşească să lase din nou să ia naştere o unitate în sânul ei.

Acest lucru se petrecea în mijlocul rasei atlanteene, când omul şi-a dobândit Eul. Pe atunci, omul era încă relativ simplu. În momentul de faţă, el este deja mult mai complicat.

Dacă privim la al treilea rând, vedem simbolurile pentru cele patru elemente. Aceste elemente sunt cu totul altele decât le cunoaşte chimia. Primul semn semnifică pământ, al doilea apă, al treilea aer, al patrulea foc.

Primul element este în ziua de astăzi conţinut în modul cel mai pur în cărbune sau în diamant. Este, aşadar, carbon. Omul expiră carbon, acesta este absorbit de către plante şi se regăseşte solidificat în cărbune şi în diamant.

Trebuie să ne gândim la următorul lucru: în ziua de astăzi domnesc cu totul alte condiţii pe Pământ decât pe atunci când a apărut primul om. Omul a putut apărea numai din condiţiile de atunci.

Al doilea element, apa, nu mai este deloc prezent astăzi în starea originară – rămâne în sarcina tehnicii să producă din nou elementul originar –, şi anume este ceea ce noi numim oxigen. În vremurile de demult, oamenii beau oxigen aşa cum astăzi beau apă. Dacă am avea doar carbon şi oxigen pe Pământ, atunci am îmbătrâni nemaipomenit de repede. Oxigenul are calitatea de a lăsa totul să trăiască extrem de rapid, să se înnoiască în mod constant.

De aceea a trebuit să se adauge al treilea element, aerul. Este azotul [Nota 116] de astăzi. Azotul acţionează ucigător, înăbuşind [asupra vieţii]. Fără acţiunea azotului nu ar exista conştienţă, astralul nu ar putea să se manifeste.

Al patrulea element este focul. Focul joacă în ocultism un rol mare. Este elementul de căldură. Toate cele patru elemente se întrepătrund. Cu ajutorul focului suntem fiinţe ce au căldură proprie. Fără acesta nu ar fi posibilă niciun fel de conştienţă de sine. Prin acesta avem sângele, expresia fizică a Eului nostru. Un proces de ardere are loc. Prin acesta omul a devenit o fiinţă cu conştienţă de sine, aşa cum se poate deduce din primul semn din al patrulea rând: procesul sulfului. Al doilea semn se compune din semnul Lunii ☾ şi semnul Soarelui ☉ cu Eul ataşat ✝. Al treilea semn înseamnă separarea dintre trupul fizic şi cel eteric. La începutul dezvoltării noastre se asemănau trupul eteric şi trupul fizic. Apoi s-a densificat trupul fizic, iar trupul eteric, fiind trupul mai fin, a rămas afară – înconjurându-l. A avut loc un proces asemănător ca la sarea dizolvată, care constituie mai întâi un fluid de consistenţa laptelui, din care apoi se depune sarea şi lasă apa mai fină deasupra. De aceea se numeşte acest proces procesul sării.

Al cincilea rând reprezintă dubla fiinţialitate a omului, care este întrepătrunsă.

* * *

Însemnarea B

Ultimele două rânduri din versuri [p. 286] confirmă faptul că omul depăşeşte toate celelalte regnuri. Fiecare dintre aceste regnuri are trăsături specifice, caracteristice, precum duritate sau maleabilitate, mişcare, miros, gust etc.

Dar fiecare dezvoltare din oricare regn sau specie, fie că e un mineral, o plantă sau un animal este unilaterală sau specială pentru acel regn sau acea specie. În om, însă, toate aceste aspecte specifice diferite au fost unite într-un întreg armonios, astfel că orice trăsătură sau caracteristică a oricărei alte fiinţe este prezentă şi în om.

Nu există nicio dovadă împotriva acestei afirmaţii, atunci când spunem că unele simţuri sunt mai ascuţite la alte fiinţe, cum este, spre exemplu, vederea [ochiul] vulturului sau simţul mirosului la câine. Organul mirosului de la câine şi membrana nervoasă (retina) din ochiul vulturului sunt dezvoltări unilaterale, speciale. Dar pentru că toate simţurile sunt reunite în om, unele dintre acestea, care s-au dezvoltat mai departe în alte feluri de fiinţe, a trebuit să fie domolite pentru a se potrivi cu întregul armonios care îl reprezintă pe om.

Orice s-ar afla în afara noastră în vreunul dintre regnuri şi pe oricare dintre trepte s-ar situa, noi am trecut prin faze similare de evoluţie şi am dobândit în acest mod organismul desăvârşit care ne aparţine acum.

Noi am început ca un punct de germinare a vieţii (figura 1) [vezi p. 285], iar pornind din acel punct am început să alcătuim unelte (figura 2) care au devenit tot mai complicate pe parcursul multor încarnări. Perioadele saturniană, solară şi lunară au premers Pământului nostru pe care trăim în prezent, iar noi am construit unelte din ce în ce mai desăvârşite, aşa cum se arată prin liniile care se desfac tot mai mult, care pornesc de la figura 2. Noi ne-am construit un corp fizic, un corp al vieţii şi un corp al poftelor, iar în final, la mijlocul rasei atlanteene, aceste unelte deveniseră atât de desăvârşite, încât acum Eul putea să locuiască în ele şi putea să înceapă să lucreze prin diferitele corpuri. Acest lucru este sugerat în scrierea noastră ocultă prin intermediul punctului, figura 3, care se află între cele două linii ce pornesc de la figura 2, pentru a ne arăta că a pătruns Eul înăuntru atunci când corpurile atinseseră un anumit punct în cadrul dezvoltării.

De la acest punct, figura 3, începe să se dezvolte Eul, iar acest lucru îl face prin faptul că transformă corpurile în suflet. Această

linie de dezvoltare este reprezentată prin spaţiul intermediar tot mai mare dintre liniile ce pornesc de la figura 3. Corpurile dezvoltate mai întâi sunt consumate treptat şi rămâne doar esenţa sufletească. – Se va observa faptul că monada începe ca un punct matematic. La începutul dezvoltării sunt toate posibilităţile prezente latent în ea; dar în cursul evoluţiei, atunci când forţa statică (?) este transformată în energie cinetică, în forţă dinamică – lucru sugerat de spaţiul dintre liniile care pornesc de la figura 2 –, atunci când punctul scrierii oculte a atins o întindere suficientă, atunci monada slabă şi neajutorată va fi devenit creatorul autonom dumnezeiesc.

Ca să fie create condiţiile corespunzătoare pentru dezvoltarea de la monadă la om, la o dumnezeire, sunt necesare elementele. Însă elementele ca atare ţin de sistemul nostru terestru (ce cuprinde diferitele stări, care sunt denumite Saturn, Soare, Lună etc.), iar în alte sisteme există alte condiţii. Aceste elemente sunt sugerate simbolic în următorul rând al scrierii noastre oculte. Primul este „pământul"; nu doar pământul mineral, ci tot ce este solid, fier, plumb, om, animal şi plantă sunt pământ în sens ocult. Acest element este reprezentat cel mai bine prin intermediul carbonului, care se găseşte în compoziţia tuturor corpurilor din toate regnurile. În forma cea mai pură găsim carbonul în cărbune şi în diamant.

Este ştiut faptul că omul a trăit pe Pământ înainte ca vreunul dintre *celelalte* regnuri să existe, într-o vreme în care nu exista încă nicio plantă pentru a dizolva carbonul corpului omenesc. Şi pentru că ştim că omul nu poate exista fără oxigenul dătător de viaţă, se pare că aici avem o contradicţie. Însă pe vremea aceea nu exista atmosferă aşa cum este acum pe Pământ; omul se mişca, am putea spune, într-o mare de viaţă unduitoare, căci oxigenul era pe atunci fluid, aşa cum este sugerat prin cel de-al doilea simbol, „apă". Dacă ar fi existat doar elementul „pământ", atunci corpul omului s-ar fi întărit şi nu ar fi putut să se dezvolte mai departe. Dar atunci când a pătruns cel de-al doilea element, „apa", în corpul său prin presiunea din afară, atunci a fost posibil progresul.

Aşa cum denumirea „pământ” desemnează tot ce se află în stare solidă, tot aşa „apa” este numele ocult pentru tot ce e fluid. Sângele, spre exemplu, este în ocultism apă. Iar când omul trăia pe atunci într-o atmosferă de apă, sângele său era rece ca cel al amfibiilor. Apa vieţii, oxigenul fluid, era preluat prin osmoză. Acelaşi proces al preluării oxigenului avea pe atunci loc ca şi acum, cu singura diferenţă că oxigenul nostru curge către noi prin intermediul plantelor care expiră oxigen. Acest oxigen ne protejează corpul nostru pentru a nu se solidifica printr-o prea mare adunare de carbon. El se leagă cu restul de carbon din corpul nostru şi îl transportă şi îl aduce plantei drept dioxid de carbon. Iar carbonul construieşte corpul plantei, în timp ce oxigenul curăţat ne este din nou furnizat pentru a proteja corpul nostru de cristalizare. De aceea carbonul îi corespunde corpului fizic solid, iar apa (oxigenul), corpului eteric fluid sau corpului vieţii.

Dacă ar exista doar aceste două elemente, pământ şi apă, atunci viaţa ar fi trăită prea repede. Noi am deveni atunci bătrâni, înainte să fi avut timp să fim tineri. Oxigenul dătător de forţă ar fi preluat cu ajutorul corpului vieţii în cantităţi atât de mari, încât ar consuma organismul prea repede. Căci corpul vieţii este un luptător constant împotriva morţii corpului fizic; el este mereu ocupat cu construirea, iar în grija sa de a menţine corpul dens el ar merge prea departe, dacă nu ar fi frânat. Această influenţă retardantă este găsită în al treilea element, „aerul”, care este denumit mistic „azot” şi îi corespunde în efectul său corpului dorinţelor, care lucrează şi el împotriva strădaniilor trupului vieţii.

Dacă ar exista doar cele două elemente, pământ şi apă, atunci nu ar putea exista niciun fel de conştienţă. Dar războiul dintre cele două elemente, apă şi aer, dintre corpul poftelor şi corpul vieţii, dintre azot şi celelalte elemente chimice, oxigen şi carbon, această luptă dintre elemente este cauza conştienţei. Distrugerea de celule nervoase şi ţesuturi celulare produce căldură şi pune, astfel, cel de-al patrulea element, „focul”, în acţiune.

Dacă ar fi existat doar trei elemente, atunci corpul omenesc nu ar fi putut deveni niciodată purtătorul Eului. Căci Eul nu poate încă să acţioneze acum nemijlocit în aer; el poate să coboare doar

până la foc. De aceea a trebuit să fie dezvoltat corpul fizic până la un punct în care el putea deveni o sursă autonomă de căldură, unde putea să aibă sânge cald într-o unealtă deosebită, dezlegată şi separată de toate celelalte fiinţe. Acest lucru a devenit posibil de-abia prin cel de-al patrulea element, focul. Unirea focului cu Eul este reprezentată în rândul următor al scrierii oculte pe care o avem în faţă, şi este simbolizată printr-un triunghi cu o cruce: 🜂. (De ce Eul este reprezentat aici sub forma unei cruci, va fi arătat mai târziu*. Acesta este semnul sulfului sau al fosforului, care face posibil gândul în fizic, deoarece el este conţinut de creier şi de centrii nervoşi.

* Nu se ştie dacă şi când a avut loc acest lucru.

Următorul simbol ☿ constă din trei părţi. El ne aminteşte de trecutul îndepărtat, când au avut loc evenimente care au făcut posibilă această unire a Eului cu corpurile sale. Cele trei părţi sunt: cercul ○, simbolul Soarelui; semicercul ☾, simbolul Lunii; şi crucea ✝, simbolul pentru Pământ. Dacă Soarele, Luna şi Pământul ar fi rămas unite, atunci nu ar fi existat niciun astfel de simbol. Dar atunci când ceea ce era iniţial un corp planetar s-a separat, Soarele de Pământ şi de Lună şi mai târziu Pământul de Lună, aceste procese au fost întrupate în acest simbol care este denumit „mercur", pentru că acest metal fluid înfăţişează cel mai bine raporturile (stările) care au făcut posibilă o astfel de separare. Mercur este şi simbolul pentru raţiune, pentru că doar separarea menţionată mai sus, a Soarelui de Pământ, şi separarea ulterioară a Lunii de Pământ au putut produce mediul care era necesar pentru a se dezvolta raţiunea, Eul.

Ultimul semn din acest rând al scrierii oculte este un cerc cu un diametru: ⊖. Din punct de vedere alchimic, acesta este simbolul „sării". El reprezintă separarea trupului vieţii de trupul fizic. În perioada lunară, aceste două membre ale omului, aceste două unelte ale spiritului erau de aceeaşi densitate (figura 4) precum o soluţie salină saturată. Dar în decursul perioadei pământene a avut loc un proces asemănător cu apariţia unor cristale într-o soluţie salină; o parte a corpului compus a devenit

mai grosieră, mai densă, cealaltă parte a devenit mai fină, mai fluidă. Astfel arată acest simbol cristalizarea corpului fizic în corpul eteric, trupul vieţii.

Următorul simbol arată cele două forţe, negativ şi pozitiv, masculin şi feminin etc. Iar ultimul simbol reprezintă Eul omenesc, care depăşeşte toate celelalte fiinţe. Mai încolo vom auzi mai multe despre aceste simboluri.

Dacă un tabel simbolic ocult, ca cel din faţa noastră, este folosit la meditaţie şi dacă sunt rostite într-aceasta rândurile [zicerea] de mai jos în mod just şi cu înţelegere, atunci acest lucru este de mare ajutor în dezvoltarea ocultă; ele dezvoltă „muşchii spirituali" şi ar trebui să fie folosite în acest scop de toţi elevii care vor să păşească mai departe pe calea cunoaşterii de sine.

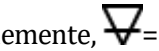
* * *

Însemnarea C

În scrierea ocultă de mai sus, punctul de sus reprezintă acel punct care constituia cândva întregul corp omenesc. Figura sa fizică a început doar cu un punct.

Din acest punct, s-a dezvoltat în decursul unui timp îndelungat o multiplicitate din ce în mai mare. În om se găsesc toate trăsăturile caracteristice ale mineralelor, ale lumii fizice „moarte", de asemenea, toate calităţile specifice plantelor, ale lumii vieţii sau lumii eterice, precum şi toate ale animalelor, ale lumii astrale. Dacă anumite simţuri, spre exemplu, sunt poate dezvoltate la animale mai mult, atunci aceasta este cazul doar datorită unei dezvoltări unilaterale a animalului în detrimentul multiplicităţii, pe care o găsim la om. Această desfăşurare către multiplicitate pornind dintr-un punct este exprimată de prima figură din al doilea rând. A doua figură, ce este asemănătoare cu prima, începe chiar de la desfăşurarea cea mai puternică a celei dintâi, iarăşi cu punctul. Este un fenomen general al curentului vieţii şi de evoluţie, faptul că după dezvoltarea deplină începe să evolueze ceva nou, şi anume începând iar cu un punct (la fel ca embrionul copilului în mama „maturizată"). Aici este simbolizat mai întâi începutul dezvoltării spirituale, al dezvoltării conştiente a Eului prin semnul ocult, în

rosicrucianism. La mijlocul epocii atlanteene Eul a început în omul evoluat corporal (pregătit pentru aceasta) să devină mai conştient de sine; o lumină mică, punctuală doar, la a cărei dezvoltare noi avem de lucrat tot mai conştient.

Cel de-al treilea rând conţine simboluri oculte pentru cele patru elemente, = Pământul. Solidul simbolizează în acelaşi timp planul fizic.

Elementul (chimic) cel mai important este carbonul, drept cărbune negru sau diamant translucid. Carbonul este, într-un anumit sens, întruparea principiului planului fizic. În lumea plantelor, carbonul este preluat din aer în mod relativ simplu, şi pe cale directă din dioxidul de carbon (care îi este furnizat de către lumea animalelor şi a omului, prin expirare) şi fixat. În cărbunele de rocă (şi în cărbunele de lemn ars în cuptoare) avem în faţa ochilor conţinutul principal al plantelor sub forma cărbunelui. În om este preluat permanent carbonul din alimente, dizolvat prin intermediul oxigenului din aerul inspirat, expirat drept dioxid de carbon, iar acest proces se continuă mereu. Aceasta este *una dintre* fazele procesului de viaţă.

Acest oxigen, aerul vieţii, nu era în primele timpuri lemuriene, când oamenii au început să-şi formeze un corp fizic, de formă gazoasă, ci în condiţiile de atunci de presiune el era fluid. Oamenii beau pe atunci oxigenul. Acest element al vieţii, oxigenul, principiul eteric sau al vieţii întrupat, a devenit atunci prototipul celui de-al doilea element, al fluidului, al „apei", cum este denumit ocult drept element. este semnul pentru elementul „apă", principiul eteric sau al vieţii şi pentru oxigen.

Dacă în atmosfera noastră ar exista doar oxigen, atunci viaţa s-ar consuma prin viaţă, s-ar desfăşura prea repede, omul nu ar putea face experienţe destule. Nu s-ar putea dezvolta în mod just niciun fel de conştienţe, de trăsături sufleteşti. Acelaşi lucru se arată în Soare, unde fiinţele sunt cuprinse de un tempo de evoluţie extrem de rapid, pentru care noi, oamenii, nu suntem făcuţi. Şi plantele ar creşte mai departe şi mai departe, dacă ar fi expuse doar principiului eteric, respectiv al vieţii. Şi la aceasta trebuie să intervină ca element de frânare astralul – aici din afară.

Există, de aceea, un element chimic de frânare în atmosferă: azotul.

Acesta este semnul ocult pentru elementul „aer”, deci pentru toate gazele, iar azotul este, într-un fel, principiul întrupat al astralului, pentru că el conferă posibilitatea pentru dezvoltarea astralului în om.

, în fine, este semnul pentru al patrulea element, „focul”, care în sensul cel mai larg, înseamnă toată căldura care străbate permanent totul (răceala este doar un grad scăzut de căldură). Numai când omul a putut să dezvolte în sine însuşi căldura prin sistemul său sangvin şi prin tot ce ţine de acesta şi a putut să menţină în sine un anumit grad de căldură la orice temperatură exterioară la care poate în general să trăiască, el a putut să dezvolte în sine Eul. De aceea este în acelaşi timp şi un simbol pentru Eu.

Căldura (aceasta) este produsă printr-un fel de combustie internă în corpul omenesc, şi de abia prin aceasta se face posibil Eul conştient; acest fenomen de ardere ne este adus în faţa ochilor la sulf.

este simbolul ocult pentru sulf, simbolul „focului”, al căldurii, al arderii; împreună cu crucea, simbolul pentru Eu.

 Acest simbol indică asupra faptului că prin intermediul Soarelui şi al Lunii a trebuit să aibă loc pregătirea pentru a lua naştere Eul .

Este simbolul pentru Mercur, al cărui efect se îndreaptă spre stimularea sufletului. Este în acelaşi timp semnul ocult pentru mercur.

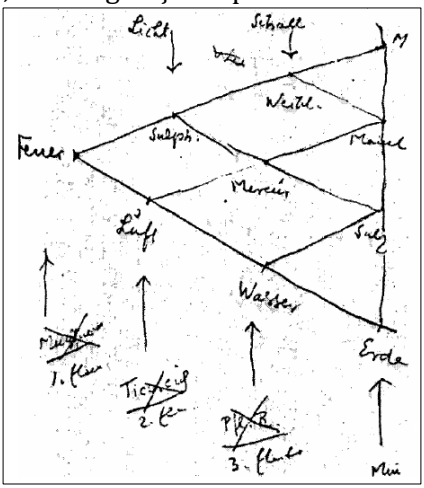
Şi mai înainte, pe când a început acţiunea lui Mercur, la începutul apariţiei omului pe Pământul actual, acest om era încă eteric, dens eteric. În evoluţie a apărut (ca întotdeauna) o divizare, o trecere spre multitudine – ceva mai dens s-a separat şi a făcut restul cu atât mai fin, mai eteric –, o separare între viaţă (etericul) şi formă (fizicul), a principiul feminin şi principiul masculin. Un proces asemănător se desfăşoară la cristalizarea unor substanţe dizolvate într-un solvent fluid, de exemplu, sarea în apă. Soluţia

este uniformă – cu densitate medie. Prin precipitare se separă solidul şi face ca ceea ce rămâne să fie mai puţin dens, mai fin, deosebit de uşor. De aceea, în mod ocult, adesea solidul care s-a separat de fluid este denumit „sare”, iar semnul pentru aceasta este un cerc cu o linie, care îl împarte în două părţi: ⊖.

✡Acest semn reprezintă Fiul Omului, omul în aspectul cuprinderii la un loc a celor două principii de mai sus, masculin şi feminin, ba chiar a tuturor celor patru elemente. Din cele patru semne ale elementelor se poate compune hexagrama. Semnul inversat al lui Venus ♁ semnifică omul, ca parte a Pământului în starea sa actuală.

Oră esoterică
Berlin, 26 februarie 1908

Schema desenată în această oră pe tablă diferă foarte puţin în variantele de însemnări. În caietul de notiţe al lui Rudolf Steiner cu nr.arhiva 536, ea se regăseşte după cum urmează:

Însemnarea A

Vă aduceţi aminte de maxima esoterică ce stătea scrisă pe una dintre coloane la Congresul de la München [Nota 117]: „În gândul pur găseşti Sinea care se poate susţine.” Trebuie să luaţi în

considerare faptul că adevărul acestei maxime reprezintă o mare parte a vieţii esoterice.

Tot ceea ce gândeşte şi simte omul astăzi se poate împărţi în două domenii separate. Partea evident majoritară a omenirii gândeşte şi simte datorită stimulilor proveniţi din percepţii exterioare. Gândurile şi sentimentele se aprind prin intermediul lucrurilor. Să nu credeţi, atunci când citiţi cărţi ştiinţifice, cărţi obişnuite, de exemplu despre originea Pământului, despre evoluţia sistemului planetar, despre chimie şi altele asemenea, că ceea ce este conţinut în ele a luat naştere în alt mod decât prin stimularea din afară intermediată de percepţie. În principiu, este absolut acelaşi lucru dacă vedeţi pe stradă un vagon de tramvai şi sunteţi stimulat de acesta să aveţi un gând, sau dacă astronomul observă prin telescopul său traiectoria unei stele cu ajutorul arcului de cerc şi pe baza acestor percepţii realizează calcule.

Toate asemenea gânduri care sunt stimulate pornind din afară acţionează restrictiv asupra continuării dezvoltării corpului astral. Atunci când omul doarme, corpul său fizic şi cel eteric sunt culcate în pat, corpul astral pluteşte deasupra. El este activ pe tot parcursul nopţii. De el se apropie toate acele gânduri pe care omul le-a gândit ziua. Iar pentru că acestea sunt adesea astfel de gânduri care s-au născut prin intermediul stimulării din exterior, ele îl hărţuiesc. Doar acea parte a trupului astral care şi-a păstrat armonia prin faptul că este născut din lumi superioare lucrează la restaurarea trupului eteric şi al celui fizic uzate. Dar numai acele gânduri care nu sunt stimulate din afară acţionează ca forţe în trupul astral şi îl susţin şi îl limpezesc.

De unde provin aceste gânduri? Ele provin de la spiritele dumnezeiesc-creatoare. Cunoaşterea gândurilor acestor entităţi spiritual-creatoare este de o importanţă uriaşă pentru elevul esoteric. Aceste entităţi aveau lumea de astăzi mai întâi sub formă de gânduri în sine, înainte să o creeze. Mai întâi de toate se afla în ele voinţa. Fapta a fost mai întâi prezentă*.

* Sensul este: Mai întâi de toate se afla în ele voinţa. Voinţa pentru faptă a fost mai întâi prezentă. Vezi Însemnarea B.

Aceasta le-a stimulat să aibă sentimentul. Şi de-abia din sentiment s-a născut gândul, după care au solidificat, au creat lucrurile. Aşadar, lumea este construită după gânduri. – La omul de astăzi are loc desfăşurarea unei acţiuni în ordinea inversă. Mai întâi este prezent gândul – stimulat printr-un obiect exterior –, acesta produce sentimentul, şi abia apoi apare principiul voinţei omului pentru a săvârşi o faptă.

Întreaga viaţă cu adevărat esoterică se poate dezvolta numai preluând gândurile acelor spirite divin-creatoare, gânduri dinaintea creaţiei lucrurilor. Întreaga viaţă exoterică este străină de aceasta. Majoritatea oamenilor se cufundă cu totul în gândurile vieţii exoterice şi caută să suprime orice viaţă esoterică. Aceşti oameni, ce reprezintă un număr foarte mare, ţin de fapt, chiar dacă în mod inconştient, progresul lumii pe loc. Ei sunt duşmani ai oricărui progres – ei provoacă rigidizarea omului, chiar dacă în mod inconştient. Doar adevărurile esoterice au efect stimulativ asupra dezvoltării omenirii.

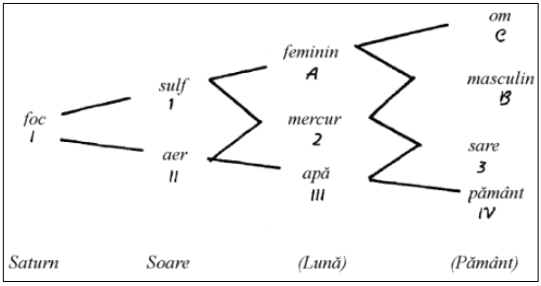
Acum, există o lege în ocultism care spune că fiecare adevăr esoteric se uzează după ceva vreme. Iar conducătorii omenirii trebuie să se îngrijească pentru anunţarea unuia nou. Acum însă şi numărul acelora din esoterism este mare, care spun: La ce ne trebuie nouă un adevăr nou? – Astfel de oameni produc o stagnare a religiilor, a oricărui progres esoteric. Dar este sarcina adevăratului esoterist să se îngrijească de menţinerea întregii vieţi de gânduri vie, în curgere. Acest lucru este realizat prin preluarea acelor gânduri ale entităţilor divin-creatoare. Aceste gânduri lucrează noaptea în trupul astral şi acţionează asupra trupului eteric. Iar când munca acestor gânduri în trupul astral devine tot mai mare şi mai bogată în efecte privitor la trupul eteric, atunci se apropie treptat acel moment, care trebuie să vină pentru fiecare elev mai devreme sau mai târziu, moment în care el devine conştient de lumile spirituale, când se impregnează gândurile în trupul eteric precum sigiliul în ceară [Nota 118].

Unul dintre acele gânduri este exprimat în maxima rosicruciană pe care am discutat-o în ora trecută*.

* În 12 februarie 1908.

Astăzi vrem să privim aceeaşi maximă dintr-un punct de vedere puţin diferit. Noi ştim că mai întâi a existat [Saturn].

În cadrul următoarelor expuneri pe tablă s-a făcut o schiţă. În această însemnare (A), aceasta a fost redată în modul următor:

Materia lui Saturn nu era nici măcar de forma aerului, era o materie-căldură. Un om cu organele senzoriale de astăzi nu ar fi perceput vechiul Saturn. El ar fi perceput doar căldură atunci când s-ar fi aflat în locul în care stătea Saturn. Omul saturnian consta din materie-căldură. Atmosfera lui Saturn era focoasă-sângerie. Omul nu avea încă sânge, însă în atmosfera din jurul lui exista primul germene pentru viitorul său sânge. Din omul însuşi erau prezente membrele sale fizice doar în germene.

Dacă ne uităm cu privirea spirituală, care trece pe deasupra planetelor, observăm cum, după o Pralaya, vechiul Saturn se transformă în Soare, observăm modul în care atmosfera de căldură a lui Saturn se densifică devenind aer. Omul dobândeşte pe Soare un trup eteric. El este o fiinţă luminoasă. Entităţile spirituale acţionează prin atmosfera astrală a Soarelui asupra trupului eteric, îl aprind şi îl aduc astfel la lucire.Acest proces este numit procesul sulfuric. Ceva foarte asemănător se naşte astăzi la gândire. Prin faptul că sângele nostru înfocat este adus aproape de masa nervoasă [Nota 119], are loc un proces de ardere, ia naştere o lucire.

La trecerea de la Soare la Lună se densifică aerul şi devine apă. Corpul din perioada lunară este un corp de apă. La acest corp de apă observăm o caracteristică deosebită. În multe locuri, picăturile individuale de apă prezintă ciudăţenia că îşi modifică poziţia nespus de vioi şi se deplasează rapid cu mobilitate

interioară. Se poate compara această trăsătură a acelor picături de apă, într-o anumită măsură, cu mercurul. De aceea, acest principiu, care se adaugă nou pe Lună, se numeşte principiul mercurial. Dar asta nu este tot. Ştiţi că, orice reproducere are loc prin faptul că celula femeiască se divide şi că aceste celule se divid iarăşi şi aşa mai departe. Dacă luaţi o placă pe care se află o pulbere fină şi treceţi cu un arcuş de vioară pe marginea plăcii în jos, atunci particulele pulberii se ordonează conform forţei interioare a tonului. Ceva asemănător a avut loc pe vechea Lună. Un ton cosmic a străbătut întregul corp lunar şi a ordonat în anumite locuri acele particule de apă. Prin intermediul acestui lucru s-a adăugat principiul feminin. Un principiu masculin nu exista încă.

În cadrul trecerii de la Lună la Pământ, apa s-a densificat devenind pământ. Pe Pământ a avut loc pentru prima oară ceea ce numim procesul salin, o limpezire, o separare. – În plus, Pământul avea în sine principiul masculin, fără de care nu era posibilă continuarea dezvoltării. Din acesta a luat naştere omul. Pe Pământ, omul a dobândit „Eul", Eul supus greşelii.

Dacă privim acum acest şir evolutiv, atunci vedem mai întâi cele patru elemente: foc, aer, apă, pământ – la fel ca în al treilea rând din zicere. În a doua ordine urmează: sulf, mercur şi sare. În a treia linie, principiul feminin şi cel masculin, care în a patra linie au ca încoronare omul propriu-zis. Astfel înţeleasă, vechea maximă rosicruciană dobândeşte semnificaţie:

Cine vede bine prin acţiunea cifrelor ...

* * *

Însemnarea B

Există o diferenţă esenţială între om şi divinităţi. Omul este prelucrat în mare parte din afară, prin universul exterior. El vede obiecte şi are anumite reprezentări şi gânduri despre acestea. Aceste înduri provoacă la el anumite sentimente cu privire la obiectele respective. Iar în ultimul rând este stimulată prin sentimentele sale voinţa, care îi dă dinăuntru impulsul pentru acţiune.

La divinităţile creatoare, tocmai contrariul este valabil. Aici, voinţa este prima. Voinţa de a crea (voinţa creatoare) provoacă o

anumită trăire în aceste divinităţi, iar ca urmare a acestui sentiment apare gândul creator, iar acest gând se cristalizează devenind formă.

În cadrul perioadei saturniene a existat doar un singur element, focul. Cu toate acestea, el nu se exprima drept foc, ci mai degrabă drept căldură, aşa cum noi avem focul în sângele nostru drept căldură. În schimb, în perioada saturniană nu a existat niciun fel de lumină. Nu a putut să existe lumină, deoarece eterul cosmic nu îl străbătea (umplea) pe Saturn, şi de aceea exista pe atunci acea stare pe care am avea-o dacă eterul nostru s-ar afla în afara Pământului. Pe atunci, razele solare nu puteau lumina globul nostru.

În cursul perioadei solare, eterul cosmic a străbătut prin glob. Saturn s-a luminat, a strălucit precum Soarele şi a devenit Soare. Se adaugă un alt element, aerul, iar atunci când focul şi aerul sunt unite ia naştere arderea, iar focul ascuns devine vizibil drept lumină. Acest proces de ardere este reprezentat simbolic în scrierile oculte drept sulf (pucioasă) şi stă la baza tuturor gândurilor. De aceea el îi corespunde „sentimentului" în procesul divin de evoluţie. Putem spune: perioada saturniană a fost voinţa; perioada solară a fost sentimentul.

În decursul perioadei lunare, astralitatea cosmică pătrunde prin glob iar al treilea element, apa sau umiditatea, este adăugat la primele două, în atmosferă apar anumite sfere mici de apă, ce se mişcau încoace şi încolo cu mare rapiditate şi care străbăteau prin toate, astfel că a apărut ceva foarte asemănător cu mercurul în cadrul acestui proces. De aceea, acel gen de activitate este însemnat în scrierile oculte cu simbolul lui Mercur: . Acest gen de activitate este a treia treaptă din evoluţia divină; este treapta gândului creator, aşa cum starea Saturn reprezintă treapta voinţei, iar perioada solară treapta simţirii*. Acest gând creator se manifestă drept „sunet" **, iar prin intermediul acestui sunet sunt configurate corpurile oamenilor şi ale animalelor în apa plantei.

* Observaţii în însemnare:

„În gândul pur găseşti Sinea, care se poate ţine." – Din sentiment a luat naştere gândul creator şi din acesta obiectul.

** Un ton cosmic acţionează asupra acestor părţi, le opreşte şi le aduce în forme; astfel iau naştere forme umane şi animale.

În perioada saturniană, baza pentru corporalitate era exprimată în căldură; în perioada solară ea s-a condensat devenind aer; însă acum, în timpul perioadei lunare, fierbinţeala interioară a planetei, pe de o parte, şi răceala spaţiului cosmic exterior, pe de altă parte, produc umiditatea; şi avem aici treapta apei, în timpul căreia baza pentru corp se densifică până devine apă. Această activitate este însă de natură negativă, şi astfel ia naştere în timpul perioadei lunare prima din cele două polarităţi, femininul.

În cursul perioadei Pământ este adăugat al patrulea element. În timp ce, prin intermediul căldurii din perioada saturniană, unită cu aerul din perioada solară, era produsă arderea, iar prin combinarea cu căldura mediului înconjurător era provocată umiditatea, acuma ia naştere cristalizarea prin intermediul conlucrării dintre foc şi apă, fierbinţeală şi umiditate, iar în acest mod avem al patrulea element: pământul. Aceasta este şi a patra treaptă din evoluţia dumnezeiască. Iar voinţa, sentimentul şi gândul creator al celor trei perioade premergătoare permit naşterea formei dintr-a patra treaptă, omul fizic al perioadei Pământ.

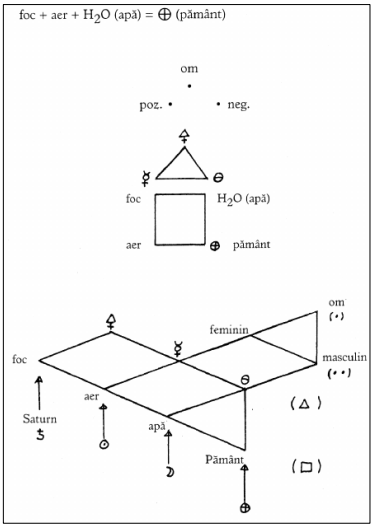
Forma este, aşadar, atinsă. Cele patru elemente au dat-o. Dar dacă forma ar fi totul, cristalizarea ar duce curând la încetarea evoluţiei în viitor, aşadar polul negativ, feminin, al entităţii din perioada lunară dobândeşte o completare prin masculin sau pozitiv, ceea ce s-a realizat prin arderea din perioada solară, activitatea din perioada lunară şi cristalizarea din prima jumătate a perioadei Pământ – omul disoluţiei, omenirea, gânditorul conştient – a început să se dizolve din nou, pentru ca evoluţia să poată merge mai departe.

Asta înseamnă că principiul cristalizării este frânat prin intermediul principiului disoluţiei. Acesta este principiul evoluţiei, al eliberării din carcera materiei. Acest lucru este desemnat în scrierile oculte drept „sare”: ⊖.

Acest lucru este arătat şi într-o altă metodă a scrierilor oculte, aşa cum e arătat mai jos: mai întâi patrul □, care

reprezintă elementele, apoi treiul △ numit sulf, mercur şi sare, apoi doiul •• care reprezintă „masculin" şi „feminin" şi, în final unul •, care îl reprezintă pe gânditor, pe om.

Schemă de la însemnarea B

Însemnarea C (extrase)

A face esoterism înseamnă a parcurge, gândind, gânduri dumnezeieşti. Întregul esoterism ne este dat drept conţinut al gândurilor entităţilor divin-spirituale, care trebuie să lucreze continuu şi să se desfăşoare devenind viaţă în sufletul omenesc – căruia îi este dat un astfel de conţinut. Cum ajungem acuma să putem recepţiona asemenea gânduri dumnezeieşti? – Aici trebuie arătat înspre o anumită tehnică ce serveşte la capacitatea omului pentru a aprinde în el însuşi asemenea gânduri, pentru ca ele să devină viaţă adevărată.

În somn, trupul astral se ridică din trupul fizic. Omul trăieşte atunci într-o mare a lumii astrale, el înoată, am putea spune, în marea înţelepciunii gândurilor divine. Dar el nu ştie nimic despre asta, deoarece trupul său astral este în mare parte tulburat, întunecat de gândirea Eului ce greşeşte, care se încătuşează în lumea exterioară prin intermediul simţurilor în timpul vieţii diurne. Acest lucru el îl reproduce noaptea.

Dar există în trupul astral o parte foarte mică ce a rămas, am putea spune, aşa cum era cândva, în vremuri originare trupul astral divin, din care s-a născut trupul astral al omului. Această parte foarte mică nu a fost niciodată tulburată de porniri, pofte, dorinţe, patimi care îl trag în jos pe om; el a rămas virginal. Doar această parte, rămasă virginală, a trupului astral uman mai poate să trăiască în această mare de gânduri divine în timpul nopţii, ea poate să se activeze în această mare de lumină, în această lumină a înţelepciunii. Dar omul nu ştie în timpul vieţii de zi nimic sau doar intuieşte estompat ceva din această trăire. Iar aceasta este tot mereu acoperită, înghiţită de amestecul zgomotos al trăirilor de peste zi ale simţurilor. – Prin intermediul unei gândiri aşa cum o oferă esoterismul, noi îmbogăţim însă în conştienţă deplină în timpul zilei, din nou, această parte virginală a trupului nostru astral, o lăsăm să crească, o întărim, astfel încât în final devine suficient de puternică pentru a-i transmite impresiile sale trupului eteric aşa-zis grosier sau solid. El i le impregnează ca un sigiliu în ceară. Atunci omului îi devin deschise lumile spirituale în conştienţa deplină, clară de zi, el poate să trăiască în stare conştientă în marea gândurilor divine.

Aceasta este, am putea spune, tehnica. Atunci omul poate să parcurgă gândind gândurile dumnezeieşti în cea mai deplină claritate şi puritate. El este condus şi îndrumat de învăţătorul rosicrucian către această trăire.

Gânduri dumnezeieşti sunt depuse în anumite semne ale scrierii oculte, ele nu sunt născocite aleatoriu. Aceste semne corespund unor forţe care ţes prin lume. În toate şcolile esoterice există această scriere ocultă, iar toate învăţăturile care sunt cu adevărat esoterice sunt scrise astfel. Elevul învaţă, prin aceea că învaţă să citească o astfel de scriere ocultă, să privească în ansamblu marile corelări ale lumii. El cunoaşte devenirea lumii şi a sa însuşi, el învaţă să cunoască scopul şi ţelul căii sale de evoluţie înlăuntrul lumii.

O astfel de scriere ocultă vă este transmisă astăzi. Învăţaţi de la ea să parcurgeţi, gândind, gânduri dumnezeieşti, prin aceea că îi permiteţi sufletului vostru să adaste asupra acestei scrieri! Veţi

cunoaşte pe baza acestei scrieri cum, din gânduri dumnezeieşti, şi-au luat originea lumea şi omul. Veţi cunoaşte modul în care omul, prin faptul că preia în sine gânduri dumnezeieşti, îşi găseşte din nou calea înapoi la divinitatea sa.

Din ceva ca un punct emană totul. Punctul reprezintă începutul originar. Ceea ce constituie întregul om era cândva îngrămădit laolaltă într-un punct. Din acel punct a izvorât multiplicitatea.

Şi acuma îşi mai începe încă, în trupul mamei, trupul fizic omenesc existenţa sa într-un punct, embrionul. Astfel şi-a început omul existenţa cosmică prin ceva spiritual-punctual. Diversitatea părţilor sale trupeşti, cu toate forţele ce acţionează în ele a apărut din acest punct. Căci în om sunt prezente toate trăsăturile caracteristice ale lumii minerale, ale celei vegetale şi celei animale. Acestea conlucrează astăzi în om. La animale sunt, într-adevăr, trăsături particulare dezvoltate mai mult decât la om, însă aceasta este doar urmarea unei dezvoltări unilaterale la animal, care a avut loc în detrimentul diversităţii. Complex, divers este omul. Această evoluţie în direcţia multilateralităţii, dinspre punctual, o citeşte elevul atunci când priveşte punctul.

Evoluţia este exprimată în cel de-al doilea rând. Aici începe din nou fiecare figură cu un punct. Aici se indică spre fenomenul general al curentului de evoluţie a vieţii. După ce dezvoltarea deplină este atinsă totul se întoarce în punctul sământă, iar ceea ce se adaugă nou îşi începe iarăşi evoluţia din punctul, căruia i se adaugă. Acesta este punctul care acţionează precum punctul embrionar în trupul mamei mature.

Eul se revarsă din sânul divinităţii, inconştient de sine însuşi. Mersul îndelungat prin evoluţiile planetare îl înveşmântează cu corpurile sale, în care el devine eul conştient de el însuşi şi, în final, conştient de originea sa divină. Rosicrucienii înfăţişează acest lucru în această scriere ocultă.

Fiinţele umane şi-au început evoluţia pe Saturn. Omul poseda doar un trup de căldură întunecat. În această căldură s-au format începuturile trupului nostru fizic. După ce Saturn îşi

atinsese evoluţia sa cea mai înaltă, el a trecut în starea de sămânţă, punctul: Pralaya.

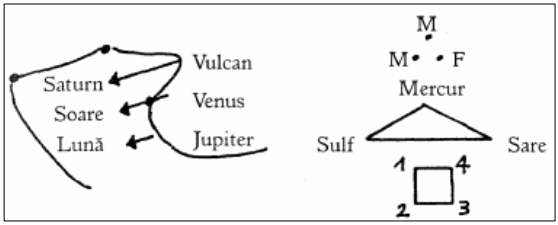
Apoi se naşte din aceasta starea solară. Noul se adaugă: Soarele avea un trup luminos, de aer. De ce lumina el? Pentru că treptat, trupul eteric pătrundea în el. Din afară, el se structura adăugându-se la căldura întunecată şi avea loc un fel de proces de ardere. Şi respiraţia este un astfel de proces. Şi astăzi mai are loc acest lucru în om. Gândirea ia naştere printr-un proces de ardere. Pe Soare acţionau entităţi divin-spirituale prin trupul lor astral, care se afla precum o mantie în jurul Soarelui cu trupul lui eteric, şi pe care ei şi l-au jertfit entităţii solare. Datorită acestui lucru, Soarele a devenit vizibil aprins, sclipitor.

Din nou merge totul înăuntru, devine un punct, care este o sămânţă pentru starea lunară. Aici este totul densificat mai departe, devenind apos. În multe locuri se formează mici sfere; ele sunt autonome, în permanentă mişcare, aşa cum astăzi se comportă mercurul, dar încă nu metalic. Ele sunt oprite în mişcarea lor prin sunet (de unde provine acesta – despre aceasta, mai târziu). Sunetul acţionează aşa cum se poate reconstrui astăzi pe placa Chladni [Nota 120]: aici, sunetul formează anumite figuri. Şi aşa acţionează sunetul acum asupra micilor sfere [ale Lunii], astfel încât se produce o anumită structură prin faptul că se atârnă mai întâi una de cealaltă, apoi două câte două şi aşa mai departe. Prin aceasta apare cea mai mare diversificare a configuraţiilor. (În apariţia florilor de gheaţă pe ferestre, ocultistul vede procesul care este repetat prin forţele de configurare active în elementul apos.) Entităţile lunare groteşti au luat naştere prin acţiunea sunetului cosmic asupra substanţei lunare apoase. Sunetul a acţionat din afară asupra Lunii – care se simte precum femininul, primitor şi dătător de formă. Pe Pământ, femininul acţionează în aşa fel încât prin intermediul forţelor sale se alcătuiesc celulele în anumite forme – urechi, nasuri, mădulare ale corpului omenesc care se formează. Luna era ceva cosmic-feminin. Acesta a existat mai devreme decât masculinul. Acesta s-a format de-abia în starea de Pământ.

O densificare următoare a avut loc [pe Pământ]: din apos se decantează ceea ce e dens, iar aposul se rafinează. Acum ia naştere, din forţele terestre pure, masculinul. Şi numai din cooperarea dintre masculin şi feminin poate să ia naştere omul pământean. Astfel, din 4, 3, 2, 1 se formează aceasta: □

1. Acţiunea focului (Saturn) 2. Acţiunea aerului (Soare)
3. Acţiunea apei (Lună) 4. Acţiunea pământului (Pământ).

Deasupra este △, ce va dizolva iarăşi totul, datorită faptului că este trăit din nou în ordine inversă prin intermediul cunoaşterii, adică va conduce totul către spiritualizare [până la] punct, la Eul din om, care prin conlucrarea dintre spiritualul masculin şi cel feminin îl reprezintă pe omul pur, pe Adam Kadmon. Acesta desfăşoară arderea, mobilitatea, dizolvarea, adică procesele de sulf ale timpului solar, procesele mercuriale ale timpului lunar, procesele de dizolvare-formare de sare ale stării pământene, şi repetă în mersul în sus aceste procese. Şi în aceasta constă, în acelaşi timp, construirea, formarea stărilor planetare viitoare: Jupiter, Venus, Vulcan. Acestea nu ar putea lua naştere, dacă omul nu ar colabora, nu ar co-crea la lucrarea dumnezeiască. Aceasta este:

În acest fel sunt exprimate trecutul şi viitorul în aceste semne, cu omul în mijlocul lor drept acţionator, punctual.

În perioada lemuriană a început coborârea omului în cele patru elemente. El s-a înconjurat cu învelişurile sale fizice, el şi-a îmbrăcat haina sa pământească. Aici, cel mai important element chimic este carbonul, fie în calitate de cărbune negru sau de diamant transparent. Carbonul se depune drept cel mai dens, el este, în sens ocult, întruparea principiului planului fizic: ▽. Acest simbol semnifică, totodată, solidificarea corpului fizic*.

* Pasajul care urmează în această însemnare este aproape identic cu o secţiune din însemnarea C din 12 februarie 1908 („În lumea plantelor, carbonul este...").

* * *

Însemnarea D

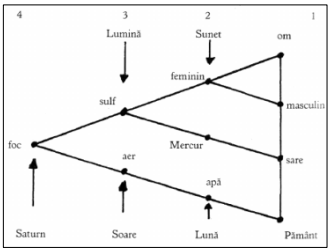
Saturn, cu totul substanţa-căldură, şi începuturile omeneşti. Omul de astăzi nu ar fi văzut din el nimic, doar l-ar fi observat în trecerea prin temperatura mai ridicată.

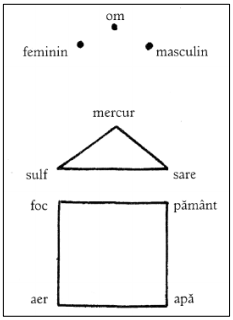
Soare, densificat până devine aer; dar Soarele era vizibil; el dogorea sau lucea, şi anume printr-un fel de proces de ardere. Această ardere ne este simbolizată pentru noi prin sulf.

Luna, densificată mai departe, şi anume, cel puţin pentru început, devenită lichidă („apă"). În această masă lunară lichidă s-au format în multe locuri foarte mici particule, care se mişcau într-o activitate constantă, vioaie, lucru pentru care astăzi mercurul este exemplu în acest sens. Aceste părticele sunt constituite în forme printr-un sunet ce vine din afară (de unde vine acesta – mai târziu), asemănătoare cu figurile de rezonanţă. Mai întâi se alcătuiesc două la un loc, apoi câte două fac patru şi aşa mai departe, aşa cum acum se mai întâmplă la fiecare nouă formă de viaţă la plantă, animal şi om. Acesta este principiul femininului. Femininul a fost mai curând aici decât masculinul, pe formele timpurii de existenţă fizică a Pământului.

Pământul, în final, s-a densificat devenind elementul solid „pământ". De abia prezenţa solidului alături de fluid a făcut posibilă procesul disoluţiei – precum sarea în apă; pentru aceasta, sarea este prototipul (sulf – mercur – sare).

Stimularea pentru formare în feminin acum a apărut şi pe Pământul însuşi: principiul masculin. Iar din acestea toate a evoluat în final *omul* actual. – Din perspectivă fizică, locul de existenţă pentru oameni a devenit tot mai complicat.

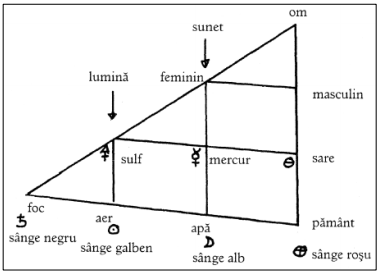

Este formată din aceste 4, 3, 2 şi 1 figura de mai sus; jos este pătratul celor patru elemente; deasupra triunghiul celor trei principii: sulf, mercur şi sare (ardere, mobilitate şi dizolvare); cele două puncte: sexualitatea dual; iar acel unic punct: omul.

A se vedea zicerea:

Cine vede bine prin a cifrelor acţiune …

Oră esoterică
Berlin, 14 martie 1908
Însemnarea A

*Tinde către joc**
Caută focul
Astfel îți devine focul
Aprinde focul
Supune focul
Fierbe foc în foc
Aruncă trup, suflet și spirit în foc
Atunci ai mort și viu foc
Devine negru galben alb roșu foc
Naște copiii tăi în foc
Hrănește-i, adapă-i și nutrește-i în foc
Așa trăiesc și mor ei în foc
Și sunt foc și rămân în foc
Argintul și aurul lor devin toate foc
Și devin în sfârșit un împătrit filosofic foc.

* Suportul de text are aici adăugirea; „(după spirit)".

Aceste rânduri şi diagrama de mai sus sunt un material pentru meditaţie care, atunci când elevul esoteric le foloseşte pentru exersare, îi dau multă forţă.

În perioada saturniană nu exista o planetă materială, ci doar un glob de căldură, pe care spiritele întunericului, Asuras, ajungeau la condiţia lor de om. Sângele pe care îl aveam atunci era întunecat. Era un foc lucind în ascuns, mai mult căldură pe acea planetă, dar nicio lumină. Principiul saturnian este masculin*.

* Altă însemnare: „Principiul saturnian *era* masculin."

Când Saturn a dispărut, iar Soarele s-a ridicat din întuneric, al doilea element, aerul cu materialul lui de ardere, oxigenul, a provocat izbucnirea focului saturnian, şi acum exista lumina, aşa cum este simbolizat prin substanţa alchimică „sulf". Atunci s-a transformat sângele negru într-unul galben.

În perioada lunară, întreaga atmosferă era apoasă. Nu era o apă aşa cum o cunoaştem noi. Apa era împărţită în părţi deosebit de mici, care aveau formă sferică şi se mişcau amestecându-se cu o rapiditate nemaipomenită. Această stare a substanţei lunare se găseşte din nou în „mercurul" fluid, care se separă şi el în sfere extrem de mici şi este mai activ (mobil) decât toate celelalte

substanţe. Aşa cum această substanţă este albă, aşa este sângele în perioada lunară alb, şi este format în figuri prin intermediul sunetului lumii. Aceste forme sunt feminine. Întreaga Lună reprezintă principiul feminin.

În perioada pământească apare cel de-al patrulea element, pământ, în legătură cu a treia substanţă alchimică „sarea", care este simbolul pentru cristalizare şi dizolvare. Iar aici apare mai întâi masculinul. Aşa este configurată omenirea noastră actuală pe Pământ cu sângele ei roşu. Tot ce se dizolvă este sare ⊖.

Avem, astfel, patru feluri de foc în cele patru feluri ale sângelui pe care le-am avut în trecut: sânge negru sau foc negru în perioada saturniană, sânge galben sau foc galben în perioada solară, sânge alb sau foc alb în perioada lunară şi sânge roşu sau foc roşu în perioada pământeană. Dogoarea sau căldura care trăieşte acum în sângele nostru este dogoarea planetei Saturn.

Aceste feluri diferite ale sângelui sau focului se mai află încă în noi şi formează uneltele pentru spirite care acţionează în noi şi asupra noastră, până când vom [fi] suficient de individualizaţi pentru a prelua toate funcţiile care sunt exercitate de aceste spirite. Aerul pe care îl inspirăm este instrumentul, purtătorul sau corpul unui [anumit] gen de spirite; razele de lumină care pătrund în ochiul nostru poartă în ele un spirit de lumină care acţionează asupra ochilor noştri; în căldura sângelui nostru, Eul, găsesc spiritele lui Saturn punctul lor de atac. Unele dintre ele sunt foarte rele şi periculoase.

Calea către stăpânirea uneltelor noastre este arătată în rândurile de la prima pagină*.

* Vezi începutul orei.

Cele patru feluri ale focului se referă la partea esenţială a celor patru învelişuri inferioare ale noastre, care sunt „copiii Eului". Acestea trebuie „să fie arse în focul spiritului", ca să poată deveni împătritul foc filosofic în perioada vulcanică. Noi trebuie „să adăugăm foc la foc"; focul pasiunii inferioare trebuie să fie limpezit prin unirea cu focul superior, spiritual.

Cum se întâmplă acest lucru probabil devine mai clar atunci când vedem că întreaga noastră viaţă este umplută de patru feluri de activitate:

Cu simţurile noastre fizice noi percepem mediul.

Cu trupul nostru de viaţă simţim simpatie sau antipatie faţă de alţii.

Cu trupul nostru de dorinţe simţim dorinţe şi mişcări sufleteşti.

Cu raţiunea noastră formăm concluzii, decizii. Aceasta este partea cea mai importantă, faptul că formăm concluzii şi decizii. Noi putem să ne schimbăm părerea despre un lucru, dar *acea* decizie odată luată rămâne, iar rezultatul unei întregi Manvantara [Nota 121] depinde de deciziile luate în timpul duratei acesteia.

Aşa cum focul lasă în urmă cenuşa materialului ars, tot astfel hotărârea sau o decizie lasă în urmă ceva bun sau rău, care rămâne mereu. De aceea, principiul ocult sună astfel:

Nu acţiona niciodată când te îndoieşti.

Aşa cum gândul lasă în urmă cenuşă, aşa el întăreşte oasele. Deci dacă cineva suferă de rahitism [Nota 122], învăţătura spune că trebuie să exerseze gândirea abstractă, ca în geometrie, gândirea lipsită de senzorial. Îi va merge atunci mai bine decât unuia care nu are o astfel de formare.

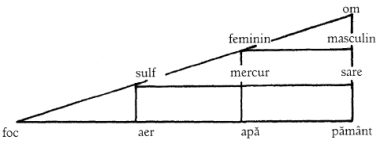
Simpatia sau antipatia acţionează asupra trupului eteric. Noi putem cunoaşte acest lucru uşor, prin observaţia obişnuită. Noi ştim că trupul eteric stăpâneşte glandele. Atunci când, spre exemplu, un gurmand vede cumva mâncăruri gustoase, glandele sale salivare sunt puse în funcţiune şi „îi lasă gura apă". În măsura în care învăţăm să ne stăpânim pe noi înşine şi ne aducem simpatia sau antipatia în echilibru, în acea măsură se usucă glandele în corpul nostru şi devin precum coaja copacului care protejează interiorul. În plantă, sevele circulă în sus şi în jos. De aceea nu poate să-i reziste frigului iernii; ea moare. Copacul, în schimb, îi permite părţii exterioare să se usuce şi să devină coajă, lucru prin care el se protejează de efectele ample ale furtunilor şi frigului. Aşa este iniţiatul. Trupul său de viaţă nu moare de la o încarnare la alta. Aşa

erau druizii. Iar „druid" înseamnă „stejar", care este cel mai puternic dintre copaci.

Sângele este unealta Eului. Spiritele saturniene lucrează în căldura sângelui nostru, precum a acţionat Christos în sângele lui Iisus. Iisus ivea treizeci de ani când a intrat Christos în el. În decursul acestor treizeci de ani, Iisus îşi prelucrase trupul său fizic, cel eteric şi cel astral. Apoi a luat Christos în stăpânire sângele şi l-a purificat în cei trei ani. De aceea a trebuit să curgă sângele. Dacă ne vom fi curăţat cele patru corpuri ale noastre în acelaşi fel, atunci vom avea împătritul foc filosofic, ce ţine de perioada Vulcan.

* * *

Însemnarea B

Am văzut în ora esoterică trecută modul în care materia lui Saturn consta din foc, din căldură. Focul saturnian era întunecat, negru. Pe Soare s-a diferenţiat acest foc în aer şi lumină. Prin faptul că aerul ardea*, vechiul Soare a început să lumineze în afară, înspre spaţiul lumii. A avut loc, aşadar, un proces de ardere. Vechea Lună era constituită din materie-apă. Aici erau o sumedenie de picături care se învârteau încoace şi încolo; acest lucru se exprimă în principiul mercurial. Picăturile erau separate între ele şi au fost ordonate în mod divers prin sunet, care a străbătut prin Lună, dinspre univers. În acest fel a luat naştere principiul feminin. Pe Pământ, acea parte a materiei pământene care se dizolva în apă era numită sare. Acesta este un fapt deosebit în evenimentele lumii. De-abia pe Pământ a putut lua naştere din esenţa materiei pământene principiul masculin. Şi din acesta a putut să crească ca o încununare omul.

* Ar trebui să fie exprimat: „Datorită faptului că prin intermediul aerului a prins flacără focul..."; vezi însemnarea A.

Omul poartă, într-un fel, cele patru elemente astăzi în sine. Dacă privim la omul de pe vechiul Saturn, atunci îl aflăm ca pe o imagine oglindită a divinităţii. Era înconjurat de materia-foc.

Această materie-foc ce se afla în afara omului pe Saturn este astăzi căldura din sângele său. În sângele nostru de astăzi, îşi găseşte expresia materia-foc a lui Saturn. Noi ştim că spiritele personalităţii ne-au adus egoismul, cu utilitatea şi cu paguba sa pentru noi. Aceste spirite ale personalităţii îşi trăiau pe Saturn evoluţia lor de om. Ele se îmbăiau în sângele înfierbântat, ele înotau în el. Aceste spirite au rămas, de aceea, într-o anumită corelaţie cu omul. Iar acele spirite ale personalităţii care sunt rămase în urmă în evoluţie şi care mai poartă în ele dorinţa de a se îmbăia în sângele omului vor avea în viitor o influenţă foarte rea, tocmai asupra celor mai de jos pulsiuni ale sângelui, atunci când se ancorează în acesta. De ajutor poate fi aici doar o dezvoltare spirituală, ce cunoaşte asemenea pericole. – Noi cunoaştem astăzi numai aşa-zisul foc mineral. Focul joacă un rol foarte mare în procesul de evoluţie. Pe Lună, omul mai avea încă o sevă albă. Pe Soare, omul mai era încă precum o imagine de Fata Morgana.Tot mai mult şi mai mult s-a solidificat. Pe Pământ, sângele său a devenit roşu. Pe Soare, omul era o fiinţă care lucea în raze galbene.

Noi vrem să privim astăzi în mod deosebit asupra elementului foc. Dacă privim omul, atunci aflăm că, în măsura în care este pământesc, acest lucru se exprimă în aparatele sale senzoriale. Măsura în care el e apă se exprimă în sistemul său limfatic. Măsura în care el e aer se exprimă în sistemul său nervos, iar măsura în care el e foc se exprimă în sângele său.

Acum ştim mai departe că expresia fizică a Eului este sângele, expresia fizică a trupului astral este sistemul nervos, expresia fizică a trupului eteric este sistemul glandular. Dezvoltarea omului se desfăşoară astfel, încât el îşi prelucrează dinspre Eu mai întâi trupul său astral, trupul eteric, apoi pe cel fizic, transformându-le în Manas (Sine spirituală), Spiritul vieţii şi Om-spirit. „Copiii Eului", cum sunt desemnate corpurile inferioare în ocultism, trebuie aşadar să fie cuprinse treptat dinspre Eu, ca şi cum ar fi străbătute cu foc.

Dumneavoastră ştiţi că Iisus din Nazareth şi-a părăsit în cel de-al treizecilea an de viaţă trupul său astral, eteric şi fizic şi că au fost pătrunse de Eul Christos. Deoarece Eul se exprimă în sânge,

acest sânge a fost cuprins de Christos. Christos a trăit, am putea spune, fizic în trupul său de sânge. De aici importanţa sângelui în creştinism. Vă amintiţi că pe a patra treaptă de iniţiere creştină [Nota 123], purtarea crucii, în omul respectiv converg părţile sângelui către acele locuri din corp – spre care s-au revărsat în Christos la purtarea crucii.

Cele patru elemente care se găsesc în om sunt unite cu patru feluri activităţi sufleteşti:

1. vedere
2. simpatie şi antipatie
3. dorinţă
4. decizie

În vedere este activ principiul pământesc, în măsura în care omul percepe prin uneltele sale senzoriale. Simpatia şi antipatia acţionează asupra sistemului glandular, asupra principiului apos. Dorinţa acţionează asupra sistemului nervos, iar deciziile trebuie să le ia Eul.

Omul priveşte mai întâi obiectele. El trebuie să aibă percepţia lor – aceasta acţionează favorabil cu efect de solidificare asupra configuraţiei corpului său. La cei bolnavi de rahitism este favorabil dacă sunt învăţaţi gândirea în afara senzorialului, teoreme matematice.

Atunci când omul priveşte lucrurile, trebuie să stimuleze în el fie simpatie, fie antipatie. Acestea acţionează asupra sistemului endocrin. Putem observa acest lucru la pofticioşi, cărora li se adună saliva în gură la privirea unor mâncăruri gustoase. Dacă omul vrea să parcurgă o evoluţie esoterică, glandele trebuie să se usuce treptat – în orice caz, o parte a activităţii glandelor – şi să provoace pe o treaptă mai înaltă ceva nou. Are loc ceva asemănător ca la copac, care se poate configura în mod peren, durabil, datorită faptului că, spre diferenţă de plantă, el solidifică o parte a sevelor interioare, transformându-le în scoarţă. Cu adâncă semnificaţie îi numeau de aceea germanicii pe preoţii lor druizi sau stejari, pentru că în ei pulsa o parte a eternităţii, protejată prin secarea glandelor. – Omul trebuie să caute să armonizeze simpatia şi antipatia, să le aducă la maturizare, să nu fie beat de fericire sau trist de moarte.

După simpatie şi antipatie ia naştere dorinţa. Aceasta acţionează asupra sistemului nervos. Acel om îşi ruinează nervii, dacă dorește multe lucruri deodată.Trebuie tins înspre limitarea cercului de lucruri.

Acum urmează lucrul principal: omul trebuie să se decidă. E de luat în considerare faptul că ceea ce produce în fizic focul, arderea unei materii până la cenuşă, este în sufletesc decizia. De-abia prin decizie este fapta încadrată în contextele karmice. De aceea este de umblat cu grijă cu decizia. Suma deciziilor omeneşti îl produce pe Vulcan. În decizie cade jos o parte a Eului nostru. Confucius [Nota 124] zice: Dacă nu ştii pentru care din două lucruri trebuie să te decizi, atunci mai bine să nu decizi, ci aşteaptă! – Această zicere ocultă are, desigur, propriile sale două aspecte, ca fiecare zicere de acest fel! Rezultă din aceasta că trebuie să ne maturizăm pentru decizie, să ne educăm pentru a fi maturi. Eul ia deciziile. Cu cât mai matur devine, cu atât mai corecte decizii va lua, un proces cu atât mai intens de ardere are loc. Eul străbate ca şi cu foc corpurile inferioare şi le arde treptat. Se separă atunci focul, în foc mort şi foc viu. – Este important cu ce impresii este înconjurat omul.

O mare forţă, o trezire a unor forţe somnolente înseamnă pentru elevul rosicrucian următoarea zicere, care i-a fost dată pe o anumită treaptă a iniţierii:

Tinde către foc...

Suportul de text are aici în rândul 5 adaosul: „(Pune foc la foc)".

Focul alb, galben, negru trebuie câştigate iarăşi înapoi.

Aurul este adus în corelaţie cu Sorele, argintul cu Luna.

Aceste consideraţii trebuie să trezească sentimente şi trăiri şi nu trebuie înţelese doar cu raţiunea, ci cu sufletul.

* * *

Însemnarea B

Omul stă acuma pe Pământ, scindat în masculin şi feminin. Noi am urmărit evoluţia sa prin stările planetare până la Pământ. Am văzut care manifestaţii cosmice au fost organizate pentru a-l face ce trebuie el să devină: o entitate cunoscătoare, cunoscătoare

de sine şi de originea sa; şi cum, prin intermediul acestui lucru, învaţă să cuprindă în acelaşi timp ţelul devenirii sale. Entităţi divine dintre cele mai nobile conduc evoluţia spre mântuirea întregului. Acestea sunt entităţile creatoare pentru cosmosul nostru.

Pe Saturn, elementul căldură-foc era un element pentru sine, o stare materială fină, despre care nu ne putem face nicio reprezentare fizică, mai fină decât gazul şi aerul, o stare cum este astăzi căldura sângelui nostru. Din aceasta se constituia fundamentul pentru trupurile omeneşti de atunci. Entităţi spirituale îl înconjurau pe acest Saturn ca o mantie, printre ele spiritele formei. Acestea au trecut şi ele printr-o dezvoltare. Pe Saturn aveau drept componente inferioare un trup ce se poate compara cu trupul actual eteric al omului. Apoi aveau trupul astral, Eul, Sinea spirituală, Spiritul vieţii, Omul-Spirit şi o componentă care este cu un grad mai sus decât ceea ce poate omul să atingă. Aceste spirite ale formei iradiază înăuntru dinspre mantia saturniană materie fertilizatoare, seve de viaţă, ca o ploaie fertilizatoare, continuă. Saturn nu păstrează această iradiere, ci o aruncă precum o oglindă înapoi, aşa cum Pământul adună ploaia şi o lasă din nou să se ridice sub formă de aburi. Spiritele formei îşi oglindeau propria imagine în masa de foc a lui Saturn, iar omul devine deja aici o oglindire a dumnezeirii. Mitul despre Cronos şi Geea, consoarta sa, povesteşte: Saturn îşi înghite copiii*.

* Corelaţia dintre mit şi evenimentul de pe Saturn rezultă din următoarele afirmaţii din prelegerea ţinută cu puţin timp înainte (Berlin, 29 februarie 1908), în ***Acţiunea entităţilor spirituale în om*** (GA 102): „Pe vechiul Saturn era aşa, că forţele dătătoare de viaţă radiau înăuntru, erau aruncate înapoi şi preluate din nou de mantia, de atmosfera lui Saturn. În vechea mitologie greacă, sfera caldă a lui Saturn era numită «Geea», iar atmosfera «Cronos». Priviţi acum asupra mitului: în continuu iradiază înăuntru forţele dătătoare de viaţă de la Cronos asupra Geei, pe Saturn, şi merg iarăşi înapoi, sunt absorbite. Cronos este cel care îşi înghite tot mereu propriii săi copii!"

În al doilea rând: pe Soare spiritele formei radiază trupul lor de viaţă cu totul înăuntru, el nu mai este radiat înapoi, premisele

fiinţei umane se întrepătrund cu el. Înainte, spiritele formei şi-au oglindit copia, acum ele străbat aceste imagini cu propriile forţe de viaţă, ele îşi cedează trupul lor eteric. Acum au trupul astral drept componenta inferioară şi adaugă în sus încă o altă componentă. Acest trup astral al spiritelor formei este purtător de lumină astrală, care se exprimă de jur-împrejur în pasiuni ca scânteierea fulgerului. Aceste afecte cosmice sunt Titanii din mituri, care creează în pasiuni. Prin intermediul acestor pasiuni care acţionează din afară, din cercul de aer asupra Soarelui, are loc arderea – procesul sulfului.

În al treilea rând: pe Lună îşi depun spiritele formei şi trupul lor astral şi păstrează Eul drept componenta inferioară. Ele adaugă pentru aceasta în sus încă o componentă, a zecea componentă. Spre afară formează o seamă de Euri. Prin spaţiu acţionează aceste spirite ale formei din afară spre înăuntrul Lunii cu Eurile, adăugând la premisele umane trupul astral. Tot ce au oamenii a curs jos din mediul cosmic, este jertfa acestui mediu cosmic.

În al patrulea rând: acuma vine starea pământească. Omul îşi formează, în premisa pământească, trupul din elementele Pământului. Vin încoace înaltele entităţi solare; spiritele formei îşi jertfesc din nou, cu totul, componenta lor inferioară, Eul. Ele păstrează pentru sine apoi Manas, Sinea spirituală, înţelepciunea unduitoare a lumii, drept componenta inferioară. Aceasta ne înconjoară drept cea mai inferioară componentă a spiritelor formei. În această viaţă de înţelepciune a spiritelor formei trăim, ţesem şi existăm noi.

Omul primeşte Eul. Mai întâi el se apropie din cosmos către Pământ. El acţionează deja asupra corpului fizic care ia naştere, mai întâi străbătând prin trupul astral ce învelește precum un acoperământ trupul omenesc în curs de devenire. Acest lucru are loc cam în timpul lemurienilor. Trupul omenesc era pe atunci încă foarte moale, o masă cu totul moale, străbătută de curenţi magnetici. În aceasta a luat fiinţă, prin influenţa Eului care se apropia, ceva ca un fel de răsfrângere înăuntru. O percepţie vagă începe, ce se deschide tot mai mult înspre afară. Înainte, omul avea

un fel de percepţie vagă înspre înăuntru, prin intermediul căreia putea să perceapă alţi oameni, animale şi sufletele lor de grup.

Rahitismul la copii poate fi ameliorat prin concepţii geometrice juste. Aici se repetă situaţia prin care treceau oamenii pe atunci.

Acum se dezvoltă treptat în om plăcerea sau neplăcerea faţă de ceea ce îi apare omului din afară: Eul acţionează asupra trupului astral; glandele, ceea ce este desemnat ocult drept elementul-apă, provoacă simţirea de simpatie şi antipatie.

Acuma vine acţiunea vehementă a spiritelor luciferice. Ele radiază forţe joase înspre lăuntrul omului, pentru că nu şi-au maturizat Eul lor pe Lună într-atât de mult încât să îl poată depune. Ele se străduiesc să facă pe Pământ ceea ce ar fi trebuit să se întâmple pe Lună. Trupul astral uman era expus faţă de aceste fiinţe: spirite-Eu, ce nu se ridicaseră la starea spiritelor formei, radiau spre înăuntru forţe joase, care provocau faptul ca acest trup astral să decadă într-o parte mai înaltă şi una mai joasă. Prin intermediul spiritelor formei, omul a dobândit Eul predispus la altruism, iar prin spiritele luciferice, Eul predispus la egoism, la dorinţa pentru lucrurile lumii exterioare. Dorinţa acţionează asupra nervilor, îi configurează până devin organele senzoriale exterioare (aer, trup astral). Acest lucru acţionează asupra trupului eteric: acesta dobândeşte, datorită acestui fapt, forţa de a vedea înspre afară, el deschide simţurile spre afară. Omul cunoaşte ce este pentru el bun sau rău. Acest lucru a fost în prima treime a epocii Atlantidei. În fine, Eul cuprinde trupul fizic în ultima treime a epocii Atlantidei. Treptat este reconfigurat prin acest lucru trupul fizic în aşa fel, încât înfăţişează configuraţia actuală. Acum, de abia, învaţă omul să cunoască cu adevărat lumea exterioară. Noi avem acum trupul astral, eteric şi fizic, care au fost deschise prin intervenţia vehementă a Eului. Cele trei componente sufleteşti se formează prin munca Eului, dinspre înăuntru spre afară. Prin aceasta este omul chemat la colaborare în cadrul operei divinităţilor.

Aşa cum mai înainte Eul se afla în jurul nostru, apoi a pătruns în noi şi acţionează în noi drept Dumnezeu, aşa este răspândită în

jurul nostru componenta actualmente cea mai de jos a spiritelor formei: înţelepciune Manas.

Prin intermediul Eului putem să dezvoltăm mai întâi înţelepciune omenească, dar în jurul nostru este răspândită în cosmos înţelepciunea dumnezeiască. Ceea ce omul trebuie să dobândească treptat este răspândit, tăinuit în lumea care ne înconjoară. Iar de această înţelepciune a dumnezeirii vom fi împliniţi noi înşine, atunci când Pământul îşi va fi atins ţelul evoluţiei sale, prin faptul că în noi este activ Dumnezeul din om, Eul. Înţelepciunea aparţine de componentele spiritelor formei, înţelepciunea este la ei acelaşi lucru care este la noi trupul fizic. Lumina înţelepciunii este veşmântul dumnezeirii. Apoi vine spiritul vieţii! Şi tocmai aşa cum acele spirite nobile au revărsat în noi al lor Manas, tot astfel dobândim ca următoare componentă trupul vieţii – Buddhi. În mediul înconjurător al Pământului nostru şi legată de el se află o fiinţă nespus de nobilă, a cărei cea mai de jos componentă este Buddhi, ce reprezintă pentru această fiinţă acelaşi lucru pe care îl reprezintă pentru noi trupul fizic. La un anumit punct al evoluţiei pământeşti întâlnim această entitate ce picură în om forţele spiritului vieţii. Acest lucru este de o importanţă esenţială pentru Pământ şi pentru toate evoluţiile planetare ulterioare. Iar această picurare a acestei componente în oameni a avut loc la Misteriul de pe Golgotha.

Cum ajunge omenirea în situaţia ca ceea ce a fost picurat atunci în Pământ şi în om, drept acţiune din mediul înconjurător, să primească ea treptat şi să câştige?

Prin intermediul deciziei şi hotărârii juste, spune învăţătorul rosicrucian; printr-o decizie ce nu este provocată prin intermediul Eului inferior, supus greşelii, ce este străbătut de dorinţă, printr-o decizie ce nu poate fi făcută reversibilă, ce produce karma şi modificarea acesteia. Această decizie ce porneşte din *acel* Eu pe care ni l-au dat spiritele formei pline de înţelepciune, stă în corelaţie justă cu organul Eului, focul, care străbate totul. Confucius spune: „Dacă nu te poţi decide pentru sau împotrivă, atunci mai bine lasă!" – Aici oscilează omul între acel Eu care provine de la spiritele formei şi acel Eu care provine de la spiritele luciferice.

Această propoziție este însă doar pentru esoterişti, căci altfel s-ar întâmpla puține în lume şi nu ar fi dobândite niciun fel de experienţe. Învăţătorul rosicrucian, după ce elevul a întrebat: „Cum găsesc decizia justă care provine din Sinea mea superioară? Cum găsesc calea către Sinea superioară?", spune: „Găseşte locul ce este liber de tot ce este personal!" – Elevul: „Unde găsesc acest loc?" – Învăţătorul: „În Eul tău, ce vrea fără sine, care gândeşte fără percepţie senzorială." – Elevul: „Cum pot să vreau fără sine şi să gândesc fără percepţie?" – învăţătorul: „Să vrei fără Eu şi să gândeşti în afara sinei tale!" Acest Eu ia decizii şi hotărâri, iar prin acestea este provocată reconfigurarea Pământului. – Dezvoltarea, în fapt, mai departe a omenirii, a Pământului şi a cosmosului are loc prin decizia justă a acestui stăpânitor interior din om. El trebuie să dea iniţierea pentru deciziile şi hotărârile luate cu lejeritate, juste, deci corespunzătoare cu evoluţia, ce îl îndeamnă pe om către faptele sale.

Aici, însă, omul nu poate să acţioneze doar sub influenţa impulsurilor înţelepte pe care le datorează spiritelor formei, pentru aceasta este nevoie de un alt impuls, prin care omul este capacitat să configureze spiritul vieţii sau Buddhi. Acest impuls vine la fel, ca şi celelalte, din mediul înconjurător. Din spaţiul lumilor se revarsă încoace iubirea cosmică, al cărei purtător este spiritul christic cu Misteriul de pe Golgotha în aura, în atmosfera Pământului. Iahve, sinteza spiritelor înţelepciunii, împreună cu Christos, nobilul spirit al iubirii, îşi împart de acum începând misiunea Pământului. Iahve îi predă spiritului iubirii misiunea deosebită a Pământului, dezvoltarea iubirii. Ceea ce a existat până atunci drept iubire pe Pământ este doar preşcoala pentru iubirea pur spirituală, la care omul trebuie să se înalţe. Această iubire va fi elementul creator pentru Jupiter, iar acesta poate să ia naştere doar atunci când oamenii permit revărsarea în faptele lor a faptei de pe Golgotha, prin cunoaştere şi trăire. Astfel s-au retras spiritele înţelepciunii (Iahve şi cetele sale) şi au acţionat în continuare din afară, din împrejurime. Ei au devenit spirite ale timpurilor de parcurs, acţionează în jos dinspre celelalte corpuri cereşti. Prin ele nu a putut fi dobândită adevărata experienţă pământească, forţa

acţionatoare a iubirii, care formează, creează (basmul lui Goethe [Nota 125]). Acea taină, pe care trebuie să o aibă o fiinţă pentru a maturiza fructele iubirii, le era ascunsă. De aceea se spune în ocultism: ele şi-au ascuns chipul lor în faţa misteriului acelei fiinţe care a trebuit să îndeplinească această faptă cosmică, mielul mistic [Nota 126]. Taina mielului este să elibereze trupurile de Pământ prin forţa acţionatoare a Eului străbătut de el. Marea jertfă, misteriul mielului, a devenit punctul central al evoluţiei pământeşti, axul în jurul căruia se învârte totul.

Astfel avem în evoluţia Pământului doi curenţi care pătrund: unul care acţionează din afară ca revărsare înăuntru a spiritelor înţelepciunii, iar altul acţionator dinăuntru ca revărsare a iubirii ce apare nouă la Misteriul de pe Golgotha. Iar spiritele înţelepciunii acţionează astfel împreună cu spiritul iubirii, încât îi lasă acestuia în grijă omul în parte, între naştere şi moarte; pentru ele iau conducerea individualităţii ce trece prin încarnare.

Astfel, prin aceasta omul pe suprafaţa Pământului este sub conducerea spiritului iubirii, Christos. Omul îşi trăieşte viaţa pământească într-un trup construit din elementele Pământului. Nu ar putea spiritele înţelepciunii să îl elibereze pe acesta, adică să îl spiritualizeze. Ele au putut să îl construiască în mod înţelept. Fructul dezvoltării Pământului va fi forma omenească spiritualizată prin fapta de iubire a lui Christos, ce va fi o copie a imaginii lor originare. Înaintea acestui misteriu, spiritele timpurilor de parcurs îşi acoperă chipul în smerenie. Prin Christos va veni criza de pe urmă [?] care este reînvierea, spiritualizarea cărnii, adică a materiei. Începând de la Misteriul de pe Golgotha, el a luat în mâinile sale evoluţia Pământului, şi anume în aşa fel încât el acţionează în fiecare personalitate în parte. Aici acţionează împreună cu entităţile luciferice, ce îi aduc omului libertatea. În libertate trebuie omul să-şi găsească drumul spre iubire. Mai întâi acţionează în om înţelepciunea ca lumină a cunoaşterii; noi ne aflăm încă în miezul acestei munci. Ea îl conduce pe om, atunci când va fi cu totul străluminat de înţelepciune, spre a fi străbătut de căldură cu forţa iubirii. Înţelepciune dogorind de iubire va fi

adevărata cunoaştere christică a viitorului. Iar ea va conduce omul şi în convieţuirea socială către acele fapte ce vor crea viitorul.

Această forţă cosmică, universală de iubire, unde a trăit ea mai întâi pe Pământ? În sângele care pulsa prin trupul lui Iisus din Nazareth. Sângele acesta era astfel, de fapt, întru totul câmpul fizic de acţiune a lui Christos – cele trei trupuri, trupul fizic, cel eteric şi cel astral, El le-a preluat de la Iisus din Nazareth, sângele era cu totul al Său propriu, era întru totul pătruns de pulsaţia spiritului Său, de focul forţei Sale cosmice, universale de iubire. Acest sânge s-a jertfit Pământului şi tuturor oamenilor pământeni. Acest sânge trăieşte mai departe în mod eteric în atmosfera Pământului. Acest foc de sânge acţionează asupra tuturor oamenilor care voiesc să-l preia, care tind către el, care îl caută. Trupul şi sufletul şi spiritul omului trebuie să-l preia treptat. Copiii omenirii, cunoştinţele omenirii, trebuie să fie străbătute de dogoarea focului acestuia şi să-l facă născătorul faptelor ce duc la îndeplinire progresul Pământului. Va muri focul inferior, saturat de pofte ale sângelui, va reînvia în acest foc de lumină ceea ce este superior, Christos în om. Pe Saturn nu exista încă lumină, el era negru; pe Soare radia înăuntru lumină, a devenit dogoritor, galben. Pe Lună nu exista încă sânge roşu, nu putea încă să fie sânge roşu; străluminată de înţelepciune, alb-argintie era lumina înţelepciunii de pe Lună, aşa cum e acum lumina Lunii care licăreşte pe o suprafaţă de apă. Pe Pământ, Eul, sângele roşu, este străbătut de raze cu foc de iubire, purtătorul cunoştinţelor pline de înţelepciune ale omului, prin care el trebuie condus către faptele sale pământeşti. El va cunoaşte influenţele solare şi pe cele lunare, raportul just al Pământului şi al oamenilor pământeşti faţă de el. Focul Eului său va străbate totul, el va putea avea o privire generală asupra căii devenirii sale, prin intermediul cunoaşterii: în privirea retrospectivă înţeleaptă asupra trecutului, el va vedea cum el este lucrarea divinităţii; în privirea prospectivă asupra viitorului, el se va cunoaşte drept unealtă a divinităţii în toate componentele sale fiinţiale străbătute de dogoarea focului christic, în Eu, în trupurile astral, eteric şi fizic.

Acesta este denumit de rosicrucieni focul filosofic împătrit.

* * *

Însemnarea D

O zicere puternică pentru rosicrucienii aflaţi pe o anumită treaptă de dezvoltare:

Tinde către foc ...

Privirea, percepţia senzorială acţionează din exterior asupra corpului, fizic – pământ. Rahitismul la copii poate fi ameliorat prin observaţii geometrice potrivite (exersate). Simpatia şi antipatia acţionează asupra vaselor glandulare (corp eteric) – apă.

Dorinţa acţionează asupra nervilor, organul astralului – aer.

Decizia, care nu poate fi făcută reversibilă cum e cazul cu toate celelalte lucruri, care produce karma, stă în legătură cu sângele, cu organul Eului – foc. „Dacă nu poţi să te decizi pentru sau împotrivă, atunci mai bine lasă." – spune Confucius. Dar pe de altă parte trebuie să învăţăm să ne decidem just. Prin decizie este provocată reconfigurarea Pământului, continuarea în fapt a dezvoltării are loc prin intermediul deciziei.

Christos a preluat de la Iisus, timp de trei ani în preumblarea Sa pe Pământ, trupul fizic, cel eteric, cel astral; în acestea a pătruns Christos cu Eul său şi astfel se afla în sânge întru totul, de fapt, acţiunea lui Christos. Acesta era în întregime al său propriu. De aceea joacă sângele lui Christos marele rol.

Prin intermediul Eului trebuie prelucrate treptat toate mădularele, „copiii" omului, trup: suflet şi spirit, aşadar prelucrate prin intermediul focului, coapte în foc, hrănite cu foc etc. În moarte este apoi ars ceea ce trebuie să dispară, iar restul devine cu atât mai viu.

Pe Saturn, „focul" era încă fără lumină – foc negru.

Pe Soare, focul s-a transformat într-unul ce avea lumină – şi anume lumină galbenă –, de unde şi foc galben.

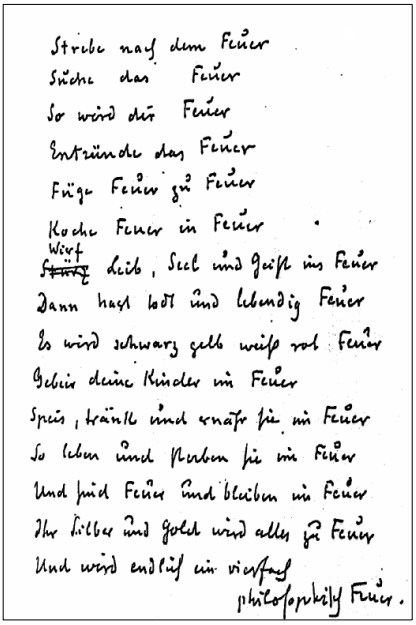
Pe Lună, fluidul din entităţi nu erau încă sânge roşu, ci alb, aşa precum la fiinţele atât de mult rămase în urmă – de unde şi foc alb.

Pe Pământ, oamenii erau atât de avansaţi încât să poată ţine în lăuntru chiar şi căldura, ce era pe Saturn în afară, în sângele roşu – de unde şi foc roşu.

Argint şi aur sunt reprezentanţii influenţei Lunii şi a Soarelui, torţele care trebuie să fie prelucrate şi limpezite prin intermediul focului Eului.

Rezultatul care este atins, atunci când cele patru membre, trupurile fizic, eteric, astral şi Eu, sunt pătrunse în întregime de foc, este numit „foc filosofal".

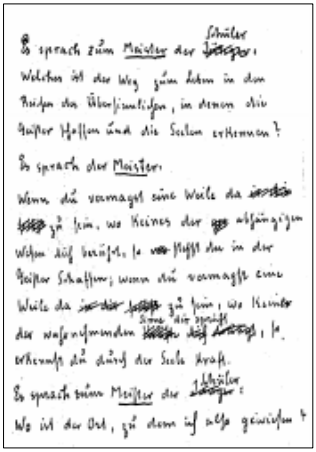
Facsimil din caietul de notiţe al lui Rudolf Steiner, nr. arhivă 155

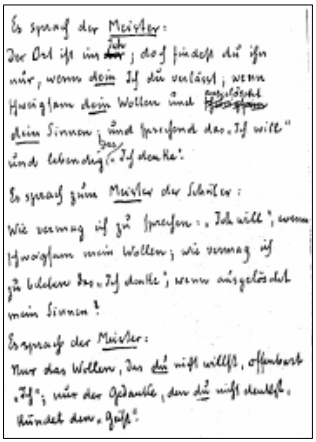

Strebe nach dem Feuer
Suche das Feuer
So wird dir Feuer
Entzünde das Feuer
Füge Feuer zu Feuer
Koche Feuer in Feuer
~~Stirb~~ Wirf Leib, Seel und Geist ins Feuer
Dann hast todt und lebendig Feuer
Es wird schwarz gelb weiß rot Feuer
Gebein deine Kinder in Feuer
Speis, tränk und wasch sie in Feuer
So leben und sterben sie in Feuer
Und sind Feuer und bleiben in Feuer
Ihr Silber und Gold wird alles zu Feuer
Und wird endlich ein viereckt
philosophisch Feuer.

Discuţie între maestru şi elev:

Discuţie între maestru şi elev. Facsimil din caietul de notiţe al lui Rudolf Steiner, nr. arhivă 488

Vorbi cu *maestrul* elevul:
Care este calea către viaţa în regnurile
suprasenzorialului, în care spiritele creează
şi sufletele cunosc?
Vorbi *maestrul*:
Dacă ai putinţa de a fi o vreme aici, unde
niciuna dintre fiinţele dependente nu te atinge, atunci
tu stai în creaţia spiritelor; dacă
ai putinţa de a fi o vreme aici, unde niciunul dintre
simţurile ce percep nu îţi vorbeşte, atunci cunoşti
prin forţa sufletului.
Vorbi către *maestru* elevul:
Unde este locul spre care sunt aşadar îndrumat?
Vorbi *maestrul*:
Locul este în Eu; dar îl găseşti doar dacă *al tău* Eu îl părăseşti, dacă
tăcută *a ta* voinţă şi stinsă *a ta* cugetare; şi rostit „eu vreau"-ul
şi viu „eu gândesc"-ul.
Vorbi către *maestru* elevul:
Cum pot eu să rostesc: „Eu vreau", dacă
tăcută voinţa mea este; cum pot eu
să înviorez „eu gândesc"-ul,

dacă ştearsă
este cugetarea mea?
Vorbi *maestrul*:
Doar voinţa pe care *tu* nu o
vrei, revelează
„Eu"; doar gândul pe care *tu*
nu îl gândeşti,
anunţă „spiritul".

Oră esoterică
München, [între 17 şi 20] martie 1908

A cincea rasă principală a noastră, cea postatlanteană, are sarcina să dezvolte Sinea spirituală [Nota 127]. Acest lucru are loc mai întâi în prima sub-rasă, cea indiană, prin faptul că Sinea spirituală se coboară în trupul senzaţiei. În sub-rasa următoare, cea persană, Manas pătrunde prin sufletul senzaţiei şi păşeşte astfel într-un nou element, în elementul sufletesc. Acest lucru are drept urmare faptul că anumiţi demoni care nu avuseseră înainte niciun fel de putere asupra omului, devin liberi şi i se opun omului în mod duşmănos. În această rasă ia naştere demonologia; înainte nu era vorba în legende şi mituri despre demoni. În cea de a treia sub-rasă, Manas se coboară în sufletul raţiunii, deci la egipteni, babilonieni, asirieni, semiţi. O modificare deosebită nu apare, căci Manas rămâne în acelaşi element din cadrul sufletescului. În cea de a patra sub-rasă, la popoarele greco-latine, se dezvoltă Sinea spirituală în cadrul sufletului conştienţei, rămâne aşadar şi el încă în elementul sufletesc. Christos Iisus se coboară acum pe Pământ. El are forţa să biruie demonii duşmănoşi. De aceea se spune în Biblie că El l-ar fi legat pe satana pentru o mie de ani [Nota 128].

Apoi urmează a cincea sub-rasă a noastră, şi acum pătrunde Manas iarăşi într-un nou element. El începe să se desfăşoare în propriul său element: Sine spirituală în sine spirituală. Prin aceasta devin libere şi noi puteri duşmănoase, pe care omenirea nu le cunoştea înainte de aceasta. Şi anume, vin aceşti duşmani din propriul piept al oamenilor: Oamenii se împiedică reciproc, prin faptul că se influenţează reciproc atât de puternic ca niciodată

înainte în evoluţia omenirii. Un caz, ce fost cercetat ocult, poate să fie un exemplu despre acest lucru.

Patru oameni trăiau împreună. Primul nu era întru totul normal, era cam slab de minte, nebun. Al doilea era considerat un om foarte talentat, era productiv, acţiona spre afară. Al treilea era un aşa-zis om obişnuit; al patrulea, un om cu adevărat supradezvoltat, care însă nu avea darul să se poată exprima. Cum arată acuma situaţia privită din perspectivă ocultă? Primul are o voinţă foarte slabă, dar este de altfel predispus foarte normal. Aparentul om obişnuit, numărul trei, în schimb, este zguduit în interior şi revarsă aceasta asupra primului în aşa fel, încât de fapt starea sufletească a celui de-al treilea se exprimă la primul. Cum e situaţia la omul al doilea, cel înzestrat, productiv? Acesta are, de fapt, doar înzestrarea de a putea exprima ceva. Conţinutul valoros din tot ce exprima el era o transpunere a cunoaşterii şi a forţelor înţelepciunii celui de-al patrulea, care însă nu avea darul să se poată exprima. Dar dacă îngăima vreodată o propoziţie, atunci în aceasta anume erau conţinute mult mai multe forţe adevărate decât în vorbele briliante care se revărsau de la numărul doi şi care îi impresionau atât de mult pe oameni.

Sarcina omului din vremea actuală este, aşadar, să se elibereze tot mai mult de influenţele opritoare ale mediului său şi nici el însuşi să nu permită să plece de la el astfel de influenţe. Omul trebuie să devină din ce în ce mai liber. Din propria sa voinţă liberă trebuie omul să recunoască şi să realizeze legile eterne ale binelui. Doar omului care este liber în interior i se revelează lumea spirituală. Dacă unii elevi esoterici sunt de părere că în orice moment al zilei percep voci din lumea de dincolo, care le strigă ce au de făcut, atunci asta este o mare autoiluzionare. Acolo unde este vorba de lucruri ale vieţii zilnice, acolo maeştrii tac. Numai acolo unde omul se ridică deasupra existenţei sale către marile legi ale lumii, acolo unde este vorba despre evoluţia lumii a omenirii lasă ei să le fie auzit glasul. În cercul său mic trebuie omul să înveţe să devină cu totul liber, cu totul autonom, pentru a putea păşi drept fiinţă liberă, conştientă de sine în lumea spirituală; căci numai aşa poate el să devină un membru folositor în evoluţia omenirii.

Oră esoterică
Berlin, 12 aprilie 1908
Însemnarea A

Pe treptele timpurii de dezvoltare, omul poseda vedere şi cunoaştere spirituală. Corpul său era un fel de loc de odihnă pentru el, în care putea să doarmă şi să-şi piardă conştienţa în timp ce se afla în acesta. Atunci când entitatea a devenit tot mai conştientă în fizic, a scăzut vederea şi cunoaşterea spirituală. Când, în sfârşit, omul a devenit interesat de lucrurile din jurul lui, de fenomenele fizice, iar conştienţa sa era în fizic, vederea şi cunoaşterea spirituală s-au pierdut cu totul. Dacă omul nu ar fi dobândit un astfel de interes pentru fizic, pentru lumea exterioară, atunci fizicul nu ar fi devenit pentru el un văl atât de dens; ar fi mai transparent, iar el ar fi capabil să cunoască şi să vadă lucruri spirituale. Datorită interesului pentru mediul material (substanţial), s-a întins în faţa privirii sale un văl, pe care nu-l poate străpunge uşor.

Acest interes pentru apariţiile senzoriale exterioare este numit în ocultism „Aestimatio", şi se spune că „Aestimatio" ar fi otrava ce aduce moartea. El trage deoparte conştienţa despre existenţa continuată a Eului şi aduce astfel cu sine conştienţa despre naştere şi moarte. El şterge conştienţa Eului sau amintirea continuării vieţii. Conştienţa nu este permis să fie cu totul scoasă în afara mediului exterior, căci altfel nu ar lua cu sine esenţa din ceea ce câştigă prin intermediul experienţelor exterioare. Acelaşi lucru este cazul cu imaginaţia. Ea nu este permis să fie cu totul inactivă, ci omul trebuie să fie capabil să-şi orienteze conştienţa asupra faptei sau a unui tablou după cum voieşte (arbitrar). Omul nu ar fi capabil să îşi ridice mâna, dacă nu şi-ar putea reprezenta aceasta figurativ în gânduri, dacă nu şi-ar putea imagina. Când îşi ridică mâna, atunci sunt prezente simultan imaginea şi fapta. Atunci când începe să-şi reprezinte imagini, să-şi imagineze, fără să exercite vreo faptă, adică atunci când îşi uneşte conştienţa sa cu imaginea reprezentată, atunci îşi va redobândi forţa de a vedea lucruri spirituale; el va putea atunci din nou să vadă astralul. Această treaptă se numeşte „Imago".

Atunci când sufletul atinge pacea deplină sau liniştea, în aşa fel încât să îşi păstreze pacea ei deplină, indiferent ce experienţe exterioare s-ar putea apropia de el, atunci conştienţa va fi capabilă să străbată vălul „armoniei sferelor", al muzicii sferelor. Asta se numeşte „Transmutatio" prin inspiratio sau „incantatio".

Atunci când s-au format glandele pe Soare, lucrul acesta a avut loc printr-un proces asemănător cu cel ce se desfăşoară în corpul nostru atunci când cineva se gândeşte la o mâncare, iar acest lucru provoacă glandele salivare şi glandele secretă salivă. În acelaşi mod i-au fost încorporate glandele corpului fizic la entităţile aflate în dezvoltare pe Soare, prin intermediul entităţilor superioare, despre care am putea spune că gustau mediul şi secretau substanţa glandelor, ce era preluată de trupurile fizice.

Glandele de deasupra rinichilor, ce sunt legate cu aceştia, secretă o substanţă ce este necesară pentru formarea oaselor. Pancreasul este aici pentru a transforma zahărul în substanţe ce sunt necesare pentru hrănirea corpului. Secreţia glandelor este un proces indus prin intermediul proceselor sufleteşti.

Atunci când omul trăia în astral sau conştienţa imaginativă, atunci când spiritul său putea să se deplaseze aleatoriu în regnurile spirituale, unele entităţi au rămas pe această treaptă. Această treaptă a rămas, am putea spune, cristalizată în ei, iar păsările reprezintă acest lucru într-o formă cristalizată; păsările, ce au un ochi atât de minunat, ca de exemplu vulturul, au cristalizată vederea astrală. Mamiferele au cristalizat treapta de pe când omul încerca să-şi stăpânească mişcările corpului. Aceste animale au atins acest lucru doar parţial şi au rămas, de aceea, staţionare pe o treaptă inferioară de evoluţie.

* * *

Însemnarea B

Prin ce anume este omul separat de percepţia lumii spirituale? Aşa cum stă omul astăzi în faţa noastră cu Eu, trupurile astral, eteric şi foc, el nu era întotdeauna. De abia treptat s-a format acest lucru.

Eul omului, ce trăiește astăzi în cele trei învelișuri, era înainte în afara acestora. El era cu totul în lumile spirituale, nu percepea ca astăzi, mediat prin cele trei corpuri, un mediu exterior fizic, ci percepea lumea spirituală şi entităţile sale. Era el însuşi o entitate spirituală şi trăia cu entităţi spirituale în această lume spirituală. Lumea exterioară fizică s-a format doar treptat; atât cât era din ea nu exista încă pentru Eu. Naştere şi moarte nu existau încă. Pe parcursul procesului de densificare a Pământului au luat apoi naştere mai întâi corporalităţi uşoare, fine. Această entitate spirituală om, adică acest Eu, a perceput depunerea corpului său sau dobândirea unui altuia în acelaşi fel ca şi cum am îmbrăca sau am dezbrăca o haină. Conştienţa acestui om spiritual nu se modifica prin intermediul acestui lucru. El privea înapoi în starea dinaintea coborârii într-un nou corp, astfel încât simţea: acest corp este pentru mine ca ceva opritor. Atunci când îl dau jos, atunci mă simt eliberat de acest lucru opritor. – Lumea exterioară ce se densifica era şi ea ceva străin pentru el, sufletul nu participa pentru început la ea. Apoi s-a modificat atitudinea omului faţă de lumea exterioară. Interes avea faţă de ea prin faptul că o lăsa să acţioneze asupra lui cu organele care se deschideau dinspre corporalitatea sa, ce se densifica din ce în ce mai mult. El a început să audă, să pipăie, să miroasă, să guste şi aşa mai departe, şi a făcut datorită acestui lucru din lumea exterioară chestiunea sa proprie. Prin acest lucru i-a dispărut conştienţa anterioară a Sinei în lumea spirituală. Cu cât mai mult ajungea să se identifice cu învelişurile sale, cu atât mai mult dispărea pentru el lumea spirituală. Menţinerea noului corp era tot mai mult un început pentru el, depunerea acestuia, un sfârşit ce îl smulgea din lume, pe care o percepea treptat ca fiind a sa. În toate şcolile secrete era, de aceea, întotdeauna valabil cuvântul: „«Aestimatio» este otrava ce a adus moartea."

„Aestimatio" este primul văl ce separă Eul de lumile spirituale.

Al doilea văl ce separă Eul de lumea spirituală – aşa i se spune elevului în toate şcolile secrete – acela ţi se va arăta atunci când înveţi să fii atent în mod intim asupra ceea ce nici nu iei în considerare ca om cu totul obişnuit. Orice mişcare pe care o

execută omul atunci când ridică, spre exemplu, mâna, întinde piciorul, acestea sunt reflectarea unor mişcări spirituale, aceasta este o reflectare, o Imago a unui proces spiritual. În spiritual – în mod cu totul inconştient pentru omul de acum, deoarece acest spiritual trăieşte în adâncurile subconştiente ale fiinţei sale – se află mai întâi această mişcare. De abia apoi mâna o execută. Altceva este cu mişcările din reflex. Dacă, spre exemplu, eu închid ochii pentru că zboară o muscă spre ei, atunci asta e o mişcare ce provine din aceeaşi forţă din care, spre exemplu, măzărichea se învârtejeşte în jurul unei alte plante. – „Imaginatio" a omului se trăieşte pe sine în mişcările corporale. Înainte era altfel. Pe când omul mai trăia cu totul în lumea spirituală, el acţiona tot în aşa fel în această lume spirituală încât putea să influenţeze alte fiinţe prin a sa „Imaginatio". În trupul său, el se cobora doar pentru a se odihni în el în vreun colţ de pe planeta noastră. Acţiunea sa propriu-zisă se desfăşura în lumea spirituală drept „Imaginatio". Această „Imaginatio" este folosită acum de om pentru a o lăsa să se reverse drept mişcare exterioară în corporalitate. Prin aceasta el trage cel de-al doilea văl în faţa lumii spirituale.

Prin intermediul „Aestimatio" şi „Imaginatio" este reţinut omul de la percepţia lumii spirituale, astfel încât trupul fizic şi cel eteric acţionează împreună.

Este greu de descris cum este separat trupul eteric de lumea spirituală. Toate procesele glandulare sunt procese ale corpului eteric. Ele produc anumite secreţii prin care sunt făcute posibile procesele de viaţă. Secreţia din glandele salivare pregăteşte hrana pentru digestie. Secreţiile rinichilor şi ale suprarenalelor au ca efect faptul că omul îşi poate construi structura sa osoasă în felul în care are nevoie de ea pentru existenţa sa pământească. Acum, forţa ce provoacă aceste secreţii este întru totul o forţă spirituală. Acest lucru putem să ni-l lămurim pe baza următorului proces: un om aude de o mâncare ce îi place în mod deosebit. Îndeosebi la un om primitiv se secretă atunci saliva în gură, fără ca să savureze mâncarea. Pofta de mâncare, ce apare în gândul despre ea, provoacă procesul. Noi ştim că pe vechiul Soare se dezvoltau organele glandelor. Aici acţiona această forţă spirituală afară, se

revărsa din afară această forţă; entităţile spirituale gustau aici, am putea spune, în permanenţă. Numim această forţă spirituală ce este activă aici „Incantatio". Omul pământesc a tras în sine forţa „Incantatio" în antipatia sau simpatia sa, iar în acest fel a tras cel de-al treilea văl în faţa lumii spirituale.

Învăţătorul îi dă elevului îndrumările pe care trebuie să le urmeze dacă vrea să găsească drumul înapoi. El îi arată cum se pot face transparente aceste trei văluri, astfel încât ele să nu mai învăluie lumea spiritual-sufletească, şi cum se poate găsi din nou drumul înapoi la aceste lumi, prin intermediul forţei lor. Atunci îi spune învăţătorul elevului ceva, adică învăţătorul nu spune, dar elevul aude în propriul său suflet, dacă ascultă înăuntrul său, care răsună cam aşa: Tu stai cu sufletul tău în faţa lumii exterioare. Aceasta vorbeşte cu tine prin simţurile tale. Tu trebuie să o cunoşti în valoarea sau nonvaloarea ei. Nu este permis să-i întorci spatele, căci ea este o parte din întreaga lume şi îşi are valoarea ei, ca parte a întregii lumi. Trăieşte lumea exterioară, ascultă cu atenţie la ceea ce vrea să îţi spună! Căci este ceva spiritual, ce prin trăirea lumii exterioare tu ai să-i dai în calitate de om cosmosului şi întregii lumi. Trăirea justă a lumii exterioare o ai tu de dat înapoi către lumea spirituală drept îmbogăţire a întregii fiinţări a lumii. Aici, însă, trebuie să ia naştere în tine o forţă interioară, în care trebuie să te cufunzi cu totul şi cu totul. Această forţă se numeşte linişte.

Maestrul Eckhart [Nota 129] vorbeşte despre atitudinea sufletului [Nota 130] faţă de lumea exterioară astfel, încât spune: Sufletul trebuie să utilizeze simţurile corpului fizic în aşa fel cum se utilizează o uşă. O deschidem, trecem prin ea şi o închidem iarăşi. Atunci suntem în afara uşii. Iar dacă ne-am îndeplinit chestiunile din afara uşii, atunci trecem din nou prin ea înăuntru, în propriul spaţiu interior. Aşa este cu omul şi cu lumea exterioară. Afară este zgomotul lumii exterioare. Dacă tu o părăseşti şi pătrunzi în interiorul tău, atunci găseşti liniştea.

Dacă ai vrea să zgâlţâi tot mereu de clanţa uşii, atunci acest lucru ar fi o dublă mişcare, aceasta ţi-ar aduce neliniște şi nu ai putea nici să cunoşti just lumea exterioară, nici nu ai ajunge la comportament-just al sufletului tău faţă de această lume exterioară.

Tu trebuie sa transformi „Aestimatio". În liniștea interioară îți va apărea prețuirea justă a celor ce trebuie să le primești drept esențial din partea lumii exterioare în dar. Iar neesențialul, ceea ce este desemnat drept zgomotul zgâlțâitului de ușă, trebuie să înveți să îl distingi de acest esențial.

Esențialul, pe care îl poate trăi omul din lumea exterioară și numai din ea, este darul pe care îl ai tu de adus înapoi în calitate de om către lumea spirituală, drept mulțumire pentru faptul că ai avut voie să trăiești în această lume exterioară. Dacă înveți să trăiești în acest esențial, atunci îți este pusă prin acest lucru cheia în mâna ta, pentru a dobândi valori eterne în lumea exterioară, ce învinge moartea.

Astfel este transformată „Aestimatio" în cunoașterea acelui lucru pe care lumea exterioară ți-l poate da drept forță interioară ce poate fi dezvoltată doar atunci când, în liniște interioară, absolută, învață sufletul să se comporte față de lumea exterioară. „Aestimatio" este transformată în cunoaștere.

Aceste capacități interioare de cunoaștere conduc elevul acum mai departe. El a învățat să lase impresiile din lumea exterioară să se apropie de el într-un mod determinat de el însuși. El depune treptat primul văl, pe care Eul l-a tras în fața lumii spirituale prin intermediul „Aestimatio". El cunoaște și acest Eu drept ceva ce trebuie să crească mai sus de sine însuși. El învață să distingă între propria sa trăire-de-eu și o trăire-de-eu ce se simte unită cu ceva pur-uman și cu întreaga umanitate, ce se simte ca o parte a întregii umanități. El învață să își mute punctul central al trăirii sale de Eu în interiorul său. El ascultă vocea interiorului său. Pe aceasta poate să o audă doar prin liniștea profundă pe care a creat-o în sine. Zgomotul diurn a amuțit în el, el a închis ușa sufletului său în fața lui. Liniște, tăcere adâncă este în el. Este singur cu gândurile sale, așa cum era înainte împreună cu lucrurile în spațiu. El învață treptat să înțeleagă ființa interioară a tuturor acestor lucruri. El învață să înțeleagă cum au luat ele naștere în diversitatea lor prin intermediul sunetului creator al dumnezeirii, care suna din afară înăuntru în substanța de gânduri a lumii, în înțelepciunea dumnezeiască de lumină a Lunii, dând formă, creând

formă. Fiecare formă de afară el o urmăreşte palpând, am putea spune, interior, el urmăreşte în trăire lumea creatoare, cosmică a sunetelor. Iar propria mobilitate interioară devine pentru el o reprezentare a acelei forţe dumnezeieşti creatoare. Aşa pătrunde el înainte, pentru a topi al doilea văl pe care şi l-a ţesut în faţa lumii spirituale. – Imago se transformă în trăirea sa interioară în „Imaginaţie", adică în capacitatea de a cunoaşte forţa divină de creaţie, viu-fiinţială ce întâmpină sonor sufletul dinspre lucrurile din afară. I se deschide încetul cu încetul un ton interior, prin care lucrurile îi spun numele propriu lor. Pe acesta el îl aude cu sufletul. Elevul pătrunde înainte, pentru a transforma cel de-al treilea văl: pe „Incantatio" el o transformă în inspiraţie. Atunci tonul interior devine cuvânt interior. Acest cuvânt interior este o exprimare vie, plină de sens din lumi spirituale în sufletul elevului. Acestea sunt forţe vii, ce se revarsă în suflet din lumea spirituală, ce îi transmit ceva în mod spiritual.

Toate adevărurile mai înalte sunt atinse printr-o astfel de exprimare interioară. Acest lucru omul poate să-l aibă doar atunci când ascultă eliberat de simpatie şi antipatie, eliberat de critică, liniştit şi dăruit faţă de acel lucru ce îi vine în acest mod din lumile spirituale.

Tonul spiritual devine viaţă spirituală. Iniţiere.

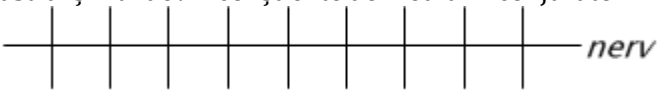
Oră esoterică
Berlin, 15 mai 1908
Însemnarea A

Omul stă acum în aşa fel în faţa lumii, încât percepe ceea ce este fizic. Această percepţie este numită „Aestimatio". Prin intermediul „Aestimatio", el dobândeşte interes faţă de lumea spirituală. Iar acest interes este cel ce îl ţintuieşte de lumea fizică. Se poate creşte dincolo de acesta, prin cunoaşterea spiritualului aflat în spatele lucrurilor lumii senzoriale. Pe o treaptă de conştienţă anterioară, oamenii nu aveau încă „Aestimatio" pentru ceea ce este fizic; ei mai posedau pe atunci „Imaginaţie", iar mai înainte de asta „Incantatio" sau „Inspiraţie". Acum, omul are ziua, de obicei, „Aestimatio"; pe „Imaginaţie" el o are doar noaptea. Ziua,

omul este de fapt neproductiv. Înainte, omul era mult mai productiv. Pe trupul fizic l-a creat omul spiritual pornind din sine. Acuma, omul este productiv doar noaptea în somn.

Noi trebuie să ne întrebăm: ce se întâmplă de fapt ziua, atunci când omul stă în mod conştient în faţa lumii fizice?

Conştienţa se naşte prin intermediul faptului că trupul astral şi Eul distrug ziua trupul eteric şi trupul fizic. Acesta este un proces asemănător cu ruperea fibrelor nervoase în bucăţi, atunci când trupul astral şi Eul devin conştiente de mediul înconjurător fizic.

Trupul astral şi Eul acţionează ucigător asupra trupului eteric şi trupului fizic. Prin acest fapt ia naştere oboseala în corpul uman. Revărsarea înăuntru a lumii fizice acţionează în organismul uman ca o otravă; acţionează distrugător.

Ce se întâmplă acum noaptea? Noaptea, Eul şi trupul astral preiau forţele lumii spirituale şi le revarsă în trupul eteric şi în trupul fizic. Ele înconjoară trupul fizic cu imagini ce acţionează vindecător asupra lui. Dacă omului i se arată pentru prima oară lumea spirituală, atunci el vede mai întâi propriul său trup fizic. Această imagine a trupului fizic acţionează vindecător asupra lui. Astfel acţionează şi noaptea trupul astral şi Eul dătător de forţe, vindecător asupra omului, prin intermediul imaginilor adevărate din lumea spirituală. Acestea se revarsă în fibrele nervoase rupte şi în organismul distrus.

Astfel curg noaptea dinspre lumea spirituală asemenea forţe înăuntru, ce transportă afară oboseala din corp.

Oboseala apare în principal prin interesul faţă de lucruri. Dacă privim ceva fără interes, atunci nu este produs astfel niciun fel de oboseală*. Să spunem, spre exemplu, că un om are o plăcere deosebită pentru o mâncare bună. Prin acest lucru, el are un interes faţă de mâncare, pentru că îi stimulează gustul. Cu totul altfel acţionează asupra omului când este lămurit asupra contextului în

care se află el cu cosmosul, că se află acum pe o treaptă pe care are un corp fizic şi are nevoie de hrană.

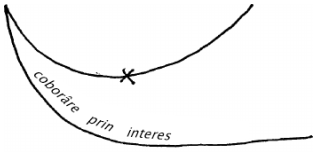
* Este vorba de interesul personal; vezi însemnarea B.

Dacă el savurează alimentele pornind de la acest sentiment, atunci acest lucru acţionează cu totul altfel asupra organismului său, decât dacă şi le procură doar din dependenţa de savurare. Omul trebuie să înveţe să cunoască spiritualul străbătând prin fizic; atunci el pierde interesul pentru ceea ce este fizic.

„Aestimatio" este treapta pe care omul o are de considerat drept punctul cel mai de jos al evoluţiei. El trebuie din nou să crească din-colo de acest punct, în „Imaginatio" pe care o avea înainte.

Dar dacă el se uneşte cu lumea fizică datorită acestui interes, atunci el coboară sub această cea mai de jos treaptă şi pierde posibilitatea de urcare.

Este foarte important pentru om să înveţe să se preocupe de lucrurile care se află dincolo de fizic, cu reprezentări şi noţiuni care sunt suprasensibile. Într-un asemenea scop sunt date exerciţiile. Cu cât mai îndelungat şi mai răbdător exersează elevul anumite reprezentări, cu atât mai bine învaţă să depăşească interesul şi să urce către „Imaginatio". Atunci, în loc să preia doar din afară, omul devine el însuşi productiv. Se revarsă atunci ceva din interior înspre lume. Se spune pe bună dreptate că omul are Soarele şi Luna în el. Atunci când priveşte lucrurile fără interes, revarsă el însuşi o lumină spirituală asupra lor; el devine Soarele ce luminează lucrurile. Ele reflectă lumina sa. Mediul, ce reflectă lumina sa, devine Lună.

Reprezentările juste acţionează vindecător asupra omului, în timp ce reprezentările greşite îl îmbolnăvesc. La fiecare boală se poate găsi, dacă o urmărim retrospectiv, o reprezentare greşită. Individul în parte nu este răspunzător pentru acest lucru, ci omenirea în general.

Interesul nu e nevoie să se direcţioneze doar spre lucruri exterioare. El acţionează şi acolo distructiv unde oamenii aleargă de la senzaţie la senzaţie, unde caută să prindă mereu o schimbare. Acest lucru îl îmbolnăveşte pe om. Şi acolo unde oamenii sunt ahtiaţi după cunoştinţe superioare pornind din interes, acest lucru este o piedică foarte mare pentru progresul oamenilor. Ei devin astfel osificaţi. Omul nu trebuie să devină indiferent faţă de mediu. El trebuie să păstreze sentimentul şi participarea faţă de mediu. Adesea se vorbeşte despre faptul că şi mila ar putea proveni din egoism. Acest lucru este un caz frecvent. Multe genuri de milă pornesc doar din egoism, pentru că nu ne place să îl vedem pe celălalt suferind. Dar şi acest lucru este necesar. Până ce oamenii nu au atins o treaptă mai înaltă, este mai bine ca uneori să îl ajute unul pe altul din milă egoistă, decât deloc. Trebuie însă să învăţăm să ne formăm o astfel de milă, ce se află deasupra egoismului, ce îl ajută pe omul de lângă noi pentru că este o datorie să ajutăm.

* * *

Însemnarea B

Direcţia senzorială* a omenirii de astăzi este numită în sens rosicrucian „Aestimatio". Aceasta este o direcţionare a simţurilor doar înspre impresiile şi influenţele lumii exterioare. În timpuri anterioare (Atlantida), în loc de „Aestimatio" era „Imaginatio". Acum lăsăm ca totul să acţioneze asupra noastră doar din afară, în timp ce înainte se ridicau înăuntrul nostru imagini. Întreaga şcolire esoterică este constituită doar din lucrul în direcţia şi aşteptarea momentului în care vom atinge, pe lângă „Aestimatio", din nou „Imaginatio".

* Într-un alt suport de text se spune aici: „Viaţa senzorială".

În starea de conştienţă trează, Eul şi trupul astral exercită un efect distructiv asupra întregului organism. Ştiinţa naturii din ziua de astăzi s-a îndepărtat deja de părerea că viaţa de gânduri se

bazează doar pe vibraţiile atomilor din creier; ea şi-a dat seama că munca de gândire exercită un efect de descompunere asupra substanţei nervoase. Nu este vorba de o amestecare învârtejită a unor atomi individuali în fibrele nervoase, ci o unduire de-a lungul fibrelor nervoase. Distrugerea este provocată de interesul personal, de simpatia şi antipatia cu care întâmpinăm lucrurile din lumea exterioară. În starea de somn, distrugerea este iarăşi ameliorată, prin faptul că astralul îşi reprezintă imaginativ sănătosul, vindecatul, lucru prin care nervii sunt din nou construiţi just. Dacă ne-am dezvoltat atât de mult încât nu ne mai apropiem de lucruri cu interes personal, ci facem totul doar din pură datorie şi ne reprezentăm entităţile spirituale ce stau în spatele lucrurilor, atunci nu mai apare nicio distrugere a organismului; atunci am atins starea pe care rosicrucienii o numesc „Imaginatio".

În dezvoltarea spirituală, omul se vede mai întâi pe sine însuşi în astral. Prin această vedere-de-sine imaginativă, el lucrează fără să vrea asupra sa în starea de trezie, lucru pe care îl făcea înainte doar în somn. – Lipsa de interes nu trebuie să ducă la indiferenţă, ci la detaşare. Dacă de obicei omul simţea milă şi apoi, pentru a nu mai suferi împreună cu celălalt, ajuta, acest lucru avea loc din egoism. Omul trebuie însă să ajute pentru a scoate din nevoie şi din necaz. Dacă omul mănâncă doar pentru că mâncarea îi provoacă plăcere, atunci acesta este interes personal. De mâncat, omul trebuie să mănânce; însă numai pentru a putea umple cât mai bine locul pe care îl ocupă în lume trebuie să-şi menţină corpul sănătos şi puternic, să-şi facă din el o unealtă cât mai utilă. Astfel, mâncatul devine o datorie.

Când ne apropiem cu interes personal de lucruri, vrem doar ceva pentru noi personal. Pofta şi necesitatea, dorinţele şi impulsurile acţionează în acest timp în noi, iar acest lucru acţionează distructiv. Dar dacă ne străduim să acţionăm, să făptuim şi să gândim pentru tot ce se află în afara noastră, atunci dezvoltăm în noi forţe solare. Soarele îşi trimite razele pe Lună, iar aceasta le reflectă. Astfel trebuie să trimitem forţele solare, dezvoltate în noi, asupra lucrurilor şi fiinţelor din jurul nostru; atunci ele ne trimit lumină, astfel încât totul devine luminos, clar şi strălucitor în jurul

nostru şi nu mai există nimic urât, rău, lipsit de noblețe pentru noi, ci vedem în toate doar ce e frumos, bun, măreț.

Oră esoterică
Hamburg, 22 mai 1908
Însemnarea A

Primul şi cel mai important lucru într-o şcolire esoterică este cunoaşterea de sine. Învățătorul spune: Gândeşte-te că ai vedea propria ta oglindire. O imagine difuză vei vedea atunci când oglinda este proastă, una corectă, atunci când oglinda e bună. Dacă vrei să te vezi aşa cum eşti, trebuie tu însuți să îți faci oglinda bună şi clară.

Cel care se lasă mânuit încoace şi încolo de poftele şi dorințele sale, care nu poate lua decizii proprii, care ascultă la ceea ce îi spun alți oameni, acela este ca unul ce se află într-o barcă mică pe mare şi este aruncat în sus şi în jos de valuri şi de vânturi. Însă cel ce stăpâneşte dorințele şi poftele, cel care nu se lasă influențat de alți oameni, acela se poate compara cu unul ce apucă vâsla cu putere şi siguranță şi duce barca spre țel, prin vânt şi furtună.

Există ajutoare în ocultism pentru a putea lua o decizie justă, a face judecată corectă. Semnul pe care îl primiți era folosit de ființele spirituale are aveau de condus înțelepciunea Lunii dintr-o stare ce era, în prima epocă a vechii Luni, încă plină de erori, înspre o stare ce era înțelepciune, înțelepciune creatoare lipsită de eroare. Aceste entități au prelucrat înțelepciunea pură cu asemenea simboluri.

Aşezați-vă în fața sufletului acest semn:

Întotdeauna ne influențează cu ce fel de oameni intrăm în relație. Oamenii, de exemplu, cărora le place laptele sunt altfel decât cei care consumă alcool, chiar dacă acest lucru se manifestă în afară doar cu timpul. Prin spațiu trec curenți cărora le suntem expuşi, ce merg încoace şi încolo de la şi către oameni. Neliberi suntem în noi, datorită acestui lucru, atunci când ne influențează

acești curenți. În calitate de adevărați esoterişti, noi trebuie să fim liberi de aceasta. Să ne clarificăm acest lucru prin intermediul a patru oameni.

A este un așa-numit om sensibil, ușor accesibil pentru tot ce se întâmplă în jurul lui, el prinde totul repede. El însuși este însă slab, nimic propriu nu iese din sufletul său. El stă în relație cu B. Acesta are o predispoziție pentru o anumită formă de nebunie, care însă nu ajunge să se manifeste. El este ferit de aceasta datorită naturii sale robuste, țărănești. C este un al treilea om, o natură puternică, spirituală, un geniu. D, al patrulea, este sensibil precum A, ușor influențabil.

La A, care preia ușor tot ce e în mediul său, izbucnește forma anumită de nebunie pe care a preluat-o de la B prin intermediul sensibilității sale. Devine nebun. Aceasta nu este însă propria sa nebunie, ci cea a lui B.

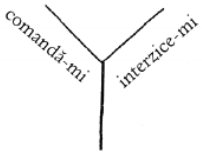
D, care este și el sensibil, nu preia nebunia lui B, ci genialitatea lui C, el apare drept om genial, spiritual, deși de fapt nu este. El este un fel de copie slabă a spiritualității lui C. Aici este o personalitate briliantă. El știe să spună ceva despre orice, el poate vorbi despre totul. De la sine, însă, nu are niciun fel de judecată justă.

O personalitate proprie puternică nu apare poate atât de briliantă, emite poate doar ezitant puține judecăți, însă acestea pornite din sine însuși, din cugetare interioară, din forță interioară. Cu siguranță ne va părea acest al doilea om drept cel mai valoros.

Elevul esoteric trebuie să se elibereze de toate influențele exterioare din jurul său, nu prin aceea că fuge de lume, ci prin faptul că face autonom propriul său adevărat Eu superior – Eul spiritual adevăratul om din sine. Căci noi nu avem în realitate doar patru componente, ci cinci: și anume trup fizic, trup eteric și trup astral și un Eu învelitor, iar de-abia în spatele acestuia Eul propriu-zis, adevăratul om. Înăuntrul Eului-învelitor revărsăm toate influențele ce vin din lumea exterioară, care rup și trag de noi încoace și încolo. Toate influențele ce trec de la om la om în modul tocmai descris, ele vizează Eul-învelitor. Adevăratul Eu, cel propriu-zis, care îl depășește pe celălalt cu foarte, foarte mult, pe acesta

trebuie să căutăm să îl facem puternic. Atunci suntem imuni la influenţele exterioare.

Cum facem asta? – Pentru aceasta se dă în buna şcoală rosicruciană un asemenea semn:

Iar învăţătorul spune despre aceasta: într-adevăr, nu poţi folosi pentru tot ce ţi se întâmplă peste zi metoda pe care o primeşti prin acest semn, mai ales în aceste timpuri grăbite, dar măcar la unul dintr-o mie de cazuri ar trebui s-o faci. Acea unică oară vrăjeşte-ţi această formă în faţa ochiului spiritual, atunci când te afli în situaţia de a trebui să iei o decizie. Gândeşte-te atunci că de-a lungul unei linii stă scris: Comandă-mi! – Apoi lasă să treacă prin sufletul tău, cugetând, tot ce este de zis pentru fapta despre care e vorba. Totul trebuie gândit bine şi consecvent: un fapt ce urmează din cel dinainte trebuie să corespundă adevărului, adică să fie gândit conform faptelor, până ce la sfârşitul liniei apare ceea ce este ţelul, dintr-o decizie ce este pusă în faptă, în mod clar în faţa sufletului. Atunci gândeşte-te la cealaltă linie. Pe aceasta stă scris: Interzice-mi. – Aici trebuie, tot aşa, să aşezi una după cealaltă toate faptele ce vorbesc împotriva deciziei.

La fel de clar, cu totul lipsit de emoţie, fără simpatie şi antipatie trebuie să aibă loc lucrul acesta. Apoi lasă privirea să alunece de-a lungul liniei nescrise. Aici, reprezintă-ţi că stai tu însuţi, dar că stă adevăratul tău Eu, nu Eul-învelişal tău. Apoi aşteaptă liniştit şi compară ceea ce îţi apare drept stare de fapt pe linia „comandă-mi" şi pe linia „interzice-mi" prin faptul că priveşti de la una la alta. Iar aici va apărea decizia justă în tine, iar pe aceea ţi-o va fi indus adevăratul tău Eu.

Tot astfel trebuie să procedezi atunci când ai de formulat o judecată. Aici este scris pe o linie „just", iar pe cealaltă „nejust". Eul tău superior stă la linia nescrisă. Aceasta e nemişcată în faţa curenţilor care trec prin spaţiu, fie că provin de la alţi oameni sau de la entităţi spirituale. Acest Eu adevărat, propriu, interior,

neinfluenţat de Eul-înveliş, îţi spune, atunci când asculţi iarăşi în linişte şi în deplină tăcere interioară şi izolare ceea ce îţi spune el, judecata justă.

Astfel de forme şi linii provin din spiritual. Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor ni le-au dat pentru că ştiu că acţionează asupra spiritualului din noi. O astfel de formă ca aceasta cheamă la trezire în om adevăratul Eu, îl ridică din inconştient în conştienţă. Din forme, numere, linii – măsură, număr şi greutate se spune în ocultism – a fost cândva creat omul de către divinităţi. Numere, forme, linii au influenţă asupra omului. Asta ştie şi magia neagră. Ea le utilizează în aşa fel, încât fac omul lipsit de autonomie, încât îl fac sclavul influenţelor ei de voinţă, prin intermediul formelor, numerelor, liniilor pe care înţelege să le mânuiască. Magia albă face omul autonom. Ţelul ei este să ridice omul superior, adevăratul conducător interior în conştienţa omului şi astfel să facă omul o fiinţă liberă, puternică, autonomă.

* * *

Însemnarea B

Pentru a deveni liberi trebuie mai întâi să ştim cât de neliberi suntem. Noi suntem în permanenţă înconjuraţi de spirite de tot felu Entităţi spirituale lucrează asupra corpurilor noastre. Noi nu ştim cum se află pielea noastră în activitate permanentă, tot ce intră şi iese prin ea. Oameni de cele mai diferite genuri ne înconjoară, ne influenţează.

Patru tipuri de oameni ne-au fost prezentate, pentru a ne revela taine ale existenţei:

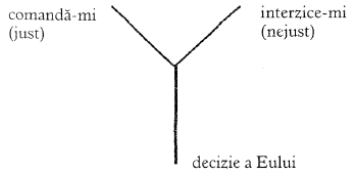
A receptiv, sensibil; B predispoziţie către nebunie. Relaţie strânsă între cei doi. B are o natură robustă, nebunia nu izbucneşte la el; în schimb izbucneşte la A nebunia lui B. C este asemănător cu A. C va prelua în el forţe şi talente de la D. D este un om sănătos, energic, activ.

Amândoi se află într-o relaţie strânsă unul cu altul. C rămâne sănătos. Dacă A ar fi fost în locul lui C, atunci ar fi rămas sănătos.

Un alt exemplu: un om poate părea că este un om spiritual; el debordează de isteţime şi cunoştinţe. Cercetătorul spiritual recunoaşte, însă, că el este în fond slab de minte. Dar este receptiv

pentru tot ce e în jurul lui şi reflectă totul. Oamenii iubesc asta. Aici li se aduce totul concentrat, ce ar fi trebuit altfel să caute să adune cu multă trudă. De aceea e considerat un astfel de om o mare lumină. Dacă cercetăm mai îndeaproape, atunci observăm că nu are niciun fel de judecată personală etc. Dacă ar fi fost născut într-un sat, ar fi fost considerat slab de minte. Acolo nu există nimic ce ar putea el să reflecte. Un altul, care îşi face o judecată despre tot şi îndepărtează ceea ce nu se potriveşte cu convingerea sa interioară, este puternic în ochii ocultiştilor.

Noi trebuie să învăţăm să devenim liberi de toate influenţele. Pentru aceasta există un mijloc. Singurul mijloc este să fim autonomi în gândire şi judecată, să nu fim dependenţi de judecata familiei, lumii etc. Pentru aceasta, un ajutor:

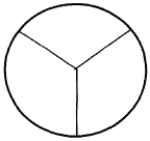
Germeni de forţă de la maeştri prin cunoaşterea celeilalte fiinţe.

Dacă esoterismul ar limita propria libertate, aceasta ar fi magie neagră.

Nu retragere din lume. Esotericul trebuie să trăiască şi să acţioneze în lume.

Eu inferior şi Eu superior. Eul inferior este, am putea spune, o haină, o piele. El constă din tot ce se revarsă asupra lui din lumea exterioară. În cei mai puţini se poate observa Eul superior. Marea masă este oglindă a mediului.

Cum putem aduce Eul superior la activitate şi forţă de acţiune? Şcoala esoterică oferă un mijloc simplu, de aplicat în primul rând asupra faptei, în al doilea rând asupra înţelegerii. Reprezintă-ţi un cerc, împărţit în trei părţi. Apoi lasă deoparte cercul. Unghi cca. 120°.

Acest lucru menţine spiritul liber de influenţe străine, iar Eul superior va putea fi perceput.

Mijloc simplu – nu e de neglijat. Obişnuinţă de a gândi în linii şi puncte. Aşa procedau entităţile spirituale ce au creat, spre exemplu, cristalul; şi atunci când te-au creat pe tine.

Aşa vom învigora Eul nostru superior şi vom deveni conştienţi de el. Iar în gândire şi în acţiune vom urma ceea ce ne prescrie el.

Noi simţim şi vom continua să simţim influenţele lumii exterioare asupra interiorului nostru, dar noi creştem dincolo de aceasta. Noi nu le considerăm drept aparţinătoare de noi. Noi trebuie să le suportăm în noi, drept o parte a muncii noastre în lume. Este otravă, dar trebuie să lăsăm să picure această otravă în noi, pentru a o putea transforma.

Oră esoterică
Hamburg, 24 mai 1908
Însemnarea A

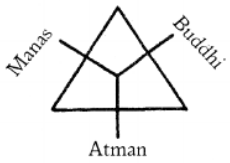
Pofta porneşte astăzi de la trupul astral, interesul se află în Eu, savurarea în trupul eteric. Înainte, interesul era în trupul astral, pofta în trupul eteric, iar savurarea în trupul fizic. Imagini se ridicau în trupul astral, iar omul ştia după acestea ce era bine şi ce era dăunător pentru el. El avea un interes faţă de aceste imagini care se ridicau în interiorul său. Iar acest interes, conştienţa faţă de aceste imagini, rămânea în el şi atunci când corpul fizic se transforma, devenea altul. Această conştienţă astrală – încă nu era conştienţă de sine – era una durabilă. Acest lucru s-a schimbat atunci când Eul, care înainte mai era afară, în spiritual, s-a coborât în om şi îl pătrundea tot mai mult. Interesul a pătruns în Eu. Eul a tras în sus interesul către el, el a tras totul în domeniul său propriu. Prin intermediul acestui fapt el s-a separat de divin. Urmarea a fost moartea. Tot ce se întâmplă doar pentru ceva singular, ce nu se

întâmplă pentru întreg, ce are loc pentru ceva separat de întreg, aşadar ce este egoism duce în final a distrugerea acestui ceva individual, la moarte.

Acest interes ce porneşte de la Eu, rosicrucienii îl numesc: „Aestimatio". Noi trebuie să ridicăm din nou interesul în astral: astfel dobândim „Imaginatio". Atunci când pofta este transpusă din nou în trupul eteric, ajungem la „Incantatio" sau „Inspiratio". Iar prin transpunerea savurării din trupul eteric în trupul fizic, ajungem la „Intuitio".

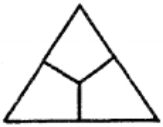
Atunci când nu mai urmăm interesul personal în acţiunile noastre, atunci când facem ce avem de făcut în aşa fel încât urmăm necesităţile interioare pe care le depune asupra noastră o lege a karmei just înţeleasă, atunci când îi predăm lumii exterioare faptele noastre conform acestei legi în detaşare interioară, atunci depăşim „Aestimatio" prin Eul nostru superior, care, atunci, este cel care acţionează. Iar atunci când, ţinuţi prin forţa acestui Eu, nu ne mai lăsăm purtaţi de curente şi influenţe ce năvălesc asupra noastră din lumea exterioară, de-abia atunci putem să dobândim judecăţi juste despre lumea exterioară; noi adunăm atunci înţelepciune din ea. Ea ne revelează în imaginaţie, inspiraţie şi intuiţie propria ei entitate interioară, atunci când stăm cu relaxare în faţa ei şi dacă tot ce facem şi gândim, în aşa fel facem şi gândim încât ştim: are o influenţă asupra întregului – toate gândurile şi sentimentele mele, la fel ca şi acţiunile mele, nimic nu există pentru sine; vreau să dăruiesc totul pentru omenire, totul să fie închinat pentru serviciul omenirii. – Dacă acestea trăiesc ca sentiment fundamental în elev, atunci el dezvoltă Buddhi, principiul christic.

În acest fel lasă el să ia naştere, din figura dată, triada mai înaltă:

Într-o altă însemnare, acest paragraf sună în modul următor:

Dacă nu mai urmărim interesul personal în acţiunile noastre, ci ne gândim doar la cel mai mare bine al întregului, dacă lăsăm să acţionezi principiul christic în noi, dacă nu ne mai lăsăm conduşi de influenţele şi curenţii care năvălesc asupra noastră din partea altor oameni, ci îl urmăm pe „ordonă-mi" în forma şi ne închidem, am putea spune, faţă de direcţia aceasta împotriva acestor curenţi: , de asemenea faţă de direcţia: „interzice-mi" şi faţă de direcţia de jos , atunci ne dezvoltăm înspre liniştea interioară şi lăsăm astfel să ia naştere în noi triada superioară.

Însemnarea B

A fost dată forma prin care putem să facem ca Eul superior să ne fie conştient şi activ în viaţa noastră zilnică. Oare cum putem să silim şi să ucidem poftele noastre şi totuşi să scăpăm de pericolul de a ne înstrăina de viaţa zilnică?

În epoca lemuriană, înainte ca omul să fi dobândit un Eu, aflăm că 1, 2, 3 [trupul fizic, eteric, astral] erau stăpânite (conduse) de entităţi dumnezeieşti-spirituale. Imaginile astrale se oglindeau în conştienţa sa astrală. A cunoaşte ce este folositor, dăunător etc.* În această perioadă, cele trei mari forţe erau:

4 [Eu] Interes al 3-lea trup [tr. astr.]	3 [tr. astr.] poftă şi al 2-lea trup [tr. et.]	2 [tr. et.] epoca postlemuriană savurare 1-ul trup [tr. fiz.] epoca lemuriană

* Sensul este: Imaginile astrale se oglindeau în conştienţa sa astrală, astfel că putea să cunoască ce era folositor, dăunător etc. pentru sine.

Toate poftele erau în acelaşi timp fapte. Hrana intra şi ieşea fără poftă. Fiinţele dumnezeieşti se îngrijeau pentru hrană. Omul nu avea încă niciun interes pentru ceva exterior. El mai trăia în dumnezeire. De aceea nici nu existau încă boală şi moarte. Avea loc

doar o schimbare a trupurilor, ca şi cum am da jos o haină. Apoi a intrat Eul în om şi a provocat această mare diferenţă, şi anume că el a început să se intereseze nu doar pentru ce se petrecea în sufletul său. Lumina, ce până atunci strălucea în el, lucea acum din afară asupra lui, dinspre obiectele planului fizic, iar Eul lui o trimitea înapoi, atunci când poftea lucrurile care erau împrejurul lui. Prin intermediul acestui lucru el a ajuns la ceea ce în ocultism se numeşte „Aestimatio". Acest lucru i-a adus omului moartea. De fiecare dată când privim ceva cu interes, noi preluăm în noi otravă şi moarte; iar aceasta a devenit sarcina noastră aici, pe Pământ. Înainte, omul acţionase în astral. De când a dobândit interes faţă de obiectele fizice şi le poftea, el desfăşura muncă pe primul plan [cel fizic].

Elevul esoteric, care vrea să înveţe să cunoască lumile superioare, poate atinge acest lucru prin faptul că îşi reprezintă o acţiune în mod viu, dar nu o desfăşoară. Acest fapt întăreşte forţa „Imaginatio". Prin faptul că, în acest mod, nu oferă spaţiu pentru poftă, prin faptul că nu o duce la îndeplinire, el ridică pofta de la al 2-lea tr. [trup eteric] la al 3-lea tr. [trup astral]. Odată cu excluderea tuturor lucrurilor exterioare ne reprezentăm figura: braţul stâng „ordonă-mi", braţul drept „interzice-mi". Linia de jos este decizia Eului.

Dacă ne privim trupul nostru ca pe unul dintre lucrurile care ne sunt încredinţate, atunci vom hrăni trupul aşa cum înainte divinităţile hrăneau trupul nostru pe Lună; iar prin aceasta aducem pofta din nou în corp.

Oră esoterică
Hamburg, 31 mai 1908
Însemnarea A

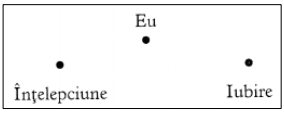
Trebuie să lăsăm ca ceea ce am auzit în ore esoterice să treacă tot mereu prin faţa sufletului, căci de-abia atunci vom desface încetul cu încetul forţele ce sunt ascunse în cele ce ni se dau. Învăţăm în acest mod să distingem gândurile care acţionează productiv în suflet de cele ce doar *regândesc* ceva deja dat, deci care sunt neproductive. – Dacă privim un ceas, putem să ne lămurim

bine construcţia lui în gânduri, de asemenea cum este pus în mişcare şi menţinut tot sistemul de rotiţe; dar acestea sunt gânduri neproductive. Gânduri productive a avut cel care s-a gândit prima oară la alcătuirea ceasului – pornind de la acest gând a luat naştere opera sa. Întreaga preocupare cu lumea simţurilor, toate gândurile pe care ni le facem despre ea sunt neproductive. Majoritatea din ştiinţa noastră de astăzi este gândire neproductivă. Dar atunci când ne preocupăm cu cele transmise gândirii noastre în ore esoterice, ne preocupăm cu gânduri productive, iar aceasta este o sursă de forţă pentru sufletul nostru. Asemenea gânduri trebuie să treacă în ordine corectă prin sufletul nostru. Aşa cum un organism nu ar putea exista dacă ar fi amplasat un picior acolo unde se cuvine să fie un braţ, tot astfel trebuie şi în gândirea noastră să fie totul consecvent. O astfel de formaţiune de gânduri vrem să ne aşezăm astăzi în faţa sufletului.

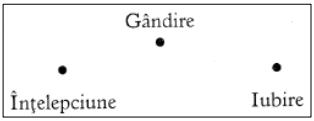
Se vorbeşte mult despre înţelepciune. Dar înţelepciunea nu este ceea ce este desemnat adesea, în viaţa zilnică, drept înţelepciune. Se crede că acel om ar fi înţelept, care ştie multe. Prin ştiinţă multă nu avem încă înţelepciune. Ştiinţa locuieşte în capetele care sunt pline de gândurile altora; înţelepciunea locuieşte în inima care le ascultă pe cele proprii: asta nu înseamnă însă acele gânduri pe care ni le facem despre lumea exterioară, ci acel gând ce poate apărea din lumea spirituală în linişte. Prin ştiinţă multă ne dobândim viclenie.

Deşteptăciunea se bazează pe ceea ce ne însuşim din experienţe, înţelepciunea este însă ceea ce se revarsă în noi drept forţă din lumile spirituale şi după aceea se revarsă iarăşi afară. Aici poate să se reverse afară înţelepciune din sufletul cel mai simplu, „de pe buze de copii" [Nota 131]. Dacă ceea ce se revarsă aici porneşte mai mult din simţire, atunci este înţelepciune, dar dacă stimulează omul spre energie, forţă de acţiune, când predomină productivitatea, atunci este iubire. Dar aici trebuie să înţelegem ce este cu adevărat iubire. Cineva poate să simtă la nenorocirea altcuiva doar compasiune – dar aceasta nu este iubire adevărată. Compasiunea devine iubire doar atunci când devenim activi faptic

şi ajutăm. Înţelepciunea şi iubirea constituie Eul. Eul este iubirea şi înţelepciunea care au devenit voinţă. Astfel, avem

Tot ceea ce face Eul, adică Eul adevărat, nu oglindirea Eului, rezultă: din înţelepciune şi iubire. Aceasta este trinitatea superioară. Reflectând puţin mai adânc, înţelepciunea devine – simţire, iubirea – voinţă, Eul – gândire.

În regiuni şi mai joase, cele patru temperamente [Nota 132] apar ca reflectări. Aici e mai întâi temperamentul coleric. Există entităţi, entităţi îngereşti, care nu au trup fizic. Printre aceşti îngeri sunt c care sunt tot timpul în activitate, în creaţie. Îngerii au întru totul neamestecate cele patru temperamente, în timp ce oamenii posed temperamente compuse. Toate cele patru genuri acţionează asupra omului, doar că în măsură diferită.

Primul gen de îngeri sunt cei ce prelucrează spre lăuntrul omului temperamentul coleric. Astfel de oameni sunt activi, dornici de fapte.

Apoi, în al doilea rând, îngeri sangvinici. Temperamentul pe care aceştia îl inoculează în om îl face pe om uşor influenţabil dinspre tot ce este înalt şi frumos, fără ca să se transpună întotdeauna în faptă. Astfel de oameni nu sunt foarte activi, ci capabili de percepţii, uşor entuziasmaţi; ei nu rămân însă mult timp asupra unui lucru.

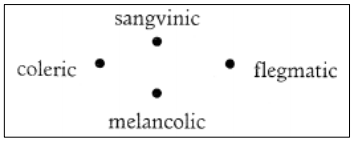
În al treilea rând, îngeri flegmatici: oamenii influenţaţi de aceştia nu au niciun interes faţă de ceea ce au creat alţii. Ei nu lasă să se păstreze aceste lucruri, le transformă tot mereu; curgător, nedefinit fac ei totul. Acest lucru este exprimat deja în cuvântul flegma, flegma înseamnă mucus. Oamenii ce au caracter flegmatic nu au interes deosebit faţă de nimic. Atunci când trebuie să se decidă, nu pot s-o facă. Tot mereu spun: o, nu, asta nu şi nici cealaltă. Nu se pot decide şi hotărî, pierd mereu ocazia. Acest

caracter se exprimă şi în corp, forme moi sunt prezente, nedefinit este totul, şi după mers se pot recunoaşte oamenii flegmatici, ei merg legănându-se, domol. Cu toate acestea, astfel de oameni pot să aibă o preferinţă deosebită pentru o anumită plăcere, de exemplu feluri de mâncare şi să o scoată peste tot în evidenţă. Prin aceasta ei pot fi colerici.

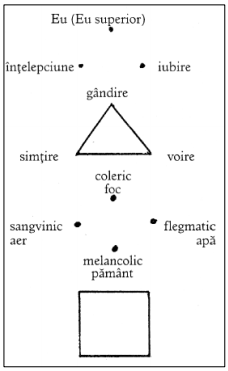
În al patrulea rând, îngeri melancolici: omul asupra căruia acţionează vede totul tulbure, mohorât, în totul vede ce e mai rău. Un astfel de om lucrează şi îndeasă în el totul, el se preocupă doar de sine însuşi, el nu creează nimic în sensul progresului. El nu are, din acest motiv, nici bucurie de creaţie, el devine posomorât şi trist.

Toate caracterele trebuie judecate din punctul de vedere ce vizează ceea ce creează fiecare în parte pentru progresul întregului.

Dacă oglindim aceste trăsături iarăşi mai jos, atunci colerismul îi corespunde elementului foc; sangvinismul, aerului; flegmatismul, apei; melancolismul, pământului – aici totul devine rigid şi solid.

Astfel de figuri trebuie să ne ţinem iarăşi şi iarăşi în faţa ochilor. Ele au ca efect faptul că organismul nostru sufletesc este construit corect. Trebuie să pătrundem clar cu gândul în asemenea figuri. Printr-o pendulare încoace şi încolo a gândurilor, interiorul nostru nu se poate întări. Aducerea unor astfel de forme, din când în când, în faţa ochiului spiritual, acţionează întăritor asupra sufletului.

* * *

Însemnarea B (extras)

Coleric	ferm, determinat, activ; figură adesea adunată, măruntă, mică. – Napoleon coleric pronunţat, dar şi alte laturi.
Sangvinic:	(phlegma: mucus); sânge flegmatic, sânge rece; are putere de dizolvare, nu-i place să ţină la un loc, nu se ataşează de lucruri anume. Este o trăsătură ce împiedică împietrirea.
Flegmatic:	(phlegma: mucus); sânge flegmatic, sânge rece; are putere de dizolvare, nu-i place să ţină la un loc, nu se ataşează de lucruri anume. Este o trăsătură ce împiedică împietrirea.
Melancolic:	strâmtorează, clocește în sine, raportează totul la sine; limitator, rigidizant.

În lumea spirituală există entităţi ce reprezintă aceste patru caractere clar configurat, neamestecat. La oameni, aceste trăsături de caracter sunt amestecate. Şi la Napoleon putem recunoaşte, pe lângă caracterul său coleric, de bază, şi alte laturi.

Oră esoterică
Berlin, 5 iunie 1908
Însemnarea A

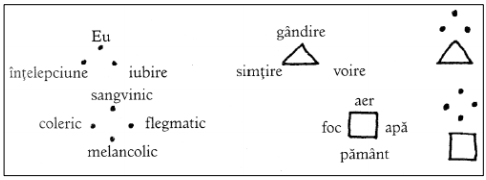
Ceea ce este dat în ora esoterică se diferenţiază de ceea ce este dat în ore exoterice, mai puţin după conţinut, cât după modul în care este dat acest conţinut. Nu doar cunoştinţe trebuie să preia esoteristul în sine, ci fiecare asemenea oră trebuie să fie trăire a sufletului său. Un altul trebuie să fim la sfârşitul orei, decât la început.

Deja în şcolile originare era oferită învăţătura: dacă ai de gând ceva şi nu ştii dacă să faci lucrul respectiv sau să îl laşi, atunci lasă-l. – Această propoziţie nu trebuie spusă unui exoterist, căci altfel ar fi delăsător. Ea se referă la viaţa esoterică. (Propoziţia lui Confucius [Nota 133] – „Dacă ai de gând să facă ceva şi nu eşti sigur dacă trebuie să-l faci, atunci abţine-te de la el!" – este valabilă doar pentru esoterişti, nu pentru exoterişti. Căci altfel, puţine lucruri s-ar întâmpla în lume, şi nici experienţe nu ar putea fi dobândite.)

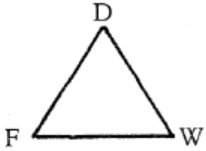
În cartea originară a şcolii rosicruciene este scrisă următoare discuţie: Inima elevului îl întreabă pe învăţător: Cum găsesc calea căti. evoluţia superioară? învăţătorul răspunde: Prin aceea că găseşti locul care este liber de tot ce e personal. Inima elevului întreabă: Unde găsesc acest loc? Învăţătorul: În Eul tău, care vrea fără sine, care gândeşte fără percepţie senzorială. Întrebare: Cum pot să vreau fără sine, cum să gândesc fără simţuri? Răspuns: Să vrei fără Eu, să gândeşti în afara sinei tale!

Adesea este formulată întrebarea, dacă nu ar fi mai bine ca, în timpul necesar pentru a te dezvolta, să făptuieşti în lume, să acţionezi în lume cu fapte bune. Din partea ocultismului trebuie răspuns: nu este un timp irosit cel care este folosit pentru dezvoltare; căci prin aceea că omul se face pe sine însuşi mai desăvârşit, de-abia atunci devine el capabil să lucreze şi să acţioneze cu adevărat corect şi bine pentru omenire. Fapte din viaţă, oricât de bune ar părea, pot totuşi să dăuneze; doar că nu ştim acest lucru. În sufletul nostru este acum un haos; noi trebuie să îl configurăm pentru a deveni un organism, aşa cum a fost creat înainte corpul nostru prin înţelepciunea unor entităţi superioare, pentru a fi un organism bine configurat. Noi realizăm acest lucru prin faptul că aducem în faţa sufletelor noastre anumite linii şi

figuri şi ne lămurim semnificaţia lor. O astfel de figură este următoarea.

Cele trei puncte superioare s-au adunat laolaltă de bunăvoie; oglindit acest lucru în sufletesc, ele se structurează în formă fermă:

Vocalele [Nota 134] *i* indică o anumită direcţionare, *a* = dăruire, *o* = ceva aprinzător, dumnezeirea, *u* – linişte, a se simţi ocrotit şi a sta liniştit în dumnezeire.

Pentru ceea ce spune vorbitorul în ora esoterică, el e răspunzător numai şi numai în faţa Lojei Albe; ceea ce dă în conferinţe exoterice, el trebuie să aducă în rezonanţă cu întrebările actuale, cu evenimentele actuale, cu mediul şi cu cerinţele timpului.

Niciodată nu trebuie să simţim frică, să ne gândim doar la reuşită. Şi oricât de bolnavi am fi, mai este prezentă întotdeauna încă o parte fundamentală de sănătate şi forţă de viaţă, faţă de care trebuie doar să avem încredere.

* * *

Însemnarea B (extras)

a – dăruire, conducere în sus spre divin.

i – o anumită direcţionare, ce trebuie să ducă spre divin.

o – ceea ce e cuprinzător, dumnezeirea şi cuprinderea formei revelate.

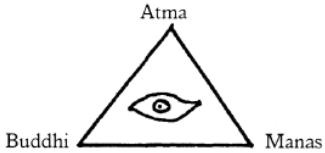
a – linişte, sentimentul de a fi ocrotit în pacea divină. Dumnezeire.

e – ceea ce se revarsă din depărtări (depăşirea greutăţilor).

ei – revelarea dumnezeirii în interiorul omului, în faţa căruia

se trage înapoi veneraţia sfioasă.

oe – exprimă acest lucru şi mai mult. Aici se simte omul în interiorul formei sale ca încuiat, iar afară este dumnezeirea activă.

Nu există niciun punct în cosmos în care să nu fie forţă. În ochiul omenesc este configurată activitatea din partea Atma-Buddhi-Manas.

Acest simbol acţionează şi noaptea asupra noastră. El ţine acolo departe impresiile haotice ale zilei.

Oră esoterică
München, 14 iunie 1908
Însemnarea A

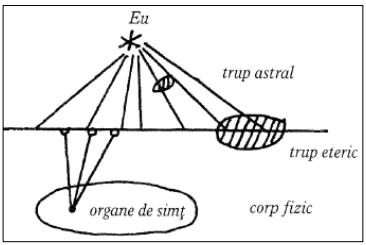
Timpul de aşteptare prin care trebuie să treacă esoteristul până să-şi atingă ţelul, păşirea în lumi superioare, i se pare adesea foarte lung. Unii cred că tocmai la ei se dezvoltă organele spirituale deosebit de încet. Însă chiar şi cea mai mică nerăbdare acţionează întotdeauna încetinitor, tocmai asupra formării acestor organe, iar atunci când elevul se plânge în legătură cu un eşec, foarte adesea el nu are dreptate. Căci opt zecimi dintre elevi au deja formate organele spirituale, adesea deja înainte să aibă vreo idee, înainte să înţeleagă cum să le pună pe acestea în aplicare. Aici se întâmplă la fel cum îi merge omului adormit cu organele sale de auz. Urechea este deschisă ca întotdeauna, şi în somn, şi cu toate acestea omul nu percepe nimic din jur, pentru că Eul împreună cu corpul astral au părăsit trupul fizic şi trupul eteric.

Trăirea impresiilor, pe care lumea exterioară le-o mijloceşte necontenit simţurilor noastre, acţionează distructiv asupra organelor noastre senzoriale. Dacă privim un trandafir, atunci culoarea roşie, forma etc. acţionează distructiv asupra retinei noastre. Percepţia trandafirului merge de-a lungul reţelei noastre nervoase şi acţionează distructiv asupra acesteia. Ceea ce

recepţionează retina, corpul astral aruncă drept impresie în trupul eteric, şi astfel acesta primeşte zilnic nenumărate impresii din afară.

Ceea ce acţionează distructiv în corpul fizic este constructiv în corpul eteric. Acesta se construieşte prin intermediul impresiilor şi experienţelor din afară. La trupul astral şi la Eu este acelaşi raport. Trupul astral este în acelaşi fel distrus prin impresiile exterioare; Eul trebuie însă să acţioneze construind din nou.

Trupul astral vine organizat armonios la o nouă încarnare şi este făcut dizarmonios de-abia prin intermediul vieţii. La pătrunderea în noua viaţă, trupul astral percepe acest lucru, iar aceasta este explicaţia ocultă pentru faptul că marea majoritate a copiilor ţipă. Trupul lor astral percepe drept durere intrarea în viaţa care îi tulbură armonia. Această armonie poate fi restabilită doar prin intermediul Eului, prin crearea de imagini de gânduri ce sunt aruncate dinspre Eu prin corpul astral asupra trupului eteric şi care sunt capabile de viaţă. Impresiile pe care le mijlocim trupului nostru astral în viaţa obişnuită sunt adesea lipsite de valoare, în ceea ce priveşte forţa lor de viaţă. Trebuie acum să creăm imagini de gânduri care sunt structurate clar, corect şi de aceea sunt capabile de viaţă. Putem să ne reprezentăm schematic cele spuse, în modul următor:

Ceea ce recepţionează din afară organele de simţ, ele aruncă (de exemplu, ochiul) pe trupul eteric, pe care ia naştere imaginea. Eul acţionează acum din partea cealaltă asupra trupului eteric prin trup: astral, formează în acesta un gând, pe care îl aruncă pe trupul eter: drept impresie; iar aici contează ca aceste gânduri să fie juste, capabile de viaţă. Aceste gânduri viabile formează organele noastre spirituale ce trebuie să ne facă clarvăzători. Aşa cum divinităţile au

creat în mod armonios corpul nostru fizic, încât fiecare organ, fiecare membru este în locul său corect, tot astfel de armonios trebuie să ne formăm noi trupul astral şi trupul eteric, să ne facem gândurile viabile. Timpul nu joacă aici niciun rol. Un esoterist exersat are nevoie adesea doar de un minut pentru a-şi ordona din nou impresiile.

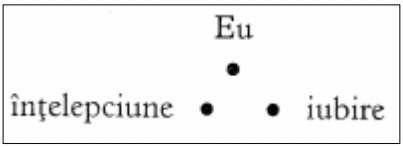
Prin intermediul meditaţiei, a adâncirii în anumite noţiuni, în gânduri eterne, noi creăm astfel de impresii conţinătoare de viaţă, formatoare de organe în trupul nostru eteric.

Este, spre exemplu, important pentru fiecare elev să mediteze despre noţiunea de înţelepciune. Dar asta nu înseamnă că trebuie să ajungă la o definiţie ferm conturată, noţională despre înţelepciune, ci dimpotrivă, să nutrească nişte concepţii flexibile, uşor de modificat privitor la aceasta. Înţelepciunea şi deşteptăciunea sau educaţia sunt ceva foarte diferit. În lumile superioare, unde totul este mai specificat, există fiinţe ce sunt foarte înţelepte fără a gândi deloc. Ele pun în aplicare planuri într-un mod deosebit de înţelept, care sunt însă gândite de alte fiinţe.

Şi printre oameni există unii care sunt înţelepţi fără să fie deştepţi, fără să posede vreo formaţiune de raţiune. Dacă medităm acum în mod just despre noţiunea de înţelepciune, atunci se va revărsa dinspre înţelepciunea însăşi ceva în noi, ne va veni din lumile superioare iluminare.

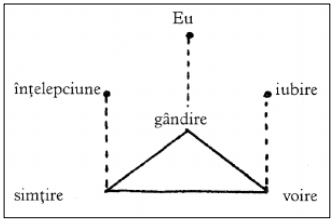
O a doua noţiune despre care trebuie meditat este iubirea. Ceea ce numeşte omul obişnuit „iubire" este adesea doar egoismul cel mai cras. Chiar şi iubirea unei mame ce îşi îngrijeşte copilul bolnav este adesea doar expresia egoismului, care tremură în faţa durerii de a-şi pierde copilul. Adevărata iubire este întotdeauna productivă. De aceea, în zilele noastre, oricât de dur ar suna, aproape că numai artistul are vreo idee despre iubire, în timp ce se dăruieşte cu totul, creând, lucrării sale. Aşa au creat divinităţile Pământul nostru din iubire, prin faptul că s-au dăruit cu totul creaţiei lor şi au transpirat, am putea spune, din ele creaţia.

Ceea ce poate să unească iubirea şi înţelepciunea, de la sine pornind, în sine, este Eul,

Eul care creează mereu asupra sa însuşi, care trebuie tot mereu „euit" din nou, cum spune Fichte [Nota 135]. Filosofia lui Fichte [Nota 136] este înţeleasă doar de cel care o pricepe din această perspectivă, anume că Eul trebuie mereu să se creeze mereu pe sine [însuşi], să se cunoască pe sine însuşi. Acelaşi lucru înseamnă şi atunci când Maestrul Eckhart spune [Nota 137]: „Dacă aş fi un rege şi nu aş şti că sunt, atunci nu aş fi rege." Aşadar: ce folos să fii un rege, dacă nu eşti conştient de asta.

Totul îşi aruncă umbrele de pe planuri mai înalte asupra planurilor inferioare, şi tot astfel acţionează acestea trei, Eu, înţelepciune şi iubire, asupra planului imediat inferior, drept gândire, simţire şi voire. Aici nu sunt specificate astfel, de aceea le desenăm ca un triunghi care este unit dedesubt.

Cine se gândeşte intens la aceasta, va constata că Eul se transpune în gândire, înţelepciunea trece în simţire, iar iubirea, cea productivă, devine voinţă, care este impulsul pentru creaţie, pentru dăruire.

În completarea acestor trei puncte, ale acestui triunghi, este bine de meditat asupra altor patru puncte (a se vedea desenul de la p.362).

Atunci când omul se grăbeşte spre o nouă încarnare, fiinţe superioare îi creează trupul său eteric din: entităţile sangvinice, colerice, flegmatice şi melancolice. Fiecare om primeşte de la fiecare astfel de gen de entităţi ceva, chiar dacă una sau alta predomină. Acest temperament predominant se exprimă în întreaga atitudine a omului, îndeosebi a copilului. (Un copil

sangvinic ţopăie, privirea sa alunecă fără a da atenţie, peste multe. Un copil coleric va prinde, spre exemplu o pară ce i se oferă, cu o fermitate cu totul diferită decât unul flegmatic.) De aceea (datorită conlucrării tuturor celor patru temperamente) oamenii au pentru un lucru o trăire flegmatică şi pentru altul una colerică. Aceste temperamente îşi ţin între ele echilibrul De exemplu, fiinţele flegmei sunt duşmanii oricărui filistinism, ai oricărei meschinării în care ar putea decădea oamenii dacă ar primi prea mult din partea melancoliei.

Aceste patru entităţi astrale au iarăşi expresia lor în fizic:
cele colerice în foc,
cele sangvinice în aer,
cele flegmatice în apă,
cele melancolice în pământ.

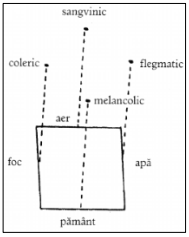
Pământul nostru este expresia exterioară, devenită fizică, a melancoliei.

Dacă medităm la toate acestea, atunci vom ajunge în decursul timpului, într-o oră de linişte, în starea în care în deplină, clară conştienţă pierdem totuşi conştienţa pentru lumea exterioară, iar în această stare vom cunoaşte ceea ce este etern, că naşterea şi moartea sunt doar transformări. Trupul eteric se va lumina dinspre cealaltă parte prin Eu, iar noi vom cunoaşte gândurile eterne, vii pe care le impregnăm în el, în acţiunea lor şi vom vedea că ele au creat organele clarvăzătoare de care ne putem acum servi.

Dacă grăbim acest proces în vreun fel din nerăbdare, atunci trupul eteric este iluminat prin Eu, iar noi vedem în el doar ceea ce ne-a trimis înăuntru viaţa drept impresii exterioare, imagini distorsionate care adesea sunt groaznice, sau miraje ademenitoare, frumoase*. De aceea este recomandată cea mai mare răbdare şi prevedere, pentru a ne crea organe spirituale bine conformate, corecte; căci noi creăm astfel viitorul nostru, noul nostru Pământ. Planeta noastră de astăzi a fost meditată de divinităţi, şi tot atât de plină de înţelepciune cum este ea, trebuie să devină şi ceea ce creăm noi.

* Ar putea fi vorba despre: „.... atunci trupul eteric este iluminat şi aici prin Eu, dar noi vedem în el doar ...”

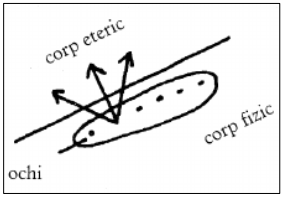
Organele pentru clarvedere sunt întărite şi de orice savurare a artei. Atunci când privim, spre exemplu, o statuie, este bine să urmărim în gând formele şi liniile. Acest lucru întăreşte capacităţile creatoare.

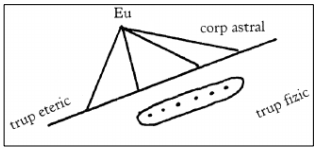
* * *

Însemnarea B (extras)

Deoarece acum omul modern trăieşte aşadar în lume, tot ce intră în el prin organele sale de simţ acţionează asupra corpului eteric şi se impregnează în acesta.

Tot ce acţionează acum spiritual asupra omului este provocat de Eu prin corpul astral al omului, iar aceasta se impregnează în corpul eteric.

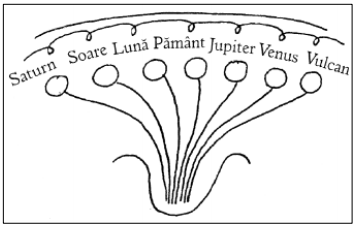
Aşadar, atunci când foarte multe imagini din lumea exterioară sunt impregnate în trupul eteric, acolo nu este niciun loc pentru imaginile lumii spirituale. De aceea este atât de important pentru dezvoltarea omenirii să facem exerciţii de meditaţie şi concentrare, căci astfel se impregnează imaginile spirituale în corpul eteric. Contează mai puţin să fie exersat mult timp la rând,

cât să fie făcut intens, ca întreaga lume exterioară să dispară, iar omul să trăiască doar în spiritual.

Oră esoterică
München, 15 iunie 1908
Însemnarea A

Scopul acestor O.E. [ore esoterice] este introducerea tot mai aprofundată în esoterism, până ce se poate trece la exerciţii, exerciţii mantrice. Pentru a pătrunde până la marea taină a ...*, este necesar să ne debarasăm de iluzii. Pe anumite trepte de dezvoltare, iluziile îi sunt necesare omului. Elevul esoteric le depune treptat, în timp. Marea iluzie a Eului personal este de depus. Adevăratul Eu al omului nu este conţinut în acesta, ci vine din nedeterminat şi se desfăşoară în timp înspre nedeterminat. Prin intermediul simţurilor ne devine conştient Eul în lumea fizică. Acest lucru pare a fi în contradicţie cu faptul că la atlantean s-a suprapus un anumit punct din capul eteric cu unul asemănător în capul fizic şi că, datorită acestui fapt, Eul a pătruns în om. Însă acest Eu a fost, într-o anumită măsură, doar ca o pieliţă, ca un buzunăraş ce s-a cufundat, în care şi-a trimis razele adevăratul Eu, care este extins în planete, de la Saturn până la Vulcan. Cel mai bun simbol: acest buzunăraş este ca o oglindă, în care se revarsă adevăratul Eu dinspre acest lanţ planetar.

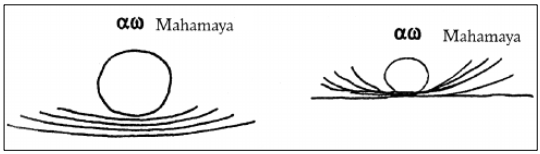
* Puncte de suspensie conform originalului.

Spuneam că se îndreaptă spre nedeterminat, deoarece el nu a început în Saturn şi merge, după starea Vulcan, tot mai departe. Noi ni-l reprezentăm de aceea ca o linie, de-a lungul căreia vieţile personale în parte se formează ca nişte bucle.

Dacă reuşim să stingem Eul personal, de care devenim conştienţi prin intermediul simţurilor, atunci linia ce duce din

nedeterminat înspre nedeterminat se află în faţa noastră. „Iluzia senzorială acoperă iluzia timpului". Însă ea se află doar prin iluzia timpului în faţa noastră, sub formă de linie. Dacă ne reprezentăm această linie doar puţin îndoită, atunci ea trebuie să se închidă într-un cerc. [Mahamaya - [Nota 138]]

De aici, următoarea propoziţie: „Iluzia timpului separă αω. Eu sunt αω, sau Iαω." [Nota 139] Adevărata semnificaţie a şarpelui ce îşi muşcă coada. Acest Iαω = I A O, era baza lui Tau atlantean.

Oră esoterică
Kassel, 4 iulie 1908

Începând de la München 1907 [Nota 140], coordonare în loc de subordonare [Nota 141]. Armonie în învăţăturile esoterice. Diferenţa dintre expunerile exoterice şi cele esoterice: la cele exoterice, vorbitorul poartă răspunderea; la cea esoterică, acea entitate a cărui voce este el când vorbeşte, ce stă în spatele lui. Ca un mesaj al acestor entităţi trebuie să considerăm orele esoterice.

Cele şase exerciţii. Cel de-al şaselea = unirea celor cinci. Armonie la nivel intelectual, emoţional şi moral. În toate trei elevul trebuie să fie întărit în aceeaşi măsură.

Dacă omul vrea să-şi părăsească fără daune, de bunăvoie corpul său fizic, într-o stare ce nu e nici moarte şi nici somn, atunci este necesar ca cineva să îl ajute şi să îl sprijine. Iar acesta este Christos.

Prin impulsul christic, trupul eteric devine mai uşor [Nota 142], mai ridicat din trupul fizic. Trupul eteric este străbătut de Spiritul Sfânt prin Impulsul Christic. Iar Spiritul Sfânt – Eul nostru superior – lasă să curgă spre noi forţe din afară.

Oră esoterică
Stuttgart, 5 august 1908
Însemnarea A

Fiecare esoterist care se străduieşte să realizeze dezvoltarea interioară trebuie să se lămurească în privinţa corelaţiei sale cu mediul şi cu entităţile spirituale ce trăiesc în el şi cu care stă în permanentă legătură şi care se revarsă spre înăuntrul şi afara lui.

Dacă privim omul, atunci avem mai întâi trupul său fizic. Faptul că trupul fizic este alcătuit în acest fel provine din acţiunile unor entităţi spirituale. Puterile ce lucrează asupra lui în cele patru elemente: pământ, apă, aer şi foc sunt Arhaii sau Puterile originare. Ele se revarsă spre înăuntrul şi spre afara trupului său. Astfel lucrează în trupul său eteric Arhangeloi sau Arhanghelii, în trupul astral Angeloi sau Îngerii. În acest interior s-a structurat sufletul senzaţiei; asupra acestuia lucrează Puterile [Dynamis].

Asupra sufletului raţiunii lucrează Stăpânii (Exusiai)*, iar asupra sufletului conştienţei Domniile sau Kyriotetes. Entităţi şi mai înalte acţionează asupra componentelor mai înalte ale omului: Serafimii asupra Sinei spirituale (Manas), Heruvimii asupra Spiritului vieţii (Buddhi), Tronurile asupra Omului-spirit (Atma).**

* Textul are aici „Dynamis". Expresia germană „Stăpânii" îi corespunde însă grecescului „Exusiai".

** Este evident că s-a desenat la tablă. Însă relaţiile dintre componentele fiinţiale şi ierarhiile în parte au fost consemnate diferit în fiecare însemnare, se vedea diferitele versiuni.

Dacă elevul esoteric al şcolii creştine voia să-şi cunoască fiinţa, atunci trebuia să privească la această imagine, conform căreia omul

este configurat ca un copac ce îşi are rădăcinile în spiritual. Acest lucru era înţeles prin sintagma şederii sub smochim, sau a lui Buddha sub copacul Bodhi [Nota 143]. Când Iisus i-a spus lui Natanael: „Pe când şedeai sub smochin [Nota 144] te-am cunoscut", asta înseamnă ca Natanael se aşezase într-o astfel de relaţie cu mediul. La fel şi Yggdrasil [Nota 145], frasinul lumii din mitologia nordică veche, este o reprezentare a acestui copac.

Forţele care acţionează asupra trupului fizic sunt Arhaii. Ei nu sunt toţi de acelaşi fel şi se disting între ei patru feluri speciale de entităţi. Ele nu sunt încarnate în trupuri fizice, ci şi-au adus corporalitatea doar până la eter. Aceştia sunt cei patru regi [Nota

146] ce acţionează asupra omului în eter. Faptul că omul are un trup fizic, el îl datorează acestor entităţi ce trăiesc în eter. Noi ajungem la reprezentări cu totul greşite dacă vrem să înţelegem eterul în aşa fel că ne imaginăm urcând de la solid la lichid şi gazos substanţe tot mai fine. Natura eterică este esenţial diferită de substanţele fizice.

Cele patru forţe ce acţionează asupra omului în eter şi intră şi ies din el, după care s-a format trupul său fizic, trebuie înţelese drept cele patru temperamente. Substanţa celor patru entităţi sunt cele patru temperamente. În acestea sunt ele întrupate. Noi avem entităţi ce acţionează în temperamentul coleric, altele în cel sangvinic, altele în cel flegmatic şi altele în cel melancolic. Toate au însărcinarea lor deosebită. Entităţile ce au colerismul drept întrupare acţionează în elementul căldurii în om; entităţile ce sunt întrupate în sangvinism acţionează în ceea ce are forma aerului în corpul uman; entităţile ce sunt întrupate în flegmatism acţionează în fluid, iar entităţile ce sunt întrupate în melancolism acţionează în solid sau pământesc.

Chiar dacă de obicei unul dintre cele patru temperamente predomină la fiecare om, celelalte sunt totuşi şi ele reprezentate în el. Toate au o importanţă pentru om.

Temperamentul melancolic are importanţa că predispune corpul fizic în aşa fel, încât omul este capabil să formeze noţiuni solide, care rămân egale cu sine; astfel încât, atunci când astăzi gândeşte „cal", acest cuvânt conţine mâine aceeaşi noţiune pentru el. Temperamentul flegmatic, în schimb, are importanţă pentru el deoarece noţiunile rămân totuşi fluide, încât este în stare să preia tot mereu ceva nou. Când un om gândeşte, atunci se formează aşa ceva în aura sa:

o masă uniformă şi în ea părţi mai solide, gândurile. La anumiţi oameni, aceste forme de gând au proprietatea de a rămâne solide, la altele se schimbă în permanenţă.

Un om poate încerca să-i explice ceva altuia; ei nu se înţeleg, pentru că unul are forme solide de gânduri şi nu poate prelua gândurile celuilalt. Dar dacă formele sale de gânduri sunt maleabile, atunci gândurile noi pot pătrunde, iar cei doi se înţeleg extraordinar. Un esoterist trebuie să cultive această mobilitate a formelor de gânduri. Acest lucru este de mare importanţă pentru el. Faptul că omul poate să facă acest lucru se bazează pe flegma.

Este contrar faptelor să presupunem că omul ar avea un temperament sau altul pentru că are un corp fizic de un fel sau altul. E tocmai invers. Pornind de la temperamente este format corpul fizic, prin intermediul spiritelor care acţionează în el. Din atitudine, după cum calcă cu piciorul, din mişcarea mâinii, din privirea ochiului se poate spune ce temperament predomină într-un om.

Important este să pătrundem simţirea noastră cu aceste adevăruri.

* * *

Însemnarea B

Dacă vrem să înţelegem omul ca fiinţă spirituală în lumile superioare, atunci trebuie să ne eliberăm de reprezentările ştiinţei materialiste, ce îşi reprezintă omul ca fiind compus din atomi. Este necesar să ne formăm noi reprezentări. Cu fiecare respiraţie fizică străbat şi curenţi eterici trupurile noastre, iar entităţi spirituale intră şi ies şi ne unesc cu lumea spirituală. O concepţie în care ne reprezentăm componentele umane superioare formate doar din substanţă rafinată rămâne tot numai materialistă. Pentru o perspectivă spirituală, entitatea umană poate să arate precum copacul lumii, care îşi are rădăcina în cosmos şi este însoţit în creşterea sa de fiinţe suprasenzoriale. Aici există patru mari grupe de fiinţe eterice, ce lucrează şi trăiesc în elementele pământ, apă, aer şi foc. Temperamentul omului este determinat de acea grupă dintre aceste entităţi, care acţionează cel mai puternic în el.

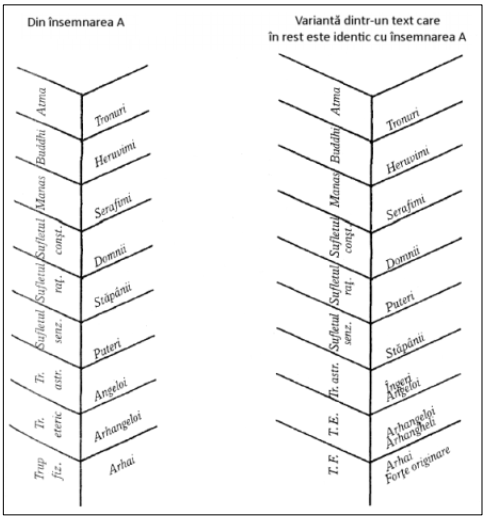
În limbaj figurativ esoteric, „ședereа sub smochin" sau „sub copacul Bodhi" înseamnă că îți este cunoscută constituția esoterică a omului.

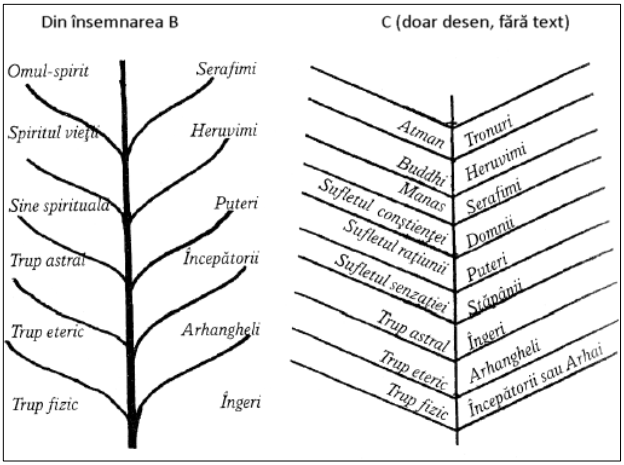
Important este temperamentul pentru dezvoltarea omului. Temperamentul coleric, care este considerat neprielnic de o concepție exterioară, servește la înzestrarea gândului cu fermitate; temperamentul flegmatic protejează față de o solidificare, cristalizare prea mare a gândurilor, lucru pentru care tocmai în epoca noastră de dezvoltare există multe posibilități. Forme de gânduri transmise de-a lungul multor secole, progresele științei materialiste, moștenirea provoacă pericolul cristalizării gândurilor omenești. Ocultistul trebuie însă să se străduiască să-și mențină gândirea mobilă, pentru a putea prelua impulsuri noi.

Clarvăzătorul vede în formațiunile de reprezentare ale oamenilor ce gândesc mărginit în idei fixe, neschimbătoare; într-o discuție cu un om ce gândește flexibil, aceste forme solidificate fac imposibil, înțelegerea. Cu cât mai mobile și mai capabile de transformare sunt gândurile noastre, cu atât mai multe cunoștințe preluăm. O criticare aspră dăunează, însă forța de judecare liberă este necesară.

Privitor la schemele următoare:

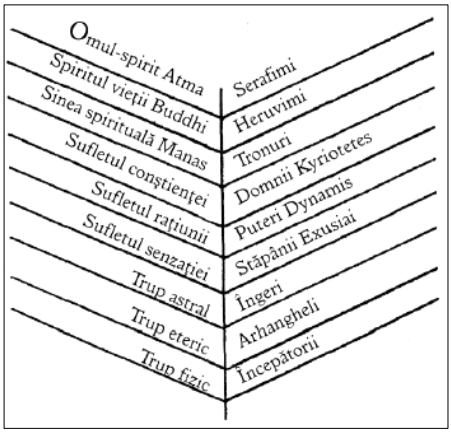
Corelația dintre mădularele ființei umane și ierarhiile individuale au fost reținute diferit în fiecare din însemnări. De aici diferitele versiuni, pentru o privire de ansamblu.

Însemnarea D

Copacul vieții, cum acționează divinitățile asupra corpului uman în mod individual:

Oră esoterică
Stuttgart, 9 august 1908

Există mulţi oameni care sunt de părere că se străduiesc de dimineaţa până seara pentru mântuirea umanităţii. Însă este discutabil dacă e chiar aşa. Se poate arăta privirii clarvăzătoare faptul că, prin strădanii pentru mântuirea omenirii, care provin dintr-o gândire materialistă se face tocmai ceea ce acţionează incorect, iar acest lucru poate să existe şi în karma unui om, ca el să nu devină încă activ în acest serviciu, ci să aştepte până când a venit pentru el timpul maturizării pentru o anumită sarcină. Atunci poate să-i fie şoptită uşor o astfel de sarcină de către o fiinţă mai înaltă, aşadar să nu fie provocată de circumstanţe exterioare.

În timpul vieţii treze de zi, tot felul de impresii senzoriale acţionează asupra omului. Pentru acei oameni care sunt cu totul sub impresia mediului exterior în timpul conştienţei treze de zi, mediul exterior determină ceea ce este asimilat. Datorită acestui lucru, trupul astral al omului este apoi derutat şi sfâşiat noaptea şi nu poate fi adus în ordine prin intermediul fiinţelor spirituale. Viaţa este atunci pentru om un proces de distrugere.

Esoteristul se distinge prin faptul că meditează, se adânceşte în propria trăire şi astfel îşi lasă mai puţin determinată viaţa de împrejurările exterioare. Cel care tot mereu şi mereu se străduieşte meditativ nu este noaptea expus derutelor astrale şi se face capabil

să primească instruirea din partea fiinţelor spirituale. Şi este foarte necesar să fim instruiţi în acest mod. Căci din noiembrie 1879 am intrat într-un nou stadiu al evoluţiei omeneşti. Atunci s-a încheiat conducerea Arhanghelului Gabriel pentru omenire. Patru sute de ani a lucrat Gabriel la dezvoltarea unui nou organ în creierul uman, prin care reglează şi determină naşterile. El este, de asemenea, cel care i-a vestit Fecioarei Maria naşterea Mântuitorului [Nota 147]. Noul organ, care este înzestrat aşadar de-abia din timpul domniei lui Gabriel de patru sute de ani, îi dă omului posibilitatea să înţeleagă adevărurile spirituale. Un om al secolului al XVI-lea nu ar avea încă niciun fel de înţelegere pentru teosofia noastră de astăzi. Este acum de datoria Arhanghelului Michael, urmaş al Arhanghelului Gabriel, să stimuleze oamenii pentru a folosi organul nou dobândit. Cel care nu-l foloseşte, lasă organul să piară, să degenereze. Un astfel de om ajunge atunci sub influenţa adversarului lui Michael, Mammon sau Belzebut. Aceasta este divinitatea obstacolelor, care vrea să-l împiedice pe om să meargă mai departe. Sub influenţa ei iau naştere şi bacterii şi bacili. Prin acestea pot apoi, în viitor, lua naştere epidemii îngrozitoare, chiar şi ciudate boli nervoase; copiii ar putea veni pe lume cu un sistem nervos distrus.

După alţi patru sute de ani va fi urmată conducerea lui Michael de cea a Arhanghelului Orifiel, care a domnit şi pe vremea naşterii lui Christos. Orifiel dă mânia divină; dar numai cei care au atins deja o dezvoltare înaltă au permisiunea de a exprima această mânie. Iisus alungă şi el zarafii din Templu [Nota 148].

Oră esoterică
Stuttgart, 13 august 1908

Ce atitudine trebuie să ia esoteristul faţă de chestiunea alimentaţiei? Mai întâi trebuie să ne fie clar că, chiar şi printr-o metodă deosebit de bună de hrănire, niciodată nu se poate atinge o dezvoltare spirituală, astfel că se poate spune, în mod radical, că este cu totul indiferent ce fel de hrană se foloseşte. Dar practic se poate îngreuna o dezvoltare spirituală printr-o hrană greşită sau chiar imposibilă.

Alcoolul nu era înainte – în vremurile atlanteene – pe Pământ; el a venit mai târziu, pentru a-l ajuta pe om în individualizarea sa. El îl izolează pe om de capacităţile sale mai înalte şi îl face auto-închis în sine. De aici provine utilizarea alcoolului în misteriile dionysiace. Astăzi, însă, fiecare om din ţările civilizate a atins deja această treaptă, iar alcoolul este astăzi doar un rău. Datorită utilizării, se pierde capacitatea de a te adapta la alţii şi a-i înţelege. Îndeosebi esoteristului îi face rău alcoolul, deoarece toate forţele superioare dezvoltate, el le transformă în forţe ale Eului personal şi îl închide pe acesta tot mereu în sine şi, precum prin cele două curente opuse – al forţelor superioare şi al celor inferioare de Eu –, rupe în bucăţi trupul astral. Prin venirea lui Christos pe Pământ a fost adus acel principiu prin care fiecare poate să ajungă în mod conştient la individualizarea sa. De aceea, Christos Iisus spune: Eu sunt adevărata viţă de vie [Nota 149].

Prin faptul că se foloseşte alcool, se pregăteşte solul pentru numeroase cete de entităţi spirituale, aşa cum o cameră prost curăţată se umple de la sine de muşte.

Carnea pe care o mâncăm este străbătută de trupul astral al animalului. Acest lucru are ca efect că propriul nostru trup astral trebuie să conlucreze pentru a o digera. Datorită acestui fapt, el este prea mult solicitat şi nu poate să se dedice sarcinii sale propriu-zise: crearea de imagini. La aceasta se adaugă faptul că apoi nu poate să părăsească bine trupul eteric noaptea, ci este ţinut cu forţa de acesta. În felul acesta, el este împiedicat să-şi facă şi sarcina sa de noapte: fortificarea forţelor de viaţă.

Hrana vegetariană, ce este constituită doar din componente fizice şi eterice, sprijină crearea de imagini mari şi cuprinzătoare şi oferă astfel o mai mare vedere, care poate să vadă mai bine lucrurile în ansamblu, fără prea multă estimare şi cântărire. Totodată, prin ea este prelucrată în noi substanţa solară pură. Efortul mai mare care este necesar pentru a digera hrana vegetală nu epuizează forţele, ci dimpotrivă, tocmai că cheamă forţe spirituale, aşa cum şi este întotdeauna: cu cât mai mult te străduieşti pentru o cauză bună, cu atât mai multe forţe dobândeşti.

Alimentaţia vegetariană este extraordinară pentru medici şi jurişti, care vor pricepe astfel mult mai repede starea pacienţilor lor, respectiv afacerile clienţilor lor, dar ea nu este potrivită pentru bancheri, industriaşi, tehnicieni, comercianţi, pe scurt, pentru tot ce are de-a face cu o muncă de calculare. Şi anume pentru că se pierde, prin aceasta, capacitatea fizică de combinaţie. De aceea, vegetarianismul n-ar trebui niciodată să fie lăudat atât de general cum se întâmplă adesea în lume. De asemenea, este posibil să fi primit un astfel de corp prin intermediul moştenirii, care să nici nu poată suporta vegetarianismul. Atunci pur şi simplu n-ar trebui să se vrea să se tindă către exerciţiile mai înalte.

Chiar şi multă gimnastică, exersare, baie, care sunt atât de mult recomandate, sunt greşite pentru esoterist; ele îl trag în jos, în centrul fizicului, în timp ce el ar trebui să se străduiască înainte de toate să se menţină liniştit, să nu alerge prea mult, să îşi mişte membrele cât mai puţin posibil. (Anumite părţi ale corpului fizic – păr, unghii – sunt şi ele străbătute de trupul astral, dar acesta nu acţionează asupra lor, aşa că ele se pot tăia fără a simţi durere. Tot astfel şi laptele pe care îl dă vaca nu este străbătut de substanţă astrală şi astfel nu are influenţa dăunătoare pe care o are alimentaţia cu carne.)

(După o pauză urmează partea a 2-a.)

Atunci când un om începe să devină esoterist, el nu are nevoie de nicio „credinţă" deosebită, doar încredere în învăţătorul său, aşa cum este şi necesar pentru fiecare învăţământ; iar el are nevoie de raţiunea sa omenească sănătoasă. El va ajunge singur atunci la concluzia că ar trebui să existe maeştri ai înţelepciunii, pentru că ar fi nelogic să presupui că dezvoltarea s-ar încheia tocmai la noi; dar ce anume sau cum anume sunt aceşti maeştri, el nu poate deocamdată să ştie. E vorba doar de faptul că învăţătorul lui este pur şi simplu cel care ştie, în faţa adevărurilor fundamentale, cum sunt karma şi reîncarnarea, el stă în aşa fel, încât îşi organizează de probă viaţa ca şi cum aceste învăţături ar fi adevărate. El poate apoi să facă proba pentru sine, dacă se potriveşte. În acest fel, în tot ce i se întâmplă i se va aşeza imediat

înaintea sufletului faptul că el însuşi trebuie să fi aşezat cauza pentru acel lucru şi se va comporta în modul corespunzător.

Aşa şi spune Iisus, că trebuie să întoarcem şi celălalt obraz [Nota 150] atunci când cineva ne loveşte pe un obraz; căci dacă suntem loviţi apoi şi pe celălalt, vom şti că noi înşine l-am întors cu acest scop şi putem înţelege că, în fond, am făcut acest lucru şi cu primul obraz.

Fiecărei şcoli esoterice îi sunt cunoscute mijloacele care – supuse la probe de mii de ani – îl aduc pe elev în cel mai bun mod la cunoaştere. De aceea sunt date anumite reguli generale pentru meditaţie şi chiar şi pentru fiecare elev reguli deosebite. Dar există şi anumite exerciţii secundare, care se pot face în plus faţă de exerciţiile proprii obişnuite. Se poate continua fiecare dintre aceste exerciţii pe timp de şase până la opt săptămâni, sau atâta timp cât considerăm că este necesar, iar apoi să începem din nou de la capăt. Există şase asemenea exerciţii.

1. *Concentrare*. Vom lua un obiect, cel mai bine unul nesemnificativ, care nu ne captivează prin el însuşi, ci asupra căruia trebuie să ne captivăm noi prin intermediul atenţiei noastre. Ne vom gândi la acest obiect timp de cel puţin cinci minute, fără a trece la alte lucruri, ţinând în gând mereu acelaşi lucru. Ne putem pregăti pentru aceasta prin faptul că facem îndeaproape cunoştinţă înainte cu obiectul. După câteva zile putem alege un alt obiect. Acest exerciţiu trezeşte în elev un sentiment de fermitate prin faptul că, datorită lui, chakra dintre sprâncene este pusă în acţiune. Acest sentiment trebuie să îl trimitem de acolo prin creier, în coloana vertebrală.

2. *Exersarea voinţei*. Ne propunem ca în fiecare zi, la un anumit moment să efectuăm ceva, din nou o acţiune ce e nesemnificativă în sine. Şi acest exerciţiu conferă fermitate.

3. *Formarea unui echilibru emoţional*, adică să nu fim când „în al nouălea cer", când „trist de moarte". O glumă nu este mai puţin savurată când nu râdem să ne prăpădim, o durere este suportată mai puţin egoist dacă nu ne ataşăm prea tare de ea. Acest lucru dă un sentiment de linişte, pe care o lăsăm să se reverse din inimă prin mâini şi palme.

4. *A vedea frumosul şi adevărul din toate lucrurile*. Ne gândim la legenda persană [Nota 151] despre Christos Iisus care admira dinţii frumoşi ai unui câine mort, în timp ce discipolii vedeau doar urâţenie. În fiecare lucru se poate descoperi cel puţin un mic miez de adevăr şi frumuseţe.

Acest exerciţiu, dacă este continuat, conferă un sentiment de mare bucurie.

5. *A fi în permanenţă deschis* pentru a învăţa lucruri noi. Nu trebuie niciodată să spunem: n-am mai auzit niciodată aşa ceva, asta nu cred; sau: Asta nu există! – Indiferent ce ni s-ar povesti, să ne ţinem cel puţin posibilitatea deschisă să învăţăm ceva din asta. Astfel putem învăţa de la copii, animale, de la toate lucrurile. Acest lucru conferă un sentiment, ca şi cum am putea percepe şi parţial în afara trupului nostru.

6. Acest exerciţiu este o *combinaţie* a celor premergătoare, care se pot lua câte două odată, cum vrem. Prin acest exerciţiu vom dobândi un sentiment, ca şi cum am fi devenit mai mari, dincolo de pielea noastră.

Oră esoterică
Stuttgart, 16 august 1908

Trebuie vorbit despre locul ocupat de moarte în viaţa omenească. Nu întotdeauna a fost perioada dintre naştere şi moarte una atât de autonomă pentru om, ca astăzi. Unul dintre Maeştrii înţelepciunii şi armoniei sentimentelor a spus: omul este nemuritor atunci când vrea. – Prin faptul că omul s-a aruncat cu totul în lumea fizică, aceasta i-a acaparat întregul său interes. Aceasta a fost o treaptă de dezvoltare necesară. Astăzi, omul consideră adesea: Dacă mă străduiesc doar să trăiesc just aici pe Pământ, atunci voi afla eu după moartea mea cum stau lucrurile. – Asta pare foarte logic, dar este cu totul şi cu totul incorect. Prin faptul că aici suntem indiferenţi pentru spiritual, ţesem un văl în jurul nostru, astfel încât după moarte nu vom vedea nimic. Gândirea despre lumea spirituală nu este, aşadar, atât de nepractică şi de nerealistă cum ar părea. Vechii rosicrucieni au numit acest interes pentru lumea fizică „Aestimatio", acel interes pe

care îl ataşăm de lucrurile care îl leagă pe om de această viaţă. Nu vederea lucrurilor exterioare ca atare, ci interesul pentru ele este cel care ne leagă. Acest interes nu trebuie ucis, ci transformat.

Trebuie să avem tot atât interes pentru reprezentări spirituale cât şi pentru lucrurile lumii fizice. Relatările pe care ni le dă învăţătorul privitor la lumile suprasenzoriale trebuie să exercite o impresie mai mare asupra noastră decât dacă ne tăiem la deget. Atâta vreme cât nu se întâmplă acest lucru, interesul nostru este încă îndreptat în jos.

Această transformare a lui „Aestimatio" a fost instruită în toate timpurile, dar nu a fost, într-un anumit sens, niciodată atât de dificilă ca acum, când omul este unit atât de deplin cu lumea fizică. În acest scop este necesară pentru fiecare timp o altă metodă. Astfel este, într-adevăr, esoterismul oriental şi cel occidental unul şi acelaşi; aceiaşi maeştri care stau în faţa unuia stau şi în faţa celuilalt, iar amândouă duc la aceeaşi înălţime, însă metodele lor trebuie să fie diferite [Nota 152].

Ore esoterice
Leipzig, [între 2 şi 14] septembrie 1908

I-a oră

Încredere trebuie să aibă esoteristul, asta e ceva ce trebuie să-şi scrie adânc în suflet.

Patru pericole există pentru esoterist, pe care trebuie să le învingă şi să le depăşească:

1. Primul pericol este pericolul materialist ce trăieşte în trupul său fizic, sau acest pericol este trupul fizic.
2. Pericolul clarvăzător, care se află în trupul eteric.
3. Pericolul magic, pe care îl aduce trupul astral.
4. Pericolul mistic este Eul.

A doua parte a orei a tratat despre oglindirea macrocosmosului şi a microcosmosului.

A II-a oră

De expresii precum: „Am avut cele mai bune intenţii dar a ieşit prost", trebuie să ne dezobişnuim, în schimb trebuie să simţim greutatea cuvintelor: „Eu trebuie să cunosc!"

Este vorba în esoterism doar despre faptă, aşadar numai despre ceea ce este îndeplinit. În lumile superioare, incapacitatea este vină.

Pericolul materialist este prezent atunci când Eul, Eul inferior, închide accesul în sus; egoismul creşte tot mai mult.

Pericolul clarvăzător există acolo unde tragem în jos lumile superioare. Noi putem să devenim şi mai răi prin exerciţii, atunci când tragem în jos lumea superioară.

Pericolul magic se exprimă prin faptul că noi credem că am primi ordine şi aşa mai departe. Dar nu vom auzi niciodată vreun ordin din partea fiinţelor superioare; ele nu spun niciodată „Tu trebuie!"

Pericolul mistic este cel prin care confundăm propriile dorinţe cu ceea ce vine de sus.

Exerciţiile acţionează în toate condiţiile, prin ele primim organe noi. Trebuie să străbatem cu trăirea şi simţirea lumea spirituală, pentru a ne acomoda la ea.

Oră esoterică
Berlin, 25 octombrie 1908

Ceea ce ni se vorbeşte în aceste ore trebuie să considerăm ca mesaj al maeştrilor, ce ne este încredinţat nouă. Cu atitudinea justă, ceea ce ne este spus astfel poate să fie preluat de oricine; ce face el din acestea, depinde de gradul său de dezvoltare.

Atunci când omul se află în meditaţie, sufletul se află în lumea în care lucrează maeştrii şi este unită la curentul pe care îl trimit maeştrii în lume. El contribuie atunci la faptul ca moartea omenirii să fie surmontată treptat de viaţă. Când ne separăm de percepţia senzorială, atunci curenţii astrali ai divinităţilor pot să se reverse în noi.

Să ne reprezentăm o plantă la soare, cum înfloreşte şi prosperă, şi o plantă ce se află în beciul întunecat. Şi ea înfloreşte, dar se ofileşte pentru că trupul ei eteric mic nu mai este atunci atât de puternic încât să se poată susţine autonom; el se dizolvă în eterul lumii.

Percepţia noastră senzorială provine de acolo, că trupul nostru astral a devenit atât de puternic, încât se separă de revărsările din partea divinităţilor. Noi le ucidem pe acestea la periferia trupului nostru astral, iar prin acest lucru ia naştere, prin frânarea curenţilor astrali, culoarea, sunetul.

Care sunt consecinţele pentru cineva care dezvăluie, nepermis, misteriile ce îi sunt revelate elevului.

De ce trebuie să rămână esoterismul o taină în sensul înalt?

Deoarece calea are pericole care îi vor provoca daune celui nepregătit. Drept parabolă se prezintă faptul că există misterii într-un templu secret, dar că există, totodată, o cheie şi o cale spre el. Spini are acest drum, dar la o meditaţie şi pregătire justă el devine aşa, ca şi cum omul ar merge numai pe catifea, altfel, însă, spinii îi vor smulge carnea de pe el. Iar dacă cheia este luată şi răsucită de o mână nepregătită, cel nepregătit este aruncat înapoi de o forţă spirituală puternică. Celui pregătit, însă, cheia îi deschide şi i se revelează misteriile templului.

Cel care dezvăluie unor nechemaţi tainele [Nota 153], este ca unul care îşi taie singur creanga pe care stă. Iar cel care cere nepregătit fiind tainele de la cineva, îi cere acestuia să-şi taie creanga pe care stă. Doreşte să o facă pentru sine, dar el se sustrage astfel îndatoririi de a efectua muncă în omenire.

Mai înainte, omul nu avea percepţia senzorială, ci prin fizic, în spatele căruia stă spiritul, străbătea emanaţia divinităţilor înăuntrul trupului astral al omului, iar el vedea ridicându-se o imagine; o trăire interioară era aceasta, el simţea aici: asta şi asta vor divinităţile în mine. Acuma, trupul astral al omului este atât de mult întărit încât, de când a pătruns Eul, omul poate să spună: eu vreau. – El se separă de influenţele divinităţilor. Dacă acest lucru ar fi avut loc subit la pătrunderea Eului în om, atunci ar fi apărut toate acestea ca un fulger suprem în faţa omului şi ar fi ucis omenirea. Această irumpere a lumii spirituale se întâmplă acum lent, iar cel care meditează reţine acest lucru pentru omenire şi transformă sfera astrală cosmică. Preţul percepţiei senzoriale este ieşirea de sub influenţa divinităţilor.

Oră esoterică
München, 8 noiembrie 1908

Considerațiile esoterice nici nu trebuie să difere prea mult ca aspect exterior sau în conținut de prelegerile exoterice. La ele contează să se țină minte că într-o oră esoterică ne vorbesc Maeștrii înțelepciunii și ai armoniei sentimentelor. Depinde de „cum" este conștient și de faptul că lăsăm să trăiască în sufletele noastre efectele orei esoterice. Ele ne sunt date pentru ca să ne gândim în viață cu drag la ele și să le permitem să formeze în sufletele noastre un sâmbure central. Ele sunt completările la exercițiile pe care trebuie să le facă esoteristul.

Noi știm că trupul nostru astral cunoaște modificări colosale prin intermediul acestor exerciții, că noi înșine modificăm trupul astral, care până atunci era nestructurat și neordonat, cu toate că era un întreg armonios în sine noi formăm niște insule în el, astfel spus, diferite buzunare, prin care începem să formăm organe. Aceste organe astrale sunt canalele prin care maeștrii lasă să se reverse mesaje din lumile superioare înăuntrul evoluției și pot să o stimuleze pe aceasta. Prin această formare autonomă de organe astrale, noi intervenim în ordinea divină a lumii, am putea spune că o provocăm, prin faptul că utilizăm forțe pe care aceasta le folosea până acum în alte scopuri, și anume pentru protecția împotriva efectelor trăsăturilor negative asupra trupului astral.

Esoteristul trebuie să se străduiască, înainte de toate, să fie obiectiv față de însușirile oamenilor din jur, să poată observa și suporta caracteristicile lor negative fără să le judece. El trebuie să spună, spre exemplu: eu văd că acest om este vanitos, egoist, dar pe treapta actuală de dezvoltare sunt la fel de necesare aceste trăsături ca și cele pozitive. – Noi putem folosi aici comparația cu un copac. La un copac, coaja exterioară, deși este partea aflată în descompunere a acestui organism, este necesară pentru protecția interiorului, în care circulă sevele de viață și forțele de viață. O parte a forțelor trebuie să fie folosită pentru formarea scoarței. Dacă toate forțele ar fi folosite pentru aceasta, atunci copacul s-ar înlemni, s-ar scoroji, ar muri cu totul. Dar este orânduit de la natură astfel, încât forțele interioare de viață ale copacului lucrează

împotriva acestui lucru, reglementează procesul. Aşa este la omul obişnuit, privind trăsăturile sale negative, să zicem egoism şi vanitate, şi la efectul lor asupra trupului astral. Trupul astral are în sine, datorită ordinii divine a lumii, forţe ce lucrează tot mereu împotriva efectelor egoismului şi vanităţii. El are, sub influenţa acestor trăsături, aproximativ aspectul ca şi cum ar fi împănat cu raze de lumină sub forma unor ace, a căror luminozitate îşi pierde tăria în afară.

De faptul că aceste ace nu pătrund mai adânc în trupul astral la omul obişnuit, nu îl străpung şi nu-l sfâşie cu totul, are grijă ordinea divină a lumii, prin faptul că trimite din interiorul trupului astral forţe către margine, aşa cum face copacul către scoarţa sa, iar în acest fel face din aceste ace un zid de protecţie în afară.

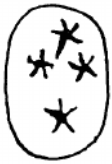
Pe cât de obiectiv şi grijuliu trebuie acum esoteristul să stea în faţa acestor trăsături la alţii, pe atât de sever trebuie el să vegheze la sine însuşi pentru a nu le permite nicicum intrarea. Căci el foloseşte forţele de protecţie în alte scopuri. Trupul său astral este aşadar lipsit de protecţie în faţa pătrunderii acelor, iar prin străpungerea trupului astral cu acestea, corpul fizic poate să cadă pradă unei maladii.

O altă trăsătură negativă care le e adesea proprie oamenilor leneşi este invidia. Ea ia naştere în suflet datorită faptului că ne comparăm pe noi înşine şi realizările proprii cu alţii şi percepem superioritatea acestora în mod dureros. În trupul astral se manifestă această trăsătură prin faptul îl tulbură. Substanţa sa devine lipsită de transparenţă, tulbure.

În acest caz, forţele divine restaurează ordinea dinăuntru în afară, la omul obişnuit.

O a treia trăsătură negativă este furia. Ea se manifestă în trupul astral, prin faptul că formează porţiuni mai dense cu ace ascuţite, aproximativ astfel:

Deoarece esoteristul nu mai are acum forţele de protecţie la dispoziţie ca alţi oameni, trebuie el însuşi, în mod conştient, să folosească altele. Există, într-adevăr, mijloace ajutătoare pentru el; doar că sunt de un gen cu totul diferit decât ar sugera binevoitorii. Adesea se spune, spre exemplu, că ar trebui depăşite vanitatea, egoismul, invidia etc., prin faptul că sunt combătute, se intră în dispută cu ele. Acest lucru nu ar fi absolut deloc corect pentru esoterist. Remediile juste se află pe un cu totul alt câmp, nu au nicio asemănare sau vreun punct de atingere cu greşelile de eradicat.

Pentru a lucra împotriva efectelor dăunătoare ale egoismului şi vanităţii, esoteristul nu are voie nicidecum să le combată pe acestea în el însuşi; căci atunci el ar fi prea mult preocupat cu sine însuşi, iar acest lucru este tocmai cel pe care îl solicită aceste greşeli. Remediul este doar ca, pentru îndepărtarea acestor greşeli, să nu se preocupe cu sine însuşi, ci cu omul în general, adică să se gândească intens la om şi la natura sa şapte-partită, la diferitele sale corpuri. Dacă facem acest lucru cu orice ocazie în care percepem aceste trăsături în mod deosebit, atunci vom observa cu timpul că ele dispar tot mai mult şi mai mult.

Remediul pentru invidie este meditarea asupra frumuseţii, fie în general în natură, fie cum se exprimă individual în opere de artă sau în oameni deosebit de desăvârşiţi. Cu entuziasmul pentru frumuseţe în orice formă ar fi, ar trebui să ne saturăm pe deplin. Cu totul eronat ar fi, să ne gândim în acest fel la omul pe care îl invidiem, sau să încercăm să combatem direct invidia faţă de el. Dacă ne ocupăm gândurile, cu fiecare ocazie dată, în acest mod cu ceva frumos, atunci vom simți cum invidia dispare încetul cu încetul.

Furia şi mânia pe care le simţim în diverse ocazii, să zicem, faţă de zgomotul tot mai mare din oraş, esoteristul trebuie să le combată şi în alt mod decât se încearcă acest lucru în ziua de azi. Căci acum se scriu cărţi despre posibila îndepărtare a zgomotului din oraşe şi se înfiinţează asociaţii. Dar nu contează să fie diminuat zgomotul urban, ci să dezvoltăm în noi forţa de a ne închide faţă de el dinăuntru, prin meditaţie, prin linişte sufletească. Nu zgomotul, ci demonii care străbat oraşele noastre sunt lucrul dăunător; iar aceştia sunt chiar ţinuţi în şah, într-o anumită măsură, prin intermediul zgomotului. Trebuie să putem trăi în mijlocul zgomotului, fără a ne lăsa iritaţi de el până să devenim mânioşi. Acest lucru este realizat de esoterist prin faptul că meditează asupra unor cuvinte mari ce ni s-au dat, se adânceşte intens în ele, de exemplu în primele patru propoziţii din *Lumină pe cale* [Nota 154]. Atunci se va simţi cum zgomotul devine încetul cu încetul tot mai estompat şi mai îndepărtat şi în final dispare cu totul, iar odată cu el şi mânia. Mânia are şi asupra corpului fizic o influenţă deosebit de dezavantajoasă la esoterist.

Recomandarea remediilor descrise pentru oameni obişnuiţi ar fi cu totul lipsită de sens. Ele nu au niciun fel de semnificaţie pentru ei.*

* Într-un alt suport de text, de altfel identic, se spune aici: „Recomandarea pentru oameni obişnuiţi a acestor remedii nu ar avea niciun sens, deoarece nu le folosesc la nimic."

Dacă ne transformăm în acest mod meditativ greşelile, noi construim în noi un templu în care ne putem retrage întotdeauna din zgomotul vieţii, în care adunăm forţă, din care putem extrage tărie, linişte şi entuziasm. Astfel vom simţi tot mai intens faptul că suntem o familie mare, ce se adună în jurul punctului ei luminos central, Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor, dinspre care se revarsă în jos către noi viaţă şi lumină. Ţelul nostru ne va pluti atunci mereu ca o stea luminoasă înainte, pe care nimic nu o mai poate întuneca.

Oră esoterică
Berlin, 11 noiembrie 1908
Însemnarea A

Că noi, ca esoterişti, trebuie să învăţăm, să privim tot ce este exoteric cât mai obiectiv. Dacă avem în faţa noastră oameni la care percepem trăsături care nu ne plac, nu avem voie niciodată să condamnăm, ci trebuie să căutăm să cunoaştem totul în mod just. Egoism, vanitate sunt, într-adevăr, trăsături pe care un esoterist le combate în sine, dar fără ele nu ar exista multe lucruri pe care şi le cuceresc oamenii în lume. Ele sunt preluate în planul lumii, ele au valoare şi nonvaloare. De aceea nu ar trebui să emitem judecăţi asupra oamenilor care au asemenea trăsături. Egoismul şi vanitatea se fac remarcate în trupul astral ca nişte ţepi, ca nişte curenţi ascuţiţi din afară spre înăuntru, ce pătrund adânc, apoi ies în afară şi aici se pierd.

Aceşti ţepi pot fi folosiţi de esoterist pentru a respinge asemenea gânduri, el îi poate folosi ca dispozitiv de protecţie împotriva gândurilor de egoism şi vanitate. Însă dacă este pătruns de ele, aceşti ţepi se implântă mult mai adânc în el decât la exoteristul care le are tot mereu. Trebuie ca, atunci când avem încercări de acest gen, să ne îndreptăm imediat gândurile înspre ceva mare, frumos, nobil, ce a fost realizat de către geniile extraordinare ale omenirii.

La invidie, corpul eteric este atacat, poate să se ajungă până la blocarea circulaţiei sangvine. Ia naştere în trupul astral ceva ca o ceaţă, ce nu te lasă să vezi clar oamenii, lucrurile şi raporturile. Esoteristul trebuie ca, în momentul în care se anunţă un sentiment de invidie, să se gândească la entităţi demne de veneraţie, la opere nobile de artă, la toate revelaţiile frumuseţii.

La ambele trăsături ar trebui să lăsăm să acţioneze asupra noastră şi reprezentări de natură schematică, aşa cum le dobândim

în munca noastră teosofică. Gânduri despre cele şapte componente fundamentale ale omului sau procese de dezvoltare ale Pământului. Datorită nevredniciilor de mai sus, capacitatea de gândire veridică şi de reprezentare a omului are de suferit. Această capacitate este întărită şi ordonată prin aceste mijloace de îndreptare, iar trupul astral devine iarăşi sănătos şi armonios.

Acest trup astral al omului este numit în ocultism Zero = Nulă, adică pielea acestui trup astral. Conţinutul este un nimic pentru lumea spirituală, noi trebuie să transformăm acest nimic în ceva.

Influenţe asupra trupului astral au loc şi în caz de mânie, furie, îndeosebi furie oarbă. Aici se arată durificări noduroase, cu rădăcini fine în trupul astral. Învolburarea sângelui, umflăturile arterelor sunt măsuri de protecţie, pentru a le dizolva pe acestea.

La curiozitate iau naştere cute în trupul astral, care îl fac flasc, lipsit de rezistenţă. Această flaciditate se poate extinde până în fizic. La flecăreală iau naştere în trupul astral tensiuni, raporturi de presiune.

Mijlocul de a ne opune acestor manifestări şi a le depăşi treptat este însuşirea unei linişti interioare. Trebuie să învăţăm să ne desprindem întru totul faţă de lumea exterioară, pe anumite perioade de timp. Dacă acest lucru îi vine greu elevului, atunci să-şi reprezinte caduceul. Încetul cu încetul ne vom face insensibili faţă de neliniştea pe care o aduce cu sine marele oraş. La nimic nu ar folosi să scoatem din lume zgomotul exterior, căci efectele interioare dăunătoare ar rămâne prezente. Prin intermediul liniştii interioare vom ajunge să ţinem încetul cu încetul zgomotul departe de noi.

Griji poate, desigur, să-şi facă omul până la un anumit grad, dar dincolo de acesta apare o veştejire, o sfrijire a creierului fizic. Gândurile de grijă sapă brazde în el, care au ca efect faptul că astfel de gânduri trebuie gândite tot mereu. Astfel devine corpul fizic al omului un blocaj al progresării sale. Trăsăturile feţei oglindesc aceste brazde. Există o anumită substanţialitate astrală în care trăiesc grijile, şi există individualităţi de un gen înalt dezvoltat ce

iau asupra lor această substanţă de grijă a omenirii. Aceştia sunt Soter. Cel mai mare Soter, cel mai mare om al grijii a fost Christos.

* * *

Însemnarea B

De apropiat cu seriozitate şi demnitate de teosofie; tot ce este exoteric, să fie privit cât mai obiectiv posibil. De exemplu, când vedem un om care este egoist şi vanitos, trebuie să nu îl condamnăm, ci să ne spunem: egoism, vanitate sunt într-adevăr trăsături pe care un esoterist le combate în el însuşi, dar fără ele multe lucruri nu ar exista, dintre cele ce sunt în lumea de astăzi; ele sunt preluate în planul lumii; de aceea nu trebuie să judecăm astfel de oameni.

Egoismul şi vanitatea se fac remarcate în corpul astral sub formă de ţepi (curenţi ascuţiţi din afară spre înăuntru), ce pătrund adânc şi se pierd înspre exterior; în acelaşi timp, există însă şi un dispozitiv de protecţie pentru a-i respinge. Omul acela, care nu mai este supus acestor trăsături, poate să utilizeze forţele pe care le reprezintă dispozitivele de protecţie într-un alt mod. Dar dacă vin astfel de gânduri de egoism şi vanitate asupra esoteristului, astfel de ţepi pătrund mult mai adânc. Tot aşa este cu invidia, care produce în corpul astral o ceaţă şi agresează corpul eteric până la blocarea circulaţiei sangvine.

Cum ne putem opune gândurilor de egoism şi vanitate, pe de o parte, şi de invidie pe de altă parte?

În primul caz trebuie ca, de fiecare dată când vin asupra mea acest gânduri de egoism, de vanitate, să îmi concentrez gândurile asupra unui lucru mare, frumos; acest lucru mă va ajuta să le depăşesc.

În al doilea caz, când mă cotropeşte sentimentul invidiei, trebuie să las să acţioneze asupra mea arta, opere de artă cu adevărat bune, tot ceea ce este revelaţie de frumuseţe.

*

Completări cu un alt scris:

Invidia este combătută prin venerarea fiinţelor înalte sau a operelor de artă înălţătoare. Egoismul şi vanitatea sunt combătute prin reprezentări de natură schematică – cum ar fi membrele

fiinţiale ale omului sau treptele cosmogoniei. Prin intermediul viciilor este slăbită forţa de gândire şi de imaginaţie, aceasta este întărită, ordonată şi armonizată prin mijloace de îndreptare. Viciile sunt combătute printr-o linişte des exersată, intenţionat indusă în viaţa sufletească.

Oră esoterică
Berlin, 17 noiembrie 1908
Însemnarea A

Dacă esoteristul mai are în sine mânie sau furie oarbă, curiozitate sau vorbărie, aceste trăsături provoacă mari daune asupra corpului său. Atunci când se mânie, acest lucru se arată în corpul astral sub formă de noduri, de contracţii. Învolburarea sângelui, umflarea arterelor sunt dispozitive de protecţie pentru a dizolva aceşti noduli. Curiozitatea se arată ca o flaciditate, ca nişte cute în corpul astral şi are efect uscător în fizic.

Noaptea, corpul astral nu este atât de îngrădit ca ziua; aici el se comasează, am putea spune, cu materia astrală generală şi astfel se pot absorbi celelalte corpuri astrale în el. La omul care se află în cele exterioare mai acţionează însă puternic în viaţa astrală viaţa de zi care este limitată, iar el se mai comportă cât de cât rezonabil. Dar la elevul esoteric, această viaţă exterioară nu mai acţionează atât de puternic şi atunci el îşi urmează toate drăgălăşeniile, le urmează pornirilor etc.

Vorbăria – atunci când omul află ceva şi trebuie neapărat să povestească mai departe – se arată sub formă de fracturări. Atunci când, prin intermediul exerciţiilor, sunt construite organele spirituale noaptea, aceste fracturări au ca efect faptul că sunt din nou rupte în bucăţi; la flaciditate acţionează în aşa fel încât, am putea spune, rămân moi şi nu au ţinută.

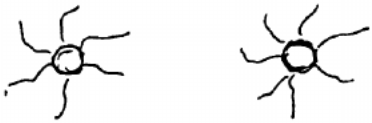
Elevul esoteric trebuie să îşi facă un sfert de oră de linişte, linişte spirituală absolută prin intermediul voinţei sale, chiar şi în zgomotul cel mai mare. El poate să ajungă la această linişte spirituală mai bine, prin voinţa sa, în oraş, în zgomot, decât în cea mai mare izolare la ţară, deoarece contează tocmai forţa voinţei. El trebuie să-şi dobândească liniştea interioară prin faptul că se

retrage în sine şi lasă să dispară rumoarea în depărtări tot mai mari.

Nu doar că meditaţia ajunge să fie o binecuvântare pentru meditantul însuşi, dar ceea ce este prelucrat în ea merge înapoi în cosmos şi ajunge astfel să-i fie de folos întregii lumi.

Însemnarea B

Curiozitatea provoacă în trupul astral o constituţie flască, cutată. Vorbăria, o puternică stare de tensiune a trupului astral. Mânia şi furia, noduli cu extensii ca rădăcini în trupul astral:

Toate aceste vicii şi urmările lor în trupul astral sunt combătute printr-o linişte frecvent exersată, provocată intenţionat, în viaţa sufletească.

Oră esoterică

Hamburg, 6 decembrie 1908*

* Pentru aceste note foarte fragmentare, a se vedea pe cele mai detaliate din orele anterioare.

Adânc pătruns de oră, vreau să notez câte ceva. Mai târziu, nu am ajuns mai departe. Oare mai reuşesc acuma?

Am aflat despre efectele pasiunilor oamenilor, despre faptul că este altfel pentru esoterist decât pentru exoterist. Vanitate, egoism, mândrie se arată în al treilea trup [trup astral] drept vârfuri ascuţite. Aceste vârfuri devin pumnale care străpung trupul astral şi îl sfâşie în bucăţi. La exoterist, efectele fizice (?) acţionează (noaptea?) echilibrator asupra acestor devastări, astfel încât împiedică distrugerea. Altfel e la esoterist. Acela nu are forţe de opus, deoarece foloseşte aceste forţe altundeva. (Desen: trup astral, sus vârfuri, provocate de vanitate, egoism, mândrie.)

Cum poate el să combată vanitatea, egoismul, mândria? Nu direct, nu gândindu-se la aceste vicii, ci în momentul în care apare un sentiment de vanitate, să direcţioneze gândurile asupra unui lucru înalt, pe care ni-l învaţă teosofia. Se poate obiecta că, totuşi,

unii care se ocupă exclusiv cu lucrurile înalte nu pot fi consideraţi liberi de vanitate şi mândrie; există chiar un mare pericol, tocmai ca urmare a preocupării cu lucruri superioare, să se considere în inima lor superiori faţă de confraţii lor. De aceea trebuie considerată justă tocmai aceasta avertizare. În acel moment trebuie desfăşurat exerciţiul.

Invidia produce o tulburare lăptoasă în al treilea trup; imediat ce vrea să apară invidia în simţire, noi trebuie să încercăm să admirăm, în ceea ce am dori să invidiem, binele şi frumosul, să trezim în noi un deosebit respect, iar invidia va dispărea.

Dacă furia şi mânia vor să cuprindă sufletul şi sunt posibile manifestări de furie, este greu să temperezi în acel moment jarul. Dar şi aici există un mijloc pentru cel care suferă de asemenea agresiuni. Acesta să se aşeze zilnic liniştit, timp de o jumătate de oră şi să nu se gândească la mânie, invidie şi aşa mai departe, ci la ceva cu totul diferit – adevăruri spirituale, legi ale lumii etc. – însă să se străduiască să reţină timp de un sfert de oră un anumit gând. Acest lucru îl va face să aibă, în situaţia dată, forţa de a putea să sufoce furia şi mânia imediat ce se învolburează, iar în final ele nu îl vor mai ataca deloc. Furia, violenţa se adună în bulgări în al treilea trup.

Curiozitatea creează cute în al treilea trup. Aici este cazul să se gândească la Sinea superioară.

*

Adaos în însemnare:

Completări şi corecturi:

Vanitatea şi egoismul sunt necesare pentru exoterist; ele folosesc drept impulsuri pentru a merge mai departe. Împotriva efectelor dăunătoare asupra primului trup se lucrează noaptea prin intermediul celui de-al treilea trup. Aici apare efectul contrar.

Oră esoterică
Berlin, 21 decembrie 1908

Sfântul Zarathustra nu ar fi putut să cugete despre ceea ce i-a fost dat în clipele înalte de extaz. El a primit aici acţiunea spiritului Soarelui în mod nemijlocit, el a văzut-o pe Ahura Mazdao şi în ea pe

Christos. El a pregătit impulsul pe care trebuia să îl aducă Christos pe Pământ. Pe discipolul său, Moise, l-a inițiat în acest mod: într-una din zile la amiază, era lună nouă, l-a lăsat să vadă spiritul Lunii, printr-o forță pe care i-a trimis-o pe capul său: sunetul devachanic al luminii reflectate a Soarelui. Iar pe Hermes [Nota 155] l-a inițiat direct în taina Spiritului Soarelui. El l-a lăsat să vadă la miezul nopții din noaptea de Crăciun, prin Pământul translucid – după ce primise prin el forța Spiritului Soarelui – Soarele de la miezul nopții [Nota 156]. Osiris-Isis Horus se revarsă de aici. Zarathustra a apărut din nou drept Zarathos sau Nazarathos [Nota 157] și a fost învățătorul lui Pitagora [Nota 158], care a condus misteriile în perioada grecească, ca ultimă pregătire pentru apariția lui Christos. Regele sub a cărui domnie a instruit Zarathustra s-a încarnat mai târziu drept Cirus [Nota 159]; iar mai târziu, în Evul Mediu, Cirus a fost din nou un rege (Carol cel Mare??) [Nota 160][*]. Moise a fost inițiat cu forțele corpului eteric; Hermes, cu forțele trupului astral, Iisus ne-a vorbit prin Eul care pătrunde prin toate trei trupurile. De aceea el spune: Să îl iubești pe Dumnezeu [Nota 161] din toată inima ta = trup fizic, din tot sufletul tău = suflet (trup eteric), din toată puterea ta = trup eteric [astral [**]], din tot cugetul tău = Eu.

* Această mențiune este foarte îndoielnică, dacă se ține cont de afirmația despre Carol cel Mare în ora din 27 august 1909, însemnările B și D.

** Nu se poate determina clar, dacă e scris aici trup eteric sau astral deoarece cuvântul din manuscris este suprascris.

Zarathustra îi dăduse lui Moise forța propriului său corp eteric, lui Hermes forța corpului său astral, lui Iisus îi dăruise Eul său. Ca Zarathustra însuși, el a acționat prin intermediul trupului său fizic.

Oră esoterică
Berlin, 28 decembrie 1908

Zarathustra – protectorul său pământean a fost regele Vișstaspa [Nota 162], cel care a răspândit și a consolidat ulterior, drept Cirus, învățătura lui Zarathustra.

Nazaras sau Nazaranos [Nota 163], iniţiat caldeean, era Eul lui Zarathustra. El l-a inspirat pe Pitagora, care astfel a pregătit creştinismul în Grecia. Apoi s-a încarnat Eul lui Zarathustra în Iisus din Nazareth, care a fost astfel capabil să îl primească pe Christos însuşi în trupurile sale.

Zarathustra şi-a avut elevii săi: în Hermes a venit învăţătura sa până la corpul astral, în Moise până la corpul eteric, în Pitagora până la corpul fizic.

Iniţierea lui Hermes a avut loc în vremea Crăciunului, iar el a văzut ceea ce trebuia să le fie dat oamenilor mai târziu, în Misteriul de pe Golgotha. El a văzut întreaga dezvoltare a planetelor şi ceea ce are legătură cu aceasta.

Iniţierea lui Moise a mers în trupul eteric. Zarathustra a putut să-i dea din propriul său trup de lumină. El vedea doar slab Soarele pe vreme rea, cu furtună şi ceaţă, însă vedea clar Luna în primul pătrar. De aceea i-a apărut mai târziu Iahve în rugul aprins [Nota 164].

Iniţierea lui Pitagora a mers în corpul fizic, el le-a adus oamenilor acest lucru în teoremele sale.

Cei şapte sfinţi Rishi [Nota 165] au fost conduşi de Manu, fiecare dintre ei era iniţiat în misteriile unei planete, Zarathustra însă a fost iniţiat în misteriile Soarelui, ale lui Christos însuşi.

Oră esoterică
München, 7 ianuarie 1909
Însemnarea A

Este necesar să avem mereu în faţa ochilor faptul că într-o ora esoterică ni se transmit direct lucruri dintr-o lume suprasenzorială, că cel care ne vorbeşte trebuie să se considere instrumentul pe care îl folosesc Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor. Cel care ascultă în acest sens comunicările, acela le preia în sensul just.

Noi vorbim în aceste ore adesea despre două lucruri: fie ne adâncim în modul în care trebuie să ne facem meditaţiile, fie discutăm atitudinile pe care trebuie să le dezvoltăm, să le cultivăm în noi faţă de viaţa zilnică, de oamenii din jur, atitudini care sunt

neapărat necesare dacă e să devenim adevăraţi esoterişti. Chiar şi de meditaţiile noastre trebuie să ne apropiem cu anumite atitudini, iar despre aceasta vrem să vorbim astăzi.

Fiecare meditaţie în parte a fost adusă aici pe parcursul mileniilor de către marii iniţiaţi, ea este calea înspre lumile suprasenzoriale. Fiecare în parte ne dă, chiar dacă doar într-o copie palidă, o imagine a iniţierii. Ea este o imagine a ceea ce el urmează să ne devină cândva, chiar dacă, aşa cum spuneam, într-o copie atât de palidă.

Pentru ca acuma meditaţia să lucreze just în şi asupra noastră, trebuie să ne reprezentăm substanţa de meditaţie cât mai imaginativ posibil, într-o imagine spirituală pe care ne-o creăm noi înşine. Când primim, spre exemplu, meditaţia:

În razele curate ale luminii
Străluceşte dumnezeirea lumii –

urmează să ne reprezentăm raze strălucitoare de lumină sau o lună mare, strălucitoare. Trebuie să încercăm să ne desprindem în aceste clipe de tot ce ne înlănţuie de lumea senzorială, să ne dedicăm cât mai mult posibil acestor imagini, să căutăm să trăim în ele. Trebuie să căutăm să pătrundem cu totul în sensul substanţei.

Meditaţia trebuie să ne fie cea mai importantă, mai sfântă îndeletnicire a zilei. Dacă ne adâncim cât mai profund posibil în aceste imagini, le lăsăm să trăiască în noi, atunci – în funcţie de cât de intenşi şi serioşi suntem în tot acest timp şi în funcţie de cum suntem conduşi de karma noastră, unii mai curând, alţii, poate, după ani de zile – vom trăi în timpul meditaţiei o clipă în care observăm că aceste imagini, aceste reprezentări sunt realităţi, că sunt o lume în care ne aflăm dintr-odată, şi anume nu ca spectatori din afară, ci de-a dreptul în mijlocul acestor lucruri. Noi mai trăim, într-adevăr, încă în lumea exterioară şi, cu toate acestea, cu totul altfel decât de obicei, căci lumea care ni s-a deschis este cu totul altfel. Noi ne aflăm, am putea spune, de cealaltă parte a lucrurilor.

Acum trebuie să ţinem cont de două lucruri, pe care vrem să le discutăm. Unul are legătură cu cei care nu au ajuns până la clarvedere, celălalt se referă la cei care au ajuns la starea de imaginaţie. Primii, aşa cum aţi aflat cu toţii, în momentul în care îşi

încep meditaţia sunt de-a dreptul năpădiţi de gânduri referitoare la viaţa lor zilnică, la lumea exterioară, la mediul lor. Toate zgomotele sunt percepute mai deranjant, toate imaginile şi gândurile care nu aparţin aici devin mai insistente. A lupta împotriva acestui lucru nu ar fi de niciun folos, pentru că în spatele acestor gânduri se află puteri. Ar fi ca şi cum un om ar vrea să lovească în jur în mijlocul unui roi de albine, pentru a se apăra: albinele ar năvăli cu forţă îndoită asupra lui.

Noi avem acum un mijloc ocult pentru a porni împotriva acestor gânduri nedorite, spre a le aduce la tăcere, iar acest mijloc este acelaşi, atât pentru cele tocmai descrise, cât şi pentru deranjamentele pe care le suportă cei care au atins deja clarvederea. Să ne reprezentăm cât mai limpede toiagul lui Mercur: un toiag lucitor, în jurul căruia se încolăceşte un şarpe negru, iar apoi să ne reprezentăm unul deschis la culoare, care se încolăceşte în direcţia opusă. Şarpele negru simbolizează gândurile materiale care ne deranjează: Sinea inferioară; cel deschis la culoare: gândurile dumnezeieşti, Sinea superioară. Iar dacă ne aşezăm în faţa sufletului acest simbol, cum se încolăceşte şarpele deschis la culoare în direcţia opusă celui negru, în întreaga sa semnificaţie, atunci vor dispărea toate tulburările şi putem să ne adâncim în meditaţia noastră.

Cei care au ajuns la clarvedere sunt deranjaţi în viziunile lor, prin intermediul aceloraşi forţe ce dezlănţuie în ceilalţi gândurile zilnice, de faptul că văd tot felul de pasiuni, dorinţe şi aşa mai departe, care se manifestă în astral în figura unor animale sălbatice, uneori foarte urâte, alteori tentant de frumoase. Şi împotriva acestui lucru singurul mijloc este reprezentarea toiagului lui Mercur, al mesagerului zeilor.

Dacă ne dedicăm acum cu totul subiectului nostru de meditaţie, trăim, în funcţie de karma noastră, unii mai curând, alţii mai târziu, un anumit sentiment. Vom avea trăirea ca şi cum Eul nostru s-ar pierde, ca şi cum ne-am fragmenta, ne-am sfâşia în interior. Această trăire trebuie să fie, este întru totul justă până la un anumit grad. Noi, oamenii, ne trăim drept unitate în corpul nostru fizic delimitat. Noi trebuie însă să ţinem cont de faptul că

suntem ceva foarte complicat, că lumea spiritelor, din care facem parte în mare măsură, nu este nicidecum ceva simplu. Asupra trupului nostru fizic au lucrat pe Saturn Tronurile, pe Soare, pe de altă parte, asupra trupului nostru eteric, Spiritele înţelepciunii, pe Lună, pe de altă parte. Spiritele Mişcării asupra trupului astral şi într-un anumit mod, pe Pământ asupra Eului, Spiritele Formei. Pe Soare şi pe Lună au mai lucrat asupra corpului nostru fizic şi toate entităţile spirituale superioare posibile. Altele au construit, spre exemplu, laringele nostru, altele inima sau ficatul; organele de reproducere au fost create de altele decât aparatele de digestie ş.a.m.d.

Acum, cel ce meditează dobândeşte la un anumit stadiu sentimentul ca şi cum s-ar împărţi la toate aceste puteri, ar fi pus la dispoziţia lor, s-ar pierde dându-se pe sine lor. Cel care nu a ajuns încă la clarvedere va avea atunci un sentiment al nimicului, ca şi cum meditaţia nu ar purta pentru el niciun fel de fruct. Acest sentiment este foarte deprimant, dar el nu ascunde încă vreun pericol major, nici pentru cel care meditează, nici pentru meditaţia în sine. Cel văzător va auzi în această stare, ca un fel de glas, glasul unei figuri pe care o va şi vedea curând, iar aceasta îi va şopti faptul că lumea pe care o vede nu este nimic, doar creaţia propriei sale iluzii. Aceasta este ispita care se apropie de el din acea parte care vrea să îl reţină pe om cu toată forţa în lumea senzorială, în materie, care nu vrea să îl lase să urce în lumile spirituale. Iar această ispită este un mare pericol. Aici ne este iarăşi dat un mijloc ocult. Să ne reprezentăm la încheierea fiecărei meditaţii crucea cu trandafiri. Crucea cu trandafiri este simbolul pentru Misteriul de pe Golgotha. Crucea, semnul morţii, din care, cu sângele care a curs din cele cinci răni, drept semn al vieţii înfloresc trandafirii. Dacă ne aşezăm în faţa sufletului acest simbol în întreaga sa semnificaţie, vom avea împotriva puterii care ne duce în ispită o urnă de neînvins. Şi de ce? Deoarece Christos, prin moartea Sa, în clipa în care a curs sângele Său, S-a unit cu trupul astral al Pământului şi i-a adus viaţă şi lumină nouă [Nota 166]. În acest trup astral trăieşte El drept lumină astrală ce luminează în întuneric. În această lumină astrală vedem atunci când am atins clarvederea. Crucea cu

trandafiri este, aşadar, simbolul pentru lumina care învinge puterile întunericului.

Obiectele fizice, le vedem cu ochii noştri fizici pentru că sunt întunecate şi de aceea reflectă din afară lumina solară. Dar dacă ajungem la clarvedere prin intermediul meditaţiei noastre, atunci învelişul întunecat care acoperă obiectele va deveni tot mai subţire şi mai subţire. Noi vom vedea aprinzându-se în ele lumina astrală, lumina în întuneric, iar ele ne vor revela astfel interiorul lor. Noi vom cunoaşte forţele care lucrează în tot ce este, vom trăi cu ele. Să ne reprezentăm, spre exemplu, un cub roşu din cristal, aşa cum îl produce adesea natura. Noi nu vom vedea acest cub doar din afară, ci vom percepe în el forţele care îl alcătuiesc, care întind lumina roşie printr-o alta, contrară, asupra suprafeţei sale*. Cine ar vrea să pătrundă în interiorul acestui cristal spărgându-l, ar crea doar numeroase părţi exterioare. Se pătrunde în interior doar atunci când se priveşte în lumina astrală. Pentru a putea suporta această lumină astrală pătrunzătoare trebuia ca înainte, la iniţiere [precreştină], cei care erau de iniţiat să treacă printr-un fel de somn de moarte, lucru ce avea loc în cele trei zile în care se aflau în „mormânt". Unul care a trebuit să treacă prin această pregătire după Evenimentul de pe Golgotha a fost Pavel, care s-a aflat timp de trei zile într-o stare de amorţeală [Nota 167], după care a văzut lumina astrală.

* În însemnarea B se spune în acest loc: „Există un pericol atunci când vedem un cub roşu; când lumina astrală vrea să ni se reveleze, apare verde. De la roşu până la verde ????"

Meditaţia noastră, dacă se desfăşoară corect, trebuie să ne lase în urma ei o întărire spirituală. Să nu vă temeţi însă că aceasta nu a intervenit, dacă nu simţiţi această întărire. Adesea aproape că nu simţim acest lucru, dar *fiecare* meditaţie îşi exercită mai devreme sau mai târziu forţele, iar adesea culegem după ani de zile roadele la care nu ne-am fi aşteptat. Am putea spune că cine este răbdător şi se mulţumeşte cu puţin, cine nu cere cu aviditate şi nerăbdare să crească, acela va primi întotdeauna o întărire spirituală.

* * *

Însemnarea B (extras)

Conform însemnării B, care în rest este identică cu însemnarea A, au mai fost discutate apoi şi cele şase exerciţii secundare şi s-a încheiat cu următorul pasaj:

Atunci când elevul are timp, poate să facă aceste exerciţii.

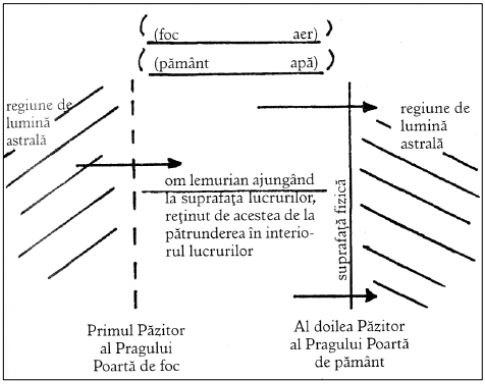
El trebuie şi să se îngrijească pentru ca trupul său fizic să nu îi intervină în meditaţie. Pentru început, nu este necesar să trăiască întru totul vegetarian. Ceea ce îi mai face bine corpului se poate mânca liniştit. Ceea ce are de la sine tendinţa de a se solidifica şi a se mişca spre centrul Pământului, asta nu trebuie mâncat [Nota 168], ci doar ceea ce nu împiedică corpul să se spiritualizeze. Un mare tact interior este aici şi cel mai bun îndrumător. Trebuie să ne îngrijim să găsim în alimentaţie cantitatea justă de săruri hrănitoare. Tot ceea ce rămâne ca sediment, ca depunere ar trebui evitat. Ceea ce creşte în interiorul pământului ar trebui lăsat deoparte. Carnea e bine să fie evitată, în schimb se poate mânca tot ce este lapte şi provine din acesta.

Legume cu teacă poluează visele.

Contează în toate acestea atitudinea justă în care se desfăşoară totul.

Este vorba în strădaniile noastre de preluarea unui curent ocult, ce se străduieşte spre armonie.

Oră esoterică
München, 11 ianuarie 1909

Nu toate simţurile au aceeaşi valoare. Ele ne-au descoperit planul fizic, însă simţul tactil nu este legat doar de acesta. El ne arată sau ne permite să percepem nu doar suprafaţa (moale, dură, aspră, ascuţită), ci şi căldura. Omul a fost iniţial un trup de căldură – căldura, focul, a rămas în el. În vremea lemuriană timpurie nu exista niciun fel de suprafaţă; sufletul omului străbătea prin lucruri. Datorită influenţei luciferice, acestea s-au închis în spatele unei suprafeţe. „Poarta de pământ" a fost închisă. Deja în vremea lemuriană timpurie omul, sau mai bine zis sufletul omenesc, vedea la percepţia căldurii şi lumina astrală ce se află în spatele căldurii. „Poarta de foc" stătea deschisă. Ea s-a închis atunci când s-a format „Poarta de pământ". Pământ şi foc stau în relaţie ocultă între ele, precum aerul şi apa. Forţele relaţiei dintre aer şi apă stau în relaţie cu forţele germinative care erau stăpânite de atlanteeni. Noi descoperim aceste forţe din nou, pe calea relaţiilor pe care le au focul cu aerul şi pământul cu apa. Prima, prin intermediul exerciţiilor de respiraţie. A doua, prin anumite meditaţii (adâncire?), ce au o influenţă asupra creierului pământesc. Prin acţiunea luciferică, omul s-a închis mai devreme în învelişul pământesc-fizic decât s-ar fi întâmplat dacă ar fi acţionat asupra omului doar celelalte puteri. Focul (fizic, ca şi cel mineral) ar fi trebuit să-i fie luat; Lucifer l-a dat oamenilor; un fapt pe care grecii şi popoarele vechi nordice l-au înţeles şi l-au exprimat în legendele despre Prometeu [Nota 169] şi despre Loki [Nota 170]. Omul va învăţa să stăpânească „focul" de-abia pe Vulcan şi va deveni prin aceasta creator.

Oră esoterică
Kassel, 26 februarie 1909

Astăzi vrem să observăm unele greutăţi ce sunt tipice pentru cel ce meditează. Căci meditaţia este, desigur la scară mică, ceea ce este iniţierea la scară mare. Şi aici [în meditaţie] apar anumite greutăţi şi trebuie, de aceea, să fie depăşite chiar de la începuturi. Imediat ce elevul păşeşte pe calea ocultă, îi vin împotrivă puteri care încearcă să-i frâneze evoluţia. Asemenea puteri sunt prezente mereu, însă un elev cult este mai valoros pentru aceste puteri decât

cineva ale cărui interese se îndreaptă doar spre lucrurile exterioare ale planului fizic.

Ce anume este, aşadar, esenţial pentru început, către care trebuie tins în meditaţie din partea noastră? Noi trebuie să ne uităm pe noi înşine, stingând tot ce are legătură cu viaţa obişnuită, pentru a ne adânci doar în conţinutul cuvintelor prescrise, astfel încât să nu mai ştim sau să nu mai simţim nimic din corpul nostru sau din gândurile şi sentimentele vieţii zilnice. De la acestea, însă, vor tocmai să ne împiedice puterile adverse! Ele caută să ne tragă înapoi în viaţa de zi cu zi, prin faptul că ne împiedică să ne concentrăm gândurile. Imediat ce observăm acum acest lucru – de exemplu, la meditaţia: „În razele curate ale luminii ...", la care nu trebuie să gândim şi să simţim nimic altceva decât că lumina este veşmântul Dumnezeirii, astfel încât să trăim cu totul doar în această imagine –, putem să ne reprezentăm ca simbol ce are efect toiagul lui Mercur, şi anume un toiag galben luminos, de culoare deschisă, pe care se încolăcesc doi şerpi, un şarpe întunecat şi unul alb luminos; se începe la şarpele întunecat.

Tot ceea ce e viu se află într-o piele, ca semn că este încuiat în lumea fizică. Şi trupul eteric are o piele, la fel şi trupul astral. Când omul îşi percepe acum impresiile zilei prin intermediul simţurilor sale, acest lucru acţionează asupra pielii trupului său astral, ea este respinsă şi uzată, capătă fisuri şi crăpături. Acest lucru se vede în oboseală. La adormire, această piele se rupe şi este iarăşi înnoită în timpul somnului. Noi trebuie acum să încercăm să devenim conştienţi de acest proces înainte de adormire. Pentru aceasta, putem să ne reprezentăm că intrăm acum în lumile spirituale, acolo unde în regatele armoniilor şi sunetelor sferelor trupul astral este iarăşi înnoit de entităţile spirituale. Noi trebuie să adormim cu sentimentul mulţumirii faţă de aceste entităţi şi puteri dumnezeieşti: iubirea faţă de înţelepciune trebuie să o simţim aici. Atunci nu se vor putea apropia de noi influenţe rele.

Aşa cum omul îşi uzează pielea trupului său sufletesc pe parcursul a douăzeci şi patru de ore şi o înnoieşte din nou, tot astfel îşi leapădă şarpele pielea la anumite intervale de timp, o lasă în urmă şi o înnoieşte iarăşi. De aceea, privirea spirituală asupra

toiagului lui Mercur este un mijloc eficient pentru a pătrunde în cadrul meditației în lumile spirituale în așa fel, încât influențele opritoare să fie depășite.

Un alt mijloc se află în reprezentarea că, [învăluiți] de o aură albastră, ne simțim ca și separați de toate gândurile și simțămintele rele care vor să pătrundă la noi din afară. Noi simțim în interior cum suntem separați prin intermediul acestei aure față de toate influențele rele: doar puterile bune pot găsi intrarea în sufletul nostru. Acest lucru poate fi corelat eficient cu următoarea meditație.

Meditație pentru protecția din afară:

Învelișul exterior al aurei mele să se densifice.
Să mă înconjoare cu un vas de nepătruns
față de toate gândurile și simțămintele necurate, impure.
*Să se deschidă doar pentru înțelepciunea dumnezeiască.**

* Al doilea rând este transmis într-un alt loc astfel: „Să mă înconjoare ca o piele de nepătruns".

Acum este așa, că începătorul simte mai întâi doar prezența puterilor întunecate în gândurile care îl zăpăcesc, în timp ce cel avansat vede aceste puteri astrale ca pe niște animale parazitare, ca șobolani și șoareci. Dar să nu se bucure nimeni dintre cei ce văd șobolanii și șoarecii, că a ajuns deja atât de departe, căci atunci ar cădea pradă cu totul acestor puteri. Trebuie să se întărească pentru a rezista influențelor acestor puteri întunecate.

Un al doilea lucru apare tot așa, drept o trăire tipică în timpul meditației. Iarăși, începătorul simte lucrul acesta, în timp ce avansatul îl vede. Intervine un simțământ, ca și cum trupul fizic nu ne-ar mai aparține nouă înșine, ca și cum am fi împărțiți, dezmembrați în univers. Chiar și organele, precum inima, ficatul, vezica biliară se extind. Într-aceasta ne amintim chiar că trupul nostru fizic a luat naștere pe Saturn prin revărsarea înăuntru a substanțialității Tronurilor, trupul nostru eteric pe vechiul Soare prin Spiritele înțelepciunii, trupul nostru astral pe vechea Lună prin Spiritele Mișcării, în timp ce pe Pământ Eul prin Spiritele Formei ne-a fost dat. La aceste spirite ne întoarcem în meditație. Acum însă nu trebuie să ne închipuim că fiecare organ în parte s-ar întoarce la

puterile care l-au implantat în om în cadrul dezvoltării cosmice a lumii, mai degrabă este un sentiment al apartenenţei la acele puteri, o deschidere în dispoziţiile lor, situaţie în care trebuie să ne rămână în permanenţă conştienţa Eului propriu, atunci când simţim această apartenenţă la respectivele puteri spirituale.

O altă întâmplare tipică din timpul meditaţiei este aceea ca şi cum conştienţa ar fi slăbită, ba chiar estompată. Acesta şi este cazul într-o anumită măsură, cu toate acestea trebuie să încercăm să o menţinem mereu trează. Un mijloc pentru aceasta este crucea neagră cu cei şapte trandafiri roşii. Este marele simbol al lui Iisus Christos însuşi, crucea cu trandafiri – viaţă muribundă, ce se stinge în moarte, care are în sine forţa să scoată la iveală viaţă nouă din sine însăşi. În general vederea spirituală a acestui simbol are întotdeauna efect întăritor asupra dezvoltării spirituale, el întăreşte viaţa noastră zilnică în toate situaţiile de viaţă. – Ispititorul se apropie, într-adevăr, cel mai puternic de noi în exerciţiile noastre oculte. Cel avansat vede aceasta în imagine, aşa cum este redat în Biblie; această imagine este foarte exact desenată.

În fine, apare în timpul meditaţiei cu claritate un sentiment de cea mai adâncă pace sufletească, nu un sentiment exterior de linişte, ci un profund sentiment interior de pace, ce nu poate fi tulburat de nimic, oricât de multă zarvă şi gălăgie ar fi în jurul nostru.

Acestea sunt cele trei apariţii tipice din timpul meditaţiei, pe lângă multe altele, care sunt diferite în funcţie de individualitatea celui ce meditează:

1. apariţiile ispititoare (animale parazitare),
2. a fi împărţit la diferitele ierarhii, timp în care nu trebuie să ne pierdem conştienţa de Eu (crucea cu trandafiri) şi
3. cea mai adâncă pace sufletească la care devenim părtaşi.*

* Un alt suport de text mai completează aici:

„1. Deranjarea de către puteri duşmănoase

2. Slăbirea conştienţei

3. Pacea sufletească."

Un alt suport de text, de altfel identic, conţine desenul din însemnarea B din 21 martie 1909, însă fără alte explicaţii.

Toiagul lui Mercur ne ajută aici să pătrundem în lumile spirituale; crucea cu trandafiri ne întăreşte în aceasta.

Două lucruri ar trebui să încercăm să evităm cu totul în timpul şcolirii noastre oculte. Nu trebuie niciodată să rănim pe altcineva, fie prin faptă, fie cu gânduri sau cuvinte, şi să nu acceptăm scuza că nu am avut intenţia să rănim un om. Este cu totul egal dacă am făcut-o cu sau fără intenţie. – Celălalt este sentimentul de ură, ce trebuie să dispară cu totul din simţămintele noastre, căci altfel el reapare în sentimentul de frică; căci frica este ură suprimată! Trebuie transformată ura într-un sentiment de iubire, iubirea faţă de înțelepciune.

Oră esoterică
Berlin, 3 martie 1909
Însemnarea A

În meditaţiile noastre trebuie să avem în minte faptul că avem în jurul nostru puterile spirituale şi să ne dăruim lor în adâncire interioară, căci toţi cei ce aparţin unei adevărate şcoliri esoterice stau sub conducerea Maeştrilor înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor. Noi trebuie să ne desprindem în momentul meditaţiei cu totul de evenimentele zilei, în general de lumea fizică, şi cucerim prin contemplaţie sau adâncire interioară, dacă suntem capabili de acest lucru, capacitatea de a ne umple sufletul cu conţinuturi. Trebuie atunci să creăm noi înşine conţinutul; ceea ce dă învăţătorul este de considerat ca o sămânţă. El povesteşte obiectiv despre lumile superioare, iar noi trebuie să simţim acest lucru în meditaţie şi să aducem la viaţă cele povestite. Învăţătorul nu vrea să intervină niciodată în Eul celuilalt. În general nu trebuie nimeni să intervină în Eul celuilalt.

Sunt prezente, acum, pentru elev în timpul meditaţiei anumite ispite pe care trebuie să le depăşească, lucru pentru care trebuie să aşeze următoarele două simboluri ca suport ajutător în faţa sufletului atunci când cade pradă acestora. Când elevul ce se află încă la începutul şcolirii se gândeşte totuşi din nou la evenimentele zilei sau la mediul său, lucru care îl distrage de la concentrare, atunci trebuie să-şi aşeze în faţa sufletului caduceul,

acest străvechi simbol, toiagul lucitor cu şarpele întunecat şi şarpele deschis la culoare:

Ce reprezintă acest simbol? Tot ce este viu, până la cea mai inferioară viaţă, este închis într-o piele şi tot astfel, lucru vizibil pentru clarvăzător, este închis trupul nostru astral într-o piele în timpul treziei de zi. Datorită consumării forţelor, pielea însă este sfâşiată, ruptă iar atunci când trupul astral ajunge să fie de-a binelea sfâşiat şi rupt, intervine la om somnul. Când ne întoarcem atunci, în timpul somnului, în lumile spirituale, această piele este iarăşi îmbunătăţită. De aceea trebuie să ne aşezăm în fiecare seară în faţa sufletului faptul că ne întoarcem în lumile spirituale, patria noastră. Cifrele pitagoreice conţineau întotdeauna o asemenea înţelepciune, iar nula (zeroul) a reprezentat întotdeauna această piele. Noi venim din lumea fizică cu nimicul în lumea spirituală. Nu este nimic înăuntrul acestei nule ce ar putea avea valoare pentru lumea spirituală.

Dacă ocultistul avansat pierde conştienţa sau când membrele sale înţepenesc, atunci să îşi aşeze în faţa sufletului crucea cu trandafiri, simbolul lui „mori şi devino" [Nota 171]. Acela care e mai avansat, care are deja într-un anume fel clarvedere, are mai multe provocări şi ispite decât cel care se află încă la început. Îi apar unele figuri hidoase care vor să îi distragă atenţia, ba chiar imagini înşelătoare în figuri demne de respect, care vor să îi spună: toate acestea vreau să ţi le dau. Iar dacă nu rezistă acestor ispitiri, poate să ajungă în mari pericole. Şi aici este crucea cu trandafiri, lemnul negru al crucii cu trandafirii roşii, care ne reprezintă sângele din rănile Mântuitorului curgând pe Golgotha, cel mai sigur mijloc pentru a rezista în faţa acestor ispitiri.

În viaţa fiecărui ocultist, oricât de diferite în mii de feluri ar fi trăirile sale în rest, are fiecare odată o experienţă, numai să aibă

răbdare şi să aştepte, că atunci va veni şi la el odată, şi anume sentimentul de a fi fragmentat, împărţit la diferiţi curenţi. Noi ştim că pe Saturn Tronurile, pe Soare Spiritele înţelepciunii, pe Lună Spiritele Mişcării, pe Pământ Spiritele Formei au condus dezvoltarea noastră. Pe Saturn Tronurile au condus sângele nostru, pe Soare Spiritele înţelepciunii sistemul nostru endocrin, pe Lună Spiritele Mişcării sistemul nostru nervos. Elevul se simte ca şi cum ar fi împărţit la toţi aceşti curenţi. Există însă atunci pericolul ca elevul să se piardă cu totul şi să nu se regăsească, iar aici este de asemenea nevoie să-şi reprezinte crucea cu trandafiri.

Prin justa adâncire şi meditaţie vine atunci asupra elevului un simţământ de siguranţă, linişte şi pace. Nu o pace ce constă doar în linişte, ci o pace cum este de găsit doar în lumile superioare şi care aici ar putea fi atinsă numai când ne-am putea-o închipui astfel: o mare învolburată, agitată, furtunoasă, a cărei substanţă este doar aceeaşi, e ca şi atunci când se află liniştită şi lină. Dacă acum ar sta un om în mijlocul acestei mări agitate şi învolburate pe o epavă şi dacă ar putea atunci să uite într-atât de sine, încât să nu aibă frică de moarte şi teamă pentru viaţa sa personală, ci în mijlocul acestei nelinişti şi a pericolului de moarte să fie adâncit doar în privelişte măreaţă, grozavă a mării agitate, învolburate şi să simtă frumuseţea şi măreţia acestei clipe, atunci el ar avea în acest moment pacea, aşa cum se află ea în lumile spirituale.

În lumea spirituală este posibilă această pace, aici nu este posibilă, cu excepţia situaţiei în care omul ar putea cu totul uita de sine în extaz, încât să-şi deschidă sufletul atât de mult încât pacea lumii spirituale să se reverse în el.

Toate denumirile pentru Christos care sunt diferite de „Eu Sunt" nu sunt corecte. Noi nu putem niciodată să vorbim despre „El".

Mistic:	Tată – Fiu – Sfântul Spirit
Mauric:	Forţă – Efect – Fiinţă
Gnostic:	[neindicat]
Alchimic:	Sulf – Mercur – Sare

* * *

Însemnarea B (extras)

Şi, în fine, să ţină strâns elevul în sufletul său: Mereu să rămână păstrată libertatea şi autonomia Eului. Acesta este lucrul nostru suprem! Iar privind în sus, spre Christos, să stea mereu în sufletul nostru: Christos este imaginea originară a Eului, să tindă Eul meu spre a deveni o reproducere a acestei imagini originare. Iar această imagine originară nu poate să fie desemnată prin niciun alt nume decât prin „Eu Sunt".

Tot ceea ce „maeştrii" – spiritele conducătoare ale omenirii – au dat din experienţa lor veche de milenii într-o şcolire esoterică existentă pe drept, nu se atinge de această autonomie a elevului care li se încredinţează lor. Niciodată nu îi este dat elevului de către învăţător ceva din afară drept ceva finit, ci tot ceea ce dă, el lasă în voinţa liberă a elevului. Totul este ca o sămânţă care este aşezată în sufletul elevului, astfel că poate să-şi desfăşoare acţiunea în aceasta. „Devenirea" este aşezată în propria mână a omului. În Eu este dat impulsul, iar Eul trebuie să îl dezvolte din forţă proprie, ce este de aprins din interior. De aceea, este un fel de lipsă de castitate atunci când învăţătorul ocult îl înştiinţează pe elev despre sentimentele proprii. – El dă fapte ale lumii spirituale. Elevul să îşi aprindă el însuşi sentimentele cu acestea! Iar cu acestea să înflorească sufletul său, aşa cum înfloreşte floarea din sămânţă!

Iar pe calea esoterică să fie mereu treaz un legământ în sufletul elevului, pe care trebuia să îl ţină mereu treaz în el: Niciodată nu vreau să lezez un alt om, nici prin cuvinte şi nici prin fapte, şi nici măcar prin gând. Aici nu avem voie să luăm în considerare nici un fel de scuză în faţa noastră înşine! Aici trebuie să fim cât mai severi posibili cu noi înşine şi cât mai blânzi posibil cu celălalt. Şi ura trebuie să dispară cu totul şi cu totul din noi – nu prin aceea că e doar supusă, căci acest lucru ar avea doar efectul că se transformă în frică. Frica este întotdeauna ură supusă. Ura trebuie să fie transformată, nu supusă. Iar ura transformată este atunci iubire în sufletul nostru.

Orice ură este distructivă – iubirea însă este ceva constructiv, creator în *sufletul* omenesc.

Oră esoterică
München, 8 martie 1909
Însemnarea A

Vom avea multe de recapitulat în ora de astăzi din cele discutate ultima oară [pe 7 ianuarie] şi vom lăsa să curgă în acelaşi timp şi lucruri noi, iar unele din lucruri le vom privi dintr-o altă latură. Ora esoterică ne este, am putea spune, o scară pentru a ne conduce în sus prin meditaţia noastră, prin faptul că ne prezintă clar, ne subliniază şi impregnează tot mereu atitudinea cu care Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor ne-au dat aceste meditaţii şi cu care noi trebuie să le desfăşurăm.

Noi ştim că meditaţiile sunt, în mic, o copie a unei iniţieri, a iniţierii pe care o vom atinge şi parcurge cândva cu toţii, cei care am păşit pe calea esoterică. Meditaţiile provin din forţele care vor să ducă înainte dezvoltarea şi pe care le numim cu un nume generic forţe „bune".

Din anumite motive, sunt întreţesute în planul lumii forţe opuse, care întârzie, care ar vrea să ţină pe loc dezvoltarea. Pentru că vrem să ne ducem prin meditaţiile noastre mai repede înainte spre a ajuta la stimularea dezvoltării omenirii, tocmai meditaţia este câmpul pe care încearcă puterile retardante să intervină dăunător în orice fel: la începător, prin faptul că îi cheamă în amintire evenimentele obişnuite din zilele trecute; la cel avansat, clarvăzător, prin faptul că îi aduc în faţa ochilor imagini, în principal de animale şi figuri ispititoare. Aceste imagini, ce sunt toate asemănătoare cu fiinţe de pe planul fizic – se pot vedea, spre exemplu, şobolani şi şoareci – provin dintr-un regn subfizic.

Lumea astrală şi cea devachanică se află mai sus decât cea fizică. Dar există şi una subfizică şi tocmai din aceasta se strecoară încoace imaginile pentru acela, dintre cei ce meditează, care a ajuns la clarvedere. Cu cât mai puţin seamănă fiinţele pe care le vedem cu cele de pe planul fizic, cu cât mai mult seamănă cu ceea ce desemnăm drept sfincşi*, serafimi şi heruvimi, cu atât mai siguri putem fi că privim asupra unor entităţi superioare bune şi că suntem cu meditaţia noastră pe calea cea corectă.

* A se vedea, privitor la aceasta, ora din 14 martie 1909.

Am numit deja în ultima oră mijlocul împotriva provocărilor menţionate: caduceul, toiagul lui Mercur, cel cu şerpi încolăciţi pe el.

Fiecare fiinţă ce are o viaţă a sa proprie este închis într-o piele. O fiinţă fără piele nu există. În acelaşi fel, nu doar trupul nostru fizic are o piele, ci şi trupul nostru astral. Această piele are anumite caracteristici specifice. Ea este diferit de puternică la oameni cu caractere diferite. Un om lipsit de autonomie, lipsit de voinţă are o piele astrală casantă, crăpată, foarte subţire, cu tendinţă de rupere, de unde şi nevoia de apropiere şi dăruire a acestor persoane, dorinţa lor adesea întâlnită de a se dizolva în univers. Un om autonom, înzestrat cu voinţă are o piele astrală tare, puternică. La toţi oamenii se uzează însă această piele în decursul zilei, adică apar găuri în ea, se rupe, se sfâşie şi atârnă, pentru privirea clarvăzătorului, în jurul trupului astral. Această rupere a pielii astrale este cauza senzaţiei de oboseală, de a fi rupt de somn.

La adormire, Eul şi trupul astral se desprind de trupul fizic şi trupul eteric şi se întorc în sânul Dumnezeirii care a ţesut trupul astral. Din Dumnezeire absoarbe trupul astral forţe noi pentru formarea unei noi piei. Este acum de o valoare inestimabilă pentru noi şi pentru progresele pe care vrem să le facem, dacă iniţiem conştient acest proces foarte real, adică dacă ne spunem la adormire că ne întoarcem la divinităţile de la care am pornit, care ne-au creat. De aceea trebuie să ne fie sfânt momentul adormirii.

Formarea din nou a pielii astrale ne este simbolizată de şerpii de pe caduceu. Şarpele este, după cum se ştie, un animal ce îşi leapădă pielea, iar şarpele alb este simbolul vieţii ce apare din nou într-o nouă piele. Pe baza acestui simbol trebuie să ne lămurim de faptul că trupul nostru astral renaşte în fiecare dimineaţă îmbrăcat cu o nouă piele tânără. Aceste simboluri nu au luat naştere din speculaţie şi nu ne sunt date pentru a începe să facem speculaţii asupra lor, ci pentru a le permite să trăiască în sufletul nostru.

Noi putem să ne reprezentăm toiagul lui Mercur înaintea fiecărei meditaţii, seara şi dimineaţa, şi să îl utilizăm şi în timpul meditaţiei pentru a respinge *acele* influenţe rele pe care le-am discutat.

Am vorbit apoi ultima dată despre faptul că, pe parcursul timpului, cel care meditează, are pentru tot ce are de-a face cu trupul fizic, cel eteric şi cel astral, pentru toate dorinţele, emoţiile, distragerea atenţiei etc., pentru tot ceea ce ţine de moment, un sentiment de fragmentare, de dizolvare în univers, de rupere în bucăţi, şi că acest sentiment este just pentru că provine din faptul că noi ne dăruim, în cadrul meditaţiei, către fiinţele puternice, cele care ne-au creat.

Pe Saturn a luat naştere trupul nostru fizic prin faptul că Tronurile ca şi cum s-ar fi revărsat, s-au dăruit. Prin această emanaţie a luat naştere trupul nostru fizic, drept o secreţie de căldură ce era structurată în sine.

Pe Soare s-au dăruit Spiritele înţelepciunii pentru a crea trupul nostru eteric, în timp ce noi cete de Tronuri au pus bazele unor organe în trupul nostru fizic, pe care trebuia să le utilizăm mai târziu pe Lună.

Pe Lună a venit rândul Spiritelor Mişcării şi au creat trupurile noastre astrale, în timp ce iarăşi noi şiruri de Tronuri şi Spirite ale înţelepciunii au lucrat, creând noi organe în trupurile noastre fizice şi eterice.

Aici, pe Pământ, Spiritele Formei au creat asupra Eului nostru; iar către toate aceste cete cereşti noi ne dăruim în timpul meditaţiei. Ne simţim dizolvându-ne în ele şi acest lucru este şi permis, dar numai cu conştienţa deplină. Dacă simţim că ne dispare conştienţa, că o pierdem cu totul, atunci acesta este un semn că aici au intervenit puterile rele; şi cu cât mai mult ne dedăm acestui sentiment de neputinţă, cu atât mai multe forţe de viaţă ne vor extrage ele. Vom ieşi din meditaţie slăbiţi în loc de întăriţi. Cine trece tot mereu prin această lipsă de conştienţă poate să se îmbolnăvească şi să bolească, iar o senzaţie de oboseală permanentă şi lipsă de viaţă este urmarea. Căci puterile rele îi iubesc pe oamenii care progresează prin intermediul meditaţiei mai mult decât pe oamenii obişnuiţi şi se agaţă mai intens de ei, pentru a-i strica.

Cine a progresat până la clarvedere şi a atins starea de dizolvare totală în meditaţie, acela vede toate aceste regate cereşti

care l-au creat; el vede cum corpul său fizic, trupul său eteric, trupul său astral dispar şi se dizolvă în ele, iar el trebuie să trăiască acest lucru cu sentimentul intens: mori şi devino; cu deplina conştienţă că Eul său inferior moare pentru a atinge în lumile superioare o nouă conştienţă.

Pentru aceşti meditanţi este un ţărm stâncos, unde pot să eşueze, figura ispititorului care se apropie de ei pentru a le şopti că aceste lumi cereşti ar fi propriile lor creaţii, că ele pot să facă în acestea ce le vine lor la socoteală. Dar cine se dăruieşte acestui sentiment, că i-ar aparţine chiar şi cel mai mic lucru din aceste lumi, acela ajunge pe calea greşită.

Această ispită este grozav relatată în Biblie, în ispitirea lui Christos Iisus [Nota 172]; iar la nivel mic, aproape toţi cei ce meditează trebuie să treacă prin ea. Simbolul care ne ajută în această ispită este crucea cu trandafiri: crucea neagră, semnul morţii, cei şapte trandafiri roşii, semnul vieţii care irumpe din nou din sângele ce se varsă, al Mântuitorului aflat pe moarte. Există o minunată legendă [Nota 173] ce povesteşte că atunci când Mântuitorul s-a stins, au venit albinele şi au supt din sângele său curat, cast, aşa cum sorbeau de obicei din florile trandafirilor roşii.

Trandafirii roşii sunt, în sensul cel mai profund, simbolul sângelui sfânt al lui Christos. Cine îşi aşează în faţa sufletului această cruce neagră de lemn cu cei şapte trandafiri de un roşu închis, înfloriţi, din faţa aceluia trebuie să se dea la o parte puterile rele. De aceea să fie lăsată să prindă viaţă în noi după fiecare meditaţie. Este un simbol din care putem extrage forţă la nesfârşit.

Cine depăşeşte victorios toate aceste pericole, cine uită în timpii meditaţiei tot ce ţine în el de trupul fizic, cel eteric şi cel astral şi se cufundă doar în divinitate, acela va atinge ceea ce se numeşte pacea sufletului.

Să nu ne reprezentăm prin ea, însă, acea pace plină de plăcere pc care noi o cunoaştem drept odihnă corporală. Nimic din ce este corporal nu are ceva de spus în acest caz. Despre această pace sufletească ne putem face o noţiune doar printr-o imagine.

Să ne reprezentăm suprafaţa nesfârşită a unei mări aflate în mare parte liniştită, iar apoi să ne reprezentăm aceeaşi mare

agitându-se sălbatic, cu valuri ce se înalţă – pentru omul modern aflat în dezvoltarea sa actuală îi va fi greu – şi să ne închipuim că ne aflăm pe un vas ce se scufundă, în mijlocul acestei învolburări de valuri, cu perspectiva morţii ce se apropie, de neocolit. A nu simţi nimic într-o astfel de clipă – nici spaimă, nici groază de moarte –, nimic decât frumuseţea minunată a elementelor dezlănţuite, măreţia creaţiei – cel care poate acest lucru, acela ştie ce este pacea sufletului.

Astfel de imagini, astfel de gânduri în întreaga lor măreţie şi deplinătate a le lăsa să trăiască în noi, acest lucru să îl facem cât de des posibil. Iar atunci vom simţi cum suntem una cu creaţia, cum dispar frica şi spaima din faţa elementelor şi izbucnirilor lor, iar noi vom extrage forţă din toate opreliştile pe care ni le pune viaţa împotrivă.

* * *

Însemnarea B

Cum se aduc aici jos din lumea spirituală asemenea formule precum cele privind spiritul zilei. Prin concentrare pe inimă se obţine formula pentru duminică.

Către ce tindem cu esoterismul? Noi tindem către unirea Eului cu ceea ce este adevărat. Până acum, înainte de a ne strădui să realizăm esoterismul, aveam doar unirea Eului cu Maya din lumea senzorială.

Tot ceea ce nu se potriveşte în lumea spirituală trebuie să plece de la noi, dacă vrem să păşim în această lume spirituală. Acest lucru îl provoacă entităţi ale legiunilor luciferice, numele lor sunt: Samael, Azazel, Azael, Mahazael.

Oră esoterică
Hamburg, 14 martie 1909
Însemnarea A

Fiecare exerciţiu oglindeşte, oricât de mic ar fi, o imagine a iniţierii; iar sentimentul de smerenie cu care ne îndreptăm către iniţiere trebuie să îl aşezăm în fiecare meditaţie ce ne este dată. Contează nu doar să facem exerciţiile exact şi regulat, ci chiar foarte mult cum le facem. În sute şi sute de moduri pot să fie diferite

trăirile meditației. Dar anumite experiențe tipice trebuie să fie parcurse de fiecare.

Fiecare începător are de luptat cu entități ahrimanice ce pătrund în conștiența sa în timpul meditației, care caută să îl distragă. Ca un curent se face acest lucru perceptibil. Pentru a înțelege acest lucru, trebuie să ne clarificăm următoarele. Tot ceea ce trăiește autonom este înconjurat cu o piele, la fel și trupul astral. Acest trup astral înconjurat [de o piele] a fost desemnat întotdeauna printr-un zero. Ființe străine nu pot pătrunde într-o ființă închisă cu o piele. Astfel, trupul astral uman a fost pentru celelalte ființe o nulă, un nimic. Prin faptul că trupul astral s-a separat de întreaga materie astrală și s-a înconjurat cu o piele, el a devenit un unu, iar acest lucru este desemnat prin faptul că se așează unu înainte de zero: 10. La aceasta se adaugă și numerele care indică spre viitoarele trepte de dezvoltare de pe Jupiter și Venus: șase și cinci, astfel se naște numărul mistic 1065 – Dzyan –, despre care este vorba în *Învățătura secretă* [Nota 174] de H. P.B. [Helena Petrovna Blavatsky] [Nota 175].

Trupul astral este uzat pe parcursul zilei prin intermediul impresiilor pe care le primește din afară. Astfel, pielea capătă rupturi, în așa fel încât pot să se reverse în afară forțe care îi sunt necesare trupului fizic. Noaptea, trupul astral pătrunde în regiunea astrală, iar când intră din nou în om dimineața, omul se simte întărit pentru că trupul astral este din nou vindecat. Fără colaborarea noastră, fără conștiența noastră ne este dat acest lucru, iar simțăminte sfinte pline de smerenie trebuie să ne străbată la acest gând.

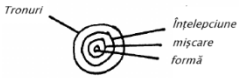
Există un mijloc pentru a împiedica pătrunderea ființelor ahrimanice în conștiența noastră, un simbol care trebuie lăsat să devină viu în noi înșine. Acesta e toiagul lui Mercur, toiagul lucitor cu un șarpe negru și cu șarpele lucitor ce luminează deschis. Șarpele este simbolul pentru trupul astral. În fiecare seară se descuamează trupul astral, el leapădă pielea uzată. Pentru acest lucru este șarpele negru simbolul. Peste noapte, el dobândește o piele nouă, iridescentă, iar această nou-învigorată, frumoasă,

strălucitoare piele a trupului astral este simbolizată de şarpele strălucitor.

Acest simbol alungă tot ceea ce vrea să pătrundă deranjant în conştienţa noastră, atunci când îl lăsăm să apară viu în faţa noastră înaintea fiecărei meditaţii: toiagul lui Mercur, pe care îl ţine în mână mesagerul zeilor, cel care arată drumul. Atunci când omul urcă mai sus, când devine clarvăzător, i se îngrămădesc în faţă, în imagini, entităţile ahrimanice. Animale parazitare vede el, şobolani şi şoareci. Drept ispită se apropie de el entităţi cu chipuri omeneşti frumoase, dar picioare schilodite. Acestora nu este permis să ne dăruim. Imagini bune sunt acelea când cel ce meditează vede un sfinx (Serafim) sau un Heruvim. – Şi aici este de utilizat toiagul lui Mercur, pentru a izgoni entităţile care ne trag în jos.

Când cel care meditează urcă mai sus, el are la exerciţii noi sentimentul de a fi fragmentat, revărsat. Acest sentiment este foarte îndreptăţit. Omul este aici Dionysos cel dezmembrat [Nota 176]. Însă conştienţa sa nu trebuie aici să se piardă. Pentru a înţelege acest lucru, sa ne lămurim următorul aspect. Asupra trupului fizic au lucrat pe Saturn Tronurile, entităţile înalte, nobile. Trupul fizic nu ne aparţine, el este o iluzie optică. Curenţi ce pornesc de la înaltele Tronuri îl formează. Să ne reprezentăm pâraie ce curg spre un loc; acolo unde se întâlnesc, ia naştere un vârtej. Astfel se formează fizicul, acolo unde se întâlnesc curenţii dinspre Tronuri. Ceva înalt, sfânt este trupul fizic [Nota 177], asupra căruia încă mai lucrează Tronurile. Trupul eteric a fost configurat de Entităţile înţelepciunii, pe Soare. Pe Lună Spiritele Mişcării au configurat trupul astral. Pe Pământ, Spiritele Formei au lucrat Eul.

Aşadar, sentimentul scurgerii este întru totul îndreptăţit. Ne simţim redaţi curenţilor care ne-au format. Aici, însă, încearcă fiinţele inferioare să-i stingă conştienţa celui ce meditează, iar acest lucru nu este permis să se întâmple. Pentru a împiedica acest lucru, să ne aşezăm, de fiecare dată când observăm că vrea să dispară conştienţa, crucea cu trandafiri în faţa sufletului. De asemenea, este foarte bine ca la încheierea fiecărui exerciţiu să ne adâncim în aceasta. Înaintea fiecărui exerciţiu toiagul lui Mercur, după exerciţiu crucea cu trandafiri. În crucea neagră să ne reprezentăm ceea ce este inferior, animalicul din om, ce trebuie depăşit; din acesta trebuie să înflorească cei şapte trandafiri lăstărind, îmbobocind. – O frumoasă legendă povesteşte [Nota 178]: Pe când Christos era pe cruce cu rănile sângerânde, au venit nişte albine şi au supt din ele, aşa cum făceau de obicei cu trandafirii. Sângele îşi schimbase, datorită jertfei, compoziţia sa chimică, era curat precum seva trandafirilor roşii.

O treaptă şi mai înaltă este atunci când ne regăsim conştienţi în sferele superioare. Noi nu ne simţim aici drept Eu, ci cu totul altruişti. Atunci se apropie următoarea ispită: diavolul îi arată unuia lumea, ce îi revelează atunci deja o anumită strălucire celui ce meditează. Diavolul spune: „Uite, aici se află lumea. Ea va fi a ta, dacă mă urmezi" [Nota 179] – Dar tot ce este personal trebuie stins aici, iar în acest moment ne găsim Eul luminând conştient. Pentru a rezista ispitelor diavolului, să medităm la crucea cu trandafiri.

Dacă ne-am regăsit conştienţi în meditaţie, percepem regiunea păcii sufleteşti. Dar nu numai pace este în această regiune; în ea tălăzuieşte şi lupta divinităţilor, se dezlănţuie tunetul, faţă de care luptele noastre terestre sunt doar palide copii. Pace în luptă –

aşa cum în apă, în aceeaşi materie domnesc liniştea şi furtuna. La omul de astăzi, aproape că nu este posibil asemenea lucru, dar dacă ar fi posibil, atunci ar fi o imagine a ceea ce tocmai a fost prezentat: a sta pe un vas ce se scufundă, cu conştienţa: în următoarele minute intri în moartea fizică – iar îmbătat de frumuseţea naturii dezlănţuite să aştepţi moartea în beatitudine.

Astfel, în regiunea păcii sufleteşti, în pacea serenă se odihneşte cel ce meditează, percepând furtuna şi lupta din acea regiune.

O mare piedică pentru cel ce meditează este ura ce sfâşie trupul astral şi are efect de putrezire asupra trupului fizic, producând în el vibraţii ale morţii. Pentru o rănire neintenţionată, omul este la fel de răspunzător ca şi pentru una intenţionată. Dacă doar suprimăm ura, vibraţiile ei se depun transformându-se în frică. Un om căruia îi este frică nu poate fi niciodată un esoterist autentic, căci mai are în el ură suprimată. Trebuie să încercăm să prevenim altă dată jigniri neintenţionate. Este mult mai comod să ai intenţii bune decât să acţionezi înţelept. Iubirea faţă de înţelepciune trebuie însuşită, pentru a transforma ura. Această iubire faţă de înţelepciune curge din concepţia teosofică despre lume.

Însemnarea B (extras)

Dacă reuşeşte cel ce meditează să pătrundă în domeniul spiritual, atunci corpul său astral se dilată, el şi-a părăsit învelişul, iar omul are sentimentul că este fragmentat. El nu se mai simte ca entitate separată, el şi-a uitat numele personal pământesc. Acest lucru trebuie să fie aşa şi este demn de atins; dar aici este un pericol. Dacă îşi pierde conştienţa şi leşină, cade în transă, atunci este slăbit. Atunci el este expus unor influenţe mediumnice care îi dăunează. Dacă simte că se apropie această stare, atunci să-şi reprezinte crucea cu trandafiri, crucea roză în faţa ochiului său sufletesc; mai întâi imaginar, mai târziu o va vedea în realitate. Acest lucru îl ţine în starea de conştienţă trează.

Există o legendă foarte frumoasă: atunci când coasta lui Iisus a î st străpunsă şi a curs sângele din ea, au venit albinele şi au supt

miere din ea. Din sângele curat al lui Christos cel ce murise au putut să absoarbă ceea ce culeg ele din florile caste, din trandafiri.

În final a vorbit dr. Steiner despre pacea sufletească: la fel ca suprafaţa lină a mării, însă aşa cum acea apă ce luceşte acolo atât de liniştită şi de paşnică este răvăşită în talazuri înalte, în valuri spulberate, tot aşa e şi în lumea spirituală. Lupte îngrozitoare sunt date şi purtate acolo. Faţă de luptele divinităţilor, toate luptele de aici de pe Pământ sunt un joc de copii, o copie palidă. Este posibil acolo să-ţi păstrezi pacea sufletească? Este posibil, şi anume aşa cum aici pe Pământ abia dacă e posibil. Dar putem să ne clarificăm acest lucru totuşi, pe baza unei comparaţii. Să ne reprezentăm un om aflat pe o mare furtunoasă. Valuri şi valuri se înalţă, trosnind se rup catargele, corabia este la mila valurilor, moartea trupească se arată în faţa ochilor. Scufundarea este sigură; iar omul este atât de pătruns de măreţia forţelor naturii, de spectacolul impunător, încât uită de sine şi de moartea sa şi se scufundă având aceste sentimente nobile, pline de veneraţie. Dacă poate face acest lucru şi va ajunge la aceasta pe planul spiritual mai devreme sau mai târziu, atunci a aflat acel „Mori şi devino!"

Oră esoterică
Berlin, 21 martie 1909
Însemnarea A

Aceasta este ultima oră esoterică pentru câteva săptămâni de acum înainte [Nota 180]; este de datoria mea să vă dau unele îndrumări pentru acest timp.

Numai cel ce mai are într-adevăr întrebări foarte importante poate să mi le adreseze după oră. Este bine dacă esoteristul se obişnuieşte să devină autonom. Dacă nu poate să-şi răspundă la o întrebare, atunci să şi-o adreseze iarăşi şi iarăşi, dar fără să stea să cugete la ea, iar răspunsul i se va arăta cândva. Răbdarea şi îndurare sunt factorii principali pentru un esoterist în devenire.

Deja în ultima oră au fost date, cu toiagul cu şerpi şi crucea cu trandafiri, indicaţii care cer ani de zile pentru a fi prelucrate. Ceea ce urmează să fie dat astăzi este de preluat doar ca note şi observaţii.

Omul este o formaţiune extraordinar de complicată. Dacă un om începe să trăiască vegetarian, atunci sunt unele lucruri de luat considerare. Din tot ce digerăm, animal, plantă, mineral, noi preluăm în noi, odată cu acestea, forţele spirituale pe care le-au format. Dacă mâncăm, spre exemplu, un taur (vacă, vită), atunci pătrund cu aceasta în noi acele forţe ce lucrau pe atunci asupra fiinţei, când taurul a căzut din rândul entităţilor aflate în dezvoltare. Animalele sunt fiinţe căzute înainte de vreme, în care s-a întărit forţa ce acţiona asupra fiinţelor pe timpul schimbării de direcţie; animalele au rămas pe poziţia de atunci a dezvoltării. Aşadar, în vremea în care a căzut taurul, forţele acţionau în aşa fel încât erau formate un creier mic şi un bot proeminent. Cel care se hrăneşte cu tauri, adică vite, preia în sine aceste forţe ce produc creierul mic şi botul proeminent. Prin aceasta să nu se înţeleagă că devenim fizic precum un taur, că dobândim un bot proeminent şi aşa mai departe, ci că preluăm în trupul nostru astral aceste forţe ce acţionează acolo rigidizant în acel mod. După moarte, când trupul astral devine liber, el ia aceste forme. Acest lucru îl putem observa pe planul astral. Acest fapt se află la baza gândului despre „transmigraţia sufletelor".

Dar această solidificare ce pătrunde în el prin hrănirea cu carne îi este necesară omului de astăzi. Cu totul intenţionat a fost îndrumată omenirea, într-un anumit timp, să mănânce animale. La fiinţele care nu au căzut din întregul parcurs, la cele la care nu s-a solidificat aşadar în sine forma ce tocmai exista în timpul căderii afară, formele au rămas mai moi, astfel încât au acţionat asupra lor tot mereu alte forţe şi au putut să le dezvolte spre trepte mai înalte. Dacă oamenii nu ar fi mâncat niciun fel de animale, atunci ar fi rămas moi, ar fi luat forme groteşti, în locul chipului omenesc de astăzi. Aşadar când cineva trăieşte în ziua de astăzi vegetarian, el pierde acest lucru ce solidifică, această soliditate interioară; iar dacă nu a moştenit un corp sănătos, dacă nu e, cum se spune, un om robust, atunci el pierde uşor ţinuta interioară şi poate chiar să înnebunească.

Acum, esoteristul care trebuie să depăşească faptul că se acţionează din afară asupra lui spre progresul său, cel care îşi ia el

însuşi în mâinile sale dezvoltarea, trebuie să ajungă la această soliditate produsă în el de forţele solidificatoare însuşindu-şi o gândire clară. Prin faptul că esoteristul îşi reprezintă stările de pe vechiul Saturn, Soare, Lună ş.a.m.d., ce ne-au fost povestite iarăşi şi iarăşi, se adânceşte în ele prin aceea că trăieşte în gânduri pure, impersonale, prin aceasta el produce în sine linii ferme şi previne pericolul labilităţii şi al franjurării. Nu trebuie să ne lăsăm influenţaţi în gândirea noastră de prejudecăţi de vreun fel, de obiceiuri şi relaţii care au de-a face cu familia, cu poporul, cu rasa, cu timpul ş.a.m.d. – liberă, cu totul liberă trebuie să ne fie gândirea. Tot ce este instruit în teosofie e de priceput cu înţelegerea omenească sănătoasă. Dacă ştim că o copie a trupului astral al lui Iisus din Nazareth a fost întrupată în Francisc din Assisi [Nota 181], atunci înţelegem întreaga sa viaţă şi acţiune.

Aşa cum este viaţa actuală, esoteristul nu se poate retrage de la situaţii în care trebuie să comită o nedreptate. Noi trebuie, într-aceasta, să ne ţinem mereu de faptul că legea grozavă a karmei acţionează echilibrator mereu şi peste tot.

Inteligenţa noastră trebuie să o dezvoltăm. Există oameni care au inteligenţa unui copil de doisprezece, ba chiar de opt ani. În timp ce corpul a crescut mai departe, inteligenţa a rămas pe loc la un anumit punct. Asemenea oameni pot să-şi desfăşoare funcţia în care sunt puşi, fără ca lipsa inteligenţei să poată fi observată. În asemenea funcţii este prescris totul, până în cele mai mici amănunte, de sus. Acolo trebuie respectivul doar să se ţină de aceste indicaţii. Dar când iese din funcţie, îi lipseşte sprijinul acestor indicaţii şi destul de curând se prăbuşeşte în sine.

Un alt pericol pentru esoterist constă în faptul că, dacă a avut vreo trăire specială, se consideră foarte dedicat şi altruist. Dacă am privi mai exact, atunci am observa că totuşi se află înapoia acestui lucru un egoism, chiar dacă într-o formă mult mai fină şi de aceea greu de recunoscut. Şi acest egoism fin trebuie depăşit, dacă vrem cu adevărat să-i permitem lui Christos să fie născut în noi. Iar de depăşit poate fi acest lucru doar prin gândirea pură. Dacă am văzut câte ceva astral sau asemănător, atunci trebuie să ne fie clar ce este lucrul acela, să nu ne închipuim că ar avea o mare importanţă şi că

ar fi vreo dovadă că am fi cine ştie cât de înalt dezvoltaţi. Cu totul clar şi impersonal trebuie să stăm în faţa tuturor lucrurilor, să ne facem pure gândirea, simţirea şi voinţa pentru a permite spiritului să lucreze prin noi.

* * *

Însemnarea B*

* Este îndoielnic faptul că aceste însemnări redau într-adevăr ora din 21 martie 1909, deoarece în alte însemnări sunt consemnate alte conţinuturi. Referitor la desenul de la p. 444, care nu este explicat aici în detaliu, a se vedea prelegerea din 28 decembrie 1907 în ***Mituri şi legende. Semne oculte şi simboluri***, GA 101.

Caduceu şi cruce cu trandafiri de prelucrat meditativ.

Şi trăiri interioare produc egoism, vanitate. Acestea sunt de depăşit doar prin gândire pură.

Maximele esoterice trebuie exersate în aşa fel încât să umple întregul interior. Trebuie să ne dedicăm zicerii cu toate forţele noastre sufleteşti.

Toate asemenea maxime indică spre o formă exterioară. Pe aceasta trebuie să ne-o reprezentăm. Astfel se dezvoltă şi propria fiinţă mai departe. Prin trăirea în spirit şi adâncirea proprie într-o astfel de propoziţie şi o astfel de formă, începem să simţim în noi forţa ce a configurat până acum propria fiinţă. Aceasta este forţa creatoare sufletească, ce formează trupescul pornind din sufletesc. Acest lucru îndeosebi la: „Eu Sunt".

Într-aceasta este de simţit: „Eu mă bucur că pot să conlucrez în calitate de fiinţă activă autonom în lume! Eu vreau să mă transpun în contextul întregii lumi."

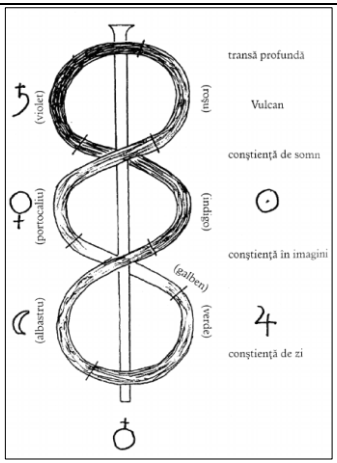
Atunci când omul concentrează acest lucru într-un singur proces de conştienţă şi îşi direcţionează forţa conştienţei asupra hipofizei – o transferă înăuntru –, atunci el se transpune prin acest proces într-o lume superioară (în lumea forţei creatoare).

Îi apare un gând viu: întocmai cum acest gând al meu este viu, tot astfel trebuie să fie în interior forţa ce trăieşte şi activează în germenele plantei. – Curând acest gând va deveni pentru el o revărsare de lumină, îl va umple un entuziasm plin de bucurie şi o

iubire faţă de existenţa creatoare. Voinţei sale i se împărtăşeşte o forţă, ce îl străbate cu căldură şi îl face energic.

În acest mod sunt născute în el forţe intelectuale, etice şi sufleteşti de felul cel mai înalt. El pătrunde tot mai mult şi mai mult într-un raport conştient cu lumea mai înaltă, spirituală.

Gândirea lumii Sufletul lumii Voinţa lumii	Ea gândeşte: Ea simte: Ea vrea:	Evoluţia lunară Evoluţia solară Evoluţia saturniană

Oră esoterică
Düsseldorf, 15 aprilie 1909
Însemnarea A

Astăzi vrem, ca în fiecare oră esoterică, să ne aşezăm în faţa sufletului faptul că ceea ce ne este comunicat în aceste ore porneşte de la Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor.

Vrem să ne dezvoltăm, nu dintr-o dorinţă egoistă după dezvoltare, ci pentru a deveni ajutoare în dezvoltarea omenirii, de a cărei karmă este legată şi a noastră. Ca oameni trebuie să ieşim diferiţi de la aceste ore faţă de cum am intrat în ele, prin faptul că tragem foloase din îndrumări, pentru lucrarea noastră esoterică zilnică. Desfăşurarea acestor organizări dintre cele mai intime ale

sufletului, întotdeauna cu cugetarea justă, este lucrul principal ce nu ne poate fi imprimat destul de des.

În primul rând, meditaţiile noastre ţin cont de împărţirea conştienţei omului în conştienţă de somn şi conştienţă de veghe. Ele ne sunt date din timpuri străvechi, pre-atlanteene şi sunt croite după această împărţire în două a omului. De ce este necesar ca omul să-şi scoată noaptea Eul şi trupul său astral din trupul fizic şi cel eteric? Entităţile divine, ce au creat trupul fizic şi cel eteric ca să fie un templu atât de minunat, de desăvârşit, pătrund în acesta din nou în timpul nopţii, în timp ce Eul şi trupul astral al omului pătrund, de asemenea, în domenii divine. Dacă nu ar face acest lucru, ele ar distruge cu totul trupul fizic şi cel eteric, pentru că în afara entităţilor divin-spirituale ce au fost creatorii lor, şi entităţile luciferice au influenţă asupra trupului astral. Căci acestea au fost cele ce au făcut trupul astral liber autonom. Datorită acestui lucru, omul cade, atunci când se întoarce corpul său fizic, în timpul zilei în greşeli şi păcat. Nu trupul fizic şi cel eteric sunt supuse rătăcirilor, ci trupul astral, ce este ispitit prin Eu, care a cedat în faţa şoaptelor entităţilor luciferice. Omul normal este protejat de influenţe mai profunde, mai periculoase ale acestor fiinţe luciferice de către creatorii spiritual-dumnezeieşti, prin faptul că acestea l-au înzestrat cu o forţă puternică, forţă pe care însă esoteristul trebuie să o folosească pentru a urca spre trepte de evoluţie mai înalte.

Esoteristul trebuie să-şi spună, aşadar, la adormire: „Eu mă întorc la creatorii mei", iar la trezire: „Eu vin de acolo, unde m-am aflat înainte să fie creat corpul meu". Iar câteva clipe mai trebuie să rămână conştient, în cadrul meditaţiei, în aceste sfere. Dacă face acest lucru cu această atitudine, va aprinde astfel focul sfânt, căldura interioară ce îi sunt necesare. Iar înainte să adoarmă seara trebuie să dezvolte aceleaşi sentimente la munca sa de seară, esoterică, chiar dacă e vorba doar de retrospectiva zilnică. Prin faptul că îi permite zilei sale să treacă prin faţa sa sub formă de imagini de la sfârşit spre început, el creează imagini spirituale pe care le ia cu sine dincolo, ca extras, în lumile spirituale. De la capăt la început trebuie să aibă loc acest lucru, pentru că în lumile spirituale totul se petrece în acest fel şi aşa ne creăm o trecere

înspre aceasta, astfel încât ele pot să se reverse mai uşor în noi, noi putem să pătrundem mai uşor în ele. Prin obişnuita gândire înainte, pe care o ducem dincolo în lumile spirituale, noi ne opintim în ele, le împingem deoparte din faţa noastră şi ne frânăm astfel pe noi înşine şi frânăm dezvoltarea.

Aşa cum noaptea entităţile luciferice influenţează omul, am putea spune, dinăuntru, tot astfel cele ahrimanic-mefistofelice fac aceasta ziua, din afară. Ce au provocat, deci, aceste entităţi la om prin influenţa lor? Cele luciferice au adus, odată cu libertatea şi conştienţa de Eu, expresia extremă pentru aceasta, ura. Niciodată nu ar fi putut omul să urască, dacă nu s-ar fi izolat tot mai mult şi mai mult în Eul său. Iar entităţile ahrimanice au învăluit entităţile divin-spirituale în fumul Mayei, pentru ochiul omului, astfel încât omul nu mai vede ce se află în spatele lucrurilor. Astfel a luat naştere frica. Niciodată nu ar fi cunoscut omul frica, dacă ar fi putut să vadă creatorii divini, în loc să se lovească de obiecte în spaţiu. Un copil învaţă frica atunci, când ajunge în contact cu materia, se loveşte de ea.

Acestea două, ura şi frica, esoteristul trebuie acum să caute să şi le dea jos şi în nuanţele lor cele mai fine, pentru a păşi cu succes mai departe. De aceea, Zarathustra, unul dintre cei mai mari învăţători ai noştri, ne-a lăsat moştenire cuvintele care trebuie să ne servească să atingem cu succes lipsa de frică, atunci când le preluăm în sens just. El a spus: „Eu vreau să vorbesc, acum veniţi şi ascultaţi-mă, voi, cei care vă doriţi acest lucru din depărtare, de aproape. Să vorbesc vreau despre ceea ce aici poate să devină revelat pentru spirit, şi nu mai trebuie simţul înşelător să îi deruteze pe oameni, care a produs atâta rău în dezvoltarea omenească. Eu vreau să vorbesc despre cel ce este în lume pentru mine primul şi cel mai mare, despre cele ce el mi le-a revelat, Marele Spirit, care este Ahura Mazdao. Cine însă nu aude cuvintele mele aşa cum le intenţionez şi le concep, acela va avea parte de rău, atunci când mersul Pământului se va fi încheiat în timpul său." [Nota 182]

Prin acestea el voia să le arate oamenilor că Soarele exterior este doar învelişul pentru marele regent al Spiritelor Focului, că tot

ce este fizic este un înveliş pentru ceva spiritual, iar dacă ne concentrăm asupra acestui mare Ahura Mazdao, ce se află în spatele Soarelui dătător de viaţă, atunci lipsa de frică va fi partea noastră.

Iar pentru a ajunge la lipsa de ură, marele Zarathustra ne-a aşezat mult mai târziu un alt simbol. El avea doi elevi. Unuia i-a preparat trupul astral, astfel încât era clarvăzător, şi de aceea acest elev a putut să-l lege, într-o încarnare ulterioară, de trupul său astral pregătit pe cel al lui Zarathustra, care şi l-a jertfit pe al său cu acest scop. Acest elev a devenit marele Hermes, cel care a condus misteriile egiptene. Trupul său eteric şi l-a jertfit Zarathustra celui de-al doilea elev, al cărui trup eteric îl pregătise la fel de grijuliu pentru această legătură. Acest elev s-a reîncarnat în Moise, iar faptul că acesta primise un trup eteric deosebit se poate deduce din povestirea biblică despre coşul de papură [Nota 183] în care a trebuit să rămână o vreme pe când era copil mic, cu totul izolat de lume, în apă, pentru ca Eul şi trupul său astral să nu acţioneze derutant asupra acestor procese subtile, prin intermediul impresiilor din afară.

Eul lui Zarathustra era puternic şi destul de tare pentru a-şi crea, la o nouă încarnare, un nou trup eteric şi un nou trup astral. După ce fusese Nazarathos [Nota 184], învăţătorul lui Pitagora, a devenit, în final, Iisus din Nazareth,care acum a putut să-şi jertfească cele trei corpuri, şi cel fizic, pentru Ahura Mazdao, pe care îl vestise mereu. Acesta a coborât acum şi locuia în el, şi de aceea a putut Iisus să spună în acest sens: Eu sunt lumina lumii [Nota 185] (în Evanghelia după Ioan).

Iar simbolul pentru lipsa de ură pe care ne-a lăsat-o moştenire Zarathustra pe această cale este sângele care a curs pe Golgotha. Ura este expresia extremă a Eului. Iar în ce anume locuieşte Eul nostru? În sânge. Chiar şi sângele nostru fizic se modifică atunci când această solidificare, această înlemnire a Eului, ura, este transformată în lipsă de ură, iar aceasta în iubire. Dacă chimiştii ar avea instrumentele corespunzătoare de fine, ar putea să descopere diferenţa dintre sângele unui vechi indian, spre exemplu, şi cel al lui Francisc din Assisi. Şi în fizic se exprimă

această spiritualizare. Cu acest sânge care a curs pe Golgotha pentru omenire, noi avem simbolul lipsei de ură, prin care putem transforma orice simţământ de ură în iubire, pentru a-l aduce în faţa altarului entităţilor creatoare. Suflul vrăjit care porneşte de la Golgotha acţionează transformator asupra urii şi a fricii, care sunt fraţi, precum sunt fraţi Lucifer şi entităţile ahrimanico-mefistofelice.

* * *

Însemnarea B

Ura este expresia extremă a entităţilor luciferice faţă de entităţile divin-spirituale ale iubirii. La ură, Eul este prea puternic, se solidifică în sine însuşi. Frica, ea vine de la Ahriman sau de la Mefistofel. Zarathustra a vrut să educe omenirea pentru a fi lipsită de frică şi de ură, de aceea şi-a îndreptat mai întâi cuvintele către Ahura Mazdao („Eu vreau să vorbesc despre cel care îmi este cel mai înalt" etc.). Iar al doilea mijloc pentru această educaţie este marele Misteriu de pe Golgotha! – Simbolul pentru acest ideal al lipsei de frică şi de ură este sângele ce curge din rănile Mântuitorului; sângele care reprezintă aici expresia Eului în fizic. Meditaţia este trecerea din lumea spirituală înspre cea fizică, tot aşa precum invers, din cea fizică în cea spirituală.

Retrospectiva este de făcut seara înainte de a adormi. Cine nu face acest lucru de la capăt spre început şi cine nu face deloc această retrospectivă în calitate de esoterist, acela respinge lumea spirituală şi frânează lumile spirituale.

Esoteristul poate să se întrebe: „De unde vin eu?" Iar răspunsul poate să sune astfel: „Din sânul entităţilor divin-spirituale, creatorii mei!" – „Şi încotro merg eu?" – „Într-acolo, înapoi în sânul lor." Trebuie să simţim în mod conştient ca un moment sacru adormirea şi trezirea.

Din lumi divin-spirituale ne sunt date trupul nostru fizic şi trupul nostru astral, de către entităţile divin-spirituale, de aceea nu trebuie să privim asupra lui cu trufie şi aroganţă, ci cu veneraţie sfântă.

Pentru că trupul astral este receptiv faţă de şoaptele lui Lucifer şi ale lui Ahriman, este nevoie să fim mereu treji. Lucifer ne dă autonomia, dar şi posibilitatea de greşeală şi rău i-o datorăm lui.

Ahriman ne învăluie în frică. De aceea tot mereu se despoaie între trezie şi somn aceste trupuri.

Oră esoterică
Düsseldorf, 19 aprilie 1909
Însemnarea A

Elevul esoteric are de îndeplinit la intrarea în şcoală doar o condiţie, şi anume aceea că îşi foloseşte raţiunea, intelectualitatea sa întru totul asupra ceea ce îi parvine drept învăţături, că se întreabă la ascultarea învăţăturilor: Este raţional pentru mine să merg pe această cale? –, că el cunoaşte şi cuprinde cu raţiunea, cu înţelegerea sa ceea ce îi este dat. Acest lucru este neapărat necesar, pentru ca ceea ce avem de lucrat asupra noastră în mod esoteric să aibă efectul just. Doar cu această condiţie poate să aducă munca noastră esoterică roade juste. Şcoala are, în schimb, de îndeplinit condiţia ca tot ce curge prin ea să pornească doar de la marii învăţători, pe care îi numim Maeştrii înţelepciunii şi a armoniei sentimentelor.

Ce ţel asociază ei oare acestor şcoli esoterice? Trebuie educată o grupă mică de oameni care trebuie înzestraţi cu ştiinţa despre acea dezvoltare a lumii şi a omenirii şi care aduc cu sine concepţia justă pentru marile adevăruri spirituale ce se află în spatele evenimentele: lumii. Aceste adevăruri trebuie ei să le lase apoi să curgă din nou înăuntrul dezvoltării omenirii, pentru sprijinirea acesteia. Cum se face că tocmai acum a luat naştere această mişcare spirituală? Acest fapt se bazează pe procese importante din lumile spirituale, căci totul pe Pământ este doar o oglindire din ele. Noi am văzut că mari ierarhii spirituale pun în aplicare ordinele Divinităţii şi conduc căile omenirii. Cu opt secole înainte de Christos a fost necesar, pentru a pregăti pe de o parte Misteriul de pe Golgotha, să fie trimise forţe de frânare în dezvoltare şi le-a fost dat drumul în acest scop cetelor unui conducător, ce este denumit Mammon în ocultism. Ele le-au

întunecat oamenilor tot mai mult şi mai mult conştienţa privitor la legătura lor cu divinitatea. Vechea clarvedere li s-a pierdut oamenilor şi au înflorit fiinţa şi filosofia Occidentului. Vechea filosofie orientală îşi mai are originile în vechea clarvedere, în timp ce cea grecească creşte cu totul din ceea ce este material. Expresia lui Thales „totul provine din apă" [Nota 186] a fost concepută treptat în sens cu totul material. Pentru spiritualul din spatele apei s-a pierdut amintirea. Dar şi în aceste timpuri de întunecare au acţionat mari învăţători, ce le aduceau aminte oamenilor de originea lor spirituală. Să presupunem, spre exemplu, că un om din acele timpuri nu ar fi avut niciun fel de ocazie să asculte învăţăturile unui Buddha, unui Zarathustra ş.a.m.d., ce s-ar fi întâmplat cu un asemenea om după moarte?

Dumneavoastră ştiţi că viaţa dintre două încarnări este supusă în aceeaşi măsură transformării, precum viaţa istorică în fizic. Întunecarea conştienţei omeneşti intervenise, desigur, doar încetul cu încetul, aşa cum totul are loc doar încetul cu încetul în dezvoltare. Aceste spirite ale lui Mammon au putut să-şi facă simţită influenţa doar treptat, iar de fiecare dată fiul era mai puţin clarvăzător decât tatăl, acesta era mai puţin clarvăzător decât bunicul. Dacă murea atunci un om cu o conştienţă cu totul întunecată pentru divin, atunci lua această întunecare cu el dincolo şi trebuia să se desfacă doar treptat din acest nor, şi anume prin faptul că, am putea spune în sens figurat, mergea din mână în mână în sus pe şirul strămoşilor până la acel strămoş care mai avusese încă vechea clarvedere deplină. Datorită acestui fapt se desfăcea treptat norul pentru el. Acest lucru necesita, desigur, mult timp, dar se putea întâmpla că un astfel de om nu-şi mai întâlnea strămoşul, pentru că acesta era între timp iarăşi încarnat, şi astfel el trebuia să se întoarcă necopt la o nouă încarnare. Această cale era numită „calea părinţilor" sau „Pitriyana" în înţelepciunea orientală. Însă cel care prelua învăţăturile unui Zarathustra, ale unui Buddha, cel care urma un mare învăţător era întâmpinat de mâna acestuia dincolo, iar învăţătorul îi scurta Pitriyana pentru el, desfăcea norul pentru el şi îl conducea către originea sa divină. Această cale era numită în înţelepciunea orientală „Devayana" (calea divinităţii).

În timpul celei mai profunde întunecări, luminează înăuntru ca lumină Misteriul de pe Golgotha. Elevii esoterici ştiu sau ar trebui să ştie că începând cu clipa în care sângele a curs din răni, Christos a pornit în călătoria prin lumea spirituală, că el a apărut în Devachan. Aceasta a fost oglindirea spirituală de sus faţă de evenimentele fizice de jos. Ceea ce i-a adus omenirii Misteriul de pe Golgotha se află aici; dar înţelegerea pentru acest lucru poate să se aprindă în sufletele omeneşti doar foarte gradual; ba nici chiar în ziua de astăzi nu poate apărea pe plan general. Puterea conducătoare privind soarta oamenilor pe timpul Misteriului de pe Golgotha fusese preluată din mâinile lui Michael de Orifiel, care este unul dintre conducători, căruia îi slujesc cetele lui Mammon şi care are de pus în faţa dezvoltării opreliştile şi piedicile.

Michael l-a înlocuit pe Gabriel, cel care s-a reîntors în secolul al XVI-lea, după ce îi urmaseră alţi patru arhangheli lui Orifiel, a preluat din nou domnia. Gabriel are conducerea naşterilor umane în stăpânirea sa, de aceea el este cel care, spre exemplu, anunţă naşterea lui Ioan Botezătorul şi a lui Christos [Nota 187]. El ne-a pregătit în secolul al XVI-lea creierul, fruntea omului prin alegerea naşterilor în aşa fel, încât s-a format în ea un organ, care însă nu poate fi descoperit cu mijloacele ştiinţei materiale, dar care permite să apară creierul din ziua de astăzi altfel decât al unui om din secolul al XIII-lea sau al XIV-lea, de exemplu.

Începând din secolul al XVI-lea s-a modificat, aşadar, creierul omenesc pentru clarvăzător într-un mod clar perceptibil, şi anume, cu scopul de a face oamenii capabili să înveţe să înţeleagă treptat creştinismul în întreaga sa semnificaţie.

Am văzut că între secolele al IV-lea/al V-lea şi secolul al XIV-lea le-au fost acordate copiile trupurilor eteric şi astral ale lui Christos [Nota 188] unor personalităţi care au menţinut pe această cale spiritul adevăratului creştinism. Augustin, care primise o copie a trupului eteric, a ajuns după multe erori la cunoaşterile mistice ce au atât de multă asemănare cu învăţăturile noastre teosofice. Împărţirea în şapte a omului [Nota 189], spre exemplu, era un fapt cunoscut pentru el, chiar dacă avea pentru aceasta alte denumiri. Toţi aceştia, ce erau înzestraţi cu trup eteric sau astral, se

distingeau printr-o profundă smerenie, pentru că purtau în ei conştienţa faptului că marile înţelepciuni pe care ei le vesteau li se arătau precum iluminări, precum un har, că ei nu puteau să le înţeleagă cu Eul lor. Atunci când intervin asemenea evenimente cosmice cum ar fi acordarea trupului eteric sau astral al lui Christos către un om, atunci ele sunt adesea însoţite de fenomene ale naturii pe care suntem tentaţi să le considerăm coincidenţă, dar care stau într-o corelaţie profundă cu evenimentele spirituale. Pentru a da doar un exemplu, vom menţiona faptul că atunci când Toma din Aquino a primit, ca mic copil, o copie a trupului astral al lui Christos, a căzut un fulger care a ucis-o pe surioara lui Toma din Aquino, care era culcată într-un leagăn [Nota 190] în aceeaşi încăpere, dar care a făcut ca trupul astral al băiatului să fie elastic, pentru a prelua înaltul trup astral.

Prin intermediul pregătirii oamenilor în secolul al XVI-lea de către Gabriel, pentru a dezvolta un nou organ în creierul frontal, în ultima treime a secolului al XIX-lea, după ce Gabriel i-a predat din nou conducerea lui Michael, a devenit posibil ca să se reverse înăuntru ceea ce noi numim teosofie, din partea Marilor Maeştri ai înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor, pentru a apropia treptat de omenire semnificaţia Misteriului de pe Golgotha în întregul său efect. Dacă omul trece acum prin poarta morţii, atunci poate – fiecare în parte – să-şi găsească marele său maestru, care se lasă deja găsit de fiecare om ce trăieşte în fizic.

* * *

Însemnarea B

Din primul mileniu şi până în al III-lea mileniu înainte de Christos, omenirea avea o clarvedere estompată, care însă s-a întunecat totuşi tot mai mult, pe măsură ce conştienţa de zi devenea mai clară. Clarvederea a scăzut gradual, iar urmaşul devenea tot mai puţin clarvăzător decât strămoşul. Dacă murea un om care nu auzise nimic despre învăţăturile lui Zoroastru, Hermes sau Buddha, atunci conştienţa sa clarvăzătoare era în lumea spirituală ca şi învelită cu un nor negru, iar el trebuia să meargă pe aşa-numita Pitriyana (calea părinţilor). El trebuia să meargă în mână în mână pe şirul strămoşilor lui, ce preluau conducerea, până

ajungea la acela care fusese cel mai clarvăzător. (Judecătorii morţilor din vechea învăţătura egipteană exoterică nu sunt altceva decât strămoşi.) Dar se putea ca cel decedat nici să nu mai întâlnească un astfel de strămoş, ci ca acesta să fie deja reîntrupat, motiv pentru care un astfel de om venea la renaştere necopt.

Dacă, însă, omul preluase în sine învăţăturile marilor conducători religioşi, atunci el putea ca, după ce trecuse prin Kamaloka sa personală, să fie condus mai departe de mână de un astfel de fondator de religie, iar aceasta se numea Devayana (calea divinităţilor).

Până prin anul 600 după Christos, marii învăţători ai bisericii, de exemplu Augustin, au putut considera cunoaşterea adevărurilor creştine doar ca un dar al graţiei divine. Acest lucru are legătură cu faptul că au primit copii ale trupului eteric al lui Iisus din Nazareth întreţesute în trupul lor eteric. Creierul lor nu era încă atât de mult dezvoltat încât să poată înţelege aceste învăţături cu raţiunea. Mai târziu, aceşti învăţători au primit copii ale trupului astral al lui Iisus din Nazareth întreţesute în trupurile lor astrale. Francisc din Assisi a avut un astfel de trup astral. Un astfel de proces cum este întreţeserea este legat întotdeauna şi de un fenomen natural extern. Pe când micul Toma din Aquino se afla în leagăn şi lângă el surioara sa, a căzut un fulger. Acesta a ucis-o pe surioară, însă trupul astral al lui Toma a fost făcut maleabil de raza de fulger, pentru preluarea copiei trupului astral al lui Iisus din Nazareth.

Înaintea apariţiei lui Christos, Michael era arhanghelul care avea de îndeplinit ordinele lui Iehova. Pe el l-a înlocuit Orifiel, care a condus domnia pe timpul lui Christos. Cel mai adânc întuneric domnea pe atunci peste omenire, pentru că Mammon şi cetele lui acţionau deosebit de puternic în acel timp. Au urmat mai mulţi arhangheli diferiţi, iar în secolul al XVI-lea începe domnia spiritului Gabriel. El are de pregătit în germene ceea ce trebuie mai târziu să iasă la iveală. El este conducătorul naşterii. De aceea Gabriel este şi vestitorul naşterii lui Ioan Botezătorul şi a lui Iisus din Nazareth. Sub domnia sa s-a modificat creierul frontal astfel încât oamenii pot să înţeleagă cu raţiunea adevărurile creştinismului.

În luna noiembrie din anul 1879 s-a petrecut în lumea astrală ceva important. Era victoria arhanghelului Michael asupra divinităţii Mammon şi a cetelor sale, iar acum poate să se reverse din nou viaţa spirituală în omenire (teosofie).

Oră esoterică
Berlin, 5 mai 1909
Însemnarea A

Vrem să discutăm despre ceea ce este provocat de către viaţa noastră meditativă atunci când efectuăm meditaţiile în mod corect.

În timpul dintre dimineaţă şi seară, cele patru corpuri ale noastre sunt unite, iar Eul şi trupul astral acţionează asupra trupului eteric şi a trupului fizic, şi anume prin gândire, simţire şi voire.

Noi ne facem, spre exemplu, o reprezentare mentală despre un trandafir prin faptul că îl vedem, îl simţim frumos şi efectuăm un act de voinţă prin faptul că îl culegem. Prin această reprezentare, simţire şi voire noi ne stimulăm trupul eteric, precum şi trupul fizic. Noi scoatem la iveală prin fiecare reprezentare, simţire şi voire o impresie asupra trupului fizic, fie că percepem acest lucru sau nu; este aşa la fiecare om normal. La animale este altfel, dar despre aceasta nu vrem să vorbim aici.

Îndeosebi la esoterist este, de asemenea, diferit. Prin faptul că acesta se adânceşte în meditaţia sa, se petrece altceva. Meditaţiile sunt în aşa fel organizate de Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor, încât ele stimulează doar trupul eteric, trupul fizic este deconectat; vibrează doar creierul eteric, cel fizic rămâne liniştit.

Datorită acestui fapt poate apoi trupul eteric, acţionând retroactiv, să-i impregneze trupului astral experienţele sale meditative şi astfel să dezvolte în el organele de care are nevoie. Şi acest lucru are iarăşi efect însănătoşitor asupra corpului fizic.

Putem să ne lămurim acest lucru printr-un exemplu simplu. Dacă cineva îşi orientează atenţia asupra unui obiect strălucitor, el poate prin aceasta să ajungă şi la faptul că îşi decuplează trupul fizic. Trupul eteric devine liber. Dar prin faptul că acuma nu vine

spre el niciun conţinut meditativ pentru a se revărsa în el, el este accesibil pentru toate influenţele spirituale din mediul său, înalte şi joase, bune şi rele. Acest lucru este ceva inferior, în timp ce decuplarea în mod conştient a trupului fizic prin intermediul meditaţiei este ceva înalt. A fost acest lucru întotdeauna aşa?

Nu, în timpurile vechi, cel care iniţia extrăgea trupul eteric din trupul fizic al elevului său, pentru a-i impregna experienţele din lumile suprasensibile. În toate gradele, de la transa simplă până la somnul de moarte ce dura trei zile şi jumătate, întotdeauna hierofantul era cel care mijlocea totul înspre conştienţa elevilor, în timp ce în ziua de astăzi elevul însuşi în mod conştient îşi smulge afară, îşi scoate afară trupul eteric şi permite să se reverse în el învăţăturile maeştrilor. De ce este aşa?

Trebuie aici să ne aducem în memorie faptul că diferite entităţi spirituale înalte dirijează în diferite epoci căile Pământului. Începând cam din secolul al XV-lea, conducerea se afla în mâinile acelei entităţi pe care o numim arhanghelul Gabriel. Acela avea de produs faptul că prin direcţionarea justă a naşterilor se forma treptat un organ la om, care se află în cavitatea frontală a frunţii, deasupra rădăcinii nasului. El nu este perceptibil fizic direct, dar cel care ar putea să consulte un cadavru de astăzi şi unul, de exemplu, din secolul al XIII-lea, ar constata diferenţe în conformaţie şi în circumvoluţiunile creierului, în locul menţionat. Acest organ a fost pregătit treptat la om de arhanghelul Gabriel, pentru ca el să devină capabil să preia mesajul arhanghelului Michael, care l-a înlocuit la domnie în anul 1879.

Michael îi va impregna omului prin acest nou organ mesajul teosofiei, şi anume nu în mod direct, ci în aşa fel încât să îşi poată revărsa înţelepciunea sa prin Marea Lojă Albă în trupurile eterice ale oamenilor, iar de aici omul trebuie în mod conştient de sine să o lase să curgă în organul pentru aceasta şi apoi să o lase să acţioneze în trupul eteric.

Gabriel a acţionat [în timpul ultimei sale domnii] asupra omului în perioada dintre concepţie şi naştere. Creierul uman era înainte altfel, el a primit tot mereu, am putea spune, porniri proaspete. Pe acestea nu le mai primeşte acuma; în locul acestui

lucru are noul organ, pe care omul trebuie să îl dezvolte prin activitate proprie. Acuma, la cei care nu fac acest lucru, care nu vor să preia mesajul arhanghelului [Michael], ce intervine? Cei care se fac receptivi pentru mesaj, aceia sunt dispuşi să conlucreze la dezvoltarea omenirii şi a Pământului în mod just, iar acest ţel înalt, ideal trebuie să şi-l aşeze esoteristul mereu în faţa sufletului cu toată modestia, dar şi cu toată hotărârea şi să devină tot mai conştient de sarcina sa înaltă, plină de responsabilitate.

Ceilalţi, care nu îşi folosesc organul, provoacă faptul ca acesta să se usuce, căci orice organ ce nu este folosit, degenerează. Ei se sustrag astfel de la munca pe care o au de desfăşurat. Această muncă va avea totuşi loc, pentru aceasta se va îngriji arhanghelul Michael – dar altfel decât s-ar întâmpla prin intermediul oamenilor.

Întotdeauna când omul se sustrage de la o muncă, lumea spirituală este chemată să o realizeze. Atunci când Pământul trece în starea de Jupiter, sarcina care i-a fost dată în această perioadă de dezvoltare trebuie să fie realizată. Noi vrem să desfăşurăm marea imagine a viitorului care se va prezenta atunci când Pământul va fi maturizat pentru starea de Jupiter. El va fi cu totul spiritualizat într-o parte a sa prin oamenii care au lucrat corect, iar aceşti oameni vor trăi într-un minunat paradis.

Prin acei oameni, însă, care şi-au lăsat organul să se usuce, se va şi usca o parte a Pământului, am putea spune, ca un mic sâmbure, se va atrofia, iar oamenii care trăiesc pe el nu-i vor percepe pe ceilalţi; ei nu vor exista pentru ei. Ei nu sunt maturizaţi pentru a pătrunde autonom în starea de Jupiter şi vor fi purtaţi de aceea dincolo în sânul unor entităţi spirituale; iar atunci se va arăta prin ei cât de greu este să nu fi păşit împreună cu dezvoltarea. Omul are doar această perioadă pământească spre a se forma pentru libertate şi, prin aceasta, pentru iubire, iar pentru această muncă trebuie să ne luăm forţă în meditaţiile noastre. Mai devreme sau mai târziu vom face cunoştinţă cu lumile spirituale care ne înconjoară, şi anume prin meditaţia noastră; dar faptul că acest lucru are loc cu atitudinea corectă, nu din curiozitate, pe care ne place atât de mult să o numim dorinţă de cunoaştere, ci pentru a-i

ajuta omenirii la progresul către libertate şi iubire, acest lucru trebuie să îl ţinem minte mereu.

* * *

Însemnarea B

Prin arhanghelul Gabriel a fost pregătit începând cu secolul al XV-lea, în timpul dintre concepţie şi naştere, un organ în partea frontală a capului care face posibil ca omul din ziua de astăzi sa recepţioneze influenţele lumii spirituale. Acest organ este pregătit, dar aducerea la starea de activitate trebuie s-o facă omul însuşi. Dacă face acest lucru, atunci are loc următorul proces: prin meditaţie etc., partea eterică a capului este împinsă în afară (la fel ca în hipnoză), acest cap eteric are parte de influenţa realizată prin intermediul lui Michael; atunci când revine, trupul eteric acţionează asupra trupului astral, datorită acestui lucru forţele vindecătoare ale exerciţiilor se revarsă din nou până la trupul fizic.

Oră esoterică
Berlin, 27 mai 1909

Cu timpul, înaintea venirii lui Christos pe Pământ şi a existenţei sale ca om, intervenise o întunecare atât de puternică, încât chiar şi maeştrii din viaţa fizică nu mai aveau acea cunoaştere luminoasă a celor suprasensibile pe care o avuseseră înainte. Doar foarte gradual s a petrecut din nou, după venirea-în-carne a lui Christos, o luminare. De aceea aflăm că printre contemporanii iniţiaţi ai lui Christos Iisus, de exemplu, în Evanghelii [?], nu domneşte cunoaşterea privitoare la semnificaţia evenimentului de pe Golgotha; chiar şi un mare iniţiat, căruia, în încarnarea sa egipteană, nimic nu-i era ascuns, din bunurile spirituale care fuseseră revelate oamenilor, nu putea să-şi dea seama în mod clar de acestea.

Omenirii îi este revelată prin marii ei iniţiaţi şi de asemenea prin elevii acestora, întotdeauna mai întâi o cunoaştere de sus, din partea entităţilor superioare; atunci trebuie ca aceşti iniţiaţi să dea mai departe aceste revelaţii sub formă de învăţătură. Şi nimeni nu poate ajunge la cunoaştere fără ca ceea ce a fost deja revelat să-i fi fost dat mai întâi ca învăţătură. Acest lucru e cu totul imposibil. De

aceea a fost învăţat mereu în şcolile esoterice ceea ce le poate permite elevilor să ajungă la cunoaştere. De aceea este oferit în teosofie ca învăţătură ceea ce este permis să fie făcut public, pentru a le da ocazia celor ce îşi doresc acest lucru să ajungă la cunoaşterea adevărului, la Christos.

Viaţa din copilăria marilor iniţiaţi se distinge puţin faţă de viaţa altor copii, probabil că sunt doar câteva aspecte care indică spre genul de spirit ce trăieşte în copil. Ei trebuie să înveţe să-şi îmbogăţească cunoştinţele, la fel ca alţii, şi numai astfel dobândesc ceea ce au fost ei în încarnări anterioare. Aşa a fost cazul şi cu Christian Rosenkreutz.

Poate unul sau altul s-a minunat de faptul că el nu a cunoscut de la bun început semnificaţia evenimentului de pe Golgotha. Acest lucru îşi avea originea în faptul că în el era transpus Eul lui Christos Iisus [Nota 191], aşa cum fusese trupul eteric în Augustin şi trupul astral în Sfântul Francisc din Assisi*. Dar pentru că era vorba de Eu, el a trebuit mai întâi să-şi croiască drum până la cunoaştere, pentru ca apoi să-l aducă la deplina acţiune. El avea prin aceasta o misiune înaltă şi importantă.

Singurul nume adevărat al lui Christos este „Eu Sunt"; cine nu ştie aceasta, nu înţelege şi îl numeşte altfel, acela nu ştie absolut nimic despre el. „Eu Sunt" este singurul său nume.

* Întotdeauna este vorba aici de o *copie* a Eului, a trupul eteric şi a trupului astral al lui Christos Iisus. Vezi ora din 19 aprilie 1909; a se vedea şi la observaţii.

Oră esoterică
Kassel, 27 iunie 1909
Însemnarea A

Deoarece sunt prezenţi astăzi atât de mulţi membri pentru prima oară [Nota 192] la o astfel de oră, trebuie din nou să începem prin a spune că o oră esoterică este caracterizată de faptul că, în cadrul ei, răspunderea pentru ceea ce se spune nu se află la cel care vorbeşte. Trebuie să fie repetate iarăşi şi adevărurile care ţin de viaţa esoterică.

Omul desfăşoară în viaţa obişnuită unele gesturi care rămân inconştiente pentru spiritul său. El va închide, spre exemplu, ochiul atunci când îl atinge o muscă. Dacă acest gest al închiderii ochiului ar trebui mai întâi să fie gândit, atunci n-ar ieşi prea multe din asta. Această activitate şi încă multe altele au fost învăţate mai întâi prin nenumărate erori. Astfel, şi cele mai înalte entităţi şi-au dobândit măreţia doar datorită faptului că au fost expuse pe toate treptele evoluţiei lor la erori şi doar treptat au dobândit capacitatea [corespunzătoare], astfel încât nu mai erau posibile erorile, pentru că ceea ce învăţaseră devenise acum automat. Aşa trebuie şi noi să învăţăm să desfăşurăm unele lucruri în mod automat, lucru pentru care acum mai trebuie încă să folosim multă forţă de gândire. Prin faptul că Eul nostru obişnuit se ridică şi se naşte Eul superior, este necesar să ne îngrijim ca în acelaşi timp gândirea să se desfăşoare atât de logică şi conform legităţilor, încât erorile să nu aibă loc, căci altfel intervine momentul în care Eul lasă gândirea inferioară de una singură, lucru prin care ia naştere o mare derută în natura inferioară. Cel care crede că gândirea ar fi ceva subordonat, un lucru pentru care nu ar trebui să ne străduim, acela nu e potrivit pentru viaţa esoterică. Tocmai acest lucru contează cel mai mult.

Trei lucruri trebuie să menţinem, în principal, în atenţie atunci când vrem să înaintăm din punct de vedere esoteric, şi anume: egoismul, înclinaţia de a cădea pradă unor obiceiuri preferate şi grijile.

Exerciţiile, aşa cum ne sunt date, şi teosofia, aşa cum este învăţată acum, sunt mijloacele pentru a ajunge la o gândire logică fără greşeală, astfel încât gândurile decurg logic de la sine şi nu iau naştere niciun fel de erori. Acesta este, într-adevăr, un ideal înalt pe care noi nu vom reuşi încă mult timp să îl atingem, dar înspre care trebuie tins cu toată forţa. Acesta este lucrul care reprezintă pregătirea corectă pentru trupul astral. Dacă gândirea se reglementează logic, poftele nu mai pot să se ridice, iar corpul lucrează automat.

În ceea ce priveşte al doilea lucru: noi ne naştem cu anumite înclinaţii, ce se transformă pe parcursul vieţii în obiceiuri. Ceea ce se potrivea cu aceste obiceiuri mai devreme în viaţă devine acum o

piedică în faţa progresului. De aceea trebuie să ne dăm nouă înşine socoteală şi pentru fiecare înclinaţie şi fiecare acţiune ce ia naştere din aceasta. Implacabil trebuie atacată şi eradicată înclinaţia faţă de anumite obiceiuri, căci în trupul eteric se află aceste obiceiuri şi împiedică dezvoltarea sa mai înaltă.

Prin intermediul grijilor ia naştere o presiune asupra trupului fizic. Până la un anumit grad trebuie, nu-i aşa, fiecare om să poarte de grijă pentru ceea ce îi este necesar; dar în afara acestei graniţe, grijile sunt un mare rău, căci ele fac gândirea imposibilă prin faptul că seacă creierul, astfel încât el nu este capabil, mai departe în viaţă, să preia gânduri noi. Noi căpătăm griji pentru că am lăsat să pătrundă în noi spiritul Mammon. Deja atât de materializat este totul, încât acest spirit este utilizat în domeniul cel mai material atunci când vorbim despre griji; iar atât de adânc a pătruns acest spirit în noi, încât conducătorii noştri au luat măsuri pentru a ne debarasa de acesta. Cel mai mare model este Christos, care este recunoscut de toţi ca omul durerilor, Mântuitorul, asupra căruia noi putem să ne descărcăm grijile. Cine ştie acest lucru şi vrea să trăiască în Christos, acela se poate descărca de grijile sale şi să îşi facă trupul fizic puternic şi sănătos, pentru ca şi sufletul său să fie sănătos.

* * *

Însemnarea B

Noi vrem să scoatem astăzi în evidenţă îndeosebi trei puncte pentru viaţa esoterică: egoismul, acapararea de obiceiuri îndrăgite, grija.

Egoismul este combătut prin gândirea logică. Noi închidem, spre exemplu, involuntar ochiul la apropierea unei muşte. Prin învăţare îndelungată ne-a fost făcut posibil acest lucru. Spiritele Mişcării au prelucrat acest lucru înăuntrul nostru. Ceea ce facem involuntar este întotdeauna corect şi înţelept; ceea ce facem voluntar este supus erorilor. Şi Spiritele Mişcării au trebuit mai întâi să înveţe; multe, multe greşeli au făcut până să devină în noi involuntare asemenea mişcări, cum sunt închiderea ochiului şi altele asemenea, şi până ce aceste mişcări au putut fi executate cu o asemenea înţelepciune. Cu totul independente de simţirea noastră

personală, de dorinţele noastre şi aşa mai departe sunt asemenea mişcări. Aşa trebuie să devină şi gândirea noastră. Cu totul de la sine trebuie să se înşiruie paşii corecţi de gândire, nu din motive meschine, din scopuri egoiste trebuie să apară gândurile. Într-o logică pură trebuie să urmeze unul din celălalt. Gândirea logică o învăţăm din învăţăturile teosofice; prin aceea că faptele grozave ce sunt toate de înţeles cu raţiunea, chiar dacă nu putem să le vedem şi să le cercetăm noi înşine, sunt puse în faţa noastră, iar noi încercăm să le cuprindem cu gândirea, aşa dezvoltăm această logică în noi. Suntem distraşi astfel de şirurile de gânduri care se grupează doar în jurul micului nostru Eu inferior şi suntem direcţionaţi asupra unor idei mari, cuprinzătoare. În acest fel acţionăm asupra trupului astral.

De anumite obiceiuri care pot să fie foarte potrivite într-o viaţă, trebuie să ne dezvăţăm într-alta. Obiceiurile sunt ancorate în trupul eteric. Conştientă trebuie să fie fiecare acţiune; nu pornind de la tradiţii trebuie să fim motivaţi către faptele noastre, nu pornind de la relaţiile cu familia, cu poporul, nu pornind de la anumite poziţii şi raporturi sociale, ci pornind de la iniţiativa absolut proprie trebuie să efectuăm fiecare acţiune în parte. Astfel acţionăm asupra trupului eteric.

Prin corpul fizic suntem încorporaţi în lumea fizică. Cu cât mai mult ne simţim uniţi cu ea, cu atât mai mult suntem separaţi de spiritual. Să nu alunecăm în griji. Desigur, trebuie să ne îngrijim de tot ce este aici îndatorirea noastră, trebuie să ne impunem faţă de ceilalţi oameni, dar nu trebuie să ne cufundăm în griji, „să murim în materie". Foarte greu este să menţinem aici echilibrul corect, cât să ne străduim, să ne facem „griji" pentru viaţa zilnică şi cum şi când să ne simţim că stăm deasupra lor. Doar prin cunoaşterea justă a principiului christic putem să facem aici ce este corect. Dacă lăsăm să fie născut în noi Christos, dacă nu murim „în materie", ci în Christos, atunci am cuprins ceea ce este corect, bun, adevărat. Prin aceasta acţionăm asupra corpului fizic.

* * *

Însemnarea C

Egoismul este combătut prin gândire la obiect. Atât de inconştient cum închidem ochii atunci când se apropie ceva de ei, tot atât de impersonal trebuie să decurgă gândirea noastră. Nu pornind de la dorinţele noastre, ci de la faptele experienţei şi de la logica pură trebuie să fie stăpânit cursul gândurilor noastre. Drept astfel de fapte impersonale se evidenţiază cosmogonia. Eul nostru este umplut cu marile idei atotcuprinzătoare.

În acţiunile noastre nu trebuie să ne lăsăm conduşi prin intermediul relaţiilor trupului nostru eteric – familie, rasă –, ci prin iniţiativa absolut proprie. Cu cât mai mult ne simţim legaţi prin griji de lumea pământească, cu atât mai mult suntem separaţi de lumea spirituală.

Noi trebuie să ne facem datoria, să ne impunem şi faţă de alţi oameni. Dar prin griji „murim în materie"! Trebuie să menţinem măsura, să nu ne adâncim în grijă, ci „să murim în Christos".

* * *

Însemnarea D (extras)

Există o anumită substanţialitate în care trăiesc grijile, şi exista individualităţi de un gen foarte înalt dezvoltat, care iau această substanţialitate a grijilor a omenirii asupra lor. Ele se numesc în ocultism Soter. Marele Soter, adică „bărbatul grijii", este Christos, şi nu degeaba se spune: „Lăsaţi-I Lui toată grija voastră." [Nota 193]

Dacă oamenii înţeleg just aceste cuvinte, atunci ei trebuie să ştie că trebuie să îi transfere lui Christos toate grijile, dincolo de un anumit punct, în substanţialitatea lui, pentru a putea ei înşişi să păşească înainte în mod just.

Oră esoterică
Kassel, 4 iulie 1909
Însemnarea A

1. Dr. Steiner introduce din nou ora cu indicaţia asupra faptului că în cadrul Societăţii Teosofice nu există două direcţii de şcolire esoterică care se află în opoziţie. El a subliniat aceasta deja de mai multe ori. Tot mereu apare însă acest zvon şi sunt

colportate afirmaţii care pot fi rezumate în ideea că ar exista cu adevărat o astfel de opoziţie între cele două şcoli de viaţă esoterică, care sunt acum în cadrul Societăţii Teosofice. Această opoziţie este aşadar întru totul contestată. Starea de fapt este aceea că, la Congresul de la München [Nota 194], raportul dintre şcoala lui Annie Besant şi cea a dr. Steiner a cunoscut o modificare în sensul că, prin aceasta, dr. Steiner, conducătorul de până atunci al Şcolii Esoterice, nu mai [este] subordonat, ci coordonator. Subordonarea a fost transformată într-o cooperare. De aceea aceste două şcoli există acum una lângă cealaltă, se sprijină reciproc, sunt însă foarte departe de a se combate.

2. Despre exerciţii, cum trebuie desfăşurate: cu seriozitate şi răbdare şi punctualitate. Care e scopul lor? Ele au ca scop să trezească forţele ce dorm în interiorul omului. Unde se află aceste forţe? În trupul astral, trupul eteric, trupul fizic. Despre valoarea şi semnificaţia simbolurilor! Simbolurile sunt imagini ale unor procese şi raporturi din lumea fizică. Dacă le aplicăm asupra noastră, atunci transpunem procese şi raporturi ale lumii spirituale asupra propriei noastre fiinţe. Simbolurile sunt aşadar de utilizat în aşa fel,încât să le realizăm în noi pe parcursul exerciţiilor, să le preluăm în fiinţa noastră.

3. Despre Eu. Eul omului a mai trăit în vremuri anterioare încă întrucâtva în afara trupului fizic. În timpurile atlanteene aceasta era....* cazul, astăzi mai există chiar unii oameni singulari, al căror Eu nu a pătruns încă cu totul în corpul fizic. Pe atunci, omul... era clarvăzător, dar el nu se putea ... distinge dintre lucrurile exterioare, el se contopea cu ele. Dezvoltarea a continuat apoi în epocile postatlanteene, pentru a introduce acest Eu în corpul fizic. Punctul se află între sprâncene.

* Punctele de aici şi din următoarele două locuri desemnează cuvinte ce nu se pot descifra clar în această însemnare, păstrată doar în formă stenografiată.

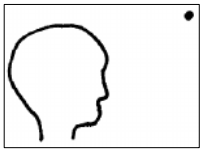
4. De acum începând Eul trebuie să lucreze din nou înspre lumea spirituală. Acest lucru are loc tot în decursul evoluţiei. Mai întâi, omul îşi transformă o parte a corpului său astral, astfel ia naştere Manas, Sinea spirituală, apoi el transformă o parte a

corpului său eteric: Buddhi, Spiritul vieţii şi în fine o parte a corpului său fizic în Atma, Omul spirit. Astfel acţionează Eul prin toate trei regnurile.

5. Cum a decurs dezvoltarea: după ce în Atlantida fuseseră deja pregătiţi iniţiaţii, cei mai buni au fost aleşi, la distrugerea continentului atlantean, pentru a servi drept neam în formarea noii rase. Ei au fost conduşi spre [Asia], în deşertul Gobi şi li s-a dezvoltat aici ceea ce era nevoie pentru a-i face părinţii neamurilor celei de-a cincea rase [a omenirii postatlanteene]. Ei mai erau însă foarte asemănători încă cu atlanteenii, privitor la concepţia asupra lumii lor şi a lumii exterioare. Ei nu distingeau încă atât de mult mediul exterior de lumea lor. Ei se contopeau încă cu lumea exterioară, ei mai trăiau încă mult cu divinităţile. De-abia mai târziu a apărut diferenţierea şi ei diferenţiau mai întâi aşa, că percepeau lumea exterioară drept Maya, drept aparenţă. În Persia a ieşit apoi în evidenţă această dualitate în mod foarte pregnant. Ei distingeau între bine şi rău, Ahura Mazdao şi Ahriman. Apoi s-a continuat în epoca caldeeano-egipteano-babiloniană, apoi prin cea greco-romană, până în epoca noastră.

6. Pe parcursul acestui timp, trupul eteric al omului s-a retras tot mai mult în întregul corp şi îndeosebi în cap. Iniţial, omul vedea fiinţele şi lucrurile neclar, în tot felul de nuanţe de culori şi figuri. Pe parcurs, acestea au ieşit tot mai clar în evidenţă, contururile au devenit ascuţite şi delimitate, aşa cum se prezintă în timpul nostru în capacitatea umană de privire.

7. Dezvoltarea ulterioară merge acum înspre situaţia în care, cu această acuitate a privirii, cucerim din nou vechile domenii ale conştienţei, începem din nou să trăim în zone în care omul le-a [trăit] înainte în conştienţa sa. Pentru a realiza acest lucru sunt efectuate, de toţi cei care vor să se dezvolte mai repede, exerciţii deosebite. Un astfel de exerciţiu este cel pe care vi-l voi arăta acuma:

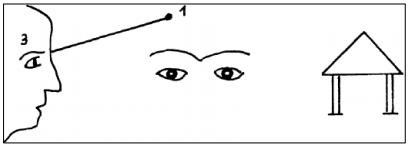
Aceasta înseamnă atâta, că: trebuie să punem mai întâi un punct de lumină în afara capului, aproximativ la 20-30 de cm în sus. Apoi trebuie să atragem punctul de lumină în noi, între sprâncene şi să îl lăsăm să ne străbată întregul corp.

= sprâncene. Când [ceea ce este preluat] este apoi înăuntru, atunci exerciţiul se desfăşoară în aşa fel încât ceea ce este preluat este din nou proiectat în afară într-o formă creativă, autocreativă. Aceasta este atunci cunoaşterea imaginativă: imagini plastice autocreate în lumea spirituală.

* * *

Însemnarea B

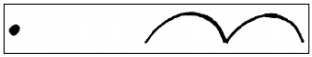
Unu (unitatea) în trei (trinitatea) creează (produce) măsură, număr şi raport.

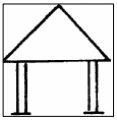
Unu este revelaţia absolutului, a fiinţării dumnezeieşti!

Trei este reprezentat de sprâncene.

Măsura este templul lui Dumnezeu în spiritul omenesc.

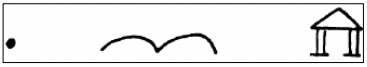
Unimea absolută produce prin treimea din interior măsură, număr şi raport.

La acest simbol trebuie să îmi reprezint Eul meu superior în afara mea, cum acţionează asupra treimii: gândirea, simţirea şi voirea mea. Creator precum Eul divin trebuie să acţioneze şi să reconfigureze aceste trei forţe.

* * *

Însemnarea C

Unimea absolută produce prin treimea din interior: măsură, număr greutate (raport).

Noi vrem cu toţii să urcăm în lumile superioare; simbolurile sunt cele care ne uşurează drumul în sus, şi anume ele acţionează cu atât puternic, cu cât Eul meu propriu-zis participă la acest lucru.

La acest simbol trebuie să îmi reprezint Eul meu superior în afara mea; cu totul obiectiv trebuie să învăţ să mă privesc, ca pe un obiect – o masă sau ceva asemănător. La fel ca Eul dumnezeiesc care m-a creat trebuie să acţionez atunci asupra forţelor mele sufleteşti, şi intelectuale, emoţionale şi de caracter; creator precum Eul divin trebuie el să acţioneze şi să le reconfigureze; şi anume, ele trebuie să pătrundă prin intermediul a doi curenţi, pe care mi-i reprezint ca trecând prin sprâncene (cele 3), în interiorul meu, în templul trupului meu, care a fost alcătuit ca orice templu, doar că mult mai complicat, după măsură, număr şi raport.

Când meditez asupra acestui lucru, stimulez gândirea, simţirea şi voirea mea, atunci se trezesc în mine forţe puternice. Însă trebuie să fie îndeplinite înainte şase condiţii. Omul trebuie să-şi fi dobândit:

1. Controlul gândurilor,
2. Iniţiativa acţiunilor,
3. Linişte,
4. Pozitivitate,
5. Nepărtinirea judecăţilor,
6. Repetarea şi corelarea tuturor în mod armonios.

Într-un alt suport de text, de altfel cu un conţinut identic, mai urmează propoziţia:

Dacă Eul meu inferior este întărit prin aceste exerciţii, atunci el poate să înceapă drumul către lumile superioare; la aceasta îl ajută acest simbol.

Oră esoterică
München, 27 august 1909
Însemnarea A

Vrem să ne ocupăm astăzi de semnele oculte [Nota 195] pe care învaţă să le cunoască elevul pe parcursul dezvoltării sale şi

prin intermediul cărora Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor ne mijlocesc înţelepciunea ce ne-a fost adusă încă din timpurile Atlantidei.

Mari iniţiaţi au condus după scufundarea Atlantidei două curente principale de popoare dinspre vest spre est, unul prin Africa, celălalt prin Europa. Cel care a venit prin Africa spre Asia a produs, pe parcursul încarnărilor şi dezvoltărilor, individualitatea ce putea să preia lumina lui Christos. În curentul nordic a fost atras între timp, de către iniţiaţi, un tip de popor tare, puternic, ce se pricepea nu doar la a rezista în faţa unor duşmani externi, ci era capabil să facă faţă şi unor influenţe demonice psihice. În diferite locuri ale Europei au existat lăcaşuri de misterii, despre a căror existenţă ne este relatat în unele legende vechi. De exemplu, se ascunde în spatele legendei despre regele Artur [Nota 196] şi masa sa rotundă relatarea despre o astfel de şcoală secreta. Regele Artur era un înalt iniţiat, care le vestea elevilor săi înţelepciunea misteriilor.

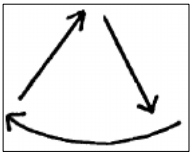
Acum, există o lege ocultă, că anumiți inițiați înalți, dacă unul dintre ei, care este deosebit de înalt, îşi desfăşoară activitatea sa pe plan fizic, ei se retrag în acel timp în lumile spirituale şi nu acţionează până jos pe planul fizic. Astfel s-a întâmplat că, în timp ce lumina lui Christos strălucea în Orient, un alt înalt iniţiat s-a retras, pentru care fuseseră pregătite popoarele nordice pentru o sferă de acţiune ulterioară. El s-a încarnat la un anumit moment dat, pentru a permite revărsarea în omenire a adevărului despre evenimentul lui Christos în întreaga sa semnificaţie. Iar această încarnare a înaltului iniţiat ne-o povesteşte legenda despre Sfântul Graal, care a fost purtat de îngeri din Orient către Occident şi aici a fost ţinut în plutire deasupra Pământului. Iar păzitorul Graalului, regele Titurel [Nota 197], era reîncarnarea înaltului iniţiat care trebuia să pregătească o anumită perioadă din istorie. Există o legendă franceză veche, legenda despre Flore şi Blancheflor [Nota 198] care au fost inspiraţi de Titurel şi care au trebuit să aducă la iveală şi să inspire pe parcursul încarnărilor o personalitate care în istoria lumii şi în evoluţie a trebuit să joace un mare rol. Această personalitate a fost Carol cel Mare [Nota 199]. Se pot avea concepţii

istorice şi morale despre o personalitate istorică, ce adesea deviază foarte mult de la concepţiile pe care şi le-a făcut clarvăzătorul prin experienţele sale. Carol cel Mare a fost, în orice caz, desemnat să ducă înainte dezvoltarea într-un anumit sens.

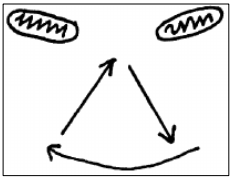
Titurel a atras atunci elevi. Aceşti elevi au fost numiţi, într-un anumit sens, cu toţii Parzival [Nota 200]. Un Parzival trebuia să se fi eliberat, prin exerciţii corespunzătoare, de toate influenţele lumii care îl trăgeau în jos. El trebuia să fie un cathar. Sub forma unei povestiri, nu a unei explicaţii abstracte, vreau să vă spun ce trebuia atunci să trăiască un astfel de Parzival; căci contează ca aşa ceva să fie cuprins cu viaţa de simţire.

Când acel Parzival, care se putea numi pe acea treaptă un „cucernic" sau „pur", păşea atunci în faţa maestrului său Titurel, acesta îl lăsa să folosească forţele, pe care şi le dezvoltase prin catharsis, pentru o concentrare intensă. Din faţa ochilor săi dispărea Pământul cu tot ce se afla pe el şi se transforma treptat în imaginea unui copac-plantă, care devenea tot mai mare şi mai mare şi din care înmugurea ca inflorescenţă un minunat crin. Iar în timp ce Parzival era adâncit în privirea asupra acesteia, el auzea în spatele său un glas, ce era glasul lui Blancheflor, care se simboliza, am putea zice, în crin, ce spunea „Acesta eşti tu!" Crinul emana un parfum puternic ce acţiona respingător asupra lui Parzival, iar lui îi era clar că acest parfum simboliza tot ceea ce scosese din el prin catharsis, şi că acest lucru îl mai înconjura acum ca o atmosferă. În această cunoaştere, el vedea copacul veştejindu-se, iar în locul lui apărea crucea neagră, dm care îmboboceau trandafirii roşii. Şi din nou auzea în spatele său un glas, glasul lui Flore, al cărui simbol era trandafirul roşu, întărit în sine: „Acesta devino tu!" Parzival era apoi condus de Titurel în singurătatea muntelui, pentru a medita asupra imaginilor grozave care fuseseră vrăjite în faţa sufletului său. Iar pe o înălţime singuratică el îşi ridica privirile spre cerul nesfârşit deasupra lui, le cobora în adâncurile nesfârşite de sub el, privea în faţa sa şi înapoi, în dreapta şi în stânga în depărtările nesfârşite şi un sentiment indescriptibil de veneraţie şi dăruire pentru dumnezeire, care i se revela în toate, venea asupra lui. Iar el îndrepta rugăciunea către ea: „Tu, Mare Învăluitor, Tu, cel pe care îl

simt peste, sub, alături de mine, care eşti pretutindeni, fie că privesc înainte sau înapoi, eu vreau să mă dăruiesc Ţie, să mă dizolv în Tine." În acelaşi timp simţea însă o altă forţă dumnezeiască, ce nu îl copleşea atâta, care părea să îl conducă înăuntrul lui însuşi şi părea să îi dea aici un punct central. Iar o a treia forţă simţea el, ca un mesager al Marelui învăluitor, ce părea să se deplaseze în cerc în jurul acestui punct central. Stânga sa o simţea cuprinsă de o forţă ce pătrundea ca o căldură prin mână până la inimă, în timp ce prin dreapta pătrundea o altă forţă dumnezeiască, ce se făcea simţită printr-un sentiment de răceală. Dacă vrem să desenăm aceste forţe, atunci trebuie să le desenăm pe primele trei astfel:

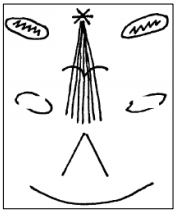
Celelalte două, care pătrundeau în el ca un sentiment, îi aduceau în cunoaştere corelaţia sa cu întreaga omenire, drept aripi:

Apoi i se întuneca cerul, pierdea pentru el lumina sa exterioară şi dintr-odată se lumina pentru el spaţiul din lăuntru în afară. El avea sentimentul ca şi cum capul său se deschidea faţă de lumina dumnezeiască luând forma unui caliciu, iar el vedea în această lumină mesagerii Învăluitorului Suprem, care veneau către el de sus, iar prin lumina strălucitoare ce stătea ca o stea deasupra lui şi îşi trimitea lucirea adânc înăuntrul lui el percepea glasul ei, ce îi spunea: „Aceasta este lumina Tatălui, din care eşti născut".

Iar lui îi venea cunoaşterea că, pentru a deveni demn de această naştere, el trebuia să transforme în el copacul verde al crinului în lemnul uscat al crucii, aşa cum Christos trecuse prin moarte în timp ce se afla pe aceasta, şi că doar prin aceasta i-ar înflori speranţa de a învia în Spiritul Sfânt:

Ex Deo nascimur
In Christo morimur
Per Spiritum Sanctum reviviscimus

* * *

Însemnarea B

În teritoriile atlanteene acţionau vechile misterii ale oracolelor solare, a căror înţelepciune a fost transplantată în culturile post atlanteene. Două curente umane au pornit din Atlantida. Unul trecea prin Africa, pregătind cultura ulterioară egipteană, către Asia, către India şi către Orient în general, pregătind venirea luminii lui Christos. Celălalt curent uman mergea prin Europa către Asia şi părţi din acest curent uman s-au aşezat în Europa Centrală. Aceşti oameni au fost conduşi dinspre centrele de misterii, iar sarcina acestor centre era să pregătească Occidentul pentru receptarea luminii lui Christos, ce avea să vină la el mai târziu. Trebuia să fie educat un neam omenesc puternic, cu forţe fizice puternice: tărie de voinţă, curaj, mânuirea configurării forţelor inimii, aceasta era străduania lor. Mari conducători spirituali, invizibili pentru oameni, din înălţimile spirituale conduceau această omenire şi centrele lor de misterii. Una dintre acestea era aşa-numita Masă Rotundă a regelui Artur, celelalte: centrele druizilor, misteriile trottilor, aşezămintele de misterii ale ingevonilor [Nota 201]. O mare individualitate spirituală a acţionat, îndeosebi în acest timp al pregătirii, din lumile spirituale asupra Europei şi a aşezămintelor ei de misterii. Titurel se numeşte ea. Ca unelte ale sale, Titurel se folosea de conducătorii spirituali sau lumeşti ai omenirii, iar acţiunea lor este înţeleasă doar pornind din această lumină. În legende şi mituri se sugerează aceste stări de fapt. Legenda Sfântului Graal relatează cum cupa cu sângele adunat este adusă de la Golgotha de către îngeri în Europa. Titurel ia

această cupă în primire. El o primeşte plutind deasupra ţinuturilor europene, iar numai după secole s-a coborât Titurel cu ea din înălţimile spirituale pe Pământ şi a fondat pe *acel* munte al mântuirii (Montsalvatsch) [Nota 202] centrul de misterii al Sfântului Graal. Acest lucru a putut să-l facă abia după ce unii oameni au fost maturi pentru receptarea tainei Graalului. Fiecare dintre cei ce era matur pentru această iniţiere era numit un Parzival.

Carol cel Mare, care a venit din Orient – el a fost reîncarnarea unui înalt adept indian –, era o unealtă a individualităţii spirituale care este simbolizată prin numele de Titurel. Flor şi Blancheflor, numiţi trandafir şi crin, sunt numiţi în relaţie spirituală părinţii lui Carol cel Mare. Ei stăteau acţionând deasupra acestui misteriu.*

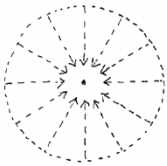
* O altă însemnare consemnează aici: „Ei stăteau acţionând în faţa misteriilor în care a pătruns mai târziu Parzival."

Un „Parzival" îşi curăţase sufletul, prin lungi meditaţii şi concentrări, de toate dorinţele şi egoismele. El era un cathar şi a venit ca atare la regele Titurel. Prin faptul că se străduia din toate puterile pe care le dobândise prin lungile exerciţii, el a reuşit să-şi ridice în afară Eul superior. El a stat faţă în faţă cu sine însuşi. El a trebuit mai întâi să aducă jertfa intelectului [Nota 203]; atunci el a trăit ceea ce este redactat în felul următor în scrierea ocultă.

El a văzut fiinţa sa fizică ca un simbol. Şi întreaga lume fizică a dispărut pentru el. În locul ei, el a văzut o mare formaţiune de copac-plantă ce îmbobocea, mare cât întregul Pământ. Iar în partea de sus a acestuia el a văzut un mare crin alb, crescând în sus din copacul vieţii. Iar un glas în spatele lui, glasul lui Blancheflor, zicea: „Acesta eşti tu". Iar el îşi vedea sufletul curăţat de pasiuni şi pofte. Crinul avea, într-adevăr, o formă minunată şi pură, dar era înconjurat de o atmosferă odorizantă care îl durea pe Parzival. El învaţă că această aromă este tot ce a dat jos, a exteriorizat din el însuşi în cadrul catharsisului său. Aceasta pluteşte în jurul său acuma. El învaţă că trebuie să ia toate acestea iarăşi înapoi în sine şi să le transforme, acest miros dureros al crinului. El trebuie să îl transforme în parfumul pur, sfânt al trandafirului. Atunci a dispărut simbolul. S-a făcut întuneric. Iar după câtva timp i-a luat naştere lui

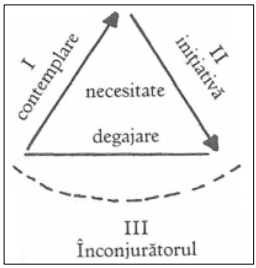
Parzival, în întuneric, un al doilea simbol: o cruce neagră, înconjurată de trandafiri roşii. Copacul vieţii era transformat în lemnul negru al crucii, iar trandafirii înfloriţi, parfumaţi se ridică pe el prin dăruirea absolută a vieţii crinului alb către acest copac. Iar glasul lui Flor a rostit în spatele lui: „Aşa devino tu". Mirosul crinului dispăruse. Trandafirii roşii îl absorbiseră. Parzival, însă, vedea că doar această curăţare nu ajungea încă, că el trebuia să-şi răstignească Eul inferior pe crucea neagră şi să trăiască din nou viaţa lui Christos, că trebuia să o preia în lăuntrul său pentru ca trandafirii roşii să înflorească.

Drept urmare, Parzival merse în singurătate şi lăsă zi şi noapte aceste simboluri să acţioneze în interiorul său. Simbolurile au pălit tot mai mult, însă acţiunea forţelor lor a rămas şi a lucrat în el, aşa precum forţa ce împinge afară un mugur. În singurătatea profundă în care se afla, el privi în jur. Privi înainte, înapoi, în sus şi în jos, în dreapta şi în stânga. Iar el simţi marea unitate în tot. El îl simţi pe Învăluitor, pe Atotcuprinzător. Iar el simţi cum Atotcuprinzătorul îi trimitea forţele sale din toate părţile şi se trăia ca ceva punctual, ca un punct central al acestor forţe.

Învăluitorul, Atotcuprinzătorul, în spatele căruia el intuieşte unitatea.

El simţea că acest punct din interiorul său este o parte a marelui Învăluitor. Iar el simţi atunci venind dintr-o parte un curent care străbătea prin el şi îl împingea să se dizolve cu totul în dumnezeire, în aceste forţe ale învăluitorului. Dar din cealaltă parte venea o forţă care voia să-l conducă la menţinerea Sinei. Iar o a treia forţă se adăuga, ce unea cele două curente şi provoca faptul ca cele două căi, ce duceau în direcţii diferite, să se reunească într-un cerc.

I: este o forţă ce ajunge până în lăuntrul nostru, de la care trebuie învăţăm să ne dăruim cu totul, o forţă pe care o utilizăm şi noi, însă inconştient, atunci când ne concentrăm asupra unui obiect. Noi trebuie să găsim în contemplare această forţă.

II: este forţa care ne împinge pentru a fi cu totul noi înşine, spre a ne menţine sinea noastră, pe care trebuie să o şi utilizăm spre a avea entuziasmul, iniţiativa pentru viaţa noastră în lumea exterioară.

III: este de fapt o linie de cerc, o forţă venind de jos, forţa Încercuitorului. Această forţă ne împinge să vedem ca şi cum toate evenimentele fericite şi triste ale vieţii ar fi în jurul nostru, iar nu înăuntrul nostru. Recunoaştem în ea forţa care acţionează în aşa fel în cosmos, încât mişcă şi corpurile cereşti din jurul nostru, care acţionează de asemenea din afară, din cosmos asupra noastră. Această linie de cerc este desenată de obicei drept o a treia linie dreaptă. Dacă învăţăm să cunoaştem această forţă, atunci privim cu degajare asupra celor ce ni le aduce viaţa în bucurie şi suferinţă. Noi ştim că totul provine din necesitate; ea este legea mişcătoare a karmei.

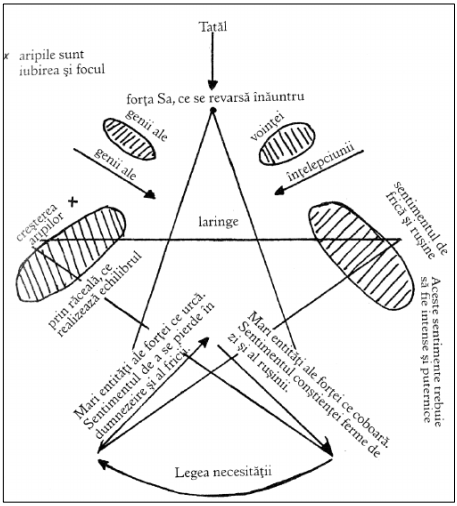
Parzival cucerise pentru sine aceste trei forţe. El s-a dăruit lor. Apoi i-a venit din stânga şi din dreapta, ca nişte cârje sub braţe, ceva ca nişte aripi calde şi reci. El a simţit din stânga o forţă sprijinitoare sub braţ, care se revărsa în latura stângă, producea căldură, foc spiritual, iar din dreapta o forţă ce era răcoroasă, răcitoare. Apoi a simţit în regiunea laringelui curenţi din ambele părţi. Aceştia veneau de la îngerii luminii, care poartă lumina spirituală a înţelepciunii către oameni. Această lumină spirituală el a absorbit-o în sine. Apoi el a auzit cu urechile spirituale, din lumea

armoniei sferelor, sunete care îi clarificau scopul şi destinul omului şi al devenirii lumii.

Din nou a aşteptat o vreme. Apoi a pătruns ceva în capul său de sus în jos şi l-a străbătut o seamă de forţe care se revărsau în jos în el. Atunci a trăit revărsându-se în întreaga sa fiinţă forţa ce ne permite să îl trăim ca forţa Tatălui pe creator, încât ne simţim ca o creaţie acestui creator. Iar la impresia persistentă a acestei trăiri, lui Parzival i se arată crescând deasupra tuturor propria sa fiinţă în forma unei pentagrame. El se simte drept fiu al acestui Tată. El trăieşte adevărul zicerii rosicrucienilor:

E.D.N. – I.C.M. – P.S.S.R.

Toate aceste trăiri le-a avut Parzival atunci când se afla în singurătate în faţa lui Titurel.

Simţirea propriilor slăbiciuni şi greşeli, precum şi cele ale altor oameni. Legea necesităţii, ce se învârte în cerc. Toată suferinţa, toată bucuria, de privit obiectiv, de transpus în afară, spre a se integra în cosmosul creator, activ.

Întreaga, marea imagine este copacul vieţii, omul.

* * *

Însemnarea C*

* Însemnarea C începe de-abia cu partea a patra; primele trei sunt incluse dintr-o altă însemnare, ce corespunde într-adevăr cu C, dar care este puternic prescurtată pe parcurs.

Este necesar să oferim o privire de ansamblu istorică asupra acţiunilor esoterice ce au fost realizate în cursul secolelor prin intermediul marilor conducători pe care îi numim aici: „Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor".

Astăzi vom privi asupra marilor migraţii ale popoarelor, în cadrul cărora o parte a populaţiei s-a deplasat din vechea Atlantidă prin Africa înspre Asia, o altă parte s-a aşezat în Europa. Într-un teritoriu al Europei, în vest, a rămas un grup din această migraţie a popoarelor, sub conducerea unui conducător despre care găsim un ecou slab în istorie: regele Artus sau Artur şi Masa sa Rotundă. Aceasta a fost prima şcoală de misterii din Europa. Apoi a venit perioada lui Christos Iisus în Orient. Europa trebuia să fie încă pregătită pe atunci cu totul pentru dezvoltarea sa ulterioară, iar individualităţi deosebite au şi fost alese pentru acest lucru, pentru a ordona popoarele în aşa fel încât să poată fi potrivite pentru această dezvoltare ulterioară. Ceea ce are de spus istoria despre semnificaţia morală şi intelectuală a acestor oameni este, în lumina faptelor esoterice, adesea ceva cu totul incorect.

Pentru aceste individualităţi de conducători există în lumea spirituală nişte inspiratori. Printre aceştia se află două fiinţe spirituale, ale căror nume sunt transmise încă slab în istorie drept „Flos" şi „Blancflos" (Blancheflor sau Floare de Crin, în timp ce primul este numit Flor, Floare de Trandafir). Aceştia îl inspiră, printre alţii, pe Carol cel Mare.

În timpul Misteriului de pe Golgotha, o înaltă individualitate s-a retras în lumile superioare, pentru a aştepta acolo timpul care ar fi matur pentru acţiunea sa deosebită. Timp de secole a rămas deoparte, iar în final a revenit drept regele Titurel căruia i-a fost încredinţat Sfântul Graal, potirul care fusese adus prin îngeri de la Golgotha în Vest. – Fiecare elev al lui Titurel poate purta numele de Parzival, căci este un nume colectiv. Vom relata povestea unui astfel de Parzival.

Un Parzival îşi curăţase prin lungi meditaţii şi concentrări sufletul de toate dorinţele şi egoismele pământene. El era un cathar şi stătea evlavios şi pur în faţa maestrului său Titurel. Acesta i-a spus că toate forţele pe care şi le cucerise Parzival prin meditaţia şi concentrarea sa timp de ani de zile trebuiau folosite acum pentru a se percepe pe sine însuşi. El trebuia mai întâi să îndeplinească jertfa intelectului. Prin faptul că Parzival a început să facă acest lucru şi se străduia cu toate forţele pe care le dobândise prin lungile exerciţii, el a reuşit să-şi ridice în afară Eul său superior. El a stat faţă în faţă cu sine însuşi. Apoi a trăit ceea ce este redat după cum urmează în scrierea ocultă: Parzival şi-a văzut fiinţa ca într-un simbol. Din faţa ochilor a dispărut mediul înconjurător fizic şi s-a transformat în imaginea unui copac-plantă, mare cât Pământul. El era plin de seve ce urcau, iar sus înflorea, ca inflorescenţă, un minunat crin. În timp ce acum Parzival era adâncit în priveliştea acestuia, el auzi în spatele său un glas, care era glasul lui Blancheflor, ce se simboliza în crin, care spunea: „Acesta eşti tu".

Crinul era, într-adevăr, minunat şi pur format, dar revărsa un parfum puternic, ce acţiona respingător asupra lui Parzival. Iar lui îi era clar că acest parfum simboliza tot ce scosese din sine prin catharsis şi că acestea îl înconjurau acuma precum o atmosferă. El înţelese din aceasta că cele inferioare pe care le depusese nu erau distruse, ci se aflau în mediul înconjurător al crinului.

El a învăţat că trebuie să ia toate acestea din nou în sine, pentru a transforma acest miros al crinului. – În această cunoaştere a văzut veştejindu-se copacul, simbolul a dispărut şi s-a făcut întuneric.

După câtva timp, lui Parzival i-a răsărit din întuneric un al doilea simbol: o cruce neagră pe care se înfăşurau trandafiri roşii. Copacul transformat în lemnul negru al crucii, precum şi trandafirii parfumaţi s-au ridicat prin dăruirea vieţii din partea crinului alb. Iar în spatele lui Parzival a vorbit glasul lui Flor, al cărui simbol erau trandafirii roşii, întăriţi în sine: „Aceasta devino tu". Mirosul dispăruse, trandafirii îl absorbiseră. Parzival a văzut că nu era suficientă curăţarea. El a văzut că el trebuia să-şi crucifice Eul său inferior pe crucea cea neagră, pentru ca trandafirii să înflorească.

Parzival a fost trimis de Titurel în singurătate, pentru ca să poată poată medita asupra imaginilor grozave care fuseseră vrăjite în faţa sufletului său. Zi şi noapte a lăsat simbolurile să acţioneze în interiorul său. Încetul cu încetul imaginile au pălit, însă acţiunea forţelor a rămas şi lucrau în el precum o forţă ce împinge în sus un germene.

În adânca singurătate de pe munte în care se afla, Parzival şi-a îndreptat privirile spre cerul nesfârşit de deasupra sa, le-a coborât în adâncurile nesfârşite de sub el, a privit în faţa sa şi înapoi, spre dreapta şi spre stânga în depărtările nesfârşite şi l-a copleşit un sentiment indescriptibil de veneraţie şi devoţiune pentru dumnezeirea ce se revela în toate. El a simţit marea unime în toate. Iar el şi-a îndreptat rugăciunea către acestea: „Tu, mare Învăluitor, Tu, Cel pe care îl simt peste, sub, lângă mine, Cel care este peste tot, fie că privesc înainte sau privesc înapoi, eu vreau să mă dedic Ţie, să mă dizolv în Tine".

În acelaşi timp, el simţea însă o a doua forţă divină, ce nu îl copleşea atât de mult, care părea să îl conducă în el însuşi, pentru a-i da aici un punct central. El simţea că acest punct ar fi în interiorul său o parte a marelui Învăluitor, Atotcuprinzătorul, în spatele căruia el intuieşte Unimea. Această a doua forţă avea înclinaţia ca, pornind din acel punct central pe care îl simţea în el însuşi – dar pe care îl presupunea a fi sub el şi pe care nu şi-l putea aduce în conştienţă drept unime –, să-l ia de mână şi să-l ducă spre circumferinţă. El simţea astfel dintr-o parte un curent care îl străbătea şi îl împingea să se dizolve cu totul în dumnezeire, în aceste forţe ale învăluitorului, dar din cealaltă parte venea o forţă care voia să-l conducă spre desfăşurarea Sinei proprii.

Iar în timp ce aceste două forţe acţionau asupra lui, el simţea o a treia forţă, care le aducea împreună pe cele două premergătoare şi conducea până la spaţiul înconjurător al Învăluitorului. Pe această a treia forţă, Parzival o simţea drept un mesager al marelui Învăluitor, care părea să-l conducă în cerc în jurul acestui punct central. Ea reunea cei doi curenţi şi provoca faptul ca cele două căi ce duceau în direcţii diferite să se reunească într-un cerc, să se adune într-un cerc (calea fără tată şi fără mamă).

Dacă vrem să desenăm aceste forţe:

1. este o forţă ce pătrunde în noi, căreia trebuie să învăţăm să ne dedicăm cu totul, o forţă pe care o aplicăm şi noi, dar inconştient atunci când ne concentrăm asupra unui obiect. Noi trebuie să găsim această forţă în contemplaţie.

2. este forţa care ne împinge să fim cu totul noi înşine, să ne menţinem sinea proprie, pe care trebuie să o şi folosim spre a avea entuziasmul, iniţiativele pentru viaţa noastră în lumea exterioară.

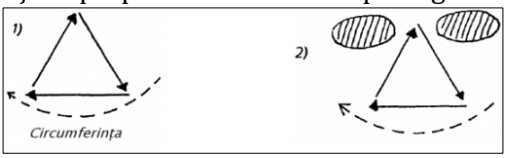
3. este, de fapt, linia de cerc, o forţă de jos, forţa circumferinţei. Această forţă ne împinge să vedem toate evenimentele îmbucurătoare şi întristătoare ale vieţii ca şi cum s-ar afla în jurul nostru, nu în noi. Recunoaştem în ea forţa ce acţionează în cosmos, că ea mişcă şi corpurile cereşti în jurul nostru, care acţionează, şi ele, din cosmos asupra noastră. Această linie de cerc este desenată de obicei drept o a treia linie dreaptă. Dacă învăţăm să cunoaştem această forţă, atunci privim cu degajare înspre tot ce ne aduce acum viaţa, în durere şi în suferinţă. Noi ştim că totul provine din necesitate, ea este legea ce pune în mişcare karma.

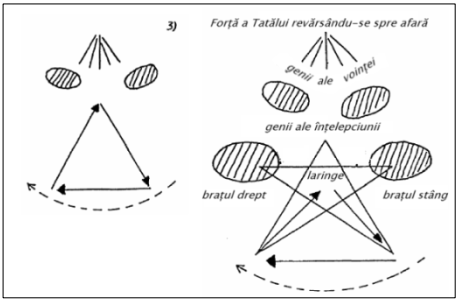
Parzival cucerise pentru sine aceste trei forţe, el s-a dăruit lor. – Atunci i-au venit din stânga şi din dreapta, ca nişte proptele sub braţe, ceva precum aripi calde şi reci. El a simţit din stânga o forţă de sprijin sub braţ, ce se revărsa în lăuntrul părţii stângi, producea căldură, foc spiritual. Iar în dreapta o forţă ce era răcoroasă, răcitoare. Jumătatea sa stângă o simţea cuprinsă de o forţă ce pătrundea ca o căldură prin mână până la inimă, în timp ce prin dreapta pătrundea o altă forţă dumnezeiască, ce se făcea simţită printr-un sentiment de răceală. Dacă vrem să desenăm aceste forţe ce îl străbăteau ca un sentiment, care îi aducea la cunoştinţă corelaţia sa cu întreaga omenire, atunci trebuie să desenăm acest lucru astfel.

Apoi i s-a întunecat cerul, şi-a pierdut pentru el lumina exterioară. – Dintr odată i se luminează spaţiul pornind dinăuntru spre afară. Ca din inima sa strălucea lumina. El percepea în regiunea laringelui curenţi din ambele părţi, ei veneau de la îngerii luminii, ce poartă lumina spirituală a înţelepciunii către oameni. Această lumină spirituală a sorbit-o în el. Avea sentimentul ca şi

cum capul său se deschidea ca un potir către lumina dumnezeiască, iar el văzu în această lumină mesagerii Atotînvăluitorului, ce veneau asupra lui de sus. El simţea din depărtările spaţiului o iradiere, ce strălucea adunându-se într-un punct, de acolo se ramifica şi îl străbătea ca lumină, ce transforma înţelepciunea în forţă vie. Acest lucru i se revelează aşa, ca şi cum i-ar două mici.

Apoi a auzit Parzival în toată liniştea, pe care niciodată nu îndrăznise să o spargă printr-un gând sau un sunet – din linişte a auzit ridicându-se sunete: armonia sferelor. El auzea cu urechi spirituale sunete care îi făceau clare scopul şi destinul omului şi al devenirii lumii. Aici a trăit el revărsându-se înlăuntrul întregii sale fiinţe, forţa ce ne permite să trăim Creatorul drept forţa Tatălui, încât să ne simţim drept creaţie a Creatorului. Iar el a perceput un glas ce îi spunea: „Aceasta este lumina Tatălui, din care te-ai născut tu." Şi el a ajuns să cunoască faptul că, pentru a deveni demn de această naştere, el ar trebui să transforme în sine copacul verde cu crini în crucea neagră din care îmbobocesc trandafirii, că ar trebui să se prindă de crucea lumii, aşa cum Christos trecuse pe aceeaşi cruce prin moarte, şi că pe această cale i-ar putea înflori speranţa de a reînvia în Sfântul Graal. El a trăit adevărul zicerii rosicruciene: E.D.N. – I.C.M. – P.S.S.R. El însuşi s-a simţit precum Fiul Tatălui. Iar în timp ce această trăire continua, lui Parzival îi creşte, deasupra întregului, fiinţa sa proprie sub forma unei pentagrame.

Însemnarea D

Ora aceasta şi următoarea oră de Ş.E. [şcoală esoterică] sunt de înţeles doar în corelaţie.

De pe Atlantida au venit spiritele conducătoare ale misteriilor din toate timpurile. Din Atlantida s-au dus oameni prin Africa, alţii prin Europa către Asia. Iar pe drum au fost fondate şcoli de misterii. În misteriile europene a acţionat o mare individualitate spirituală, ce s-a abţinut apoi multă vreme de la orice acţiune. – Masa Rotundă a regelui Artur este de considerat drept o astfel de şcoală de misterii. – O personalitate superioară, ce trăia în India, s-a încarnat în Europa pentru a acţiona. O personalitate înaltă era aceasta, orice am vrea să gândim despre acţiunea ei. Din India trebuia adusă încoace, pentru a acţiona aici în Europa. Acesta a fost Carol cel Mare.

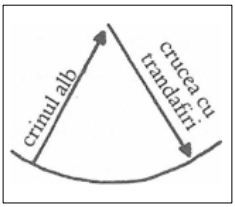
Într-un timp foarte precis a putut din nou să acţioneze acea entitate spirituală înaltă, ce se abţinuse o perioadă de la orice acţiune. Ea s-a întrupat în figura pe care legenda o numeşte Titurel. Graalul, în care fusese adunat sângele lui Christos, a fost adus de îngeri în Europa şi acolo menţinut în plutire deasupra Europei de către îngeri. Un elev al lui Titurel, Parzival, se făcuse cu totul pur şi evlavios prin exerciţii de tot felul. Fiecare elev de-al lui Titurel este un Parzival. Oricine se străduieşte către acest ideal trebuie să se facă o personalitate, pură şi evlavioasă. Trebuie să ne dedicăm, însă doar atunci putem să dăruim ceva, când avem ceva. Se vorbeşte despre jertfe ale intelectului. Cine nu are încă un intelect, nu poate să îl jertfească. Mai întâi trebuie să formăm intelectul, să îl dezvoltăm până la înălţimea cea mai mare posibilă, de abia după aceea putem să-l jertfim.

Au existat două entităţi ce au acţionat din divin înăuntrul Pământului, Flor şi Blanchflor, crinul alb şi trandafirul roşu. Iar pe când Parzival se pregătise în acest fel, el a trăit în sine ca şi cum s-ar fi împărţit, astfel încât se vedea pe sine cum stătea în faţa lui însuşi; iar sinea sa superioară era precum un copac lăstărit, îmbobocit, din care se revărsa viaţă. Din acest copac creştea un crin. Iar un glas, glasul lui Blanchflor, al crinului alb, spunea: „Acesta eşti tu!"

Apoi viziunea s-a transformat în crucea cu trandafiri. Copacul lăstărit, îmbobocit se transformase în lemnul mort al crucii, din care acum străluceau trandafirii. Prin dăruire absolută, copacul devenise lemnul mort, iar crinul alb devenise trandafirii roşii, ce iradiau acum viaţă spirituală. Iar glasul lui Flor, al trandafirului roşu, spunea: „Acesta devino tu!"

Prin dăruire, datorită faptului că Parzival devenise cu totul pur, el a putut citi scrierea ocultă.

Dacă vrem să exprimăm ocult ce semnifică copacul lăstărit îmbobocit, cu crinul alb şi crucea neagră, moartă, cu trandafirii roşii atunci trebuie desenat acest lucru în modul următor:

La copacul cu crinul, Parzival se simte ca în punctul central al Pământului, al tuturor evenimentelor pământeşti, la crucea cu trandafiri el cuprinde totul, acest lucru este sugerat prin linia de cerc.

* * *

Însemnarea E

De la Atlantida au pornit două curente umane, unul prin Africa spre Asia, celălalt prin Europa spre Asia. În Europa au fost înfiinţate lăcaşuri de iniţiere, a căror sarcină era să formeze un neam uman puternic şi cu forţe fizice puternice. Un astfel de conducător, care venise aici din Atlantida, stătea de pază, nevăzut, peste forţele spirituale care porneau de la lăcaşuri de misterii, unul dintre ele numit după mitul regelui Artur, Masa Rotundă. În acelaşi timp a venit Christos pe Pământ.

O legendă povesteşte cum potirul cu sângele adunat de pe Golgotha a fost adus de îngeri în Europa şi acolo a fost menţinut în plutire deasupra Pământului. Înaltul conducător l-a luat în primire pe Sfântul Graal, în calitatea de regele Titurel. De abia după secole, când câţiva, puţini oameni au ajuns să fie maturi pentru aceasta, el

s-a coborât pe Pământ şi a fondat un aşezământ de iniţiere. Oricine era matur pentru iniţiere, devenea un Parzival.

Două entităţi spirituale, conform legendei Flor, sau Flos, şi Blanchflor, numiţi crinul şi trandafirul, în relaţie spirituală părinţii lui Carol cel Mare, stăteau acţionând deasupra acestui misteriu.

Un Parzival îşi curăţase sufletul de toate dorinţele şi de egoism, după lungi meditaţii şi concentrări. El era un cathar şi a venit la regele Titurel. Prin faptul că încordase toate forţele pe care le dobândise, a reuşit să-şi ridice afară Eul său superior, iar el se afla faţă în faţă cu sine însuşi şi se vedea într-un simbol. Întreaga lume fizică dispăruse şi în locul ei el vedea o mare formaţiune de plantă de vis, ce înmugurea, mare cât Pământul, iar sus înflorea pe ea un mare crin alb. Glasul lui Blanchflor spunea în spatele lui: „Acesta eşti tu!" Iar el îşi vedea sufletul său purificat. Dar crinul era înconjurat de un miros care emana de la el, care nu-i plăcea lui Parzival. Acestea erau dorinţele, poftele etc. pe care le depusese în timpul purificării. Simbolul dispăru, se făcu întuneric, iar în întuneric se arătă al doilea simbol: o cruce neagră pe care se împleteau trandafiri roşii. Iar glasul lui Flor vorbi în spatele lui: „Aşa devino tu!" Mirosul dispăruse, floarea îl absorbise şi devenise trandafir roşu. Iar Parzival văzu că purificarea nu este de ajuns, că trebuia să-şi pironească Eul său inferior pe crucea neagră şi să retrăiască viaţa lui Christos, pentru ca trandafirii roşii să poată înflori.

După aceasta, Parzival merse în singurătate şi lăsă zi şi noapte să acţioneze simbolurile în interiorul său. Simbolurile păliră încetul cu încetul, dar din ele înmugurise un germene. În singurătate, el privi în jur, privi în faţă şi în spate, în sus şi în jos, în dreapta şi în stânga – şi simţi marea unime, marea învăluire şi simţi curenţii puternici din toate părţile revărsându-se în el, şi le simţi acţionând împreună cu un punct din interiorul său, şi că acest punct era o parte a marii învăluiri. El simţi dintr-o parte un curent care îl străbătea şi care îl mâna să se dizolve cu totul în dumnezeire. Din cealaltă parte veni o putere ce voia să-l conducă spre menţinerea Sinei proprii. O a treia forţă, ca şi cum le unea pe cele două, acţiona în aşa fel încât cele două căi ce duceau în direcţii

diferite să se adune la un cerc. Din stânga simţi o forţă susţinătoare sub braţ, ce se revărsa spre partea stângă, producând căldură, focul spiritual; din dreapta unul asemănător, răcitor, care realiza armonia. Apoi el trăi lumina spirituală, pe care o absorbi în sine. Apoi auzi armonii ale sferelor şi în fine pătrunse ceva în capul său şi îl străbătu cu o seamă de forţe ce se uniră într-un punct central şi curseră în jos. Iar lui i se deschise adevărul: Din Dumnezeu suntem născuţi. În Christos trebuie să murim, iar în Sfântul Spirit avem speranţa de a reînvia.

* * *

Însemnarea F

(Alte notiţe, care conţin referiri la următoarea oră, din 30 august 1909)*

* Notiţă în suport de text.

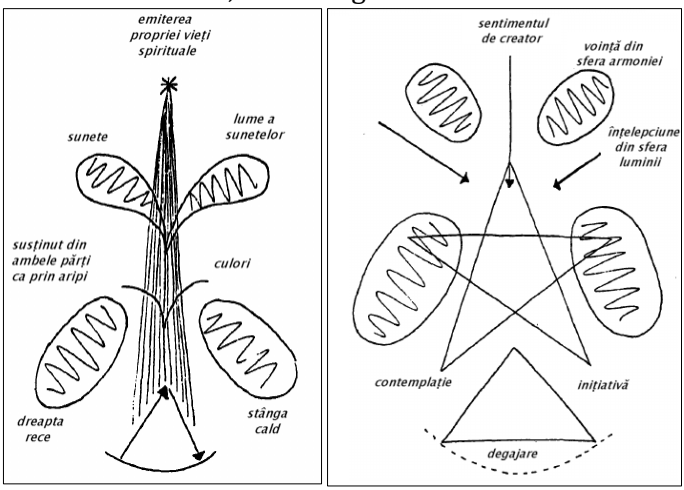
Un Parzival a avut, prin învăţătura din partea lui Titurel, un înalt iniţiat, trăirea unui crin alb, ce a crescut din Pământul germinativ: „Acesta eşti tu" – şi a unei cruci cu trandafiri: „Acesta trebuie să devii tu". În singurătate, după aceea, i-a apărut viziunea de mai sus.

1 = o forţă ce ajunge în noi, căreia ne dăruim cu totul, care ne umple şi atunci când ne concentrăm asupra unui obiect. 2 = o altă forţă, ce ne împinge să fim cu totul noi înşine. 3 = de fapt o linie de cerc, ce ne împinge să vedem toate trăirile îmbucurătoare şi întristătoare în jurul nostru, nu în noi, forţa ce mişcă şi stelele din jurul nostru, care acţionează apoi asupra noastră din afară. Această linie de cerc este desenată de obicei drept o a treia linie dreaptă; iar triunghiul este, aşa-zis, necesitatea ce împinge. Dacă ne dedicăm acesteia, ne vin, într-un anumit sens, în stânga şi în dreapta ca sprijin sub braţ aripi calde şi reci, 4-5, entuziasmul care ne poartă.

După aceea vin, aproximativ în regiunea gâtului, curenţi de la îngerii luminii, care ne aduc înţelepciune, 6-7. Apoi auzim, cu urechile spirituale, scopul şi destinul faptelor noastre şi ale întregului univers. Dacă am vrea să desenăm acestea, am desena cam 8-9 linii rotunde.

Şi în final pătrunde ceva de sus în noi, ce ne permite să ne apară Creatorul, să Îl trăim, astfel încât să ne vedem şi să ne simţim noi înşine drept creaturi, nu doar să ne ştim drept creatură. La impresia de durată a acestei trăiri ia naştere în noi deasupra întregului o pentagramă.

Dublul desen, ce este în acelaşi timp valabil şi pentru următoarea oră esoterică, din 30 august 1909:

Oră esoterică
München, 30 august 1909
Însemnarea A

În Parzival apăru un sentiment fundamental, după ce, stând în singurătate în faţa lui Titurel, el avusese acele trăiri despre care am vorbit. Cel mai intens şi mai profund sentiment de ruşine apăru în el. Cu totul trăi prin el acest sentiment de ruşine. El trecuse prin catharsis şi fusese de părere că era atât de bun şi de pur, încât putea acum să fie primit, să intre în rândul discipolilor maestrului maeştrilor, al lui Christos. Iar în acest sentiment de ruşine el se gândi la cuvintele lui Christos: „De ce Mă numeşti bun? Bun este numai Dumnezeu." [Nota 204] (Marcu 10,18 şi Luca 18,19). Iar el ştiu acum cât de profund nedesăvârşit mai era şi cât mai avea de primit în străduania sa după bine, cât îi mai lipsea pentru a fi bun. –

Iar un al doilea sentiment, sentimentul fricii, veni peste el. El crezuse că l-a depăşit de mult. Era şi un altfel de sentiment de frică decât îl cunoscuse înainte. Era un sentiment al propriei sale micimi şi slăbiciuni ca om, care veni peste el, faţă de fiinţa dumnezeiască nobilă, atunci când lăsă să trăiască al doilea cuvânt al lui Christos în sufletul său, cuvântul: „Deveniţi desăvârşiţi [Nota 205], aşa precum Tatăl vostru în ceruri este desăvârşit." (Matei 5,48). Aceste do»! cuvinte trebuie să trăiască în sufletul fiecărui esoterist.

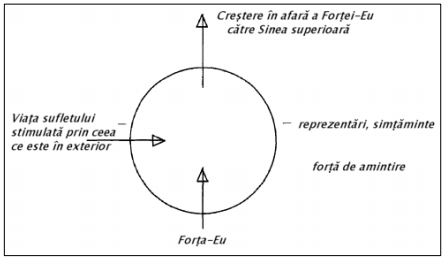
Nu după unul, ci după două principii trebuie să trăiască esoteristul. Mai întâi trebuie să aprindă în sufletul său deplina devoţiune faţă de divin. Astfel se manifestă conştienţa: nu ceea ce facem e bun – dar trebuie mereu să ne străduim să devenim mai desăvârşiţi. Înspre ceea ce devine în sufletul nostru trebuie să privim. În ceea ce devine trăieşte Dumnezeul. Dacă ajungem atât de departe încât să acţionăm bine şi nobil, atunci Dumnezeul din noi este cel care este bun. Acel Dumnezeu care ne lasă să acţionăm bine şi nobil este imaginea noastră primordială însăşi, ce ne-a creat. Noi trebuie să devenim întreaga copie a acestei imagini primordiale.

În tot ceea ce facem se află, oricât de ascuns ar fi, un motiv egoist. Noi trebuie să recunoaştem că nu putem fi deloc altruişti. Este karma lumii ce ne face să acţionăm egoist. Karma lumii, însă, este Dumnezeu. Tot ceea ce este Dumnezeu şi face drept bine este mai bun decât am putea face noi înşine. Iar esoteristul trebuie să-şi spună: Dacă execut o acţiune pe care mi-am transformat-o în îndatorire, dacă o execut cu cele mai bune puteri, după direcţionarea proprie pe care o simţim în sinea noastră, iar dacă o execut în aşa fel încât să-mi spun că divinul acţionând în mine execută această acţiune, eu sunt numai unealta acestui divin ce acţionează în mine, atunci esoteristul se dezvoltă în direcţia celui de-al doilea principiu: i se revelează Sinea superioară în strădania sa după desăvârşire.

Există trei revelaţii ale Sinei superioare: mai întâi prin vis, în al doilea rând prin intuire şi în al treilea rând prin meditaţie. Dacă esoteristul a trăit mult timp în meditaţiile sale, dacă a încercat iarăşi şi iarăşi să trăiască în gândurile, cuvintele, faptele sale conform primului principiu pe care tocmai l-am descris, dacă a

încercat iarăşi şi iarăşi să îl preia în strădania sa de a fi bun – atunci vine o vreme în care totul îi devine clar: Dacă aş scoate în afară toată bucuria, toată durerea pe care le-am simţit până acum în mine, atunci va fi ca şi cum m-ar înconjura din afară ca un fel de spiritual-sufletesc; eu nu mai trăiesc în acestea pe care le-am scos afară în acest fel, eu nu mai sunt atins de valurile durerii şi ale bucuriei. – Atunci elevul trebuie să înveţe să stea stabil în punctul central al existenţei sale, prin faptul că trăieşte intru totul în forţa mantrei: Ex Deo nascimur. Astfel îşi incorporează elevul în omenescul său Sinea superioară, al doilea principiu [al Eului], ce nu se află în noi, aşadar nu poate fi găsit în noi prin simpla clocire înăuntrul nostru, ci care poate fi atins doar de noi înşine printr-o astfel creştere mai sus.

Prin exerciţii, noi stimulăm în noi înşine o forţă, care altfel, acţionează mai mult ca forţă de amintire în noi şi care trezeşte iarăşi reprezentările, sentimentele şi simţămintele care înainte fuseseră stimulate prin intermediul obiectelor şi evenimentelor din lumea exterioară, care acum au trecut. Această forţă, ca forţă singulară învaţă elevul să o cunoască; el învaţă să o organizeze în sus înspre creier, astfel încât el să crească în sfârşit înspre Sinea superioară, ce pluteşte deasupra noastră.

În această nou-cucerită forţă trăieşte acum elevul.Tot ce este exterior, fie că e tristeţe, fie că e bucurie, i se înfăţişează acum ca fiind în exteriorul punctului său central. El stă în faţa tuturor influenţelor exterioare ferm închis în sine; el se simte liber în sine însuşi şi liber de tot ce e exterior.

Şi mai e ceva ce simte elevul. El a învăţat înainte învăţăturile karmei. Acum ştie că stă sub necesitatea efectului karmei. În această nou-cucerită forţă, el trăieşte Sinea superioară ce l-a aşezat

în existenţă prin naştere, iar el admite modul în care ceea ce se trăieşte în lumea exterioară în soarta sa trebuie produs prin necesitatea activă a forţelor karmice. Acest lucru îi oferă o anumită bucurie în faţa durerilor şi suferinţelor. Degajat stă el în faţa tuturor.

Dacă elevul a ajuns atât de departe în evoluţia sa, atunci ajunge la contemplaţie şi, prin aceasta, la „Consommatio" [Nota 206] a Sinei superioare. Iar acum îi sunt organizate ochii spirituali şi urechile spirituale şi încep să funcţioneze, dacă el se dedică în continuare exerciţiilor cu răbdare îndurare şi concentrare. El învaţă să vadă lumea de lumină a entităţilor spirituale şi fiinţa spirituală de voinţă care răsună înspre el din armonia sferelor ce poate fi percepută de urechile sale spirituale, care au fost deschise. Iar el ştie: nu prin mijlocirea organismului fizic poate sa aibă el aceste trăiri în lumea spirituală. În trăirea pentagramei, el se simte amplasat în marea entitate a etericului, lumea spirituală. Acest întreg desen, această scriere ocultă acţionează trezitor pentru suflet şi eliberator pentru spirit. Iarăşi şi iarăşi ar trebui elevul să o aducă în faţa ochilor sufletului; iar el va trăi modul în care îi vor creşte tot alte forţe noi în sufletul său datorită acestui lucru.

Am văzut cum Parzival, care stătea în solitudine în faţa lui Titurel, a. avut trăirile ce îşi găsesc expresia în această scriere ocultă. În ea este exprimată întreaga înţelepciune christică, întregul misteriu christic ce se împleteşte în jurul Sfântului Graal. Înţelepciunea misteriilor din timpurile precreştine este ca o plantă de seră, ce li s-a revelat doar unora anumiţi, maturi; ceea ce a receptat restul omenirii a fost conţinutul de credinţă al diferitelor religii. Înţelepciunea Graalului, însă, înţelepciunea creştină, este un misteriu care le este revelat drept cunoaştere tuturor, drept simplă doctrină de credinţă nimănui. Toţi elevii esoteriştilor occidentali sunt Parzivali.

Un fiu al lui Parzival este Lohengrin. El este o personalitate ce nu ajunge să se exprime deplin în corporalitate. Lebăda este expresia pentru individualitatea superioară, ce iradiază dincolo de el. Lohengrin se uneşte cu Elsa [Nota 207], sufletul omenesc. Ea nu-l întreabă pe el despre origine, ea nu cugetă despre fiinţa sa, ea îl ia

ca atare şi receptează cu mulţumire şi smerenie darurile sale – atâta timp până când, îmboldită din afară printr-o defăimare răuvoitoare, cum că nu ar fi de origine nobilă, întreabă în legătură cu aceasta. Atunci Lohengrin trebuie să se retragă de la ea. El dispare în sus, în lumea spirituală.

Un sentiment de mulţumire trebuie să fie ceea ce elevul poartă şi nutreşte în sine drept sentiment principal pentru ceea ce îi devine drept daruri din lumile spirituale, în această încarnare. Nu trebuie să cerceteze, să caute şi să interpreteze la aceste daruri cu gândirea pământeană obişnuită. Căci datorită acestui fapt se retrage din sufletul Sinea superioară. Un adânc avertisment se află în soarta Elsei în faţa noastră. Niciun gând exterior, niciun fel de sentimente şi trăiri ale exterioare nu trebuie să lăsăm înăuntru în sanctuarul meditaţiei concentrării noastre; căci altfel nu este stimulat acel izvor de forţă prin care cucerim creşterea în afară şi în sus a forţelor noastre omeneşti către Sinea superioară, nu putem găsi Sinea superioară, se retrage tot mereu din faţa noastră. În contemplaţie, separat de toate impresiile exterioare, singuri în cea mai profundă linişte şi adâncire, odihnind în cea mai adâncă singurătate trebuie să observăm pătrunderea lumii spirituale în noi în efectele ei, liniştiţi şi caşti trebuie să o lăsăm sa acţioneze în noi, pentru a deveni astfel treptat noi înşine cunoscători ai adevărului, să devenim o unealtă a faptelor entităţilor spirituale.

* * *

Însemnarea B

După ce Parzival trecuse în singurătatea sa prin toate aceste sentimente şi trăiri, au venit asupra lui alte două noi simţăminte. Primul era o strângere sub presiune a întregii sale fiinţe, iar din aceasta s-a dezvoltat un sentiment concentrat de ruşine. Când cineva a urcat la treapta unui Parzival şi se ştie pur şi evlavios, atunci el crede că este şi un om bun. Atunci i-a venit în minte lui Parzival cuvântul lui Christos Iisus, al maestrului maeştrilor: „De ce Mă numeşti bun? Nimeni nu e bun decât singur Dumnezeu." – În sentimentul său de ruşine fusese un ultim rest de mândrie. Şi noi, cei care ne străduim către ceea ce este esoteric, trebuie să preluăm acest principiu în adâncul cel mai profund din interiorul nostru şi

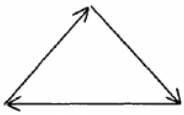
să îl prelucrăm. Căci prin faptul că pătrundem mai adânc în viața esoterică, noi credem că devenim mai buni decât ceilalți oameni din jurul nostru. Dacă ne pătrundem de acest principiu – „nimeni nu este bun decât singur Dumnezeu" –, atunci el este doar atunci corect când permitem să fie valabil pe lângă acesta încă un al doilea: „Deveniți desăvârșiți, așa cum Tatăl vostru din cer este desăvârșit". Nu doar unul dintre aceste două principii este suficient, ci ambele sunt necesare pentru a putea sta lângă Christos, așa cum Parzival credea că stă lângă El.

Al doilea simțământ care a venit asupra lui a fost de o natură pe care crezuse că o depășise de mult, iar aceasta era o teamă concentrată. Acum știa că nu devenise asemănător cu Christos. Iar acesta era efectul ulterior al celor două imagini pe care i le arătase Titurel: de la crin la crucea cu trandafiri. E o închipuire să credem că omul ar putea fi bun; numai Dumnezeu este bun. Idealul, însă, spre care avem de tins, nu este de a ne desăvârși în singurătate, departe de ceilalți oameni, ci în mijlocul celorlalți oameni să fim noi înșine oameni, să ne poziționăm în centrul universului și să avem forța de a lăsa Spiritul să acționeze asupra noastră, Cel despre care s-a spus că prin El toate lucrurile sunt făcute ș.a.m.d.

Dăruirea nu poate fi formată, atâta timp cât nu am format noi înșine ceva în noi înșine. A vrea să te jertfești fără [mai întâi] să vrei să posezi ceva în tine însuți înseamnă a te pierde în univers și, astfel, a deveni inutil. Acestea sunt pericolele adâncirii mistice. Chiar și intelectul, care nu vrea să se jertfească pentru că nu vrea să se piardă pe sine, trebuie mai întâi să se fi construit pe ceva, iar acest lucru poate fi cucerit doar în cadrul lumii, astfel încât să fie multilateral, și numai atunci poate el să fie jertfit.

Dacă ne efectuăm exercițiile cu venerația și simțământul de sacralitate cel mai mare față de fundamentul lor cosmic, atunci vom păși cu sufletul nostru în domeniile cosmice. Dacă ne adâncim deosebit de intens într-un obiect și dacă ne gândim în acest timp la prima linie ce se deschide (vezi desenul), atunci trăim forța ce vine dintr-o lume și mai înaltă, ce îi corespunde forței gândirii ce conduce creația la capăt; noi ne pierdem sentimentul unei existențe

separate şi devenim o parte a acestei forţe. Acesta este primul exerciţiu.

Să luăm al doilea exerciţiu, cel la care ne luăm pe noi înşine în mâini; atunci, prima forţă, ce duce la o pierdere-de-sine, este transformată într-o simţire-de-sine, ceea ce reprezintă a doua forţă.

Al treilea exerciţiu, la care bucuria şi durerea nu mai trebuie simţite în noi înşine, ci în afara noastră, reprezintă a treia mare forţă unificatoare prin care i-a reuşit cosmosului ca Soarele, Luna şi Pământul să devină dintr-un întreg o treime, astfel încât au putut să îşi lase forţele, ce veneau mai întâi dinăuntru în afară, dintr-un centru, să curgă mai apoi din afară, din circumferinţă.

Acestea sunt cele trei mari forţe: atracţie, respingere şi încercuire. Dacă bucuria şi suferinţa, simpatia şi antipatia nu mai joacă niciun rol în judecata noastră, atunci nu ne pierdem în lucruri, ele nu ne cuprind ci ne încercuiesc, iar noi înşine stăm ca un punct ferm, nemişcat acolo înăuntru şi pricepem lucrurile din ele însele. Atunci ne creşte prin aceasta o astfel de forţă, încât ne este ca şi cum am fi sprijiniţi sub braţe şi conduşi mai departe. Atunci nu vom mai lăsa, prin intermediul echilibrului astfel obţinut, să fie determinată judecata noastră de către exteriorul din jurul nostru, ci vom recunoaşte în toate înţelepciunea care va urca din inima noastră şi care ne ridică deasupra simplului intelect. Iar prin această înţelepciune vom urca până la acel punct unde ne vine în întâmpinare armonia sferelor, iar marile entităţi ale creaţiei, ierarhiile superioare ni se revelează. Atunci se revarsă din acele înălţimi, ca dintr-un punct, iubirea desăvârşită şi înţelepciune., desăvârşită în noi, iar lumina înălţimilor ne iluminează.

Această figură este simbolul urcării în viaţa esoterică. Ea nu poate fi înţeleasă cu raţiunea, ea trebuie percepută ca imagine. Doar cei care pot, făcând aceasta, să decupleze toată înţelegerea intelectuală vor fi capabili să mai aşeze cele cinci puncte de forţă în figură. Acestea se află: între aripi şi triunghi, în prima pereche de

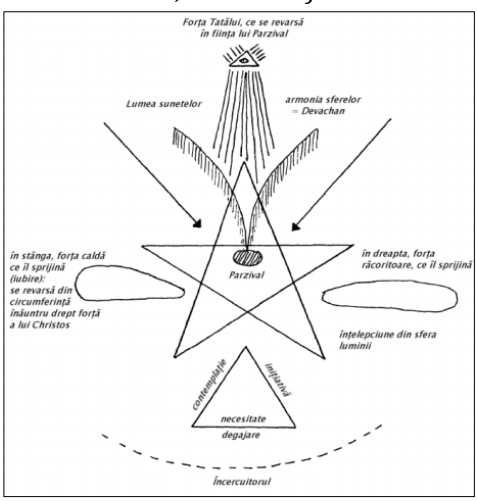
aripi (cea de jos) şi în săgeata de sus. Din aceste puncte rezultă pentagonul.

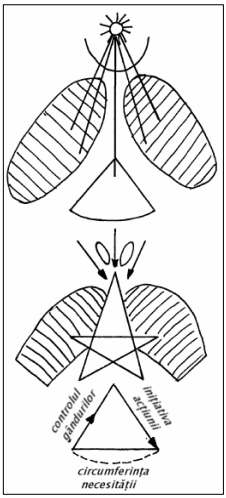
Ultimul paragraf este formulat astfel într-o altă însemnare:

Dacă ne reprezentăm acum cinci puncte între aceste forme şi figuri diferite şi le unim cu linii, atunci vedem omul aşezat într-o figură semnificativă, în acest întreg mare context al universului.

Această întreagă formă, care poate că arată cumva ciudat, pusă în faţa sufletului prin faptul că îi înfăţişăm simţirii semnificaţia ei, legăturile şi relaţiile care stau la baza ei, acţionează trezitor pentru suflet asupra elevului. Iar apoi trebuie să ne reprezentăm tot mereu modul în care germenele trupului nostru se afla în spirit, cum el s-a dezvoltat treptat şi cum acuma în trup se află iarăşi germenele spiritului. „În spirit se afla germenele trupului meu …".

Două desene, transmise fără text:

Oră esoterică
Berlin, 26 octombrie 1909

Înainte să începem consideraţiile noastre, aş dori să vă adresez câteva cuvinte serioase privitoare la orele esoterice. Esoteristul trebuie să se păzească îndeosebi de vorbirea necugetată. Despre ceea ce învaţă în şcoală şi despre aceasta în

general, să nu vorbească. Mici lucruri negândite au adesea urmări extinse. Dacă, spre exemplu, cineva vorbeşte în prezenţa unui terţ despre faptul că frecventează o şcoală esoterică în care acela nu merge, atunci nu trebuie să treacă cu uşurinţă peste un astfel de scăpare şi să creadă că nu-i nimic. Căci aşa ceva contează foarte mult şi poate ameninţa direct existenţa şcolii, iar esoteristul ar avea să se considere pe sine însuşi vinovat dacă aceste ore esoterice ar trebui cândva să înceteze.

Acum vrem să vorbim despre meditaţiile noastre. Esoteristului trebuie să-i fie clar că, prin faptul că intră într-o astfel de şcoală, se vor apropia de el evenimente din afară despre care s-ar putea întreba: Mi s-ar fi întâmplat asta şi dacă nu aş fi devenit esoterist? Cea mai intimă observaţie despre viaţă şi despre sine esoteristul trebuie să şi le facă drept îndatorire. Faptul că a păşit pe această cale trebuie să stea pentru el în punctul central al vieţii sale; căci el este un mic centru de viaţă spirituală, iar aceasta radiază – lucru de care el e mai mult sau mai puţin conştient – asupra mediului său şi provoacă evenimentele care se apropie de el. Prin dezvoltarea mai înaltă, elevul îşi lasă, chiar dacă numai pentru o perioadă scurtă a zilei, sinea sa inferioară singură, sinea inferioară cu care stă în viaţa obişnuită, prin care păşeşte în legătură cu lumea exterioară. În timpul meditaţiei, el o lasă în seama ei înseşi, îi retrage un paznic, am putea spune, care o controlează în rest tot timpul, care parţial reglementează însuşiri de caracter, parţial le suprimă sau cel puţin le ţine în frâu. Prin faptul că acum acest Eu inferior, chiar dacă şi numai pentru scurt timp, este lăsat în seama sa însuşi, ţâşnesc afară din toate părţile, din colţuri ascunse ale naturii noastre, trăsături pe care adesea le credeam depăşite, a căror supunere ni se părea foarte uşoară. Iar prin aceasta omul poate, într-un anumit sens, să devină mai rău, dacă nu exercită în permanenţă cel mai sever control asupra lui însuşi. Pe lângă meditaţiile noastre, ne sunt date anumite exerciţii care trebuie să ne sprijine în acest lucru.

Totul decurge, după cum ştiţi, în mod ciclic, la fel şi evoluţia. Ceea ce compune acum corpul nostru fizic va fi eliminat din el în şapte ani. Aşa este şi la dezvoltare [interioară]. Dacă astăzi, de

exemplu, intrăm într-o şcoală esoterică, după şapte ani de-abia pot să iasă în afară, să iasă mai puternic în evidenţă toate trăsăturile posibile ce se aflau dormitând în noi şi care îl trag pe om foarte mult înapoi. Acest lucru nu poate apărea dacă el este suficient de atent la sine, la viaţa şi la mediul său.

Un rol joacă şi motivele din care cineva lasă să i se dea meditaţii. Cine nu are o încredere absolută în învăţătorul său, poartă în sine un sentiment ascuns de opoziţie faţă de el, iar acest sentiment va ajunge, de exemplu, foarte curând să iasă la suprafaţă şi să deterioreze efectul meditaţiei.

Înainte de toate, esoteristul trebuie să-şi menţină în faţa ochilor, în meditaţia zilnică, faptul că întreaga sa strădanie este de a ajunge la Sinea sa superioară şi de a se gândi la ceea ce este această Sine superioară. El nu trebuie să creadă că trebuie să-i aducă acestei Sine superioare ceva în întâmpinare, ci trebuie să aibă o atitudine de aşteptare faţă de ea, să aştepte totul de la ea. În trei moduri îi iese în întâmpinare aceasta elevului pe calea sa; acest lucru este de regulă aşa. Prima oară are loc într-un mod cu totul fugar, iar pentru a-l observa este nevoie de atenţia necesară pe care tocmai esoteristul trebuie s-o aibă pentru toate. Aceasta se întâmplă, anume, în vis şi are loc aici ceea ce se numeşte dedublarea Eului. Avem, spre exemplu, de gând să facem ceva sau ne preocupă o problemă. Acum ne apare cineva în vis, care ne sfătuieşte ce să facem, care rezolvă problema, cineva care este mai bun, mai deştept decât noi înşine. Asemenea vise trebuie să luăm în considerare cu atenţie.

Pe parcursul dezvoltării se întâmplă apoi, că în momente în care nu ştim ce să facem sau în care am luat o decizie, auzim un glas gingaş care ne sfătuieşte, spre exemplu, să nu luăm decizia respectivă. Este adesea o decizie pe care am luat-o în cunoştinţă de cauză şi cu conştiinţa împăcată, iar dacă urmăm acum acest glas care totuşi ne sfătuieşte împotrivă, atunci se prea poate întâmpla să pară că am făcut lucrul incorect, însă în cele mai multe dintre cazuri vom observa imediat că am făcut ceea ce era corect, prin faptul că am dat urmare glasului. Dacă ne exersăm acum să ţinem cont de el,

vom observa că avem ceva în noi ce este mai înalt decât propria raţiune, mai deştept decât noi înşine.

Iar al treilea moment, în care păşim în faţa Sinei noastre superioare, este unul foarte important, sacru. Aceasta se întâmplă în timpul meditaţiei. Pentru scurte clipe doar, ne vom uni cu ea aici. Dar, pentru a atinge acest lucru, trebuie să ne aducem natura inferioară cu totul la tăcere. Tot ce ne umple de antipatii şi sentimente meschine faţă de lume, de viaţă, trebuie să stingem. În general, elevul trebuie să aibă la autoobservare mereu în faţa ochilor legea polarităţii, care spune că atunci când el posedă o trăsătură negativă şi doreşte să o stârpească, atunci trebuie să caute polaritatea acestei trăsături tot în sine însuşi. Se află acolo cu siguranţă. Prezenţa *unei* trăsături o condiţionează întru totul şi pe cea polar opusă, chiar dacă nu credem acest lucru, iar aceasta trebuie eradicată; atunci dispare şi cealaltă odată cu ea. De exemplu, dacă cineva simte frică în sine, atunci are în sine drept trăsătură polară ura, oricât de ascunsă ar fi, oricât de complicat îmbrăcată, şi trebuie să o izgonească. Făcând aceasta, frica dispare de la sine. Sinea superioară se va uni cu noi doar atunci când asemenea trăsături sunt stârpite în momentele meditaţiei.

Această reunire cu Sinea superioară este reprezentată atât de frumos în legenda despre Lohengrin şi Elsa. Lohengrin apare pentru a o salva pe Elsa, pentru a se reuni cu ea. Apoi este semănată neîncrederea în sufletul ei, o caracteristică negativă, iar Sinea superioară, Lohengrin, trebuie să se retragă în lumile superioare, nu se poate reuni cu ea.

Oră esoterică
Berlin, 29 octombrie 1909

Ultima oară am vorbit despre faptul că în meditaţiile noastre trebuie să lăsăm afară toate gândurile şi judecăţile noastre ce au de-a face cu viaţa exterioară. Poarta prin care păşim în meditaţie este ca o falie îngustă, iar ceea ce luăm cu noi drept gânduri ce nu aparţin de meditaţie acţionează ca un foc mistuitor asupra ceea ce trebuie să germineze în interiorul nostru. Ispita pentru cel ce meditează este nespus de mare, de a lua cu el asemenea gânduri

dincolo. Dar pentru aceasta nu are nevoie să aibă un sentiment de frică, deoarece acum toate gândurile care se îngrămădesc spre el în timpul meditației, ce trec prin creierul său din viața zilnică, au efectul menționat. Gândurile pe care esoteristul trebuie să le recunoască drept periculoase sunt cele ispititoare.

Ultima oară am văzut că toate caracteristicile pe care le avem condiționează în mod necesar și polul lor opus în noi, așadar cine are în sine frică, neapărat trebuie că nutrește și sentimente de ură de vreun fel, pe care le descoperă poate de-abia la o observație foarte subtilă. Ca și caracteristicile, tot astfel și marile adevăruri, toate lucrurile în general, au polul lor opus în lume.

Putem vedea acest lucru pe baza a două afirmații ale Celui mai mare care a umblat pe Pământ. Când a fost cândva întrebat Christos: Cum trebuie să fie omul?, el a răspuns: „Fiți desăvârșiți, așa cum Tatăl vostru în cer este desăvârșit". Iar când I-a fost odată spus că ar fi desăvârșit, el a răspuns: „De ce Mă numești desăvârșit (sau bun)? Nimeni nu este bun decât singur Dumnezeu". Cum trebuie să înțelegem acest lucru, faptul că ni se spune pe de o parte: „Fiți desăvârșiți precum Tatăl în cer"? În primul rând, esoteristul trebuie să se gândească la faptul că el tinde către un ideal înalt, însă că acest ideal, spre care este mereu îndreptat în închinăciune, este unul de neatins pentru el. Și cum se face că personalitatea, care ne apare ca fiind întruparea acestui lucru pe care vrem să îl atingem, spune: „De ce Mă numești desăvârșit? Singur Dumnezeu este desăvârșit" Trebuie să luăm aici în considerare faptul că rostește aceste cuvinte către noi în forma sa umană și că, atâta timp cât el trăiește în aceasta, vorbește către noi din omenesc, că el în calitate de Logos – *nu* în întrupare – ar vorbi altfel.

Dacă ne adâncim acum cu reverență, cu sentimentele potrivite pentru aceasta, pe care esoteristul trebuie să le dezvolte în sine și care sunt lucrul cel mai important, în aceste cuvinte ca materie de meditație și auzim dintr-odată ceva lângă noi asemănător cu: „Asta ți-am tot zis mereu, că toate lucrurile din lume au două fațete", atunci acesta e un gând ispititor. Ce vrea acela? El vrea să tragă în jos, în trivial ceea ce ne-a fost dat drept materie sacră de meditat, drept adevăr din lumi mai înalte. Iar aici

trebuie esoteristul să se lămurească de faptul că, într-adevăr, acest gând trivial: „Totul în lume are două fațete" este și el un adevăr, că este un adevăr de zi cu zi, deasupra căruia omul – deoarece l-a recunoscut drept just, l-a cuprins ușor cu rațiunea – poate sta înălțat. Acum trebuie însă să înțeleagă că dacă stă înălțat deasupra unui gând, există ceva ce îl poate trage la polul opus al acestui gând, la fel de sus în altă parte. Polul opus, adevărul spiritual, dat nouă din lumi mai înalte, este cuprins de sentiment, nu de rațiune, iar acest sentiment poartă în înălțimile închinării și deschide priveliștea în atelierele creatoare prin ceea ce apare în simțire în cuvintele: „Din unul devine doiul". În meditația asupra unor asemenea cuvinte sunt trezite forțele creatoare. Acest „Din unul devine doiul" aparține de cele mai profunde misterii ale tainei numerelor. Unu este numărul unimii. Iar când se adaugă un al doilea la unu, se dezvoltă din el, atunci avem cu aceasta revelația. Doiul este așadar numărul revelației. Un simplu exemplu aritmetic, ne poate face demonstrația aceasta: dacă luăm un măr drept unitate și îl tăiem, astfel creăm o dualitate.

Cine citește capitolul meu despre misterii din cartea ***Creștinismul ca fapt mistic*** [Nota 208], aceluia îi poate străfulgera acolo acest adevăr de la sine și îl poate purta către înălțimile realităților cosmice. Astfel poate o propoziție aparent simplă să devină materie de meditat, cum ar fi propoziția: „Din unu devine doiul".

Cei care scriu cărți al căror conținut este potrivit ca materii de meditat, au de surmontat o mare ispită. Există cărți despre cele mai înalte adevăruri, când le citește omul, adie din ele o răcoare geroasă, o anumită rezervă și uscăciune – iar altele, din care îi vin în întâmpinare o căldură a simțământului, o dogoare debordantă. Acestea din urmă au ceva fermecător pentru mulți oameni, iar unii le vor prefera, din acest motiv, față de primele. Iar în aceasta constă pentru scriitor ispita, de a pune în comunicările sale propriile simțăminte, propriul său entuziasm, pentru a le transmite cititorului. Cum acționează acestea asupra lui? Dacă scriitorul a reușit să se stăpânească în așa fel încât să-și rețină toate sentimentele personale, să ofere doar gândul pur, cast al

adevărului, ce este ca un templu, ca şi templele de misterii pure, caste ale Antichităţii atunci va străfulgera, se va aprinde ceva în elev prin simplul gând pur şi îl va conduce în înălţimile cunoaşterii. Acele scrieri, însă, ce sunt străbătute de sentimentele celui ce scrie, acţionează ca un foc devastator asupra celui ce citeşte şi nu lasă să apară propria scânteie. În vechile timpuri, în vechile centre de misterii nu i se puteau face elevului în acest mod niciun fel de comunicări. El trebuia să trăiască multe din cele ce le comunicăm acum în cuvinte, prin intermediul imaginilor. Una dintre primele imagini ce i-a fost prezentată şi despre care avea de meditat, era următoarea. El era condus într-o încăpere întunecoasă. În faţa lui se lumina apoi întunericul şi el vedea un bătrân înaripat, care urmărea o figură feminină ce lucea în albastru. În această imagine vedea ceva ce nu putea să vadă în rest pe Pământ, iar prin aceasta trebuia să i se lămurească momentul în timp de după moarte, în care omul îşi urmăreşte viaţa dinspre sfârşit spre început. De aceea era reprezentat ceea ce este omul de obicei înainte de moarte, un bătrân, – dar înaripat, pentru a sugera că deja trecuse de poarta morţii – iar figura feminină albastră era viaţa, pe care o urmăreşte dinspre sfârşit.

În acest mod nu se mai instruieşte în ziua de astăzi, ci astăzi trebuie aprinse sentimentele necesare prin gândul pur. De meditaţia noastră trebuie să ne apropiem dinspre lume, în care peste tot acţionează Dumnezeu, pe care nu îl vedem: din Dumnezeu ne-am născut; la *acea* falie îngustă ne întâmpină Christos; în Christos murim, pentru a reînvia din nou pe cealaltă parte, în Sfântul Spirit.

Oră esoterică
München, 5 decembrie 1909

Am discutat aici adesea faptul că depinde foarte mult de atitudinea în care efectuăm meditaţia noastră, despre faptul că lucrul principal este cum simţim, cum gândim, cum percepem. Simţirea şi gândirea justă ne dau forţa ce ne introduce în lumea spirituală către care tindem. Doar prin credinţa de nestrămutat în această forţă noi ne ridicăm către poarta lumii spirituale. Pentru a

pricepe această forţă, trebuie să privim odată asupra felului în care erau şcolile esoterice în timpul precreştin, în comparaţie cu cele ce au luat naştere după evenimentul apariţiei creştinismului şi care au trebuit să preia în ele, au fost străbătute de forţa lui Christos. Care este diferenţa aici?

Trebuie să folosim drept răspuns aici începutul de la Evanghelia după Ioan: „La început a fost Logosul, iar Logosul era la Dumnezeu ... iar Logosul [Nota 209] a devenit carne." Datorită faptului că şi Cuvântul devenise carne, s-a modificat şi modul de instruire din şcolile esoterice. În timpul precreştin, Cuvântul încă nu acţiona. Instrucţia se făcea în tăcere, iar în tăcere, în imagini, elevul primea prin imagini comunicările din lumile spirituale. El era condus în tăcere într-o încăpere întunecoasă, iar în acest loc al tăcerii apărea în faţa lui imaginea unui bătrân înaripat, care urmărea o figură feminină învăluită de nori albaştri, căuta să se unească cu ea. Această imagine apare în faţa văzătorului în lumile spirituale, atunci când observă un bătrân ce a trecut prin poarta morţii, care îşi trăieşte viaţa în sens invers în Kamaloka şi tinde către Eul său superior – imaginea femeii, ce este învăluită în nori albaştri –, pentru a se uni cu ea şi a se ridica în lumile mai înalte, înspre Devachan. Culoarea albastră exprimă întotdeauna tendinţa spre cele mai înalte. Când elevul medita asupra acestei imagini, ce reprezintă doar ceva spiritual, curgeau din aceasta înspre el forţele pentru a ajunge în aceste lumi superioare.

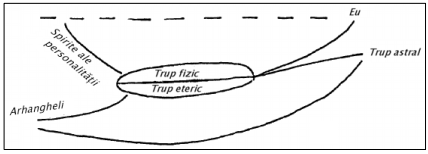
În şcolile esoterice existente din vremea actuală, ce au drept punct central forţa lui Christos, elevul se poate instrui acum prin intermediul Cuvântului. Mai înainte se putea provoca doar prin mantre, prin sunet relaţionarea cu lumile divin-spirituale; acum, însă, omul poate să deschidă prin cuvântul plin de sens din lăuntrul său unirea cu forţa lui Christos. Mesageri înaripaţi trebuie să fie cuvintele ce îl poartă pe om în sus spre lumile spirituale.

Când elevul trăieşte un răsărit de soare, când vede sfera înfocată făcându-şi apariţia şi trimiţând primele raze, atunci el simte că Soarele este purtătorul căldurii fizice şi că provoacă în el căldură. El ştie însă şi că ceva spiritual se află în spatele Soarelui, iar dacă se concentrează asupra acestui lucru, va dispărea tot mai mult

şi mai mult apariţia exterioară a Soarelui şi va apărea în faţa ochiului său spiritual figura ce este cunoscută în toate şcolile esoterice drept Spiritul lui Christos. Iar această apariţie, aşa cum haina ei exterioară străbate cu lumină lumea, străbate cu razele prin aceasta cu iubire. Purtătorii luminii sunt entităţile luciferice, purtătorul iubirii este entitatea lui Christos. Iar această iubire trebuie să o simtă elevul cum se revarsă asupra lui atunci când trăieşte spectacolul unui răsărit de Soare. Acest lucru este exprimat în meditaţia:

În razele curate ale luminii
Străluceşte Dumnezeirea lumii

Dacă elevul reuşeşte să se izoleze, în meditaţia sa, de toate influenţele şi zgomotele exterioare, dacă decuplează, am putea spune, corpul fizic, atunci el trăieşte în timpul meditaţiei doar în trupul eteric, trupul astral şi în Eu. Când omul şi-a părăsit în somn trupul său fizic şi cel eteric şi adastă cu Eul şi trupul astral în lumi mai înalte, atunci intră în corpurile sale părăsite entităţi spirituale înalte. În trupul fizic, un Eu al Spiritelor Personalităţii, ce l-au creat pe el pe Saturn, în trupul eteric, un Eu al Arhanghelilor.

Propriul nostru Eu merge, în schimb, în lumea Spiritelor Personalităţii, trupul astral în cea a Arhanghelilor. Inconştient trăiesc ele în aceste lumi, iar noi trebuie să parcurgem conştient, în meditaţiile noastre, acest proces, conştient să pătrundem în aceste zone cu Eul şi cu trupul astral, şi să tragem trupul eteric cu ele dincolo. Ca un fluid magnetic trebuie să ne tragă, la meditaţia noastră, înspre lumile spirituale; atunci ne aflăm în starea de gândire corectă. Dar nu contează atât de mult cuvintele, cât faptul ca sensul corect să se reverse în ele din lumile spirituale; ca ele să fie umplute de sens prin forţa lui Christos, acest lucru contează.

În orele esoterice sunt alese cuvintele în aşa fel, încât ele acţionează cu totul impersonal, din clipa în care au părăsit buzele celui ce instruieşte. Căci ele trebuie să-şi dezbrace o haină, în care

se poate înveli Logosul ce curge prin lume. Acestor curenți ai Logosului trebuie să li se adapteze cuvintele. De aceea ele sunt așezate într-un mod foarte precis. Sunt alese, spre exemplu, pentru anumite noțiuni două expresii, pentru că una singură nu ar putea să redea sensul celor ce trebuie exprimate. Dacă spunem, spre exemplu: „Viața spiritual-divină străbate cu viață întreaga lume", atunci nu exprimăm faptul respectiv în mod suficient. Dacă spunem, în schimb: „Viața spiritual-divină străbate cu viață și întrețese lumea", atunci avem între aceste două expresii o imagine a ceea ce trebuie să se spună.

Modul nostru de exprimare este în multe feluri imprecis și redă incorect chiar și ce se întâmplă pe plan fizic. Dacă comparăm, spre exemplu, lăstărirea florilor, a verdelui primăvara cu o naștere, ofilirea frunzelor și florilor toamna cu o moarte, atunci acesta e un mod de exprimare pe care un esoterist nu ar trebui să se străduiască să îl aibă, căci nu redă ceea ce se petrece cu adevărat în natură. O noțiune adevărată despre aceasta putem obține dacă comparăm acest proces din primăvară cu trezirea noastră de dimineața. Atât de întăriți și împrospătați cum ne întoarcem noi aici la o nouă zi, la vechile noastre bucurii și dureri, dintr-un subconștient întunecat în care ne scufundaserăm, așa percep și simt entitățile spirituale care trag afară haina verde a plantelor Pământului din întunericul în care, toamna, grăuntele se cufundase în sânul Pământului. Dacă ne dedăm primăvara la aceste procese de gândire, atunci ne apropiem de spiritul Pământului și pătrundem în mod corect în lumile spirituale. Vom observa atunci, în spatele tuturor aparițiilor naturale, spiritualul. Când vedem cum crapă un fulger un copac, atunci trebuie să ne gândim, pentru fulger la entitatea Arhanghelică, pentru tunetul duduitor la o entitate spirituală din lumile luminii răsunătoare, la Spiritele Personalității. Nu prin expresia generală despre „reunirea cu divinul din noi" ajungem la acestea, căci nu în noi vom găsi ceea ce este nou, ce este mai înalt: în exteriorul nostru se află lumile în care trebuie să pătrundem conștient.

Oră esoterică
München, 7 decembrie 1909

Când pătrundem prin meditaţia noastră într-o viaţă esoterică, trebuie să luăm o decizie: să mutăm ceva în punctul central al vieţii noastre, ceva nou, ce nu se afla până acum acolo, dar care acum trebuie să devină lucrul principal. De intensitatea acestei decizii va depinde cât de mult succes vor avea exerciţiile noastre. Viaţa esoterică poate fi concepută în aşa fel încât considerăm exerciţiile pe care le primim drept un adaos la viaţa zilnică şi să le facem ca pe orice altă muncă obişnuită. Dar vom observa atunci că progresele pe care le facem nu sunt tocmai semnificative. Decizia pe care esoteristul ar trebui să o ia, constă în aceea că îşi propune să aducă tot ce întâlneşte în viaţa obişnuită în relaţie cu viaţa sa esoterică, să o perceapă pe aceasta cu adevărat drept punctul central, din care se conduce tot ce se mai află în viaţa sa, dinspre care în permanenţă se revarsă ceva în această viaţă.

La ce anume trebuie să ajungem cu meditaţiile noastre? Trebuie ca, atunci când le desfăşurăm în modul corect, să dezvoltăm o forţă puternică, o forţă ce foloseşte cuvintele meditaţiei drept instrument cu care creăm treptat în trupul nostru astral organele spirituale cu care vom percepe mediul spiritual. Impresiile pe care le facem în masa trupului nostru astral vor deveni doar încetul cu încetul permanente; căci noi putem compara astralul nostru cu o masă elastică, ce preia desigur impresii, dar după un timp se întoarce din nou la forma ei anterioară. Noi facem aceste impresii în timpul somnului, în timp ce Eul şi trupul astral au părăsit trupul fizic şi cel eteric. Cu cât mai puternic şi mai intens ne dedăm la meditaţiile noastre, cu atât mai intense vor deveni şi impresiile din trupul astral, până ce în sfârşit vor deveni permanente şi se dezvoltă din ele organe pe care noi le numim flori de lotus. Acest proces ne este înfăţişat în zicerea ce ne provine de la Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor:

În spirit se afla germenele trupului meu ...

Cu adevărat putem să folosim aceste organe însă doar atunci când ele au devenit atât de puternice, încât se pot impregna din trupul astral în trupul eteric. De-abia când trupul eteric a primit o

impregnare se deschid porţile pentru noi, în faţa cărora se află Heruvimul cu sabia de foc [Nota 210].

Noi am aflat că trupul nostru fizic şi cel eteric nu pot exista nicio secundă fără Eu şi trupul astral şi că de aceea, în clipa în care acestea două părăsesc la adormire trupul fizic şi cel eteric, pătrund în ele entităţi de un gen mai înalt, entităţi ce sunt egale fiinţial cu Eul şi trupul nostru astral, dar se află poziţionate mult mai sus. Un Arhanghel înlocuieşte trupul nostru astral, un Spirit al Personalităţii Eul nostru. Întâlnim aceste fiinţe spirituale înalte atunci când ne-am dezvoltat organele noastre astrale, iar acest eveniment grozav, ce ne este atât de sfânt, esoterismul îl numeşte „întâlnirea cu Sinea superioară".

Cu sentimentele celei mai profunde închinăciuni, cu pătrunderea cea mai intensă de sfinţenia sa trebuie să privim înainte spre acest moment. Dacă nu ne facem meditaţia cu această atitudine de autentică, adevărată smerenie, atunci nu ni se va revela lumea spiritului în adevărata ei configuraţie, ci ne vor apărea tot felul de formaţiuni fantastice etc., iar rezultatul moral pentru noi va fi o mândrie dăunătoare. Faptul că lumea, în care noi dorim să pătrundem pregătiţi printr-o astfel de şcoală existentă pe drept, ne este închisă prin Heruvimul cu sabia de foc, atâta timp cât nu suntem suficient de pregătiţi, acest lucru este o binefacere. Păzitorul paradisului stă exact în locul în care alunecăm în somnul profund, unde pierdem conştienţa. Dacă nu am pierde-o aici, l-am vedea. O privire în lumea Arhanghelilor, însă, ne-ar nimici, deoarece nu suntem pe măsura lui.

De ce este numit, aşadar, acest Arhanghel care pătrunde în trupul nostru eteric, Sinea noastră superioară? De ce tindem către unirea cu el? Trebuie să ne referim aici la o taină ce priveşte entitatea umană. Aşa cum îl vedem pe om aici pe Pământ în configuraţia sa de acum, el este de fapt o maya, el nu este deloc desăvârşit. În vremea străvechi-lemuriană, pământul a fost cândva atât de depopulat, de pustiit, încât a rămas pe el doar o singură pereche de oameni, care a fost destul de puternică pentru a însufleţi formaţiunile animalice. Ceilalţi oameni se împărţiseră pe celelalte planete, iar în general oamenii provin, de aceea, de la

această pereche originară. Şi într-aceasta este corectă relatarea Bibliei despre Adam şi Eva, chiar dacă este realizată sub forma unei povestiri alegorice. Pe aceşti primi oameni i-a adus Lucifer sub stăpânirea lui şi le-a străbătut trupul astral cu influenţele sale. Prin cele luciferice, mai târziu au fost posibile influenţele ahrimanice şi tot ce l-a ajutat pe om să se manifeste în fizico-senzorial. Datorită acestui lucru a dispărut pentru el tot mai mult spiritualul din spatele materiei, iar aceasta a devenit pentru el o pătură de nepătruns. Dacă omul ar fi rămas doar sub influenţa entităţilor divin-spirituale care îl creaseră, atunci el nu ar fi devenit liber, ar fi recunoscut însă dincolo de materie întotdeauna spiritualul. Aceşti creatori conducători au vrut acum să împiedice pericolul ca şi întregul trup eteric să fie străbătut de influenţe luciferice. De aceea au separat o parte a trupului eteric al lui Adam şi l-au păstrat în urmă, în lumile spirituale. Iar acest trup eteric* este Sinea superioară, cu care trebuie din nou să ne unim, împreună cu care suntem, de-abia, un om întreg. Esoteristul trebuie să îşi spună: Acolo, dincolo mă aşteaptă acea parte mai înaltă, ce aparţine de fapt de mine, pentru a se uni iarăşi cu mine, iar în meditaţia mea trebuie să mă străduiesc cu toată înfocarea către ea, trebuie să mă formez într-un potir ce preia acest ceva mai înalt. – Pavel, care era un iniţiat în aceste lucruri, foloseşte întru totul expresiile corecte atunci când vorbeşte despre „vechiul" şi despre „noul" Adam [Nota 211].

* Este vorba aici şi în cele ce urmează, de partea reţinută a trupului eteric al lui Adam. A se vedea, privitor la aceasta observaţia.

Pentru prima oară a avut loc această unire [Nota 212] cu un om a trupului eteric rămas în urmă, atunci când s-a născut Iisus din Nazareth, despre care ne povesteşte Evanghelia după Luca. Acest băiat Iisus a primit trupul eteric al lui Adam. Cu această parte a trupului eteric îi reţinuseră pe atunci entităţile creatoare înalte, conducătoare, capacitatea [individuală] de gândire şi vorbire a omului. Desigur că omul gândeşte, dar nu este o gândire pe care o produce el însuşi individual, ci el preia din substanţa dumnezeiască a gândirii, care se revarsă prin lume. De asemenea, omul nu are o

limbă individuală, ci entităţi spirituale înalte le-au dat unor grupe de oameni o limbă comună. Gândirea proprie, limba proprie oamenii trebuie să şi le dobândească de-abia prin reunirea cu trupul lor eteric mai înalt. Deoarece în acest trup eteric se află capacitatea limbii, se poate înţelege legenda ce povesteşte că băiatul Iisus nu avea nevoie să înveţe limba [Nota 213], ci vorbea cu mama sa după naştere într-o limbă pe care aceasta o înţelegea.

Datorită faptului că acest trup eteric al lui Adam s-a unit prima oară din nou cu un corp uman fizic, el a fost supus legii căreia i se supune orice spiritual ce coboară în materie, legii numărului, a înmulţirii [Nota 214]. Aşa precum grăuntele, aşezat în pământ, produce spicul cu multele grăunţe, tot astfel corpul lui Iisus a fost pentru trupul eteric al lui Adam sânul pământului, punctul de trecere către înmulţire, iar aceste trupuri eterice multiplicate sunt cele care ne aşteaptă pe noi. Iar atunci când suntem adânciţi în meditaţia noastră în aşa fel încât întreaga viaţă exterioară dispare pentru noi, încât nu auzim şi nu vedem, atunci atingem sentimentul ca şi cum am muri, pentru a reînvia uniţi cu Sinea noastră superioară. Pentru şcolile mai noi, existente pe drept, crucea este de aceea simbolul reînvierii la această viaţă nouă. Nu o naştere este luată drept punct de pornire a acestei vieţi, ci o moarte, moartea lui Christos pe crucea de pe Golgotha, iar această viaţă are drept simbol sângele sfânt ce s-a scurs. De aceea avem partea moartă de plantă, lemnul uscat, iar pe ea înflorind trandafirii roşii, vii, reuniţi în crucea cu trandafiri. Iar în meditaţia noastră trebuie să simţim că suntem născuţi din Dumnezeu, aşa cum se spune în zicerea noastră îndrumătoare principală, care trebuie să fie zicerea conducătoare a vieţii noastre esoterice [Nota 215], şi că murim în Christos prin faptul că lăsăm ca forţa meditaţiei noastre să devină în noi o lumină care luminează în lumile superioare; iar în întâmpinarea acestei călduri a razelor vine Sinea noastră superioară, şi pe această cale ea se uneşte cu noi drept Spiritul Sfânt, în care revenim la viaţă:

Ex Deo nascimur
In Christo morimur
Per Spiritum Sanctum reviviscimus.

Oră esoterică
Berlin, 22 decembrie 1909

Simţire teosofică de trezit în exerciţii.

Echidistanţă, nu indiferenţă.

Nu ceea ce ne-am însuşit dinainte are valoare, ci dobândirea prin şcolire spirituală. Adâncirea în învăţăturile teosofice pur şi simplu este singurul lucru care stimulează ieşirea din viaţa senzorială, pentru deschiderea vieţii spirituale.

Sinea noastră superioară să o simţim nu ca aflându-se în noi, ci în afara noastră. Dezvoltarea ei să o receptăm drept har. Viaţa după moarte îndepărtează piedicile karmei, dacă luăm decizia să ne reparăm toate greşelile noastre în parte. Acest lucru trebuie să îl realizeze elevul spiritual deja în viaţa pământească. Adâncirea în moartea lui Christos pe Golgotha nu în calitate de moarte, ci în calitate de victorie a vieţii.

E.D.N. I.C.M. P.S.S.R.

ANEXĂ

CONFERINŢĂ INTERNĂ fără indicarea locului sau a datei [probabil Berlin, 1904]

DESPRE ALIMENTAŢIE ŞI DEZVOLTARE INTERIOARĂ

Timpul nostru actual se află sub semnul reformei. Peste tot mişcări de reformă, strădanii de reformă. Nemulţumiţi faţă de ceea ce există, ce este tradiţional şi nesatisfăcuţi de experienţele realizate, oamenii caută să configureze, să formeze ceva nou şi să îşi încerce în altceva mântuirea lor. Iar acest lucru trebuie să fie aşa. Căci totul din univers, marele întreg, toate culturile, omul singular, – totul, totul se află în devenire, în dezvoltare; nu există nicio stagnare.

Cât de mari şi de grozave sunt adesea ideile iniţiatorilor de reforme în parte, dar cât de distorsionate şi duse la extrem ajung ele să fie de către marea masă. Să luăm odată una din cele mai remarcabile mişcări de reformă ale noastre. Există o mişcare ce nu s-a mai observat în nicio epocă de cultură, care are asupra unora un efect foarte deconcertant: este „mişcarea feministă”. Pornirea de a

co-participa la marile sarcini ale culturii şi ale vieţii sociale împinge femeia să se lupte pentru stimă şi egalitate cu bărbatul. Ea nu mai vrea să acţioneze, încătuşată de condiţii nesatisfăcătoare sau stând singură în lume, fără o muncă stimulatoare, fără o sarcină în viaţă. Nu, ea vrea să conlucreze în viaţa culturală, stând pe propriile picioare, cu aceleaşi drepturi ca bărbatul. Idealul minunat al unei casnice, pe care Schiller ni-l arată deja în poemul său „Clopotul" [Nota 216]: „Iar înăuntru lucrează gospodina cumpătată" tocmai că nu mai este pentru marea majoritate a lumii noastre femeieşti un ideal. Dar cât de greşit înţeleasă şi dusă la extrem este această pornire către autonomie şi libertate, pentru că femeia nu a conceput faptul că nu doar autonomia în viaţa profesională face femeia liberă şi autonomă sau că acţiunea volitivă nu cade în sfera libertăţii, ci că înainte de toate trebuie să devenim autonomi şi liberi în interiorul nostru; că de-abia prelucrarea întregii noastre vieţi sufleteşti, înnobilarea şi limpezirea caracterului nostru ne fac o fiinţă autonomă liberă. Atunci, oricare ar fi condiţiile exterioare, lucrul acesta nu are nicio mare influenţă.

Câştigarea autonomiei interioare îi dă femeii atunci şi dreptul asupra libertăţii şi autonomiei exterioare, şi numai atunci poate ea să devină o colaboratoare a bărbatului, dar nu rivala sa. Calea pentru a ajunge la această adevărată autonomie interioară ne-o poate arăta doar ştiinţa spiritului. Orice altă tendinţă spre libertate nu conduce spre un ţel înalt.

Să mergem într-un alt domeniu, în cel al metodei de vindecare naturală. S-a descoperit că multele îmbolnăviri ale timpului actual i se datorează vieţii culturale actuale. Lupta pentru existenţă abia dacă îl lasă pe om să se liniştească, cu atât mai puţin să ajungă la însănătoşire. Datorită faptului că strămoşii noştri trăiau atât de mult în natură, în aer curat, neîngrădiţi de îmbrăcăminte, cu o hrănire simplă, se crede că acest lucru ar fi fost decisiv pentru sănătatea lor. Iar pentru că ştiinţa medicinei nu mai găseşte în multe cazuri ceea ce e corect, atunci se crede că o întoarcere la natură, o viaţă cu natura ar fi lucrul cel mai sănătos. Se ia pământ, apă, aer şi căldură şi se aplică în cele mai imaginabile cazuri. Dar într-aceasta nu se ia în considerare faptul că omul este o

ființă individuală, care nu mai este înrudită cu toate elementele. La unii, băile de soare nu sunt deloc indicate; la altul pot să fie foarte dăunătoare curele de apă. Dacă vreodată urmează să-i fie dată omului sănătate din punct de vedere al științei spiritului, atunci va trebui să se procedeze individual. Atunci va primi fiecare spre vindecare ceea ce îi este benefic naturii sale interioare, temperamentului său, întregului său caracter, structurii sale spirituale. Omul, însă, stă totuși în permanență în cea mai strânsă corelație cu legile eterne; iar numai după acestea poate fi produsă o vindecare deplină, o armonie deplină a omului cu organismul său fizic și psihic. Nu există pentru om niciun fel de „întoarcere la natură" în sensul în care el crede că vede în natură ceva suprem, ci un „prin natură, către spirit".

Mână în mână cu metoda de vindecare naturală merge de obicei vegetarianismul. Există convingerea că în hrana animală ar fi conținut ceva ce nu acționează stimulator pentru sănătate, se crede că pentru om ar fi mai benefic să consume hrană pur vegetală, și se merge chiar atât de departe încât se consideră că laptele și brânzeturile preparate din acesta și altele asemenea nu ar fi potrivite pentru hrănire. De peste tot sunt luate produsele vegetale, pentru a obține astfel cât mai multă varietate și o înlocuire deplină pentru hrana cu carne. Acest mod de viață este foarte digerabil, însă dacă fiecare poate să îl ducă pe o perioadă îndelungată este o altă întrebare. Căci viața vegetariană fără strădanie spirituală duce la boală. Se spune că vegetarianismul ar fi fost cunoscut în Grecia cu milenii înainte de Christos și că marele înțelept al Antichității, Pitagora [Nota 217], ar fi inițiatorul vegetarianismului. Aici trebuie totuși să ne întrebăm: Dar cine era Pitagora și de ce a trăit oare vegetarian? Iar prin aceasta ajungem în domeniul școlilor secrete, al misteriilor.

În toate timpurile și răspândite în toate părțile lumii au existat dintotdeauna școli secrete, ai căror membri se străduiau, printr-o autodisciplină, prin studiu asiduu, prin meditație să ajungă în existența ascunsă a lumii, să privească înapoia vălului celor trecătoare. În Grecia a fost îndeosebi Pitagora, unul din cei mai mari inițiați, cel care a acționat în acest sens. El adunase elevi în jurul

său, pe care îi introducea în misterii prin intermediul unor probe severe premergătoare. În acelaşi timp, însă, erau trasate şi regimuri dietetice severe. Băuturile ameţitoare erau cu totul inacceptabile. Tot astfel era strict interzis şi consumul de carne şi de fasole. Şi în vremuri mai târzii au fot date, în toate şcolile secrete, reglementări pentru modul de viaţă îl elevilor. Căci elevul trebuie să înveţe să aleagă hrana după principiile cunoaşterii spirituale. El trebuie să ştie că în ceea ce preia el drept hrană se află forţa anumitor entităţi. Iar dacă omul vrea să devină stăpânitorul organismului său, atunci trebuie să-şi aleagă conştient tema.

Dacă înţelegem care entităţi sunt atrase prin unul sau altul dintre alimente, atunci recunoaştem şi ce importanţă are alimentaţia.

În vremurile dinainte, era cunoscut şi în marile comunităţi religioase, de exemplu în religia ebraică şi cea catolică, efectul alimentelor. O acţiune contrară faţă de reglementări era pedepsită cu excluderea din comunitate.

Şi în brahmanism era dedicat timpul dintre Crăciun şi Paşte lui Vishnu [Nota 218]. Cei care se numeau slujitorii lui sărbătoreau acest timp prin abţinerea, spre exemplu, de la toate fructele cu teacă, de la ulei, sare, carne şi băuturi ameţitoare. Pe atunci mai exista simţământul viu al corelaţiei microcosmosului cu macrocosmosul şi se cerea de la fiecare membru adult al comunităţii ca el să se facă mai receptiv în anumite momente pentru anumite forţe spirituale, ca să sărbătorească împreună cu întreaga natură o renaştere şi o sărbătoare de înviere. Erau acestea timpurile dinainte de Crăciun şi de Paşte.

Acum vrem să privim odată, ce este de fapt hrana. Aproape că nu este domeniu căruia să i se dedice atât de mult interes cum este alimentaţia; căci cerinţele pe care timpul de astăzi le aduce faţă de capacitatea de producţie a fiecăruia solicită o hrănire bună şi puternică. Noi vedem cum avem nevoie de hrană pentru a ne menţine corpul puternic. Prin substanţele nutritive, îi aducem corpului forţe de formare şi de menţinere. Conform punctului de vedere ştiinţific, alimentaţia este o alimentare cu energie. Ştiinţa spiritului spune însă: în întreaga natură se manifestă treimea.

Fiecare obiect este constituit din formă, viaţă şi conştienţă. Totul în natură este vitalizat şi spiritualizat. Noi extragem acum hrana noastră din regnul animal şi cel vegetal. Animalul are trupul său fizic, eteric şi astral în lumea fizică; Eul-grup al animalelor este pe planul astral. Când animalul este mort, efectul naturii animale nu este încă anulat; căci principiul acţionează mai departe după moartea animalului. Tot aşa este la plantă. Planta are trupul ei fizic şi cel eteric în lumea fizică; trupul ei astral în lumea astrală; Eul plantei este în Devachan. Principiul care acţionează în plantă va mai fi activ şi după prepararea plantei. Căci efectul hranei nu se extinde doar asupra trupului fizic şi al vieţii, ci şi asupra celorlalte componente fiinţiale ale omului.

Iar acum vrem să vorbim, în legătură cu strădania noastră spirituală, despre alimentaţie. Sigur că exerciţiile de meditaţie şi de concentrare vor fi lucrul principal, însă nu va fi atât de nesemnificativ cum se hrăneşte cel care se străduieşte, atunci când începe prelucrarea trupului astral.

Înainte de toate este importantă evitarea alcoolului în orice formă, chiar şi dulciurile umplute cu alcool au efect foarte dăunător. Alcoolul şi exerciţiile spirituale conduc pe cele mai rele căi. Din punctul de vedere ştiinţific, a fost deja dovedit efectul negativ al alcoolului asupra funcţionării creierului; mai mult decât atât, un om care îşi direcţionează întreaga strădanie asupra spiritualului ar trebui să se abţină de la o alimentaţie care exclude în totalitate cunoaşterea spiritualului. Alimentaţia cu carne şi peşte nu este recomandată. În carne, omul asimilează şi întreaga suferinţă a animalelor, iar în peşte el asimilează şi întreaga kamă a lumii.* Ciupercile sunt nespus de dăunătoare: ele conţin forţă lunară opritoare, iar tot ce a luat naştere pe Lună înseamnă înţepenire. Tot aşa, fructele cu teacă nu sunt foarte recomandate, datorită conţinutului prea mare de azot. Azotul murdăreşte corpul eteric.

* În suportul de text redactat la maşina de scris este notat „karma lumii", care pare a fi îndoielnic.

Vrem să ne uităm acum la câteva dintre trăsăturile inferioare cele mai grosiere şi să le aducem în corelaţie cu diferitele substanţe nutritive.

Dacă un om posedă o mare autonomie şi tinde foarte mult spre egoism, acela ar trebui să se hrănească cu mai puţin zahăr concentrat; căci zahărul stimulează autonomia. Dacă, în schimb, cineva nu are ţinută interioară şi exterioară şi crede mereu că are nevoie de reazem şi ocrotire, atunci ar trebui să consume zahăr din abundenţă, pentru a deveni mai autonom. Dacă cineva este [foarte] stăpânit de furie, atunci nu ar trebui să consume multe mirodenii în preparate, să evite în¬deosebi sarea şi piperul. Dacă cineva este foarte predispus la comoditate şi letargie, acela să evite îndeosebi hrana bogată în azot (ea murdăreşte trupul eteric), să aleagă mai degrabă legume şi fructe ca alimente.

Dacă cineva vrea să abordeze problema dificilă: stăpânirea patimii sexuale, a acelei pasiuni care, exercitată în mod inferior, îl coboară pe om sub nivelul animalului, dar dacă este transformată îl aduce cel mai aproape de dumnezeirea sa, acela ar trebui să consume cât mai puţin posibil hrană bogată în proteine. La un consum prea bogat în proteine, este provocată predominarea substanţelor de reproducere, iar prin aceasta se îngreunează foarte mult stăpânirea pasiunii sexuale.

Pentru cineva care are înclinaţie spre invidie, ciudă şi şiretenie, castraveţii şi dovlecii şi toate produsele cu vrejuri nu sunt benefice. Şi la consumarea de fructe trebuie să fim întrucâtva grijulii. Oamenii care tind foarte mult către sentimentalisme nu ar trebui să mănânce pepeni. Aroma dulce, îmbătătoare a acestui fruct întunecă orice conştienţă clară a raţiunii. Nici un consum foarte bogat în mere nu este foarte avantajos pentru oricine. La anumiţi oameni, el creşte pornirea spre dominaţie şi duce adesea la duritate şi brutalitate. Cireşele şi căpşunele nu sunt suportabile pentru oricine, datorită conţinutului lor ridicat de fier. Mai benefice sunt deja bananele, curmalele şi smochinele.

Şi la nuci se poate face o anumită selecţie. Dacă cineva vrea să se supună unei şcoliri a gândirii, atunci are nevoie înainte de toate de un aparat de gândire bine construit, sănătos. Rareori, însă,

le livrează părinţii în timpurile de astăzi copiilor lor un astfel de creier bine construit, iar atunci e nevoie de mijloace ajutătoare pentru a-şi întări aparatul creierului. Iar aici, înainte de toate, aluna de pădure e cea care livrează substanţa pentru construcţia creierului. Toate celelalte feluri de nucă sunt mai puţin valoroase, alunele de pământ sunt în general de evitat.

În ceea ce priveşte grăsimile, ar trebui să îi dăm întâietate untului preparat din lapte; şi untul de alune de pădure ar mai fi de recomandat.

Acum ajungem la produsele stimulante: cafea şi ceai. Consumul de cafea sprijină gândirea logică; dar de la consumul de cafea singur nu devenim încă oameni ce gândesc logic, căci aici mai e nevoie de ceva mai mult. Iar la oamenii la care nu predomină principiul cognitiv aşa cum se întâmplă adesea la femei, consumul prea bogat de cafea duce la isterie.

Consumul de ceai produce inspiraţii bune. Dar se pot obţine inspiraţiile bune şi prin exerciţii speciale.

În timpul străduaniei spirituale este deosebit de important ca omul să trăiască cu bună măsură. „Moderaţia purifică [Nota 219] sentimentele, trezeşte capacitatea, înveseleşte dispoziţia şi întăreşte memoria, sufletul este aproape uşurat de povara sa terestră prin intermediul acesteia şi savurează astfel o libertate mai înaltă", spune deja un bătrân înţelept.

Dacă omul ar mânca mult şi des nu ar putea produce niciun fel de gând fructuos. Căci dacă digestia foloseşte foarte multă forţă, nu mai rămân forţe pentru capacitatea de gândire. Tocmai oamenii care au umplut lumea cu produsele spiritului lor au trăit cu o hrană foarte modestă. Schiller, Shakespeare [Nota 220] şi mulţi dintre poeţii noştri cărora le datorăm astăzi opere minunate, şi-au făcut drum prin lipsuri grele. Spiritul nu este niciodată atât de clar ca după un post îndelungat. Şi în istoria ordinelor religioase şi în biografiile sfinţilor se găsesc numeroase exemple despre efectele vieţii cumpătate. Cei mai mari sfinţi trăiau doar cu fructe, pâine şi apă şi niciun sfânt făcător de minuni nu pare să fie cunoscut că ar fi activat forţe spirituale la o masă opulentă.

Şi toţi marii înţelepţi ai Antichităţii erau renumiţi prin cumpătarea lor.

Dacă acum omul merge mai departe în strădania sa spirituală, dacă în Eu se revarsă tot mai mult legi ale adevărului şi binelui, dacă razele marelui soare spiritual străbat cu unduirea şi străluminează tot mai mult Eul, atunci începe prelucrarea conştientă a trupului vieţii sau eteric. Entitatea originar-eternă a omului, cea care merge din întrupare în întrupare, aceasta se manifestă în fiecare nouă întrupare în aşa fel încât provoacă o anumită interacţiune ale celor patru componente (trup fizic, trup eteric, trup astral şi Eu) ale naturii omeneşti; iar din felul în care conlucrează aceste patru componente ia naştere temperamentul omului. În funcţie de cât iese una sau alta dintre aceste componente mai mult în evidenţă, omul ne apare cu unul sau altul dintre temperamente [Nota 221]. Dacă forţele unuia sau ale altuia predomină şi au preponderenţă asupra celorlalte, de acest lucru depinde coloratura specifică a naturii umane, ceea ce numim coloratura propriu-zisă a temperamentului.

Distingem patru temperamente principale: coleric, sangvinic, flegmatic şi melancolic. Acestea sunt amestecate la fiecare om în parte în modul cel mai variat posibil, în aşa fel încât se poate doar vorbi despre faptul că unul sau altul predomină la un om. Dacă, acum, omul lucrează asupra sa, atunci el aduce armonie, ordine, echidistanţă în aceste temperamente. Desigur că, la prelucrarea temperamentelor exerciţiile spirituale vor fi principalul lucru, însă nici aici nu va fi neimportant modul în care omul se hrăneşte.

Dacă la un om predomină principiul fizic, atunci acest lucru va fi adesea un fel de piedică în dezvoltare. Omul trebuie însă să fie stăpân peste trupul său fizic, dacă vrea să-l folosească. Dacă omul nu este capabil să-şi utilizeze pe deplin instrumentul, în aşa fel încât celelalte principii să cunoască o frânare, ia naştere dizarmonie între trupul fizic şi celelalte componente. Dacă, acum, melancolicul lucrează asupra sa, atunci el trebuie să se hrănească doar cu alimente care cresc foarte aproape de Soare, hrană ce se dezvoltă foarte departe de Pământ, care s-a copt în plină putere a Soarelui; iar aceasta ar fi hrana cu fructe. Aşa cum, prin exerciţiile spirituale,

Soarele spiritual străbate cu dogoare şi lumina un om, tot astfel ar trebui ca, în fizic, prin intermediul forţelor solare ce sunt conţinute în hrana de fructe, ceea ce tinde să se durifice şi să înţepenească în melancolic să fie străbătut şi întreţesut.

La flegmatic, unde trupul eteric este predominant, cel care menţine în echilibru fiecare funcţie în parte, unde viaţa interioară sprijinită pe sine produce starea interioară de bine, iar omul trăieşte preponderent în această stare interioară de bine, astfel încât se simte foarte bine atunci când în organismul său totul este în ordine şi nu este deloc înclinat să-şi orienteze interesul spre afară sau chiar să dezvolte o voire puternică – un astfel de om ar trebui să se hrănească cu alimente care nu cresc sub pământ, îndeosebi nu cu alimentele a căror creştere adesea necesită doi ani până să ajungă la suprafaţa pământului; de exemplu barba-caprei un flegmatic nu ar trebui să consume. Sămânţa acestei plante are nevoie atât de mult până se deschide faţă de forţele exterioare, şi tot astfel la flegmatic trebuie unele lucruri prelucrate până să ia parte activă la lumea exterioară. Principiul acestor plante ar înmulţi doar mai mult confortul său interior.

La sangvinic, la care predomină trupul astral, unde omul are interes pentru un obiect, însă foarte curând îl lasă iarăşi deoparte, unde se arată rapida înflăcărare şi trecerea iute spre un alt obiect, acolo ar trebui chiar ca să fie alese drept hrană rădăcinoasele. Am putea aproape spune: un sangvinic trebuie chiar şi prin intermediul alimentaţiei să fie legat de fizic, altfel s-ar putea ca mobilitatea sa uşoară să-l ducă prea departe.

Dacă Eul este predominant, dacă Eul şi forţele sale acţionează în mod deosebit şi domină celelalte componente ale naturii umane, atunci ia naştere temperamentul coleric. Colericul trebuie să se ferească îndeosebi de alimentele ce înfierbântă şi agită; tot ce este iritant, intens condimentat este deosebit de dăunător pentru el.

Ar trebui, poate, să presupunem că la o dezvoltare mai înaltă temperamentul nu mai joacă niciun rol şi că şi alimentaţia nu mai are nicio influenţă. Pe treapta de maestru, acest lucru este într-adevăr aşa, căci maestrul nu are nevoie de hrană densă; tot astfel

nici temperamentul nu îl va mai influența sau domina. Dar el va folosi temperamentele pentru acțiunea din lumea fizică. Temperamentul coleric îl preia pentru exercitarea acțiunilor sale magice, evenimentele și întâmplările din lumea fizică le lasă să treacă pe lângă el ca un sangvinic; în savurarea vieții se va comporta ca un flegmatic; iar asupra cunoștințelor și trăirilor sale spirituale va cugeta ca un melancolic.

Dar până să ajungem acolo mai este ceva timp! Ar trebui să încercăm să aducem întreaga noastră viață în consonanță cu strădania noastră spirituală. Nu doar pentru un scurt timp din zi să trăim conform idealurilor noastre, ci să ne împărțim ocupațiile noastre după acestea, să ne alegem plăcerile în acest sens și chiar și alimentația noastră să o reglementăm și să lucrăm în direcția aceasta: a deveni un om armonios, stabil în sinea sa, pentru ca apoi în viață să putem să activăm cu cele mai bune forțe. Viața nu ne dăruiește nimic, totul trebuie cucerit.

Aici se potrivesc frumoasele cuvinte ale lui Goethe [Nota 222]: O voire serioasă, o strădanie perseverentă te conduc, doar ele, la țel. Norocul, nu doar o coincidență este, iar viața dă înapoi doar ceea ce i-ai dat.

NOTE

LA ACEASTĂ EDIȚIE

Despre baza textului

Titlul volumului, cuprinsul și notele aparțin celor doi editori.

I

Pentru susținerea acestor patru conferințe, inițial, cinci, despre mijloacele de a ajunge la cunoștințe superioare – de la prima conferință (1 februarie 1904) nu ni s-au păstrat niciun fel de notițe –, Rudolf Steiner a fost inspirat de o întrebare pertinentă venită din cercul de auditori ai Secțiunii Berlin. Pentru ediția de față a fost preluată transcrierea de către Franz Seiler, a însemnărilor sale stenografice, fragmentare, text corectat de Hella Wiesberger.

Facsimil: însemnări manuscrise ale lui Rudolf Steiner într-un exemplar din Lumină pe cale, care se referă probabil la conferința din 14 martie 1904.

Facsimil : Dedicație autografă a lui Rudolf Steiner pe exemplarul Mariei von Sivers din lucrarea *Lumină pe cale*.

II

Oră esoterică. Berlin, 4 octombrie 1905: Parte dintr-o scrisoare, de altfel necunoscută, către Adolf Kolbe din Hamburg, în care Rudolf Steiner redă conținutul orei ținute în aceeași zi. Scrisoarea originală nu există, extrasul este redat după o redactare de mână, necunoscută.

Oră esoterică. Berlin, 24 octombrie 1905: Nota a fost făcută pentru Anna Wagner (1847-l905, soția lui Günther Wagner), care nu putuse să participe din cauza unei boli grave, în urma căreia a și murit la scurt timp după aceea. Textul este redat după transcrierea lui Günther Wagner. Manuscrisul lui Rudolf Steiner nu există.

Așa-numite ziceri ale zilelor: Redări ale unor manuscrise realizate pentru un elev (file de notițe, nr. arhivă 6505-6511, existente în arhivă doar ca fotocopii). În timp ce zicerile înseși sunt scrise cu cerneală, este evident că titlurile au fost adăugate ulterior cu creionul. Zicerea numărul opt provine, în schimb, dintr-un caiet de notițe al lui Rudolf Steiner (nr. arhivă 487).

Meditații ce cuprind ființa temporală a ierarhiilor: Această denumire pentru așa-numitele ziceri ale zilelor a fost dată de Marie Steiner pentru prima ediție, în germană, a lucrării *Din conținuturile școlii esoterice*, caietul III, Dornach, 1951.

Meditația „În spirit se afla germenele trupului meu”: A se vedea textul de bază.

Cinci așa-numite exerciții principale, acordate individual: În orele esoterice sunt menționate ocazional și exercițiile care le-au fost date elevilor, uneori, personal. Din acest motiv, din abundența unor astfel de așa-numite exerciții principale semnate de Rudolf Steiner, au fost alese cinci pentru volumul de față. (O culegere cuprinzătoare va apărea în volumul ***Exerciții sufletești ...***, GA 267.) Cele cinci preluate aici nu sunt datate. Ele pot proveni însă doar din anii de început ai Școlii Esoterice, pentru că doar în vremea aceea

au fost date zicerea „Mai strălucitor decât Soarele ...” şi propoziţii de meditat din Lumină pe cale.

Privitor la cele două facsimile:

Mai strălucitoare decât Soarele...: după manuscrisul original, nr. arhivă 3104.

În razele curate ale luminii...: după manuscrisul original, nr. arhivă 3060.

III

Sarcina ştiinţei spiritului ...: Textul este redat după însemnările realizate în anul 1903 sau 1904 de Marie Steiner-von Sivers. Este evident vorba despre o oră esoterică ce i-a fost acordată ei în particular.

Privitor la orele esoterice: Cea mai mare parte a însemnărilor din memorie este păstrată sub formă dactilografiată, cealaltă sub formă de manuscris. În ambele categorii se află menţionate numele celor ce notează. A trebuit, cu toate acestea, să se constate că e discutabil dacă însemnările au fost realmente făcute întotdeauna de cei numiţi, deoarece este evident că printre participanţi s-a practicat un schimb intens. De aceea se găsesc de la una şi aceeaşi oră însemnări multiple, identice, realizate în diferite scrieri. Se poate, astfel, ca un text redactat de mână sau la maşină, care este semnat să fi fost prea bine copiat din însemnările unui alt participant. Acest lucru s-a dovedit că e valabil chiar şi pentru texte existente în manuscrise de Mathilde Scholl. De exemplu, pentru ora din 26 februarie 1908, din Berlin, există un text manuscris de Mathilde Scholl, dar şi unul identic cu acesta de Lilla Harris, care poartă însă menţiunea: „Notiţele nu sunt făcute de Mathilde Scholl”. Acest lucru este confirmat şi de Mathilde Scholl însăşi, în măsura în care la 6 ianuarie 1928, într-o scrisoare către Marie Steiner, scrie: „Astăzi îţi trimit câteva O.E. [ore esoterice] şi un post-scriptum F.M. [Francmasonerie, a se vedea privitor la aceasta ***Despre istoria şi conţinuturile secţiei pentru cunoaşterea cultică a Şcolii Esoterice, 1904 până în 1914***, GA 265], respectiv însemnări pe care le-am copiat de la doamna Behrendts.” Cu toate acestea, se vor fi aflând printre însemnările cu scrisul ei totuşi multe redactate de ea însăşi. Dacă în observaţiile de la începutul fiecărei ore este arătat

care însemnare a fost folosită ca text de bază, rămâne totuşi deschisă chestiunea dacă textul aparţine cu adevărat celui menţionat. Excluse de la aceasta sunt însemnările redactate de mână de Louise Clason şi Alice Kinkel, precum şi însemnările care sunt atribuite lui Günther Wagner, fiicei acestuia, Ida Knoch-Wagner, lui Wilhelm Hübbe-Schleiden şi fiicei adoptive a acestuia, Paula Stryczek, de la care însă nu există niciun fel de manuscrise.

Prin procedeul de copiere multiplă a unora de la alţii se explică şi de ce însemnările folosite ca texte de bază care în general sunt identice pot să prezinte totuşi uneori mici devieri de la text.

Privitor la configurarea textului: De la multe ore există mai multe însemnări. Unele sunt foarte diferite, altele sunt extinse cu câteva propoziţii sau paragrafe faţă de altele, unele se deosebesc doar puţin prin alte poziţii ale cuvintelor sau propoziţiilor. Preluarea acestor variate însemnări s-a produs în felul următor:

1. Dacă există diferenţe semnificative între însemnările pentru aceeaşi oră, acestea au fost preluate în întregime.

2. Dacă diferenţele între însemnări sunt minore (cuvinte sau propoziţii disparate) dar importante, ele sunt redate în note de subsol.

3. Însemnarea care este comparativ cea mai bună din fiecare oră a fost aşezată la început. Dacă alte însemnări prezintă extinderi, completări, alte nuanţe faţă de acestea, dar în general sunt identice cu primele, din acestea sunt redate unul sau mai multe extrase. Deoarece aproape autorii tuturor textelor sunt atât de incerţi, diferitele variante sunt desemnate sub forma: însemnarea A, B, C ș.a.m.d. Cu toate acestea, în notele privitoare la text se indică pentru fiecare oră care însemnări, respectiv manuscrise, au fost folosite drept text de bază.

Privitor la desene: Rudolf Steiner a desenat adesea pe tablă în primele ore esoterice – la fel ca în conferinţele generale. De la acestea nu s-a păstrat însă nimic original. Desenele din texte sunt redate, de aceea, în modul în care au fost reconstituite de către cei care au realizat însemnările, pe cât de mult posibil, în facsimil. În unele cazuri au putut fi făcute comparaţii cu schiţele originale ale lui Rudolf Steiner din caietele sale de notiţe.

Alte apariţii ale unor ore (parţial în extras):

În ***Îndrumări pentru o educaţie esoterică*** (ed. a 6-a, Dornach, 1993):

Berlin, 24 octombrie 1905	München, 6 iunie 1907
Berlin, 13 aprilie 1906	Berlin, 9 octombrie 1907
Berlin, 2 octombrie 1906	Berlin, 16 ianuarie 1908
Berlin, 14 noiembrie 1906	Berlin, 26 ianuarie 1908

În ***Despre istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, 1904-1914***, GA 264:

Berlin, 9 iulie 1904	Berlin, 22 octombrie 1906
Berlin, 14 iulie 1904	Basel, 23 noiembrie 1907
Berlin, 4 octombrie 1905	München, 1 iunie 1907
München, 10 sau 11 nov. 1905	Berlin, 29 noiembrie 1907
Berlin, 13 decembrie 1905	Berlin, 7 ianuarie 1908
Berlin, 28 decembrie 1905	Düsseldorf, 15 aprilie 1909
Köln, 12 februarie 1906	Düsseldorf, 19 aprilie 1909
Berlin, 26 iunie 1906	

În *Contribuţii la ediţia Opere complete de Rudolf Steiner*, nr. 67/68, Michaeli 1979:

1879-1979 – O sută de ani de perioadă mihaelică München, 5 decembrie 1907

NOTE LA TEXT

I

Conferinţă, Berlin, 8 februarie 1904

1. *ce am prezentat eu însumi*: Ar putea fi vorba despre conferinţa din 1 februarie 1904, de la care nu sunt păstrate notiţe.

2. *ce este prezentat în cărţile teosofice despre mijloacele ce duc ...*: Existau pe atunci în limba germană, de exemplu: Glasul tăcerii de H.P. Blavatsky, prima traducere în germană de Franz Hartmann în primele trei numere ale revistei „Lotusblüte" [Floare de lotus], Leipzig, 1892; *Das Denkvermögen. Seine Beherrschung, Entwickelung und richtige Anwendung* [Capacitatea de gândire. Stăpânirea, dezvoltarea şi corecta aplicare a sa] de Annie Besant,

Berlin, 1902; *Licht auf dem Weg* [Lumină pe cale] de Mabel Collins, ediţia a 3-a revizuită, Leipzig 1898.

3. *Cu câtva timp în urmă vorbeam cu un scriitor*: Amănunte nu sunt cunoscute.

4. *„Lumină pe cale"*: Această scriere foarte cunoscută în cadrul Societăţii Teosofice, „pentru ajutorul acelora care, nefamiliarizaţi cu înţelepciunea orientală, doreau să păşească sub influenţa acesteia", aparţinea teosofului englez Mabel Collins (1851-1927) şi a fost tradusă în germană la începutul anilor 1980 de Oscar von Hoffman. A se vedea lămuririle date de Rudolf Steiner în ***Îndrumări pentru o educaţie esoterică*** (GA 245).

5. *iniţierea persană a lui Mithra*: A se vedea privitor la aceasta, de ex., conferinţa din 14 decembrie 1905, în ***Enigmele lumii şi antroposofia***, GA 54, şi conferinţa din 23 mai 1908, în ***Evanghelia după Ioan*** (GA 103).

Conferinţă, Berlin, 15 februarie 1904

6. *„Lumină pe cale"*: Vezi nota 4, de la p. 28.

Conferinţă, Berlin, 21 februarie 1904

7. *Noi nu suntem chemaţi să soluţionăm întrebarea ...*: În lucrarea lui Goethe *Vorarbeiten zu einer Physiologie der Pflanzenr* [Preliminarii la o fiziologie a plantelor] se spune: „Se face, aşadar, bine a se pregăti de la bun început pentru întrebări serioase şi răspunsuri serioase. Dacă se doreşte o liniştire, într-o anumită măsură, privitor la aceasta, atunci se poate spune ca nimeni să nu-i adreseze o întrebare naturii, la care el nu ar putea să răspundă; căci în întrebare se află răspunsul, sentimentul că se poate gândi ceva despre un asemenea lucru, se poate intui ceva." În J.W. Goethe *Naturwissen schaftliche Schriften* [Scrieri despre ştiinţele naturii], editată şi comentată de Rudolf Steiner în seria lui Kürschner „Deutsche National-Literatur", 5 volume (1883-97); ediţie nouă Dornach, 1975, GA 1a-e. Volumul V, p.562.-A se vedea privitor la aceasta şi încheierea eseului lui Goethe intitulat „Bedeutende Fordernis durch ein einziges geistreiches Wort" [Stimulare semnificativă printr-un singur cuvânt plin de duh], *idem*, volumul II, p. 34 ş.u.

Conferinţă, Berlin, 14 martie 1904

8. *„Este adevărat ...”*: Johannes Kepler în „Comentarii” la opera sa *Astronomia Nova*, partea a II-a, cap.VII, Praga, 1609. Citat după: Ludwig Günther, Kepler und die Theologie (Kepler şi Teologia), Gießen, 1905.

9. *„Ceea ce am presimţit acum 25 de ani ...”*: Johannes Kepler în prefaţa sa la a cincea carte din „Weltharmonik” [Armonia lumii]. Citat după ediţia lui Max Caspar, Oldenbourg Verlag, München, 1990, p. 279.

10. *„Cel care se străduieşte mereu tinzând ..”*: J.W. Goethe, *Faust*, partea a II-a, actul 5, Munţi cu prăpăstii; versul 11936 şi urm.

11. *„O, Tu, Cel care prin lumina naturii...”*: Vezi nota 9 de la p. 47, finalul cap. VIII, p. 350.

12.*„Despre suflet gândesc aproximativ aşa ...”*: Formularea exactă a lui Kepler nu a putut fi stabilită până în momentul de faţă. Este discutabil faptul dacă textul citat de Rudolf Steiner a fost consemnat corect de stenograf, întrucât şi celelalte două citate din Kepler sunt redate deformat.

13.*Talmudul prezintă şapte trăsături*: În cartea *Sprüche der Väter* [Maxime ale Părinţilor], tradusă de M. Lehmann (Victor Goldschmidt Verlag, Basel, 1989), se spune la „a 8-a Mişna: Cele şapte semne ale adevăratei educaţii (p. 71 ş.u.): „Şapte lucruri se află la un om nematur, şi tot şapte sunt la un înţelept. Un înţelept nu vorbeşte în prezenţa unuia care este mai mare decât el în înţelepciune şi ca număr (de ani sau de elevi), el nu întrerupe vorbirea companionului său, el nu se pripeşte să răspundă, el întreabă şi răspunde aşa cum se cuvine la obiect, vorbeşte despre primul mai întâi şi despre ultimul la sfârşit; despre ceea ce nu a auzit, spune: nu am auzit, şi admite adevărul. La cel nematur este invers.”

14.*Niciun ochi nu a văzut ...*: După I. Corinteni, 2,9: „Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El.” După Isaia, 64,3: „Despre care niciodată nu s-a auzit grăind. Nici urechea n-a auzit, nici ochiul n-a văzut un Dumnezeu, afară de Tine, care ar săvârşi unele ca acestea pentru cei ce nădăjduiesc în El.”

15.Autorul *„Luminii pe cale"este inspirat de un maestru occidental*: Conform literaturii teosofice, este inspirat din maestrul Hilarion. Rudolf Steiner i-a confirmat acest lucru Martinei von Limburger, fiica traducătorului german Oscar von Hoffmann. După o însemnare personală a ei (transmisă prin Hans Arenson, Arhiva Rudolf Steiner Nachlassverwaltung): „La traducerea «*Licht auf dem Weg*» se pare că a fost ajutat de Hilarion, iar acesta ar fi fost un grec, de unde și forma frumoasă a limbajului prin care scrierea a devenit mult mai eficientă mantric decât originalul englezesc."

16.*Numai pe acela mi-l laud, care dorește ce e de neatins*: „Cei care caută imposibilul îmi plac." (Manto, în J.W. Goethe, *Faust*, partea a II-a, actul 2, „Pe Peneios în jos", versul 7488.)

17.*Roata norocului, chakre*: Numite și flori de lotus. Detalii în ***Cum se dobândesc cunoștințe despre lumile superioare?*** (1904/05). GA 10, îndeosebi cap. „Condițiile inițierii esoterice".

II

18.*„Caută calea …":* Din aforismele din *Lumină pe cale*.

19.*„Mai strălucitoare decât Soarele ..." și „În razele curate ale luminii"*: Zicerea „Mai strălucitoare decât Soarele ..." nu provine de la Rudolf Steiner, dar este prima meditație primită de toți elevii Școlii esoterice de teosofie. În textul englezesc original ea sună astfel: „More radiant than the sun / Purer than snow / Subtler than the ether / Is the Self / The Spirit of my Heart / I am this Self / This Self am I". Meditația există în multe limbi. E de presupus că transpunerea în germană a fost realizată de Rudolf Steiner. După anii 1905/06, el a înlocuit această mantră tot mai mult cu cea creată de el însuși „În razele curate ale luminii...".

20.*Meditații care cuprind ființa temporală a ierarhiilor, așa-numite ziceri ale zilelor*: Atât fragmentul citat la p. 63 din scrisoarea lui Rudolf Steiner către Michael Bauer, din 4 august 1907 (***Despre istoricul și din conținuturile primei secții a Școlii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264, p. 115: „... șapte ziceri, ce se împart pe cele șapte zile ale săptămânii...."), precum și faptul că manuscrisele transmise unui elev (așa cum e facsimilat) conțin doar șapte ziceri, permit presupunerea că a opta zicere a luat naștere de-abia mai târziu. Ea se găsește, într-adevăr, și la redactarea ce este evident

prima a celor şapte ziceri (caiet de notiţe, nr. arhivă 487, probabil din anul 1906), însă felul în care este introdusă acolo permite din nou presupunerea că acest lucru se poate să se fi întâmplat ulterior. De asemenea, este de presupus că aceste ziceri au fost date la început doar unui număr redus, şi abia ulterior au fost cuprinse în orele esoterice, pentru că acolo sunt menţionate de-abia începând cu 1909/1910.

21.*„În spirit se afla germenele trupului meu ...”*: Această zicere meditativă a fost valabilă de la început pentru toţi elevii. A fost dată, probabil, în octombrie 1906. În orice caz, se regăseşte pentru prima oară în ora din 2 octombrie 1906 (notiţe ale lui Marie Steiner cu adăugiri manuscrise de Rudolf Steiner, vezi p. 150). Din partea lui Rudolf Steiner există patru manuscrise diferite, care prezintă mici diferenţe unele faţă de altele. Pentru prima ediţie în germană a volumului ***Din conţinutul Şcolii esoterice*** (GA 266-2, Dornach, 1948), Marie Steiner a folosit o redactare care i-a fost pusă la dispoziţie de o persoană ce aparţinea de şcoală, care corespunde în mare măsură cu presupusa ultima redactare a lui Rudolf Steiner. Pentru cuvintele: „Iar spiritul i-a imprimat trupului meu percepţie, gândire, simţire şi voire”, vezi conferinţa din 9 aprilie 1914 în *Inneres Wesen des Menschen und Leben zwischen Tod und neuer Geburt* (***Fiinţa interioară a omului şi viaţa dintre moarte şi onouă naştere***), GA 153. De completat mai este faptul că, în conformitate cu o comunicare existentă a unui participant la orele esoterice, Rudolf Steiner ar fi rostit mereu, înainte de această mantră, mai întâi zicerea rosicruciană: „Ex deo nascimur – In Christo morimur – Per Spiritum Sanctum reviviscimus”, iar în încheiere: „Iar Maestrul înţelepciunii şi al armoniei sentimentelor dă explicaţia: «În spirit se afla germenele trupului meu ...»”.

III

Unele observaţii cu privire la expresii sau noţiuni ce apar frecvent

Dragi surori şi fraţi ai mei:

Aşa cum este transmis şi cum reiese şi din unele însemnări, Rudolf Steiner s-a adresat mereu în acest mod participanţilor.

Rasă ... Subrasă ... Rasă-rădăcină, rasă principal

Aceste denumiri erau uzuale în literatura teosofică de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea, pentru a denumi diferite faze ale marii dezvoltări a omenirii. Ele au fost utilizate şi de Rudolf Steiner în primii ani ai activităţii sale din cadrul Societăţii Teosofice. Treptat, el a înlocuit termenul „subrasă" prin „epocă de cultură" sau „perioadă de cultură", denumirea de „rasă-rădăcină" sau „rasă principală" prin „perioadă de timp principală". A se vedea privitor la aceasta conferinţele ***Apocalipsa lui Ioan*** (GA 104) din anul 1908 şi scrierea apărută la trecerea dintre anii 1909/10 ***Ştiinţa ocultă*** (GA 13).

educaţie ocultă ... exerciţii... meditaţii.., exerciţii secundare: Privitor la diferitele exerciţii care au fost date de către Rudolf Steiner elevilor săi, vezi volumul ***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264, precum şi volumul GA 267 ***Exerciţii sufleteşti ....*** O selecţie se găseşte în broşura ***Îndrumări pentru o educaţie esoterică*** (ed. a 6-a, Dornach, 1993). – Privitor la exerciţiile secundare, a se vedea prezentarea de bază a lui Rudolf Steiner, în cap. „Despre unele efecte ale iniţierii" din lucrarea ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** (1904/05), GA 10 şi în cap. „Cunoaşterea lumilor superioare (Despre iniţiere)" din ***Ştiinţa ocultă*** (1910), GA 13.

Maeştri... Maeştrii adevărului şi ai armoniei sentimentelor: Cu aceste cuvinte, Rudolf Steiner indică individualităţi superior dezvoltate, care sunt de cea mai mare importanţă pentru evoluţia omenirii: „Aceste entităţi nobile au străbătut deja drumul pe care restul omenirii îl mai are de parcurs. Ei acţionează acum ca marii maeştri ai înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor omenirii" (Dintr-o scrisoare din 2 ianuarie 1905, tipărită în ***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264).

Privitor la Spiritele Timpului – Epocile Arhanghelilor: În corpusul conferinţelor lui Rudolf Steiner apar – în timp, pentru prima oară în orele esoterice – tot mereu indicaţii asupra celor şapte Arhangheli şi asupra epocilor lor de domnie. Numele celor

şapte Arhangheli şi legătura lor cu câte una din cele şapte planete, precum şi perioadele epocilor lor de domnie provin de la Johannes Trithemius. El a publicat în 1508 o cronologie mistică în tratatul *Von den syben Geysten oder Engel* (Despre şapte spirite sau îngeri), care conduc lumea după Dumnezeu. În epistola-dedicaţie către împăratul Karl Maximilian se spune „că există credinţa unor vechi înţelepţi, că lumea ar fi condusă, după orânduirea lui Dumnezeu, de spirite subordonate. Celor şapte planete li s-ar fi desemnat de la creaţia lumii şapte spirite, între care fiecare ar domni asupra lumii timp de 354 de ani şi 4 luni (în prefaţa la a şasea Carte a Poligrafiei mai sunt adăugate alte patru zile şi patru ore), de patru ori la rând. Această concepţie este preluată în cartea vechiului filosof Menastor, pe care îl menţionează Trithemius în cartea a treia din Steganografia sa." (Citat după „Isidor Silbernagel, Johannes Trithemius", Regensburg, 1885.)

Observaţii privitoare la ore esoterice individuale

Introducere: Sarcina ştiinţei spiritului...

Notiţe de Marie Steiner

22.*cuvânt al lui Hegel*: Anume „Cel mai profund gând este unit cu figura lui Christos, cu ceea ce este istoric şi exterior, iar acesta este tocmai aspectul mare al religiei christice, că în toată această profunzime este uşor de cuprins cu conştienţa în privinţă exterioară şi că în acelaşi timp solicită la o pătrundere mai adâncă. Ea este, în acest fel, pentru fiecare treaptă a formării şi mulţumeşte în acelaşi timp cele mai înalte cerinţe". Din: Prelegeri despre filosofia istoriei, partea a treia, cap. 2: Creştinismul; vol. 9, p. 403 din Opere complete, ed. a 3-a, Berlin, 1848.

23.*acea carte veche*: Se referă la Geometria lui Euclid.

Berlin, 9 iulie 1904

Însemnare stenografică de Franz Seiler

24.*Maestrul Morya ... Maestrul Kuthumi*: Cei doi maeştri deosebit de uniţi cu mişcarea teosofică, denumiţi de Rudolf Steiner drept maeştrii Orientului, timp în care cei doi maeştri ai Occidentului au fost numiţi maestrul Iisus şi Christian Rosenkreutz. După desprinderea şcolii esoterice a lui Rudolf Steiner de „Şcoala esoterică de teosofie", el a mai vorbit doar de cei doi maeştri ai

Occidentului. A se vedea despre „Maeştrii înţelepciunii şi ai armoniei sentimentelor în opera lui Rudolf Steiner", în ***Despre istoricul şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264, p. 241 ş.u.

25.*Există patru grade, părţi sau căi ale evoluţiei*: În „Nunta chimică a lui Christian Rosenkreutz anno 1459" redactată prin Johann Valentin Andreae, transpusă în germana noua de Walter Weber, Basel, 1978, p.26 ş.u., se spune: „Patru sunt căile pe care ţi le oferă mirele prin noi, spre alegere; pe ele toate poţi să ajungi la palatul regal, dar numai dacă nu te rătăceşti. [...] Pe cea de-a patra nu îi este permis niciunui muritor să ajungă la ţel, căci ea are forţă mistuitoare şi este potrivită doar pentru trupuri indestructibile. Astfel, alege dintre cele trei pe care o vrei, şi rămâi pe aceasta constant." A se vedea lămuririle privitoare la acestea în eseul lui Rudolf Steiner din ediţia de mai sus, p. 136 ş.u., precum şi în ***Filosofie şi antroposofie***, GA 35. Cele patru, respectiv trei căi se află şi în cei patru, respectiv trei regi din basmul lui Goethe „Basm despre şarpele verde şi frumosul crin", precum şi în drama-misterii a lui Rudolf Steiner ***Poarta iniţierii*** (în ***Patru drame-misterii***, GA 14).

26.*Există şi şapte simţuri*: Detalii în *Grundelemente der Esoterik* (***Elemente fundamentale ale esoterismului***), GA 93a.

27.*Zece centri de forţă în om*: Conform cărţii „Ştiinţa respiraţiei", tradusă din originalul sanscrit de Pandit Rama Prasad Kasyapa B.A., F.T.S., Leipzig, f.a.

Berlin, 14 iulie 1904

Însemnare stenografică de Franz Seiler

28.*ne este arătat acest semn*: A se vedea, privitor la aceasta, ***Legenda Templului şi Legenda Aureea***, GA 93, îndeosebi conferinţa din 2 ianuarie 1906.

29.*Calea mântuirii ne este arătată în Evanghelia după Ioan*: În general, Rudolf Steiner a catalogat cele şapte trepte ale iniţierii creştine după cum urmează: 1. spălarea picioarelor, 2. biciuirea, 3. încununarea cu spini, 4. ducerea crucii, 5. moartea mistică, 6. aşezarea în mormânt, 7. Învierea. A se vedea, de ex., *Vor dem Tore der Theosophie* (***În faţa porţii teosofiei***), GA 95.

Berlin, 4 şi 24 octombrie 1905

30.A se vedea privitor la aceasta, notele 18 - 21 pentru partea a II-a.

München, 10 sau 11 noiembrie 1905

Manuscris de Eugenie Bredow.

31.*episcop din Bremen*: Despre cine e vorba aici, nu s-a putut stabili până acum.

32.*cel de-al patrulea maestru*: A se vedea nota 24 pentru ora din 9 iulie 1904.

Berlin, 13 decembrie 1905

Manuscris de Eugenie Bredow.

33.*pe 4 octombrie*: Pe 4 octombrie 1905 a avut loc o oră esoterică de la care nu s-au păstrat niciun fel de însemnări din memorie, în schimb s-a păstrat rezumatul lui Rudolf Steiner pentru Adolf Kolbe din Hamburg. Vezi pagina 57.

34.*cucerirea Tibetului*: Pentru a ţine piept unei presiuni crescânde din partea Marii Britanii şi a Chinei, Tibetul luase în secret legătura cu Rusia. Londra a reacţionat în 1904 cu o expediţie militară, în care 3 000 de soldaţi s-au deplasat până la Lhasa.

35.*Dalai Lama*: Cel mai înalt preot nordbudist (în Tibet).

36.*Apoi a vorbit de ultima încarnare a maestrului Kuthumi şi de studiul său la universităţi*: A se vedea, privitor la aceasta, şi ora următoare.

München, [15 sau 16] decembrie 1905

Manuscris de Eugenie Bredow.

37.*„Theologia Deutsch"*: Scriere concepută de un necunoscut („cel din Frankfurt") la sfârşitul secolului al XV lea, publicată pentru prima oară de Luther (Wittenberg, 1518); a se vedea capitolul „Prietenia lui Dumnezeu" din Rudolf Steiner, ***Mistica în zorii vieţii spirituale a timpului nostru*** *şi legătura ei cu o concepţie modernă despre lume* (1901), GA 7.

38.*Spiritul lui Dumnezeu pluteşte peste ape*: Referire la I. Moise, 1,2.

39.*Dhyan Chohan*-ii: Corespund, conform lui Rudolf Steiner, în ebraică cu Elohimi.

40.*„Cel care pierde viaţa, acela o va găsi"*: Matei, 10,39.

41.*Şcoala ocultă persană*: Despre această formă a iniţierii orientale, vezi, de exemplu, conferinţa publică a lui Rudolf Steiner din 14 decembrie 1905 în ***Enigmele lumii şi antroposofia***, GA 54 şi conferinţa din 23 mai 1908 în ***Evanghelia după Ioan***, GA 103.

Berlin, 28 decembrie 1905

Manuscris de Eugenie Bredow.

42.*„Gloriam in excelsis …"*: „Slavă lui Dumnezeu în Înălţimi şi pe pământ pace, pentru oameni bună voire!" Transpusă astfel de Rudolf Steiner: „Revelaţie de forţe divine în înălţimi / Şi pace oamenilor pe Pământ / Care sunt cu bună voinţă" (în: ***Wahrspruchworte***, GA 40, p. 106).

Köln, 12 februarie 1906

Manuscris de Mathilde Scholl.

43.*Aceasta este pleava care este arsă în foc*: Vezi Matei, 3,12 şi Luca, 3,17.

Hamburg, 3 martie

Însemnare de un necunoscut. – Această însemnare este într-adevăr desemnată drept oră esoterică, dar este vorba probabil de notiţe de la o conferinţă ţinută în faţa membrilor, pe care Rudolf Steiner a ţinut-o în această zi la Hamburg, de la care însă nu s-au păstrat însemnări din text. Acest lucru este indicat şi de faptul că la data de 4 martie 1906 mai exista, de asemenea, o însemnare a unei presupuse ore esoterice; la aceasta, însă, este indubitabil vorba de notiţe de la conferinţa din 23 noiembrie 1905, ce se găseşte în volumul ***Enigmele lumii şi antroposofia***, GA 54.

44.*Eu am spus deja în public*: Vezi conferinţa din 26 octombrie 1905 ţinută la Berlin, tipărită în caietul 88 din „Beiträge zur Rudolf Steiner Gesamtausgabe" (***Contribuţii la ediţia Opere complete de Rudolf Steiner***) şi eseul ***Ştiinţa spiritului şi problema socială*** (1905/06) în *Lucifer-Gnosis. Grimdlegende Aufsätze zur Anthroposophie und Berichte aus «Luzifer» und «Lucifer-Gnosis» 1903-1908* (***Lucifer-Gnosis****. Eseuri fundamentale privitoare la antroposofie şi relatări din «Luzifer» şi «Lucifer-Gnosis» 1903-1908*), GA 34.

45.*„De puterea …"*: Din „Enigmele" (1784/85) de J.W. Goethe. A se vedea, privitor la aceasta, conferinţa lui Rudolf Steiner din 25

decembrie 1907 „Enigmele – o poezie de Crăciun şi de Paşte a lui Goethe", în *Natur-und Geistwesen – ihr Wirken in unserer sichtbaren Welt* (***Fiinţe ale naturii şi ale spiritului – acţiunea lor în lumea noastră vizibilă***), GA 98.

Berlin, 13 aprilie 1906

Manuscrise de Mathilde Scholl, Lilla Harris, Anna Weißmann, necunoscut.

Berlin, 18 aprilie 1906

A – manuscrise de Mathilde Scholl, Lilla Harris, Anna Weißmann, Eugenie Bredow; B – însemnare de Mathilde Hoyer; C – bilet-notiţă de Marie Steiner, nr. arhivă 377.

46.*crucea*: A se vedea privitor la aceasta conferinţele lui Rudolf Steiner din 28 septembrie 1905, în *Grundelemente der Esoterik*. (***Elemente fundamentale ale esoterismului***), GA 93a; 29 mai 1905 şi 2 ianuarie 1906, în ***Legenda Templului şi Legenda Aureea***, GA 93, precum şi conferinţa din 22 noiembrie 1907, în *Menschheitsentwickelung und Christus-Erkenntnis* (***Dezvoltarea omenirii şi cunoaşterea lui Christos***), GA 100.

Berlin, 6 mai 1906

A – însemnare de Mathilde Hoyer; B – manuscrise de Mathilde Scholl, Eugenie Bredow, Lilla Harris, Anna Weißmann.

47.*Loki*: „Luciferul" mitologiei nordice, care le aduce oamenilor autonomie şi libertate, dar şi poftele ce îi trag în jos; privitor la aceasta, ciclul ***Misiunea sufletelor popoarelor. În legătură cu mitologia germano-nordică***, GA 121, îndeosebi conferinţa din 15 iunie 1910.

48.*Hodur ţinteşte cu vâscul, orb fiind, prin darul şi îndrumarea lui Loki*: Loki l-a convins pe orbul Hödur, fratele lui Baldur, să arunce după Baldur cu o săgeată din lemn de vâsc; vâscul era singura fiinţă pe care zeii o uitaseră când le ceruseră tuturor fiinţelor să depună un jurământ că nu-l vor omorî pe Baldur.

49.*Doar acele corpuri cereşti sunt vizibile, care au coborât până la regnul mineral şi s-au solidificat*: A se vedea, privitor la aceasta, conferinţa lui Rudolf Steiner din 27 mai 1906, din volumul ***Cosmogonie***, GA 94.

50.*Lumina Kundalini*: Numită şi focul Kundalini. Denumire indiano-teosofică, la început folosită şi de Rudolf Steiner în ***Cum se dobândesc cunoştinţe despre lumile superioare?*** (1904/05), GA 10, modificată în ediţiile ulterioare în „forţă spirituală de percepţie" şi „un element de substanţialitate superioară".

51.*ca şi ea să devină cândva Soare*: Ultimul rând al poeziei lui Christian Morgenstern *Licht ist Liebe* (Lumina este iubire), din *Wir fanden einen Pfad* (Noi am găsit o cărare).

Berlin, 26 iunie 1906

Manuscris de Eugenie Bredow.

52.*Maestrul Saint-Germain*: Vezi, de asemenea, şi conferinţa din 4 noiembrie 1904, în ***Legenda Templului şi Legenda Aureea***, GA 93

Berlin, 2 octombrie 1906

A – manuscris de Marie Steiner; B – manuscrise de Alice Kinkel, Lilla Harris, Anna Weißmann, Eugenie Bredow.

Berlin, 22 octombrie 1906

A – însemnare de Amalie Wagner; B – notiţă de Ludwig Kleeberg; vezi cartea lui, *Wege und Worte. Erinnerungen an Rudolf Steiner aus Tagebüchern und aus Briefen* (Drumuri şi cuvinte. Amitiri despre Rudolf Steiner din jurnale şi din scrisori), Stuttgart, 1961, p. 103. – Despre impresia pe care i-a făcut-o ora, Kleeberg relatează mai departe: „Se poate spune atât, că sacralitatea acestei ore a fost indescriptibil de frumoasă. Aici a apărut Rudolf Steiner întru totul drept mesager al unei lumi superioare. Impresia este de neuitat. Ceea ce ne-a vorbit atunci poate să se odihnească, sau mai degrabă să reverbereze în adâncurile sufletului. Cred că nu a fost nimeni care să nu fi avut cel mai viu sentiment de recunoştinţă, dar şi de cea mai strânsă apartenenţă la acest om care e unic dintre oamenii actuali. Acest sentiment era însă cu totul altceva decât cel de dependenţă, de lipsă de autonomie sau chiar de lipsă de libertate."

53.*Johannes Tauler* (1300-1361), mistic, predicator în Strassburg. – Despre întâlnirea sa cu „Necunoscutul din Oberland", vezi capitolul „Bucuria dumnezeiască" din scrierea lui Rudolf

Steiner ***Mistica în zorii vieții spirituale a timpului nostru*** *și legătura ei cu o concepție modernă despre lume* (1901), GA 7

München, 29 octombrie 1906

Manuscris de Alice Kinkel.

54.*semne ale scrierii oculte*: Despre semne oculte, a se vedea seria de conferințe ale lui Rudolf Steiner *Okkulte Zeichen und Symbole in ihrem Zusammenhang mit der astralen und geistigen Welt* (Semne și simboluri oculte în relația lor cu lumea astrală și cea spirituală) (1907), în *Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole* (***Mituri și legende. Semne și simboluri oculte***), GA 101.

München, 1 noiembrie 1906

Însemnare de Therese Walther.

55.*Asuras*: Denumirea provine din sanscrită: Suras = Dumnezei (din Asu = respirație) au devenit A-Suras = non-dumnezei, ne-dumnezei. Utilizat în vechile religii orientale și ulterior și de Rudolf Steiner ca nume pentru entități satanice. Inițial, aparținători de ierarhia Spiritelor Personalității. – În notițele din ciclul de conferințe ale lui Rudolf Steiner despre „Dezvoltare planetară" (conferința din 17 octombrie 1904) se spune: „Dacă vrem să înțelegem poziția principiului evoluției spirituale, atunci trebuie să constatăm un eveniment semnificativ în cadrul rasei atlanteene. Cei care la origine fuseseră ființe spirituale, aceia au apărut acum drept rebeli, răsculați, care voiau să-și cucerească independența. Suras au devenit acum Asuras." (Notițele acestei serii de conferințe sunt tipărite în totalitate în „Beiträge zur Rudolf Steiner Gesamtausgabe", nr. 67/68, 69/70, 71/72 și 78.) – Despre Asuras, vezi, printre altele, în conferințele din 23 mai 1904 în ***Legenda Templului și Legenda Aureea***, GA 93, din 2 iunie 1907 în ***Teosofia Rosicrucienilor***, GA 99, precum și conferința din 22 martie 1909 în *Geisteswissenschaftliche Menschenkunde* (***Antropologia științei spiritului***), GA 107.

München, 6 noiembrie 1906

Manuscris de Alice Kinkel. Privitor la această oră, Ludwig Kleeberg remarcă într-o scrisoare: „În ora esoterică de la München a vorbit și Rudolf Steiner despre silaba AUM (în sanscrită, un diftong lung: Trecutul era desemnat prin A, prezentul prin U,

dezvoltarea viitoare prin M. Eu observ despre asta [în notiţe şi însemnări din jurnal]: «Avea un efect de sfântă binecuvântare, atunci când adună laolaltă cântând aceste trei sunete. După ce răsunase M, se afla ceva deasupra încăperii (R-a-u-m) [încăpere, în lb. germ. – *nota trad*.], ca şi cum spirite nevăzute ne binecuvântau şi doar foarte încet se desfăcea tăcerea plină de veneraţie. Imediat a apărut din nou dr. Steiner şi a dat mâna cu fiecare dintre noi.»"

56.*pentru trupul fizic: fantome; pentru trupul eteric: stafii...*: Vezi conferinţa lui Rudolf Steiner din 30 mai 1907 în ***Teosofia Rosicrucienilor***, GA 99.

57.*Pentagrama ... hexagrama*: Referitor la aceasta vezi şi orele din 29 noiembrie 1907 şi din 7 ianuarie 1908, precum şi orele din 1 decembrie 1906, 18 octombrie 1907, 30 august 1909 şi 26 august 1911.

58.*Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea*: Această zicere era şi parte din ritualul celei de a doua secţii a Şcolii Esoterice; a se vedea în ***Despre istoria şi din conţinuturile secţiei de cunoaştere cultică a Şcolii Esoterice 1904-1914***, GA 265, p. 160, precum şi ora de instruire din 10 februarie 1913, p. 295 ş.u.

Berlin, 14 noiembrie 1906

A – manuscrise de Mathilde Scholl, Anna Weißmann; B – manuscris de Eugenie Bredow; C – însemnare de Mathilde Hoyer.

59.*Un exerciţiu cunoscut multora ...şi legăm acest exerciţiu cu un cuvânt foarte precis*: Este exerciţiul cu cuvintele: „Eu sunt – El gândeşte – Ea simte – El vrea"; a se vedea privitor la aceasta îndrumarea manuscrisă de Rudolf Steiner de la p. 93 ş.u.

60.*Tattwas*: cuvânt sanscrit; la Rudolf Steiner, feluri de eteruri.

61.*Goethe: pentagrama care este deschisă: Faust*, I, Odaia de studiu, versul 1393 şi urm.

Hamburg, 18 noiembrie 1906

Însemnare de Amalie Wagner.

Köln, 1 decembrie 1906

Manuscrise de Lilla Harris, Anna Weißmann.

62.Învaţă să taci, iar ţie îţi va fi puterea: Vezi nota 58 pentru ora din 6 noiembrie 1906.

63.*Laurence Oliphant* (1829-1888), jurnalist, scriitor, diplomat, antreprenor, călător prin lume. În 1882 se stabileşte cu soţia în apropiere de Haifa (în Israelul de astăzi). Casa sa devine centrul unei frăţii pe care o conduce împreună cu soţia sa. Cărţile dictate, respectiv inspirate, de soţia sa: *Sympneumata: Evolutionary Forces now Active in Man* (Sympneumata: Forţe evolutive active acum în om) (1884), *Scientific Religion* (1888). În biografia ei, *Memoir of the Life of Laurence Oliphant and of Alice Oliphant, his Wife* (Amintiri din viaţa lui Laurence Oliphant şi Alice Oliphant, soţia sa) (Edinburgh şi Londra 1891), Margaret Oliphant scrie (vol. II, p. 280 ş.u.) despre acest proces după cum urmează: „El însuşi se simţea, a spus el, într-un fel de excitare neliniştită, plin de ideea de a scrie ceva, dar destul de incapabil, atunci când lua stiloul în mână, să-şi adune împreună sau să-şi exprime ideile, şi incapabil să găsească vreun motiv pentru acest amestec de dorinţe şi neputinţă, când soţia lui l-a chemat busc şi i-a spus că exista ceva în mintea ei căruia ar dori să-i dea expresie, în cazul în care el ar putea să-l aştearnă pe hârtie pentru ea. Apoi au început să lucreze împreună, ea dictând, iar el fiind într-atât de în acord cu ea, încât uneori finaliza propoziţia începută de ea. Aceasta a fost, totuşi, atât de mult munca ei, încât, după ce au finalizat un capitol sau două, el i-a sugerat să continue mai departe singură, ceea ce a încercat să facă, dar la scurt timp s-a găsit, aşa cum fusese şi el înainte, incapabilă să-şi exprime ideile de care mintea ei era plină. Atunci el a luat din nou stiloul, amândoi având sentimentul că era sortit să fie munca lor comună; şi astfel carte ei a fost scrisă." Rudolf Steiner vorbise despre Oliphant deja cu puţin timp înainte, la Berlin în 26 iunie 1906, în acelaşi mod; vezi ***Despre istoria şi din conţinuturile secţiei pentru cunoaşterea cultică a Şcolii Esoterice 1904-1914***, GA 265, p. 239 ş.u. Despre fundalul karmic al acestei importante individualităţi, vezi conferinţa din 24 august 1924, în ***Consideraţii esoterice asupra legăturilor karmice***, volumul VI, GA 240. Referitor la biografia sa, a se vedea şi eseurile scrise de Dora Baker în săptămânalul „Das Goetheanum", nr. 20 şi 21 /1950.

64.*Cu totul greşită şi înşelătoare ... Aici s-a spus că această figură ar semăna cu o ureche*: Rudolf Steiner se referă aici evident la

scurta scriere ce se afla în biblioteca sa *Die Wissenschaft des Atmens* (Ştiinţa respiraţiei) tradusă de teosoful indian Rama Prasad Kasyapa după originalul sanscrit; transpusă din engleză în germană de Kama, în editura lui Wilhelm Friedrich, Leipzig, f.a. Prefaţa editorilor este datată „Praga, august 1893". Aici se spune că Akasha Tattwa ar fi „asemănătoare cu o ureche". Despre Rama Prasad, vezi H. P. Blavatsky *Geheimlehre*. 3. Band *Esoterik* (Învăţătura secretă, volumul 3 Esoterism), ed. germană, p. 491.

Berlin, 18 decembrie 1906

A – manuscrise de Mathilde Scholl, Anna Weißmann; B – însemnare de Mathilde Hoyer; C – manuscris de Camilla Wandrey.

65.*omul ar avea cinci simţuri*: Teoria simţurilor formează un capitol esenţial în ştiinţa despre spirit a lui Rudolf Steiner. Prezentări detaliate despre teoria simţurilor din alte aspecte se găsesc, printre altele, în cap. IV, 5: „Despre baza reală a raportului intenţional", din ***Despre enigmele sufletului***, GA 21; în scrierea *Anthroposophie. Ein Fragment aus dem Jahre* 1910 (***Antroposofie. Un fragment din anul 1910***), GA 45; în ciclul de conferinţe ***Antroposofie, Psihosofie, Pneumatosofie*** GA 115; în conferinţa din 20 iunie 1916 din *Weltwesen and Ichheit* (***Fiinţa lumii şi calitatea de Eu***), GA 169; în conferinţele din 12 august şi 2 septembrie 1916 în *Das Rätsel des Menschen. Die geistigen Hintergründe der menschlichen Geschichte* (***Enigma omului. Fundalul spiritual al istoriei umane***), GA 170; în conferinţa din 25 august 1918 din *Die Wissenschaft vom Werden des Menschen* (***Ştiinţa despre devenirea omului***), GA 183; şi în conferinţa din 22 iulie 1921 în *Menschenwerden, Weltenseele und Weltengeist* (***Devenirea omului, sufletul lumii şi spiritul lumii***), partea a doua, GA 206, în afară de acestea în caietele 14, 34 şi 58/59 ale seriei de scrieri „Beiträge zur Rudolf Steiner Gesamtausgabe" (***Contribuţii la ediţia Opere complete de Rudolf Steiner***). – Referitor la cele douăsprezece simţuri ale omului în relaţia lor cu imaginaţia, inspiraţia şi intuiţia, vezi conferinţa din 8 august 1920 din *Geisteswissenschaft als Erkenntnis der Grundimpulse sozialer Gestaltung* (***Ştiinţa spiritului drept cunoaştere a impulsurilor***

fundamentale ale organizării sociale), GA 199 (vezi şi ca publicaţie separată).

66.*al optulea regn*: Ar putea fi vorba despre ceea ce în alte locuri este numit „a opta sferă". Vezi *Die okkulte Bewegung im neunzehnten Jahrhundert und ihre Beziehung zur Weltkultur* (***Mişcarea ocultă în secolul al XIX-lea şi relaţia ei cu cultura lumii***), GA 254.

Berlin, 18 decembrie 1906

Manuscris de Alice Kinkel.

67.*Ceea ce este făcut şi creat de noi, aceea va fi vizibil cândva pe Jupiter*: A se vedea, privitor la aceasta, şi conferinţa din 3 ianuarie 1915 din ciclul *Kunst im Lichte der Mysterienweisheit* (***Arta în lumina înţelepciunii misteriilor***), GA 275.

68.*Raffaelo Santi* (1483-1520).

Berlin, 29 ianuarie 1907

A – manuscrise de Mathilde Scholl, Anna Weißmann; B – manuscrise de Camilla Wandrey şi cineva necunoscut.

69.*„în al nouălea cer ..."*Din cântecul lui Klarchen din drama *Egmont* de Goethe.

70.*Asuras*: Vezi nota 55 de la ora din 1 noiembrie 1906.

71.*sfera a opta*: Vezi nota 66 pentru ora din 18 decembrie 1906.

72.*„în dureri îţi vei naşte copiii"*: I. Moise, 3,16.

Hamburg, 11 februarie 1907

A – însemnare de Mathilde Hoyer; B – însemnare de Amalie Wagner.

73.*începutul Evangheliei după Ioan*: Vezi şi traducerea lui Rudolf Steiner în conferinţa din 27 octombrie 1906, în *Kosmogonie. Populärer Okkultismus. Das Johannes-Evangelium. Die Theosophie anhand des Johannes-Evangeliums* (***Cosmogonie. Ocultism popular. Evanghelia după Ioan. Teosofia pe baza Evangheliei după Ioan***), GA 94.

München, 1 iunie 1907

A – manuscris de Anna Weißmann; B – manuscris de Lilla Harris şi cineva necunoscut; C – manuscris de Alice Kinkel; D – manuscris de Amalie Fugger-Glött.

74.*exerciţiilor trebuie să fie, în orice mod ar fi ele date*: Vezi privitor la aceasta *Seelenübungen* ... (***Exerciţii sufleteşti***), GA 267.

75.*Loki... moartea lui Baldur*: Vezi nota 47 pentru ora din 6 mai 1906.

76.*Wotan*: Numit şi Odin, zeitate germanică supremă, căreia oamenii îi datorează vorbirea.

77.*Aceste popoare nordice nu erau fără misterii*: Vezi, de exemplu, conferinţele lui Rudolf Steiner din *Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole* (***Mituri şi legende. Semne şi simboluri oculte***), GA 101.

78.*Atlantida*: Vezi şi cap. „Strămoşii noştri atlanteeni" din scrierea lui Rudolf Steiner ***Din Cronica Akasha*** (1904-1908), GA 11.

79.*crucea cu trandafiri*: Vezi prezentările de bază ale lui Rudolf Steiner despre crucea cu trandafiri, în cap. „Cunoaşterea lumilor superioare (Despre iniţiere)" din ***Ştiinţa ocultă*** (1910), GA 13 şi în conferinţe, de ex., în conferinţa din 24 iunie 1909 din ***Evanghelia după Ioan în legătură cu celelalte trei Evanghelii***, GA 112.

80.*Christian Rosenkreutz*: A se vedea, privitor la aceasta, conferinţele lui Rudolf Steiner, ***Creştinismul esoteric şi conducerea spirituală a omenirii***, GA 130.

81.*de acel misterios „Necunoscut din Oberland", care a venit la Johannes Tauler*: Johannes Tauler (1300-1361), mistic, predicator din Strassburg. – Referitor la întâlnirea sa cu „Necunoscutul din Oberland", vezi cap. „Prietenia lui Dumnezeu", din scrierea lui Rudolf Steiner ***Mistica în zorii vieţii spirituale a timpului nostru*** *şi legătura ei cu concepţia modernă despre lume* (1901), GA 7.

82.*Maestrul Iisus şi Maestrul Christian Rosenkreutz*: Detalii în ***Despre istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, 1904-1914***, GA 264 şi ***Despre istoria şi din conţinuturile secţiei pentru cunoaşterea cultică a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 265.

83.*Helena Petrovna Blavatsky* (1831-1891). În august 1851 s-a întâlnit la Londra – după multe călătorii pe diferite continente – cu Maestrul „Mahatma M.", care îi era familiar spiritual din viziunile

din copilărie. Sub îndrumarea lui, ea s-a pregătit prin studii şi educaţie ocultă, pentru a acţiona într-o societate ocultă. În 1873 ea a călătorit la New York, pentru activitate de lămurire împotriva spiritismului care inunda pe atunci America. Aici a ajuns în legătură cu colonelul Olcott, cu care, în toamna anului 1875, a trecut la fondarea „Societăţii Teosofice", al cărei cartier general a fost mutat în 1879 în India. Principalele ei opere sunt: *Isis dezvăluită* (1877); *Învăţătura secretă* (1888); *Cheia către teosofie* (în germană, 1907); *Glasul tăcerii* (în germană, Leipzig, f.a.) şi multe altele. În 1886 ea a părăsit India şi a trăit la Londra până la moarte. Acolo a organizat în anul 1888 Esoteric School of Theosophy. Conducerea unică s-a aflat, până la moartea ei, în mâna ei. Ca urmaşă a desemnat-o pe Annie Besant. – Vezi Annie Besant: *H. P. Blavatsky şi Maeştrii Înţelepciunii*, 1908, ed. a 2-a, germană, Leipzig, 1924. – Rudolf Steiner vorbeşte foarte des despre H. P. Blavatsky, printre altele, în conferinţele *Die okkulte Bewegung im neunzehnten Jahrhundert und ihre Beziehung zur Weltkultur* (***Mişcarea ocultă în secolul al XIX-lea şi relaţia ei cu cultura lumii***), GA 254; în conferinţele: din 7 mai 1906 în *Ursprungsimpulse der Geisteswissenschaft* (***Impulsuri originare ale ştiinţei spiritului***), GA 96; din 8 mai 1912 în *Erfahrungen des Übersinnlichen. Die drei Wege der Seele zu Christus* (***Experienţe în suprasensibil. Cele trei căi ale sufletului către Christos***), GA 143; din 28 martie 1916 în *Gegenwärtiges und Vergangenes im Menschengeiste* (***Actualitate şi trecut în spiritul uman***), GA 167; din 12 martie 1916 în *Die geistigen Hintergründe des Ersten Weltkrieges* (***Fundalul spiritual al Primului Război Mondial***), GA 174b; din 9 şi 16 decembrie 1916, în *Zeitgeschichtliche Betrachtungen. Das Karma der Unwahrhaftigkeit* (***Consideraţii istorice. Karma neadevărului***), prima parte, GA 173; mai apoi în ciclul de conferinţe *Die Geschichte und die Bedingungen der anthroposophischen Bewegung im Verhältnis zur Anthroposophischen Gesellschaft* (***Istoria şi condiţiile mişcării antroposofice, în relaţie cu Societatea Antroposofică***), GA 258.

84.*Annie Besant* (1847-1933). După o perioadă semnificativă de activităţi ateiste şi social-politice, citind cartea *Ştiinţa secretă* a lui Blavatsky a devenit eleva personală a acesteia şi a intrat în

Societatea Teosofică. După moartea lui Blavatsky, a devenit succesoarea ei la conducerea Şcolii esoterice, iar după moartea preşedintelui fondator Olcott, şi preşedintă a Societăţii Teosofice. În timp ce şi-a dobândit mari merite până la alegerea ei ca preşedintă a Societăţii Teosofice în anul 1907, după aceasta a păşit tot mai mult pe o cale a cultului autoritar al personalităţii. Acest lucru a dus la mari greutăţi în Societate, iar unii colaboratori s-au retras. Din cauza modului îndoielnic în care a condus societatea şi a absurdităţilor spirituale cu Ordinul „Steaua Orientului" propagat de ea, s-a ajuns şi la ruptura cu Rudolf Steiner. Despre separarea, respectiv excluderea, secţiei germane din Societatea Teosofică, vezi şi: Eugen Levy, *Mrs. Besant und die Krisis in der Theosophischen Gesellschaft* (D-na Besant şi criza din Societatea Teosofică), Berlin, 1913, precum şi Carl Unger, *Wider literarisches Freibeutertum! Eine Abfertigung des Herrn Dr. Hübbe-Schleiden* (Împotriva pirateriei literare! O lichidare a domnului dr. Hübbe-Schleiden), Berlin, 1913.

85.*ca urmare a ultimelor evenimente*: Se referă la separarea Şcolii Esoterice a lui Rudolf Steiner de Şcoala esoterică de teosofie. Detalii în ***Despre istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264.

86.*către a şasea zi a creaţiei, în ai cărei zori de zi...*: Prin zi a creaţiei este desemnată a şasea epocă de cultură a perioadei postatlanteene, eventual, în primul rând chiar a şasea eră principală. Vezi ora din 2 octombrie 1906.

87.*citirea cuvintelor maestrului*: Aceste cuvinte nu au fost notate, foarte probabil este vorba despre cuvintele de meditaţie „În spirit se afla germenele trupului meu …".

88.*Dumnezeu a suflat în faţa lui suflare de viaţă* ...: I. Moise, 2,7.

89.*aparițiile (maeștrilor) în Adyar*: Detalii în ***Despre istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264.

90.„*Stimmer der Stille*" (Glasul tăcerii): O mică scriere de meditaţie de H. P. Blavatsky (germană, Leipzig, f.a.). Vezi exegeza lui Rudolf Steiner despre aceasta în ***Îndrumări pentru o educaţie***

esoterică. Din conținuturile Școlii esoterice, (GA 245), ed. a 6-a, Dornach, 1993, p. 147 ș.u.

91.*devine iarăși de natură vegetală*: În însemnarea D mai urmează aici: „acest lucru este sugerat în cei șapte trandafiri cu piatra roșie (în alte însemnări, de altfel identice: argintii)." Datorită notării foarte neclare textul nu a fost preluat.

München, 6 iunie 1907

A – manuscris de Anna Weißmann; B – manuscris de Alice Kinkel.

92.*În aceste trei cercuri se desface școala noastră*: Detalii, a se vedea în ***Despre istoria și din conținuturile primei secții a Școlii Esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 264 și în ***Despre istoria și din conținuturile secției pentru cunoașterea cultică a Școlii esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 265.

93.*glanda pineală*: Glanda pineală era în timpul lemurian în același timp organ de căldură și de reproducere; în legendă, acest organ de iluminare al omului este desemnat drept ochiul lui Polifem. Vezi, îndeosebi, conferința din 11 august 1908, în ***Universul, Pământul și Omul***, GA 105.

94.*așa cum stă scris ca exemplu în îndrumări*: Este vorba despre îndrumarea „Cerințe generale pe care trebuie să și le formuleze fiecare dintre cei care vor să parcurgă o dezvoltare ocultă", tipărită în ***Îndrumări pentru o educație esoterică***, ed. a 6-a, Dornach, 1993, precum și în *Seelenübungen* ... (***Exerciții sufletești***), GA 267.

95.*un cuvânt sau o propoziție*: Vezi *Seelenübungen* ... (***Exerciții sufletești***), GA 267.

96.*Trebuie să devenim, din cal, vizitiu (Platon)*: Se referă probabil la un citat din Platon (427-347 î.Chr.) „Phaedros" (Fedon) despre natura sufletului (cap. XXV); *Sämtliche Dialoge* (Culegere de dialoguri, volumul II, Leipzig, 1914): „Trebuie comparat cu forța concrescută a unui atelaj și a conducătorului său. Armăsarii zeilor sunt, precum conducătorul lor, cu totul nobili și de viță nobilă; în schimb la ceilalți avem condiții amestecate. Pentru început este un atelaj cu doi cai pe care vizitiul nostru îi are de strunit, iar apoi dintre armăsarii săi numai unul este frumos și nobil și de soi ales,

pe când celălalt este de neam şi de calitate opuse. Astfel că la noi conducerea este în mod necesar greoaie şi supărătoare."

Kassel, 20 şi 27 iunie 1907

Însemnare de Ludwig Kleeberg, iniţial redactată în limba latină.

Stuttgart, 15 septembrie 1907

Manuscris de Anna Weißmann.

97.*Cele trei moduri ale pregătirii sunt*: Vezi şi conferinţa lui Rudolf Steiner din 21 octombrie 1907, după-amiaza, în volumul *Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole* (***Mituri şi legende. Semne şi simboluri oculte***), GA 101.

98.„*Dacă cineva îţi dă o palmă pe obrazul stâng …*": Matei, 5,39 şi Luca 6,29.

Hanovra, 25 septembrie 1907

Însemnare de Wilhelm Hübbe-Schleiden. – Se pune întrebarea, dacă este vorba de fapt de o oră esoterică. Prima parte a însemnării ar putea fi un rezumat din capitolul 9 „Iniţierea" din lucrarea lui Eliphas Levi, Dogma und Ritual der Hohen Magie (Dogma şi ritualul magiei înalte) (volumul I „Dogma", Viena-München-Planegg-Leipzig, 1927, p. 160). În însemnare este interpusă o a doua parte, care aici a fost lăsată deoparte, deoarece aparţine, conform unui manuscris existent al Camillei Wandrey pentru ora esoterică din 29 noiembrie 1907; vezi acolo (însemnarea B)..

99.*Hermes Trismegistos*: Hermes cel de trei ori mare; nume al celui mai mare iniţiat al epocii de cultură egiptene, numit Thot de egipteni; el este considerat în general drept „inventator" al alchimiei şi magiei, de unde şi numele „artă hermetică" pentru alchimie, ce a fost transmisă mai departe drept învăţătură secretă. – Vezi conferinţa lui Rudolf Steiner „Hermes" din 16 februarie 1911, în *Antworten der Geisteswissenschaft auf die großen Fragen des Daseins* (***Răspunsuri ale ştiinţei spiritului la marile probleme ale existenţei***), GA 60 şi conferinţa din 2 septembrie 1910 despre legătura sa cu Zarathustra şi Moise, în ***Evanghelia după Matei***, GA 123. Vezi şi ora din 28 decembrie 1908.

100. *Apollonius din Tyana*, † în jurul anului 100 după Chr. în Efes, contemporan cu Christos. Filosof neopitagorician şi făcător de minuni în Asia Mică. Biografia sa romanţată a fost scrisă la solicitarea împărătesei romane Iulia, în secolul al III-lea, de către Flavius Filostratus: *Viaţa lui Apollonius din Tyana*. Deja în Antichitate şi mai târziu a fost considerat, de exemplu, de Voltaire şi de alţii, egal cu Christos. Vezi relatările lui Rudolf Steiner despre acest lucru în conferinţele din 7, 8 şi 10 octombrie 1911, din ***De la Iisus la Christos***, GA 131; de asemenea, în conferinţa din 28 martie 1921 în ***Responsabilitatea omului pentru evoluţia lumii***, GA 203 şi capitolul „Apollonius din Tyana şi Iisus din Nazareth" din cartea lui Emil Bock, *Cei trei ani*, Stuttgart, 1981.

Berlin, 9 octombrie 1907

A – manuscrise de Mathilde Scholl şi Lilla Harris; B – notiţă-bilet de Marie Steiner, nr. arhivă 3715.

101. *În 1250 a început un curent spiritual*: Vezi, privitor la aceasta, referirile lui Rudolf Steiner din ***Conducerea spirituală a omului şi a omenirii*** (1911), GA 15 şi în conferinţa din 29 ianuarie 1911, din ***Creştinismul esoteric şi conducerea spirituală a omenirii***, GA 130.

102. *vocale*: A se vedea privitor la aceasta orele din 26 octombrie şi 23 noiembrie 1907.

Berlin, 18 octombrie 1907

A – însemnare de la Paula Stryczek; B – însemnare din colecţia Fred Poeppig; C – manuscris de la Camilla Wandrey. În unele însemnări se găseşte o a doua parte a acestei ore privitoare la semnificaţia ocultă a crucii, care însă, datorită altor însemnări înrudite, aparţine de ora din 1 noiembrie 1907; vezi acolo (însemnarea C). Vezi şi observaţia generala despre Spiritele Timpului, p. 529.

103. *a şasea zi a creaţiei*: Vezi nota 86 pentru ora din 1 iunie 1907.

Berlin, 23 octombrie 1907

Însemnare de Amalie Wagner.

Hamburg, 26 octombrie 1907

Manuscris de Alice Kinkel.

104. *Vocalizare*: Referitor la aceasta vezi şi orele din 9 octombrie şi din 23 noiembrie 1907.

105. *legenda lui Dionysos*: Dionysos Zagreus, Dionysos cel bătrân, fiul lui Zeus şi al Persefonei, cel care a fost sfâşiat şi dezmembrat de Titanii provocaţi de Hera. Inima încă palpitândă i-a fost smulsă de Pallas şi înghiţită de Zeus (conform altor variante, de Semele), iar ca urmare a luat fiinţă tânărul Dionysos. A se vedea privitor la aceasta şi conferinţele lui Rudolf Steiner ***Minuni cosmice, încercări ale sufletului şi revelaţii spirituale***, GA 129, îndeosebi conferinţa din 22 august 1911.

Berlin, 1 noiembrie 1907

A – însemnare de Günther Wagner, completată de Paula Stryczek şi Wilhelm Hübbe-Schleiden; B – însemnare din colecţia Fred Poeppig; C – manuscris de Camilla Wandrey.

106. *În gândul pur tu găseşti* ...: Aşa-numitele maxime de înţelepciune ale coloanelor. Detalii privitoare la acestea a se vedea în *Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongress 1907 und seine Auswirkungen* (***Imagini oculte de peceți și coloane. Congresul de la München din 1907 și urmările sale***), GA 284.

107. Aceasta e semnificaţia ocultă a crucii: Vezi nota 46 pentru ora din 18 aprilie 1906.

Basel, 23 noiembrie 1907

Manuscris de Alice Kinkel.

108. *marele necunoscut din Oberland ... Johannes Tauler*: Vezi nota 81 pentru ora din 1 iunie 1907.

Berlin, 29 noiembrie 1907

A – însemnare de Günther Wagner; B – manuscris de Camilla Wandrey.

109. *Corespund culorile indicate, cu aceste planete*: În alte contexte se găsesc date de Rudolf Steiner parţial alte corespondenţe: de ex., pentru euritmie sau în schiţa de culoare *Der Mensch im Zusammenhang mit den Planeten* (Omul în corelaţie cu planetele), lucru care nu este de considerat o contradicţie, ci ca o expresie a unor aspecte variate. Vezi şi conferinţa din 1 iunie 1918 în ***Artă și cunoașterea artei***, GA 271.

110. *Saturn ...Plumb*: Privitor la corelaţiile dintre principiile planetelor şi metale, a se vedea şi conferinţele lui Rudolf Steiner, ***Conştienţa iniţiaţilor. Căi adevărate şi false în cercetarea spirituală***, GA 243.

München, 5 decembrie 1907

Manuscris de Anna Weißmann.

111. *Christos loveşte cu biciul*: Ioan, 2,13-16.

Berlin, 7 ianuarie 1908

A – însemnare realizată de cineva necunoscut, dintr-un caiet de notiţe de Günther Schubert; B – manuscris de Camilla Wandrey; însemnare de Günther Wagner.

München, 16 ianuarie 1908

Manuscris de Anna Weißmann.

112. *conştienţa jupiteriană*: Referitor la aceasta, vezi conferinţa lui Rudolf Steiner din 3 ianuarie 1915 „Viitoarea existenţă jupiteriană şi entităţile sale", în *Kunst im Lichte der Mysterienweisheit* (***Arta în lumina înţelepciunii misteriilor***), GA 275.

113. exerciţii de respiraţie: Vezi *Seelenübungen* ... (***Exerciţii sufleteşti***), GA 267.

Berlin, 26 ianuarie 1908

A – însemnare de cineva necunoscut, dintr-un caiet de notiţe al lui Günther Schubert; B – însemnare de Günther Wagner.

114. *cometele*: A se vedea, privitor la aceasta, prezentările lui Rudolf Steiner despre comete, în conferinţele din 5 martie 1910, în ***Apariţia lui Christos în lumea eterică***, GA 118 şi 24 octombrie 1924, în ***Omul şi lumea. Acţiunea spiritului în natură. Despre natura albinelor,*** GA 351.

Berlin, 12 februarie 1908

Desen şi zicere din carnetele de notiţe ale lui Rudolf Steiner, nr. arhivă 381 şi 536; A – însemnare de cineva necunoscut dintr-un caiet de notiţe al lui Günther Schubert; B – manuscrise de Mathilde Scholl şi Lilla Harris; C – manuscris de Camilla Wandrey; însemnare de Günther Wagner.

115. *Natura este omul extins, desfăcut*: Vezi conferinţa lui Rudolf Steiner din 26 aprilie 1906, în *Die Welträtsel und die Anthroposophie* (***Enigmele lumii şi antroposofia***), GA 54.

116. azot: Format după cuvântul arab azoq, după o altă concepţie ar fi un cuvânt artificial, care este format din primele şi ultimele litere ale alfabetului ebraic, grecesc şi latin; la Paracelsus, remediu universal (panaceum).

Berlin, 26 februarie 1908

Desene din carnetul de notiţe al lui Rudolf Steiner , nr. arhivă 536; A – însemnare de cineva necunoscut, dintr-un caiet de notiţe al lui Günther Schubert; B – manuscrise de Mathilde Scholl şi Lilla Harris; C – manuscris de Camilla Wandrey; D – însemnare de Günther Wagner.

117. *de zicerea esoterică ce stătea scrisă pe una dintre coloane la congresul de la München*: Vezi nota 106 pentru ora din 1 noiembrie 1907.

118. *se impregnează gândurile în trupul eteric în aşa fel precum sigiliul în ceară ... Aceasta este, am putea spune, tehnica*: O descriere detaliată a acestui proces şi a semnificaţiei sale a făcut Rudolf Steiner, de ex., în conferinţele din 30 şi 31 mai 1908, în ***Evanghelia după Ioan***, GA 103.

119. *că sângele nostru înfierbântat este adus aproape de masa nervoasă*: A se vedea privitor la aceasta şi conferinţa din 10 aprilie 1909, în ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109.

120. *se poate reconstrui astăzi pe placa Chladni*: Fizicianul Ernst Florens Friedrich Chladni (1756-1827) a descoperit faptul că pe o placă acoperită cu nisip, pe care o facem să vibreze prin intermediul unui arcuş de vioară, se formează anumite figuri prin faptul că nisipul fin se ordonează în linii înnodate (figuri sonore Chladni).

Berlin, 14 martie 1908

Zicere din carnetul de notiţe al lui Rudolf Steiner, nr. arhivă 155; A – manuscrise de Mathilde Scholl şi Lilla Harris; B – însemnare de cineva necunoscut dintr-un caiet de notiţe de

Günther Schubert; C – manuscris de Camilla Wandrey; D – însemnare de Günther Wagner.

La zicerea dată în această oră este vorba din nou de o transpunere liberă a unei vechi ziceri rosicruciene prin Rudolf Steiner (vezi în *Geheime Figuren der Rosenkreuzer aus dem 16ten und 17ten Jahrhundert*) (Figuri secrete ale rosicrucienilor din secolele al XVI-lea şi al XVII-lea), Altona, 1785, reeditare Berlin, 1919). Acesta este:

Ignis Philosophorum invisibilis & secretissimus occultatum
Tinde către foc,
Caută focul:
Astfel găseşti tu foc,
Aprinde un foc,
Pune foc la foc,
Fierbe foc în foc,
Prăvale trup, suflet, spirit în foc:
Astfel ai mort şi viu foc,
Din care devine negru, galben, alb şi roşu foc,
Naşte-ţi copiii în foc,
Hrăneşte-i, adapă-i şi nutreşte-i în foc:
Aşa trăiesc şi mor ei în foc,
Şi sunt foc, şi rămân în foc.
Argintul şi aurul lor devin toate foc.
Cerul şi Pământul se trec în foc
Şi devin în sfârşit un împătrit filosofic foc.

Formularea zicerii a fost susţinută de redactarea manuscrisă a lui Rudolf Steiner.

121. *Manvantara*: Din sanscrită. De asemenea, desemnare teosofică pentru o perioadă de revelaţie, spre diferenţă de Pralaya = disoluţie sau linişte.

122. *rahitism*: Vezi şi conferinţa lui Rudolf Steiner din 23 august 1919, în ***Antropologia generală ca bază a pedagogiei***, GA 293.

123. *la a patra treaptă de iniţiere creştină*: Despre cele şapte trepte ale iniţierii creştine, a se vedea, de ex., conferinţa lui Rudolf Steiner din 30 mai 1908, în ***Evanghelia după Ioan***, GA 103.

124. *Confucius* (551-479 î.Chr.), filosof chinez. Afirmaţia nu a putut fi dovedită până acum.

125. *basmul lui Goethe*: Ultima povestire în lucrarea lui Goethe *Unterhaltungen deutscher Ausgewanderter* (Conversaţii ale unor emigranţi germani) (1797); vezi scrierea lui Rudolf Steiner, *Goethes Geistesart in ihrer Offenbarung durch seinen „Faust" und durch das Märchen von der Schlange und der Lilie* (***Spiritualitatea lui Goethe în revelarea sa prin „Faust" şi prin basmul despre şarpe şi crin***), GA 22.

126. *De aceea se spune în ocultism ... mielul mistic*: Vezi, spre exemplu, conferinţa a VI-a, în C.G. Harrison: *Das Transcendentale Weltenall* (Universul transcendental), reproducere fotomecanică a ediţiei de prin 1897, Stuttgart, 1990. Acolo se spune: „Nu era nimic mai puţin decât eliberarea corpului prin jertfă; iar în faţa acestei taine ele au pus jos coroanele înţelepciunii lor la picioarele mielului mistic şi şi-au învăluit chipurile în închinăciune."

München, (între 17 şi 20) martie 1908

Manuscris de Amalie Fugger-Glött. – În anumite însemnări mai urmează la sfârşit un paragraf („Timpul de aşteptare, până când esoteristul..."). El ţine de fapt de ora din 13 iunie 1908 (a se vedea acolo; însemnarea A).

127. *A cincea rasă principală a noastră ...are sarcina să dezvolte Sinea spirituală*: Vezi notiţele de la conferinţa lui Rudolf Steiner din 31 octombrie 1905, în *Grundelemente der Esoterik* (***Elemente fundamentale ale esoterismului***), GA 93a.

128. *De aceea se spune în Biblie că El l-ar fi legat pe Satana pentru o mie de ani*: Apoc., 20,2.

Berlin, 12 aprilie 1908

A – manuscrise de Mathilde Scholl şi Lilla Harris; B – manuscris de Camilla Wandrey.

129. *Maestrul Eckhart* (1260-1327), dominican şi mistic, a predat la Paris, Strassburg şi Köln; acuzat de erezie.

130. *Maestrul Eckhart vorbeşte despre atitudinea sufletului*: Probabil o redare liberă a următorului pasaj din scrierea Maestrului Eckhart *Von der Abgeschiedenheit* (Despre izolare) (*Schriften*) (Scrieri), transpusă din germana medie de Herman

Büttner, Jena, 1934, p. 53): „Aşadar! În fiecare om sunt, aşa cum ne învaţă maeştrii, doi oameni: odată cel exterior sau omul simţurilor; acestuia îi slujesc cele cinci simţuri – care îşi au, în realitate, forţa de la suflet; în al doilea rând omul interior, interioritatea omului. Fiecare om, aşadar, care îl iubeşte pe Dumnezeu, foloseşte forţele sufletului în omul exterior doar în măsura în care cele cinci simţuri au neapărată nevoie de acest lucru; omul său interior se îndreaptă înspre simţuri doar în măsura în care el le este un îndrumător şi un conducător şi le protejează de a se folosi de obiectul lor în mod animalic, aşa cum o fac unii oameni; ei se lasă pe seama poftei lor trupeşti precum animalele fără raţiune şi ar trebui, mai degrabă, să fie numiţi animale decât oameni! [...] Şi în Christos a fost, aşadar, un om exterior şi unul interior şi tot astfel în iubita noastră Maică, iar tot ce exprimau ei privitor la lucruri exterioare, făceau pornind de la omul exterior, iar omul interior stătea în acest timp într-o izolare nemişcată. [...] Să luăm o comparaţie: La uşă e nevoie de o balama în care se răsuceşte uşa; scândura uşii eu o compar cu omul exterior, iar balamaua cu cel interior. Dacă acum uşa se deschide şi se închide, desigur că scândura uşii se mişcă încolo şi încoace, dar balamaua rămâne nemişcată într-un loc şi nu este deloc implicată în mişcare. Aşa este şi aici."

Berlin, 15 mai 1908

A – însemnare de Paula Stryczek; B – manuscris de Lilla Harris.

Hamburg, 22 mai 1908

A – manuscris de Camilla Wandrey; B – însemnare de Amalie Wagner, completată din însemnarea doamnei Shield.

Hamburg, 24 mai 1908

A – manuscris de Camilla Wandrey; B – însemnare de Amalie Wagner, completată din însemnarea doamnei Shield.

Hamburg, 31 mai 1908

A – manuscris de Camilla Wandrey; B – însemnare de Amalie Wagner, completată din însemnarea doamnei Shield.

131. *„de pe buze de copii"*: Citat din *Geheimnisse* (Secrete) (1784/85) de Goethe. Acolo se spune în rândul 93 şi urm.: „Ceea ce

povesteşte el, lucrează ca învăţături profunde / Ale înţelepciunii care răsună de pe buze de copii."

132. *cele patru temperamente*: Vezi şi conferinţa lui Rudolf Steiner din 4 martie 1909, *Das Geheimnis der menschlichen Temperamente* (***Enigma temperamentelor umane***), GA 57; multe observaţii despre temperamente se găsesc şi în conferinţele pedagogice, îndeosebi în volumul ***Arta educaţiei. Discuţii de seminar şi conferinţe asupra planului de învăţământ***, GA 295.

Berlin, 5 iunie 1908

A – însemnări de Ida Knoch şi Wilhelm Hübbe-Schleiden; B – manuscris de Camilla Wandrey.

133. *Confucius*: Vezi nota 124 pentru ora din 14 martie 1908.

134. vocale: Vezi orele din 9 octombrie şi 26 octombrie 1907, precum şi din 23 noiembrie 1907.

München, 14 iunie 1908

A – manuscrise de Mathilde Scholl şi o persoană necunoscută; B – manuscris de Eugenie Bredow.

135. *Johann Gottlieb Fichte* (1762-1814), filosof al idealismului german; mai întâi profesor la Universitatea din Jena, apoi, fiind eliberat din funcţie datorită unui presupus articol împotriva religiei, la Berlin.

136. *Filosofia lui Fichte ...că Eul trebuie să se creeze mereu pe sine (însuşi)*: Deja în 1794, Fichte prezintă în *Grundlage der gesamten Wissenschaftslehre* (Bazele teoriei cunoaşterii) această trăsătură fundamentală a filosofiei sale. Astfel, se spune în § 1,6: „Aşadar, aşezarea, Eului prin sine însuşi este pura activitate a acestuia. – Eul *se aşează pe sine însuşi*, iar el *este*, datorită acestei simple aşezări prin sine însuşi; şi invers: Eul *este*, iar el îşi *aşează* existenţa sa, datorită simplei sale existenţe. – El este în acelaşi timp cel ce acţionează şi produsul acţiunii; ceea ce este activ şi ceea ce este produs prin intermediul activităţii; acţiune şi faptă sunt una şi aceeaşi; iar de aceea este: *Eu sunt* expresia unei fapte de acţiune; dar şi a singurei posibile, aşa cum trebuie să rezulte din întreaga teorie a ştiinţei." (Johann Gottlieb Fichte, *Opere complete*, ed. de L.

H. Fichte, Berlin, 1845. Volumul I, secţiunea I „Filosofia teoretică", p. 96.)

137. *Maestrul Eckhart, atunci când spune: „Dacă aş fi un rege şi nu aş şti ..."*: Citatul exact este: „Căci dacă aş fi un rege, însă eu însumi nu aş şti asta, atunci nu aş fi un rege." (Predică despre „Scitote, quia prope est regnum dei", nr. 36, în *Deutsche Predigten und Traktate* (Predici şi tratate germane), ed.de Josef Quint, München, 1963).

München, 15 iunie 1908

Manuscris de Mathilde Scholl.

138. *Mahamaya*: Marea Maya, marea iluzie senzorială.

139. *IAO*: Combinaţia de sunete IAO a indicat-o Rudolf Steiner pentru exerciţii esoterice, vezi Seelenübungen ... (Exerciţii sufleteşti), GA 267, precum şi pentru tânăra artă, euritmia (München, începutul lui septembrie 1912). A se vedea *Die Entstehung und Entwicklung der Eurythmie* (***Apariţia şi dezvoltarea euritmiei***), GA 277a.

Kassel, 4 iulie 1908

Manuscris de Mathilde Scholl.

140. *începând de la München 1907*: Aşa-numitul Congres de la München. În 1907, secţia germană a Societăţii Teosofice a avut ca sarcină să organizeze congresul „Federaţiei Secţiilor Europene". Rudolf Steiner s-a străduit să-i ofere o configuraţie esoterico-artistică (configurarea sălii, punerea în scenă a lucrării *Drama sacră de la Eleusis* de Edouard Schuré) şi să poziţioneze, cu acest congres, esoterismul occidental-creştin-rosicrucian în mediul internaţional al Societăţii Teosofice. – Detalii, a se vedea în *Bilder okkulter Siegel und Säulen. Der Münchner Kongreß 1907 und seine Auswirkungen* (***Imagini oculte de peceţi şi coloane. Congresul de la München din 1907 şi urmările sale***), GA 284.

141. *coordonare în loc de subordonare*: Se referă la structurarea Şcolii esoterice de teosofie într-o şcoală orientală şi una occidentală, în anul 1907. Detalii, în ***Despre istoria şi din conţinuturile primei secţii a Şcolii Esoterice, 1904-1914***, GA 264, p. 253 ş.u. Vezi şi ora din 1 iunie 1907.

142. *Prin Impulsul Christic, trupul eteric devine mai lejer*: Vezi, privitor la aceasta, nota 118 pentru ora din 26 februarie 1908.

Stuttgart, 5 august 1908

A – manuscris de Lilla Harris, însemnare identică de o persoană necunoscută, cu alt desen; B – însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede; C – manuscris de Alice Kinkel; D – însemnare de Therese Walther.

143. *şederii... lui Buddha sub copacul Bodhi*: Referitor la aceasta vezi şi conferinţele lui Rudolf Steiner din 19 decembrie 1910, în *Exkurse în das Gebiet des Markus-Evangeliums* (***Excursuri în domeniul Evangheliei după Marcu***), GA 124; din 13 aprilie 1912, în ***Entităţile spirituale în corpurile cereşti şi în regnurile naturale***, GA 136, şi din 6 iunie 1912, în *Der Mensch im Lichte von Okkultismus, Theosophie und Philosophie* (***Omul în lumina ocultismului, teosofiei şi filosofiei***), GA 137.

144. *Pe când şedeai sub smochin*: Ioan, 2,45-51.

145. *Yggdrasil*: Frasinul lumii din mitologia nordică, ce uneşte toate regatele laolaltă – cel al divinităţilor, al uriaşilor, al oamenilor, al piticilor – şi înconjoară universul. Sub el şed Nornele, în vârf un vultur şi între ochii acestuia un şoim; o veveriţă aleargă pe trunchi în sus şi în jos şi uneşte astfel coroana şi rădăcina. La aceasta roade un balaur; patru cerbi mănâncă tot mereu din muguri, flori şi crengi. – A se vedea, privitor la aceasta, conferinţa lui Rudolf Steiner din 7 octombrie 1907, în *Mythen und Sagen. Okkulte Zeichen und Symbole* (***Mituri şi legende. Semne şi simboluri oculte***), GA 101.

146. *Aceştia sunt cei patru regi*: Se referă la cei patru regi din Templul subteran – cel de aur, cel de argint, cel de cupru şi cel amestecat – din „Basmul" lui Goethe (ultima povestire din *Unterhaltungen deutscher Ausgewanderter* – Conversaţii ale unor emigranţi germani, 1797); vezi şi metamorfoza acestei scene în scenele de templu din prima dramă-misterii a lui Rudolf Steiner ***Poarta iniţierii*** (în ***Patru drame-misterii. 1910-1913***, GA 14).

Stuttgart, 9 august 1908

Însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede.

147. *cel care i-a vestit... naşterea Mântuitorului*: Luca 1,28-38.

148. *Iisus alungă zarafii din Templu*: Matei, 21,12; Marcu, 11,15; Ioan, 2,12.

Stuttgart, 13 august 1908

Însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede.

149. *Eu sunt adevărata viţă de vie*: Ioan, 15,1.

150. *că trebuie să întoarcem şi celălalt obraz*: Matei, 5,39 şi Luca 6,29.

151. *legenda persană*: O poezie a poetului persan Nisami (Nezamii, 1141-1209). În traducere germană „Doamne Iisuse, cel ce călătoreşti prin lume ...", printre altele, transmisă în lucrarea lui Goethe, *Noten und Abhandlungen zu besserem Verständnis des West-östlichen Divans* (Note şi tratate pentru mai buna înţelegere a divanului vest-estic), capitolul „Allgemeines" (Generalităţi).

Stuttgart, 16 august 1908

Însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede.

152. *esoterismul oriental şi cel occidental... metodele lor trebuie să fie diferite*: A se vedea, privitor la aceasta, conferinţele lui Rudolf Steiner din 2-4 septembrie 1906, în *Vor dem Tore der Theosophie* (***În faţa porţii teosofiei***), GA 95, şi din 19 septembrie şi 30 noiembrie 1906, în ***Misteriul creştin***, GA 97.

Leipzig, septembrie 1908

Manuscris de Alice Kinkel.

Berlin, 25 octombrie 1908

Manuscris de Alice Kinkel. – 25 octombrie 1908 a fost ziua adunării generale a Societăţii Teosofice.

153. *Ce îl nimereşte pe cel care dezvăluie nepermis tainele*: Vezi, privitor la aceasta, ora din 26 octombrie 1909 şi conferinţele lui Rudolf Steiner din anul 1915, în volumul *Die okkulte Bewegung im neunzehnten Jahrhundert und ihre Beziehung zur Weltkultur* (***Mişcarea ocultă în secolul al XIX-lea şi relaţia ei cu cultura lumii***), GA 254.

München, 8 noiembrie 1908

Manuscrise de Mathilde Scholl şi o persoană necunoscută.

154. *„Lumină pe cale”*: Vezi nota 4 de la conferința din 8 februarie 1904, p. 524.

Berlin, 11 noiembrie 1908

A – manuscris de Camilla Wandrey; B – însemnare de Gunther Wagner, completată de Wilhelm Hübbe-Schleiden.

Berlin, 17 noiembrie 1908

A – însemnare din patrimoniul lui Mathilde Scholl; B – însemnare din colecția lui Elisabeth Vreede.

Hamburg, 6 decembrie 1908

Însemnare de Amalie Wagner.

Berlin, 21 decembrie 1908

Manuscris de Camilla Wandrey

155. *Zarathustra ... Moise ... Hermes*: Vezi, privitor la aceasta, conferința lui Rudolf Steiner din 19 decembrie 1910, în *Exkurse in das Gebiet des Markus-Evangeliums* (***Excursuri în domeniul Evangheliei după Marcu***), GA 124, și conferințele din 19 ianuarie („Zarathustra”), 16 februarie („Hermes”) și 9 martie 1911 („Moise”); despre corelația lui Zarathustra cu elevii săi, Moise și Hermes, vezi conferințele din 21 ianuarie și 31 mai 1909, în ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109, și conferința din 2 septembrie 1910, în ***Evanghelia după Matei***, GA 123.

156. *Soarele de la miezul nopții*: Rudolf Steiner vorbește în numeroase rânduri despre această trăire inițiatică. A se vedea, spre exemplu, conferințele din 26 decembrie 1906, în *Ursprungsimpulse der Geisteswissenschaft* (***Impulsuri originare ale științei spiritului***), GA 96; din 23 martie 1910, în ***Microcosmos și macrocosmos***, GA 119 și din 4 februarie 1913, în *Die Mysterien des Morgenlandes und des Christentums* (***Misteriile Orientului și ale Creștinismului***), GA 144.

157. *Zarathos sau Nazarathos*: A se vedea, privitor la aceasta, și Otto Willmann, *Geschichte des Idealismus* (Istoria idealismului), volumul I, § 5: Înțelepciunea caldeeană: „Clemens din Alexandria comunică din scrierea lui Alexandru Polyhistor «despre simbolurile pitagoreice», că acela ar fi primit învățătură de la asirianul Nazarathos [...] Plutarh, fără a indica originea, îl numește

pe Zarathos învățătorul lui Pitagora [...] Prin acest Zarathos, nu se poate ca Plutarh să-l fi indicat pe Zoroastru, deoarece crede că ar fi trăit cu mii de ani înainte de Războiul Troian." A se vedea şi conferinţele din 21 ianuarie şi din 31 mai 1909, în ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109; din 31 august 1909, în ***Orientul în lumina Occidentului. Copiii lui Lucifer şi fraţii lui Christos***, GA 113; din 18 şi 19 septembrie 1909, în ***Evanghelia după Luca***, GA 114; din 12 iunie 1910, în ***Misiunea sufletelor popoarelor***, GA 121 şi din 2 septembrie 1910, în ***Evanghelia după Matei***, GA 123.

158. *Pitagora* (cca 540-497 î.Chr.). A se vedea şi capitolul corespunzător din lucrarea lui Edouard Schuré „Marii iniţiaţi", în traducerea lui Marie Steiner. Asupra unui alt aspect al îndrumării „Abţineţi-vă de la fasole" indică Rudolf Steiner în conferinţa din 14 mai 1906, în *Ursprungsimpulse der Geisteswissenschaft* (***Impulsuri originare ale ştiinţei spiritului***), GA 96.

159. *Cirus cel Bătrân*, † 529 î.Chr., fondator al Imperiului persan al Ahemezilor şi cuceritorul Lidiei şi Babilonului.

160. *Carol cel Mare* (724-814), rege franc şi din 800 încoronat de papă ca împărat roman.

161. *Să îl iubeşti pe Dumnezeu* ...: IV. Moise, 6,5.

Berlin[?], 28 decembrie 1908

Însemnare de o persoană necunoscută.

162. *Vişţaspa*, rege iranian pe vremea lui Zarathustra.

163. *Nazaras*, Nazaranos: Este vorba desigur de Nazarathos (vezi nota 157 de la ora precedentă).

164. *Iahve în rugul aprins*: II. Moise, 3 şi 4.

165. *Cei şapte sfinţi Rishi*: Vezi ***Ştiinţa ocultă*** (1910), GA 13, cap. „Dezvoltarea lumii şi omul".

München, 7 ianuarie 1909

A – manuscrise de Amalie Fugger-Glött şi o persoană necunoscută; B – manuscris de Alice Kinkel.

166. *Deoarece Christos, prin moartea sa,... s-a unit cu trupul astral al Pământului şi i-a adus viaţă şi lumină nouă*: Vezi conferinţa lui Rudolf Steiner din 6 iulie 1909, în ***Evanghelia după Ioan în raport cu celelalte trei Evanghelii***, GA 112.

167. *Pavel, care s-a aflat timp de trei zile într-o stare de amorţeală*: Fapte, 9,9.

168. *ce are de la sine tendinţa de a se solidifica şi a se mişca spre centrul Pământului, asta nu trebuie mâncat*: Vezi conferinţa *Despre alimentaţie şi dezvoltare interioară* din anexă, p. 509 ş.u.

München, 11 ianuarie 1909

Manuscris de Mathilde Scholl.

169. *Prometeu*: Figură din mitologia greacă: un Titan care le aduce oamenilor focul, iar drept pedeapsă pentru acest lucru este înlănţuit de o stâncă în Caucaz. – Vezi şi conferinţa lui Rudolf Steiner din 7 octombrie 1904, în ***Legenda Templului şi Legenda Aureea***, GA 93.

170. *Loki*: Vezi nota 47 de la ora din 6 mai 1906.

Kassel, 26 februarie 1909

Însemnare din colecţia Fred Poeppig.

Berlin, 3 martie 1909

A – manuscris de Nelly Lichtenberg; B – manuscris de Camilla Wandrey.

171. *Mori şi devino*: Din poezia *Selige Sehnsucht* (Sfântă dorinţă), Goethe, „Divanul vest-estic": „Iar atâta timp cât pe acesta nu-l ai / Acest mori şi devino / Eşti doar un tulbure oaspete / Pe întunecatul Pământ".

München, 8 martie 1909

A – manuscris de cineva necunoscut; B – manuscris de Alice Kinkel.

172. *în ispitirea lui Christos Iisus*: Matei,4,1, Marcu, 1,12, Luca,4,1.

173. *o minunată legendă*: Nu a putut fi identificată până acum.

Hamburg, 14 martie 1909

A – însemnare de J.B. (?); B – însemnare de Amalie Wagner.

174. *numărul mistic 1065 – Dzyan despre care este vorba în „Învăţătura secretă"de H.P.B. (Helena Petrovna Blavatsky)*: În primul volum din *Ştiinţa secretă* (Leipzig, f.a.), pasajul „Cosmogonie", strofa IV, p. 117. – Despre numărul 1065, vezi şi explicaţiile lui Rudolf Steiner în conferinţa din 5 noiembrie 1904, în *Beiträge zur Rudolf*

Steiners Gesamtausgabe (***Contribuţii la ediţia de Opere complete ale lui Rudolf Steiner***), caietul 71/72, sfârşitul anului 1980 – începutul anului 1981.

175. *H.P.B.* – Helena Petrovna Blavatsky. În Societatea Teosofică numită în general HPB. Wilhelm Hübbe-Schleiden spune despre acest lucru, în articolul său „H.P.B. und die Geheimlehre" (H.P.B. şi Învăţătura secretă) (în: „Sphinx. Monatsschrift für Seelen- und Geistesleben" (Sphinx. Revistă lunară pentru viaţă sufletească şi spirituală", ed. de W. Hübbe-Schleiden, organ al Uniunii Teosofice. Caietul din martie 1904): „Nu este doar o prescurtare glumeaţă atunci când personalitatea ei este desemnată acum în întregul domeniu al Societăţii Teosofice doar cu iniţialele numelui ei H.P.B. (Helena Petrovna Blavatsky). (...) Atunci când vorbim despre H.P.B., nu ne referim deloc la personalitatea exterioară, ce este cuprinsă de unele slăbiciuni corporale şi sufleteşti, ce s-a născut la 31 iulie 1831 şi a murit la 8 mai 1891, ci doar la forţa spirituală multilaterală ce a acţionat colectiv prin intermediul ei."

176. *Dionisos cel dezmembrat*: Vezi nota 105 de la ora din 26 octombrie 1907.

177. *Ceva înalt, sfânt este trupul fizic*: A se vedea, privitor la aceasta, referirile lui Rudolf Steiner din volumul *Inneres Wesen des Menschen und Leben zwischen Tod und neuer Geburt* (***Fiinţa interioară a omului şi viaţa dintre moarte şi o noua naştere***), GA 153.

178. *O frumoasă legendă povesteşte*: Nu a putut fi identificată până în momentul de faţă.

179. *Diavolul spune: „Uite, aici se află lumea ..."*: Referire la Matei, 4, 1; Luca, 4, 1.

Berlin, 21 martie 1909

A – însemnare de Paula Stryczek; B – însemnare de Wilhelm Hübbe-Schleiden.

180. *Aceasta este ultima oră esoterică pentru câteva săptămâni de acum înainte*: Rudolf Steiner a plecat în deplasare pentru conferinţe şi s-a întors de-abia la sfârşitul lui aprilie la Berlin.

181. *Francisc din Assisi* (1182-1226): Vezi şi conferinţele lui Rudolf Steiner din 15 februarie şi din 6 aprilie 1909, în ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109.

Dusseldorf, 15 aprilie 1909

A – manuscrise de Mathilde Scholl şi o persoană necunoscută; B – manuscris de Alice Kinkel.

182. *„Eu vreau să vorbesc, acum veniţi ...”*: Redare liberă a unui pasaj din Gatha, Yasna 45; vezi p. 69 din *Die Gatha's des Avesta. Zarathustras Verspredigten* (Gatha din Avesta. Predicile în versuri ale lui Zarathustra), traduse de Christian Bartholomae (Strassburg, 1905). În conferinţa din 31 mai 1909 (în ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109), Rudolf Steiner vorbeşte despre dificultatea de a traduce o astfel de adresare: „Zarathustra avea de aprins în oameni sentimentul, înclinaţia din inimă pentru marele spirit al Soarelui. În cuvinte grozave făcea acest lucru, în cuvinte care nu sunt de transpus în limba noastră. Tot ce găsiţi a fi minunat în Vede, în Gatha, oricât de frumoase ar fi aceste scrieri, ele sunt doar expresia exterioară slabă a marilor, nobilelor cuvinte originare ale lui Zarathustra. Întrucâtva se pot reda cuvintele în limba noastră în următorul mod: «Eu vreau să vorbesc, acum auziţi şi ascultaţi-mă, cei ce purtaţi dorinţa după acestea, voi, cei de aproape, voi, cei de departe – eu vreau să vorbesc despre cel care mi s-a revelat în lume drept cel mai înaltă ceea ce mi-a revelat El, Ahura Mazdao cel mare, cel puternic. Acum auziţi şi mă ascultaţi şi ţineţi minte toate cu grijă: Nu va mai duce pe căi greşite învăţătorul înşelător, răul, cel care a admis credinţa greşită cu gura sa – căci El va fi revelat, Ahura Mazdao, cel puternic! Cine nu vrea să audă cuvintele mele aşa cum le spun, aşa cum le intenţionez, acela va afla lucruri rele, atunci când curgerea timpului va ajunge la sfârşit.»” Vezi şi conferinţa lui Rudolf Steiner din 19 ianuarie 1911 despre Zarathustra, din „Antworten der Geisteswissenschaft auf die großen Fragen des Daseins” (***Răspunsuri ale ştiinţei spiritului la marile probleme ale existenţei***), GA 60.

183. *din povestirea biblică despre coşul de papură*: II. Moise, 2,3-5.

184. *Nazarathos*: Vezi nota 157 de la ora din 21 decembrie 1908.

185. *Eu sunt lumina lumii*: Ioan, 8,12.

Düsseldorf, 19 aprilie 1909

A – manuscrise de Mathilde Scholl şi o persoană necunoscută; B – însemnare de o persoană necunoscută.

186. *Expresia lui Thales:„Totul provine din apă"*: Nu există niciun fel de însemnări ale lui Thales din Milet (cca 640-546 î. Chr.), doar mărturii ale unor filosofi de mai târziu. Astfel se spune la Aristotel: „Thales [...] spune că apa ar fi principiu [...]" (*Metaph*., A3, 983b, p. 20 ş.u. (DK 11 A12)).

187. *Gabriel... anunţă naşterea lui Ioan şi a lui Christos*: Luca, 1.

188. *copiilor trupurilor eteric şi astral ale lui Christos*: Vezi nota 181, „Francisc din Assisi" pentru ora din 21 martie 1909.

189. *Augustin ... Împărţirea în şapte a omului*: Nu a putut fi stabilită până în momentul de faţă.

190. *Toma din Aquino se afla în leagăn ...a căzut un fulger*: În biografia mare, în trei volume *Thomas von Aquino* de Carl Werner (Regensburg, 1889) se spune despre aceasta în primul capitol (p. 4): „[...] în copilăria sa cea mai fragedă, el a rămas neatins atunci când a lovit un fulger în încăpere şi a ucis-o lângă el pe sora lui mai mică […]".

Berlin, 5 mai 1909

A – manuscris de o persoană necunoscută; B – manuscris de Camilla Wandrey.

Berlin, 27 mai 1909

Manuscris de Eugenie Bredow.

191. *Christian Rosenkreutz ... Eul lui Christos Iisus (un Eu-copie)*: Acest rezultat al cercetării a fost enunţat pentru prima oară la Roma, la 28 martie 1909. Vezi ***Principiul economiei spirituale în legătură cu problema reîncarnării***, GA 109.

Kassel, 27 iunie 1909

A – însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede; B – însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede; C – însemnare de Wilhelm Hübbe-Schleiden; D – manuscris de Nelly Lichtenberg.

192. *Deoarece sunt prezenţi astăzi atât de mulţi membri pentru prima oară*: Această oră a fost ţinută în timpul ciclului de conferinţe ***Evanghelia după Ioan în raport cu celelalte trei Evanghelii***, GA 112, pentru care călătoriseră mulţi membri către Kassel.

193. *„Lăsaţi-I Lui toată grija voastră."*: I. Petru, 5,7.

Kassel, 4 iulie 1909

A – însemnare stenografă de Franz Seiler; B – manuscris de Nelly Lichtenberg; C – însemnare de Wilhelm Hübbe Schleiden.

194. *Congresul de la München*: A se vedea nota 140 de la ora din 4 iulie 1908.

München, 27 august 1909

A – manuscris de Mathilde Scholl; B – manuscris de Camilla Wandrey; D – însemnare din colecţia lui Fred Poeppig; D – însemnare de Ida Knoch; E – însemnare de Günther Wagner şi Wilhelm Hübbe-Schleiden; F – însemnare de Günther Wagner.

195. *semnele oculte*: Vezi nota 54 de la ora din 29 octombrie 1906.

196. *Artur*: Despre regele Artur şi cercul său de cavaleri, vezi şi conferinţele lui Rudolf Steiner din 21 august şi 27 august 1924, în ***Consideraţii esoterice asupra legăturilor karmice, volumul VI***, GA 240.

197. *Titurel*: Primul rege al Graalului, străbunicul lui Parzival. Există un fragment de Wolfram von Eschenbach despre Titurel, care a fost completat de Albrecht von Scharfenberg (*Der jüngere Titurel* – Mai tânărul Titurel, 1270).

198. *Există o legendă franceză veche, legenda despre Flore şi Blancheflur*: Cea mai veche variantă a romanului francez în versuri *Flore et Blancheflur* este considerat a fi luat naştere în jurul anului 1160, dar s-a pierdut. Conţinutul s-a păstrat prin prelucrări în diferite limbi; pentru germană, prin Konrad Fleck (în jurul anului 1200). Regele spaniol păgân încearcă să suprime iubirea fiului său, Flore, faţă de fata creştină născută în aceeaşi zi cu el şi care îi

seamănă foarte mult, trimiţându-l pe el în călătorie, iar pe Blancheflur o vinde. Lui Flore i se spune că Blancheflur ar fi murit. Pe când vrea să-şi ia viaţa ca urmare a acestei veşti, mama lui îi mărturiseşte adevărul. Flore o găseşte pe Blancheflur, ce urma să fie căsătorită cu amiralul din Babilon, şi ajunge ca necunoscut până la ea, însă amândoi sunt descoperiţi şi condamnaţi la moarte. Disputa celor doi îndrăgostiţi, în care fiecare vrea să moară înaintea celuilalt şi pentru celălalt, îl mişcă pe amiral şi îi graţiază pe amândoi. Flore devine creştin, iar cei doi îndrăgostiţi se întorc în Spania. Din căsnicia lor rezultă Berta, mama lui Carol cel Mare. – Boccacio s-a inspirat în secolul al XIV-lea din subiect şi a scris prima sa lucrare *Il filocolo*. Din aceasta s-a născut, la rândul ei, cartea populară *Ein gar schone newe histori der hochen lieb des kuniglichen Fursten Florio und von seyner lieben Blanceflora* (O prea frumoasă nouă povestire a înaltei iubiri a prinţului Florio şi a iubitei sale Blanceflora) (1499) şi versiunea dramatizată de Hans Sachsen, *Florio des kunigs son auss Hispania mit der schönen Blanceflora* (Florio, fiul de rege din Spania cu frumoasa Blanceflora) (1551). Vezi şi conferinţa lui Rudolf Steiner din 6 mai 1909, în volumul *Wie und wo findet man den Geist?* (***Cum şi unde se găseşte spiritul?***), GA 57.

199. *Carol cel Mare*: Vezi nota 160 de la ora din 21 decembrie 1908.

200. *Parzival*: Despre Parzival în calitate de cavaler arturian şi rege al Graalului, vezi cele două eposuri medievale de Chrétien de Troyes şi Wolfram von Eschenbach; despre motivul Graalului, vezi şi conferinţele lui Rudolf Steiner ***Christos şi lumea spirituală. Despre căutarea Graalului***, GA 149, precum şi conferinţele sale din 25 şi 26 martie 1913, în *Welche Bedeutung hat die okkulte Entwicklung des Menschen für seine Hüllen und sein Selbst?* (***Ce semnificaţie are dezvoltarea ocultă a omului pentru învelişurile sale şi pentru Sinea sa?***), GA 145.

201. *ingevonilor*: Al treilea trib principal al popoarelor germanice, al cărui nume este menţionat de Tacitus referindu-se la Ingo, fiul lui Mannus. Ei au trăit la Marea Nordului, de la Rin până la Iutlanda (subgrupe: frizlandezi, cauci, angrivari, amsivari, angli şi

teutoni); despre misteriile ingevonilor şi misteriile druizilor, vezi conferinţele din 26 martie 1910, în ***Microcosmos şi macrocosmos***, GA 119, şi din 21 şi 24 decembrie 1916, în *Zeitgeschichtliche Betrachtungen. Das Karma der Unwahrhaftigkeit* (***Consideraţii istorice. Karma neadevărului***), prima parte, GA 173.

202. *Montsalvatsch*: Muntele pe care se află cetatea Graalului. Numele este dedus atât din „salve", ca munte al salvării, precum şi din francezul „sauvage", munte sălbatic (Wolfram von Eschenbach a scris lucrarea sa, *Parzival*, în mare parte în cetatea Wildenburg din Odenwald).

203. *jertfa intelectului*: Referitor la aceasta, vezi relatările din ***Despre istoria şi din conţinuturile secţiei pentru cunoaşterea cultică a Şcolii esoterice, din 1904 până în 1914***, GA 265, p. 25 şi urm: „Gândirea spirituală drept comuniune spirituală, drept început al unui cult cosmic al omenirii din prezent".

München, 30 august 1909

A – manuscris de Camilla Wandrey; B – însemnare din colecţia lui Elisabeth Vreede; paragraf în completare de Ida Knoch; desene: manuscrise de o persoană necunoscută şi de Nelly Lichtenberg.

204. *De ce Mă numeşti*: La Luther: „De ce-Mi zici că sunt bun? Nimeni nu este bun decât unul Dumnezeu" (Marcu, 10,18 şi Luca, 18,19).

205. *Deveniţi desăvârşiţi*: La Luther se spune aici: „De aceea trebuie să fiţi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru în cer este desăvârşit." (Matei, 5,48.)

206. *Consommatio*: (lat.) De la „consummatum esse", a fi cu totul configurat.

207. *Lohengrin ... Elsa*: Lohengrin, fiul lui Parzival, aleargă să o ajute pe Elsa de Brabant. Ei se căsătoresc, însă Elsei i se pune condiţia de a nu întreba niciodată despre originea lui Lohengrin. Influenţată de sfetnici răi, după mulţi ani de zile ea nu poate totuşi să reziste şi adresează întrebarea interzisă. Lohengrin se dezvăluie, trebuie însă să o părăsească şi să se întoarcă în cetatea Graalului.

Berlin, 26 octombrie 1909

Manuscris de Mathilde Scholl şi o persoană necunoscută.

Berlin, 29 octombrie 1909

Manuscris de Mathilde Scholl şi o persoană necunoscută.

208. ***Creştinismul ca fapt mistic şi misteriile Antichităţii*** (1902), GA 8, cap. „Misterii şi înţelepciunea misteriilor".

München, 5 decembrie 1909

Însemnări de Therese Walther.

209. *La început a fost Logosul*: Vezi nota 73 de la ora din 11 februarie 1907.

München, 7 decembrie 1909

Însemnări de Therese Walther.

210. *heruvimul cu sabia de foc*: I. Moise, 3,24; despre legenda Paradisului, vezi, de asemenea, ***Legenda Templului şi Legenda Aureea***, GA 93 şi prima conferinţă din 25 martie 1913, în *Welche Bedeutung hat die okkulte Entwicklung des Menschen für seine Hüllen und sein Selbst?* (***Ce semnificaţie are dezvoltarea ocultă a omului pentru învelişurile sale şi pentru Sinea sa?***), GA 145.

211. *Pavel ... foloseşte întru totul expresiile corecte atunci când vorbeşte despre „vechiul" şi despre „noul" Adam*: I. Corinteni, 15,45-49 şi Romani, 5,14.

212. *Pentru prima oară a avut loc această unire ...*: Prezentată pentru prima dată de Rudolf Steiner în ciclul ***Evanghelia după Luca*** (1909), GA 114.

213. *se poate înţelege legenda ce povesteşte că băiatul Iisus nu avea nevoie să înveţe limba*: Începutul aşa-numitei evanghelii arabe a copilăriei relatează despre faptul că „Iisus a vorbit deja de pe când mai era în leagăn. El i-a spus mamei Sale Maria: Eu sunt Iisus, Fiul dumnezeiesc, Logosul." – Textul arab a fost tipărit în 1697, cu o traducere latinească de Heinrich Sike şi publicat de Constantin von Tischendorf în *Evangelia apokrypha* (Leipzig, 1853). Pe acest text se bazează traducerea în germană organizată de Emil Bock în anul 1924 (Emil Bock, *Kinheit und Jugend Jesu* – Copilăria şi tinereţea lui Iisus), ed. a 5-a, Stuttgart, 1980, p. 285-316).

214. *legii numărului, a înmulţirii*: Este vorba aici de a doua din aşa numitele şapte mari taine ale vieţii. Vezi ***Despre istoria şi***

din conținuturile primei secții a Școlii esoterice, 1904-1914, GA 264, p. 248-254.

215. *zicerea noastră îndrumătoare principală ... a vieții noastre esoterice*: Menționată prima oară oficial de Rudolf Steiner la congresul de la München din 1907 (vezi ***Imagini de peceți și coloane. Congresul de la München din 1907 și, urmările sale***, GA 284).

Berlin, 22 decembrie 1909

Însemnare de Paula Stryczek.

ANEXĂ

Conferință internă, fără indicarea locului sau a datei (probabil Berlin, 1904)

Însemnare de cineva necunoscut.

216. *Schiller ...în poemul său „Clopotul"*: Friedrich Schiller (1759-1805), „Cântecul despre clopot".

217. *Pitagora*: Vezi nota 158 de la ora din 21 decembrie 1908.

218. *Vishnu*: În învățătura indică, primul Logos al Treimii.

219. *„Măsura purifică ..."*: Nu a putut fi identificat până acum.

220. *William Shakespeare* (1564-1616).

221. *temperamente*: Vezi și conferința din 4 martie 1909 „Das Geheimnis der menschlichen Temperamente" (Enigma temperamentelor umane), în *Wie und wo findet man den Geist?* (***Cum și unde se găsește spiritul?***), GA 57; multe observații privitoare la temperamente se găsesc și în conferințele pedagogice, îndeosebi în volumul ***Arta educației. Discuții de seminar și conferințe asupra planului de învățământ***, GA 295.

222. *frumoasele cuvinte ale lui Goethe*: Nu au putut fi identificate până în prezent.

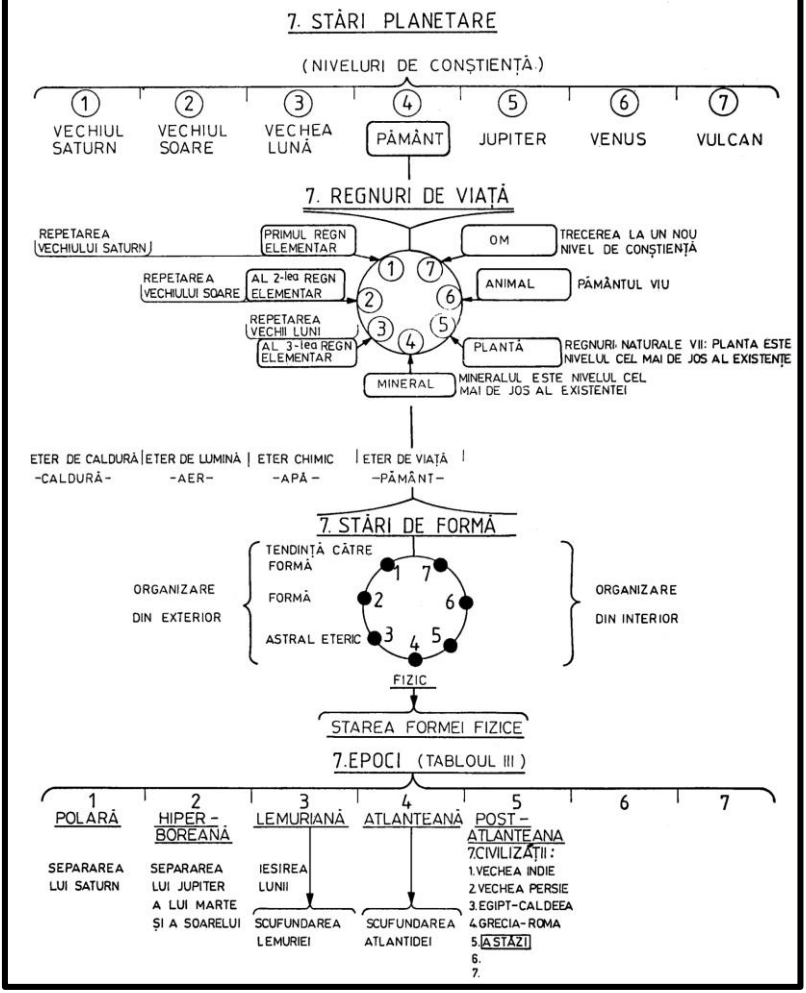
EPOCI DIN ISTORIA PĂMÂNTULUI ȘI PERIOADE GEOLOGICE

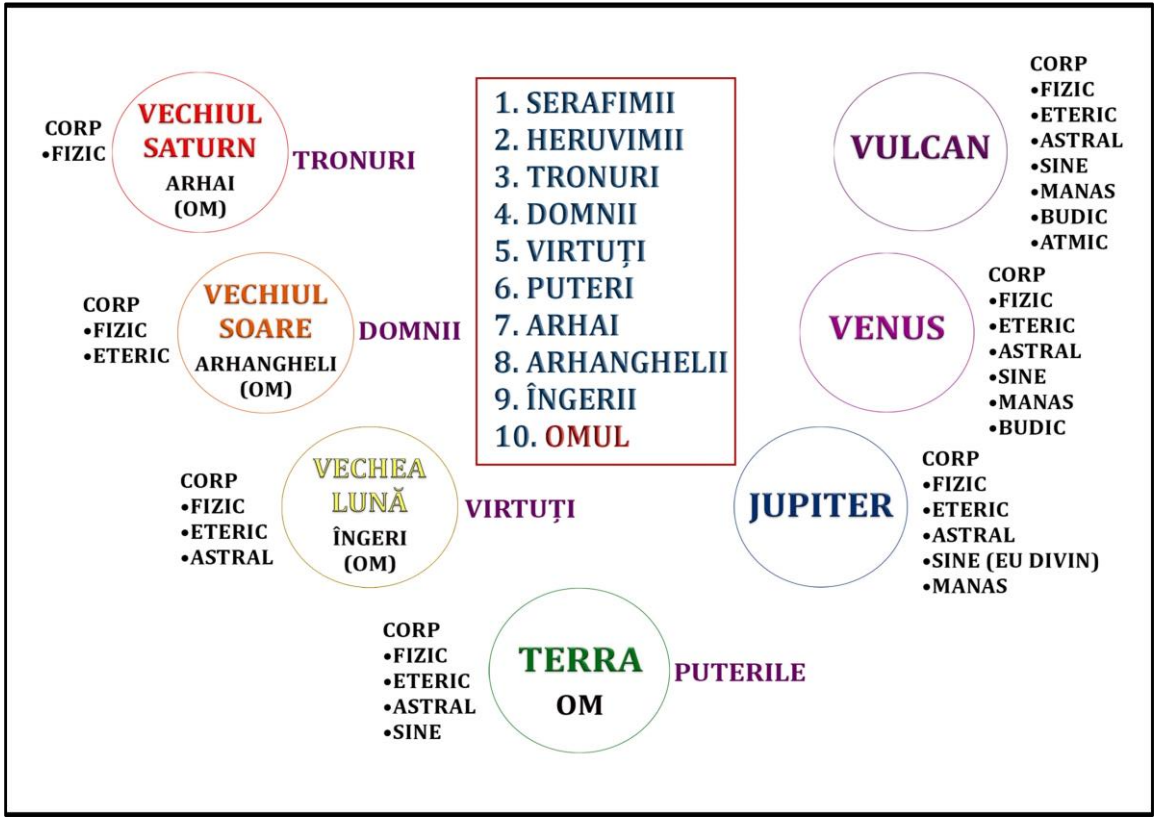
(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

REPETAREA FAZELOR MAI VECHI LA UN NIVEL SUPERIOR	ERA	ÎMPĂRȚIREA ÎN EPOCI			FAUNA	FLORA	FORMAREA ȘI STRUCTURA PĂMÂNTULUI
REPETAREA VECHIULUI SATURN	FAZE COSMICE	1. EPOCA POLARĂ		Stadii cosmice preliminare ale formării sistemului solar			
				Formarea sferei și a corpului lui Saturn			Diferențierea prin contracție a sferelor planetare
REPETAREA VECHIULUI SOARE		2. EPOCA HIPERBOREANĂ		Formarea sferei și a corpului lui Jupiter Formarea sferei și a corpului lui Marte Separarea Pământului și a Soarelui Pământul, organism planetar (înglobând și Luna) începe să evolueze în jurul Soarelui			
REPETAREA VECHII LUNI	PALEOZOIC	3. EPOCA LEMURIANĂ	INCEPUT	Epocă vitalizată Biosfera generatoare Diferențierea învelișurilor și a nucleului Archaic	Procese de schimb în atmosferă. Compuși albuminoizi Coloizi – suspensii		Formarea straturilor periferice. Atmosfera (TABLOU IV)
REPETAREA EPOCII POLARE ÎN EPOCA LEMURIANĂ					Primele forme animale și vegetale în atmosfera vitalizată.		Precipitare de substanțe primitive, viitoare roci primare
REPETAREA EPOCII HIPERBOREENE ÎN EPOCA LEMURIANĂ				Diferențierea internă și formarea straturilor	Nevertebrate marine Trilobiți. Brahiopode. Corali.	Forme vegetale primitive între două ape, alge, varec.	Sedimentare. Tendința de formare a unei suprafețe terestre plastice.
				Cambrian	Pești primitivi		
				Silurian Devonian	Înmulțirea cochiliilor calcaroase	Primele plante de uscat.	Atmosferă apoasă și caldă.
MIJLOCUL EPOCII LEMURIENE			MIJLOC	Carbonifer	Amfibii	Ferigi Criptogame Lycopode	Cutarea suprafeței terestre (climat tropical în emisfera nordică)
				Permian Triasic	Reptile	Păduri de conifere	(Tendință puternică dar trecătoare de durificare)
SFÂRȘITUL EPOCII LEMURIENE	MEZOZOIC		SFÂRȘIT	Jurasic	Archeopterix Animale uriașe Saurieni Mamifere inferioare	Ferigi arborescente	Ieșirea Lunii Purificarea atmosferei Puternice transgresiuni marine.
				Cretacic Scufundarea Lemuriei	Păsări cu dinți Saurieni	Primii arbori foioși și plante cu flori angiosperme	Mobilitate reînoită a suprafeței terestre. Scufundarea Lemuriei
EPOCA ATLANTEANĂ	NEOZOIC (CENOZOIC)	4. EPOCA ATLANTEANĂ	1. 2. 3. Terțiar	Paleocen Eocen Oligocen Miocen Pliocen	Primele copitate sălbatice. Mamifere superioare Vite Primate	Continuarea diferențierii plantelor până la flora actuală.	Atmosferă caldă încă, dar în curs de răcire. Deformarea plastică a Pământului până în Cuaternar. (TABLOU VII, VIII, IX)
			4. 5. 6. 7. Cuaternar	Diluviul Glaciații (TABLOU X) Scufundarea Atlantidei	(Schelete umane) Nici o nouă specie, însă modificări geografice ale florei și ale faunei.		Glaciații Scufundarea Atlantidei
EPOCA POST-ANTLANTEANĂ		5. EPOCA POST-ATLANTEANĂ	1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.	Vechea Indie Vechea Persie Egipt-Caldeea Grecia – Roma Astăzi	Actuală	Actuală	Creșterea căldurii și micșorarea căldurii pe Pământ (TABLOU XI)

STADII PRELIMINARE ȘI PERIOADE EVOLUTIVE IN ORGANISMUL COSMIC

(cf. G. WACHSMUTH – Die Entwicklung der Erde)

1. SERAFIMII
2. HERUVIMII
3. TRONURI
4. DOMNII
5. VIRTUȚI
6. PUTERI
7. ARHAI
8. ARHANGHELII
9. ÎNGERII
10. OMUL
CORP
•FIZIC
VECHIUL SATURN
ARHAI (OM)
TRONURI
CORP
•FIZIC
•ETERIC
VECHIUL SOARE
ARHANGHELI (OM)
DOMNII
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
VECHEA LUNĂ
ÎNGERI (OM)
VIRTUȚI
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
TERRA
OM
PUTERILE
VULCAN
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
•MANAS
•BUDIC
•ATMIC
VENUS
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE
•MANAS
•BUDIC
JUPITER
CORP
•FIZIC
•ETERIC
•ASTRAL
•SINE (EU DIVIN)
•MANAS